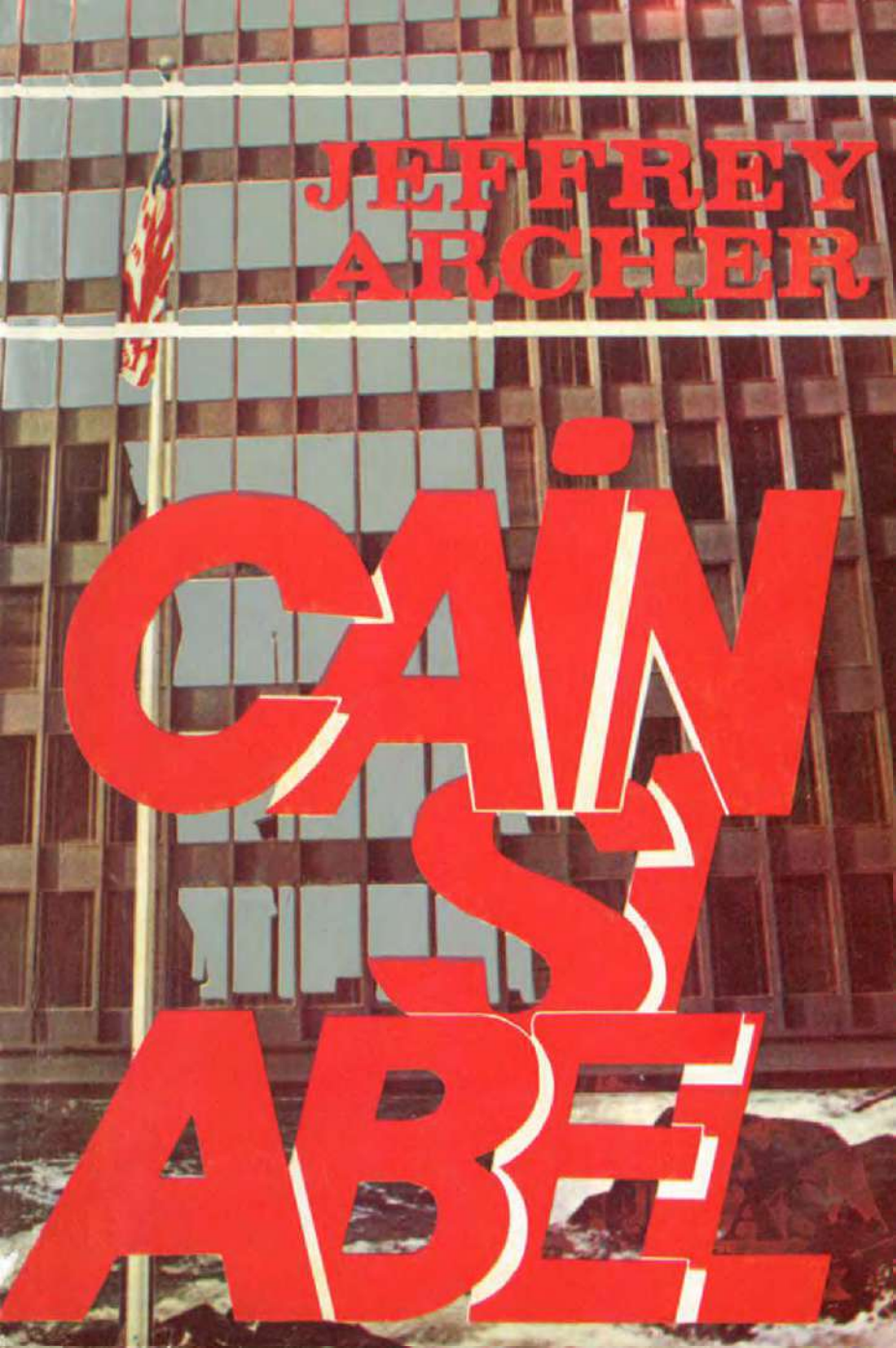
JEFFREY
ARCHER
CAIN
&
ABEL

JEFFREY ARCHER

CAIN şi ABEL

Traducere de DOINA CERĂCEANU

Ilustraţia coperţii : THEODOR PETROŞANU

1993
EDITURA VIVALDI

PREFAȚĂ

Jeffrey Archer este unul dintre cei mai citiți scriitori britanici contemporani. Deși nu a beneficiat în mod deosebit de adaptări cinematografice sau TV, cărțile sale se vînd chiar mai repede decît cele ale lui John le Carré, Frederick Forsyth și Stephan King. A fost publicat în 60 de țări și tradus în 25 limbi iar numărul cărților vîndute a depășit demult o sută cincizeci milioane exemplare.

Secretul acestui succes trebuie căutat în talentul său de povestitor. Pete Murray îl numește pe Jeffrey Archer cel mai mare narator britanic contemporan, Los Angeles Times *îl plasează printre primii zece povestitori din lume, iar* Newcastle Evening Chronicle *declară: „Dacă Premiul Nobel s-ar acorda pentru arta povestirii, Jeffrey Archer l-ar primi cu certitudine." Unii critici literari îl pun alături de Galsworthy sau Somerset Maugham. Pe ultimul Jeffrey Archer îl apreciază în mod deosebit: „Cred că Graham Greene este cel mai bun scriitor de limbă engleză, dar Maugham este un povestitor mai bun".*

Alți critici literari, mai cu seamă așa numiții „high-brow" îl tratează pe Jeffrey Archer ca pe un scriitor minor ale cărui cărți se vînd bine dar nu sînt sortite a intra în istoria literaturii. Acestor critici Jeffrey Archer le-a răspuns în 1989, cu prilejul lansării cărții sale A Twist in the Tale *astfel: „Trebuie să fii un bun povestitor ca să supraviețuiești ca scriitor... Dacă ești doar un scriitor și nu un bun povestitor oamenii nu te citesc... Patrick White a cîștigat Premiul Nobel pentru literatură, dar nimeni nu-și mai amintește de el pentru că nimeni nu-l citește. De ce? Pentru că nu este un bun povestitor. Frazele lui sînt frumos construite, mai frumoase decît ale multora dintre noi, dar el nu știe să povestească."*

Jeffrey Archer s-a născut la 15 aprilie 1940 în Somerset, tatăl său a fost consul în Singapore, iar mama ziaristă. Și-a făcut educația la Wellington și Oxford. Ca student a reprezentat culorile Marii Britanii la alergări, la Jocurile Olimpice din 1964. La vîrsta de 29 ani este ales în Camera Comunelor (din partea Partidului Conservator) fiind cel mai tînăr membru al Parlamentului Britanic. La 34 ani demisionează în urma falimentului unei firme canadiene frauduloase în care investise foarte mulți bani, faliment ce-l lasă cu o datorie de 620 000 $. Și-a vîndut casa din Kensington, mașina, a încercat să-și găsească o slujbă, dar n-a reușit. Fiind un tip pragmatic, a ho-

tărît ca evenimentele ce l-au determinat să părăsească viața politică să le transpună într-o carte. Așa că s-a așezat la masa de lucru și a scris „Nici un bănuț mai mult, nici un bănuț mai puțin", *roman care a apărut în 1976 și s-a bucurat de un succes neașteptat. A urmat în 1977* „Să-i spunem Președintelui ?", *un policier imaginînd un complot pentru asasinarea lui Teddy Kennedy. Cel două cărți l-au scăpat aproape complet de datorii.*

În 1979 a apărut Kane și Abel *care a făcut imediat înconjorul lumii plasîndu-l pe Jeffrey Archer în eșalonul de vîrf al romancierilor contemporani și l-a transformat peste noapte în milionar. Au urmat apoi :* O tolbă cu săgeți *(1980),* Fiica rătăcitoare *(1982),* Primul între egali *(1984),* O problemă de onoare *(1986)* Povești cu întorsături neașteptate *(1989), toate best-seller-uri.*

Prima sa piesă de teatru Dincolo de orice îndoială *s-a jucat doi ani în șir cu casa închisă, iar piesa* „Exclusiv" *a avut în distribuție nume de prestigiu ca : Paul Scofield, Alec McGowan, Eileen Atkins.*

În anul 1985 Jeffrey Archer revine în politică, fiind unul din colaboratorii apropiați ai doamnei Thacher și este ales vicepreședinte al Partidului Conservator. Rămîne în această funcție doar un an pentru că două ziare londoneze de scandal îl calomniază că ar fi avut relații cu o prostituată. Din nou este nevoit să demisioneze. Dă în judecată cele două ziare și cîștigă procesul în 1987. I se plătesc daune în valoare de un milion pe care le donează aproape în totalitate catedralei Ely.

Politica și scrisul sînt dominantele majore ale lui Jeffrey Archer. Viitorul va decide care dintre ele va atîrna mai mult în balanță, deși obțiunile declarate nu o singură dată de scriitor par a înclina talerul spre politică. „Politica rămîne prima mea iubire", este fraza care revine ca un leit-motiv în interviurile acordate de Jeffrey Archer presei.

Milioanele sale de cititori îl preferă pe scriitorul Jeffrey Archer și sperăm că printre ei se vor număra și cititorii români cărora le oferim această primă traducere — Cain și Abel *— din opera sa ce va fi urmată nu peste multă vreme de* Fiica rătăcitoare, *cele două cărți cuprinzînd povestea a două familii, pe parcursul a două generații, avînd ca fundal zbuciumatul secol al XX-lea.*

Doina Ceracceanu

Autorul ţine să mulţumească celor doi bărbaţi care au făcut posibilă această carte. Amîndoi doresc ca numele lor să fie trecut sub tăcere, unul dintre ei pentru că lucrează la propria sa carte autobiografică, celălalt pentru că încă ocupă funcţii importante în viaţa publică a Statelor Unite ale Americii.

Pentru Michael și Jane

Partea I

1

18 aprilie 1906 Slonim, Polonia

Urletele ei de durere au încetat doar în clipa în care a murit. Abia atunci a început fătul să țipe.

Băiatul care vîna iepuri în pădure nu era sigur dacă ultimul țipăt al femeii sau primul al copilului fusese cel care-l alarmase. S-a răsucit brusc pe călcîie, simțind în preajmă pericolul și a căutat stăruitor cu privirea să descopere animalul care se afla în chînuri atît de cumplite. Pînă acum nu auzise niciodată vreo vietate care să scoată țipete atît de sfîșietoare. S-a îndreptat prudent spre locul de unde venea zgomotul ; țipătul se transformase acum în scîncet, dar tot nu semăna cu vaietul vreunui animal cunoscut. Spera ca vietatea să fie destul de mică, s-o poată omorî ; așa, cel puțin, vor avea la masă altceva, nu tot iepure.

Băiețelul înainta tiptil spre rîu,spre locul de unde se auzise zgomotul ciudat, alerga din copac în copac, lipindu-și umerii de scoarța lor, ca de un scut protector, simțind nevoia să atingă ceva. „Niciodată să nu stai în plină vedere", îl învățase tatăl lui. Cînd a ajuns la marginea pădurii, în fața ochilor i-a apărut netedă ca palma valea care cobora la rîu, dar tot i-a mai trebuit ceva timp pînă a descoperit că sunetele ciudate nu veneau de la un animal. A continuat să se tîrască spre locul de unde se auzea scîncetul, dar acum era la cîmp deschis, lipsit de orice apărare. Apoi, dintr-o dată, a zărit femeia cu rochia ridicată deasupra mijlocului și cu picioarele goale, larg răsfirate. Pînă atunci nu văzuse niciodată o femeie într-o stare ca aceasta. A alergat repede spre ea și a rămas cu privirile pironite asupra pîntecului, fiind destul de speriat ca să atingă ceva. Între picioarele femeii zăcea trupul unui animal mic, roz și jilav, legat de ea prin ceva ce semăna cu o sfoară. Micul vînător a lăsat jos iepurii abia jupuiți și a îngenunchiat lîngă firava creatură.

A rămas uitîndu-se la ea năuc o bună bucată de vreme şi apoi şi-a întors privirile spre femeie, ca imediat să-şi regrete hotărîrea. Ea deja se învineţise de frig. Chipul obosit, de numai douăzeci şi trei de ani i s-a părut băiatului ca de femeie trecută de mijlocul vieţii. Că era moartă, nu trebuia să-i spună cineva, vedea şi el prea bine. A ridicat trupul micuţ şi alunecos. Dacă l-ai fi întrebat de ce, ţi-ar fi răspuns că s-a temut că unghiile micuţe au să zgîrie faţa boţită, dar nu l-a întrebat nimeni. Apoi şi-a dat seama că mama şi pruncul nu puteau fi separaţi din cauza unei sfori subţiri.

Cu cîteva zile în urmă fusese martor la naşterea unui miel şi acum încerca să-şi aducă aminte ce făcuse păstorul. Da, îşi amintea, dar cum să-şi ia el inima în dinţi şi să procedeze la fel cu un copil ? Scîncetul a încetat şi şi-a dat seama că hotărîrea trebuie luată imediat. Şi-a scos cuţitul din teacă, cel pe care-l folosise ca să jupoaie iepurii, l-a şters de mînecă şi, şovăind doar o clipă, a tăiat sfoara foarte aproape de trupul copilului. Sîngele a început să curgă şuvoi din ambele capete. Ce făcuse păstorul atunci cînd se născuse mielul ? Un nod ca să oprească sîngele. Da, era sigur, absolut sigur. A smuls cîteva fire de iarbă de lîngă el şi a legat în grabă cordonul ombilical. A luat copilul în braţe. S-a ridicat cu mare băgare de seamă în picioare lăsînd pe pămînt trei iepuri jupuiţi şi femeia moartă care dăduse naştere acestui prunc. Înainte de a porni la drum, a adus picioarele mamei unul lîngă celălalt şi i-a tras rochia peste genunchi. I s-a părut că acesta era lucrul potrivit ce se cerea făcut.

— Doamne Dumnezeule, a rostit el cu voce tare, aşa cum se întîmpla întotdeauna cînd făcea ceva din cale afară de bun sau din cale afară de rău.

Acum încă nu era sigur care dintre cele două alternative o alesese.

Apoi micul vînător s-a pus pe fugă spre cătunul unde ştia că mama lui pregăteşte cina, aşteptînd doar să frigă iepurii, toate celelalte fiind deja gata. Pesemne că ea se întreba cîţi iepuri vor fi de data asta ; cu o familie cu opt guri de hrănit, avea nevoie de cel puţin trei iepuri. Uneori el reuşea să vină cu o raţă, o gîscă sau chiar un fazan rătăcit de pe moşia baronului, unde lucra şi tatăl lui. În seara asta el prinsese un animal cu totul diferit şi, cînd a ajuns acasă, micul vînător n-a îndrăznit să-şi dezlipească nici măcar o mînă de pe trofeul lui, aşa că a bătut cu piciorul gol în uşă pînă ce mama l-a auzit

și i-a deschis. În tăcere, i-a întins ofranda. Pentru moment, ea n-a făcut nici o mișcare ca să-i ia creatura din brațe, ci a rămas în picioare, cu o mînă lipită de piept și cu ochii pironiți asupra jalnicei priveliști.

— Sfinte Dumnezeule, a spus ea în cele din urmă și și-a făcut cruce.

Băiatul și-a înălțat privirile spre chipul mamei incercînd să citească pe el : semnele erau oare de bucurie sau de mînie ? A deslușit în ochii ei o duioșie pe care nu i-o văzuse niciodată pînă acum. Atunci a știut că ceea ce făcuse trebuie să fie un lucru bun.

— Este un copil, mămico ?

— Da, un băiețel, a răspuns mama dînd din cap cu tristețe. Unde l-ai găsit ?

— Jos, la rîu.

— Și mama ?

— E moartă.

Ea și-a făcut din nou semnul crucii.

— Repede, aleargă și spune-i tatălui tău ce s-a întîmplat. El o s-o găsească pe Urszula Wojnak la conac și să-i duci pe amîndoi la mamă, apoi vă întoarceți cu toții aici.

Micul vînător i-a dat băiețelul mamei sale, fiind destul de fericit că nu i-a alunecat din mîini ciudata creatură. Scăpat de griji acum, și-a șters palmele de pantaloni și a plecat în goană să-și caute tatăl.

Mama a împins ușa cu umărul și a strigat-o pe fata care era cea mai mare dintre copii ca să pună o oală cu apă pe sobă. S-a așezat pe un scaun, s-a descheiat la piept și și-a dus sfîrcul veștejit spre gura mică, zbîrcită. Sophia, fiica ei cea mai mică, de numai șase luni, avea să rămînă fără cină în seara asta ; deci, mai gîndește-te ; pesemne întreaga familie va spune același lucru.

— Are atunci vreun rost ? a întrebat femeia cu voce tare, acoperind copilul cu un șal. Biet prunc, pînă mîine dimineață o să fii deja mort.

Dar gîndurile astea nu le-a repetat în fața Urszulei Wojnak noaptea tîrziu, cînd moașa a spălat fătul și i-a netezit buricul răsucit. Bărbatul ei stătea în picioare tăcut, urmărind scena.

— Cînd îți trece pragul un oaspete, intră Dumnezeu în casa ta, a spus femeia citînd un vechi proverb polonez.

Soțul a scuipat.

— La naiba ! Şi aşa avem destui copii.

Femeia s-a făcut că nu l-a auzit şi a mîngiiat părul negru şi moale de pe capul copilului.

— Cum o să-i spunem ? şi-a întrebat femeia bărbatul.

El a ridicat din umeri.

— Cui îi pasă ? Lasă-l să meargă la groapă şi fără nume.

2

18 aprilie 1906 Boston, Massachusetts

Doctorul l-a prins pe noul născut de glezne şi l-a bătut cu palma peste fund. Copilul a început să ţipe.

În Boston, statul Massachusetts există un spital care tratează cu precădere bolile celor bogaţi şi, în anume ocazii, îşi permite să aducă pe lume noua generaţie a celor răsfăţaţi de soartă. În Spitalul General din Massachuttes mamele nu ţipă şi, cu siguranţă, nu nasc cu rochia pe ele. Aşa ceva nu se cade.

Un tînăr măsura în sus şi în jos coridorul din faţa camerei de naşteri ; înăuntru, doi obstetricieni şi medicul casei erau la datorie. Acest tată respingea asumarea oricărui risc pentru primul său născut. Cei doi mamoşi aveau să fie plătiţi cu sume mari de bani, pur şi simplu, numai pentru că au asistat la naştere. Unul dintre ei, care sub halatul alb purta haine de seară, trebuia să meargă mai tîrziu la un dineu, dar nu-şi putea permite să nu fie prezent la această naştere cu totul specială. Cei trei trăseseră mai devreme la sorţi spre a se alege cel care se va ocupa de naşterea copilului şi doctorul MacKenzie, medicul familiei, cîştigase. „Este un doctor cu o reputaţie solidă, certă", îşi spunea în sinea lui tatăl în timp ce se plimba fără astîmpăr pe coridor. Nu că ar fi avut vreun motiv ca să fie neliniştit. Richard îşi dusese soţia la spital cu trăsura în această dimineaţă, cînd, după calculele ei, era cea de a douăzeci şi opta zi din luna a noua. Chinurile facerii începuseră curînd după micul dejun şi lui Richard i se dăduseră asigurări că naşterea nu va avea loc înainte ca banca să-şi închidă porţile pentru acea zi. Tatăl era un om disciplinat şi nu vedea nici un motiv pentru care naşterea trebuia să întrerupă viaţa sa bine organizată. Aşa că a venit după închiderea băncii şi acum continua să măsoare în lung şi în lat coridorul. Asistentele şi doctorii tineri treceau în grabă pe lîngă

el, conştienţi de prezenţa lui, coborîndu-şi vocile cînd se aflau aproape şi ridicîndu-le din nou doar atunci cînd nu mai puteau fi auziţi. El nici n-a băgat de seamă pentru că era obişnuit ca toată lumea să-l trateze în acest mod. Mai toţi dintre ei nu-l văzuseră niciodată în carne şi oase, dar toţi ştiau cine este.

Dacă va avea un băiat, un fiu, probabil că va construi o nouă aripă pentru copii, de care spitalul are atîta nevoie. El deja finanţase ridicarea unei biblioteci şi a unei şcoli. În aşteptarea evenimentului, tatăl încerca să citească ziarul de seară, parcurgînd cuvintele cu privirea, dar fără a le percepe înţelesul. Era nervos, chiar îngrijorat. Acestor medici n-o să le treacă niciodată prin cap că trebuie să fie neapărat băiat, băiat, care într-o bună zi, avea să-i ia locul ca preşedinte al băncii. A răsfoit paginile ziarului *The Evening Transcript*. Echipa Red Sox din Boston o învinsese pe Highlenders din New-York — unii aveau ce să sărbătorească! Apoi şi-a amintit titlul de pe prima pagină şi a revenit la ea. „Cel mai cumplit cutremur de pămînt care a fost vreodată în America. Dezastru în San Francisco, cel puţin patru sute de morţi" — alţii îşi vor plînge morţii. Ştirea îi displăcea pentru că abătea atenţia de la naşterea fiului său. Oamenii îşi vor aminti despre cu totul altceva în legătură cu această zi. Nu-i trecuse niciodată prin minte, nici măcar pentru o clipă, că s-ar putea să fie fată. A revenit la paginile financiare şi a verificat bursa valorilor care scăzuse foarte brusc; acel cutremur blestemat îi adusese o pierdere de o sută de mii de dolari din cauza căderii valorii acţiunilor, dar, cum averea sa personală depăşea şaisprezece milioane de dolari, trebuia să fie ceva mai mult decît un cutremur în California ca să-l afecteze. Acum putea trăi din dobînda dobînzilor, aşa că întotdeauna va rămîne intact capitalul de şaisprezece milioane, aşteptîndu-l pe fiul său care încă nu se născuse. A continuat să măsoare coridorul cu pasul şi să citească *The Transcript*.

Obstetricianul în haine de seară a împins uşa batantă de la sala de naşteri ca să aducă veştile. A simţit că trebuie să facă ceva pentru suma mare de bani, nemeritată, şi era cel mai potrivit îmbrăcat ca să facă anunţul. Pentru o clipă cei doi bărbaţi s-au privit lung în ochi. Şi doctorul se simţea puţin nervos, dar nu avea de gînd să lase ca tatăl să citească ceva pe chipul lui.

— Felicitări, domnule, aveţi un băiat, un băiat micuţ care arată grozav.

Ce remarci stupide fac oamenii cînd se naşte un copil, a reflectat tatăl ; cum ar putea fi altfel decît mic ? Vestea încă nu-i penetrase creierul — un fiu. Aproape că i-a mulţumit lui Dumnezeu. Obstetricianul a îndrăznit să pună o întrebare ca să rupă tăcerea.

— V-aţi hotărît ce nume o să-i daţi ?

Tatăl a răspuns fără nici o şovăială :

— William Lowell Kane.

3

Tîrziu, după ce agitaţia provocată de apariţia copilului a trecut şi restul familiei s-a dus la culcare, mama a rămas trează, cu pruncul în braţe. Helena Koskiewicz credea în viaţă şi ea născuse nouă copii ca s-o dovedească. Deşi pierduse trei de mici, nu fusese din vina ei, ea luptase pentru fiecare în parte.

Acum la treizeci şi cinci de ani ştia că Jasio al ei, care cîndva fusese plin de vigoare, n-are să-i mai facă nici fete, nici băieţi. Dumnezeu îi trimisese pruncul ăsta ; cu siguranţă îi era dat să trăiască. Credinţa Helenei era simplă, ceea ce fusese spre binele ei, pentru că soarta nu i-a hărăzit să ducă vreodată o altfel de viaţă decît foarte simplă. Părul îi era cărunt şi trupul subţire, nu pentru că aşa i-ar fi fost voia, ci din lipsă de hrană, muncă multă şi bani deloc. Niciodată nu i-a trecut prin minte să se plîngă, dar ridurile de pe chipul ei o făceau să pară mai degrabă bunică decît mamă. Toată viaţa nu purtase nici măcar o dată haine noi.

Helena şi-a stors atît de tare pieptul vlăguit încît în jurul sfîrcurilor au apărut pete roşii-vineţii. Au picurat cîţiva stropi de lapte. La treizeci şi cinci de ani, cînd jumătate din drumul vieţii este parcurs, toţi avem o oarecare experienţă pe care s-o dăm mai departe, iar cea a Helenei Koskiewicz era destul de bogată.

— Micuţul mamii, micuţ, a murmurat ea cu tandreţe către copil şi i-a trecut sfîrcul moale peste gura făcută pungă. Ochii albaştri s-au deschis şi picături minuscule de transpiraţie au apărut pe nasul copilului în timp ce încerca să sugă. În cele din urmă, fără voia ei, mama a căzut într-un somn adînc.

Jasio Koskiewicz, un bărbat solid, nu prea dezgheţat la minte, dar cu o mustaţă bogată, singura ce-l scotea din anonimatul unei existenţe, de altfel, umile, cînd s-a sculat la cinci

dimineaţa, a găsit soţia şi copilul adormiţi în balansoar. El nu observase absenţa ei din pat peste noapte. A rămas cu ochii pironiţi asupra bastardului, care, slavă lui Dumnezeu, măcar nu mai plîngea. Să fie oare mort? Jasio a găsit de cuviinţă că cel mai simplu mod de a rezolva dilema era să se ducă la lucru şi să nu mai dea nici o atenţie intrusului; să rămînă femeia să-şi facă griji legate de viaţă şi moarte; datoria lui era să fie pe moşia baronului la prima geană de lumină. A înghiţit cîteva guri zdravene de lapte de capră şi şi-a şters mustaţa bogată cu mîneca de la cămaşă. Apoi a înhăţat un codru de pîine cu o mînă şi capcanele cu cealaltă şi s-a strecurat fără zgomot din casă de teamă să nu-şi trezească soţia şi, în acest fel, să se implice cu ceva. A pornit cu paşi mari spre pădure fără a se mai gîndi la micul intrus, presupunînd doar că-l văzuse pentru ultima oară.

Florentyna, fiica cea mai mare, a fost următoarea persoană care a intrat în bucătărie chiar cu puţin înainte ca vechea pendulă, care de atîţia ani îşi avea propria ei măsură a timpului, să bată de ora şase. Ceasul nu era de mare ajutor acelora care doreau să ştie doar dacă este timpul să se scoale sau să meargă la culcare. Printre îndatoririle zilnice ale Florentynei era şi aceea de a pregăti micul dejun, ceea ce, în sine, ar fi fost o bagatelă dacă n-ar fi implicat împărţirea unui ceaun cu lapte de capră şi a unui codru de pîine din secară la o familie cu opt guri. Îţi trebuia înţelepciunea lui Solomon ca să duci la îndeplinire o asemenea sarcină încît nimeni să nu se plîngă că a primit mai puţin decît celălalt.

Florentyna îi uimea pe acei care o vedeau prima oară prin frumuseţea, fragilitatea şi straiele ei ponosite. În ultimii trei ani nu avusese decît o singură rochie în care să se îmbrace, dar, dacă puteai face abstracţie de tot ce o înconjura, înţelegeai de ce Jasio se îndrăgostise de mama ei. Părul lung şi blond al Florentynei avea reflexe metalice, iar luminiţele ce-i străluceau în ochi puneau în umbră consecinţele sărăciei şi malnutriţiei.

S-a dus în vîrful picioarelor pînă la balansoar şi a rămas cu privirea coborîtă asupra mamei sale şi a copilului pe care ea îl iubise din clipa în care l-a văzut. Pînă la cei opt ani ai săi, nu avusese niciodată o păpuşă. De fapt, zărise odată una, cînd ai ei fuseseră invitaţi la castelul baronului de Sfîntul Nicolae. Dar chiar şi atunci, ea nu atinsese minunatul obiect, dar acum simţea o pornire pe care nu şi-o explica de a ţine acest bebeluş în braţe. S-a aplecat şi a luat copilul de la piep-

tul mamei, rămînînd cu privirea pironită în ochii mici, albaştri — atît de albaştri — şi a început să fredoneze. Schimbarea de temperatură de la căldura de la sînul mamei la răceala mîinilor fetiţei l-a făcut pe micuţ să se înfurie. A început imediat să plîngă şi a trezit-o pe mamă a cărei singură reacţie a fost de vinovăţie că a adormit.

— Doamne Dumnezeule, încă trăieşte, i-a spus Florentynei. Tu pregăteşte micul dejun pentru băieţi şi eu o să încerc să-i dau iar să sugă.

Ascultătoare, Florentyna i-a dat mamei înapoi copilul şi a urmărit-o cum se străduia să-şi pompeze sînii care o dureau. Fetiţa o privea hipnotizată.

— Grăbeşte-te Florcia, a dojenit-o mama. Şi ceilalţi trebuie să mănînce.

Florentyna a dat ascultare şi, cînd fraţii ei au coborît de la mansardă unde dormeau de obicei, au sărutat mîinile mamei în semn de bună dimineaţa şi au rămas cu ochii pironiţi asupra noului venit, plini de sfială. Tot ceea ce ştiau era că acesta nu apăruse din pîntecele mamei lor. Florentyna era prea emoţionată în dimineaţa asta ca să-şi mai mănînce micul dejun, aşa că băieţii şi-au împărţit porţia ei fără a mai sta pe gînduri, iar partea mamei au lăsat-o pe masă şi au plecat la treburile lor. Nimeni n-a băgat de seamă că mama nu mîncase nimic de la sosirea copilului.

* * *

Helena Koskiewicz era mulţumită că toţi copiii ei învăţaseră de mici să-şi poarte singuri de grijă. Ştiau să hrănească animalele, să mulgă caprele şi vacile, să se ocupe de zarzavaturile din grădină şi să-şi vadă de treburile lor zilnice fără ajutorul ei sau fără să-i împingă ea de la spate. Seara, cînd s-a întors Jasio acasă, brusc, ea şi-a dat seama că nu-i pregătise cina, dar Florentyna luase iepurii de la Franck, fratele ei, vînătorul, şi deja îi pusese la prăjit. Florentynei îi plăcea să se ocupe de masa de seară, responsabilitate ce i se încredinţa doar atunci cînd mama ei nu se simţea bine, iar Helena Koskiewicz rareori îşi permitea un asemenea lux. Tînărul vînător adusese acasă patru iepuri iar tatăl şase ciuperci şi trei cartofi : în seara asta avea să fie un adevărat festin.

După cină, Jasio Koskiewicz s-a aşezat pe scaunul său, lîngă foc şi a cercetat copilul cu atenţie pentru prima oară. Ţinînd

pruncul de subțiori și sprijinindu-i gîtul neajutorat cu două degete, l-a examinat atent, cu ochii vînătorului care pune capcane. Chipul zbîrcit și fără dinți era salvat doar de ochii frumoși, albaștri. Îndreptîndu-și privirea spre trupul firav, ceva i-a sărit imediat în ochi. S-a încruntat și a frecat pieptul delicat, cu degetul mare.

— Helena, ai văzut asta? a întrebat vînătorul apăsînd coastele copilului. Micul și urîtul bastard nu are decît un sfîrc de sîn.

Soția lui s-a încruntat și-a frecat și ea, la rîndul ei, pielea cu degetul mare, de parcă acest gest ar fi făcut să apară organul care lipsea. Soțul ei avea dreptate: micul și palidul sfîrc de la sînul stîng se afla la locul lui, dar acolo unde ar fi trebuit să apară perechea lui, în partea dreaptă, pieptul era complet neted și roz ca tot trupul.

Înclinarea spre superstiție a femeii și-a găsit imediat surse de alimentare.

— Dumnezeu ni l-a trimis, a exclamat ea. Acela este semnul Lui.

Bărbatul i-a dat înapoi copilul furios.

— Helena, ești nebună. Copilul este rodul lăsat mamei lui de către un bărbat cu sînge stricat în vine. A scuipat în foc spre a-și exprima mai limpede părerea despre părinții copilului. Oricum, eu n-aș pune pariu nici pe o ceapă degerată că micul bastard o să apuce ziua de mîine.

Lui Jasio Koskiewicz nu-i păsa nici măcar cît o ceapă degerată dacă pruncul o să trăiască sau nu. Nu era un om rău din fire, dar băiatul nu era al lui și încă o gură de hrănit nu făcea altceva decît să-i dea și mai multă bătaie de cap. Dar dacă așa a fost să fie, nu era treaba lui să-l ia pe Dumnezeu la întrebări și, fără a se mai gîndi cîtuși de puțin la prunc, a căzut într-un somn adînc lîngă foc.

* * *

O dată cu trecerea zilelor, chiar și Jasio Koskiewicz a început să creadă că s-ar putea ca băiețelul să supraviețuiască și, dacă ar fi pus pariul, ar fi pierdut. Fiul cel mai mare, vînătorul, cu ajutorul fraților săi mai mici i-au făcut copilului un leagăn din lemnele pe care le-au adus de pe moșia baronului. Florentyna a tăiat mici fîșii din propriile ei haine, le-a cusut laolaltă și i-a făcut scutece. L-ar fi putut numi Arlechin, dacă

ar fi cunoscut cuvîntul. De fapt, ca să-i găsească copilului un nume s-au iscat atîtea neînțelegeri în casă cum nu se mai întîmplase de luni de zile ; numai tatăl nu avea nici o părere de spus. În cele din urmă, au căzut cu toții de acord asupra numelui de Wladek ; în capela de pe marea moșie a baronului, copilul a fost botezat cu numele de Wladek Koskiewicz, mama mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru că i-a salvat viața, tatăl resemnîndu-se în fața sorții. În seara aceea, pentru a celebra botezul, au făcut o masă mai bogată ca de obicei, prin gîsca primită în dar de pe moșia baronului. Au mîncat cu toții pe săturate.

Din aceeași seară Florentyna a învățat să împartă mîncarea la nouă guri.

4

Anne Kane a dormit liniștită toată noaptea. Cînd după micul dejun, fiul ei, William, a fost adus de una din surori, ea de-abia aștepta să-l ia din nou în brațe.

— Doamnă Kane, a spus brusc asistenta în uniformă albă, să-i dăm și bebelușului micul dejun, nu ?

Abia acum Anne a simțit că sînii îi erau umflați. Asistenta a ajutat-o să se ridice în capul oaselor în pat și i-a învățat pe cei doi novici, mamă și prunc, cum să procedeze. Anne, conștientă de faptul că, dacă ar părea încurcată, acest lucru ar fi considerat ca lipsă de afecțiune maternă, a rămas cu ochii pironiți în ochii albaștri ai lui William, mai albaștri chiar decît cei ai tatălui, și s-a acomodat cu noua ei situație care n-avea cum să nu-i facă plăcere. La cei douăzeci și unu de ani, probabil că nu-i lipsea nimic. Fusese născută Cabot, se căsătorise cu un vlăstar al familiei Lowell și acum venise pe lume primul ei născut care avea să ducă mai departe tradiția neamului. Totul fusese rezumat atît de succint în felicitarea pe care i-o trimisese o veche prietenă din școală :

Acesta este orașul Boston,
Patrie a batogului și fasolei,
În care cei din neamul Cabot
vorbesc doar cu cei din neamul Lowell,
Iar cei din neamul Lowell stau de vorbă
doar cu Dumnezeu

Anne a petrecut o jumătate de oră conversîndu-se cu William, dar n-a prea avut parte de răspunsuri. Apoi el a fost luat şi dus la culcare în acelaşi mod în care fusese adus. Anne a rezistat eroic la fructele şi bomboanele ce se găseau în jurul ei din abundenţă. Era hotărîtă ca pînă la vară să încapă iar în vechile rochii şi să-şi reia locul ce şi-l merita din plin în toate revistele de modă. Nu spusese prinţul de Garonne că ea era singurul lucru frumos din Boston ? Părul ei lung, auriu, trăsăturile delicate, silueta zveltă erau admirate cu fervoare în oraşe pe care ea nu le vizitase niciodată. A verificat în oglindă : nu-i apăruse nici o cută pe chip ; oamenii cu greu aveau să creadă că este mama acestui băiat voinic. Mulţumesc lui Dumnezeu că este un copil robust, şi-a zis în sinea ei Anne.

A servit un prînz uşor şi s-a pregătit pentru vizitatorii de după-amiază care deja fuseseră riguros selectaţi de secretara ei particulară. Cei cărora li se permitea s-o vadă în primele zile trebuiau să fie rudele apropiate sau cei din familiile cu adevărat cele mai de vază ; celorlalţi li se va spune că încă nu poate primi vizite. Dar cum Bostonul rămăsese singurul oraş din America în care fiecare îşi cunoştea exact locul în ierarhia socială, era foarte puţin probabil că va apărea vreun nedorit.

În salonul pe care-l ocupa singură puteau să încapă cu uşurinţă încă alte cinci paturi, dacă n-ar fi fost deja plin cu flori. Un trecător întîmplător l-ar fi luat drept o miniexpoziţie florală, (greşeală explicabilă, de altfel), dacă n-ar fi fost prezenţa tinerei mame aşezată în capul oaselor în pat. Anne a aprins lumina electrică, ceea ce era o noutate pentru ea ; ea şi Richard aşteptaseră ca mai întîi familia Cabot să-şi instaleze lumină electrică, lucru ce fusese interpretat de toţi locuitorii Bostonului ca un semn că din acel moment inducţia electromagnetică va fi acceptată la scară naţională.

Primul vizitator al lui Anne a fost soacra sa, doamna Thomas Lowell Kane, care devenise capul familiei de cînd soţul ei murise cu un an în urmă. Elegantă, trecută de mijlocul vieţii, stăpînea o tehnică perfectă de a inspecta dintr-o privire o încăpere, spre deplina ei satisfacţie şi stînjeneala certă a celor ce se aflau înăuntru. Purta o rochie dreaptă, lungă, care nu lăsa să i se zărească gleznele ; singurul bărbat care i le văzuse era mort. Întotdeauna fusese slabă. După părerea ei, femeile grase însemnau hrană proastă şi educaţie şi mai proastă. Acum rămăsese cea mai în vîrstă din familia

Lowell ; la fel şi din familia Kane. De aceea a considerat de la sine înţeles, după cum şi era de aşteptat, ca ea să fie prima care să-şi vadă nepoţelul. La urma urmelor, nu fusese ea cea care pusese la cale întîlnirea dintre Richard şi Anne ? Iubirea nu prea avusese importanţă pentru doamna Kane. Bogăţia, poziţia socială şi prestigiul au fost întotdeauna cele care au contat pentru ea. Iubirea era foarte bună, dar rareori s-a dovedit a fi ceva de durată, pe cînd celelalte trei erau. Şi-a sărutat nora pe frunte în semn de aprobare. Anne a apăsat soneria de pe perete şi s-a auzit un uşor bîzîit. Zgomotul a luat-o prin surprindere pe doamna Kane ; ea n-a crezut niciodată că electricitatea va fi bună la ceva. Sora a reapărut cu moştenitorul. Doamna Kane l-a cercetat cu atenţie, şi-a exprimat satisfacţia pufnind pe nas, după care i-a făcut semn asistentei să-l ia.

— Bravo, Anne, a spus bătrîna doamnă ca şi cum nora ei ar fi cîştigat un premiu la o întrecere sportivă. Sîntem cu toţii mîndri de tine.

Mama lui Anne, doamna Edward Cabot, a sosit cîteva minute mai tîrziu. Şi ea, la fel ca doamna Kane, era văduvă de cîţiva ani, iar cele două se deosebeau atît de puţin ca înfăţişare încît privite de la distanţă puteau fi uşor confundate. Totuşi, ca să fim drepţi, ea a manifestat un interes cu mult mai mare faţă de nepot şi fiica ei. Inspecţia s-a deplasat apoi spre flori.

— Ce drăguţ din partea Jacksonilor să-şi amintească, a murmurat doamna Cabot.

Doamna Kane a adoptat o atitudine mai superficială. Ochii ei au trecut în grabă peste florile delicate, ca apoi să poposească asupra cărţilor de vizită. A şoptit pentru sine numele familiilor care le trimiseseră, nume care o flatau : Adams, Lawrence, Lodge, Higginson.

Nici una dintre bunici n-a cerut explicaţii despre numele pe care nu le ştiau ; amîndouă trecuseră de vîrsta cînd ar fi dorit să mai afle cîte ceva nou despre cineva sau ceva. Au plecat amîndouă foarte mulţumite : se născuse un moştenitor şi, la prima vedere, părea să corespundă aşteptărilor. Amîndouă considerau că ultima lor obligaţie de familie fusese îndeplinită cu succes, deşi prin intermediul altora, şi că acum nu le revenea decît rolul corului.

Amîndouă se înşelau.

* * *

Prietenii cei mai apropiați ai lui Anne și Richard s-au perindat toată după-amiaza cu cadouri și urări de fericire, primele din aur sau argint, ultimele avînd un pronunțat accent, tipic vechilor familii americane de vază din Boston.

Cînd a sosit soțul ei după închiderea băncii, Anne era oarecum epuizată. Richard băuse șampanie la prînz, pentru prima oară în viața sa — bătrînul Amos Kerbes insistase și, de față cu tot clubul Somerset, Richard cu greu ar fi putut să refuze. Soția sa îl găsea ceva mai puțin rigid decît de obicei. Era robust, măsura șase picioare [1] și un țol, purta o redingotă lungă și neagră și pantaloni în dungi subțiri ; părul negru avea cărare pe mijloc și strălucea în lumina becului electric. Puțini i-ar fi ghicit corect vîrsta : de numai treizeci și trei de ani ; tinerețea nu fusese niciodată importantă pentru el ; fondul unei persoane era singurul lucru care conta. Din nou a fost adus William Lowell Kane și tatăl l-a cercetat cu atenție de parcă ar fi verificat balanța de plăți la sfîrșitul unei zile la bancă. Totul părea în ordine. Băiatul avea două picioare, două brațe, zece degete la mîini, zece la picioare și Richard n-a descoperit nimic care mai tîrziu ar fi putut să constituie un defect, așa că William a fost expediat.

— Seara trecută am trimis o telegramă directorului de la St. Paul. William a fost înscris pentru septembrie 1918.

Anne n-a spus nimic. Pentru ea era limpede că Richard începuse să jaloneze viitoarea carieră a lui William.

— Ei bine, draga mea, astăzi te simți complet restabilită ? și-a continuat Richard cercetările.

În cei treizeci și trei de ani ai săi nu stătuse nici o zi în spital.

— Da... nu... cred că da, a răspuns soția sa timid, înăbușindu-și lacrimile pe care le simțea pe punctul de a se revărsa, pentru că știa că soțului ei nu-i fac plăcere.

Răspunsul ei ambiguu nu era genul care să poată fi înțeles de Richard. Și-a sărutat soția pe obraz și s-a întors cu trăsura la locuința lor, Casa Roșie din Louisburg Square. A făcut în minte un calcul rapid : Cu personalul de serviciu,

[1] 1 picior = 30, 479 cm.

servitorii, noul născut și doica lui aveau să fie nouă guri de hrănit. A doua oară, Richard n-a mai revenit asupra acestui calcul.

William Lowell Kane a primit binecuvîntarea bisericii și numele ales de tatăl lui la episcopia protestantă St. Paul, în prezența tuturor persoanelor de vază din Boston și a cîtorva de o importanță neglijabilă. A oficiat bătrînul episcop Lawrence, iar J.P. Morgan și Alan Lloyd, bancheri de o ținută morală impecabilă, laolaltă cu Milly Preston, cea mai bună prietenă a lui Anne, au fost aleși ca nași. Eminența sa a stropit cu apă sfințită capul lui William ; băiatul n-a scos nici un scîncet. Deja învățase să abordeze viața în stilul vechilor familii americane de vază din Boston. Anne i-a mulțumit lui Dumnezeu pentru nașterea fără complicații a fiului său, iar Richard, care-l privea pe Dumnezeu ca pe un contabil a cărui menire era să înregistreze de la distanță faptele familiei Kane, din generație în generație, i-a mulțumit pentru că îi dăruise un fiu căruia îi putea lăsa averea. Totuși, s-a gîndit el, poate că ar fi mai bine să se asigure și să mai facă un băiat. Așa cum era în genunchi, a tras cu coada ochiului spre soția sa și a găsit-o încîntătoare.

Partea a II-a

5

Wladek Koskiewicz creștea încet. Pentru mama lui vitregă a devenit limpede că sănătatea băiatului va fi întotdeauna șubredă. A făcut toate bolile pe care le fac de obicei copiii, dar și pe cele care nu le fac și le transmitea fără discriminare tuturor din familia Koskiewicz. Helena îl trata ca pe ceilalți copii ai săi și-l apăra întotdeauna cu înverșunare cînd Jasio începea să-l blesteme pe diavol, mai degrabă decît pe Dumnezeu, pentru prezența lui Wladek în casa lor neîncăpătoare. Pe de altă parte, Florentyna se ocupa de copil de parcă ar fi fost al ei. Din prima clipă cînd ochii i se opriseră asupra lui, ea îl iubise cu o intensitate ce izvora din teama că nimeni n-o să vrea să se mărite cu ea, fiica fără nici o lețcaie a unui vînător ce prinde vînatul folosind capcane. Deci, ea n-o să aibă copii, așa că Wladek era copilul ei.

Fratele cel mai mare, vînătorul, cel care-l găsise pe Wladek, îl trata ca pe o jucărie, dar îi era prea teamă de tatăl său ca să arate deschis că-i plăcea pruncul fragil care începuse să meargă vitejește de-a bușilea. În orice caz, în ianuarie, micul vînător trebuia să părăsească școala și să înceapă să muncească pe moșia baronului, iar tatăl lui îi spusese că de copii se ocupă femeia, nu bărbatul. Cei trei frați mai mici, Ștefan, Iosef și Jan nu-i arătau un interes prea mare lui Wladek, iar celălalt membru al familiei care mai rămînea, Sophia, era destul de fericită doar să-l strîngă la piept.

Nici unul dintre părinți nu se așteptase ca mintea și firea lui Wladek să fie atît de diferite față de ceilalți copii. Nu se putea să nu bage de seamă deosebirile fizice sau intelectuale. Cei din neamul Koskiewicz erau toți înalți, cu oase mari, păr blond și ochi cenușii, Wladek era scund și rotofei, cu părul negru și ochi de un albastru intens. Koskiewicz-ii nu se omorau cu cartea și părăseau școala din sat imediat ce vîrsta le-o permitea. În schimb, Wladek, deși a început să meargă în picioare tîrziu, și-a dat drumul la vorbă la un an

și jumătate. A învățat să citească la trei, dar nu era în stare să se îmbrace singur. A început să scrie la cinci ani, dar încă mai făcea pipi în pat. A ajuns disperarea tatălui și mîndria mamei. Primii săi patru ani de viață s-au făcut remarcați doar printr-o permanentă luptă cu boala pe care n-o putea depăși în ciuda eforturilor făcute de Helena și Florentyna. Desculț, în hainele-i din petece, ca de arlechin, alerga încoace și încolo, prin preajma colibei de lemn, la cîțiva pași în urma mamei sale. Cînd Florentyna se întorcea de la școală toată afecțiunea și-o muta asupra ei și, pînă mergea la culcare, nu se mai dezlipea de ea. Cînd drămuia hrana la nouă guri, Florentyna adeseori sacrifica jumătate din porția sa ca să i-o dea lui Wladek sau, dacă era bolnav, i-o dădea pe toată. Wladek purta hainele pe care ea i le făcea, cînta cîntecele pe care ea îl învăța și împărțea cu ea cele cîteva jucării sau daruri primite cînd și cînd.

Pentru că o bună parte din zi Florentyna era la școală, Wladek a vrut de mic să meargă cu ea. Cînd, în sfîrșit, i s-a dat voie, au pornit-o amîndoi spre școala din sat, el ținînd-o strîns de mînă tot drumul de optsprezece verste (cam nouă mile), străbătînd pădurea de chiparoși și mesteceni acoperiți cu mușchi și livezile de cireși și tei care se întindeau pînă la Slonim, unde avea să-și înceapă educația.

Lui Wladek i-a plăcut școala din prima clipă ; era o evadare din coliba care pînă atunci pentru el însemnase întreaga lume. În același timp, școala l-a pus față în față pentru întîia oară în viață cu implicațiile crude ale ocupării Poloniei de răsărit de către Rusia. A aflat că limba sa maternă, poloneza, n-o putea folosi decît acasă și că la școală nu se învăța decît în rusă. A simțit la ceilalți copii din preajmă o mîndrie nețărmurită pentru limba și cultura lor care fuseseră puse sub obroc. Și el trăia același sentiment. Spre marea lui surprindere, Wladek și-a dat seama că domnul Kotowski, învățătorul său, nu-l subaprecia așa cum făcea acasă tatăl său. Deși era cel mai mic dintre toți, ca și acasă, nu după multă vreme și-a depășit colegii în toate, în afară de înălțime. Statura sa micuță îi făcea pe toți să-i subestimeze adevăratele capacități : copiii întotdeauna cred că ceea ce este mare este și cel mai bun. La vîrsta de cinci ani Wladek era primul din clasă la orice materie în afară de lucrările practice.

Seara, cînd se întorcea acasă în căsuța de bîrne și cînd ceilalți copii trebăluiau prin grădină unde toporașii și viore-

lele înfloreau atît de frumos primăvara, ori culegeau fructe de pădure, tăiau lemne, prindeau iepuri sau făceau rochii, Wladek citea într-una pînă a reuşit să termine toate cărţile nedeschise de fratele său cel mai mare sau acelea ale sorei sale. Încet-încet în mintea Helenei Koskiewicz se înfiripa gîndul că ea primise mai mult decît ceruse atunci cînd băieţelul cel mai mare, vînătorul, îi adusese acasă mica creatură în locul celor trei iepuri ; deja Wladek punea întrebări cărora ea nu le mai putea da răspunsul. Şi-a dat seama că în curînd va fi' total depăşită şi nu ştia ce o să facă. Ea avea o credinţă nestrămutată în destin, aşa că nu a fost deloc surprinsă cînd decizia i-a fost luată din mîini.

Într-o seară din toamna anului 1911 a venit prima răscruce din viaţa lui Wladek. Abia terminaseră cina modestă din ciorbă de sfeclă şi chiftele. Jasio Koskiewicz stătea lîngă foc sforăind, Helena cosea şi ceilalţi copii se jucau. Wladek se aciuiase la picioarele mamei şi citea, cînd, peste zgomotul făcut de Ştefan şi Josef care se certau pentru nişte conuri de pin, s-a auzit un ciocănit puternic la uşă. Au tăcut cu toţii. Se întîmpla destul de rar să bată cineva la uşa familiei Koskiewicz, deoarece coliba lor se afla la optsprezece verste de Slonim şi la peste şase de moşia baronului. Da cele mai multe ori vizitatorii erau necunoscuţi cărora ei nu le puteau oferi decît un suc de fructe de pădure şi zarva copiilor. Toţi ochii s-au îndreptat spre uşă neliniştiţi. Ca şi cum n-ar fi bătut nimeni, au aşteptat ca ciocănitul să se repete. S-a repetat puţin mai tare. Jasio s-a ridicat din scaun buimac de somn, s-a dus spre uşă şi a deschis-o cu grijă. Cînd l-au văzut pe cel care se afla în prag, toţi şi-au aplecat capetele cu excepţia lui Wladek, care şi-a înălţat privirile spre bărbatul chipeş, cu umeri largi, cu figură aristocrată, îmbrăcat într-o haină din blană de urs, cu o statură ce domina micuţa încăpere şi care a adus teamă în ochii tatălui. Un zîmbet prietenos a alungat spaima şi vînătorul l-a invitat pe baronul Rosnovski în casă. Toţi amuţiseră. Baronul nu fusese niciodată la ei' şi nimeni nu ştia ce să spună.

Wladek şi-a pus cartea jos, s-a ridicat în picioare, s-a îndreptat spre străin şi, pe neaşteptate, i-a întins mîna, înainte ca tatăl să-l poată opri.

— Bună seara, domnule, a spus Wladek.

Baronul i-a luat mîna şi s-au uitat unul în ochii celuilalt. Cînd baronul i-a eliberat mîna, privirea lui Wladek a căzut

pe o superbă brățară de argint cu o inscripție pe care el n-a prea putut-o descifra.

— Tu trebuie să fii Wladek.

— Da, domnule, a răspuns băiatul fără a se arăta surprins că baronul îi știa numele.

— În legătură cu tine am venit să-l văd pe tatăl tău, a spus baronul.

Wladek a rămas lîngă baron cu privirile înălțate spre el. Tatăl a făcut semn copiilor să-l lase singur cu stăpînul său, așa că doi dintre ei s-au plecat adînc, patru au înclinat din cap și toți șase s-au retras în liniște la mansardă. Wladek a rămas și nimeni n-a sugerat ca să procedeze altfel.

— Koskiewicz, a spus baronul rămas tot în picioare pentru că nimeni nu-i poftise să ia loc. Vînătorul nu-l invitase din două motive: primul, pentru că era prea timid, al doilea pentru că bănuia că baronul se afla acolo pentru a-i face o mustrare. Am venit să-ți cer o favoare.

— Orice, domnule baron, orice, a spus tatăl întrebîndu-se ce ar putea el să-i ofere baronului fără ca acesta să nu aibă deja de o sută de ori mai mult decît el.

Baronul a continuat.

— Fiul meu, Leon, are acum șase ani și învață în particular cu doi profesori la castel, unul din Polonia noastră și altul din Germania. Ei mi-au spus că este un băiat deștept, dar îi lipsește spiritul competitiv pentru că nu are pe cine depăși, decît pe sine însuși. Domnul Kotowski, învățătorul de la școala din sat, din Slonim, crede că Wladek este singurul copil capabil să-i asigure competiția de care are atîta nevoie Leon. De aceea vă întreb dacă sînteți de acord ca fiul vostru să părăsească școala din sat și să vină să învețe la castel, cu Leon și profesorii săi.

Wladek rămăsese în picioare în fața baronului, cu ochii pironiți asupra lui, întrezărind perspectivele minunate ce l-ar putea aștepta: mîncare și băutură, cărți și profesori cu mult mai deștepți decît domnul Kotowski. Și-a îndreptat privirile spre mama sa. Și ea rămăsese zgîindu-se la baron, iar pe față i se citea durere și uimire. Tatăl s-a întors spre ea și clipele de comunicare mută între cei doi au părut o eternitate pentru copil.

Cu o voce răgușită și cu privirile în pămînt vînătorul i s-a adresat baronului:

— Am fi onorați, domnule baron.

Baronul a privit întrebător spre Helena Koskiewicz.

— Binecuvîntata Fecioară mă opreşte să stau în calea copilului meu, deşi numai Ea ştie cît mă va costa, a spus ea cu o voce slabă.

— Dar, doamnă Koskiewicz, fiul vostru poate veni regulat acasă să vă vadă.

— Da, domnule baron. La început cred că aşa va face. Ea era pe punctul să adauge o justificare, dar a renunţat.

Baronul a zîmbit.

— Bun. Deci ne-am înţeles. Vă rog să aduceţi băiatul la castel mîine dimineaţă în jurul orei şapte. În timpul trimestrului şcolar Wladek va locui la noi şi cînd vine Crăciunul se poate reîntoarce la voi".

Wladek a izbucnit în plîns.

— Linişte, băiete, a spus vînătorul.

— N-o să merg, a rostit cu fermitate Wladek, deşi voia s-o facă.

— Linişte, băiete, a repetat vînătorul, de data asta ridicînd glasul.

— De ce nu vrei ? l-a întrebat baronul prietenos.

— N-am s-o părăsesc niciodată pe Florcia, niciodată.

— Florcia ? a întrebat baronul.

— Fiica mea mai mare, a intervenit vînătorul. Nu vă faceţi griji în privinţa lui, domnule baron. Băiatul are să facă ce-i spun eu.

A urmat un moment de tăcere. Baronul a reflectat cîteva clipe. Wladek a continuat să plîngă stăpînindu-şi cu greu lacrimile.

— Cîţi ani are fata ? a întrebat baronul.

— Paisprezece, a răspuns vînătorul.

— Ar putea să lucreze la bucătărie ? a întrebat baronul uşurat să vadă că Helena Koskiewicz n-avea de gînd să izbucnească şi ea în lacrimi.

— O da, domnule baron, a răspuns ea. Florcia ştie să gătească, să coase şi...

— Bun, bun, atunci poate veni şi ea. Îi aştept pe amîndoi mîine dimineaţă, la şapte.

Baronul s-a îndreptat spre uşă, a privit înapoi şi i-a zîmbit lui Wladek, care i-a surîs şi el la rîndul lui. Wladek cîştigase prima lui tranzacţie şi, în timp ce a rămas cu privirea pironită pe uşa care s-a închis, s-a lăsat îmbrăţişat strîns de mama sa, pe care a auzit-o spunînd :

— O, puișorul mamii, pui, ce-o să se aleagă acum de tine ?

Wladek n-a avut cum să aștepte ca să afle.

Helena Koskiewicz a strîns lucrurile lui Wladek și Florentynei în cursul nopții, nu pentru că i-ar fi trebuit mult timp ca să împacheteze avutul întregii familii. Dimineața, toți ai casei au ieșit în fața ușii și i-au petrecut pe cei doi care au plecat la castel, fiecare ținînd sub braț un pachet învelit în ziar.

Florentyna, înaltă și suplă, s-a tot uitat în urmă, plîngînd și făcînd semne cu mîna ; dar Wladek, scund și bolovănos, n-a aruncat nici o privire înapoi. Tot drumul pînă la castelul baronului, Florentyna s-a ținut strîns de mîna lui Wladek. Rolurile se inversaseră. De acum înainte ea va fi cea care va depinde de el.

Cînd au bătut timid în ușa mare, de stejar, le-a deschis un bărbat impozant, într-o livrea verde, cu fireturi, care se vedea că știa de sosirea lor. Amîndoi copiii căscaseră gura plini de admirație la uniformele gri ale soldaților din oraș, care păzeau granița ruso-poloneză din apropiere, dar ei nu văzuseră niciodată ceva care să-i impresioneze atît de mult ca acest servitor în livrea, care îi reducea la tăcere de la înălțimea lui și a cărui importanță, fără nici o îndoială, era foarte mare. În hol se afla un covor gros și Wladek a rămas cu privirea pironită pe desenul în verde și roșu, uluit de frumusețea lui, întrebîndu-se dacă trebuie să-și scoată pantofii din picioare. Cînd a păsit peste el a constatat cu surprindere că pașii lui nu făceau nici un zgomot. Bărbatul impozant i-a condus în dormitoarele lor din aripa de vest a castelului. Fiecare avea dormitorul lui — așa vor dormi mereu de acum înainte ? Bine cel puțin că există o ușă între ele, așa că nu vor fi niciodată prea departe unul de celălalt și, de fapt, în multe nopți vor dormi împreună în același pat.

După ce și-au despachetat lucrurile, Florentyna a fost dusă la bucătărie și Wladek în camera copiilor din aripa de sud a castelului unde l-a întîlnit pe Leon, fiul baronului. Era un băiat înalt, chipeș, și l-a întîmpinat pe Wladek imediat cu atita bucurie încît acesta a renunțat surprins și ușurat la ținuta bătăioasă pe care și-o pregătise. Leon fusese un copil singuratic, care nu avusese cu cine să se joace în afară de dădaca lui, blînda femeie lituaniană care îi dăduse să sugă și avusese grijă de el după moartea prematură a mamei sale.

Băiatul scund și îndesat, care apăruse din pădure, părea să fie un bun camarad.

Leon s-a oferit imediat să-i arate lui Wladek castelul și vizita le-a luat restul dimineții. Wladek a fost uluit de mărimea lui, de bogăția mobilierului și de covoarele din fiecare cameră. Față de Leon a recunoscut doar că a fost plăcut impresionat : la urma urmelor el își cîștigase pe merit locul la castel. Fiul baronului i-a explicat că, corpul principal al clădirii era în stil gotic timpuriu, de parcă Wladek, fără doar și poate, ar fi știut ce însemna goticul. Wladek incuviința din cap. În continuare, Leon și-a dus noul său prieten jos, în pivnițele vaste unde erau nenumărate șiruri de sticle cu vin, acoperite de praf și pînze de păianjen. Camera care i-a plăcut cel mai mult lui Wladek a fost sufrageria imensă, cu tavanul boltit, susținut de coloane și cu dușumeaua din dale de piatră. De jur împrejur, pe pereți se aflau trofee de vînătoare. Leon i-a spus că erau capete de bizon, urs, cerb și porc mistreț. În capătul camerei strălucea blazonul baronului sub o coroană de cerb. Se putea citi și motoul familiei Rosnovski care spunea : „Soarta favorizează pe cei viteji". După masa de prînz, la care Wladek a mîncat foarte puțin pentru că nu știa cum să folosească cuțitul și furculița, i-a întîlnit pe cei doi profesori care nu l-au întîmpinat cu aceeași căldură ca Leon. Seara s-a urcat în cel mai lung pat pe care l-a văzut vreodată și i-a povestit Florentynei cu lux de amănunte tot ce făcuse. Ochii ei uimiți nu se mai dezlipeau de pe chipul lui și nici gura nu și-a mai închis-o de atîta mirare, mai ales atunci cînd a auzit despre cuțit și furculiță. Wladek, ca să i le poată înfățișa mai bine, și-a ținut degetele de la mîna dreaptă întinse și strîns lipite unul de celălalt, iar cele de la mîna stîngă răsfirate.

Programul de instruire începea fix la ora șapte, înainte de micul dejun și continua pe tot parcursul zilei, doar cu scurte pauze pentru masă. La început Leon era cu mult mai pregătit decît Wladek, dar Wladek s-a luptat plin de îndîrjire cu cărțile sale, așa că, o dată cu trecerea săptămînilor, diferența dintre ei s-a micșorat, în schimb prietenia și competiția au crescut. Profesorul polonez și cel german găseau foarte dificil de a-i trata pe cei doi elevi, fiul baronului și al vînătorului, ca egali, deși recunoscuseră fără tragere de inimă în fața baronului, cînd fuseseră întrebați, că domnul Kotowski făcuse cea mai bună alegere. Pe Wladek nu-l speria atitudinea profesorilor față de el pentru că Leon întotdeauna l-a tratat ca pe egalul său.

Baronul a lăsat să se înţeleagă faptul că era încîntat de progresele pe care le făceau cei doi băieţi şi din cînd în cînd îl răsplătea pe Wladek cu haine şi jucării. La început Wladek a avut faţă de baron o admiraţie detaşată, care s-a transformat treptat în respect, iar atunci cînd a venit timpul ca de Crăciun să se întoarcă în coliba de bîrne din pădure, la tatăl şi la mama lui, s-a întristat la gîndul că îl părăsea pe Leon.

Tristeţea lui nu era fără temei. În ciuda fericirii pe care a simţit-o la început cînd şi-a revăzut mama, scurtul interval de trei luni, petrecut în castelul baronului l-a făcut să bage de seamă mizeria din casa lor pe care înainte nici n-o observase. Vacanţa se scurgea greu. Wladek se simţea sufocat de casa mică, cu o singură cameră şi o mansardă ; hrana era puţină şi se mînca cu mîna, la castel nimeni n-o împărţea la nouă guri. După două săptămîni Wladek ardea de nerăbdare să se reîntoarcă la Leon şi la baron. În fiecare după-amiază mergea şase verste pînă la castel, se aşeza jos şi rămînea cu privirea pironită pe zidurile înalte care-l împrejmuiau. Pentru Florentyna, care trăise doar printre servitorii de la bucătărie, reîntoarcerea acasă a fost firească şi nu şi-a dat seama că pentru Wladek coliba lor nu va mai fi niciodată adevărata lui casă. Tatăl nu mai ştia cum să se poarte cu băiatul care acum era bine îmbrăcat, grăia altfel decît ei şi la vîrsta de şase ani vorbea despre lucruri pe care el, ca bărbat în toată firea nu le înţelegea şi nici nu voia să le înţeleagă. Băiatul părea că nu face nimic decît să-şi piardă toată ziua citind. Ce se va alege oare de el ? se întreba vînătorul. Dacă nu ştia să mînuiască un topor sau să prindă un iepure cu o capcană, ce nădejdi să mai aibă că va putea să-şi cîştige vreodată un trai pe căi cinstite ? Aşa că şi tatăl se ruga ca vacanţa să treacă mai repede.

Helena era mîndră de Wladek şi la început n-a vrut să recunoască în sinea ei că se formase o prăpastie între el şi ceilalţi copii. Dar pînă la urmă n-a avut încotro. Într-o seară, pe cînd se jucau de-a soldaţii, nici Stefan, nici Franck, care erau generalii celor două armate rivale, n-au vrut să-l ia pe Wladek în batalioanele lor.

— De ce întotdeauna pe mine mă daţi de o parte? s-a plîns Wladek. Şi eu vreau să învăţ să lupt.

— Pentru că tu nu eşti de-al nostru, i-a răspuns Ştefan. Tu nu eşti frate cu noi de-adevărat.

A urmat o lungă tăcere înainte ca Franck să continue :

— La început tata nu te-a vrut deloc ; numai mama a fost de partea ta.

Wladek stătea în picioare nemişcat şi şi-a plimbat privirea peste grupul de copii căutînd-o pe Florentyna.

— Ce vrea să spună Franck, eu nu sînt fratele vostru ? a întrebat el.

Aşa a ajuns Wladek să afle cum s-a născut şi să înţeleagă de ce întotdeauna fraţii şi surorile lui nu-l primeau cu plăcere în jocurile lor. Deşi tristeţea mamei provocată de totala sa independenţă de acum îl îndurerea, în taină, Wladek a fost bucuros să afle că provenea dintr-un neam necunoscut, că în venele lui nu curgea sîngele bicisnic al vînătorului, ci poate un sînge mai bun, care ar fi putut face orice speranţă posibilă.

Cînd, în cele din urmă, nefericita vacanţă s-a terminat, Wladek s-a reîntors bucuros la castel. Leon l-a întîmpinat cu braţele deschise ; şi pentru el, care era la fel de izolat din cauza bogăţiei tatălui său, după cum era şi Wladek din pricina sărăciei vînătorului, Crăciunul fusese cu puţine bucurii. De acum înainte cei doi băieţi au devenit şi mai apropiaţi, ca foarte curînd să fie nedespărţiţi. Cînd a venit vacanţa de vară, Leon l-a rugat pe tatăl său să-l lase pe Wladek să rămînă la castel. Baronul a fost de acord pentru că şi el ajunsese să-l iubească pe Wladek. Wladek a fost bucuros din cale afară şi, în casa vînătorului, nu a mai intrat decît o singură dată în viaţa lui.

* * *

După ce Wladek şi Leon terminau orele de clasă restul timpului şi-l petreceau jucîndu-se. Jocul lor favorit era un fel de-a v-aţi ascunselea ; cum castelul avea şaptezeci şi două de camere, şansa de a folosi aceeaşi ascunzătoare era mică. Lui Wladek cel mai mult îi plăcea să se furişeze în temniţa de sub castel, unde singura lumină care putea pătrunde, şi astfel să fii descoperit, venea prin nişte gratii înguste, tăiate în piatră, în partea de sus a zidului, dar chiar şi atunci aveai nevoie de o lumînare ca să-ţi găseşti drumul. Wladek nu ştia la ce servea temniţa şi nici servitorii habar nu aveau pentru că nici unul nu-şi amintea să fi fost folosită vreodată.

Wladek era conştient că-l egala pe Leon doar la orele de clasă, dar cînd jucau orice joc, în afară de şah, Leon era, pe departe, cel mai bun. Cu timpul terenul lor de joacă s-a extins ajungînd pînă la rîul Strchara, la hotarul moşiei. Primăvara

pescuiau, vara înotau și iarna, cînd rîul îngheța la suprafață, își puneau patinele de lemn și se fugăreau unul pe celălalt pe gheață, în vreme ce Florentyna stătea neliniștită pe mal avertizîndu-i unde era gheața subțire. Dar Wladek niciodată n-o lua în seamă și întotdeauna cădea în rîu. Leon a crescut repede și era puternic ; alerga bine, înota bine și niciodată nu părea să fie obosit sau bolnav. Pentru prima dată Wladek și-a dat seama ce înseamnă să fii armonios construit și să arăți bine. Cînd înota, alerga sau patina, știa că n-o să poată niciodată să țină pasul cu Leon. Dar ceea ce îl necăjea cel mai tare era buricul, care la Leon aproape că nu se vedea, în vreme ce al lui Wladek era urît, cioturos, o protuberanță grosolană în mijlocul pîntecului rotofei. Wladek deseori stătea ore în șir în liniștea camerei sale cercetîndu-și trupul în oglindă și se întreba întotdeauna de ce nu era și el mai arătos și, mai cu seamă, de ce avea doar un singur mamelon în timp ce toți băieții pe care-i văzuse goi pînă în brîu, aveau două, așa cum părea să ceară simetria corpului uman. Uneori, cînd zăcea în pat fără să-l cuprindă somnul, își pipăia pieptul gol și lacrimi de autocompătimire se revărsau pe pernă. În cele din urmă, adormea rugîndu-se ca atunci cînd se va trezi dimineața lucrurile să fie diferite. Dar rugăciunile lui n-au fost ascultate.

În fiecare seară Wladek își rezerva timp pentru exerciții fizice, dar nu voia să fie văzut de nimeni, nici chiar de Florentyna. Printr-o voință de fier a învățat cum să-și țină trupul ca să pară mai înalt. Își exersa mușchii de la brațe și de la picioare și stătea agățat de o bară montată în dormitor, sperînd că așa se va mai lungi, dar Leon se făcea din ce în ce mai înalt, de parcă creștea chiar și în somn. Wladek a fost nevoit să se împace cu gîndul că avea să rămînă pentru totdeauna cu un cap mai scund decît fiul baronului și că nimic, dar absolut nimic, nu-l va ajuta să-i apară celălalt mamelon. Disprețul lui Wladek față de propriul trup nu era cîtuși de puțin împărtășit de Leon, care n-a făcut niciodată vreo aluzie ca să-l jignească pe prietenul său. Leon nu cunoștea alți copii, decît pe Wladek pe care-l adora.

Baronului Rosnovski îi era din ce în ce mai drag băiatul tenace, cu părul negru, care luase locul fratelui mai mic al lui Leon, mort atît de tragic la naștere, odată cu mama.

Cei doi băieți serveau cina cu el în fiecare seară în vasta sală de ospețe, cu ziduri de piatră, cu luminări ce pîlpîiau aruncînd umbre amenințătoare din capetele înțepenite de animale

de pe pereți și cu servitorii care intrau și ieșeau fără zgomot cu tăvi mari de argint și platouri de aur încărcate cu gîște, șuncă, languste, vinuri bune, fructe și uneori piroști, care deveniseră favoritele lui Wladek. După aceea, cînd întunericul se făcea și mai dens în jurul mesei, baronul le spunea servitorilor să plece și le povestea băieților din istoria Poloniei, lăsîndu-i să ia și ei cîte o înghițitură de vodcă de Danzig, în care, la lumina luminărilor, străluceau mici frunzulițe aurii. Wladek îl ruga ori de cîte ori avea prilejul să-i spună povestea lui Tadeusz Kosciuszko.

— A fost un erou și un mare patriot, începea baronul. Va rămîne pentru totdeauna adevăratul simbol al luptei poporului nostru pentru independență. A fost educat în Franța...

— Acest popor noi îl iubim și-l admirăm, așa după cum îi urîm pe toți rușii și austriecii, adăuga Wladek a cărui bucurie de a asculta povestea era sporită de faptul că o știa pe de rost.

— Cine spune povestea, Wladek? îl întreba baronul rîzînd... Și, după aceea, a luptat alături de George Washington în America pentru libertate și democrație. În 1792 i-a condus pe polonezi în lupta de la Dubienka. Cînd ticălosul nostru rege, Stanislas Augustus, ne-a trădat și a trecut de partea rușilor, Kosciuszko s-a întors în patria sa pe care o iubea pentru a înlătura jugul țarist. A cîștigat, care bătălie, Leon?

— De la Raclawice, tată, și apoi a eliberat Varșovia.

— Foarte bine, copile. Mai tîrziu, din nefericire, rușii au adunat o mare armată la Maciejowice și el, în cele din urmă, a fost înfrînt și luat prizonier. Stră-străbunicul meu a luptat alături de Kosciuszko în acel război și mai tîrziu în oastea lui Dabrowski pentru puternicul împărat Napoleon Bonaparte.

— Și pentru serviciile ce le-a adus Poloniei a fost numit baronul Rosnovski, titlu pe care familia dumneavoastră îl va purta totdeauna în amintirea acelor zile măreți, a spus Wladek cu atîta ardoare de parcă titlul îi va servi și lui într-o bună zi.

— Acele zile de glorie se vor întoarce iar, a spus baronul cu un glas domol. Numai să-mi ajute Dumnezeu să trăiesc ca să le apuc și eu.

*
* *

De Crăciun țăranii de pe moșia baronului își aduceau familiile la castel ca să sărbătorească nașterea Domnului. În toată ziua de ajun posteau, iar copiii se uitau pe fereastră ca

să vadă prima stea, care era semnul de începere a ospățului. Cu vocea lui plăcută și gravă baronul rostea rugăciunea: *„Benedicte nobis, Domine Deus, et his donis quae ex liberalitate tua sumpturi sumus"* după care se așezau cu toții la masă. Lui Wladek îi era rușine de cît putea să înfulece Jasio Koskiewicz care nu lăsa să-i scape nimic din cele treisprezece feluri de mîncare, începînd cu supa de gulii pînă la prăjituri și prune, ca apoi să-i fie rău, ca în fiecare an, în pădure, cînd se întorcea acasă.

După ce se termina masa, lui Wladek îi plăcea să împartă copiilor din sat, sfioși și timizi, darurile din pomul de Crăciun încărcat cu lumînări și fructe: Sophiei i-a dat o păpușă, lui Josef un cuțit pe care să-l folosească în pădure, iar Florentynei o rochie nouă, primul dar pe care l-a cerut vreodată Wladek de la baron.

— Este adevărat, a întrebat-o Josef pe mama sa cînd și-a primit darul de la Wladek, că el nu este fratele nostru?

— Așa este, a răspuns mama, dar el va rămîne întotdeauna pentru mine fiul meu.

* * *

În timpul iernii și primăverii lui 1914, Wladek a avut o perioadă de creștere mai intensă și ca forță, și ca intelect. Apoi, brusc, în iulie, profesorul neamț a părăsit castelul fără ca măcar să-și ia ziua bună; nici unul din băieți n-a știut de ce. Nu s-au gîndit cîtuși de puțin să facă vreo legătură între plecarea lui și asasinarea arhiducelui la Sarajevo, Franz Ferdinand, de către un student anarhist, asasinare descrisă de celălalt profesor în termeni de o gravitate inexplicabilă. Baronul a devenit foarte abătut; nici unul din băieți nu-și putea explica de ce. Servitorii tineri, cei mai iubiți de Leon și Wladek, au început să dispară unul cîte unul; nici unul din băieți nu înțelegea de ce. Cînd anul era pe sfîrșite, Leon ajunsese mai înalt, Wladek mai puternic și amîndoi băieții deveniseră mai înțelepți.

Într-o dimineață din vara anului 1915, pe o vreme frumoasă ce te îndemna la lene, baronul a plecat într-o lungă călătorie la Varșovia ca să-și pună afacerile la punct, așa cum spunea el. A lipsit trei săptămîni și jumătate, douăzeci și cinci de zile pe care Wladek le-a însemnat în fiecare dimineață în calendarul din camera lui; lui i s-au părut o veșni-

cie. În ziua cînd trebuia să se întoarcă, cei doi băieți s-au dus la gara din Slonim ca să aștepte trenul cu un singur vagon care venea o dată pe săptămînă și să-l întîmpine pe baron. Toți trei au făcut drumul spre casă în tăcere.

Wladek îl găsea pe baron schimbat, părea mai bătrîn și mai obosit, ceea ce era iarăși un alt lucru de neînțeles. În timpul săptămînii care a urmat, baronul a purtat multe discuții rapide și neliniștite cu șeful servitorilor, pe care le întrerupea brusc ori de cîte ori Leon și Wladek intrau în încăpere, ceea ce altădată nu se mai întîmplase și de aceea se simțeau stînjeniți și se temeau că, fără să vrea, ei erau de vină. Wladek se gîndea cu disperare că s-ar putea ca baronul să-l trimită înapoi, în coliba vînătorului și tot mai des îl încerca sentimentul că este un străin în casă străină.

Într-o seară, la cîteva zile după ce se întorsese din Varșovia, baronul i-a chemat pe cei doi băieți în marea sală de oaspeți. Au intrat tiptil, fiindu-le teamă de el. Fără alte explicații, le-a spus că foarte curînd va pleca într-o lungă călătorie. Conversația sumară, lipsită de substanță, cum i s-a părut atunci lui Wladek, i-a rămas întipărită în minte pentru tot restul vieții.

— Dragii mei copii, a început baronul pe o voce joasă, tremurată, atîțătorii la război din Germania și Imperiul Austro-Ungar sugrumă Varșovia și în scurt timp se vor abate asupra noastră.

Wladek și-a reamintit insultele inexplicabile cu care îl împroșcase profesorul polonez pe cel neamț în ultimele zile pline de încordare petrecute împreună.

— Asta înseamnă că ne-a bătut și nouă ceasul ca să fim printre cele mai sărace și amărîte popoare ale Europei ? a întrebat el.

Baronul a privit chipul inocent al lui Wladek cu blîndețe.

— Spiritul nostru național n-a pierit în o sută cincizeci de ani de umilință și represiune, a răspuns el. S-ar putea ca soarta Poloniei să fie în joc, la fel cum este și a Serbiei, dar noi nu avem nici o putere ca să schimbăm cursul istoriei. Sîntem la cheremul celor trei mari imperii care ne înconjoară.

— Noi sîntem puternici, putem să luptăm, a spus Leon. Avem săbii de lemn și scuturi. Nu ne este teamă de nemți sau de ruși.

— Fiul meu, voi v-ați jucat doar de-a războiul. Această bătălie nu va fi o joacă de copii. Acum noi trebuie să găsim un

loc liniştit în care să trăim pînă istoria ne va hotărî soarta, aşa că vom pleca cît de curînd posibil. Nu pot decît să mă rog ca aceasta să nu fie sfîrşitul copilăriei voastre.

Leon şi Wladek erau nedumeriţi şi necăjiţi de cuvintele baronului. Războiul li se părea o aventură palpitantă pe care ei o vor pierde cu siguranţă dacă aveau să plece de la castel. Servitorilor le-au trebuit cîteva zile ca să împacheteze, iar Wladek şi Leon au aflat că lunea următoare vor porni spre o mică reşedinţă de vară pe care baronul o avea la nord de Grodno. Cei doi băieţi şi-au continuat lecţiile şi joaca, în mare măsură nesupravegheaţi, fără să poată găsi pe cineva în castel dispus sau care să aibă vreme să răspundă la milioanele lor de întrebări.

În zilele de sîmbătă, lecţiile se ţineau dimineaţa. Ei tocmai traduceau în latină din *Pan Tadeusz* de Adam Mickiewicz cînd s-au auzit puştile. La început Wladek a crezut că nu erau decît obişnuitele împuşcături ale vreunui vînător pe moşie; băieţii şi-au reluat lucrul. A doua rafală care a răsunat mult mai de-aproape i-a făcut să-şi înalţe privirile şi atunci au auzit ţipetele ce veneau de jos. S-au uitat unul la celălalt nedumeriţi; nu le era teamă de nimic, pentru că, în scurta lor viaţă, nu trecuseră niciodată prin ceva care să-i înspăimînte. Profesorul a plecat în goană din încăpere, lăsîndu-i singuri. Apoi s-a auzit o nouă rafală, de data asta de pe coridorul din faţa camerei lor. Cei doi băieţi au rămas nemişcaţi, cuprinşi de frică şi cu respiraţia tăiată.

Brusc, uşa s-a izbit cu putere de perete şi în prag a apărut un bărbat nu mai în vîrstă decît profesorul lor, în uniformă militară gri şi cu cască de oţel pe cap. Leon s-a agăţat de Wladek, iar Wladek rămăsese cu privirea pironită asupra intrusului. Soldatul a strigat la ei în nemţeşte, întrebîndu-i cine sînt, dar nici unul n-a răspuns, deşi stăpîneau germana şi o vorbeau la fel de bine ca limba lor maternă. Din spatele lui a apărut un alt soldat care a înaintat spre cei doi băieţi, i-a înşfăcat de gît, ca pe puii de găină, i-a scos pe coridor, apoi au coborît în hol şi au ieşit în grădină, unde au găsit-o pe Florentyna ţipînd isteric şi cu ochii holbaţi spre iarba din faţa ei. Leon n-a suportat privelişte şi şi-a îngropat capul pe umărul lui Wladek. Wladek se uita năuc şi îngrozit la şirul de trupuri neînsufleţite, majoritatea servitori, care fuseseră aşezate cu faţa în jos. Privea ca hipnotizat spre mustaţa de pe chipul văzut din profil care zăcea într-o baltă de sînge. Era

vînătorul .Wladek n-a avut nici o tresărire de inimă, iar Florentyna continua să urle.

— Tata este acolo ? a întrebat Leon. Tata este acolo ?

Wladek a parcurs încă o dată cu privirea şirul de cadavre. I-a mulţumit lui Dumnezeu pentru că, printre ele, nu l-a zărit pe al baronului Rosnowski. Era pe punctul să-i spună lui Leon vestea bună cînd a venit un soldat la el.

— *Wer hat gesprochen ?* [1] a întrebat el cu asprime.

— *Ich,* [2] a spus Wladek sfidător.

Soldatul şi-a ridicat puşca şi cu patul armei l-a izbit cu putere pe Wladek în cap. Wladek a căzut la pămînt, cu faţa plină de sînge. Unde era baronul, ce se întîmpla, de ce erau trataţi astfel în propria lor casă ? În secunda următoare Leon s-a aruncat deasupra lui Wladek încercînd să îl apere de a doua lovitură pe care soldatul intenţiona să i-o aplice în stomac, dar arma a coborît cu putere şi s-a oprit în ceafa lui Leon.

Amîndoi băieţii zăceau nemişcaţi, Wladek din cauza greutăţii trupului lui Leon, care se aruncase deasupra lui şi pentru că lovitura îl năucise, iar Leon pentru că era mort.

Wladek a auzit un alt soldat mustrîndu-l pe cel care-i lovise. L-au ridicat pe Leon, dar Wladek s-a agăţat de el. A fost nevoie de încă doi soldaţi ca să-i smulgă trupul prietenului său pe care l-au aruncat pe iarbă, alături de ceilalţi, cu faţa în jos. Ochii lui Wladek nu s-au mai desprins de pe trupul fără viaţă al celui mai bun prieten al său pînă ce, într-un tîrziu, împreună cu o mînă de supravieţuitori buimaci, au fost duşi înapoi în castel şi băgaţi în temniţă. De teamă să nu se alăture cadavrelor de pe iarbă, nimeni n-a scos o vorbă pînă ce uşile de la temniţă n-au fost zăvorîte şi glasurile soldaţilor s-au topit în depărtare. Apoi Wladek a exclamat : „Doamne Dumnezeule !“ Pentru că acolo, într-un colţ, prăbuşit lîngă perete, stătea baronul, fără să fie rănit, dar ca o stană de piatră, cu privirea pierdută în gol. Fusese lăsat în viaţă doar pentru că învingătorii aveau nevoie de cineva care să răspundă de prizonieri. Wladek s-a aplecat asupra lui, dar ceilalţi n-au îndrăznit să vină mai aproape de stăpînul lor. Cei

[1] Cine a vorbit ? (germ.)

[2] Eu (germ.)

doi au rămas cu privirea pironită unul asupra celuilalt, așa cum se întîmplase în prima zi cînd s-au întîlnit. Wladek și-a întins mina, exact ca atunci, iar baronul i-a strins-o într-a lui. Wladek a privit lacrimile care se scurgeau pe chipul falnic al baronului. Nici unul n-a vorbit. Amîndoi pierduseră ființa pe care au iubit-o cel mai adînc pe lume.

6

William Kane creștea foarte repede și toți care-l vedeau îl considerau un copil adorabil ; aceștia, în general, în primii lui ani, erau rudele care nu mai știau de dragul lui și servitorii.

Ultimul etaj al casei din secolul al XVIII-lea a familiei Kane din Louisburg Square [1] de pe Beacon Hill [2] fusese transformat în locuință pentru copii, drept pentru care era ticsit cu jucării. Un dormitor și o cameră de zi fuseseră amenajate pentru doica nou angajată. Camerele de la parter se aflau destul de departe, așa că Richard Kane a rămas străin de probleme ca : apariția dinților, scutece de spălat, plînsete cînd pe William îl apuca foamea la intervale lipsite de orice periodicitate. Primul sunet, primul dinte, primul pas și primul cuvînt, toate erau înregistrate cu meticulozitate în agenda familiei de către mama lui William, laolaltă cu creșterea în înălțime și în greutate. Anne a constatat cu surprindere că aceste statistici difereau foarte puțin de ale altor copii cu ale căror mame se întîlnea pe Beacon Hill.

Guvernanta adusă din Anglia a crescut copilul după norme care ar fi încîntat un ofițer de cavalerie prusac. Tatăl lui William îl vizita în fiecare seară, la ora șase. Cum n-a vrut să se adreseze fiului său în limbajul specific copiilor, a sfîrșit prin a nu mai vorbi cu el deloc ; cei doi, pur și simplu, se uitau unul la celălalt. William îl prindea pe tatăl său de degetul arătător, cel cu care erau verificate bilanțurile, și se ținea de el strîns. Richard își permitea în sinea sa un zîmbet. După ce William a împlinit un an, acest program a fost ușor modificat și băiatul a fost lăsat să vină jos ca să-și vadă tatăl. Richard stătea în scaunul său cu spătar înalt, din piele vișiu-

[1] Piață (engl.)
[2] Deal (engl.)

nie şi-şi urmărea progenitura cum îşi croia drum de-a buşilea printre picioarele mobilierului, făcîndu-şi apariţia atunci cînd te aşteptai cel mai puţin, ceea ce i-a format convingerea că, fără doar şi poate, copilul va ajunge senator. William a făcut primii paşi la un an şi o lună, agăţîndu-se de pulpanele pardesiului tatălui său. Primul cuvînt a fost „tata", ceea ce a încîntat pe toată lumea, inclusiv pe bunica Kane şi bunica Cabot, care erau oaspeţii de fiecare zi ai casei. Ele, de fapt, nu împingeau căruciorul lui William cînd plecau cu el la plimbare prin Boston, dar acceptau să meargă la un pas în urma guvernantei prin parc, în după-amiezile de joi, aruncînd cîte o privire spre copiii cu o escortă mai puţin disciplinată. În vreme ce alţi ţinci dădeau să mănînce raţelor din grădinile publice, William reuşea să încînte lebedele de pe lacul extravagantului palat veneţian al domnului Jack Gardner.

După ce s-au scurs doi ani, bunicile, prin aluzii şi insinuări, au dat de înţeles că era timpul să-şi facă apariţia o nouă progenitură, ca William să aibă un frate sau o soră. Anne le-a ascultat şi a rămas gravidă, dar a fost mîhnită cînd a văzut că prin luna a treia a început să se simtă şi să arate prost.

În timp ce examina mama plină de speranţe şi pîntecu-i uşor rotunjit, doctorul MacKenzie a încetat să mai zîmbească, iar atunci cînd Anne a pierdut sarcina la patru luni, el n-a fost surprins, dar n-a lăsat-o să fie copleşită de propria-i mîhnire. În notele lui a scris „pre-eclampsie ?", iar ei i-a spus :

— Anne, draga mea, principalul motiv pentru care tu nu te-ai simţit aşa de bine este tensiunea crescută, care, probabil, ar fi devenit şi mai mare pe măsură ce sarcina înainta. Din păcate, doctorii încă n-au descoperit leacul pentru tensiune, de fapt, nu ştim mare lucru despre ea, decît că este o stare periculoasă pentru oricine şi mai ales pentru o femeie gravidă.

Anne şi-a stăpînit lacrimile în vreme ce reflecta la implicaţiile unui viitor fără alţi copii.

— Cu siguranţă că n-o să mi se mai întîmple la următoarea sarcină, nu-i aşa ? a întrebat ea, formulîndu-şi astfel fraza încît să-l determine pe doctor la un răspuns favorabil.

— Aş fi foarte surprins dacă n-ar fi la fel, draga mea. Îmi pare rău că trebuie să ţi-o spun, dar sînt nevoit să te avertizez categoric împotriva unei noi sarcini.

— Dar nu contează dacă timp de cîteva luni nu mă voi simţi bine, dacă asta...

— Eu nu vorbesc despre a nu te simți bine, Anne. Eu îți spun că nu trebuie să-ți asumi riscuri care să-ți pună în primejdie viața.

A fost o lovitură teribilă pentru Richard și Anne, mai cu seamă că amîndoi fuseseră copii singuri la părinți din cauza morții premature a taților. Ei își făcuseră planuri că vor avea o familie pe măsura casei lor și a responsabilităților asumate pentru generația următoare.

— Care altul este rostul unei femei? a întrebat-o bunica Cabot pe bunica Kane.

Ulterior nimeni nu a mai deschis acest subiect și William a devenit centrul atenției generale.

Richard, care a ajuns președintele societății Kane și Cabot în 1904, la moartea tatălui său, întotdeauna s-a cufundat pînă la uitarea de sine în munca de la bancă. Banca, un bastion solid din punct de vedere arhitectural și fiscal, se afla pe State Street și avea sucursale în New York și Londra și San Francisco. Ultima i-a creat probleme lui Richard curînd după nașterea lui William cînd, laolaltă cu băncile Crocker National, Wells Fargo și California s-a prăbușit, nu financiar, ci în sensul primar al cuvîntului, în marele cutremur din 1906. Richard, care prin firea sa era un om precaut, avea o asigurare solidă la societatea Lloyd din Londra. Aceasta l-a despăgubit pînă la ultima centimă, dîndu-i astfel posibilitatea să reconstruiască. În orice caz, Richard a avut un an obositor călătorind cîte patru zile cu trenul între Boston și San Francisco spre a supraveghea lucrările de reconstrucție. A deschis noua sucursală în Union Square în octombrie 1907, aproape la țanc spre a-și putea concentra atenția asupra altor probleme ce se ridicau pe coasta de est. Au început să se facă retrageri masive de capital din băncile din New York și multe din băncile mici nu au putut face față și au dat faliment. J.P. Morgan, faimosul președinte al puternicei bănci ce-i poartă numele, l-a invitat pe Richard să formeze un consorțiu spre a rezista în timpul crizei. Richard a fost de acord, stratagema curajoasă a dat rezultate și pericolul a început să se reducă, dar nu înainte ca Richard să fi avut cîteva nopți de nesomn.

În schimb, William dormea zdravăn, fără să știe nimic despre cutremure și bănci ce dădeau faliment. La urma urmelor, erau lebedele care trebuiau hrănite și nesfîrșitele excursii de la și către Milton, Brookline și Beverly ca să fie arătat distinselor sale rude.

*
* *

În anul următor, pe la începutul primăverii, Richard a făcut o nouă achiziție în schimbul investirii de capital într-un bărbat numit Henry Ford, care susținea că ar putea fabrica o mașină la prețuri accesibile oamenilor de rînd. Banca l-a invitat pe domnul Ford la prînz și Richard a fost convins să cumpere un model T la suma de opt sute cincizeci de dolari. Henry Ford l-a asigurat pe Richard că, dacă banca îl va susține, costul ar putea coborî eventual pînă la trei sute cincizeci de dolari în cîțiva ani, ceea ce ar permite aproape fiecăruia să-și cumpere o mașină, și aceasta ar aduce un profit mare sponsorilor săi. Richard l-a finanțat și a fost pentru prima oară cînd și-a plasat banii în cineva care dorea ca produsul său să-și înjumătățească prețul.

La început Richard a fost neliniștit că mașina sa, deși avea o culoare sobră, neagră, ar fi putut fi privită ca un mijloc de transport nu suficient de serios pentru președintele unei bănci, dar privirile admirative ale trecătorilor i-au spulberat temerile. La viteza de zece mile pe oră era mult mai zgomotoasă decît un cal, dar avea marele avantaj de a nu face murdărie în mijlocul străzii Mount Vernon. Singura neînțelegere cu domnul Ford a fost că acesta n-a vrut să asculte sugestiile sale ca să fabrice modelul T în diferite culori. Domnul Ford a insistat ca fiecare mașină să fie neagră pentru a menține prețul scăzut. Anne, care era mai sensibilă decît soțul ei la opinia societății selecte din oraș, n-a vrut să meargă într-o mașină pînă ce familia Cabot n-a cumpărat una.

William, în schimb, adora „automobilul", așa cum l-a numit presa, și imediat a presupus că vehiculul fusese cumpărat pentru el spre a înlocui căruciorul care nu-și mai avea rostul și nu era mecanizat. De asemenea, lui îi plăcea mai mult șoferul cu ochelarii lui mari și cu pălăria turtită decît guvernanta. Bunica Kane și bunica Cabot au declarat rituos că ele n-au să călătorească niciodată cu un mijloc de locomoție atît de îngrozitor și n-au făcut-o, deși, ar trebui amintit că bunica Kane a fost dusă la groapă cu o mașină, dar acest lucru nimeni nu i l-a mai adus la cunoștință.

În timpul următorilor ani, banca a crescut ca mărime și soliditate, la fel și William. Americanii făceau investiții, se extindeau și mari sume de bani își găseau calea spre banca Kane și Cabot ca apoi să fie reinvestiți în alte proiecte ca extin-

derea fabricii de piele Lowell din Massachusetts. Richard urmărea dezvoltarea băncii și a fiului său cu o satisfacție îndreptățită. Cînd William a împlinit cinci ani, a luat copilul din grija femeilor și a angajat, cu un salariu de patru sute cincizeci de dolari pe an, un profesor particular, un domn Munro, ales personal de Richard dintr-o listă de opt persoane selectate în prealabil de secretara sa. D-l Munro a primit sarcina de a-l pregăti pe William astfel ca la vîrsta de doisprezece ani să intre la colegiul St. Paul. Copilul a fost încredințat imediat domnului Munro care i s-a părut lui William foarte deștept și foarte bătrîn. De fapt, el avea douăzeci și trei de ani și o diplomă în engleză, de la Universitatea din Edinburgh, cu un calificativ destul de bun.

William a învățat repede să scrie și să citească, dar adevărata lui pasiune s-au dovedit a fi cifrele. Singura lui nemulțumire era aceea că, din cele opt lecții zilnice, numai una era de aritmetică. William i-a atras imediat atenția tatălui său că a opta parte dintr-o zi de muncă reprezenta o investiție mică de timp pentru cineva care avea să devină președinte de bancă.

Pentru a compensa lipsa de previziune a profesorului său, William se ținea scai de rudele ce-i erau accesibile și le ruga să-i dea calcule pe care să le facă în minte. Bunica Cabot, care niciodată nu putuse fi convinsă că împărțirea unui întreg la patru dă același rezultat cu înmulțirea lui cu o pătrime, dat fiind că la ea cele două operații deseori ajungeau la cifre diferite, s-a trezit foarte curînd că este depășită de nepotul ei, dar bunica Kane, care avea o oarecare înclinare spre deșteptăciune, s-a luat vitejește la trîntă cu fracțiile ordinare, cu dobînda compusă și cu împărțirea a opt prăjituri la nouă copii.

— Bunico, i-a spus William politicos, dar ferm cînd ea n-a mai reușit să găsească răspunsul la ultima lui întrebare foarte dificilă, ai putea să-mi cumperi o riglă de calcul și atunci n-o să te mai bat la cap.

Ea a fost uluită de precocitatea nepotului, dar i-a cumpărat rigla, întrebîndu-se dacă el știa s-o folosească. A fost pentru prima oară în viața ei cînd bunica Kane a știut să aleagă modul simplu de rezolvare a unei probleme.

Afacerile lui Richard au început să graviteze spre est. Președintele sucursalei londoneze a murit și Richard a considerat că prezența sa este necesară în Lombard Street. I-a

sugerat lui Anne să-l însoţească împreună cu William în Europa pentru că şi-a dat seama că puţină instruire nu i-ar strica băiatului, dat fiind că putea să viziteze toate acele locuri despre care domnul Munro îi vorbise atît de des. Anne, care nu fusese niciodată în Europa, era încîntată de perspectivă şi a umplut trei cufere de voiaj cu haine noi, elegante şi scumpe în care să se confrunte cu Vechea Anglie. William a considerat inechitabil din partea mamei sale să nu-i permită să-şi ia ceea ce, în egală măsură, îi era indispensabil în călătorie — bicicleta.

Familia Kane a mers pînă la New York cu trenul ca de acolo să ia vaporul *Aquitania* către Southampton. Anne a fost uluită de mulţimea negustorilor ambulanţi, emigranţi mai toţi, care te asaltau cu mărfurile lor pe stradă şi a fost bucuroasă cînd a ajuns pe navă, unde era în siguranţă şi se putea odihni în cabina ei. În schimb, William a fost uimit de mărimea New York-ului ; pînă atunci el întotdeauna crezuse că banca tatălui său era cea mai mare clădire din America, dacă nu din lume. El a vrut să cumpere o îngheţată de culoare roz şi galben de la un bărbat îmbrăcat complet în alb, dar tatăl lui nici n-a vrut să audă ; în orice caz, Richard niciodată nu avea la el mărunţiş.

Lui William i-a plăcut la nebunie vaporul de cum l-a văzut şi s-a împrietenit cu căpitanul care i-a arătat toate secretele navei. Richard şi Anne, care, bineînţeles, stăteau la masa căpitanului au simţit că este de datoria lor, nu mult după ce vaporul a părăsit America, să-şi ceară scuze pentru timpul pe care fiul lor îl răpea echipajului.

— Nu vă faceţi griji, a spus căpitanul cu barbă albă. Eu şi William deja sîntem buni prieteni. Nu-mi doresc decît să pot răspunde la toate întrebările lui despre timp, viteză şi distanţă. În fiecare noapte trebuie să iau lecţii de la inginerul nostru, sperînd să pot anticipa întrebările şi apoi să fac faţă ziua următoare.

După şase zile de călătorie *Aquitania* a intrat în golful Solent şi a acostat la Southampton. Lui William îi părea rău s-o părăsească şi ar fi izbucnit în plîns dacă n-ar fi văzut superbul Rolls-Royce Silver Ghost care-i aştepta la debarcader, complet echipat cu şofer, gata să-i ducă la Londra. Richard a hotărît pe loc că la sfîrşitul călătoriei va transporta maşina la New York, ceea ce a constituit una din cele mai neobişnuite hotăriri pe care a luat-o în viaţa sa. A în-

format-o pe Anne pe un ton destul de neconvingător, că voia să-i arate vehiculul lui Henry Ford.

Familia Kane, întotdeauna cînd venea la Londra, stătea la Ritz, în Piccadilly, fiind foarte aproape de biroul lui Richard din City. Cînd Richard era ocupat la bancă, Anne își folosea timpul ducîndu-l pe William la Turnul Londrei, la Palatul Buckingham și la schimbarea gărzii. William a găsit totul extraordinar, exceptînd accentul englez care-i provoca greutăți, în înțelegerea limbii.

— De ce nu vorbesc și ei ca noi, mami ? a întrebat-o el și a fost surprins să afle că aceeași nedumerire era exprimată, și mai des de cealaltă parte.

Distracția preferată a lui William era să privească soldații, în uniformele lor de un roșu aprins cu nasturi mari, strălucitori, de alamă, care făceau de pază în fața palatului Buckingham. El a încercat să-i antreneze în conversație, dar ei priveau în spațiu, peste capul lui, fără ca nici măcar să clipească.

— Putem să luăm unul acasă ? a întrebat-o pe mama lui.

— Nu, dragul meu, ei trebuie să stea aici și să-l păzească pe rege.

— Dar el are așa de mulți, n-aș putea să am și eu doar unul ?

Ca un dar foarte special — sînt cuvintele lui Anne — Richard și-a permis să-și ia o după-amiază liberă și să-și ducă soția și copilul la un spectacol tradițional englezesc de pantomimă. Se numea *Jack și bobul de fasole* și se juca pe hipodromul din Londra. William l-a îndrăgit pe Jack și imediat i-a venit ideea să doboare orice copac pe care-i cădeau ochii, gîndindu-se că în fiecare sălășluia un monstru. După spectacol au servit ceaiul la Fortnum și Mason în Piccadilly și Anne i-a permis lui William să mănînce două prăjituri cu frișcă și o alta necunoscută lor, care se chema papanaș. Ziua următoare William a trebuit să fie dus din nou la Fortnum ca să mănînce iar o „prăjitură papanaș“ cum o numea el.

Vacanța s-a scurs prea repede pentru William și mama sa, în vreme ce Richard, mulțumit de progresele din Lombard Street și încîntat de noul director pe care l-a ales, a început să se gîndească cu nerăbdare la ziua plecării. În fiecare zi soseau telegrame din Boston care-l făceau să-și dorească tot mai mult să fie înapoi, în propria sa sală de consiliu. În cele din urmă, cînd o astfel de misivă l-a informat că au

intrat în grevă douăzeci și cinci de mii de muncitori de la o fabrică de bumbac din Lawrence, Massachusetts, în care banca sa făcuse mari investiții, a fost bucuros că nu mai erau decît trei zile pînă la data stabilită pentru întoarcere.

William aștepta cu nerăbdare să ajungă acasă să-i povestească domnului Munro despre toate lucrurile minunate pe care le făcuse în Anglia și să-și revadă cele două bunici. Era sigur că ele nu văzuseră ceva atît de emoționant, precum un teatru adevărat, cu public spectator. Și Anne era fericită să se întoarcă acasă, cu toate că și ei îi plăcuse călătoria la fel de mult ca lui William, dar mai cu seamă pentru că hainele și frumusețea îi fuseseră admirate de insularii din Marea Nordului care, de obicei, sînt destul de reținuți. Ca un hatîr special pentru William, cu o zi înainte de data îmbarcării, Anne l-a luat în Eaton Square, la o petrecere de după-amiază, dată de soția noului director al sucursalei londoneze a băncii lui Richard. Și ea avea un fiu, Stuart, de opt ani, iar William, în cele două săptămîni cît se jucaseră împreună, ajunsese să-l considere prietenul său mai mare, de care nu se putea despărți. Totuși, petrecerea a fost destul de monotonă pentru că Stuart nu s-a simțit bine iar William, din compasiune față de noul său tovarăș de joacă, a anunțat-o pe mama lui că avea de gînd să se îmbolnăvească și el. Anne și William s-au întors la hotel mai devreme decît plănuiseră. Pentru Anne chiar a picat bine pentru că avea mai mult timp să supravegheze împachetatul lucrurilor în cuferele mari pentru vapor și era convinsă că William juca teatru doar ca să-i facă plăcere lui Stuart. Seara, cînd l-a învelit înainte de culcare, a observat că avea o ușoară febră și i-a spus lui Richard în timpul cinei.

— Pesemne că din cauza emoției la gîndul că plecăm acasă, a sugerat el fără a părea îngrijorat.

— Sper să ai dreptate, a răspuns Anne. N-aș vrea să fie bolnav în cele șase zile de călătorie pe mare.

— Mîine o să fie bine, a asigurat-o Richard cu nonșalanță, dar dimineața următoare, cînd Anne s-a dus să-l trezească pe William, l-a găsit acoperit cu mici pete roșii și temperatură de 103° F. Medicul hotelului a pus diagnosticul de rujeolă și a insistat politicos ca William sub nici o formă să nu plece într-o călătorie de șase zile cu vaporul, nu numai, pentru că nu i-ar face bine, dar i-ar molipsi și pe ceilalți pasageri. Nu era altă soluție pentru el decît să rămînă în pat cu sticla de apă fierbinte și să aștepte următorul

vapor. Richard nu-şi putea permite o întîrziere de trei săptămîni şi a hotărît să plece aşa cum fusese stabilit. Cu părere de rău, Anne a trebuit să accepte să se facă în grabă noi rezervări de locuri. William l-a implorat pe tatăl său să-l ia cu el. Cele douăzeci şi unu de zile pînă ce vasul *Aquitania* avea să plece din Southampton i se păreau copilului o eternitate. Richard a fost foarte ferm, a angajat o asistentă medicală care să se ocupe de William şi l-a convins de starea sa proastă de sănătate.

Anne l-a însoţit pe Richard pînă la Southampton în noul Rolls-Royce.

— O să mă simt singură în Londra fără tine, Richard, a îndrăznit ea să-i spună în momentul despărţirii, riscînd să-şi atragă dezaprobarea lui în faţa unor efuziuni sentimentale feminine.

— Ei bine, draga mea, aş putea spune că, oarecum, şi eu voi fi singur în Boston fără tine, i-a răspuns el cu gîndul la greva muncitorilor de la fabrica de bumbac.

Anne s-a întors la Londra cu trenul întrebîndu-se cu ce-şi va ocupa timpul în următoarele trei săptămîni. William a avut o noapte mai bună şi dimineaţa petele nu mai arătau aşa de rău. Totuşi, doctorul şi sora au insistat la unison ca el să nu părăsească patul. Cît William a fost nevoit să rămînă în pat, Anne şi-a folosit timpul ce-i mai rămînea scriind scrisori lungi familiei. În dimineaţa zilei de joi, el s-a trezit devreme şi, simţindu-se bine, s-a dus în camera mamei sale. S-a urcat în pat lîngă ea şi mînuţele lui reci au trezit-o imediat. Anne era încîntată să-l vadă aproape restabilit. A sunat comandînd să li se aducă micul dejun în cameră, lucru cu care tatăl lui William n-ar fi fost niciodată de acord.

S-a auzit un uşor ciocănit la uşă şi a intrat un bărbat într-o livrea roşie cu fireturi aurii, aducînd o tavă mare de argint, cu micul dejun : ouă, şuncă, roşii, piine prăjită şi gem, un adevărat festin. William s-a uitat la hrană cu o foame de lup de parcă n-ar fi mai mîncat de nu se ştie cînd. Anne şi-a aruncat ochii în treacăt peste ziarul de dimineaţă. Richard întotdeauna citea *The Times* cînd stătea la Londra, aşa că cei de la hotel şi-au imaginat că şi ea va cere ziarul.

— O, priveşte, i-a spus William rămînînd cu ochii asupra unei fotografii de pe pagina interioară. Este poza vaporului lui tăticu. Ce înseamnă — *CA-LA-MITATE*, mămico ?

Pe toată lățimea paginii era o fotografie a *Titanicului.*

Anne, fără a ține seamă de cum ar fi trebuit să se comporte un Lowell sau un Cabot, a izbucnit amarnic în plîns, strîngîndu-și cu putere la piept fiul. Au rămas în pat cîteva minute strîns îmbrățișați, William ne prea știind sigur de ce. Anne și-a dat seama că amîndoi pierduseră singura persoană pe care o iubeau cel mai mult pe lume.

Sir Piers Campbell, tatăl tînărului Stuart, a sosit aproape imediat la apartamentul 107 de la hotelul Ritz. A așteptat în hol pînă ce văduva și-a pus unica rochie neagră pe care o avea. William s-a îmbrăcat singur, încă nedumerit asupra cuvîntului „calamitate". Anne l-a rugat pe Sir Piers să-i explice fiului ei toate implicațiile știrii din gazetă. După ce l-a ascultat, William n-a spus decît atît: „Eu am vrut să fiu cu el pe vapor, dar nu m-au lăsat". N-a plîns pentru că refuza să creadă că ceva l-ar fi putut omorî pe tatăl său. În mod sigur va fi printre supraviețuitori.

În toată cariera sa de politician, diplomat și acum director al sucursalei Kane și Cabot din Londra, Sir Piers nu întîlnise atîta stăpînire de sine la cineva așa de tînăr. Prestanța este dată la foarte puțini, avea să remarce el cîțiva ani mai tîrziu. Richard Kane fusese dăruit cu ea și unicul său fiu o moștenise.

Listele cu supraviețuitori ce soseau cu intermitențe din America erau verificate și reverificate de Anne. Fiecare confirma că Richard Lowell Kane era încă dispărut, probabil, se înecase. După încă o săptămînă pînă și pe William l-a părăsit speranța că tatăl lui a supraviețuit.

Lui Anne i-a venit greu să se îmbarce pe *Aquitania,* dar William era ciudat de nerăbdător să se vadă pe mare. Ore în șir el a stat pe puntea de observație scrutînd întinderea nesfîrșită de apă.

— Miine o să-l găsim, îi promitea el mamei sale, la început plin de speranță și apoi pe o voce care cu greu putea masca propria-i neîncredere.

— William, nimeni nu poate supraviețui timp de trei săptămîni în Atlantic.

— Nici chiar tatăl meu?

— Nici chiar tatăl tău.

Cînd Anne s-a întors la Boston, amîndouă bunicile o așteptau la Casa Roșie, foarte preocupate de îndatoririle ce urmau să și le asume.

Şi bunicile şi-au luat asupra lor întreaga responsabilitate. Anne a acceptat cu pasivitate rolul lor tutelar. Viaţa pentru ea nu mai avea aproape nici un sens, cu excepţia lui William, al cărui destin bunicile păreau a-l fi luat sub control. William era politicos, dar părea că nu-l mai interesează nimic. În timpul zilei îşi făcea în tăcere lecţiile cu domnul Munro, iar seara plîngea în poala mamei sale.

— Are nevoie de tovărăşia altor copii, au declarat rituos bunicile şi l-au concediat pe domnul Munro, precum şi pe asistenta medicală, iar pe William l-au trimis la pensionul Sayre, cu speranţa că viaţa de zi cu zi şi un contact permanent cu ceilalţi copii aveau să-l readucă la vechiul său eu.

Richard îi lăsase lui William întreaga avere ce rămînea în custodia familiei pînă împlinea vîrsta de douăzeci şi unu de ani. La testament mai era adăugat un codicil. Richard dorea ca William să devină preşedintele băncii Kane şi Cabot pe baza propriilor sale merite. Era singura parte din testamentul tatălui său ce-l impulsiona pe William, pentru că toate celelalte îi reveneau de la sine. Anne primea o sumă de cinci sute de mii de dolari şi o rentă anuală pe viaţă de o sută de mii de dolari care înceta dacă se recăsătorea. Tot ea mai primea casa de pe Beacon Hill, reşedinţa de vară de la North Shore, casa din Maine şi o mică insulă lîngă Cape Cod, toate acestea urmînd să-i revină lui William la moartea mamei sale. Amîndouă bunicile primeau două sute cincizeci de mii de dolari şi, prin acte în regulă, li se lăsa întreaga responsabilitate dacă se întîmpla ca Richard să moară înaintea lor. Averea familiei urma să fie administrată de bancă, cu naşii lui William acţionînd drept cotutori. Veniturile vor fi reinvestite în fiecare an în întreprinderi modeste.

Bunicile n-au ieşit din doliu timp de un an întreg şi Anne, deşi avea doar douăzeci şi opt de ani, era pentru prima oară cînd îşi arăta vîrsta.

Bunicile, spre deosebire de Anne, îşi ascundeau durerea în faţa lui William pînă ce într-o bună zi el le-a reproşat:

— Nu-ţi este dor de tata? a întrebat-o pe bunica Kane privind-o lung cu ochii săi albaştri ce-i aminteau de propriul ei fiu.

— Ba da, copilul meu, dar lui nu i-ar fi plăcut să ne vadă stînd şi jeluindu-ne tot timpul.

— Dar eu vreau să ne aducem aminte de el mereu... mereu, a spus el cu o voce sugrumată.

— William, am de gînd să-ţi vorbesc pentru prima oară ca unui om mare. Noi, întotdeauna, vom venera memoria tatălui tău în sufletul nostru şi tu însuţi îţi ai rolul tău trăind aşa cum el s-ar fi aşteptat de la tine. Acum tu eşti capul familiei şi moştenitorul unei averi foarte mari. De aceea tu trebuie să te pregăteşti cu străduinţă să fii potrivit pentru moştenirea ce ţi-a fost lăsată, la fel cum tatăl tău a muncit ca să mărească averea pentru tine.

William nu i-a răspuns nimic. I se dăduse astfel motivaţia pentru viaţă, ceea ce pînă atunci îi lipsise şi a început să se comporte aşa cum îl sfătuise bunica. A învăţat să trăiască cu durerea sa fără a se lamenta şi din acel moment s-a pus serios pe carte fiind mulţumit doar dacă bunica Kane părea satisfăcută. Nu exista materie la care să nu exceleze, iar la matematici nu numai că era cel mai bun din clasă, dar depăşea cu mult nivelul anilor săi. Era hotărît nu numai să-l ajungă pe tatăl său, dar să-l şi întreacă. S-a apropiat şi mai mult de mama lui şi devenea suspicios faţă de oricine care nu făcea parte din familie, aşa că adeseori era considerat un copil retras, singuratic şi, pe nedrept, un snob.

Cînd a împlinit şapte ani, bunicile au hotărît că venise timpul să-l iniţieze pe William asupra valorii banilor. Ca atare, i-au dat un dolar pe săptămînă drept bani de buzunar, dar au insistat să ţină o evidenţă exactă pentru fiecare cent cheltuit. Pentru aceasta i-au dăruit un registru de contabilitate cu coperţi verzi, de piele, care a costat nouăzeci şi cinci de cenţi pe care i-au scăzut din prima sa raţie săptămînală de un dolar. Din a doua săptămînă bunicile împărţeau dolarul în fiecare sîmbătă dimineaţa. William investea cincizeci de cenţi, cheltuia douăzeci, dădea zece cenţi pentru o operă de caritate la propria sa alegere şi păstra o rezervă de douăzeci de cenţi. La sfîrşitul fiecărui trimestru bunicile inspectau registrul de contabilitate şi raportul său scris asupra oricărei tranzacţii făcute. După primele trei luni William putea să prezinte o balanţă foarte exactă a conturilor sale. Dăduse un dolar şi douăzeci de cenţi pentru recent înfiinţata societate de cercetaşi din America şi economisise patru dolari pe care o rugase pe bunica Kane să-i depună într-un cont la banca nepotului său, J.P.Morgan. Mai cheltuise trei dolari şi opt cenţi pentru care nu trebuia să dea nici o socoteală şi-şi păstrase o rezervă de un dolar. Registrul de contabilitate era o sursă

de mari satisfacţii pentru bunici : dovedea fără nici un dubiu că William era fiul lui Richard Kane.

La şcoală, William şi-a făcut puţini prieteni, în parte, pentru că era timid şi nu îndrăznea să se amestece cu alţi copii care nu erau din familiile Cabot şi Lowell sau proveneau din familii mai bogate decît a sa. Aceasta îi restrîngea mult posibilităţile de alegere, aşa că a devenit oarecum un copil veşnic căzut pe gînduri, ceea ce o înspăimînta pe mama sa, care dorea ca William să ducă o viaţă normală de copil şi, în inima ei, nu aproba nici registrele de contabilitate, nici programul de investiţii .Anne ar fi vrut ca William să aibă mai degrabă o mulţime de prieteni decît sfătuitori în vîrstă, să se joace în praf şi să se murdărească, să se aleagă mai degrabă cu vînătăi decît să rămînă curat, să adune broaşte rîioase şi broaşte ţestoase, nu acţiuni şi nici să se preocupe de dări de seamă asupra cheltuielilor făcute ; pe scurt, să fie ca orice copil de vîrsta lui. Dar ea n-a avut niciodată curajul să le vorbească bunicilor despre neliniştile ei şi, în orice caz, pe ele nu le interesau alţi copii.

Cînd a împlinit nouă ani, William le-a prezentat bunicilor registrul de contabilitate pentru cea de a doua inspecţie anuală. Caietul cu coperţi verzi, de piele, arăta o economie de mai bine de cincizeci de dolari în doi ani de zile. El era foarte mîndru şi a dorit să le atragă atenţia bunicilor, în mod special, asupra unei intrări marcate cu B6, arătîndu-le că-şi retrăsese banii de la banca J.P. Morgan, imediat ce aflase despre moartea marelui om de finanţe, pentru că observase că acţiunile de la banca propriului său tată scăzuseră în valoare după ce fusese anunţată moartea acestuia. Aceeaşi sumă de bani a reinvestit-o trei luni mai tîrziu, în aceeaşi bancă, înainte ca publicul să-şi dea seama că societatea rămăsese la fel de puternică, chiar şi fără omul ei de primă mărime.

Bunicile au fost impresionate pe măsura faptei şi i-au permis lui William să-şi negocieze vechea bicicletă şi să-şi cumpere una nouă, după care el încă mai avea un capital de peste o sută de dolari pe care bunicile l-au investit, în numele lui, la societatea Standard Oil din New Jersey. Petrolul, a spus William cunoscător, poate să ajungă şi mai scump. El a continuat să-şi ţină registrul de contabilitate la zi pînă la cea de a douăzeci şi una aniversare. Dacă bunicile ar mai fi apucat acea zi, ar fi fost mîndre de ultima intrare de pe coloana din dreapta, deasupra căreia scria „active".

7

Wladek era singurul dintre cei rămaşi în viaţă care cunoştea bine temniţa castelului. Pe vremea cînd se juca de-a v-aţi ascunselea cu Leon petrecuse multe ceasuri fericite în libertatea oferită de micile camere de piatră, lipsit de orice griji, ştiind că se putea întoarce în castel oricînd dorea.

Erau în total patru temniţe, pe două nivele. Două din camere, una mai mare şi alta mai mică erau la parter. Cea mai mică era lipită de peretele castelului ceea ce permitea ca prin zăbrelele plasate sus în zid să se strecoare o lumină firavă. Dacă coborai încă cinci trepte dădeai în alte două camere cu pereţii de piatră, în care era întuneric tot timpul şi foarte puţin aer. Wladek l-a condus pe baron în camera mică de sus, unde s-a aşezat într-un colţ, rămînînd tăcut şi nemişcat, cu privirile aţintite în gol; apoi a făcut semn spre Florentyna ca să fie slujnica sa personală.

Cum Wladek era singura persoană care îndrăznea să stea în aceeaşi cameră cu baronul, servitorii nu i-au pus niciodată la îndoială autoritatea. În acest fel, la vîrsta de nouă ani, el şi-a asumat responsabilitatea asupra vieţii de zi cu zi a camarazilor săi prizonieri. Şi, în camerele fostei închisori, el a devenit stăpînul lor. A împărţit cei douăzeci şi patru de servitori care mai rămăseseră în trei grupe de cîte opt, încercînd pe cît posibil ca familiile să rămînă împreună. Îi rotea cu regularitate pe schimburi, primele opt ore, un schimb şi le petrecea în încăperile de sus ale închisorii beneficiind de lumină, aer, hrană şi mişcare; schimbul al doilea şi cel mai rîvnit de toţi erau cele opt ore de lucru în castel pentru cei care îi ţineau în captivitate; ultimele opt ore erau pentru somn în încăperile de jos ale închisorii. Nimeni, cu excepţia baronului şi a Florentynei, nu ştia cu siguranţă cînd dormea Wladek, pentru că el se afla la post la sfîrşitul fiecărui schimb ca să supravegheze rotirea servitorilor. Li se dădea să mănînce din douăsprezece în douăsprezece ore. Gardienii le aduceau un burduf cu lapte de capră, pîine neagră, mei şi uneori nuci pe care Wladek le împărţea în douăzeci şi opt de porţii, dînd întotdeauna baronului două, fără ca el să ştie. Noii ocupanţi ai închisorii, a căror placiditate, din cauza carcerii se transformase într-o totală buimăceală, nu au găsit nimic ciudat ca un băiat de nouă ani să-şi asume răspunderea asupra vieţii lor.

După ce Wladek își organiza fiecare schimb, se întorcea la baron, în încăperea cea mică. La început se așteptase să primească unele îndrumări din partea lui, dar privirea fixă a stăpînului său era, în felul ei, tot pe atît de goală ca a gardienilor nemți ce se perindau încontinuu. Baronul n-a mai scos nici o vorbă din clipa în care a ajuns prizonier în propriul său castel. Barba îi crescuse mult și i se încîlcise pe piept, iar trupu-i viguros începuse să se împuțineze. Privirea care cîndva îi fusese semeață, acum era plină de resemnare. Wladek cu greu își mai putea aminti vocea atît de mult iubită a stăpînului său și se obișnuise cu gîndul că n-avea s-o mai audă niciodată. După o vreme s-a supus dorinței nerostite a baronului de a rămîne tăcut în prezența sa.

Pe vremea cînd trăia în siguranță la castel, Wladek nu s-a gîndit niciodată la ziua anterioară, toate ceasurile fiindu-i ocupate. Acum nu-și putea aminti nici măcar ce făcuse cu puțin timp mai înainte, pentru că nimic nu se schimba niciodată. Minute fără speranță se transformau în ore, orele în zile și apoi în luni a căror scurgere în curînd a pierdut-o. Numai sosirea hranei, întunericul sau lumina arătau că mai trecuseră încă douăsprezece ore, iar intensitatea acelei lumini și eventuala ei transformare în viforniță și apoi gheața ce acoperea pereții închisorii și care se topea doar cînd apărea din nou soarele anunțau fiecare anotimp într-un mod în care Wladek nu l-ar fi putut niciodată învăța dintr-o carte despre științele naturii. În timpul nopților lungi, Wladek devenea și mai conștient de duhoarea morții ce se infiltrase pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale celor patru temnițe, atenuată din cînd în cînd de soarele dimineții, de o briză răcoroasă sau de cea mai binecuvîntată dintre toate, întoarcerea ploii.

La sfîrșitul unei zile de necontenită furtună, Wladek și Florentyna au profitat de ploaie, spălîndu-se în balta ce s-a format pe acoperișul de piatră al temniței de sus. Nici unul dintre ei n-au observat că ochii baronului au început să-l urmărească cu interes din clipa cînd și-a scos cămașa zdrențăroasă și s-a tăvălit în apa relativ curată, ca un cîine, continuînd să se frece pînă i-au apărut pe corp fîșii albe. Pe neașteptate, baronul a vorbit :

— Wladek — cuvîntul abia s-a auzit — nu pot să te văd destul de bine, a zis el cu un glas topit. Vino aici.

După o tăcere atît de îndelungată, Wladek a fost uluit de sunetul vocii stăpînului său și nici măcar n-a întors pri-

virea în acea direcție. Imediat a fost sigur că aceasta anunța începutul nebuniei care deja pusese stăpînire pe doi dintre servitorii mai bătrîni.

— Vino aici, băiete.

Wladek s-a supus cu teamă și s-a apropiat de baron care și-a îngustat ochii slăbiți într-un gest de concentrare intensă și a început să-l cerceteze pe bîjbîite pe băiat. Și-a plimbat degetele peste pieptul lui Wladek și apoi l-a privit lung, cu neîncredere.

— Wladek, știi ce este cu mica diformitate de pe trupul tău?

— Nu, domnule, a răspuns Wladek încurcat. Este din naștere. Mama mea vitregă obișnuia să spună că este un semn cu care m-a înzestrat Dumnezeu.

— Femeie neștiutoare. Este semnul propriului tău tată, a spus baronul blînd și a fost cuprins iar de tăcere pentru cîteva minute.

Wladek a rămas în picioare în fața lui, fără a i se mișca nici măcar un mușchi.

Cînd, în sfîrșit, baronul a vorbit din nou, vocea îi era însuflețită.

— Stai jos, băiete.

Wladek s-a supus imediat. Cînd s-a așezat, a văzut din nou brățara masivă de argint care acum ajunsese foarte largă pe încheietura mîinii baronului. O rază de lumină care a pătruns printr-o crăpătură în perete a făcut să strălucească în întunericul temniței superbul blazon al familiei Rosnovski gravat pe ea.

— Nu știu cît ne vor ține nemții închiși aici. La început am crezut că acest război se va termina în cîteva săptămini. M-am înșelat și acum trebuie să luăm în considerație posibilitatea că o să dureze foarte mult. Avînd în vedere toate acestea trebuie să ne folosim timpul în mod mai constructiv, mai cu seamă că știu că viața mea se apropie de sfîrșit.

— Nu, nu, a început să protesteze Wladek, dar baronul a continuat ca și cînd nu l-ar fi auzit.

— A ta, copilul meu, trebuie totuși să înceapă. De aceea am să mă ocup mai departe de educația ta.

În ziua aceea baronul n-a mai vorbit, de parcă ar fi reflectat la implicațiile afirmațiilor sale. În acest fel, Wladek s-a ales cu un nou profesor și, cum nu aveau nici pe ce să

scrie, nici pe ce să citească, el trebuia să repete tot ceea ce spunea baronul. A învăţat fragmente mari din poemele lui Adam Mickiewicz şi Jan Kochanowski şi pasaje lungi din *Eneida*. În acea sală austeră de clasă, Wladek a învăţat geografie, matematici şi patru limbi : rusă, germană, franceză şi engleză. Dar momentele cele mai fericite erau din nou lecţiile de istorie. Istoria naţiei sale de-a lungul a o sută de ani de dezmembrare, speranţe deşarte pentru o Polonie unită, neliniştile ulterioare ale polonezilor în faţa înfrîngerii lui Napoleon din Rusia în 1812. A ascultat poveştile de vitejie ale unor vremuri demult apuse şi mai fericite cînd regele Jan Casimir a închinat Polonia Sfintei Fecioare, după ce i-a respins pe suedezi la Czestochowa şi cum puternicul prinţ Radziwill, mare latifundiar şi mare iubitor de vînătoare, dădea petreceri în imensul castel de lîngă Varşovia. În fiecare zi ultima lecţie a lui Wladek era despre trecutul familiei Rosnovski. Iar şi iar i s-a spus povestea — fără ca el să se fi plictisit vreodată — despre ilustrul strămoş al baronului care a slujit în 1794 sub generalul Dabrowski şi mai apoi, în 1809, sub însuşi Napoleon, a fost răsplătit de împărat cu pămînturi şi cu rangul de baron. De asemenea, a aflat cum bunicul baronului făcuse parte din consiliul din Varşovia, iar tatăl lui îşi avusese propriul său rol în construirea noii Polonii. Wladek era atît de fericit cînd baronul transforma mica temniţă în sală de clasă.

* * *

Santinelele de la uşa temniţei se schimbau din patru în patru ore şi conversaţia lor cu prizonierii se rezuma la *„strengst verboten“* [1]. Din cuvinte şi fraze izolate, Wladek a aflat despre mersul frontului, despre acţiunile din Hindenburg şi Ludendorff, despre izbucnirea revoluţiei în Rusia şi retragerea ei din război prin tratatul de la Brest-Litovsk.

Pe măsură ce se scurgea timpul, Wladek ajungea tot mai mult la convingerea că singura scăpare din temniţă era moartea. Pentru cei morţi uşile s-au deschis de nouă ori în următorii doi ani şi Wladek a început să se întrebe dacă destinul lui era să-şi petreacă restul zilelor în iadul ăsta mizerabil, să lupte în van împotriva disperării, să-şi înzestreze mintea cu cunoştinţe pe care nu le va folosi niciodată.

[1] Strict interzis (germ.)

Baronul a continuat să-l învețe în ciuda faptului că-i slăbeau tot mai mult auzul și vederea. Cu fiecare zi ce trecea, Wladek trebuia să stea din ce în ce mai aproape de el.

Florentyna — sora, mama și prietenul lui cel mai apropiat — trebuia să se lupte la modul concret cu duhoarea din închisoarea lor. Cînd și cînd paznicii îi dădeau cîte o găleată cu nisip sau paie ca să acopere dușumeaua murdară și pentru următoarele cîteva zile mirosul era ceva mai suportabil. Gîndacii mișunau pretutindeni în întuneric în căutarea firimiturilor de pîine și cartofi și aduceau cu ei boli și mizerie în plus. Mirosul acru de urină și fecale descompuse le asalta nările și-l aducea pe Wladek într-o stare permanentă de boală și vomă. Mai mult decît toate își dorea să fie din nou curat și stătea ore în șir cu ochii pironiți în tavan amintindu-și robinetele aburinde cu apă fierbinte și săpunul cu care dădaca, nu demult, dar acum părîndu-i-se cu secole în urmă, îi spăla, pe el și pe Leon, bombănind și scoțînd tot felul de onomatopee cînd descoperea vagi urme de murdărie pe genunchi și sub unghii după o zi de joacă.

În primăvara lui 1918 numai cincisprezece din cei douăzeci și șase de prizonieri ce fuseseră întemnițați odată cu Wladek mai trăiau. Baronul era întotdeauna tratat de toți ca stăpînul lor, iar Wladek fusese recunoscut drept administratorul lui. Wladek era foarte mîhnit pentru mult îndrăgita lui Florentyna, care acum avea douăzeci de ani. Ea își pierduse demult orice speranță în viață și era convinsă că își va petrece toate zilele care i-au mai rămas în temniță. În fața ei, Wladek nu recunoștea niciodată că-și pierduse speranța, dar, deși avea doar doisprezece ani, și el începuse să se întrebe dacă mai credea în vreun viitor.

Într-o seară, pe la începutul toamnei, Florentyna a venit la Wladek care se afla în camera mare a temniței.

— Te cheamă baronul.

Wladek s-a ridicat brusc în picioare lăsînd pe un servitor mai în vîrstă să împartă hrana și s-a dus la bătrîn. Baronul era în chinuri cumplite și Wladek a văzut cu o claritate teribilă — parcă pentru prima oară — cum boala îi topise toată carnea de pe oase, lăsînd doar o piele lividă, zbîrcită ce-i acoperea chipul acum scheletic. Baronul a cerut apă și Florentyna i-a adus dintr-o ploscă ce atîrna pe un băț în afara zăbrelelor din zid. Cînd marele bărbat care a fost cîndva a terminat de băut, a vorbit încet și cu greutate :

— Ai văzut atîta moarte, Wladek, că încă unul în plus nu mai contează pentru tine. Îţi mărturisesc că mă tem că nu mai am mult de trăit.

— Nu, nu, nu se poate, a izbucnit în plîns Wladek agăţîndu-se de bătrîn pentru prima oară în viaţă. Sîntem aproape de victorie. Să nu vă daţi bătut, domnule baron. Santinelele mi-au spus că războiul se apropie de sfîrşit şi că vom fi eliberaţi în curînd.

— Ei ne promit asta de luni de zile, Wladek. Nu-i mai putem crede şi, în orice caz, mă tem că nu-mi doresc cîtuşi de puţin să trăiesc în noua lume care se naşte acum.

A făcut o pauză de parcă ar fi ascultat plînsul băiatului. Singurul gînd al baronului era să adune lacrimile pentru apă de băut, dar apoi şi-a reamintit că erau sărate şi a rîs de el însuşi în sinea lui.

— Wladek, trimite după majordom şi după valet.

Wladek i-a dat ascultare imediat, fără să ştie de ce trebuiau chemaţi.

Cei doi servitori, treziţi din somn adînc, au venit şi stăteau în picioare în faţa baronului. După trei ani de captivitate, somnul era bunul pe care îl obţineau cel mai uşor. Ei încă mai purtau uniformele cu fireturi, dar nimeni n-ar mai fi putut distinge superbul verde şi auriu din blazonul familiei Rosnovski. Stăteau tăcuţi, aşteptînd ca stăpînul lor să vorbească.

— Au venit, Wladek ? a întrebat baronul.

— Da, domnule baron. Nu-i vedeţi ?

— Adu-i pînă la mine ca să-i pot atinge.

Wladek a făcut cum i se ceruse şi baronul le-a pipăit feţele.

— Şedeţi, a poruncit el. Mă auziţi amîndoi, Ludwik şi Alfons ?

— Da, stăpîne.

— Numele meu este baronul Rosnovski.

— Ştim, stăpîne, a răspuns valetul inocent.

— Nu mă întrerupe, a spus baronul. Nu mai am mult de trăit.

Moartea ajunsese ceva atît de obişnuit că cei doi bărbaţi n-au mai scos nici un sunet de protest.

— Nu pot să scriu un nou testament, pentru că nu am nici hîrtie, nici pană, nici cerneală. De aceea îmi fac testamentul în prezenţa voastră şi voi puteţi să fiţi martorii mei după vechea lege a pămîntului. Mă înţelegeţi ce spun ?

— Da, stăpîne, au răspuns cei doi bărbaţi la unison.

— Primul meu născut, Leon, este mort. Baronul a făcut o pauză. Aşa că las toată averea şi bunurile pe care le posed băiatului cunoscut sub numele de Wladek Koskiewicz.

Wladek nu-şi mai auzise numele de familie de atîţia ani încît n-a înţeles de la început semnificaţia cuvintelor baronului.

— Şi, ca o dovadă a hotărîrii mele, a continuat baronul, îi dau brăţara de familie.

Bătrînul şi-a ridicat anevoie braţul drept, a scos brăţara de argint de la încheietura mîinii şi i-a întins-o lui Wladek care amuţise, după care l-a îmbrăţişat strîns, plimbîndu-şi degetele peste pieptul lui de parcă ar fi vrut să se asigure că este el.

— Fiule, a spus el pe cînd punea brăţara de argint la mîna băiatului.

Wladek a plîns şi a rămas toată noaptea în braţele baronului pînă ce nu i-a mai auzit inima bătînd şi i-a simţit degetele cum i se înţepenesc. Dimineaţa, santinelele au scos trupul neînsufleţit al baronului şi l-au lăsat pe Wladek să-l înmormînteze alături de fiul său, Leon, în cimitirul familiei, lîngă capelă. Cînd trupul era coborît în groapa îngustă, săpată de Wladek, cămaşa zdrenţuită a baronului s-a descheiat. Wladek a rămas cu privirea pironită pe pieptul omului mort. Nu avea decît un singur mamelon.

*

* *

Şi astfel Wladek Koskiewicz, în vîrstă de doisprezece ani, a ajuns moştenitorul a şaizeci de mii de acri de pămînt, un castel, două conace, douăzeci şi şapte de sate şi o foarte preţioasă colecţie de tablouri, mobilă şi bijuterii, în vreme ce el trăia într-o mică încăpere de piatră sub pămînt. Din acea zi prizonierii l-au considerat drept stăpînul lor de drept, iar domeniul său consta din patru temniţe, suita din treisprezece servitori care abia îşi mai trăgeau zilele şi singura fiinţă pe care o iubea era Florentyna.

S-a reîntors la ceea ce simţea că de acum încolo va fi o rutină fără de sfîrşit şi a dus-o aşa pînă în iarna lui 1918, cînd într-o zi blîndă, senină, a ajuns la urechile prizonierilor o rafală de împuşcături şi zgomotul unei lupte scurte. Wladek era sigur că armata poloneză venise să-l salveze şi că acum

va putea să-și ceară drepturile ce le moștenise. Cînd santinelele germane au părăsit ușa de fier a temniței, prizonierii au rămas strînși grămadă, într-o tăcere plină de spaime în camerele de jos. Wladek stătea singur la intrare răsucindu-și brățara de argint pe mînă, așteptîndu-și triumfător eliberatorii. În cele din urmă, cei care i-au alungat pe nemți au sosit și au vorbit într-o limbă slavică guturală ce-i era familiară din timpul cît mersese la școala din sat și de care învățase să se teamă mai mult chiar decît de germană. Wladek a fost tîrît fără nici o ceremonie pe coridor, urmat de suita sa. Prizonierii au așteptat, apoi au fost inspectați superficial și aruncați înapoi în temnițe. Noii cuceritori habar nu aveau că acest băiat de doisprezece ani era stăpînul a tot ceea ce puteau cuprinde cu ochii. Ei nu vorbeau limba lui. Ordinele lor erau clare și n-aveai voie să le comentezi : omoară dușmanul dacă se opune înțelegerii de la Brest-Litovsk care prevedea ca această parte a Poloniei să fie a lor, iar cei care nu se opuneau erau trimiși în lagărul 201 pentru tot restul vieții. Nemții dăduseră bir cu fugiții, retrăgîndu-se dincolo de noul lor hotar în vreme ce Wladek și camarazii săi așteptaseră plini de speranța într-o nouă viață, fără să bănuie nenorocirea care-i amenința.

După ce au petrecut alte două nopți în temniță, Wladek s-a resemnat cu gîndul că aveau să rămînă iarăși închiși o lungă perioadă de timp. Noii paznici nu vorbeau cu el deloc, ceea ce îi amintea cum fusese în urmă cu trei ani ; Wladek a început să-și dea seama că, dacă nemții o mai slăbiseră cu disciplina în ultimul timp, acum se strîngea din nou șurubul.

În dimineața celei de a treia zi, spre marea surprindere a lui Wladek, au fost tîrîți afară pe iarbă, în fața castelului, cincisprezece trupuri slăbănoage și murdare. Doi dintre servitori au leșinat cînd au dat de lumina soarelui cu care nu mai erau obișnuiți. Chiar și Wladek a găsit foarte greu de suportat intensitatea luminii și-și ținea ochii acoperiți cu palma. Prizonierii stăteau tăcuți pe iarbă și așteptau următoarea decizie a soldaților. Santinelele i-au pus să se dezbrace și le-au comandat să intre în rîu să se spele. Wladek și-a ascuns brățara de argint în haine și a alergat spre malul apei simțind cum i se înmoaie picioarele chiar înainte de a intra în apă. A sărit în rîu și apa rece i-a tăiat respirația. Ceilalți prizonieri l-au urmat și au încercat în van să dea jos trei ani de murdărie.

Cînd Wladek a ieșit pe mal epuizat, a observat cîteva santinele uitîndu-se ciudat la Florentyna care să spăla în rîu. Rî-

deau şi arătau cu mîna spre ea. Celelalte femei nu păreau să stîrnească acelaşi interes. O santinelă, un bărbat urît, mătăhălos, care n-o slăbise deloc din ochi pe Florentyna, a prins-o de braţ cînd a ieşit din apă, a trecut pe lîngă Wladek şi a trîntit-o la pămînt. Apoi a început să-şi scoată grăbit hainele, înfometat, avînd grijă să le împăturească în ordine şi să le pună pe iarbă. Wladek rămăsese cu ochii holbaţi, fără să-i vină a crede, spre penisul îngroşat, în plină erecţie al bărbatului. S-a aruncat apoi asupra soldatului care acum o ţinea pe Florentyna la pămînt şi a început să-l lovească cu capul în stomac, cu toată forţa care o mai avea. Omul s-a tras înapoi şi a sărit un al doilea soldat care l-a imobilizat pe Wladek ţintuindu-i mîinile la spate. Încăierarea a atras atenţia altor soldaţi care au venit cu paşi mari să privească. Cel care-l imobilizase pe Wladek acum rîdea, un rîs puternic, ce venea din burtă, fără nici un umor în el. Vorbele celorlalţi soldaţi n-au făcut decît să sporească suferinţa lui Wladek.

— Ca să vezi unde era vajnicul apărător, a spus primul.

— A venit să apere onoarea naţiei sale, a adăugat al doilea.

— Măcar să-i permitem să aibă o privire de ansamblu, a spus cel care-l ţinea.

Rîsetele acopereau remarcile pe care Wladek nu le înţelegea întotdeauna. L-a privit pe bărbatul gol, cu trupu-i mătăhălos, bine hrănit cum înainta spre Florentyna care a început să ţipe. Din nou Wladek a încercat cu disperare să scape din strînsoarea de menghină, dar a rămas neajutorat în mîinile păzitorului său. Bărbatul gol a tăbărît peste Florentyna şi a început s-o sărute, apoi să-i tragă palme cînd ea încerca să se lupte sau să fugă; în cele din urmă falusul şi-a croit drum. Ea a scos un ţipăt cum Wladek nu mai auzise niciodată pînă atunci. Soldaţii continuau să sporovăiască şi să rîdă, unii nici măcar nu priveau.

— Fir-ar să fie de virgină, a spus primul soldat cînd s-a ridicat de pe ea.

Au rîs cu toţii.

— Mi-ai uşurat cît de cît misia, a spus al doilea soldat.

S-au auzit şi mai multe rîsete. Florentyna a rămas cu ochii ţintă în ochii lui Wladek şi el a început să vomite. Soldatul care-l ţinea a avut grijă doar ca băiatul să nu-i murdărească uniforma sau cizmele. Primul soldat a alergat spre rîu cu penisul plin de sînge şi a scos un ţipăt cînd a intrat în apă. S-a

dezbrăcat al doilea soldat în timp ce altul o ţinea pe Florentyna la pămînt. Cel de al doilea soldat şi-a savurat ceva mai îndelung plăcerea şi părea să găsească o deosebită satisfacţie în a o lovi pe Florentyna ; cînd, în cele din urmă, a intrat în ea, ea a ţipat, dar nu la fel de tare.

— Haide, Valdi, ţi-ajunge.

După asta bărbatul s-a ridicat brusc şi s-a alăturat tovarăşului său de arme din rîu. Wladek s-a forţat să se uite la Florentyna. Era numai vînătăi şi sîngele i se prelingea printre picioare. Soldatul care-l ţinea a vorbit din nou.

— Boris, vino şi ţine-l pe micul ticălos, acum e rîndul meu.

Primul soldat a ieşit din rîu şi l-a înşfăcat zdravăn pe Wladek. Din nou Wladek a încercat să-l lovească şi să scape, dar asta i-a făcut să rîdă şi mai tare.

— Acum ştim de ce este în stare armata poloneză.

Rîsul de nesuportat a continuat în timp ce încă un alt soldat a început să se dezbrace ca să-şi facă numărul cu Florentyna, care acum zăcea indiferentă la mîngîierile lui. După ce a terminat şi s-a dus la rîu, cel de al doilea soldat s-a întors şi a început să se îmbrace.

— Cred că a început să-i placă, a spus el în timp ce stătea la soare şi se uita la camaradul lui.

Cel de al patrulea soldat a început să înainteze spre Florentyna. Cînd a ajuns lîngă ea, a întors-o cu faţa în jos şi i-a desfăcut picioarele cît a putut, mîinile lui mari mişcîndu-se cu rapiditate peste trupul fragil. Cînd falusul i-a intrat în ea, ţipătul ei s-a transformat în geamăt. Wladek a numărat şaisprezece soldaţi care i-au violat sora. Cînd ultimul soldat a terminat, a înjurat, după care a adăugat :

— Cred că am regulat o femeie moartă.

A plecat şi a lăsat-o nemişcată pe iarbă.

Toţi au rîs şi mai tare cînd bărbatul nemulţumit a intrat în rîu. În cele din urmă, soldatul care-l ţinea pe Wladek i-a dat drumul, Wladek a alergat lîngă Florentyna. Soldaţii zăceau pe iarbă şi beau vin şi vodcă din pivniţele baronului şi mîncau pîine de la bucătărie.

Cu ajutorul a doi servitori, Wladek a dus trupul uşor al Florentynei la marginea rîului. Plîngea în timp ce încerca să-i spele sîngele şi vînătăile, dar fără folos, pentru că ea era vînătă şi plină de sînge peste tot, nu mai simţea nimic şi nu mai putea să vorbească. După ce a făcut tot ce-a putut, Wladek i-a

acoperit trupul cu jacheta lui și a ridicat-o în brațe. A sărutat-o blînd pe gură, fiind prima femeie pe care o sărutase vreodată. Ea zăcea în brațele lui, dar el știa că nu l-a recunoscut. Lacrimile i se prelingeau peste trupul ei învineţit, care brusc a devenit inert. A continuat să plîngă în timp ce-i purta trupul fără viaţă pe malul rîului. Soldaţii au tăcut, urmărindu-l cu privirea cum o duce la capelă. A lăsat-o pe iarbă, lîngă mormîntul baronului și a început să sape pămîntul cu mîinile goale. Cînd soarele la asfinţit proiecta umbrele lungi ale castelului peste cimitir, el a terminat de săpat groapa. A înmormîntat-o pe Florentyna lîngă Leon și din două bețe a făcut o mică cruce pe care i-a pus-o la cap. Wladek a rămas fără vlagă pe pămînt, între mormîntul Florentynei și a lui Leon, apoi a adormit fără să-i mai pese dacă se va mai trezi vreodată sau nu.

8

William s-a reîntors la pensionul Sayre în septembrie și a început imediat să-și caute competitori printre băieţii mai mari decît el. De orice se apuca, niciodată nu era mulţumit dacă nu excela în acel lucru, iar colegii lui aproape întotdeauna se dovedeau a fi adversari prea slabi. William a început să-și dea seama că mai tuturor acelora provenind din medii tot pe atît de privilegiate ca al lui, le lipsea motivaţia pentru a concura și ca atare n-avea să-și găsească un competitor pe măsură decît printre băieţii care, în comparaţie cu el, veneau din familii mai modeste.

În 1915 nebunia de a colecţiona etichete de cutii de chibrituri a cuprins pensionul Sayre. William a cercetat cu mare interes această frenezie timp de o săptămînă, dar a stat deoparte. În decurs de cîteva zile, etichetele obișnuite au ajuns să se vîndă la zece cenţi, în vreme ce raritățile au atins cincizeci de cenţi. William a analizat situaţia și a hotărît să se facă nu colecţionar, ci mijlocitor.

În sîmbăta următoare s-a dus la Leavitt și Pearce, una din cele mai mari tutungerii din Boston și și-a petrecut toată după-amiaza scoţîndu-și numele și adresele la majoritatea fabricanţilor de cutii de chibrituri din lume, făcînd un semn special în dreptul celor ale căror ţări nu erau în război. A cheltuit cinci dolari pe un bloc notes, plicuri și timbre și a scris președintelui sau directorului fiecărei societăţi pe care o avea pe

listă. Scrisoarea lui era simplă, cu toate că fusese scrisă și rescrisă de vreo șapte ori.

Dragă domnule Director sau Președinte,

Sînt un colecționar pasionat de etichete de cutii de chibrituri, dar nu-mi pot permite să cumpăr atîtea cutii. Banii mei de buzunar se reduc la un dolar pe săptămînă, dar vă trimit un timbru de trei cenți ca să-mi răspundeți și să vă dovedesc că hobby-ul meu este serios. Îmi cer scuze că vă deranjez, dar numele dumneavoastră a fost singurul pe care l-am putut afla pentru a vă scrie.

Prietenul dumneavoastră
William Kane (9 ani)

P.S. Etichetele dumneavoastră sînt cele care-mi plac cel mai mult.

În trei săptămîni William a primit răspuns la cincizeci și cinci la sută din scrisori, ceea ce a însemnat o sută șaptezeci și opt de etichete diferite. Aproape toți au trimis înapoi timbrul de trei cenți, ceea ce, de altfel, William anticipase că așa se va întîmpla.

În timpul următoarelor șapte zile William a organizat o piață de etichete în școală, verificînd totdeauna înainte de o nouă cumpărare ce putea să vîndă fără a ieși în pierdere. A observat că pe unii băieți nu-i interesa raritatea unei etichete ci doar cum arăta. Cu aceștia făcea schimburi rapide ca să obțină trofee rare pentru colecționarii mai pretențioși. După încă două săptămîni de vînzări și cumpărări și-a dat seama că piața își atinsese apogeul și, dacă nu era atent, cu vacanța care se apropia cu pași repezi, s-ar fi putut ca interesul să înceapă să dispară. Cu o publicitate făcută cu surle și fanfare sub forma unor anunțuri tipărite, plasate pe banca fiecărui elev, care l-au costat cîte o jumătate de cent fiecare, William făcea cunoscut că va organiza o licitație cu toate etichetele sale de cutii de chibrituri, care se ridicau la două sute unsprezece. Licitația a avut loc în baia școlii, în timpul prînzului și la ea au fost mai mulți participanți decît la jocurile de baschet.

Rezultatul a fost că William a încasat cincizeci și șapte de dolari și treizeci și doi de cenți, obținînd un profit de cincizeci și doi de dolari și treizeci și doi de cenți față de investiția sa inițială. William a depus douăzeci și cinci de dolari la bancă cu o dobîndă de 2,5% și a cumpărat un aparat de fotografiat cu unsprezece dolari, a dat cinci dolari Asociației Tinerilor Creștini, care-și lărgise activitatea pentru a ajuta noul val de

emigranți, i-a cumpărat mamei sale flori și cei cîțiva dolari care i-au mai rămas i-a pus în buzunar. Negoțul cu etichete de cutii de chibrituri s-a terminat chiar înainte de sfîrșitul trimestrului școlar. Aceasta a fost una din multele ocazii în care William a știut să se retragă de pe piață la momentul potrivit. Bunicile lui aveau să fie mîndre de el ; William nu procedase foarte diferit de modul în care soții lor își făcuseră averi în panica din anul 1873.

Cînd a venit vacanța, William n-a rezistat tentației de a afla dacă nu putea obține un cîștig mai mare decît cei 2,5% de la banca unde își depusese capitalul. Următoarele trei luni — din nou prin intermediul bunicii Kane — a investit în acțiuni recomandate cu fervoare de *The Wall Street Journal*. În timpul trimestrului următor a pierdut mai mult de jumătate din banii pe care-i cîștigase din etichetele de pe cutiile de chibrituri. A fost prima și ultima oară în viață cînd s-a bazat pe analizele de la *The Wall Street Journal* sau pe vreo informație obținută din zvonuri.

Furios pentru pierderea de mai bine de douăzeci de dolari, William a hotărît s-o recupereze în timpul vacanței de Paște. Cînd a ajuns acasă, a iscodit-o pe mama sa să vadă la ce petreceri urma să participe sau ce alt program mai avea și a aflat că-i rămîneau doar patrusprezece zile libere, ceea ce însemna exact atît cît îi trebuia pentru noua sa aventură. A vîndut tot ce-i mai rămăsese din acțiunile cumpărate, ghidîndu-se după *The Wall Street Journal* și s-a ales cu un cîștig doar de doisprezece dolari. Din acești bani a cumpărat o scîndură, două perechi de roți, osii și sfoară la un preț de cinci dolari, după o oarecare tîrguire. S-a îmbrăcat apoi într-un costum vechi care-i rămăsese mic, și-a pus pe cap o șapcă de doc și a plecat la stația locală de cale ferată. S-a postat la ieșire, arborînd un chip flămînd și obosit, și-i informa pe călătorii cu bagaje că principalele hoteluri din Boston se aflau lîngă gară, așa că nu era nevoie să ia un taxi sau vreo caleașcă arătoasă, care nu se știe prin ce întîmplare mai supraviețuise, pentru că el, William, putea să le ducă bagajele cu căruțul lui la un sfert de preț față de cel al unui taxi ; avea grijă să mai adauge că o scurtă plimbare chiar le făcea bine. Lucrînd șase ore pe zi, abia putea scoate patru dolari.

Cu cinci zile înainte de începerea noului trimestru școlar el își recuperase tot ce pierduse, rămîndu-i un profit de zece dolari. S-a ivit însă o problemă. Șoferii de taxi începuseră să se înfurie pe el. William i-a asigurat că se va retrage, deși avea

doar nouă ani, dacă fiecare dintre ei îi va da cîte cincizeci de centi ca să-şi acopere preţul căruciorului, lucru cu care ei au fost de acord şi el s-a mai ales cu alţi opt dolari şi cincizeci de centi. În drum spre casă, spre Beacon Hill, William a vîndut căruciorul cu cinci dolari unui prieten de şcoală cu doi ani mai mare decît el, care curînd avea să afle că slujba lui nu mai avea căutare pe piaţă ; ba mai mult, toată săptămîna următoare a plouat în fiecare zi.

În ultima zi de vacanţă, William şi-a depus iar banii la bancă cu o dobîndă de 2,5%. În timpul trimestrului următor această decizie nu i-a provocat nici o neliniște pentru că vedea că economiile sale sînt în continuă creştere. Scufundarea vasului Lusitania şi declaraţia de război contra Germaniei făcută de Wilson, în aprilie 1917, nu l-au îngrijorat pe William. Nimic şi nimeni nu va putea să înfrîngă America, o asigura el pe mama sa. William chiar a investit zece dolari în acţiunile Liberty spre a dovedi că afirmaţiile sale nu sînt vorbe în vînt.

La cea de a unsprezecea aniversare a lui William coloana din registrul său de contabilitate arăta un profit de patru sute doisprezece dolari. I-a făcut cadou mamei sale un stilou şi celor două bunici cîte o broşă cumpărată de la o bijuterie de cartier. Stiloul era un Parker, iar broşele au sosit la destinaţie în cutii de la Shreve, Crump & Low, pe care el le găsise după multe căutări în lăzile de gunoi din spatele marelui magazin. Ca să-i facem dreptate băiatului, trebuie spus că nu fusese în intenţia lui să-şi înşele bunicile, dar el deja ştia din experienţa cu etichetele de pe cutiile de chibrituri că ambalajul vinde marfa. Bunicile care observaseră că pe broşe nu apărea marca Shreve, Crump & Low, le-au purtat, totuşi, cu o deosebită mîndrie.

Cele două bătrîne doamne au continuat să-l supravegheze pe William şi au hotărît că atunci cînd va împlini doisprezece ani va trebui să meargă la Colegiul St. Paul din Concord, în New Hampshire, aşa cum fusese demult stabilit. Luîndu-şi măsuri de precauţie, băiatul le-a răsplătit obţinînd o bursă pentru rezultate deosebite la matematici, scutind familia, fără a fi necesar, de trei sute de dolari pe an. William a acceptat bursa, dar bunicile au cedat banii pentru „un copil mai puţin norocos" aşa cum s-au exprimat ele. Pe Anne o înnebunea gîndul că se va despărţi de William care va pleca la internat, dar bunicile au insistat şi cel mai important era că aceasta fusese dorinţa lui Richard. Anne a cusut numele lui William pe lucrurile pe care le va lua la el, i-a însemnat ghetele, i-a veri-

ficat hainele și, în final, i-a făcut bagajul refuzînd să fie ajutată de vreo slujnică. Cînd a venit ora plecării, l-a întrebat cîți bani să-i dea de cheltuială pentru primul trimestru.

— Nici unul, a răspuns el fără alt comentariu.

William și-a sărutat mama pe obraz ; nu avea nici cea mai vagă idee de cît de mult o să-i simtă ea lipsa. A înaintat de-a lungul aleii, în prima sa pereche de pantaloni lungi, cu părul tuns foarte scurt și cu o mică servietă în mînă, îndreptîndu-se spre Robert, șoferul. S-a urcat în Rolls-Royce, pe bancheta din spate și mașina a plecat. William nu și-a mai întors privirea înapoi. Mama lui a făcut semn cu mîna de cîteva ori și apoi a plîns. Și William ar fi vrut să plîngă, dar știa că tatăl său nu l-ar fi aprobat.

* * *

Primul lucru care l-a șocat pe William Kane la noua lui școală a fost că băieții nici nu s-au sinchisit de cine era el. Privirile admirative, recunoașterea tacită a prezenței sale lipseau cu desăvîrșire. Un băiat mai mare chiar l-a întrebat cum îl cheamă, dar partea cea mai proastă a fost aceea că atunci cînd i-a spus, acesta n-a părut cîtuși de puțin impresionat. Unii chiar l-au numit Bill, dar i-a pus la punct imediat explicîndu-le că nimeni nu i se adresase vreodată tatălui său cu Dick.

Noul regat al lui Willam îl forma o cameră mică, cu rafturi pentru cărți, două paturi, două mese, două scaune și o canapea de piele ponosită, dar confortabilă. Celălalt pat, precum scaunul și masa erau ocupate de un băiat din New York cu numele de Matthew Lester al cărui tată lucra tot în domeniul bancar.

William s-a obișnuit curînd cu programul școlii : scularea la șapte și jumătate, spălatul, micul dejun în sala principală de mese, cu întreaga școală — două sute douăzeci și doi de băieți care-și croiau drum vitejește prin omleta cu șuncă ori porridge. După micul dejun mergeau la capelă, apoi făceau trei ore a cite cincizeci de minute înainte de prînz și alte două după, urmate de lecția de muzică pe care William o detesta pentru că nu putea solfegia corect nici o notă și nu avea nici cea mai mică dorință de a cînta la vreun instrument. Toamna jucau fotbal, iarna hochei și squash [1], primăvara tenis și făceau

[1] Joc asemănător tenisului.

canotaj, așa că le rămînea foarte puțin timp liber. Pentru că obținuse bursa de matematică, William se pregătea la acest obiect de trei ori pe săptămînă cu directorul internatului, domnul G. Raglan, căruia băieții îi spuneau Grumpy [2].

În primul an, William a dovedit că și-a meritat din plin bursa fiind printre cei dintîi la aproape fiecare materie, iar la matematică era primul din clasă. Numai noul său prieten și coleg de cameră, Matthew Lester, însemna, într-adevăr, un concurent pentru el.

Treptat, treptat, William și-a cîștigat și reputația de foarte priceput în finanțe. Deși prima investiție pe care o făcuse se dovedise a fi un dezastru, el n-a renunțat la convingerea că pentru a obține o sumă importantă de bani, erau esențiale cîștigurile de proporții din speculațiile de bursă. A continuat să cerceteze cu atenție *The Wall Street Journal* și rapoartele societății, iar la vîrsta de doisprezece ani a început să facă propria sa prognoză pentru lista de investiții. Înregistra fiecare din cumpărările și vînzările sale ipotetice, bune și mai puțin bune, într-un caiet de contabilitate recent cumpărat, și, la sfîrșitul fiecărei luni compară cifrele sale cu cifrele pieței. Nu se preocupa de nici una din societățile care se plasau în fruntea listelor, dar se concentra, în schimb, asupra societăților mai obscure, dintre care unele vindeau doar la tejghea, așa că la ele nu puteai să cumperi decît cîteva acțiuni de fiecare dată. William aștepta patru lucruri de la investițiile sale : o sporire moderată a veniturilor, o rată înaltă de creștere, susținere puternică cu capital și o viziune comercială favorabilă. A găsit foarte puține acțiuni care să îndeplinească aceste criterii riguroase, dar cînd le-a descoperit, ele aproape invariabil au arătat un profit.

În momentul în care a constatat că în mod regulat programul său ipotetic se dovedea mai bun decît indicele Dow-Jones, William a știut că era pregătit să-și investească din nou propriii săi bani. A început cu o sută de dolari și n-a încetat niciodată de a-și perfecționa metoda. Urmărea întotdeauna profiturile și reducea pierderile. O dată ce un stoc se dubla, de obicei, vindea jumătate din acțiuni, dar păstra cealaltă jumătate intactă, negrevînd stocul pe care încă îl deținea ca beneficiu suplimentar. Unele din societățile pe care le descoperise mai demult, precum Eastman Kodak și IBM au progresat devenind

[2] Țîfnosul (engl.)

lideri naţionali. De asemenea, a sprijinit prima societate de comenzi prin poştă, fiind convins că va fi de viitor.

La sfîrşitul primului său an de colegiu conseia jumătate din personalul şcolii şi pe cîţiva dintre părinţi. William Kane era fericit la şcoală.

* * *

După ce William plecase la colegiul St. Paul, Anne Kane se simţea singură şi nefericită acasă, iar cercul familial se reducea la cele două bunici care înaintaseră mult în vîrstă. Era teribil de conştientă că trecuse de treizeci de ani şi că drăgălăşenia şi prospeţimea ei din tinereţe dispăruseră fără a lăsa prea multe în loc. S-a hotărît să reia unele legături, întrerupte de moartea lui Richard, cu vechii ei prieteni. John şi Milly Preston, naşa lui William, pe care ea o cunoştea de o viaţă, au început s-o invite la masă şi la teatru, fiind întotdeauna însoţiţi de un bărbat pentru a i-l prezenta lui Anne. Alegerile familiei Preston erau aproape întotdeauna neinspirate, iar Anne obişnuia să rîdă, cînd rămînea singură, de încercările lui Milly de a face pe peţitoarea, pînă ce într-o zi din ianuarie 1919, chiar după ce William venise în vacanţa de iarnă, Anne a fost iarăşi invitată la o cină în patru. Milly i-a mărturisit că nu-l văzuse niciodată pe celălalt invitat, Henry Osborne, dar, se pare, că acesta fusese la Harvard în aceeaşi perioadă cu John.

— De fapt, a recunoscut Milly la telefon, John nu ştie prea multe despre el, dragă, în afară doar că arată bine.

Sub acest aspect, John nu se înşelase, după cum aveau să constate ulterior Anne şi Milly. Cînd a sosit Anne, Henry Osborne se încălzea lîngă foc şi s-a ridicat imediat pentru ca Milly să facă prezentările. Era puţin mai înalt de şase picioare, avea ochi de culoare închisă, aproape negri, păr negru, drept, era suplu şi cu o înfăţişare atletică. Anne a simţit imediat că se îmbujorează de plăcere că i s-a adus ca partener acest bărbat tînăr, plin de energie, în vreme ce Milly trebuia să se mulţumească cu un soţ ce părea trecut de mijlocul vieţii, în comparaţie cu chipeşul său coleg de generaţie. Braţul lui Henry Osborne atîrna într-o eşarfă, care aproape că îi acoperea complet cravata Harvard.

— Aţi fost rănit în război ? a întrebat Anne cu compătimire.

— Nu, am căzut pe scări la o săptămînă după ce m-am întors de pe Frontul de Vest, a spus el rîzînd.

A fost una din acele mese atît de rare în ultima vreme pentru Anne, la care timpul zboară pe neobservate. Henry Osborne a răspuns la toate întrebările curioase ale lui Anne. După ce a terminat universitatea Harvard a lucrat la o societate imobiliară din Chicago, orașul său natal, dar cînd a izbucnit războiul n-a rezistat să nu plece să lupte cu nemții. Avea o grămadă de povești splendide despre Europa și viața pe care a dus-o acolo ca tînăr locotenent, apărînd onoarea Americii pe Marne. De la moartea lui Richard, Milly și John n-o mai văzuseră niciodată pe Anne rîzînd atît de mult și au zîmbit unul la celălalt cu subînțeles cînd Henry a întrebat dacă o putea conduce pe Anne acasă.

— Ce ai de gînd să faci acum că te-ai întors într-o țară demnă de eroii ei ? l-a întrebat Anne cînd Henry Osborne a încetinit mașina pe Charles Street.

— Încă nu m-am hotărît, a răspuns el. Din fericire mai am ceva bani, așa că nu trebuie să mă grăbesc să iau o slujbă. Aș putea pune bazele propriei mele societăți imobiliare, aici, în Boston. Întotdeauna, de pe cînd eram la Harvard, m-am simțit în acest oraș ca acasă.

— Deci, nu te mai întorci la Chicago ?

— Nu, nu este nimic care să mă mai atragă acolo. Părinții mei, amîndoi sînt morți și frați nu mai am, așa că pot să mă stabilesc oriunde îmi aleg. Unde să dau colțul ?

— O, prima la dreapta, a spus Anne.

— Locuiești pe Beacon Hill ?

— Da. Pe dreapta, cam la o sută cincizeci de iarzi [1], mai sus de Chestnut și este casa roșie de pe colț, din Louisburg Square.

Henry Osborne a parcat mașina și a însoțit-o pe Anne pînă în fața ușii. După ce i-a spus noapte bună, a plecat aproape înainte ca ea să aibă vreme să-i mulțumească. Anne i-a urmărit cu privirea mașina cum cobora lin dealul Beacon și știa că voia să-l revadă. Dimineața următoare, cînd a sunat telefonul a fost încîntată, deși nu într-u totul surprinsă.

— Orchestra simfonică din Boston, Mozart și tipul acela extraordinar, recent lansat, Mahler, lunea viitoare, crezi că te convinge ?

Anne a fost puțin surprinsă de nerăbdarea cu care a așteptat ziua de luni. Trecuse atîta vreme de cînd un bărbat pe

[1] iard = 0,9144 m

care-l găsea atractiv să-i facă curte. Henry Osborne a sosit punctual, şi-au strîns mîna cu destulă stîngăcie, iar el a acceptat un pahar de scotch.

— Cred că este foarte plăcut să locuieşti în Louisburg Square. Eşti o fată norocoasă.

— Da, pesemne că da, de fapt, niciodată nu m-am gîndit prea mult la asta. M-am născut şi am crescut pe Commonwealth Avenue. Ca să fim drepţi, găsesc că aici spaţiul este puţin cam strîmt.

— Cred că şi eu aş putea să-mi cumpăr o casă pe colină dacă mă hotărăsc să mă stabilesc în Boston.

— Nu prea sînt case de vînzare, dar s-ar putea să fii norocos. N-ar fi mai bine să plecăm ? Nu-mi place să întîrzii la concert şi să fiu nevoită să calc pe picioarele celorlalţi ca să ajung la locul meu.

Henry şi-a aruncat privirea spre ceas.

— Da, aşa-i, n-aş vrea să pierdem intrarea dirijorului, dar nu trebuie să-ţi faci griji pentru picioarele nimănui. Locurile sînt în lojă.

Muzica în care fuseseră învăluiţi a făcut să pară firesc ca Henry s-o ia pe Anne de braţ în timp ce se îndreptau spre Ritz. Singura persoană care o mai ţinuse de braţ după moartea lui Richard fusese William, dar numai după un îndelung proces de convingere, pentru că el considera gestul ca o dovadă de slăbiciune. Din nou ceasurile s-au scurs foarte repede pentru Anne : era mîncarea excelentă sau compania lui Henry ? De data aceasta a făcut-o să rîdă cu poveştile din timpul studenţiei de la Harvard şi a impresionat-o pînă la lacrimi cu amintirile din război. Deşi era conştientă că Henry arăta mai tînăr decît ea, viaţa lui fusese atît de plină, încît Anne se simţea teribil de naivă şi fără experienţă în comparaţie cu el. I-a povestit despre moartea soţului ei şi a mai plîns puţin. El i-a luat mîna într-a lui şi ea i-a vorbit despre William radiind de mîndrie şi afecţiune, iar el i-a spus că întotdeauna şi-a dorit un fiu. Henry abia dacă a amintit despre Chicago sau despre viaţa sa de acasă, dar Anne şi-a dat seama că familia îi lipsea, probabil, foarte mult. Cînd a condus-o acasă în acea noapte, el a rămas pentru un pahar de băutură şi la plecare a sărutat-o tandru pe obraz. Pînă să adoarmă, Anne şi-a rememorat seara minut cu minut.

Marţi s-au dus la teatru, miercuri au vizitat vila lui Anne de la Cape Cod, joi s-au plimbat prin parcul de distracţii, vineri au fost prin magazinele de antichităţi, iar sîmbătă au fă-

cut dragoste. Începînd de duminică, rareori s-a întîmplat să nu fie împreună. Milly şi John Preston erau „absolut încîntaţi" că peţitul lor se dovedise în cele din urmă o reuşită deplină. Milly a bătut toba în tot Bostonul că ea îi făcuse fericiţi pe cei doi.

Anunţul despre logodna lor din acea vară n-a surprins pe nimeni, cu excepţia lui William. Acestuia i-a displăcut profund Henry chiar din ziua în care Anne, cu neliniște în suflet, le-a făcut cunoştinţă. Prima lor conversaţie s-a desfăşurat sub forma unui şir nesfîrşit de întrebări din partea lui Henry, care încerca să demonstreze că dorea să-i fie prieten şi răspunsuri monosilabice din partea lui William care voia să-i arate că el nu are asemenea intenţii. În ceea ce-l priveşte, William nu şi-a schimbat niciodată această hotărîre. Anne a atribuit răceala fiului ei unui firesc sentiment de gelozie. De la moartea lui Richard, William fusese punctul în jurul căruia gravitase întreaga ei existenţă. În plus, era clar pentru toată lumea că, în estimările lui William, nimeni nu putea să ia locul tatălui său. Anne l-a convins pe Henry că o dată cu trecerea timpului, mînia lui William se va potoli.

Anne Kane a devenit doamna Henry Osborne în luna octombrie a aceluiaşi an, la biserica Old North, chiar cînd frunzele galbene şi ruginii începuseră să cadă, cam la vreo zece luni şi ceva după ce se cunoscuseră. William a pretextat că este bolnav, ca să nu participe la cununie şi a rămas la şcoală. Bunicile au luat parte, dar n-au putut să-şi ascundă dezacordul în privinţa recăsătoririi lui Anne, mai cu seamă că noul soţ părea mult mai tînăr decît ea.

— Nu poate duce decît la dezastru, a spus bunica Kane.

În ziua următoare, proaspeţii căsătoriţi au plecat cu vaporul spre Grecia şi nu s-au întors în Casa Roşie de pe colină decît în a doua săptămînă din decembrie, chiar la timp ca să-l întîmpine pe William pentru vacanţa de Crăciun. William a fost şocat cînd a văzut casa redecorată, fără a mai păstra aproape nimic ce amintea de tatăl său. În timpul sărbătorilor de Crăciun, atitudinea lui William faţă de tatăl său vitreg nu s-a schimbat cu nimic în ciuda noii biciclete pe care Henry i-a dăruit-o, pe care însă William a considerat-o drept mită. Henry Osborne a acceptat acest refuz cu o resemnare sumbră. Pe Anne a întristat-o faptul că Henry făcea un efort atît de mic pentru a cîştiga afecţiunea fiului ei.

William nu se mai simţea la largul lui acasă şi deseori în timpul zilei dispărea ore în şir. Ori de cîte ori Anne îl între-

ba unde se duce, primea un răspuns evaziv sau nici unul. În mod cert nu mergea la bunici. Cînd vacanța de Crăciun s-a sfîrșit, William a fost fericit că se reîntoarce la școală, iar Henry nu s-a întristat că-l vedea plecînd. Numai Anne nu se mai simțea la largul ei cu nici unul din cei doi bărbați existenți în viața sa.

9

— Scoală-te, băiete. Haide, sus, băiete.

Unul din soldați îl împungea pe Wladek cu vîrful baionetei în coaste. A sărit în picioare speriat și s-a uitat la mormîntul surorii sale, la cel al lui Leon și al baronului și nu și-a ascuns lacrima ce i s-a prelins pe obraz cînd s-a întors spre soldat.

— Am să trăiesc, n-o să mă omorîți voi, a spus el în poloneză. Aceasta este casa mea și voi sînteți pe pămîntul meu.

Soldatul a scuipat spre Wladek și l-a împins spre pajiște unde așteptau ceilalți servitori, care erau îmbrăcați într-un fel de pijamale gri, fiecare cu cîte un număr pe spate. Cînd i-a văzut, Wladek a fost îngrozit dîndu-și seama ce urma să i se întîmple. Soldatul l-a dus în partea de nord a castelului și i-a făcut semn să stea în genunchi. Wladek a simțit mașina de tuns pe cap și șuvițe lungi de păr negru au început să cadă pe iarbă. Din zece curse de mașină, ca la tunsul oilor, treaba a fost terminată. Odată rămas chilug, i s-a poruncit să-și pună noua uniformă, o cămașă gri, gen rubașcă, și pantaloni. Wladek a reușit să ascundă brățara de argint și s-a alăturat servitorilor ce se aflau în fața castelului.

Pe cînd stăteau pe iarbă și așteptau — acum fiind niște numere, fără nici un nume — Wladek a auzit din depărtare un zgomot ciudat, complet necunoscut. Și-a întors privirea în direcția de unde venea uruitul amenințător. Prin porțile mari de fier a intrat un vehicul ce se mișca pe patru roți, dar nu era tras nici de cai, nici de boi. Toți prizonierii se holbau la obiectul mișcător fără să-și creadă ochilor. Cînd s-a oprit, soldații i-au pus pe prizonierii, ce n-au opus nici o împotrivire, să se urce în el. Nimeni n-a îndrăznit să scoată o vorbă. Wladek s-a așezat în partea din spate a camionului și a rămas cu privirea pironită asupra castelului său pînă nu s-au mai văzut turnurile gotice.

Vehiculul fără cai părea a se îndrepta spre Slonim. În alte împrejurări Wladek ar fi fost preocupat să afle cum de merge

singur acest mijloc de locomoție, dar acum îl îngrijora mult mai mult faptul că nu știa unde-i duce. A început să recunoască unele drumuri pe care le bătuse pe cînd mergea la școală, dar în timpul celor trei ani petrecuți în temniță, memoria i se estompase și, nu și-a putut aminti încotro ducea drumul. După numai cîteva mile camionul s-a oprit și ei au fost împinși afară. Era gara locală. Wladek nu o văzuse decît o singură dată, cînd fusese împreună cu Leon să-l întîmpine pe baron care se întorcea din Varșovia. Și-a amintit cum soldatul de pază i-a salutat cînd au venit pe peron ; de data asta nu i-a salutat nimeni. Prizonierilor li s-a dat lapte de capră, ciorbă de varză și pîine neagră. Lui Wladek iar i-a revenit sarcina de a împărți porțiile cu grijă între cei patrusprezece supraviețuitori. S-a așezat pe o bancă de lemn gîndind că, probabil, așteptau un tren. In noaptea aceea au dormit pe pămînt, sub cerul plin de stele, ceea ce a fost un paradis în comparație cu închisoarea. I-a mulțumit lui Dumnezeu pentru iarna blîndă.

A venit dimineața și ei tot mai așteptau. Wladek i-a pus pe servitori să facă cîteva exerciții, ca să se încălzească, dar mai toți n-au mai putut să se miște după cîteva minute. A început să-și noteze în gînd numele celor care supraviețuiseră. Unsprezece bărbați și două femei mai rămăseseră din cei douăzeci și șapte care fuseseră inițial în temniță. Mai supraviețuiseră pentru ce ? s-a întrebat el. Restul zilei și l-au petrecut așteptînd trenul care n-a venit. A sosit apoi un tren din care au coborît mai mulți soldați care vorbeau limba aceea îngrozitoare, dar au plecat fără armata jalnică a lui Wladek. Au mai dormit încă o noapte pe peron.

Wladek zăcea lungit sub cerul spuzit de stele gîndind cum ar putea să fugă, dar în timpul nopții unul din cei treisprezece oameni ai săi încercase să se furișeze peste șinele de cale ferată, însă fusese împușcat de un soldat chiar înainte de a trece de cealaltă parte a căii ferate. Wladek a rămas cu ochii pironiți spre cel căzut, fiindu-i teamă să-l ajute pentru că l-ar fi așteptat și pe el aceeași soartă. Soldații au lăsat cadavrul pe șine ca un avertisment pentru acei care ar fi avut în minte o acțiune similară.

Nimeni n-a vorbit despre incident ziua următoare, deși Wladek aproape că nu și-a desprins ochii de pe bărbatul mort. Era majordomul de la castel, Ludwik — unul din martorii la testamentul baronului — așa că moștenirea lui se ducea pe apa simbetei.

În cea de a treia zi, pe seară, un alt tren a intrat pufăind în gară, un marfar cu o locomotivă mare și cu vagoane descoperite, pe pereții cărora scria „vite", iar pe dușumele erau așternute paie. Foarte multe din ele erau deja pline, pline cu oameni, despre care Wladek n-ar fi putut spune de unde veneau, dar toți arătau la fel de jigăriți ca el. Wladek și grupul lui au fost băgați laolaltă într-unul din vagoane. După o așteptare de mai multe ore, trenul s-a pus în mișcare către răsărit, așa cum a judecat Wladek după locul unde a apus soarele.

La fiecare grup de trei vagoane era cîte o santinelă care stătea cu picioarele încrucișate pe acoperișul unuia din ele. Pe parcursul călătoriei ce părea să nu aibă nici un sfîrșit, din cînd în cînd, se auzea de sus cîte o împușcătură care l-a convins pe Wladek că este inutil să se mai gîndească la evadare.

Cînd trenul s-a oprit la Minsk li s-a dat prima masă adevărată : pîine neagră, apă, nuci și mei, apoi călătoria a continuat. Uneori mergeau cît trei zile fără să vadă nici o altă gară. Mulți dintre ocupanții vagoanelor mureau de foame și erau aruncați pe cîmp din mersul trenului. Și cînd trenul ajungea să se mai oprească în vreo stație, adeseori rămîneau acolo cîte două zile spre a lăsa să treacă un alt tren care se îndrepta spre vest. Aceste trenuri, din cauza cărora ei trebuiau să aștepte, erau întotdeauna pline cu soldați, așa că pentru Wladek a fost clar că trenurile cu trupe aveau prioritate. Evadarea era singurul gînd care-l preocupa pe Wladek, dar trei lucruri l-au oprit ca să o pună în aplicare. În primul rînd, pînă acum nimeni nu izbutise ; în al doilea, de o parte și de alta a căii ferate nu era altceva decît o întindere nesfîrșită de cîmpuri pustii ; și în al treilea, acei care supraviețuiseră în temnița castelului depindeau acum de el întru totul, fiind singurul care-i apăra. Wladek le împărțea mîncarea și apa, și era cel care încerca să le insufle tuturor voința de a trăi. El era cel mai tinăr și ultimul care încă mai credea în viață.

Noaptea se făcea cumplit de frig, deseori erau treizeci de grade sub zero și toți se culcau pe dușumeaua vagonului într-un singur rînd, pe aceeași parte, ca să se poată încălzi unul pe celălalt. Înainte de a aținpi, Wladek recita în gînd pasaje din *Eneida*. Nu te puteai întoarce de pe o parte pe cealaltă decît o dată cu toți, așa că Wladek dormea la capătul șirului și la fiecare oră, apreciind în funcție de schimbarea santinelelor, lovea cu palma în peretele vagonului și se întorcea tot rîndul. Unul după altul, trupurile se răsuceau ca niște

piese de dominou în picaj. Uneori un trup nu se mai mișca — pentru că nu mai avea cum — și Wladek era anunțat. La rîndul lui, informa santinela și patru dintre ei ridicau cadavrul și-l aruncau peste parapetul vagonului, din goana trenului. Ca să fie siguri că nu era cineva care voia să scape, santinelele îi mai trimiteau și niște gloanțe în cap.

După două mii de mile de la Minsk, au ajuns în micul orășel Smolensk unde li s-a dat o supă caldă de varză și pîine neagră. În vagonul lui Wladek au mai fost aduși cîțiva prizonieri noi care vorbeau aceeași limbă ca santinelele. Conducătorul lor părea de aceeași vîrstă cu Wladek. Wladek și cei zece de la castel care mai rămăseseră — nouă bărbați și o femeie — au fost imediat suspicioși în privința noilor veniți și au împărțit vagonul în două, fiecărui grup revenindu-i cîte o parte.

Într-o noapte, pe cînd Wladek zăcea cu ochii pironiți la stele, încercînd să se încălzească, l-a văzut pe conducătorul celor urcați la Smolensk cum se tîra cu o mică funie în mînă spre omul din capătul șirului său. L-a văzut cum a trecut funia pe după gîtul lui Alfons, valetul baronului, care dormea. Wladek știa că, dacă se va mișca prea repede, băiatul îl va auzi și va fugi în cealaltă jumătate a vagonului, căutînd protecția camarazilor săi, așa că s-a tîrît încet de-a bușilea de-a lungul șirului de polonezi. Ochii acestora se holbau spre el cînd trecea pe lîngă ei, dar nimeni n-a scos o vorbă. Cînd a ajuns la capătul rîndului s-a aruncat asupra agresorului, trezindu-i pe toți din vagon, cu excepția lui Alfons care a rămas nemișcat pe locul în care se afla.

Conducătorul celor din Smolensk era mai înalt și mai agil decît Wladek, dar asta n-a cîntărit prea mult cînd cei doi s-au luat la trîntă pe dușumea. Lupta dură de cîteva minute, santinelele se amuzau și puneau pariuri pe cei doi gladiatori. Una din santinele care se plictisise să tot privească fără să vadă nici o vărsare de sînge, și-a azvîrlit baioneta în mijlocul vagonului. Amîndoi băieții s-au aruncat spre lama strălucitoare, dar conducătorul celor din Smolensk a înhățat-o primul. Aceștia au izbucnit într-un ropot de aplauze cînd șeful lor a vîrît baioneta în piciorul lui Wladek, a tras-o afară plină de sînge și s-a năpustit iar asupra lui. În cel de al doilea atac lama a trecut pe lîngă urechea lui Wladek și s-a înfipt în peretele de scîndură al vagonului. Pe cînd conducătorul celor din Smolensk se căznea să-și recupereze baioneta, Wladek l-a lovit în vintre cu ultima picătură de energie ce-i mai rămăsese,

împingîndu-l spre spate şi baioneta s-a desprins din perete. Dintr-o săritură Wladek a înhăţat-o şi s-a aruncat asupra celui din Smolensk, vîrîndu-i lama chiar în gură. Omul a scos un ţipăt care a trezit tot trenul. Wladek a tras baioneta afară răsucind-o încă o dată, după care a mai înfipt-o de cîteva ori în trupul celui din Smolensk, deşi acesta încetase demult să se mai mişte. Apoi, abia respirînd, s-a aplecat asupra cadavrului şi l-a aruncat din tren. A auzit bufnitura cînd acesta a atins pămîntul, urmată de împuşcăturile santinelelor care nu-şi mai aveau nici un rost.

Wladek s-a îndreptat schiopătînd spre Alfons care încă zăcea nemişcat pe duşumea, s-a aplecat asupra lui şi a început să zgîlţîie trupul lipsit de viaţă. Cel de al doilea martor la testamentul baronului era mort. Cine-l va mai crede acum pe el, pe Wladek, că fusese ales ca moştenitor al averii baronului ? Mai avea viaţa sa vreun rost ? A căzut în genunchi. A ridicat baioneta cu ambele mîini, îndreptînd-o spre stomac. Imediat a sărit o santinelă şi i-a smuls-o.

— O, nu, n-ai să faci asta, a mormăit el. Avem nevoie în lagăr de oameni ca tine. N-o să facem noi toată munca. Wladek şi-a îngropat în mîini capul şi a simţit pentru prima oară durerea din piciorul străpuns de baionetă. Îşi pierduse moştenirea alegîndu-se, în schimb, cu şefia grupului din Smolensk care n-avea nici măcar o leţcaie.

Din nou întregul vagon a devenit domeniul său şi acum avea douăzeci de prizonieri cărora să le poarte de grijă. Imediat a schimbat organizarea punînd să doarmă un polonez lîngă unul din Smolensk ca să nu se mai poată isca o nouă încăierare între cele două grupuri.

Wladek îşi petrecea o bună parte din vreme învăţînd limba lor ciudată, fără să-şi dea seama decît după cîteva zile că, de fapt, era rusa, atît de mult diferea de limba literară pe care o învăţase de la baron şi, cînd a înţeles adevărata semnificaţie a descoperirii sale, a ştiut şi încotro se îndrepta trenul.

În timpul zilei, Wladek alegea doi din grupul Smolensk ca să-l înveţe, şi, cînd aceştia oboseau, lua alţi doi şi tot aşa pînă îi epuiza pe toţi.

Treptat a început să converseze cu uşurinţă cu noii veniţi în grupul său. Unii dintre ei erau soldaţi ruşi deportaţi, după ce se întorseseră în ţară, pentru crima de a se fi lăsat capturaţi de nemţi. Ceilalţi erau ruşi albi, ţărani, mineri, muncitori, toţi foarte ostili Revoluţiei.

Trenul hurducăia prin ținuturi atît de pustii cum Wladek nu mai văzuse niciodată și prin orașe despre care nu auzise nicicînd — Omsk, Novo Sibirsk, Krasnoiarsk — nume care sunau ca o amenințare în urechile lui. În cele din urmă, după trei luni și mai mult de trei mii de mile, au ajuns la Irkuțsk unde linia ferată se termina brusc.

Au fost împinși afară din tren, li s-a dat să mănînce, precum și cizme de pîslă și haine groase. Deși au izbucnit unele încăierări, fiecare vrînd să apuce o șubă mai groasă, totuși li s-a asigurat o oarecare protecție în fața gerului care creștea tot mai mult.

Au apărut vehiculele fără cai, destul de asemănătoare cu cele care-l luaseră pe Wladek de la castel și din ele au fost aruncate lanțuri lungi. Apoi, fără ca Wladek să-și poată crede ochilor și spre groaza lui, prizonierilor li s-au pus cătușe la cîte o mînă și au fost legați doi cîte doi de lanț, douăzeci și cinci de perechi la fiecare lanț. Camioanele trăgeau după ele lanțurile cu prizonieri, iar santinelele călătoreau pe platforme. Au mărșăluit astfel douăsprezece ore după care li s-au dat două ore de odihnă și apoi au pornit-o iar. După trei zile, Wladek credea că va muri de frig și de oboseală, însă cînd au depășit zonele populate, mergeau numai ziua, și noaptea se odihneau. O bucătărie mobilă de campanie, la care lucrau prizonieri din lagăr, le dădea supă de napi și pîine, la prima geană de lumină și la lăsarea nopții. Wladek a aflat de la acești prizonieri că în lagăr condițiile erau și mai grele.

În prima săptămînă nu li s-au scos deloc lanțurile de la mîini, dar mai apoi, cînd nu i-ar mai fi trecut nimănui prin minte să evadeze, nemaiavînd unde, au fost lăsați noaptea fără cătușe, pentru că trebuiau să-și sape gropi în zăpadă ca să se adăpostească. Uneori, cînd le suridea norocul, dădeau peste cîte o pădure în care puteau să se culce : Luxul începea să capete forme foarte ciudate. Au continuat să mărșăluiască trecînd peste lacuri și rîuri înghețate, îndreptîndu-se mereu spre nord, fiind biciuiți din față de vînturi sălbatice și afundîndu-se în troiene din ce în ce mai mari de zăpadă. Rana de la picior îi provoca lui Wladek o durere continuă, care curînd a fost depășită de cea pricinuită de degerăturile de la degete și urechi. Pe toată întinderea de zăpadă, care nu putea fi cuprinsă cu ochii, nu se vedea nici o urmă de vietate sau hrană și Wladek știa că o încercare de evadare n-ar duce decît la moarte prin inaniție. Cei bătrîni și bolnavi au început să moară pe tăcute noaptea, dacă erau norocoși. Cei nenorocoși,

dacă nu puteau să mai țină pasul cu ceilalți, li se scoteau cătușele de pe lanț și erau lăsați singuri în zăpada fără de sfîrșit. Cei care au supraviețuit, au continuat să meargă zile în șir, mereu către nord, pînă ce Wladek a pierdut complet noțiunea de timp, fiind conștient doar de cătușele ce-l legau inexorabil de lanț, iar, unde își făcea groapa în zăpadă ca să doarmă peste noapte, nu știa dacă se va mai trezi a doua zi dimineață sau dacă nu cumva își săpase propria groapă. După un drum de nouă sute de mile au fost întîmpinați de nomazi din stepele Rusiei, din tribul Ostyak, cu săniile lor trase de reni. Camioanele s-au descotorosit de încărcătura lor și au făcut cale întoarsă. Prizonierii au fost legați acum de sănii și și-au continuat drumul. Un viscol cumplit i-a ținut pe loc aproape două zile și Wladek a profitat de ocazie ca să stea de vorbă cu tînărul din tribul Ostyak de a cărui sanie era legat lanțul său. Folosind rusa literară care avea și un pronunțat accent polonez s-a făcut înțeles cu mare greutate, dar a descoperit că cei din triburile Ostyak îi urau pe rușii din sud pentru că îi tratau și pe ei aproape tot atît de rău ca pe prizonieri, în schimb, pe bieții prizonieri care nu mai aveau nici un viitor îi compătimeau și îi numeau „cei bătuți de soartă".

*
* *

Nouă zile mai tirziu, în lumina difuză a nopții de început de iarnă polară, au ajuns la lagărul 201. Wladek n-ar fi crezut niciodată că se va putea bucura la vederea unui asemenea loc : șiruri întregi de colibe de lemn într-un spațiu deschis. Colibele, la fel ca și prizonierii, își aveau fiecare cîte un număr. Coliba lui Wladek purta numărul 33. În mijlocul încăperii era o mică sobă neagră, iar, de o parte și alta, priciuri cu saltele tari și cîte o pătură subțire. Puțini dintre ei au reușit să doarmă în acea primă noapte, iar gemetele și strigătele de la coliba 33 au fost uneori chiar mai puternice decît urletele lupilor de afară.

Dimineața următoare au fost treziți înainte de răsăritul soarelui de zgomotele unui ciocan ce lovea într-un triunghi de fier. Pe ambele părți ale geamului se formase un strat gros de gheață și Wladek era sigur că va muri de frig. Micul dejun care li s-a dat într-o sală comună pentru toți și fără nici o sobă a durat zece minute și a constat dintr-o gamelă cu o fiertură de orez călîie, în care plutea cîte o foaie de varză și ici-colo se mai rătăcea cîte o bucată de pește. Cei nou sosiți

scuipau oasele de peşte pe masă, în vreme ce prizonierii mai vechi mîncau şi oasele, ba chiar şi ochii.

După micul dejun li s-au împărţit sarcinile. Wladek a ajuns tăietor de lemne. Au fost duşi la şapte mile într-o pădure, în care nu se vedea nici o urmă de paşi şi li s-a fixat un anume număr de butuci pe care să-i taie în fiecare zi. El şi micul său grup de şase oameni au fost lăsaţi singuri în pădure cu raţia de hrană : pîine şi un terci gălbui, fără nici un gust. Santinelele nu se temeau că prizonierii vor încerca să fugă pentru că pînă la cel mai apropiat oraş erau peste o mie de mile, în cazul în care ar fi ştiut în ce direcţie s-o apuce.

La sfîrşitul fiecărei zile santinela se întorcea şi număra lemnele tăiate ; prizonierilor li s-a spus că, dacă nu-şi vor îndeplini norma cerută, ziua următoare tot grupul nu va primi mîncare. De obicei, santinela venea să-i ia pe tăietorii de lemne la ora şapte seara cînd deja era întuneric şi nu putea să vadă întotdeauna cîţi butuci fuseseră tăiaţi. Wladek i-a învăţat pe cei din echipa sa să-şi petreacă ultima parte a după-amiezii curăţînd zăpada de pe lemnele tăiate cu o zi mai înainte şi să le stivuiască lîngă cele din ziua respectivă. Acesta a fost un plan care n-a dat greş niciodată şi grupul lui Wladek n-a rămas nici o zi fără mîncare. Uneori reuşeau să se întoarcă în lagăr cu cîte o bucată de lemn pe care o ascundeau în încălţări ca s-o pună în soba cu cărbuni peste noapte. Trebuiau să fie cu mare băgare de seamă pentru că cel puţin unul dintre ei era percheziţionat cînd se întorceau în lagăr, uneori trebuind să-şi scoată o cizmă sau amîndouă şi să stea cu picioarele în zăpadă pînă le îngheţau. Dacă erau prinşi cu ceva asupra lor li se tăia raţia de mîncare pe trei zile.

După mai multe săptămîni piciorul lui Wladek a început să se înţepenească şi să-l doară din ce în ce mai rău. Zilele foarte geroase, cînd temperatura cobora cu patruzeci de grade sub zero şi nu-i mai scotea afară la muncă, ajunseseră o adevărată fericire pentru el, chiar dacă aceste zile aveau să fie recuperate prin duminicile în care, de obicei, erau liberi şi puteau să zacă toată ziua în pat.

Într-o seară, cînd Wladek ascunsese nişte lemne la brîu, piciorul a început să-i zvîcnească fără milă. Cînd şi-a cercetat rana pe care i-o făcuse cel din Smolensk a văzut că se inflamase. Seara i-a arătat-o santinelei care i-a spus să se ducă la doctorul lagărului a doua zi, înainte de a se lumina. Wladek a stat toată noaptea cu piciorul aproape lipit de sobă, printre

cizmele ude, dar căldura era așa de anemică încît n-a ajutat cu nimic ca să-i mai cedeze durerea. În dimineața următoare Wladek s-a sculat cu un ceas mai devreme decît de obicei. Dacă nu ajungea la doctor înainte de ora cînd începea lucrul, risca să nu-l mai prindă decît a doua zi. Wladek nu mai putea să reziste la asemenea dureri încă o zi. S-a dus la doctor și și-a spus numele și numărul. Pierre Dubien era un bătrînel plin de înțelegere, cu chelie și destul de gîrbovit, iar lui Wladek i s-a părut că arăta chiar mai în vîrstă decît baronul. Doctorul i-a examinat piciorul fără să scoată nici o vorbă.

— O să se vindece rana, domnule doctor? l-a întrebat Wladek.

— Vorbești ruseşte?

— Da.

— Tinere, deși o să rămîi șchiop pentru totdeauna, piciorul o să se vindece. Dar la ce bun? Pentru o viață aici, în care să tot tai la lemne?

— Nu, domnule doctor. Am de gînd să fug și să mă întorc în Polonia, a spus Wladek.

Doctorul l-a privit cu asprime.

— Vorbește încet, băiat prost ce ești. Pînă acum cred că ți-ai dat seama că este imposibil să evadezi. Sînt prizonier de cincisprezece ani și n-a fost o zi în care să nu mă gîndesc cum să fug. Dar nu există nici o cale; nimeni n-a scăpat viu de aici. Numai dacă vorbești despre așa ceva înseamnă zece zile de carceră, unde nu primești mîncare decît din trei în trei zile, iar în sobă nu se face foc decît atît cît să topească gheața de pe pereți. Dacă ieși viu din acel loc, te poți considera un om norocos.

— Am să fug de aici, am să fug, am să fug, a spus Wladek uitîndu-se țintă la bătrîn.

Doctorul l-a privit pe Wladek drept în ochi și a zîmbit.

— Prietene, niciodată să nu mai pomenești cuvîntul fugă, pentru că poți să fii omorît. Întoarce-te la lucru, mișcă-ți cît poți piciorul și vino să te văd în fiecare dimineață.

Wladek s-a reîntors în pădure la tăiatul de lemne, dar și-a dat seama că nu mai poate cără bușteni mai mult de cîțiva pași, iar durerea era atît de puternică încît avea impresia că o să rămînă fără picior. Cînd s-a prezentat la doctor în dimineața următoare, acesta i-a examinat rana mai atent.

— Este cît se poate de rău, a spus el. Cîți ani ai băiete?

— Cred că treisprezece, a răspuns Wladek. În ce an sîntem ?

— O mie nouă sute nouăsprezece, a răspuns doctorul.

— Da, treisprezece. Dumneavoastră ce vîrstă aveți ? l-a întrebat Wladek.

Bătrînul a privit țintă în ochii albaștri ai tînărului, surprins de întrebare.

— Treizeci și opt, a spus el încet.

— Dumnezeu să-mi ajute, a zis Wladek.

— Și tu, băiete, o să arăți la fel după cincisprezece ani de prizonierat, a spus doctorul sec.

— De ce vă aflați aici ? l-a întrebat Wladek. De ce nu v-au dat drumul după atîta timp ?

— Am fost închis la Moscova curînd după ce mi-am luat diploma de medic și pe cînd lucram la ambasada franceză. M-au învinuit că sînt spion și m-au băgat într-o închisoare din Moscova. Am considerat că acolo era destul de greu, dar după Revoluție m-au trimis în iadul de aici. Acum chiar și francezii au uitat că mai exist. Despre cei care își ispășesc pedeapsa în lagărul 201 se știe foarte puțin așa că va trebui să mor aici ca oricare altul și asta nu poate fi prea departe.

— Nu, nu trebuie să vă pierdeți speranța, domnule doctor.

— Speranța ? Am renunțat la ea, în ceea ce mă privește, cu mulți ani în urmă, poate n-am s-o pierd pentru tine, dar ia aminte, niciodată să nu mai pomenești despre această speranță nimănui ; sînt aici prizonieri care speculează cuvintele necontrolate ce-ți ies din gură, ca să capete în schimb nimic altceva decît o bucată de pîine în plus sau poate o pătură. Ascultă, Wladek, am de gînd să te trimit la bucătărie pentru o lună și trebuie să te prezinți la mine la control în fiecare dimineață. Este singura șansă pe care o ai ca să nu-ți pierzi piciorul, iar eu nu vreau să fiu cel care va trebui să ți-l taie. Aici nu prea există instrumente chirurgicale adecvate, a adăugat el uitîndu-se la cuțitul mare, de bucătărie.

Pe Wladek l-au trecut fiorii.

Doctorul Dubien a scris numele lui Wladek pe o bucată de hîrtie. Dimineața următoare Wladek s-a prezentat la bucătărie, unde a spălat vasele în apa rece ce-i îngheța mîinile și a ajutat la prepararea hranei. După munca din pădure, aceasta era o schimbare în bine ; era ceva mai multă ciorbă de pește, o bucată mai mare de pîine neagră și urzici tocate. Dar, mai

presus de toate, putea să stea înăuntru, la căldură. O dată chiar a împărțit o jumătate de ou cu bucătarul, deși nici unul din ei n-ar fi putut spune ce pasăre îl făcuse. Piciorul lui Wladek se vindeca încet și era cert că va rămîne cu un ușor șchiopătat. În absența medicamentelor, doctorul Dubien nu prea putea face mare lucru decît să-l țină sub observație. Odată cu trecerea zilelor, doctorul s-a împrietenit cu Wladek și chiar a început să aibă încredere în speranțele tinerești ale acestuia. Își făcuseră obiceiul ca în fiecare dimineață să vorbească în diverse limbi, dar bătrînului îi plăcea cel mai mult în franceză, limba sa natală.

— Wladek, peste șapte zile va trebui să te întorci la munca ta din pădure ; santinelele îți vor controla piciorul, iar eu n-o să te mai pot ține la bucătărie. Așa că ascultă-mă cu atenție, pentru că am făcut un plan pentru fuga ta.

— Fugim împreună, domnule doctor, a spus Wladek. Numai împreună.

— Nu, doar tu. Eu sînt prea bătrîn pentru o călătorie atît de lungă și, deși visez la această evadare de cincisprezece ani, am să te ajut pe tine s-o faci. Va fi suficient pentru mine să știu că cineva a reușit, iar tu ești prima persoană care m-a convins că ar putea să izbutească.

Wladek s-a așezat pe dușumea și a ascultat în tăcere planul doctorului.

— În cei cincisprezece ani am putut să economisesc două sute de ruble — la ruși orele suplimentare ca prizonier nu se plătesc. Wladek a schițat un zîmbet auzind vechea glumă din lagăr. Am ascuns banii într-o sticlă de medicamente, patru bancnote de cîte cincizeci de ruble. Cînd va veni timpul să pleci, banii trebuie cusuți în haine. Am să fac eu asta pentru tine.

— Ce haine ? l-a întrebat Wladek.

— Am un costum și o cămașă pe care le-am căpătat, mituind o santinelă acum doisprezece ani, cînd încă mai credeam în posibilitatea unei evadări. Nu sînt ele după ultima croială a modei, dar o să-ți fie de folos.

I-au trebuit cincisprezece ani să adune două sute de ruble, un costum și o cămașă, iar doctorul voia să le sacrifice pentru Wladek. Un act de un asemenea altruism Wladek nu va mai întîlni niciodată în viața sa.

— Joia viitoare va fi ultima ta șansă, a continuat doctorul. La Irkuțsk sosesc alți prizonieri cu trenul și santinelele

întotdeauna iau patru oameni de la bucătărie ca să pregătească hrana pentru noii sosiți. Deja am aranjat cu bucătarul șef ca, în schimbul unor medicamente, tu să te afli în echipa de la bucătărie. N-a fost foarte greu. De fapt, nimeni nu vrea să facă acel drum dus-întors, dar tu nu te vei mai întoarce.

Wladek l-a ascultat în continuare cu mare atenție.

— Cînd ajungi în gară aștepți pînă sosește trenul cu prizonieri. Odată ce ei sînt pe peron, tu treci linia ferată și te urci în trenul de Moscova, care nu poate pleca pînă nu vine cel cu prizonieri, pentru că dincolo de gară nu există decît o singură linie. Tu roagă-te lui Dumnezeu ca santinelele, cu sutele de prizonieri ce vor forfoti în preajmă, să nu observe dispariția ta. În continuare rămîne să te descurci singur. Ia aminte că, dacă te descoperă, vei fi împușcat pe loc. Mai este un ultim lucru pe care îl pot face pentru tine. În urmă cu cincisprezece ani, cînd am fost adus aici, am desenat din memorie o hartă cu drumul de la Moscova spre Turcia. S-ar putea să nu mai fie bună întru totul, dar cît de cît o să-ți fie folositoare. Verifică mai întîi dacă rușii n-au ocupat și Turcia. Dumnezeu știe pînă unde se întind acum. Din cîte am auzit, s-ar putea să controleze chiar și Franța.

Doctorul s-a dus la dulapul cu medicamente și a luat din el sticla mare ce părea a fi plină cu o substanță maro. I-a deșurubat dopul și a scos din ea un pergament îngălbenit de vreme. Cerneala neagră se decolorase o dată cu trecerea anilor, dar tot se mai vedea clar : octombrie, 1904. Pe el era desenat drumul de la Moscova la Odesa și de la Odesa spre Turcia, ceea ce însemna o mie șapte sute de mile pînă la libertate.

— În săptămîna asta treci pe la mine în fiecare dimineață și o să recapitulăm planul iar și iar. Dacă n-ai să izbutești, nu trebuie să fie din cauza lipsei de pregătire.

Wladek rămînea treaz în fiecare noapte cu ochii pironiți pe fereastră și repeta în gînd ce ar face în orice situație care s-ar ivi. Dimineața examina iar planul sub toate aspectele cu doctorul. Miercuri seara, înaintea plecării lui Wladek, doctorul a împăturit harta în opt și a înfășurat-o laolaltă cu cele patru bancnote de cîte cincizeci de ruble într-o hîrtie pe care a cusut-o în manșeta costumului. Wladek și-a luat hainele, le-a îmbrăcat și peste ele a pus uniforma lagărului. Cînd își îmbrăca uniforma, doctorul a observat brățara de argint pe care Wladek, de cînd fusese închis, o purta mereu deasupra cotului pentru ca santinelele să n-o vadă și să-i fure singura lui comoară.

— Ce este aceea ? l-a întrebat doctorul. Este de-a dreptul magnifică.

— Un dar de la tatăl meu, a răspuns Wladek. Pot să v-o ofer în semn de recunoştinţă ?

Şi-a scos brăţara de pe mînă şi i-a întins-o doctorului.

Doctorul s-a uitat la ea cîteva clipe şi apoi şi-a înclinat capul.

— Niciodată, a spus el. Această brăţară nu poate aparţine decît unei singure persoane. L-a privit fix pe băiat. Tatăl tău trebuie să fi fost un om de viţă nobilă.

Doctorul i-a înapoiat brăţara lui Wladek şi i-a strîns mîna cu căldură.

— Să ai noroc, Wladek. Sper să nu ne mai întîlnim niciodată.

S-au îmbrăţişat şi Wladek a plecat spre coliba lui rugîndu-se să fie ultima noapte petrecută în lagăr. N-a putut să doarmă deloc toată noaptea de teamă ca vreuna din santinele să nu descopere costumul ce-l avea sub uniforma închisorii. Cînd s-a dat deşteptarea el era deja îmbrăcat şi a avut grijă să nu întîrzie la bucătărie. Bucătarul şef l-a împins în faţă cînd au venit santinelele să verifice ultimele detalii legate de plecare. Echipa aleasă era formată din patru oameni şi se vedea clar că Wladek este cel mai tînăr.

— De ce să-l luăm pe ăsta ? a întrebat santinela arătînd spre Wladek. El este în lagăr de mai puţin de un an.

Inima lui Wladek s-a oprit şi a simţit cum îi îngheaţă tot corpul. Planul doctorului avea să eşueze ; şi nu va mai veni un alt lot de prizonieri în lagăr decît peste cel puţin trei luni. Atunci el nu va mai lucra la bucătărie.

— Este un bucătar excelent, a spus prizonierul în vîrstă. A fost pregătit la castelul unui baron. Este cel mai bun pentru santinele.

— A, a spus santinela, dispărîndu-i orice urmă de suspiciune. Atunci grăbiţi-vă.

Cei patru au alergat spre camion şi convoiul a pornit.

Călătoria din nou a fost lungă şi obositoare, dar, cel puţin de data asta, n-a făcut-o pe jos şi, fiind vară, n-a fost nici insuportabil de frig. Wladek muncea din răsputeri pentru prepararea mîncării şi n-avea nici un chef să se facă remarcat, aşa că, tot drumul, aproape că n-a vorbit cu nimeni decît cu Stanislaw, bucătarul şef.

În cele din urmă, după șaisprezece zile au ajuns la Irkuțsk. Trenul pentru Moscova deja se afla în gară de cîteva ore, dar nu putea să plece pînă nu sosea cel cu noii prizonieri. Wladek stătea într-un capăt al peronului cu ceilalți de la bucătăria de campanie. Trei dintre ei priveau în jur plictisiți și fără nici un interes, dar unul era atent la fiecare mișcare, cercetînd trenul de pe celălalt peron cu foarte mare atenție. Se vedeau foarte multe uși deschise și Wladek a ales imediat una pe care o va folosi cînd va sosi momentul.

— Ai de gînd să încerci să fugi? l-a întrebat pe neașteptate Stanislaw.

Pe Wladek l-au trecut toate transpirațiile, dar n-a răspuns. Stanislaw îl pironea cu privirea.

— Așa-i?

Wladek tot nu i-a spus nimic.

Bătrînul bucătar l-a măsurat cu privirea pe băiatul de treisprezece ani. Și-a clătinat capul în semn de aprobare. Dacă ar fi avut o coadă s-ar fi mișcat și ea.

— Baftă. O să am grijă ca ei să nu bage de seamă că lipsești cel puțin două zile.

Stanislaw i-a atins brațul și Wladek a văzut la distanță trenul cu prizonieri cum înainta încet, spre ei. Era încordat de emoție, inima îi bătea cu putere, dar cu ochii supraveghea mișcările fiecărui soldat. A așteptat ca trenul care intra în stație să se oprească și a urmărit cu privirea cum prizonierii obosiți erau îngrămădiți pe peron. Fuseseră aduși sute, bărbați anonimi, cărora nu le mai aparținea decît trecutul. Cînd gara a ajuns o mare de oameni și santinelele nu-și mai vedeau capul de treabă, Wladek s-a furișat sub un vagon și a sărit în celălalt tren. Nimeni nu i-a dat nici o atenție cînd a intrat în W.C.-ul de la capătul culoarului. S-a închis înăuntru, a așteptat și s-a rugat, temîndu-se clipă de clipă că o să bată cineva la ușă. Lui Wladek i s-a părut că s-a scurs o veșnicie pînă ce trenul s-a pus în mișcare. De fapt, nu trecuseră decît șaptesprezece minute.

— În sfîrșit, în sfîrșit, a spus el cu voce tare.

S-a uitat prin fereastra minusculă și a văzut cum gara se făcea din ce în ce mai mică, noii prizonieri probabil că erau puși în lanțuri, fiind pregătiți de plecare spre lagărul 201, iar santinelele se amuzau în timp ce le puneau cătușele. Cîți dintre ei vor ajunge vii în lagăr? Cîți vor servi drept hrană lupilor? Cît va trece pînă vor observa lipsa lui?

Waldek stătea în W.C. de mai multe minute, neîndrăznind să se mişte, neştiind ce trebuie să facă în continuare. Deodată s-a auzit un ciocănit în uşă. Lui Wladek i s-a perindat rapid prin minte o succesiune de imagini, una mai îngrozitoare decît cealaltă : putea fi santinela, controlorul de bilete, vreun soldat. A trebuit să folosească toaleta pentru prima oară. Ciocănitul a persistat.

— Haide, haide, ieşi odată, a spus un bărbat într-o rusă guturală.

Wladek nu prea mai avea de ales. Dacă era un soldat, n-avea cum să scape de el ; chiar dacă ar fi avut statura unui pitic n-ar fi putut ieşi pe fereastră. Şi-a dezbrăcat hainele de prizonier, le-a strîns într-o legătură pe cît posibil de mică şi le-a aruncat pe fereastră. Apoi a scos o şapcă din buzunarul costumului, a pus-o pe capul ce-i era tuns chilug şi a deschis uşa. Un bărbat agitat a dat buzna înăuntru şi şi-a lăsat pantalonii în vine chiar înainte ca Wladek să fi apucat să iasă.

Odată ajuns pe coridor, Wladek şi-a dat seama că atrăgea atenţia tuturor prin costumul său demodat, parcă ar fi fost un măr pus în vîrful unei grămezi de portocale. A plecat imediat în căutarea altui W.C. Cînd a găsit unul care nu era ocupat, s-a închis înăuntru, şi-a descusut tighelul de la costum şi a scos una dintre cele patru bancnote de cincizeci de ruble. Pe celelalte trei le-a pus la loc şi s-a întors pe coridor. A căutat cel mai aglomerat vagon posibil şi s-a ascuns într-un colţ. Cîţiva bărbaţi jucau rişca în mijlocul vagonului ca să le treacă timpul. Wladek întotdeauna îl bătuse pe Leon cînd jucaseră şi ei la castel. Ar fi vrut să intre şi el în competiţie, dar se temea că va cîştiga şi va atrage atenţia asupra sa. Jocul a continuat multă vreme şi Wladek a început să-şi amintească stratagemele. Tentaţia de a-şi risca cele două sute de ruble era aproape irezistibilă.

Unul dintre jucători, care pierduse o mulţime de bani, s-a retras dezgustat şi s-a aşezat lîngă Wladek înjurînd.

— Norocul n-a prea fost de partea dumneavoastră, a spus Wladek, dorind să audă sunetul propriei sale voci.

— A, nu este chestie de noroc, a răspuns jucătorul. Eu mai mereu bat gloata asta de ţărani, dar acum am rămas fără ruble.

— Nu vreţi să vindeţi haina ? l-a întrebat Wladek.

Jucătorul era unul din puţinii călători din vagon care purta o haină bună, groasă, din blană de urs. Şi-a pironit privirea asupra tînărului.

— Uitîndu-mă la costumul tău, băiete, n-aş crede că ţi-o poţi permite. Wladek şi-a dat seama din vocea lui că spera ca el s-o poată cumpăra. Vreau şaptezeci de ruble pe ea.

— Vă dau patruzeci, a spus Wladek.

— Şaizeci, a zis jucătorul.

— Cincizeci, a spus Wladek.

— Nu. Şaizeci este ultimul preţ ; ea costă peste o sută, a spus jucătorul.

— A costat în urmă cu multă vreme, a spus Wladek reflectînd la consecinţele care ar fi decurs din încercarea de a scoate din cusătura hainei întreaga sumă de care avea nevoie. A hotărît să renunţe pentru că ar fi însemnat să atragă şi mai mult atenţia asupra sa ; avea să aştepte o altă ocazie. Wladek nu voia să arate că nu-şi poate permite să cumpere haina, aşa că i-a atins gulerul jucătorului şi a spus cu un dispreţ evident : Prietene, ai plătit prea mult pentru ea ; cincizeci de ruble, nici o copeică în plus.

Wladek s-a ridicat în picioare ca şi cînd ar fi vrut să plece.

— Aşteaptă, aşteaptă, a spus jucătorul. Ţi-o dau cu cincizeci.

Wladek şi-a scos cele cincizeci de ruble din buzunar, iar jucătorul i-a dat haina în schimbul bancnotei soioase. Haina era mult prea mare pentru Wladek, aproape că atingea pămîntul, dar era exact ceea ce îi trebuia spre a ascunde costumul care sărea în ochi. Cîteva momente l-a mai urmărit pe jucătorul care reintrase în joc şi care pierdea din nou. De la noul său profesor, Wladek învăţase două lucruri : niciodată să nu intri într-un joc de noroc dacă şansele nu sînt de partea ta prin cunoştinţele şi priceperea mai mare pe care le ai şi întotdeauna să ieşi din el la timp.

Waldek a plecat din vagon simţindu-se ceva mai în siguranţă în noua lui haină. A început să cerceteze trenul cu puţin mai mult curaj. Trenul părea format din două clase : cele obişnuite, în care călătorii stăteau în picioare sau pe bănci de lemn şi cele speciale, în care băncile erau capitonate. Wladek a văzut că toate vagoanele erau aglomerate, cu o singură excepţie, un compartiment în care se afla doar o singură femeie. Părea de vîrstă mijlocie, din cîte îşi putea da seama Wladek, era îmbrăcată ceva mai elegant şi avea cît de cît carne pe oase în comparaţie cu majoritatea pasagerilor din tren. Purta o bluză de culoare închisă şi o eşarfă pe cap. Cînd

i-a întîlnit privirea lui Wladek, care se holba la ea, i-a zîmbit şi acest gest i-a inspirat încredere ca să intre în compartiment.

— Pot să iau şi eu loc ?

— Da, te rog, i-a răspuns femeia uitîndu-se la el cu atenţie.

Wladek n-a mai vorbit, dar a cercetat cu privirea femeia şi vagonul. Ea avea un ten palid, cu riduri ce trădau oboseala şi trupul îi era uşor plinuţ — atît cît putea fi cineva cu hrana din Rusia. Părul negru, tuns scurt şi ochii-i căprui, sugerau că, probabil, cîndva, fusese destul de atractivă. În plasa pentru bagaje avea două sacoşe mari, de pînză şi lîngă ea, pe banchetă, o valiză mică. În ciuda pericolului în care se afla, Wladek s-a simţit brusc teribil de obosit. Se întreba dacă să îndrăznească să doarmă, cînd femeia a vorbit.

— Unde mergi ?

Întrebarea l-a luat pe Wladek prin surprindere şi a încercat să gîndească rapid.

— La Moscova, a răspuns el cu respiraţia tăiată.

— Şi eu tot acolo, a spus ea.

Wladek deja regreta singurătatea din compartiment şi informaţia pe care o dăduse. „Să nu vorbeşti cu nimeni", îl prevenise doctorul. „Ţine minte, să nu ai încredere în nimeni".

Spre uşurarea lui, femeia n-a mai pus alte întrebări. Pe cînd se ruga să-şi recapete încrederea pierdută, a intrat controlorul. Pe Wladek au început să-l treacă transpiraţiile în ciuda temperaturii de minus douăzeci de grade. Controlorul a luat biletul femeii, l-a perforat şi i l-a dat înapoi, după care s-a întors spre Wladek :

— Biletul, tovarăşe, a fost tot ce a spus, cu un glas încet, monoton.

Lui Wladek îi pierise graiul şi începuse să se caute în buzunar.

— Este fiul meu, a spus femeia cu o voce sigură.

Controlorul şi-a întors privirile spre ea, s-a mai uitat apoi încă o dată la Wladek, după care s-a înclinat spre femeie şi a plecat fără să mai spună nici un cuvînt.

Wladek a rămas cu privirile pironite asupra ei.

— Mulţumesc, a spus el, revenindu-i respiraţia, fără a fi prea sigur ce altceva ar fi putut spune.

— Te-am văzut cînd ai ieşit de sub trenul prizonierilor, a spus femeia încet. Wladek a simţit că i se face rău. Dar n-am să te trădez. Am şi eu un văr tînăr într-unul din acele lagăre

îngrozitoare și tuturor ne este teamă că într-o bună zi am putea să sfîrșim și noi acolo. Ce ai sub haina asta ?

Wladek a cumpănit ce era mai bine să facă : să fugă din compartiment sau să-și descheie haina. Dacă fugea nu era nici o scăpare pentru el. Așa că și-a desfăcut șuba.

— Nu este chiar atît de rău pe cît m-am temut, a spus ea. Ce-ai făcut cu uniforma din închisoare ?

— Am aruncat-o pe fereastră.

— Să sperăm că n-au s-o găsească înainte ca tu să ajungi la Moscova.

Wladek n-a spus nimic.

— Ai pe cineva la care să stai la Moscova ?

El s-a gîndit iar la sfatul doctorului ca să nu se încreadă în nimeni, dar în ea trebuia să aibă încredere.

— N-am.

— Atunci poți să rămîi la mine pînă îți găsești un loc undeva. Soțul meu este șef de gară la Moscova, i-a explicat ea, și acest compartiment este doar pentru oficialități. Dacă mai faci vreodată o astfel de greșeală, vei fi trimis înapoi la Irkuțsk.

Wladek a înghițit în sec.

— Acum trebuie să plec ?

— Nu, mai cu seamă că te-a văzut conductorul. Deocamdată ești în siguranță cu mine. Ai vreun document de identitate ?

— Nu. Ce sînt acelea ?

— După Revoluție orice cetățean rus trebuie să aibă acte de identitate din care să se vadă cine este, unde locuiește și unde lucrează, altfel ajunge la închisoare unde va sta pînă le va aduce și, dacă nu le poate aduce, va rămîne închis pentru totdeauna, a adăugat ea pe un ton plat. Cînd ajungem la Moscova să nu te dezlipești de lîngă mine și să nu scoți o vorbă.

— Sînteți foarte bună cu mine, a spus Wladek suspicios.

— Acum că țarul a murit, nimeni nu mai este în siguranță, a adăugat ea. Nu mai există nici un om în Rusia, chiar și oficialitățile guvernamentale, care să nu trăiască într-o permanentă teamă de a nu fi arestat și trimis în lagăr. Cum te cheamă ?

— Wladek.

— Bun, acum dormi, Wladek, pentru că pari foarte obosit, drumul este lung şi tu nu eşti încă în siguranţă.

Wladek s-a culcat.

Cînd s-a trezit după multe ceasuri, afară era întuneric. S-a uitat lung la protectoarea lui şi ea i-a zîmbit. I-a zîmbit şi Wladek la rîndul lui rugîndu-se în gînd ca ea să fie o persoană de încredere, să nu spună oficialităţilor cine era el — sau poate că deja le spusese? Ea a scos nişte mîncare dintr-una din sacoşe şi Wladek a mîncat în tăcere ce i s-a dat. Cînd au ajuns în gara următoare, aproape toţi pasagerii au coborît, unii definitiv, dar majoritatea doar să mai cumpere cîte ceva de mîncare sau de băut, iar alţii ca să-şi dezmorţească picioarele.

Femeia s-a sculat de pe banchetă, s-a uitat la Wladek şi i-a spus:

— Urmează-mă.

El s-a ridicat şi a urmat-o pe peron. Va fi dat oare poliţiei? Ea i-a întins mîna şi el i-a luat-o aşa cum ar fi făcut orice copil de treisprezece ani care-şi însoţeşte mama. Ea s-a îndreptat spre toaleta pe care scria clar că este folosită doar de doamne. Wladek a şovăit. Ea a insistat şi, odată ajunşi înăuntru, i-a spus lui Wladek să-şi scoată hainele. El i-a dat ascultare fără să pună nici o întrebare. În timp ce el se dezbrăca, ea a deschis singurul robinet existent din care a început să se prelingă un fir de apă maronie, rece. Femeia părea dezgustată, dar pentru Wladek apa nici nu putea fi comparată cu cea din lagăr. Ea a început să-i spele rănile cu o cîrpă udă. A trecut-o un fior cînd i-a văzut rana de la picior. Wladek n-a scos nici un vaiet, oricît de mult îl durea orice atingere, deşi ea s-a străduit ca gesturile să-i fie cît mai blînde.

— Cînd o să ajungem acasă, o să-ţi îngrijesc mai bine rănile acelea, a spus ea, dar pentru moment ajunge.

Atunci ea i-a văzut brăţara de argint, i-a cercetat inscripţia şi l-a privit atent.

— Este a ta? l-a întrebat. De unde ai furat-o?

Wladek a părut ofensat.

— N-am furat-o. Tatăl meu mi-a dat-o înainte de a muri.

Ea s-a uitat din nou la el, lung, cu o altă privire. Era teamă sau respect? Şi-a înclinat capul.

— Să fii atent, Wladek. Ai putea fi omorît pentru o asemenea valoare.

El a dat din cap în semn de încuviințare și a început să se îmbrace repede. S-au întors în vagon. O întîrziere de o oră într-o gară era ceva obișnuit și cînd trenul s-a pus din nou, încet, în mișcare, Wladek era bucuros să audă zgomotul roților sub el. Pînă la Moscova au mai făcut douăsprezece zile și jumătate. Ori de cîte ori venea un nou controlor, scena se repeta, Wladek încercînd zadarnic să pară un tînăr inocent, în schimb femeia era o mamă convingătoare. Conductorii se înclinau întotdeauna plini de respect în fața femeii de vîrstă mijlocie și Wladek a început să creadă că șefii de gară trebuie să fie foarte importanți în Rusia.

Pînă la sfîrșitul călătoriei de o mie de mile pînă la Moscova, Wladek ajunsese să aibă deplină încredere în femeia de vîrstă mijlocie și aștepta cu nerăbdare să-i vadă casa. Era după-amiaza devreme cînd trenul s-a oprit la destinația finală, și, în ciuda tuturor prin cîte trecuse Wladek, totuși, el nu fusese niciodată într-un oraș mare, ce să mai vorbim de capitala întregii Rusii. Era îngrozit și din nou l-a încolțit teama de necunoscut. Atîta puzderie de oameni, toți dînd buzna în atîtea direcții. Femeia de vîrstă mijlocie i-a simțit neliniștea.

— Urmează-mă. Să nu-ți iasă nici o vorbă din gură și sub nici o formă să nu-ți scoți șapca de pe cap.

Wladek i-a dat bagajele jos din plasă, și-a îndesat șapca pe cap, care acum era acoperit cu un păr scurt, negru și a urmat-o pe peron. O mulțime de oameni așteptau la coadă, se făcuse îmbulzeală la ieșirea îngustă unde trebuiau arătate actele de identitate. Pe cînd se apropiau de barieră, Wladek își auzea inima bătîndu-i ca toba regimentului, dar cînd le-a venit rîndul teama s-a risipit într-o clipă. Santinela doar și-a aruncat o privire spre documentele femeii.

— Tovarășă, a spus soldatul și a salutat. A privit apoi spre Wladek.

— Este fiul meu, i-a explicat ea.

— Bineînțeles, tovarășă.

A salutat iar.

Wladek era în Moscova.

În ciuda încrederii pe care și-o pusese în noua lui cunoștință prima reacție a lui Wladek a fost să fugă, dar, cum din o sută cincizeci de ruble cu greu se putea trăi, a hotărît ca pentru moment să rămînă. Mai tîrziu oricînd putea să fugă. În fața gării îl aștepta o trăsură cu un cal care i-a dus pe femeie și fiul recent dobîndit acasă. Cînd au sosit, șeful de gară nu

era acolo, aşa că femeia a pregătit imediat patul pentru Wladek. Apoi a încălzit apă, a turnat-o într-un hîrdău mare şi i-a spus să intre înăuntru. Era prima baie pe care o făcea după mai mult de patru ani de zile, dacă nu punea la socoteală scăldatul în rîu. Ea a mai încălzit apă, l-a săpunit şi l-a frecat pe spate, singura porţiune de pe trupul lui care nu avea nici o rană. Apa a început să-şi schimbe culoarea şi după douăzeci de minute era neagră. După ce Wladek s-a şters, femeia i-a uns cu nişte alifii braţele şi picioarele şi i-a bandajat rănile. S-a uitat lung la unicul său mamelon. El s-a îmbrăcat repede şi apoi a venit după ea în bucătărie. Ea deja îi pregătise un castron cu supă fierbinte şi nişte fasole. Wladek a mîncat cu foame de lup adevăratul festin. Nici unul din ei n-a vorbit. După ce el a terminat de mîncat, ea i-a sugerat că ar fi mai înţelept să meargă să se odihnească.

— N-aş vrea ca soţul meu să te vadă înainte de a fi apucat eu să-i spun că eşti aici, i-a explicat ea. Wladek, ai vrea să rămîi la noi, dacă soţul meu este de acord ?

Wladek a dat din cap recunoscător.

— Atunci du-te în pat, i-a spus ea.

Wladek i-a dat ascultare şi s-a rugat în gînd ca soţul ei să-l lase să stea la ei. S-a dezbrăcat încet şi s-a urcat în pat. Trupul îi era din cale afară de curat, cearşafurile la fel, salteaua mult prea moale şi el a aruncat perna pe duşumea, dar era atît de obosit încît a adormit imediat în ciuda patului atît de confortabil. Cîteva ore mai tîrziu a fost trezit dintr-un somn adînc de zgomotul unei voci ridicate ce venea din bucătărie. N-ar fi putut spune cît dormise. Afară era deja întuneric. A coborît din pat, a mers în vîrful picioarelor spre uşă, a ascultat conversaţia din bucătăria de dedesubt.

— Femeie proastă ce eşti, a auzit Wladek o voce piţigăiată. Nu înţelegi ce ţi s-ar fi întîmplat dacă ai fi fost prinsă ? Te-ar fi trimis şi pe tine în lagăr.

— Dar, Piotr, dacă l-ai fi văzut, era ca un animal hăituit.

— Aşa că ai hotărît să devenim noi animale hăituite, a spus vocea de bărbat. L-a mai văzut cineva ?

— Nu, nu cred, a răspuns femeia.

— Slavă Domnului ! Trebuie să plece imediat înainte ca să afle cineva că este aici. Asta este unica noastră speranţă.

— Dar unde să se ducă, Piotr ? Este singur, nu are pe nimeni, a pledat protectoarea lui Wladek. Iar eu întotdeauna mi-am dorit un fiu.

— Nu-mi pasă ce-ţi doreşti tu sau unde se duce el, asta nu este treaba noastră. Trebuie să scăpăm cît mai repede de el.

— Dar, Piotr, cred că este de familie regală, cred că tatăl lui a fost baron. Are la mînă o brăţară de argint pe care sînt înscrise cuvintele...

— Asta nu face decît să înrăutăţească şi mai mult lucrurile. Ştii ce-au decretat noii noştri conducători. Gata cu ţarii, gata cu regii, gata cu privilegiile. Nici măcar n-o să apucăm să ajungem în lagăr, autorităţile au să ne împuşte pe loc.

— Piotr, noi întotdeauna ne-am dorit un fiu. Nu putem să ne asumăm acest unic risc în viaţa noastră ?

— N-ai decît să-ţi rişti viaţa ta, poate, dar nu pe a mea. Îţi spun că trebuie să plece şi chiar acum.

Wladek n-a mai avut nevoie să asculte mai mult din conversaţia lor. Hotărînd că singurul mod de a-şi ajuta binefăcătoarea era să dispară în noapte, s-a îmbrăcat repede şi s-a uitat lung la patul în care dormise, dorindu-şi în inima lui să nu mai treacă alţi patru ani pînă să aibă parte de altul la fel. Tocmai deschidea fereastra cînd uşa a fost dată de perete şi în prag a apărut şeful de gară, un bărbat micuţ, nu mai înalt decît Wladek, burtos, aproape chel, doar cu cîteva şuviţe lungi de păr, cărunte. Purta ochelari fără rame care-i făcuseră două mici semicercuri roşii sub ochi. În mînă avea o lampă. Rămăsese în prag, holbindu-se la Wladek. Wladek se uita le el bănuitor.

— Vino jos, a poruncit şeful de gară.

Wladek l-a urmat în bucătărie fără să crîcnească. Femeia stătea la masă, plîngînd.

— Acum, băiete, ascultă, a spus el.

— Îl cheamă Wladek, a intervenit femeia.

— Acum, băiete, ascultă, a repetat el. Tu eşti pentru noi o mare pacoste şi vreau să pleci de aici cît se poate de repede. Am să-ţi spun ce am de gînd să fac ca să-ţi vin în ajutor.

Ajutor ? Wladek rămăsese ca o stană de piatră, zgîindu-se la el.

— Am să-ţi dau un bilet de tren. Unde vrei să mergi ?

— Odesa, a spus Wladek fără să aibe habar nici unde este, nici cît costă pînă acolo, ştiind doar că era următorul oraş de pe harta doctorului, care-l ducea spre libertate.

— Odesa, patria crimei — o destinaţie potrivită, a pufnit pe nas şeful de gară. Nu poţi să fii decît printre cei de teapa ta şi o să dai de bucluc acolo.

— Atunci lasă-l să stea la noi, Piotr. O să am eu grijă de el, o să...

— Nu, niciodată. Mai degrabă îi plătesc ticălosului.

— Dar cum crezi că o să treacă de autorităţi ? a pledat femeia.

— O să-i scot un permis de muncă pentru Odesa. Şi-a întors capul spre Wladek. Odată ce te afli în tren, băiete, dacă te mai văd sau să mai aud de tine prin Moscova, am să pun să fii arestat pe loc şi aruncat în cea mai apropiată închisoare. După aceea ai să ajungi în lagăr cu primul tren, dacă nu cumva n-or să te împuşte de la început.

S-au uitat la ceasul de pe cămin : unsprezece şi cinci. S-a întors spre soţie :

— La miezul nopţii este un tren care pleacă spre Odesa. O să-l duc eu însumi la gară. Vreau să fiu sigur că pleacă din Moscova. Băiete, ai vreun bagaj ?

Wladek era pe punctul să spună nu, cînd a intervenit femeia.

— Da, mă duc să i-l aduc.

Wladek şi şeful de gară stăteau amîndoi în picioare, uitîndu-se unul la celălalt, dispreţuindu-se reciproc. S-a scurs ceva timp de la plecarea femeii. Ceasul de pe vremea bunicilor a bătut o dată în lipsa ei. Totuşi nici unul din ei nu şi-au vorbit, iar ochii şefului de gară nu-l slăbeau pe Wladek nici o clipă. Cînd soţia lui s-a întors, purta în braţe un pachet mare, învelit în hîrtie maro şi legat cu sfoară. Wladek s-a uitat la el şi a dat să protesteze cînd ochii li s-au întîlnit şi a văzut atîta teamă într-ai ei încît nu i-au ieşit din gură decît cuvintele : „Vă mulţumesc".

— Mănîncă puţin, i-a spus ea împingînd spre el castronul cu supa rece.

El a ascultat-o, deşi stomacul îi era plin, şi a dat pe gît supa cît a putut de repede, pentru că nu voia să-i mai aducă şi alte necazuri.

— Animal, a spus bărbatul.

Wladek şi-a înălţat ochii spre el, privindu-l cu ură. A simţit milă pentru femeia care era legată de un astfel de bărbat pentru toată viaţa.

— Haide, băiete, este timpul să plecăm, a spus şeful de gară. Nu vrem ca să pierzi trenul.

Wladek l-a urmat şi a ieşit din bucătărie. Cînd a trecut pe lîngă femeie a şovăit şi i-a atins mîna simţind cum ea îi

răspunde. Nu şi-au spus nimic, nici un cuvînt, n-ar fi fost potrivit. Şeful de gară şi fugarul s-au furişat pe străzile Moscovei căutînd locurile cele mai întunecate pînă au ajuns la gară. Şeful de gară a luat un bilet pentru Odesa şi i-a dat bucata roşie de hîrtie lui Wladek.

— Paşaportul meu ? a spus Wladek neîncrezător.

Din buzunarul interior de la haină omul a scos un formular ce părea oficial, l-a semnat grăbit şi i l-a dat pe furiş lui Wladek. Tot timpul ochii lui au fost în alertă ca să depisteze un eventual pericol. În ultimii patru ani Wladek văzuse de atitea ori asemenea ochi : nu se citea decît laşitate în ei.

— Să nu te mai văd şi nici să nu mai aud de tine vreodată, a spus el cu o voce ameninţătoare.

Şi o asemenea voce Wladek o auzise de atitea ori în ultimii patru ani. Şi-a ridicat privirile voind să spună ceva, dar şeful de gară deja dispăruse în tenebrele nopţii cărora le aparţinea. S-a uitat la ochii oamenilor care treceau pe lîngă el. Aceiaşi ochi, aceeaşi teamă ; era cineva liber în această lume ? Wladek şi-a strîns pachetul maroniu sub braţ, şi-a îndesat şapca pe cap şi s-a îndreptat spre bariera. De data aceasta, cînd i-a arătat paşaportul santinelei se simţea mult mai sigur pe el ; a fost lăsat să treacă fără nici un comentariu. S-a urcat în tren. Fusese o vizită scurtă la Moscova şi n-avea să mai vadă niciodată în viaţa sa acest oraş, deşi întotdeauna îşi va aminti de bunătatea unei femei, soţia şefului de gară. Tovarăşa... Nici măcar nu îi ştia numele.

* * *

Wladek a făcut această călătorie în vagoane comune de clasa a treia. Odesa, pe harta doctorului, părea mult mai aproape de Moscova decît Irkuţsk-ul, era la o distanţă cam cît degetul mare de la mînă, în realitate fiind opt sute cincizeci de mile. Pe cînd Wladek studia harta rudimentară, atenţia i-a fost atrasă de un alt joc de risică din vagon. A împăturit pergamentul, l-a pus la loc sigur în căptuşeala hainei şi a început să cerceteze mai atent jocul. A observat că unul dintre jucători cîştiga în mod constant, chiar şi atunci cînd şansele îi erau potrivnice. Wladek l-a urmărit mult mai îndeaproape şi în curînd şi-a dat seama că trişa.

S-a deplasat în celălalt capăt al vagonului ca să-l poată prinde trişînd cînd va fi cu faţa spre el, dar n-a reuşit. Şi-a

făcut loc printre jucători. De fiecare dată cînd trișorul pierdea de două ori la rînd, Wladek dubla miza pînă a cîștigat. Escrocul fie că era flatat, fie că a considerat că este mai înțelept să nu dea nici o atenție norocului lui Wladek, pentru că nu și-a îndreptat privirile în direcția lui nici măcar o singură dată. Cînd au ajuns în gara următoare, Wladek se alesese deja cu paisprezece ruble, din care a folosit două ca să-și cumpere un măr și o supă fierbinte. Cîștigase destul încît să-i ajungă pentru tot drumul pînă la Odesa și, încîntat că ar putea obține și mai multe ruble cu noul său sistem ce prezenta suficientă siguranță, a mulțumit în gînd jucătorului necunoscut și s-a urcat iar în tren gata să-și reia strategia. Cînd a pus piciorul pe ultima treaptă s-a trezit cu un pumn care l-a trimis în capătul coridorului. Brațul i-a fost răsucit la spate și a început să fie izbit cu fața de peretele vagonului. L-a podidit sîngele pe nas și a simțit vîrful unui cuțit atingîndu-i lobul urechii.

— Mă auzi, băiete?

— Da, a răspuns Wladek pietrificat.

— Dacă te mai întorci în vagonul meu, te las fără ureche și atunci n-o să mai auzi deloc.

— Nu mă mai întorc, domnule, a spus Wladek.

Wladek a simțit vîrful cuțitului tăindu-i pielea din dosul urechii și sîngele a început să i se prelingă pe gît.

— Ia-o ca avertizare, băiete.

Brusc s-a trezit cu un genunchi în rinichi, aplicat cu toată forța de care dispunea jucătorul. Wladek a rămas lat pe dușumea. O mînă i-a cotrobăit prin buzunar și rublele recent cîștigate au dispărut.

— Cred că îmi aparțin, a spus vocea.

Acum lui Wladek îi curgea sînge și din nas și de după ureche. Cînd și-a adunat curajul și și-a înălțat privirile din colțul în care zăcea, coridorul era gol și jucătorul dispăruse. Wladek a încercat să se ridice de jos, dar trupul a refuzat să se supună comenzii cerebrale, așa că a rămas prăbușit timp de mai multe minute. În cele din urmă, cînd a reușit să se scoale, a pornit agale spre celălalt capăt al trenului, cît mai departe de vagonul jucătorului, șchiopătînd în chip grotesc. S-a ascuns într-un vagon ocupat mai mult de femei și copii și s-a cufundat într-un somn adînc.

La stația următoare Wladek nu s-a mai dat jos din tren. A desfăcut micul pachet și a început să-l cerceteze. Mere,

brînză, nuci, două cămăşi, o pereche de pantaloni, chiar şi o pereche de pantofi se aflau în acea comoară învelită în hîrtie maro. Ce femeie şi ce bărbat!

A mîncat, a dormit şi a visat. În cele din urmă, după şapte nopţi şi cinci zile, trenul s-a oprit în gara terminus — Odesa. A urmat aceeaşi verificare a documentelor, dar santinela abia dacă s-a uitat la Wladek. De data aceasta toate actele sale erau în regulă, numai că trebuia să se descurce singur. Cele o sută cincizeci de ruble încă se mai aflau în căptuşeala hainei, dar n-avea nici o intenţie să le risipească.

Wladek şi-a petrecut restul zilei hoinărind prin oraş, dar atenţia mereu îi era distrasă de lucruri pe care nu le mai văzuse niciodată pînă atunci : case mari, prăvălii cu vitrine, negustori ambulanţi care vindeau pe stradă mărunţişuri viu colorate, felinare cu gaz, chiar şi o maimuţă pe sîrmă.

Wladek a colindat pînă a ajuns în port şi s-a oprit ca să se uite la marea cea fără de sfîrşit. Da, asta pesemne că era ceea ce baronul îi spusese cîndva că se cheamă ocean. A rămas cu privirea pironită pe întinderea albastră de apă, cuprins de neastîmpăr. Acesta va fi drumul spre libertate şi fuga din Rusia. Din cîte îşi putea da seama Wladek, oraşul îşi avusese partea lui de suferinţă în timpul războiului : case arse, dărîmate şi mizerie, totul era emoţionant şi grotesc în peisajul marin blînd şi înmiresmat. Wladek s-a întrebat dacă oraşul încă se mai afla în stare de război. Nu avea de la cine să afle. Cînd soarele a dispărut în spatele clădirilor înalte a început să-şi caute un loc unde să rămînă peste noapte. A apucat-o pe un drum lateral şi a tot mers. Trebuie să fi părut o arătare ciudată în haina lui de blană, măturînd pămîntul şi cu pachetul maroniu sub braţ. Pe unde a trecut nimic nu prezenta suficientă siguranţă, pînă ce a dat de un vagon vechi ce se afla într-o singurătate solitară, pe o linie moartă. L-a cercetat cu prudenţă ; peste tot întuneric şi linişte : nu era nimeni în el. Şi-a aruncat pachetul învelit în hîrtie în vagon, după care a urcat şi el săltîndu-şi cu greu trupul obosit, apoi s-a tîrît către un colţ şi s-a lungit ca să doarmă. Cînd capul i-a atins duşumeaua s-a trezit cu un trup prăvălit peste el şi cu două mîini în jurul gîtului. Abia dacă mai putea respira.

— Cine eşti ? a şuierat băiatul, care în întuneric părea cam de vîrstă cu Wladek.

— Wladek Koskiewicz.

— De unde eşti ?

— Din Moscova.

Wladek fusese gata-gata să spună Slonim.

— Ei bine, moscovitule, n-ai să dormi în vagonul meu, a spus vocea.

— Iartă-mă, a spus Wladek. N-am știut.

— Ai ceva bani ? l-a întrebat strîngîndu-i mai tare gîtul.

— Cîțiva, a răspuns Wladek.

— Cîți ?

— Șapte ruble.

— Dă-mi-le.

Wladek a început să cotrobăie în buzunarul hainei, dar și-a băgat și băiatul o mînă înăuntru slăbind strînsoarea gîtului.

Într-o secundă, Wladek l-a lovit între picioare cu ultima picătură de forță pe care o mai avea. Băiatul s-a prăbușit gemînd, prinzîndu-și cu mîinile testiculele. Wladek s-a aruncat deasupra lui lovindu-l în locuri care niciodată nu i-ar fi trecut băiatului prin minte. Regulile se schimbaseră brusc. Wladek nu mai avea adversar. Să doarmă într-un vagon tras pe linia moartă însemna un hotel de cinci stele în comparație cu temnița și cu lagărul din Rusia.

Wladek s-a oprit numai cînd rivalul său a rămas răstignit pe dușumea, fără să mai miște. Băiatul a început să se roage de Wladek.

— Du-te în celălalt capăt al vagonului și stai acolo, i-a spus Wladek. Dacă mai îndrăznești să te miști, te omor.

— Bine, bine, a spus băiatul îndepărtîndu-se anevoie.

Wladek l-a auzit cînd a ajuns la capătul vagonului. A stat liniștit și a ascultat cîteva clipe, dar orice mișcare a încetat. Atunci Wladek și-a pus iar capul pe dușumea și a adormit imediat.

Cînd s-a trezit, soarele deja își trimitea razele printre scîndurile vagonului. S-a răsucit încet și și-a cercetat pentru prima oară inamicul din noaptea trecută. Dormea făcut covrig, în cealaltă extremitate.

— Vino aici, a poruncit Wladek.

Băiatul s-a trezit cu greu.

— Vino aici, a repetat Wladek ceva mai tare.

Băiatul s-a supus imediat. Pentru prima oară Wladek putea să-l vadă bine. Amîndoi aveau aceeași vîrstă, dar băiatul era mai înalt decît el cu un lat de palmă bun, părea mai

tînăr la față și părul blond îi era ciufulit și murdar. Înfățișarea lui generală sugera că săpunul și apa nu intrau în obișnuințele lui.

— Să abordăm lucrurile în ordinea priorităților, a spus Wladek. Cum se găsește ceva de mîncare pe aici ?

— Vino după mine, a spus băiatul sărind din vagon.

Wladek l-a urmat șchiopătînd, au urcat dealul și s-au oprit în oraș, în piață. Wladek nu mai văzuse atîta belșug de mîncare de pe vremea acelor mese superbe de la castel. Șiruri nesfîrșite de tarabe cu fructe, legume, verdețuri, chiar și favoritele lui : nucile. Băiatul își dădea seama că Wladek era copleșit de cele ce vedea.

— Acum o să-ți spun ce avem de făcut, a zis băiatul părînd pentru prima oară mai sigur de sine. Eu o să merg la taraba din colț și o să fur o portocală și o să fug. Tu să strigi cît poți de tare : „Hoțul, opriți-l !“ Stăpînul tarabei o să fugă după mine și atunci tu îți umpli buzunarele ; nu te lăcomi ; iei cît să ne ajungă pentru o masă. Apoi te întorci aici. Ai priceput ?

— Da, cred că da, a răspuns Wladek.

— Să te vedem, moscovitule.

Băiatul l-a privit, a rînjit și dus a fost. Wladek l-a urmărit plin de admirație cum se plimba fălos prin fața tarabei din colț, după care a luat o portocală din vîrful grămezii, făcînd nu se știe ce remarci în fața proprietarului și apoi a șters-o. A aruncat o privire peste umăr către Wladek, care uitase să strige „Opriți hoțul“, dar proprietarul observase și a început să alerge imediat după băiat. Pe cînd toți ochii îl urmăreau pe complicele său, Wladek s-a furișat rapid și a reușit să șterpelească trei portocale, un măr și un cartof și le-a pus în buzunarele mari de la haină. Cînd proprietarul era gata-gata să-l prindă pe băiat, acesta i-a aruncat înapoi portocala. Omul s-a oprit ca s-o ridice de jos și l-a înjurat, fluturînd spre el pumnul și plîngîndu-se cu voce tare către ceilalți negustori pe cînd se întorcea spre taraba sa.

Wladek radia de bucurie urmărind scena cînd s-a trezit cu o mînă ce i s-a lăsat pe umăr cu greutate. S-a întors îngrozit crezînd că a fost prins.

— Ai luat ceva, moscovitule, sau te afli aici doar ca spectator ?

Wladek a izbucnit în rîs de ușurare și i-a arătat cele trei portocale, mărul și cartoful. A început și băiatul să rîdă.

— Cum te cheamă ? l-a întrebat Wladek.

— Ştefan.

— Hai să mai încercăm o dată, Ştefan.

— Ia-o uşurel, moscovitule, nu te face prea deştept. Dacă repetăm schema mea va trebui să mergem în celălalt capăt al pieţei şi să aşteptăm cel puţin o oră. Acum lucrezi cu un profesionist, dar să nu crezi că n-ai să fii prins din cînd în cînd.

Cei doi băieţi au pornit tăcuţi spre celălalt capăt al pieţei, Ştefan arborînd un aer plin de măreţie pentru care Wladek ar fi sacrificat cele trei portocale, mărul şi cartoful, pînă şi cele o sută cincizeci de ruble ale sale numai ca să-l aibă şi el. S-au amestecat printre cumpărătorii de dimineaţă şi cînd Ştefan a hotărît că era momentul potrivit, au repetat şmecheria de două ori. Mulţumiţi de rezultate s-au întors la vagonul de cale ferată ca să se înfrupte din captură : şase portocale, cinci mere, trei cartofi, o pară, mai multe varietăţi de nuci şi trofeul cel mai de preţ — un pepene. Pînă acum Ştefan nu furase nici unul pentru că nu avusese unde-l ascunde. Haina lui Wladek, cu buzunarele ei mari, s-a dovedit a fi la înălţime.

— Nu e rău, a spus Wladek în timp ce îşi înfigea dinţii în cartof.

— Mănînci şi coaja ? l-a întrebat Ştefan îngrozit.

— În locurile pe unde am fost eu coaja era un lux, i-a răspuns Wladek.

Ştefan l-a privit cu admiraţie.

— Problema următoare este cum facem rost de bani ? l-a întrebat Wladek.

— Vrei totul într-o singură zi, nu-i aşa, stăpîne ? a spus Ştefan. Muncă de ocnaş pe chei, dacă crezi că eşti în stare de aşa ceva, moscovitule.

— Arată-mi şi voi vedea, a spus Wladek.

După ce au mîncat jumătate din fructe şi restul l-au ascuns sub paie, într-un colţ al vagonului, Ştefan l-a dus pe Wladek în port şi i-a arătat toate navele. Wladek nu-şi putea crede ochilor. Baronul îi vorbise despre vapoarele care străbat oceanele ducîndu-şi încărcătura în ţări străine, dar acestea erau mult mai mari decît îşi putuse el imagina vreodată şi stăteau unul lîngă altul pe o suprafaţă pe care de abia o cuprindeai cu ochii.

Ştefan i-a întrerupt gîndurile :

— Îl vezi pe acela de acolo, cel mare şi verde ? Ei bine, ceea ce trebuie să faci este să iei un coş la capătul schelei, să-l umpli cu grîne, să urci scara şi să-l răstorni în cală. Primeşti o rublă la patru curse. Dar fii atent la numărătoare, moscovitule, pentru că ticălosul care supraveghează echipa te înşală cît ai clipi din ochi şi-şi bagă banii tăi în buzunar.

Ştefan şi Wladek şi-au petrecut restul după-amiezii cărînd cereale. Au cîştigat amîndoi douăzeci şi şase de ruble. După o cină din nuci furate, pîine şi o ceapă pe care n-avuseseră intenţia s-o ia, au adormit fericiţi în vagonul lor.

Wladek a fost primul care s-a trezit a doua zi dimineaţa şi, cînd s-a sculat şi Ştefan, l-a găsit studiind harta.

— Ce este aceea ? l-a întrebat Ştefan.

— Este o hartă care-mi arată cum să plec din Rusia.

— De ce vrei să pleci din Rusia cînd poţi să stai aici şi să facem împreună o echipă ? l-a întrebat Ştefan. Am putea fi parteneri.

— Nu, trebuie să mă duc în Turcia ; acolo am să fiu un om liber. De ce nu vii şi tu cu mine, Ştefan ?

— N-aş putea niciodată să plec din Odesa. Aceasta este ţara mea, gara este locul în care trăiesc, aceştia sînt oamenii pe care-i ştiu de cînd m-am născut. Nu este bine, dar s-ar putea să fie şi mai rău în locul acela pe care tu îl numeşti Turcia. Dar, dacă asta vrei, am să te ajut să fugi pentru că ştiu cum să afli de unde vine fiecare vapor.

— Cum o să ştiu care vapor pleacă în Turcia ? l-a întrebat Wladek.

— Uşor. Obţinem informaţia de la Joe, cel cu un singur dinte, de la capătul debarcaderului. Va trebui să-i dai o rublă.

— Pun pariu că împarte bani cu tine.

— Juma-juma, a spus Ştefan. Înveţi repede, moscovitule.

Şi cu aceste cuvinte a sărit din vagon.

Wladek a ţinut greu pasul cu Ştefan care aluneca printre vagoane şi din nou a fost conştient de uşurinţa cu care se mişcau ceilalţi băieţi şi cît de mult şchiopăta el. Cînd au ajuns la capătul debarcaderului Ştefan l-a dus într-o cămăruţă plină cu dosare prăfuite şi cu orare vechi. Wladek n-a văzut pe nimeni înăuntru, dar apoi a auzit o voce din spatele unei stive mari de registre :

— Ce doreşti, puştiule ? N-am timp de pierdut cu tine.

— Nişte informaţii pentru tovarăşul meu de drum. Cînd pleacă următorul vapor de lux spre Turcia ?

— Mai întîi să văd banii, a spus bătrînul, al cărui cap a apărut de după registre, un chip zbîrcit, bătut de vreme, cu o beretă de marinar.

Ochii negri îl cercetau pe Wladek.

— Cîndva a fost un faimos lup de mare, a spus Ştefan într-o şoaptă destul de puternică încît Joe s-o audă.

— Lasă şmecheriile, băiete. Unde este rubla ?

— Portofelul este la prietenul meu, a spus Ştefan. Arată-i rubla, Wladek.

Wladek a scos din buzunar o monedă. Joe şi-a înfipt în ea unicul dinte pe care-l mai avea în gură, a căutat într-un dulap şi a scos un orar mare, verde. În jur s-au împrăştiat nori de praf. A început să tuşească în timp ce răsfoia paginile soioase, plimbîndu-şi degetul scurt, cioturos peste coloanele de nume.

— Joia viitoare vine *Renaska* să ia cărbune, probabil că va pleca simbătă. Dacă încarcă destul de repede, ar putea să plece vineri noaptea ca să nu mai plătească taxele portuare. O să tragă la debarcaderul şaptesprezece.

— Mulţumesc, Dinţosule, a spus Ştefan. O să am grijă să-ţi mai aduc din bogaţii mei parteneri pe viitor.

Joe, cel cu un singur dinte, şi-a ridicat palma în semn de ameninţare şi a tras o înjurătură în vreme ce Ştefan şi Wladek o luaseră la fugă pe debarcader.

În următoarele trei zile băieţii au furat hrană, au descărcat cereale şi au dormit. Pînă joia următoare, cînd a sosit vaporul turcesc, Ştefan aproape îl convinsese pe Wladek să rămînă în Odesa. Dar teama lui Wladek de ruşi a fost mai puternică decît atracţiile pe care le prezenta noua viaţă alături de Ştefan.

Stăteau amîndoi pe chei cu ochii pironiţi spre vaporul care acosta la dana şaptesprezece.

— Cum o să pot ajunge pe vapor ? l-a întrebat Wladek.

— Simplu, a spus Ştefan. Mîine dimineaţă intrăm în echipa care face încărcarea. Eu o să vin în urma ta şi, cînd cala este aproape plină cu cărbune, tu sari înăuntru şi te ascunzi, iar eu îţi iau coşul şi cobor pe cealaltă parte.

— Şi încasezi şi partea mea de bani, fără nici o îndoială, a spus Wladek.

— Bineînţeles, a răspuns Ştefan. O recompensă băneasca pentru deşteptăciunea mea este necesară, altfel cum mi-aş menţine încrederea în spiritul meu întreprinzător ?

Dimineaţa următoare au intrat în echipa de încărcare şi au cărat toată ziua la cărbune pînă erau gata să pice de oboseală, dar la lăsarea serii cala nu se umpluse decît pe jumătate. Cei doi băieţi, negri din cap pînă în picioare, au dormit în noaptea aceea ca bolovanii. Dimineaţa au luat-o de la capăt şi pe la mijlocul după-amiezii, cînd cala era aproape plină, Ştefan i-a tras lui Wladek un picior în gleznă.

— Rîndul următor, moscovitule, a spus el.

Cînd au ajuns în capătul pasarelei, Wladek şi-a răsturnat coşul şi l-a lăsat să cadă pe punte, iar el a intrat în cală şi s-a lungit pe cărbune. Ştefan i-a luat coşul şi şi-a continuat drumul fluierînd.

— La revedere, prietene şi să ai noroc la necredincioşii turci, a spus el.

Wladek s-a tras într-un colţ şi a privit cărbunele care cădea lîngă el. Praful de cărbune îi intrase peste tot, în nas, în gură, în plămîni şi în ochi. Cu greu a reuşit să nu tuşească de teamă să nu fie auzit de cineva din echipaj. Chiar atunci cînd credea că n-o să mai poată suporta aerul din cală şi că o să se întoarcă la Ştefan urmînd să se gîndească la un alt mod de evadare, a văzut cum se închid obloanele deasupra lui. A tuşit din adîncul plămînilor pînă n-a mai putut.

După cîteva clipe a simţit o muşcătură la gleznă. I-a îngheţat sîngele în vene, înţelegînd ce putea fi. Şi-a coborît privirile încercînd să vadă de unde venise. Abia a apucat să arunce o bucată de cărbune în şobolan şi să-l pună pe fugă cînd încă unul l-a luat cu asalt, apoi altul şi altul. Cei mai curajoşi îl atacau la picioare. Păreau să vină din toate părţile. Negri, mari şi flămînzi. Pentru prima oară în viaţă, Wladek şi-a dat seama că şobolanii au ochii roşii. A urcat în vîrful grămezii de cărbune şi a ridicat oblonul. Soarele a inundat cala şi şobolanii s-au retras în tunelele pe care şi le făcuseră în cărbune. A dat să iasă afară, dar a văzut că vaporul deja se îndepărta de chei. S-a prăbuşit înapoi în cală, îngrozit. Dacă vaporul era forţat să se oprească ca să-l predea autorităţilor, Wladek ştia că aceasta însemna întoarcerea în lagărul 201 şi la ruşii albi. A ales să rămînă printre şobolanii negri. Imediat ce a lăsat chepengul s-au năpustit iar asupra lui. De îndată ce izbutea să lovească dezgustătoarea creatură cu o bucată de cărbune, apărea un altul din altă direcţie. La fiecare cîteva minute Wladek trebuia să ridice oblonul ca să lase lumina să pătrundă înăuntru, pentru că ea părea să fie singurul lui aliat care speria negrele rozătoare.

Timp de două zile și trei nopți Wladek s-a luptat cu șobolanii fără să poată închide vreun ochi. Cînd, în sfîrșit, vaporul a ajuns în portul Constantinopol și au deschis cala, Wladek era negru din cap pînă la genunchi din cauza cărbunelui și roșu de la genunchi pînă în vîrful degetelor de la picioare din cauza sîngelui. Mîna care a deschis oblonul l-a tras afară. Wladek a încercat să rămînă în picioare, dar a leșinat și a căzut grămadă pe punte.

*
* *

Cînd Wladek și-a recăpătat cunoștința — nu știa nici unde se afla și nici cît timp se scursese — a văzut că era lungit pe un pat, într-o cameră mică, cu trei bărbați în halate albe în jurul lui, care-l cercetau cu atenție, vorbind o limbă pe care n-o înțelegea. Oare cîte limbi existau pe lume? Și-a coborît privirile spre trupul său, care rămăsese tot bicolor, negru și roșu, dar, cînd a încercat să se ridice în capul oaselor, unul din bărbații în halate albe, cel mai în vîrstă dintre cei trei, care avea o față uscățivă, ridată și barbișon, i-a făcut semn să rămînă lungit. I s-a adresat lui Wladek într-o limbă necunoscută. Wladek și-a clătinat capul. Apoi a vorbit în rusă. Din nou Wladek a dat din cap pentru că aceasta ar fi însemnat să-l trimită imediat înapoi de unde venise. Limba următoare pe care a încercat-o doctorul a fost germana și Wladek și-a dat seama că el știa mai bine această limbă decît cel care-l chestiona.

— Vorbești nemțește?

— Da.

— O, deci, nu ești rus?

— Nu.

— Ce făceai în Rusia?

— Am încercat să fug de acolo.

— Aha.

S-a întors spre cei care-l însoțeau și a părut să le relateze conversația în propria lor limbă. Apoi au plecat toți trei.

A venit o soră care l-a spălat fără a da prea mare atenție vaietelor sale. I-a acoperit picioarele cu o alifie vîscoasă, maronie și l-a lăsat să doarmă iar. Cînd Wladek s-a trezit pentru a doua oară era complet singur. Zăcea pe spate, cu ochii în tavan, reflectînd la următoarea sa mișcare.

Încă nu era sigur în ce țară se află. S-a urcat pe pervazul ferestrei și a cercetat împrejurimile. A văzut o piață, destul de asemănătoare cu cea din Odesa, în afară doar de faptul că bărbații aveau tenul mai închis la culoare și purtau haine lungi, albe. Pe cap aveau pălării viu colorate care arătau ca mici vase de flori răsturnate, iar în picioare, sandale. Femeile erau toate îmbrăcate în negru și aveau chiar și fețele acoperite, rămînînd liberi doar ochii negri. Wladek a urmărit ciudatul furnicar de oameni care se tîrguiau în piață pentru hrana cea de toate zilele; acesta, cel puțin, părea să fie un lucru pe care-l întîlneai în toată lumea.

A urmărit scena mai multe minute și abia după aceea a observat scara roșie de metal care cobora pe peretele clădirii și care semăna destul de mult cu scara de incendiu de la castelul din Slonim. Castelul său. Cine l-ar crede acum? S-a dat jos de pe pervazul ferestrei, a pășit încet pînă la ușă, a deschis-o și și-a aruncat privirea pe coridor. Bărbați și femei mergeau încoace și încolo, dar nici unul din ei nu păreau să-i dea vreo atenție. A închis ușor ușa, și-a găsit hainele într-un dulap din colțul camerei și s-a îmbrăcat repede. Hainele lui încă erau înnegrite din cauza cărbunelui și le-a simțit scorțoase pe pielea curată. Fereastra s-a deschis ușor. S-a urcat pe pervaz, s-a prins de scara de incendiu și a început să coboare spre libertate. Primul lucru care l-a șocat a fost căldura. Își dorea să nu aibă pe el haina lungă și grea.

Odată ce a atins pămîntul, Wladek a încercat să fugă, dar picioarele parcă îi erau de cîrpă și îl dureau, așa că a mers încet. Ce n-ar fi dat să nu mai șchiopăteze! Nu și-a întors privirile spre spital pînă nu s-a pierdut în mulțimea din piață.

Wladek a rămas cu ochii pironiți pe tarabele pline cu tot felul de bunătăți care-l ademeneau și a hotărît să cumpere o portocală și niște nuci. A cotrobăit în căptușeala hainei; sigur banii fuseseră sub brațul drept? Da, dar nu mai erau acolo și cel mai grav era că dispăruse și brățara. Bărbații în halate albe îi furaseră avutul. S-a gîndit să se întoarcă la spital să-și recupereze moștenirile de familie, dar a hotărît s-o facă după ce își astîmpăra foamea. Poate că mai erau ceva bani prin buzunare. A căutat în buzunarul mare de la haină și a găsit imediat trei bancnote și cîteva monezi. Se aflau laolaltă cu harta doctorului și cu brățara de argint. Descoperirea l-a bucurat pe Wladek peste măsură. Și-a pus brățara pe mînă și a ridicat-o deasupra cotului.

Wladek a ales cea mai mare portocală de pe taraba din fața lui și cîteva nuci. Negustorul i-a spus ceva ce n-a înțeles. Wladek a considerat că cel mai ușor mod de a depăși barierele lingvistice este să-i întindă bancnota de cincizeci de ruble. Neguțătorul s-a uitat la ea, a rîs și și-a înălțat brațele spre cer.

— Allah ! a strigat el înșfăcîndu-i lui Wladek portocala și nucile și făcîndu-i vînt cu mîna. Wladek a șters-o plin de disperare ; o limbă diferită însemna și bani diferiți, a conchis el. În Rusia el fusese un om sărac ; aici era fără nici o lețcaie. Va trebui să fure o portocală ; dacă va fi prins i-o va arunca înapoi negustorului. Wladek s-a îndreptat spre celălalt capăt al pieței, așa cum făcuse Ștefan, dar n-a putut să se plimbe cu același aer impozant și nici siguranța de sine a lui Ștefan n-o avea. A ales o tarabă din margine și, atunci cînd a fost sigur că nu-l vede nimeni, a șterpelit o portocală și a început să fugă. Dintr-o dată s-a auzit o larmă formidabilă. Parcă jumătate de oraș pornise în urmărirea lui.

O namilă de bărbat s-a aruncat asupra lui Wladek și l-a trîntit la pămînt. Alți șase sau șapte l-au prins de unde au nimerit și, în timp ce era dus înapoi spre tarabă, în jurul lui se formase un grup mult mai numeros. Acolo îi aștepta un polițist. A urmat un schimb de cuvinte pe ton ridicat între negustor și polițist, cei doi adăugînd cîte un semiton la fiecare nouă replică. Apoi polițistul s-a întors spre Wladek, a țipat și la el, dar Wladek n-a înțeles o iotă. Polițistul a înălțat din umeri și l-a făcut pe Wladek să-l urmeze trăgîndu-l de ureche. Oamenii continuau să urle la el. Unii l-au scuipat. Cînd a ajuns la secția de poliție a fost dus la subsol și aruncat într-o celulă mică în care deja mai erau douăzeci și trei de criminali : hoți, bandiți, sau cine știe ce altceva. Wladek nu le-a adresat nici un cuvînt, nici ei nu și-au manifestat nici o dorință de a sta de vorbă cu el. A rămas ghemuit lîngă perete, tăcut și înspăimîntat. A fost lăsat aici în întuneric și fără hrană cel puțin o zi și o noapte. Mirosul de excremente l-a făcut să vomite într-una pînă n-a mai avut ce vomita. Nu s-a gîndit niciodată că va veni o zi cînd temnița de la Slonim avea să-i pară liniștită și aproape goală.

În dimineața următoare Wladek a fost scos din subsol de doi gardieni și dus într-o sală unde l-au pus în rînd lîngă alți prizonieri. Au fost legați toți cu o funie în jurul mijlocului și au ieșit din închisoare unul în urma celuilalt, formînd un lung șir. Afară i-a întîmpinat o altă mulțime de oameni, ale

căror urlete de bucurie l-au făcut pe Wladek să-şi dea seama că aşteptau cam demult prizonierii. Mulţimea i-a însoţit tot drumul pînă în piaţă — ţipînd, bătînd din palme, urlînd — pentru ce motiv, lui Wladek îi era teamă chiar şi să se gîndească. Şirul s-a oprit cînd a ajuns în piaţă. A fost dezlegat primul prizonier şi dus în mijlocul pieţei, care deja era ticsită cu sute de oameni ce ţipau cît îi ţineau puterile.

Wladek a urmărit scena fără să-i vină să-şi creadă ochilor. Cînd prizonierul a ajuns în mijlocul pieţei, gardianul l-a pus să îngenuncheze şi o namilă de bărbat i-a legat mîna dreaptă de un butuc, apoi a ridicat o sabie mare deasupra capului şi a coborît-o cu toată forţa spre încheietura mîinii prizonierului. N-a reuşit decît să-i taie vîrfurile degetelor. Prizonierul a urlat de durere în timp ce sabia se ridica din nou. De data aceasta, ea s-a oprit pe încheietura mîinii, dar tot n-a izbutit să ducă treaba la bun sfîrşit, palma încă atîrnînd şi bălăngănindu-se de braţul prizonierului, iar sîngele curgea şuvoi pe nisip. Sabia s-a ridicat şi a coborît pentru a treia oară. În sfîrşit, palma prizonierului a căzut pe pămînt. Mulţimea a urlat satisfăcută. Prizonierul a fost dezlegat şi a căzut grămadă, inconştient. Un gardian l-a tîrît impasibil, lăsîndu-l la marginea cercului format de cei veniţi să asiste. O femeie cu lacrimile şiroind, soţia lui, a presupus Wladek, a venit grăbită şi i-a legat braţul ciuntit, plin de sînge, cu o bucată de pînză soioasă. Cel de al doilea prizonier a murit din cauza şocului înainte de cea de a patra lovitură. Namila de călău n-a dat nici o atenţie celui mort şi şi-a continuat misiunea. El era plătit ca să taie mîini.

Wladek privea cu groază în jur şi ar fi vomitat dacă ar mai fi avut ceva în stomac. Se uita în toate părţile după ajutor sau să găsească un mijloc de a fugi ; nu-i spusese nimeni, că, după legea islamică, încercarea de fugă era pedepsită cu tăierea unui picior. Ochii lui au cercetat mulţimea de chipuri pînă s-au oprit asupra unui bărbat îmbrăcat europeneşte, cu un costum de culoare închisă. Omul se afla cam la douăzeci de iarzi de Wladek şi privea spectacolul cu un dezgust vizibil. Dar nu s-a uitat nici măcar o singură dată în direcţia lui Wladek şi nici nu i-a auzit strigătele de ajutor din cauza urletelor mulţimii ce se înălţau odată cu fiecare coborîre de sabie. Era francez, neamţ, englez sau chiar polonez ? Wladek n-ar fi putut spune, dar, din anume motive, se afla aici ca să fie martor la acest spectacol macabru. Wladek îşi pironise privirea asupra lui dorindu-şi din tot sufletul ca acesta să se uite spre el. Dar n-a făcut-o. Wladek şi-a fluturat braţul liber, dar tot nu a

putut atrage atenţia europeanului. A fost dezlegat prizonierul ce se afla cu două locuri înaintea lui Wladek şi l-au tîrît pînă la butuc. Cînd sabia s-a ridicat din nou, mulţimea a aplaudat şi bărbatul în costum de culoare închisă şi-a întors dezgustat ochii, iar Wladek i-a făcut din nou semn disperat cu mîna.

Bărbatul a rămas cu privirea aţintită spre Wladek, apoi s-a întors să-i spună ceva companionului său pe care Wladek nu-l văzuse. Gardianul se lupta acum cu prizonierul care se afla imediat înaintea lui Wladek. I-a legat mîna de butuc ; sabia s-a ridicat şi, dintr-o lovitură, palma a căzut. Mulţimea părea dezamăgită. Wladek îşi pironise iar ochii asupra europeanului. Cei doi vorbeau uitîndu-se le el. Ar fi vrut ca ei să se mişte, dar continuau să-l privească doar.

Gardianul a venit, a aruncat haina de cincizeci de ruble a lui Wladek la pămînt, i-a descheiat cămaşa şi i-a suflecat mîneca. Wladek se lupta în zadar, în timp ce era tîrît spre mijlocul pieţei. Părea ca un pui de găină pe lîngă gardian.

Cînd a ajuns lîngă butuc, o lovitură peste picioare l-a trimis grămadă la pămînt. I-au strîns cureaua pe încheietura mîinii drepte şi nu i-a mai rămas altceva de făcut decît să închidă ochii cînd călăul a ridicat sabia deasupra capului. A aşteptat în agonie lovitura teribilă şi apoi s-a auzit brusc o exclamaţie ce a ieşit din pieptul mulţimii cînd brăţara de argint a baronului a alunecat de pe cotul lui Wladek şi s-a oprit pe încheietura mîinii, pe butuc. S-a lăsat o tăcere ciudată peste piaţă cînd brăţara a început să strălucească în lumina soarelui. Călăul s-a oprit, a pus de o parte sabia şi a cercetat brăţara de argint. Wladek şi-a deschis ochii. Călăul a încercat să scoată brăţara de pe mîna lui Wladek, dar nu putea din cauza curelei. Un bărbat în uniformă a venit în fugă lîngă călău. A cercetat şi el brăţara şi inscripţia de pe ea, după care a alergat la un alt bărbat care trebuie să fi fost de un rang superior pentru că acesta s-a îndreptat spre Wladek mergînd mult mai încet. Sabia zăcea pe pămînt şi mulţimea începuse să huiduie şi să urle. A încercat şi cel de al doilea ofiţer să scoată brăţara dar n-a izbutit şi, se pare, că nici nu voia să dezlege cureaua. A strigat ceva spre Wladek care n-a înţeles ce i s-a spus şi i-a răspuns în poloneză : „Nu vorbesc limba dumneavoastră".

Ofiţerul a părut surprins şi şi-a înălţat mîinile în aer exclamînd : „Allah". Aceasta pesemne că înseamnă „Doamne, Dumnezeule", a gîndit Wladek. Ofiţerul s-a îndreptat spre cei doi bărbaţi din mulţime care purtau costume europene,

mișcîndu-și brațele în toate direcțiile ca o moară de vînt în derivă. Wladek s-a rugat lui Dumnezeu ; în asemenea situații orice om se roagă lui Dumnezeu, fie că este el Allah sau Sfînta Fecioară. Europenii încă se mai uitau la Wladek, iar Wladek le făcea semn din cap cu disperare. Unul din bărbații cu costume de culoare închisă l-a însoțit pe ofițerul turc spre butuc. A îngenuncheat lîngă Wladek, a cercetat brățara de argint și apoi l-a privit cu atenție. Wladek aștepta. El putea conversa în cinci limbi și se ruga ca acest domn să vorbească una din ele. Inima i-a tresărit cînd europeanul s-a întors spre ofițer și i s-a adresat în limba acestuia. Mulțimea fluiera și arunca cu fructe stricate spre butuc. Ofițerul dădea din cap în semn de încuviințare, în vreme ce domnul în costum european nu-l slăbea pe Wladek din ochi.

— Vorbești englezește ?

Wladek a dat drumul unui suspin de ușurare.

— Da, domnule. Nu prea bine. Sînt cetățean polonez.

— Cum ai ajuns în posesia acestei brățări de argint ?

— A fost a tatălui meu, domnule. A murit în închisoare, în Polonia, din cauza nemților, iar eu am fost făcut prizonier și trimis într-un lagăr în Rusia, de unde am fugit și am venit aici cu vaporul. Nu mîncasem de foarte multe zile. Cînd negustorul n-a vrut să-mi ia rublele pentru portocală, eu am șterpelit una, pentru că la mine era multă, foarte multă foame.

Englezul s-a ridicat încet în picioare, s-a întors spre ofițer și i-a vorbit cu fermitate. Acesta, la rîndul lui, i s-a adresat călăului care părea cuprins de îndoială, dar cînd ofițerul a repetat ordinul ceva mai tare, s-a aplecat și ascultător a dezlegat cureaua. De data asta Wladek a vomitat.

— Vino cu mine, i-a spus englezul. Și rapid, înainte ca ei să se răzgîndească.

Încă năuc, Wladek și-a înșfăcat haina și l-a urmat. Mulțimea huiduia și arunca în el cu ce-i cădea la îndemînă, iar călăul a pus mîna următorului prizonier pe butuc și din prima lovitură n-a reușit să-i zboare decît degetul mare. Aceasta a părut să mai liniștească gloata.

Englezul își croia drum cu repeziciune prin puzderia de oameni și a ieșit din piață, unde a fost întîmpinat de tovarășul său.

— Ce se întîmplă, Edward ?

— Băiatul zice că este polonez și că a fugit din Rusia. I-am spus ofițerului că este englez, așa că intră sub jurisdic-

ţia noastră. Să-l ducem la ambasadă şi să aflăm dacă povestea băiatului este adevărată.

Wladek mergea în fugă între cei doi bărbaţi care au trecut în grabă prin bazar şi au ieşit în strada Seven Kings. Încă mai auzea în depărtare urletele pe care le scotea mulţimea de fiecare dată cînd călăul îşi cobora sabia.

Cei doi englezi au străbătut o curte pietruită, îndreptîndu-se spre o clădire mare, gri şi i-au făcut semn lui Wladek să-i urmeze. Pe uşă te întîmpinau cuvintele „Ambasada Britanică". Odată intraţi înăuntru, Wladek a început să se simtă în siguranţă pentru prima oară. Mergea la un pas în urma celor doi, de-a lungul unui coridor ce nu se mai termina şi ai cărui pereţi erau plini cu tablouri cu soldaţi îmbrăcaţi ciudat şi cu marinari. În capăt era un portret superb al unui bătrîn într-o uniformă albastră de ofiţer de marină, împodobită din abundenţă cu medalii. Barba-i frumoasă i-a amintit lui Wladek de baron. Nu se ştie de unde a apărut un soldat şi a salutat.

— Caporal Smithers, ia acest băiat şi ai grijă să facă o baie. Apoi du-l la bucătărie şi dă-i să mănînce. După ce a mîncat şi nu mai miroase ca o cocină ambulantă, adu-l în biroul meu.

— Da, domnule, a spus caporalul şi a salutat. Vino cu mine, băiete.

Soldatul a luat-o înainte şi Wladek l-a urmat ascultător, trebuind să alerge ca să poată ţine pasul cu el. Au ajuns în subsolul ambasadei şi s-au oprit într-o cameră micuţă; de data aceasta avea o fereastră. Caporalul i-a spus să se dezbrace şi a ieşit. Cînd s-a întors peste cîteva minute l-a găsit pe Wladek tot pe marginea patului complet îmbrăcat, răsucindu-şi năuc brăţara de argint pe mînă.

— Grăbeşte-te, băiete, aici nu eşti la cură de odihnă.

— Iertaţi-mă, domnule, a spus Wladek.

— Nu mă lua pe mine cu domnule, băiete. Eu sînt caporalul Smithers. Mie îmi spui caporal.

— Pe mine mă cheamă Wladek Koskiewicz. Îmi spuneţi Wladek.

— Cu mine să nu te ţii de glume, băiete. Armata britanică nu duce lipsă de mucaliţi ca să le mai îngroşi şi tu rîndurile.

Wladek n-a înţeles ce a vrut să spună soldatul. S-a dezbrăcat rapid.

— Vino după mine în pas forţat.

A urmat o altă baie minunată, cu apă fierbinte și săpun. Wladek s-a gîndit la protectoarea lui din Rusia și la fiul care ar fi putut să-i devină dacă nu s-ar fi împotrivit soțul ei. I s-au dat alte haine, ciudate, dar curate și mirosind frumos Cărui fiu aparținuseră ? S-a auzit caporalul la ușă.

Caporalul Smithers l-a dus pe Wladek la bucătărie și l-a dat în primire unei bucătărese durdulii, cu obraji rumeni și cu cea mai caldă privire pe care o văzuse de cînd plecase din Polonia. Îi amintea de dădaca de la castel. Wladek nu s-a putut abține să nu se întrebe ce s-ar fi ales de talia ei după cîteva săptămîni în lagărul 201.

— Bună, a spus ea cu un zîmbet ce-i lumina fața. Cum te cheamă ?

Wladek i-a spus.

— Ei bine, băiete, se pare că ți-ar pica bine o masă englezească — din porcăria asta de mîncare turcească n-ai ce alege. O să începem cu supă și carne de vacă. Ai nevoie de mîncare ca lumea dacă trebuie să te prezinți în fața domnului Prendergast. A rîs. Numai că, ia aminte, mai mult latră decît mușcă. Cu toate că este englez, are inimă bună.

— Dumneavoastră nu sînteți englezoaică, doamnă bucătăreasă ? a întrebat-o Wladek surprins.

— Ferească-mă Dumnezeu, nu, băiete. Eu sînt scoțiană. Este o diferență de la cer la pămînt. Noi îi urîm pe englezi mai abitir decît nemții, a spus ea rîzînd.

A pus în fața lui Wladek o farfurie cu supă aburindă, cu carne și legume din belșug. El aproape că uitase cu totul cum poate să miroase mîncarea și ce gust apetisant are. A mîncat încet, savurînd fiecare înghițitură de teamă că s-ar putea să treacă iar foarte multă vreme pînă la următoarea masă.

Caporalul a reapărut.

— Te-ai săturat, băiete ?

— Da, mulțumesc, domnule caporal.

Caporalul i-a aruncat lui Wladek o privire suspicioasă, dar n-a văzut nici o urmă de obrăznicie pe chipul lui.

— Bine, atunci să mergem. Nu trebuie să-l facem pe domnul Prendergast să aștepte.

Caporalul a ieșit pe ușă, iar Wladek a rămas uitîndu-se la bucătăreasă. Întotdeauna i-a displăcut să-și ia rămas bun de la cineva pe care abia l-a cunoscut, mai cu seamă dacă s-a purtat atît de drăguț cu el.

— Fuga, băiete, dacă-ți știi cît de cît interesele.

— Mulţumesc, doamnă bucătăreasă, a spus Wladek. Mîncarea dumneavoastră a fost cea mai bună pe care am mîncat-o vreodată.

Bucătăreasa i-a zîmbit. A plecat şontîcăind ca să-l prindă din urmă pe caporal şi a trebuit să tot alerge ca să poată ţine pasul cu el. Soldatul s-a oprit brusc în faţa unei uşi şi Wladek aproape că a intrat în el.

— Uită-te pe unde mergi, băiete, uită-te pe unde mergi.

Caporalul a bătut scurt.

— Intră, a spus o voce.

Caporalul a deschis uşa şi a salutat.

— Am adus băiatul polonez, domnule consul, spălat şi hrănit, aşa cum mi-aţi cerut.

— Mulţumesc, caporale. Eşti drăguţ să-i spui domnului Grant să vină şi el ?

Edward Prendergast şi-a ridicat privirile şi, fără să scoată un cuvînt, i-a făcut semn lui Wladek să ia loc, continuîndu-şi lucrul la hîrtiile de pe birou. Wladek s-a aşezat pe un scaun şi a început să-i cerceteze chipul, apoi portretele de pe pereţi. După cîteva minute a intrat în birou şi celălalt englez pe care Wladek şi-l amintea din piaţă.

— Mulţumesc pentru că ai venit, Harry. Ia loc, bătrîne.

Domnul Prendergast s-a întors spre Wladek.

— Acum, băiete, hai să-ţi auzim povestea de la începutul începuturilor, fără nici o exagerare, numai adevărul. Înţelegi ?

— Da, domnule.

Wladek şi-a început povestea cu zilele din Polonia. I-a trebuit ceva timp ca să găsească cuvintele engleze potrivite. La început de pe chipurile celor doi englezi se vedea că parcă n-ar fi dat crezare spuselor lui. Din cînd în cînd îl întrerupeau şi-i puneau întrebări, dînd din cap la răspunsurile lui. După o oră, Wladek a ajuns cu istorisirea vieţii la momentul prezent, cînd se afla în biroul consulului Majestăţii sale, regele George V, în Turcia.

— Harry, a spus consulul, eu cred că datoria noastră este să informăm Consulatul Polonez imediat şi apoi să-l trimitem la ei pe tînărul Koskiewicz, pentru că, în împrejurările de faţă, cred că responsabilitatea le revine lor în mod indiscutabil.

— Sînt de acord, a spus bărbatul care se numea Harry. Copile, ştii, astăzi în piaţă ai scăpat ca prin urechile acului. *Sher*-ul, vechiul cod islamic bazat pe religie, care prevedea

tăierea unei mîini pentru cel care fură, oficial şi teoretic, a fost abrogat în urmă cu cîţiva ani. De fapt, după noul cod penal otoman, o astfel de pedeapsă este considerată crimă. Totuşi, în practică, barbarii recurg şi astăzi la vechea lege.

A înălţat din umeri.

— Dar mîna mea de ce n-au tăiat-o? a întrebat Wladek.

— Le-am spus că n-au decît să taie cîte mîini vor de-ale musulmanilor, dar nu pe a unui englez, a răspuns Edward Prendergast.

— Mulţumesc lui Dumnezeu, a spus Wladek abia auzit.

— De fapt, trebuie să-i mulţumeşti lui Edward Prendergast, a spus acesta zîmbind pentru prima oară. Consulul a continuat: Poţi să-ţi petreci noaptea aici şi mîine o să te ducem la ai tăi. De fapt, polonezii n-au o ambasadă în Constantinopol, a spus el cu o uşoară aroganţă, dar omologul meu este un om de treabă, mai ales dacă ţii cont că este străin.

A apăsat pe un buton şi caporalul a apărut imediat.

— Da, domnule consul.

— Caporale, du-l pe tînărul Koskievicz în camera sa şi ai grijă ca mîine dimineaţă să i se dea micul dejun şi la nouă fix să-l aduci la mine.

— Da, domnule consul. Pe aici, băiete, în marş forţat.

Wladek a fost luat pe sus de caporal. Nici măcar nu a avut timp să le mulţumească celor doi englezi care-i salvaseră mîna — şi probabil viaţa. S-a reîntors în camera micuţă, cu patul ei curat şi frumos aranjat, pregătit de culcare, ca pentru un oaspete de onoare. Wladek s-a dezbrăcat, a aruncat perna pe duşumea şi a dormit zdravăn pînă ce lumina dimineţii a pătruns prin fereastra minusculă.

— Jos din pat, băiete, rapid.

Era caporalul, într-o uniformă impecabilă, elegantă şi cu pantalonii călcaţi la dungă, mai să te tai în ea. Pentru o clipă, încă năuc de somn, Wladek a crezut că se află iar în lagărul 201, pentru că bătăile caporalului în tăblia patului semănau cu semnalul de deşteptare din lagăr, cu care ajunsese să se obişnuiască atît de mult. S-a rostogolit din pat şi a început să se îmbrace.

— Spală-te, băiete, spală-te mai întîi. Nu vreau ca mirosul tău oribil să-l bage în sperieţi pe domnul Prendergast dis-de-dimineaţă, n-am dreptate?

Wladek nu ştia ce parte a trupului să şi-o mai spele, aşa de neobişnuit de curat se simţea. Caporalul se uita la el cu atenţie.

— Ce este cu piciorul tău, băiete ?

— Nimic, nimic, a răspuns Wladek îndepărtîndu-se ca să scape de privirea cercetătoare.

— Bun. Mă întorc în trei minute. Trei minute, mă auzi, băiete, fă tot ce poţi şi să fii gata.

Wladek şi-a spălat faţa şi mîinile, apoi s-a îmbrăcat. Cînd s-a întors caporalul ca să-l ducă la consul, l-a găsit pe marginea patului, în haina sa lungă, din blană de urs. Domnul Prendergast l-a întîmpinat cu mai multă blîndeţe în comparaţie cu ziua precedentă.

— Bună dimineaţa, Koskiewicz.

— Bună dimineaţa, domnule.

— Ţi-a plăcut micul dejun ?

— N-am mîncat, domnule.

— De ce ? a întrebat consulul uitîndu-se spre caporal.

— Mă tem că a dormit prea mult, domnule consul.. Ar fi însemnat să întîrzie la dumneavoastră.

— Bun, o să vedem ce-o să putem face. Caporale, roag-o pe doamna Henderson să găsească la repezeală vreun măr sau altceva.

— Da, domnule consul.

Wladek şi consulul au pornit-o încet pe coridor spre ieşirea din ambasadă, au traversat curtea pietruită îndreptîndu-se spre maşina care-i aştepta, un Austin, una din puţinele maşini din Turcia, iar pentru Wladek era prima în care se urca. Îi părea rău că pleacă de la Ambasada Britanică. Era primul loc în care se simţise în siguranţă după aţiţia ani de zile. Se întreba dacă va mai ajunge vreodată să doarmă mai mult de o singură noapte în acelaşi pat. Caporalul a coborît în fugă scările şi a luat loc în maşină lîngă şofer. I-a pasat lui Wladek un măr şi o bucată de pîine caldă.

— Ai grijă să nu faci firimituri în maşină, băiete. Bucătăreasa îţi transmite complimente.

Maşina înainta încet pe străzile foarte aglomerate, mai cu seamă că turcii nu-şi imaginau că există ceva care să meargă mai repede decît o cămilă, aşa că nu se grăbeau să facă loc micului Austin. Deşi toate geamurile fuseseră coborîte, Wladek era lac de transpiraţie din cauza căldurii înăbuşitoare, în schimb, domnul Prendergast arăta calm şi imperturbabil. Wla-

dek s-a făcut cît a putut de mic pe bancheta din spate de teamă să nu fie recunoscut de cineva care fusese martor la evenimentele din ziua precedentă și să stîrnească iar mulțimea asupra lui. Cînd micul Austin negru s-a oprit în fața unei clădiri modeste și cam șubredă pe care era scris „Consulatul Polonez", Wladek a simțit o undă de emoție amestecată cu dezamăgire.

Cei trei au ieșit din mașină.

— Unde este cotorul mărului, băiete ? l-a întrebat caporalul.

— L-am mîncat.

Caporalul a rîs și a ciocănit la ușă. Le-a deschis un bărbat micuț, cu păr negru, maxilare puternice și privire prietenoasă. Era în cămașă, fără haină și foarte bronzat, ceea ce nu surprindea, pentru soarele din Turcia. Li s-a adresat în poloneză. Erau primele cuvinte în limba sa natală pe care Wladek le auzea după fuga sa din lagăr. Wladek a răspuns rapid, explicînd motivul prezenței sale. Connaționalul său s-a întors spre consulul britanic.

— Poftiți, domnule Prendergast, a spus el într-o engleză perfectă. Ați fost foarte amabil că l-ați adus dumneavoastră, personal pe copil.

A urmat un schimb de amabilități diplomatice, după care Prendergast și caporalul și-au luat rămas bun. Wladek se zgîia la ei scormonindu-și mintea pentru o expresie englezească mai adecvată decît „mulțumesc".

Prendergast l-a mîngîiat pe Wladek pe cap de parcă ar fi fost un cocker spaniol. Caporalul, pe cînd închidea ușa, i-a făcut semn cu ochiul lui Wladek și i-a spus :

— Să ai noroc, băiete. Dumnezeu știe că îl meriți.

Consulul polonez s-a prezentat singur lui Wladek spunînd că se numește Pawel Zaleski. Din nou i s-a cerut lui Wladek să-și povestească viața, ceea ce pentru el a fost mult mai ușor în poloneză decît în engleză. Pawel Zaleski l-a ascultat în tăcere, clătinîdu-și capul mîhnit.

— Bietul meu copil, a spus el cu durere. Ai suportat mai mult decît i-a fost dat oricui din țara noastră să sufere și la o vîrstă atît de fragedă. Și acum ce dorești să facem ca să te putem ajuta ?

— Trebuie să mă întorc în Polonia și să-mi cer castelul, a răspuns Wladek.

— Polonia, a spus Pawel Zaleski. Care-i mai sînt hotarele ? Locurile în care ai trăit nu se știe ale cui vor fi, încă

se dau lupte grele între polonezi şi ruşi pentru ele. Generalul Piludski face tot ce poate ca să păstreze integritatea patriei noastre. Dar ar fi o nebunie pentru oricare din noi să ignorăm realitatea şi să ne păstrăm optimismul. Nu prea mai ai pentru ce să te întorci în Polonia. Nu, cel mai bun plan ar fi să începi o viaţă nouă în Anglia sau America.

— Dar nu vreau să merg în Anglia, nici în America. Sînt polonez.

— Întotdeauna vei fi polonez, Wladek, acest lucru nimeni nu ţi-l poate lua, indiferent unde ai să te stabileşti. Dar tu trebuie să fii realist în ceea ce priveşte viaţa ta, care nici măcar n-a început.

Wladek şi-a coborît capul disperat. Trecuse prin tot acest infern, numai ca să i se spună că nu va putea niciodată să se mai întoarcă în patria natală? A luptat din răsputeri să-şi ţină lacrimile.

Pawel Zaleski şi-a pus braţul pe umerii lui Wladek.

— Să nu uiţi niciodată că eşti unul dintre cei norocoşi care au izbutit să scape cu viaţă din acel holocaust. Să-ţi aminteşti de prietenul tău, doctorul Dubien şi să fii conştient ce s-ar fi ales de viaţa ta dacă rămîneai acolo.

Wladek n-a scos o vorbă.

— Acum toate gîndurile despre trecut trebuie să le dai deoparte şi să nu te preocupe decît viitorul, Wladek. Poate că o să apuci vremea cînd Polonia o să se ridice iar, ceea ce este mai mult decît îndrăznesc eu să sper.

Wladek a rămas în continuare tăcut.

— Ei bine, nu este nevoie să te hotărăşti imediat, a spus consulul cu blîndeţe. Poţi să stai aici atîta vreme cît îţi trebuie ca să iei o decizie în privinţa viitorului tău.

* * *

Viitorul era ceva ce o îngrijora pe Anne. Primele luni de mariaj au fost fericite, umbrite doar de neliniştea ei în legătură cu creşterea tot mai pronunţată a antipatiei lui William faţă de Henry şi de incapacitatea noului ei soţ de a se apuca de lucru. Henry devenea uşor irascibil cînd se aducea în discuţie acest subiect, explicîndu-i lui Anne că încă era dezorientat din pricina războiului şi că nu voia să se arunce cu ochii legaţi într-o afacere în care s-ar putea să rămînă vîrît pentru tot restul vieţii. Ea a găsit cam greu de digerat această minciună şi, în cele din urmă, a izbucnit prima lor ceartă.

— Nu înțeleg de ce nu te lansezi iar în acele afaceri imobiliare care cîndva te pasionau, Henry.

— Nu pot. Timpul nu este destul de propice pentru ele. În momentul de față afacerile imobiliare nu par prea promițătoare.

— Asta o tot spui de aproape un an ; mă întreb dacă vor ajunge vreodată destul de promițătoare pentru tine.

— Bineînțeles că da ; adevărul este că mai am nevoie de puțin capital ca să mă pun pe picioare. Dacă mi-ai împrumuta niște bani, aș putea porni chiar mîine.

— Asta-i cu neputință, Henry. Cunoști condițiile testamentului lui Richard : renta mea a încetat în momentul în care m-am recăsătorit și acum nu mi-a mai rămas decît capitalul.

— Puțin din ceea ce ai m-ar ajuta ca să pornesc la drum și nu uita că băiatul ăla al tău atît de prețios are peste douăzeci de milioane ca drept succesoral.

— Se pare că știi o mulțime despre moștenirea lui William, a spus Anne suspicioasă.

— O, haide, Anne, dă-i o șansă soțului tău. Nu mă face să mă simt ca un musafir în propria mea casă.

— Ce s-a întîmplat cu banii tăi, Henry ? Totdeauna mi-ai dat de înțeles că ai destui ca să te lansezi în afaceri.

— Totdeauna ai știut că, din punct de vedere financiar, nu sînt de talia lui Richard și era o vreme, Anne, cînd spuneai că asta nu contează. „M-aș mărita cu tine, Henry, chiar dacă n-ai avea nici o lețcaie", a imitat-o el.

Anne a izbucnit în lacrimi și Henry a încercat s-o consoleze. Ea și-a petrecut restul serii în brațele lui și problema a fost rediscutată. Anne a ajuns să se autoconvingă că nu este o soție bună și că nu este generoasă. Ea avea mai mulți bani decît îi făceau trebuință : nu putea încredința o mică parte din ei bărbatului căruia îi dăruise cu atîta bucurie restul vieții sale ?

Acționînd sub imperativul acestor gînduri, Anne a fost de acord ca Henry să ia din banii ei o sută de mii de dolari ca să-și înființeze propria lui societate imobiliară în Boston. În decurs de o lună Henry și-a găsit un birou elegant în zona mondenă a orașului, și-a selecționat personalul și a pornit la treabă. Curînd a intrat în legături cu toți politicienii orașului și cu bărbații care se ocupau cu afaceri imobiliare în Boston.

Discutau despre avîntul fermelor şi îl flatau pe Henry. Anne nu dădea prea mulţi bani pe ei, dar Henry era fericit şi se părea că avea succese profesionale.

* * *

William, care împlinise paisprezece ani, era în anul al III-lea la St. Paul şi era al şaselea din clasă ca medie generală şi primul la matematici. De asemenea, devenise un nume din ce în ce mai cunoscut în cercul de dezbateri socio-politice. Îi scria mamei sale săptămînal, relatîndu-i progresele sale şi adresa întotdeauna scrisorile doamnei Richard Kane, refuzînd să recunoască existenţa lui Henry Osborne. Anne nu ştia dacă să discute această problemă cu el şi în fiecare luni avea grijă să ia scrisoarea lui William din cutia poştală ca Henry să nu vadă plicul. Ea continua să spere că, cu timpul, William avea să ajungă la sentimente mai bune faţă de Henry, dar, a devenit limpede că speranţele ei erau lipsite de temei, cînd, într-una din scrisori i-a cerut permisiunea să-şi petreacă vacanţa de vară cu prietenul său Matthew Lester. Cererea a fost o lovitură dureroasă pentru Anne, dar a căutat să nu ia lucrurile în tragic şi a fost de acord cu planurile lui William, pe care şi Henry părea să le aprobe.

William îl ura pe Henry Orborne şi-şi alimenta ura cu fervoare fără a fi, de fapt, sigur unde va ajunge cu ea. Era bucuros că Henry nu-l vizita niciodată la şcoală; n-ar fi putut suporta ca băieţii să-i vadă mama cu acest bărbat. Cel mai rău era că trebuia să locuiască sub acelaşi acoperiş cu el în Boston.

* * *

Pentru prima oară de la recăsătoria mamei sale, William era nerăbdător să plece în vacanţă.

Maşina familiei Lester i-a dus pe William şi Matthew în tabăra de vară din Vermont. În timpul călătoriei Matthew l-a întrebat pe William ce intenţiona să facă după ce va absolvi colegiul St. Paul.

— Cînd voi termina voi fi primul din clasă, voi fi preşedintele clasei şi voi cîştiga bursa de matematici Hamilton Memorial la Harvard, a răspuns William fără şovăire.

— De ce toate astea sînt atît de importante pentru tine ? a întrebat Matthew inocent.

— Pentru că tatăl meu le-a avut pe toate trei.

— După ce vei izbuti să-l depășești pe tatăl tău am să ți-l prezint pe al meu.

William a zîmbit.

Cei doi băieți au petrecut patru săptămîni în Vermont în chip agreabil și într-o perpetuă mișcare, practicînd orice joc, începînd cu șahul și terminînd cu fotbalul american. După o lună, cînd tabăra s-a terminat, au plecat la New York să-și petreacă ultima parte a vacanței la familia Lester. Au fost întîmpinați la ușă de un valet care i se adresa lui Matthew cu „sir" și de o fată de doisprezece ani, cu fața plină de pistrui, care-i spunea lui Matthew „Grasul". Asta l-a făcut pe William să rîdă pentru că prietenul său era foarte subțire și ea era cea dolofană. Fetița a zîmbit dezvelindu-și dinții care-i erau aproape complet ascunși sub aparatul ortodentic.

— N-ai să crezi că Susan este sora mea, nu-i așa ? l-a întrebat Matthew.

— Nu, cred că nu, a răspuns William zîmbind către Susan. Ea este mult mai drăguță decît tine.

Din acel moment ea l-a adorat pe William pentru totdeauna.

William l-a plăcut pe tatăl lui Matthew din clipa în care s-au cunoscut : îi amintea în atîtea privințe de tatăl său. L-a rugat pe Charles Lester să-l lase să vadă marea bancă al cărui președinte era. Charles Lester a cîntărit atent cererea lui. Pînă atunci nici unui copil nu-i fusese permis să intre în clădirea de pe Broad Street Nr. 17, nici chiar propriului său fiu. A făcut un compromis, așa cum fac adeseori bancherii și într-o duminică după-amiază l-a dus pe băiat în Wall Street.

William a fost fascinat să vadă birourile, subsolurile unde se păstrează tezaurul, camera în care se face schimbul valutar, sala de consiliu și biroul președintelui. În comparație cu banca Kane și Cabot, banca Lester era cu mult mai mare, iar William știa din copia raportului general anual ce se găsea în micul său registru de investiții că ei aveau o bază de capital mult mai mare decît Kane și Cabot. În drumul care l-au făcut spre casă cu mașina, William a rămas tăcut și gînditor.

— Ei bine, William, ți-a plăcut vizita la banca mea ? l-a întrebat Charles Lester jovial.

— O, da, domnule, a răspuns William. Categoric mi-a plăcut. William a făcut o pauză, după care a adăugat : Am de gînd ca într-o zi să fiu președintele băncii dumneavoastră, domnule Lester.

Charles Lester a rîs și a povestit tuturor despre felul cum a reacționat tînărul William Kane cînd a vizitat Lester & Co., ceea ce i-a făcut și pe ceilalți să se amuze.

Numai pentru William remarca respectivă nu fusese o glumă.

Anne a fost uluită cînd Henry a venit iar la ea să-i ceară bani.

— Este o investiție la fel de sigură ca o casă, a asigurat-o el. Întreabă-l pe Alan Lloyd. Ca președinte al băncii el nu poate decît să aibă interesele tale la inimă.

— Dar două sute cincizeci de mii ? a întrebat Anne.

— Este o șansă nemaipomenită, draga mea. Consideră acești bani ca o investiție care se va dubla în decurs de doi ani.

După o discuție și mai prelungită, Anne a cedat din nou, iar viața a reintrat pe vechile ei făgașe. Cînd și-a verificat conturile din bancă, Anne a aflat că mai avea o sută cincizeci de mii de dolari, dar Henry părea că se întîlnește cu cei mai potriviți oameni și încheie cele mai bune tranzacții. S-a gîndit să-i ceară părerea lui Alan Lloyd de la Kane și Cabot, dar, în cele din urmă, a renunțat ; ar fi însemnat că-și manifesta neîncrederea în soțul ei pe care dorea ca lumea să-l respecte și, în mod cert, Henry n-ar fi avansat propunerea dacă ar fi considerat că Alan n-ar fi fost de acord cu împrumutul.

De asemenea, Anne s-a dus la doctorul MacKenzie să vadă dacă ar putea să mai aibă un copil, dar el a sfătuit-o și acum să renunțe la idee. Dată fiind tensiunea mare care i-a provocat pierderea sarcinii anterioare, Andrew MacKenzie a considerat că, la cei treizeci și cinci de ani ai săi, Anne nu este bine să devină din nou mamă. Anne a discutat problema și cu bunicile, dar ele au încuviințat din toată inima punctul de vedere al doctorului. Nici uneia din ele nu-i plăcea Henry foarte mult, iar ideea ca o progenitură de-a lui Osborne să ridice pretenții asupra averii familiei Kane după moartea lor, le surîdea și mai puțin. Anne a început să se împace cu gîndul că William avea să fie singurul ei copil. Henry s-a făcut foc și pară considerînd decizia ei ca o neloialitate față de el și i-a reproșat că, dacă ar mai fi trăit Richard, fără doar și poate, ea ar mai fi încercat să aibă un copil. Cît de diferiți erau cei doi

bărbați, și-a spus în sinea ei Anne, și nu-și putea explica de ce îi iubea pe amîndoi. A încercat să-l îmbuneze pe Henry și s-a rugat cerului ca afacerile să-i meargă bine și să-l țină cît mai mult ocupat. El începuse deja să lucreze pînă la ore foarte tîrzii la birou.

Era într-o luni, în octombrie, după weekend-ul în care sărbătoriseră împlinirea a doi ani de la căsătorie, cînd Anne a început să primească scrisori de la un „prieten" anonim care o informa că soțul ei poate fi văzut în compania a diverse femei prin Boston, dar, în mod frecvent, cu o anume femeie al cărui nume nu i-l dezvăluia. La început Anne a ars scrisorile imediat și, deși era îngrijorată, nu i-a pomenit nimic despre ele lui Henry, rugîndu-se de fiecare dată ca scrisoarea pe care o primea să fie ultima. N-a avut nici măcar curajul să discute problema cu Henry cînd acesta i-a cerut ultimii o sută cincizeci de mii de dolari.

— Anne, pierd toată afacerea dacă nu am acești bani chiar acum.

— Dar asta-i tot ce mai am, Henry. Dacă îți dau suma asta eu rămîn fără absolut nimic.

— Numai casa asta valorează mai mult de două sute de mii de dolari. Ai putea s-o ipotechezi chiar mîine.

— Casa este a lui William.

— William, William, William! Totdeauna William stă în calea succesului meu, a strigat Henry și a ieșit trîntind ușa.

S-a întors acasă după miezul nopții plin de remușcări și i-a spus lui Anne că preferă să piardă afacerea și ea să-și păstreze banii, decît să-și distrugă mariajul. Cuvintele lui au mîngîiat-o pe Anne și mai tîrziu au făcut dragoste. În dimineața următoare ea a semnat un cec de o sută cincizeci de mii de dolari încercînd să uite că va rămîne fără nici un ban pînă ce Henry va culege roade din afacerea pe care a început-o. N-a putut să nu se întrebe dacă nu era mai mult decît o pură coincidență faptul că Henry i-a cerut exact suma de bani care îi mai rămăsese din moștenire.

În luna următoare, lui Anne nu i-a mai venit ciclul.

Doctorul MacKenzie a fost alarmat, dar a încercat să n-o arate; bunicile au fost îngrozite și s-au manifestat ca atare; Henry, în schimb, a fost încîntat și a asigurat-o pe Anne că acesta este cel mai minunat lucru care i s-a întîmplat în întreaga lui viață și chiar a fost de acord să mai clădească o aripă pentru copii la spitalul pe care-l începuse Richard înainte de a muri.

Cînd William a aflat vestea din scrisorea mamei sale, a rămas adînc căzut pe gînduri toată seara, fără să-i poată spune nici măcar lui Matthew ce îl frămînta. În dimineaţa din simbăta următoare, după ce a primit o învoire specială din partea directorului colegiului, Grumpy Raglan, a luat trenul spre Boston şi la sosire a scos o sută de dolari din contul său de economii. S-a îndreptat apoi spre birourile de avocatură Cohen, Cohen şi Yablons din Jefferson Street. Domnul Thomas Cohen, asociatul principal, un bărbat înalt, cu chip colţuros şi tuciuriu a fost surprins într-o oarecare măsură cînd William a intrat în biroul lui.

— Pînă acum n-am fost niciodată solicitaţi de un băiat de şaisprezece ani, a început domnul Cohen. Va fi o noutate pentru mine, domnule Kane, a spus el făcînd o pauză, dar a constatat că domnul Kane nu-şi dădea cu uşurinţă drumul la gură, mai cu seamă că tatăl dumitale nu a fost cunoscut — cum s-o spun eu mai exact ? — ca nutrind sentimente de simpatie pentru cei de o religie cu mine.

— Tatăl meu, a răspuns William, a fost un mare admirator al realizărilor naţiei evreieşti şi, în mod special, a avut un deosebit respect pentru firma dumneavoastră cînd aţi pledat cauza rivalilor săi. L-am auzit adeseori menţionînd numele dumneavoastră. Din această cauză v-am ales, domnule Cohen, eu am venit la dumneavoastră şi nu dumneavoastră la mine. Aceasta ar trebui să constituie o asigurare suficientă pentru dumneavoastră.

Imediat domnul Cohen n-a mai ţinut cont de faptul că William avea doar şaisprezece ani.

— Într-adevăr, într-adevăr. Îmi dau seama că pot să fac o excepţie pentru fiul lui Richard Kane. Acum spune-mi cu ce îţi pot fi de folos ?

— Aş dori să găsiţi răspuns la trei întrebări pentru mine, domnule Cohen. Prima : Aş vrea să ştiu dacă, în cazul în care mama mea, doamna Henry Osborne, ar naşte un copil, fiul sau fiica ei ar avea vreun drept legal asupra averii Kane. A doua : Am eu vreo obligaţie legală faţă de domnul Henry Osborne din cauza faptului că s-a căsătorit cu mama mea ? Şi a treia : La ce vîrstă pot să cer ca domnul Henry Osborne să plece din casa mea din Louisburg Square, din Boston ?

Pana de scris a domnului Thomas Cohen alerga nervos pe hîrtia din faţa lui, împrăştiind mici pete albastre pe biroul deja pătat de cerneală.

William a pus cei o sută de dolari pe masă. Avocatul a părut surprins, dar a ridicat bancnotele și le-a numărat.

— Folosiți banii cu chibzuință, domnule Cohen. Cînd am să termin Harvard-ul voi avea nevoie de un avocat bun.

— Deja ai fost primit la Harvard, domnule Kane? Felicitările mele. Sper ca fiul meu să meargă și el tot acolo.

— Nu, nu sînt încă student, dar peste doi ani voi fi. Mă voi întoarce la Boston peste o săptămînă, domnule Cohen și voi trece pe la dumneavoastră. Dacă am să aud vreodată pe altcineva decît dumneavoastră discutînd ceva despre ceea ce v-am cerut, puteți să considerați relația noastră terminată. Bună ziua, domnule.

Thomas Cohen ar fi răspuns și el bună ziua dacă ar fi avut vreme să rostească aceste două cuvinte înainte ca William să închidă ușa ieșind din birou.

* * *

William a revenit la birourile Cohen, Cohen și Yablons șapte zile mai tîrziu.

— O, domnule Kane, a spus Thomas Cohen, ce plăcere să vă văd iar. Doriți puțină cafea?

— Nu, mulțumesc.

— Să trimit pe cineva să aducă niște coca-cola?

Chipul lui William era impenetrabil.

— Bun, să trecem la afaceri, a spus domnul Cohen ușor încurcat. Am făcut unele cercetări pentru dumneata, domnule Kane, cu ajutorul unei firme respectabile de detectivi, ca să-ți putem furniza răspunsuri la întrebările cîtuși de puțin teoretice pe care ni le-ai cerut. M-ai întrebat dacă copiii domnului Osborne cu mama dumitale, în cazul în care ar exista, ar putea să emită pretenții asupra averii Kane sau, în mod deosebit, asupra averii pe care ți-a lăsat-o tatăl dumitale. Răspunsul este simplu, nu, dar, bineînțeles, doamna Osborne are dreptul să dea oricui și oricît vrea din cei cinci sute de mii de dolari lăsați moștenire de tatăl dumitale.

Domnul Cohen și-a ridicat privirile.

— Totuși, domnule Kane, s-ar putea să te intereseze faptul că mama dumitale și-a retras toți cei cinci sute de mii de dolari din contul personal de la Kane și Cabot în ultimele optsprezece luni, dar noi n-am putut să depistăm cum au fost fo-

losiţi banii. Este posibil ca ea să se fi hotărît să depună banii la altă bancă.

William a părut şocat. Era primul semn de lipsă de autocontrol pe care îl observa Thomas Cohen.

— N-ar exista pentru ea nici un motiv ca să facă asta, a spus William. Banii n-au putut ajunge decît la o singură persoană.

Avocatul a rămas tăcut aşteptînd ca William să mai spună ceva, dar William s-a stăpînit şi n-a mai adăugat nimic, aşa că domnul Cohen a continuat :

— Răspunsul la cea de a doua întrebare este că dumneata nu ai absolut nici o obligaţie personală sau legală faţă de domnul Osborne. În conformitate cu testamentul tatălui dumitale, cei care se ocupă de administrarea averii pînă cînd împlineşti vîrsta de douăzeci şi unu de ani sînt mama dumitale împreună cu un domn, Alan Lloyd şi o doamnă, John Preston, naşii dumitale.

Thomas Cohen şi-a înălţat din nou privirile. Pe chipul lui William nu se putea citi absolut nimic. Cohen deja învăţase că asta însemna că trebuie să continue.

— Şi răspunsul la cea de a treia întrebare, domnule Kane, este că dumneata n-o să poţi niciodată să-l scoţi pe domnul Osborne din casa de pe Beacon Hill atîta vreme cît este căsătorit cu mama dumitale. Casa îţi revine numai la moartea ei. Dacă atunci el încă mai este în viaţă, dumneata îi poţi cere să plece. Cred că ţi-am răspuns la toate întrebările, domnule Kane.

— Mulţumesc, domnule Cohen, a spus William. Vă rămîn obligat pentru eficienţa şi discreţia cu care aţi rezolvat aceste probleme. Acum vă rog să-mi spuneţi cît vă datorez.

— Cei o sută de dolari nu acoperă întru totul munca, domnule Kane, dar noi avem încredere în viitorul dumitale şi...

— Nu vreau să rămîn dator nimănui, domnule Cohen. Trebuie să mă trataţi ca pe un client cu care s-ar putea să nu vă mai întîlniţi niciodată. Plecînd de la această premisă, cît vă datorez ?

Domnule Cohen a reflectat o clipă.

— În aceste condiţii, v-am cere două sute douăzeci de dolari, domnule Kane.

William a scos şase bancnote de douăzeci de dolari din buzunarul interior de la haină şi i le-a înmînat lui Cohen. De data asta, avocatul nu le-a mai numărat.

— Vă sînt recunoscător pentru ajutor, domnule Cohen și sînt sigur că ne vom mai întîlni. Bună ziua.

— Bună ziua, domnule Kane. Dacă-mi permiți, aș vrea să-ți spun că nu am avut privilegiul de a lucra pentru distinsul dumitale tată, dar acum, după ce te-am cunoscut, doresc să știi că regret.

William a zîmbit și s-a simțit înduioșat.

— Vă mulțumesc, domnule.

* * *

Pregătirile legate de sosirea copilului îi ocupau aproape tot timpul lui Anne ; obosea foarte ușor și trebuia să se odihnească o bună bucată de vreme. Ori de cîte ori îl întreba pe Henry cum merg afacerile, el întotdeauna avea la îndemînă un răspuns plauzibil, suficient ca s-o asigure că totul este bine, fără să-i furnizeze, de fapt, nici un detaliu.

Apoi, într-o dimineață scrisorile anonime au început să sosească din nou. De data aceasta conțineau mai multe detalii, numele femeilor implicate și locurile în care ar fi putut fi văzute cu Henry. Anne le ardea înainte de a-și fi întipărit în minte numele sau locurile. Nu voia să creadă că soțul ei putea să-i fie necredincios în timp ce ea îi purta în pîntece copilul. Cineva era ros de invidie și acea persoană, fie că era el sau ea, probabil, că spunea minciuni în privința lui Henry.

Scrisorile au continuat să vină, uneori furnizînd nume noi. Anne le distrugea cu încăpățînare, dar acum ele începuseră să-i chinuie mintea. Voia să discute întreaga problemă cu cineva, dar nu vedea pe nimeni în fața căruia să se poată destăinui. Bunicile ar fi fost uluite și ele, oricum, deja erau pornite împotriva lui Henry. Alan Lloyd, de la bancă, n-avea cum să înțeleagă, pentru că niciodată nu fusese căsătorit, iar William era mult prea tînăr. Nimeni nu părea potrivit. După ce a ascultat o conferință ținută de Sigmund Freud, Anne s-a gîndit să consulte un psihiatru, dar un Lowell nu putea să discute o problemă de familie cu cineva care îi era complet străin.

În cele din urmă, soluția a venit într-un mod la care nici chiar Anne nu s-ar fi așteptat. Într-o luni dimineață ea a primit trei scrisori : Cea obișnuită, de la William, adresată doamnei Richard Kane, prin care o întreba dacă își poate petrece iar vacanța de vară cu prietenul său Matthew Lester în New York. Alta, anonimă, care susținea că Henry era combinat cu,

cu... Milly Preston. Şi a treia, de la Alan Lloyd, preşedintele băncii, care o ruga să-i telefoneze şi să-i comunice dacă o poate vedea. Anne s-a aşezat anevoie pe un scaun simţind cum i se taie respiraţia, fiind aproape gata să leşine, dar a făcut un efort şi a început să recitească cele trei scrisori. Scrisoarea lui William i-a frînt inima prin detaşarea cu care era scrisă. Nu putea să suporte gîndul că el prefera să-şi petreacă vacanţele cu Matthew Lester. Ei se înstrăinaseră din ce în ce mai mult după căsătoria sa cu Henry. Scrisoarea anonimă care sugera că Henry se combinase cu prietena ei cea mai bună nu putea fi ignorată. Anne n-a avut cum să nu-şi amintească faptul că Milly îi făcuse cunoştinţă cu Henry şi că ea era naşa lui William. Cea de a treia epistolă, de la Alan Lloyd, a umplut-o şi mai mult de nelinişte. Singura scrisoare pe care o mai primise vreodată de la Alan era cea de condoleanţe pentru moartea lui Richard. Avea sentimentul că următoarea nu putea decît să aducă veşti şi mai rele.

A sunat la bancă. Centralista i-a făcut imediat legătura.

— Alan, ai vrut să mă vezi ?

— Da, draga mea, aş dori să stăm puţin de vorbă. Cînd ţi-ar conveni mai mult ?

— Ai veşti proaste ? l-a întrebat Anne.

— Nu, dar n-aş vrea să discutăm la telefon. Nu este nimic care să te îngrijoreze. Din întîmplare, eşti liberă cumva la prînz ?

— Da, sînt Alan.

— Bun, atunci ne întîlnim la Ritz la ora unu. Aştept cu nerăbdare să te văd, Anne.

Ora unu, pînă atunci nu mai erau decît trei ore. De la Alan, mintea i-a zburat spre William şi Henry, dar s-a oprit la Milly Preston. S-ar putea, oare, să fie adevărat ? Anne a făcut o baie caldă, mai îndelungată şi şi-a pus o rochie nouă. N-a ajutat cine ştie ce. Deja începuse să pară buhăită. Gleznele şi gambele, care întotdeauna îi fuseseră atît de elegante şi suple, se îngroşaseră şi se acoperiseră cu pete. Se gîndea cu groază la cît de rău ar putea evolua lucrurile înainte de naşterea copilului. A oftat plîngîndu-şi de milă în faţa oglinzii şi a făcut tot ce se putea ca înfăţişarea sa exterioară să fie cît de cît la înălţime.

•
• •

— Arăţi foarte bine, Anne. Dacă n-aş fi un celibatar convins, ţi-aş face curte fără jenă, a spus bancherul cu păr

argintiu, întîmpinînd-o cu cîte un sărut pe amîndoi obrajii, de parcă ar fost un general francez.

A condus-o la masa lui. Era o veche tradiţie, neconsemnată în scris, ca masa din colţ să fie ocupată întotdeauna de preşedintele băncii Kane şi Cabot în cazul în care nu lua prînzul la bancă. Aşa procedase Richard şi acum era rîndul lui Alan Lloyd. Era prima oară cînd Anne stătea cu cineva la această masă. Ospătarii roiau în jurul lor precum albinele părînd să ştie exact cînd să apară şi să dispară fără a întrerupe o conversaţie.

— Cînd trebuie să se nască copilul, Anne ?

— O, nu înainte de trei luni.

— Sper că nu sînt complicaţii. Parcă îmi amintesc...

— Ei bine, a recunoscut Anne, doctorul mă vede o dată pe săptămînă şi este foarte nemulţumit de tensiunea mea, dar eu nu sînt îngrijorată.

— Mă bucur atît de mult, draga mea ,a spus el şi i-a atins uşor mîna în chip patern. Tu, într-adevăr, pari destul de obosită. Sper să ai grijă de tine şi să te menajezi.

Alan Lloyd a schiţat un gest vag cu mîna. Un ospătar a apărut lîngă el şi le-a luat comanda.

— Anne, vreau să-ţi cer un sfat.

Anne era dureros de conştientă de manevrele diplomatice ale lui Alan Lloyd. N-o invitase el la dejun ca să-i ceară sfaturi. Nu se îndoia cîtuşi de puţin că el va fi cel care le va da — în mod foarte politicos.

— Ai vreo idee cît de bine merg proiectele imobiliare ale lui Henry ?

— Nu, n-am, a spus Anne. Nu m-am amestecat niciodată în afacerile lui Henry. Îţi aminteşti că nici în ale lui Richard nu m-am băgat. De ce mă întrebi ? Este vreun motiv de îngrijorare ?

— Nu, nu, nimic care să ne pună pe gînduri pe noi, cei de la bancă. Dimpotrivă, ştim că Henry licitează pentru un contract de proporţii la primăria oraşului ca să construiască noul complex spitalicesc. Eu nu fac decît unele investigaţii pentru că el a venit la bancă să ceară un împrumut de cinci sute de mii de dolari.

Anne a încremenit.

— Văd că asta te surprinde, a continuat el. Noi ştim din contul tău de capital că ai în stoc ceva mai puţin de douăzeci de mii de dolari şi un mic sold debitor de şaptesprezece mii de dolari.

Anne a pus lingura de supă lîngă farfurie, îngrozită. Ea nu-și dăduse seama că era atît de rău descoperită. Alan îi citea pe chip disperarea.

— Anne, nu pentru asta te-am invitat la masă, a adăugat el repede. Banca este destul de fericită să piardă bani făcînd depuneri în contul tău personal pentru tot restul vieții tale. William are un venit anual de peste un milion de dolari din dobînzile la capital, așa că soldul tău debitor este insignifiant și nici cei cinci sute de mii pe care îi cere Henry nu contează, în cazul în care tu ești de acord să-l susții ca tutore legal al lui William.

— N-am știut că eu am vreo autoritate asupra banilor lăsați ca moștenire lui William, a spus Anne.

— Nu ai asupra capitalului, dar, din punct de vedere legal, dobînda poate fi investită în orice proiect ce este considerat a fi în beneficiul lui William și de aceasta sînt răspunzători tutorii lui, tu, eu și Milly Preston, ca nași, pînă cînd William împlinește douăzeci și unu de ani. Acum, eu, în calitate de coordonator al succesiunii lui William, te întreb dacă ești de acord cu împrumutul de cinci sute de mii. Milly deja mi-a spus că ar fi foarte fericită să-și dea aprobarea, așa că asta îți va oferi oricum două voturi și, ca atare, părerea mea nu mai contează.

— Milly Preston deja și-a dat acordul, Alan ?

— Da. Nu ți-a pomenit nimic despre asta ?

Anne n-a răspuns imediat.

— Care este părerea ta ? a întrebat ea în cele din urmă.

— Ei bine, eu nu cunosc conturile lui Henry pentru că el și-a înființat societatea abia cu optsprezece luni în urmă și depunerile nu le are la banca noastră, așa că n-am nici o idee cu cît sînt mai mari cheltuielile decît venitul pe anul în curs și ce bilanț este prevăzut pentru anul 1923.

— Tu ai știut că în ultimele optsprezece luni eu i-am dat lui Henry cei cinci sute de mii din propriii mei bani ?

— Contabilul meu șef mă informează de fiecare dată cînd se scoate o sumă mare de bani gheață din orice cont. N-am știut la ce-ți foloseai banii și aceasta nu era treaba mea, Anne. Banii aceia Richard ți i-a lăsat ție și tu poți să-i cheltui așa cum dorești. Dar în cazul dobînzii la succesiunea de familie, lucrurile stau altfel. Dacă tu hotărăști să scoți cinci sute de mii de dolari și să-i investești în societatea lui Henry atunci banca va trebui să inspecteze registrele lui Henry pentru că

banii ar fi consideraţi o altă investiţie în favoarea lui William. Richard nu le-a acordat tutorilor autoritatea de a face împrumuturi, ci doar investiţii in favoarea lui William. Eu deja i-am explicat această situaţie lui Henry şi, în cazul în care noi am fi de acord să facem această investiţie, tutorii vor trebui să hotărască ce procent ese cel mai potrivit spre a fi plătit de societatea lui Henry pentru cei cinci sute de mii de dolari. William, bineînţeles, întotdeauna ştie ce facem cu venitul obţinut din capitalul său pentru că noi n-am văzut nici un motiv spre a ne împotrivi cererii lui de a i se trimite trimestrial programul de investiţii de la bancă, aşa cum primesc toţi membrii consiliului de administraţie. Nu mă îndoiesc cîtuşi de puţin că el va avea propriile sale opinii asupra acestei chestiuni cu care va fi pe deplin la curent după ce-şi va primi următorul raport trimestrial.

După o scurtă pauză, Alan a continuat :

— S-ar putea să te amuze dacă-ţi spun că, de cînd a împlinit şaisprezece ani, William îmi transmite propriile sale păreri asupra fiecărei investiţii pe care o facem. La început le-am privit cu un interes superficial ce venea din partea unui tutore binevoitor. Apoi am început să le studiez cu un respect considerabil. Cînd William îşi va ocupa locul în consiliul de conducere la Kane şi Cabot s-ar putea ca această bancă să se dovedească prea mică pentru el.

— Pînă acum nu mi s-a cerut niciodată părerea în privinţa succesiunii lui William, a spun Anne mîhnită.

— Ei bine, draga mea, tu vezi rapoartele pe care banca ţi le trimite în prima zi a fiecărui trimestru şi întotdeauna a fost în puterea ta, ca tutore, să te interesezi de orice investiţie am făcut-o în folosul lui William.

Alan Lloyd a scos o bucată de hîrtie din buzunar şi a rămas tăcut pînă ce ospătarul a terminat de turnat vinul. După ce acesta s-a îndepărtat, Alan a continuat :

— William are peste douăzeci şi unu de milioane investiţi la bancă cu o rată a dobînzii de 4,5% pînă cînd împlineşte douăzeci şi unu de ani. În fiecare trimestru noi reinvestim dobînda în stocuri şi acţiuni. Niciodată n-am investit într-o societate particulară. S-ar putea să te surprindă, Anne, cînd ai să afli că acum facem noile investiţii pornind de la o bază împărţită pe jumătate : cincizeci la sută în conformitate cu opinia băncii şi cincizeci la sută după sugestiile lui William. În momentul de faţă noi avem un mic avans, spre satisfacţia lui Tony Simmons,

directorul nostru care se ocupă de investiţi, căruia William i-a promis un Rolls-Royce în fiecare an în care reuşeşte să-l depăşească cu un procent de zece la sută.

— Dar de unde o să aibă William zece mii de dolari pentru un Rolls-Royce dacă pierde pariul — de vreme ce nu i se permite să se atingă de banii ce i-au fost lăsaţi moştenire pînă nu împlineşte douăzeci şi unu de ani ?

— La asta nu pot să-ţi răspund, Anne. Ceea ce ştiu este că el are prea multă mîndrie ca să vină direct la noi să ne ceară şi eu sînt sigur că el n-ar fi făcut pariul dacă nu şi l-ar fi putut onora. Ai văzut cumva mai de curînd faimosul lui registru de contabilitate ?

— Acel pe care i l-au dăruit bunicile ?

Alan Loyd a încuviinţat din cap.

— Nu, nu l-am văzut de cînd a plecat la şcoală. Nici nu ştiam că mai există.

— Încă există, a spus bancherul, şi mi-aş da salariul pe o lună să aflu la ce cifră se ridică coloana de credit din acel registru. Cred că ştii că îşi ţine banii la banca lui Lester din New York şi nu la noi. Ei nu deschid conturi personale sub suma de zece mii de dolari. Şi sînt absolut sigur că n-ar face nici o excepţie, nici măcar pentru fiul lui Richard Kane.

— Fiul lui Richard Kane, a repetat Anne.

— Iartă-mă, Anne, n-am vrut să fiu nepoliticos.

— Nu, nu, nu este nici un dubiu că el nu este fiul lui Richard Kane. Ştii că mie nu mi-a mai cerut nici un cent din ziua în care a împlinit doisprezece ani ? A făcut o pauză. Alan, cred că ar trebui să te previn că nu va fi încîntat cînd i se va spune că vor fi investiţi cinci sute de mii de dolari din banii săi în societatea lui Henry.

— Ei nu se împacă bine ? a întrebat Alan înălţîndu-şi sprîncenele.

— Mă tem că nu, a răspuns Anne.

— Îmi pare rău că aud asta. În mod cert, tranzacţia ar deveni mult mai dificilă dacă William, într-adevăr, este împotrivă. Deşi nu are nici o autoritate asupra capitalului pînă la vîrsta de douăzeci şi unu de ani, noi deja am descoperit prin sursele noastre că el s-a dus la un avocat independent ca să afle care sînt exact drepturile sale legale.

— Doamne Dumnezeule, a spus Anne, nu se poate !

— O, ba da, aşa este, dar nu ai de ce să te îngrijorezi. Ca să fiu cinstit, noi la bancă am fost destul de şocaţi, dar, din

momentul în care am aflat de unde a pornit investigația, am lăsat să se scurgă informațiile pe care, în mod normal, le-am fi păstrat numai pentru noi. Este evident că el și-a avut motivele sale să nu ne abordeze direct.

— Doamne Dumnezeule, cum o să fie băiatul ăsta cînd o să aibă treizeci de ani ?

— Asta va depinde de faptul dacă va avea norocul să se îndrăgostească de o fată tot așa de drăguță ca tine, a răspuns Alan. Acesta o fost întotdeauna suportul moral pentru Richard.

— Alan, niciodată nu te zgîrcești cu complimentele. Putem lăsa problema celor cinci sute de mii de dolari pînă o discut eu mai întîi cu Henry ?

— Bineînțeles, draga mea. Ți-am spus doar că am vrut să-ți cer părerea.

Alan a comandat cafea și i-a luat blînd mîna lui Anne într-a sa.

— Și nu uita să ai grijă de tine, Anne. Tu ești cu mult mai importantă decît soarta a cîtorva mii de dolari.

* * *

Cînd Anne s-a întors acasă de la restaurant, a început să se îngrijoreze din pricina celorlalte două scrisori pe care le primise în acea dimineață. De un singur lucru era acum sigură : în sfîrșit, reușise să afle mai multe despre propriul ei fiu de la Alan Loyd ; ar fi fost înțelept din partea ei să dea dovadă de tact și să-l lase pe William să-și petreacă vacanța viitoare cu prietenul său Matthew Lester.

Relația lui Henry cu Milly ridica o problemă a cărei soluție nu era atît de simplă. Anne s-a așezat în fotoliul din piele vișinie, fotoliul preferat al lui Richard și a rămas cu privirea pironită pe fereastră asupra straturilor de trandafiri albi și roșii, atît de frumoși, fără însă să-i vadă, cufundată în propriile gînduri. Lui Anne întotdeauna i-a trebuit un timp îndelungat ca să ia o hotărîre, dar odată luată, rareori revenea asupra ei.

În acea seară Henry a venit acasă mai devreme ca de obicei și ea n-a putut să nu se întrebe de ce. În curînd a aflat.

— Am auzit că astăzi ai luat prînzul cu Alan Lloyd, a spus el cum a intrat în cameră.

— Cine ți-a spus, Henry ?

— Am spioni pretutindeni, a răspuns el rîzînd.

— Da, Alan m-a invitat. Voia să știe ce părere am despre investirea a cinci sute de mii de dolari din moștenirea lui William în societatea ta.

— Ce i-ai răspuns ? a întrebat-o Henry, încercînd să nu pară neliniștit.

— I-am spus că vreau să discut problema mai întîi cu tine. Dar de ce, pentru numele lui Dumnezeu, înainte de a te duce la bancă nu m-ai întrebat și pe mine, Henry ? M-am simțit atît de prost cînd am aflat vestea de la Alan.

— Draga mea, n-am crezut că te interesează cîtuși de puțin afacerile, iar eu am aflat dintr-o pură întîmplare că tu, Alan și Milly Preston sînteți cu toții tutori și fiecare aveți un vot în privința investițiilor care se fac din venitul lui William.

— Cum ai aflat cînd nici eu n-o știam prea bine ? l-a întrebat Anne.

— Draga mea, tu nu citești decît ceea ce este scris cu litere mari. De fapt, nici eu n-am știut pînă de curînd. Absolut din întîmplare Milly Preston mi-a dat mai multe detalii despre moștenire și, ca nașă a lui William, se pare, că și ea face parte din consiliul de administrație. A fost chiar o surpriză pentru mine. Acum să vedem dacă putem folosi situația în avantajul nostru. Milly spune că ea mă susține dacă tu ești de acord.

Numai pronunțarea numelui lui Milly a făcut-o pe Anne să nu se simtă în apele ei.

— Nu cred că trebuie să ne atingem de banii lui William, a spus ea. Niciodată n-am privit acest capital ca avînd vreo legătură cu mine. Aș fi mult mai fericită să nu mă amestec și să las banca să reinvestească banii așa cum a făcut pînă acum.

— De ce să te mulțumești cu programul de investiții al băncii cînd eu sînt pe punctul de a mă lansa într-o afacere foarte bună cu acest contract pentru spitalul orașului ? William va cîștiga o mulțime de bani investind în societatea mea. Crezi că Alan este de acord ?

— Nu sînt sigură care este părerea lui. El a fost discret, ca de obicei, deși, în mod cert, a spus că este un contract excelent, care merită să fie cîștigat și că tu ai șanse să-l obții.

— Exact.

— Dar el vrea să-ţi vadă registrele înainte de a lua o hotărîre finală şi, de asemenea, se întreba ce s-a întîmplat cu cei cinci sute de mii de dolari.

— Cei cinci sute de mii de dolari ai noştri, draga mea, sînt foarte bine plasaţi aşa cum ai să afli în curînd. Mîine dimineaţă am să-i trimit lui Alan registrele ca să le poată inspecta el însuşi. Te pot asigura că va fi foarte impresionat.

— Sper că da, Henry, pentru binele nostru al amîndurora, a spus Anne. Acum să aşteptăm să vedem ce părere îşi face ; tu ştii cît de multă încredere am avut întotdeauna în Alan.

— Dar nu şi în mine, a spus Henry.

— O, nu, Henry, n-am vrut să zic...

— Te tachinam doar. Presupun că ai încredere în soţul tău.

Anne a simţit cum ochii i se umplu de lacrimi, lacrimi pe care întotdeauna le oprea în faţa lui Richard, dar pentru Henry nici măcar nu se mai obosea să încerce.

— Sper că pot să am încredere. Înainte niciodată n-a trebuit să mă îngrijorez în privinţa banilor şi acum deja sînt prea multe cărora trebuie să le fac faţă. Din cauza copilului mă simt atît de obosită şi deprimată.

Imediat atitudinea lui Henry s-a schimbat, devenind plin de solicitudine.

— Ştiu, draga mea. Nu vreau ca tu să-ţi baţi capul cu chestiuni de afaceri, lasă-le în seama mea, eu întotdeauna m-am descurcat cu ele. Ascultă, de ce nu te urci tu în pat mai devreme şi eu am să-ţi aduc pe o tavă ceva să mănînci. Aşa o să pot şi eu să mă întorc la birou să adun toate acele hîrtii ca să i le arăt lui Alan mîine dimineaţă.

Anne s-a învoit, dar imediat ce Henry a plecat, ea n-a încercat cîtuşi de puţin să doarmă, deşi era obosită şi, aşezată în capul oaselor, în pat, a început să citească din Sinclair Lewis. Ştia că lui Henry îi trebuie cincisprezece minute ca să ajungă la birou, aşa că a aşteptat să treacă douăzeci şi apoi l-a sunat. A lăsat telefonul să sune aproape un minut.

Anne a încercat din nou după alte douăzeci de minute ; tot n-a răspuns nimeni. A continuat să sune la fiecare douăzeci de minute, cu acelaşi rezultat. Remarca lui Henry despre încredere a început să i se învîrtă ca un sfredel în cap.

În cele din urmă, Henry s-a întors acasă după miezul nopţii şi a părut neliniştit cînd a văzut-o pe Anne stînd în capul oaselor în pat şi citindu-l încă pe Sinclair Lewis.

— Nu trebuia să mă aștepți.

A sărutat-o. Anne a avut impresia că simte o undă de parfum — sau devenise, oare, din cale afară de suspicioasă?

— A trebuit să stau ceva mai mult la birou decît m-am așteptat pentru că n-am găsit toate hîrtiile pe care mi le cere Alan. S-o ia naiba de secretară tîmpită, a îndosariat o parte din ele sub titulaturi greșite.

— Pesemne că te-ai simțit teribil de părăsit ca să stai de unul singur în birou, în miez de noapte, a spus Anne.

— O, nu este chiar așa de rău dacă ai o treabă care merită să fie făcută, a spus Henry urcîndu-se în pat și culcîndu-se cu spatele spre Anne. Cel puțin un lucru este cert, ai mult mai mult spor cînd telefonul nu sună într-una și te întrerupe.

A adormit în cîteva clipe. Anne a rămas trează și a hotărît să-și ducă pînă la capăt planul pe care îl făcuse în acea după-amiază.

*

* *

În dimineața următoare, după ce Henry a plecat la birou, imediat după micul dejun, Anne a răsfoit *The Boston Globe*, cercetînd cu de-amănuntul rubricile de mică publicitate. Apoi a ridicat receptorul, a format un număr și a fixat o întîlnire care a avut loc în partea de sud a Boston-ului, cu cîteva minute înainte de ora prînzului. Anne a fost șocată de aspectul mizer al clădirilor. Pînă atunci nu vizitase niciodată districtul de sud al orașului și, în condiții normale, ar fi putut să ajungă pînă la sfîrșitul vieții fără ca măcar să știe că asemenea locuri există.

O mică scară de lemn, plină de gunoaie, chibrituri arse și mucuri de țigări ducea spre o ușă cu geam mat pe care era scris cu litere mari, negre „Glen Ricardo", iar dedesubt „Detectiv particular" (Înregistrat în statul Massachusetts). Anne a bătut încet la ușă.

— Intră, ușa este deschisă, a strigat o voce joasă, răgușită.

Anne a pășit înăuntru. Bărbatul care stătea în spatele biroului, cu picioarele cocoțate pe masă, și-a ridicat privirile de pe ceea ce părea a fi o revistă cu femei mai mult sau mai puțin goale. Trabucul aproape că i-a căzut din gură cînd a

văzut-o pe Anne. Era pentru prima oară cînd o haină de vizon trecea pragul biroului său.

— Bună dimineața, a spus el ridicîndu-se brusc în picioare. Numele meu este Glen Ricardo. S-a aplecat peste birou și i-a întins lui Anne o mînă păroasă, cu pete de nicotină pe degete. Ea i-a luat-o, bucuroasă că purta mănuși. Aveți fixată o oră ? a întrebat Ricardo nu pentru că ar fi contat dacă avea sau nu. Pentru o haină de vizon niciodată nu s-ar fi pus problema timpului disponibil pentru o consultație.

— Da, am.

— A, deci trebuie să fiți doamna Osborne. Doriți să vă scoateți haina ?

— Prefer s-o țin pe mine, a spus Anne fiindu-i imposibil să vadă unde ar fi putut s-o pună Ricardo decît pe dușumea.

— Bineînțeles, bineînțeles.

Anne l-a privit pe Ricardo cu coada ochiului în timp ce acesta și-a reluat locul pe scaun și și-a aprins un nou trabuc. N-a deranjat-o costumul lui din stofă subțire, verde, nici cravata pestriță, nici părul dat din belșug cu briantină. Singurul lucru care o preocupa era dacă n-ar fi fost mai bine să se afle în orice altă parte decît aici.

— Deci, care-i problema ? a întrebat-o Ricardo începînd să-și ascută un creion deja foarte scurt, cu un cuțit bont. Așchiile cădeau pretutindeni, numai în coșul de gunoi nu. V-ați pierdut cîinele, bijuteriile sau soțul ?

— În primul rînd, domnule Ricardo, aș vrea să mă asigur de totala dumneavoastră discreție, i-a replicat Anne.

— Bineînțeles, bineînțeles, asta se înțelege de la sine, i-a răspuns Ricardo, fără a-și ridica ochii de pe creionul din care aproape nu mai rămăsese nimic.

— În orice caz, am ținut s-o mai spun o dată, a răspuns Anne.

— Bineînțeles, bineînțeles.

Anne și-a zis în gînd că, dacă bărbatul va mai spune o singură dată „bineînțeles", va începe să urle. A tras adînc aer în piept.

— Am primit niște scrisori anonime care spun că soțul meu ar avea legături cu o prietenă apropiată. Aș vrea să știu cine trimite scrisorile și dacă există o brumă de adevăr în aceste acuzații.

Anne a simțit o mare ușurare cînd și-a auzit temerile rostite cu voce tare pentru prima oară. Ricardo a privit-o indi-

ferent ca și cum n-ar fi fost pentru prima oară cînd auzea asemenea expresii. Și-a trecut mîna prin părul negru și lung care, așa cum a observat Anne pentru prima oară, se potrivea cu unghiile.

— E-n ordine, a început el. Cu soțul va fi ușor. Cît privește persoana care trimite scrisorile va fi mult mai greu. Ați păstrat scrisorile, bineînțeles ?

— Numai ultima, a spus Anne.

Glen Ricardo a oftat și a întins mîna nemulțumit. Anne a scos scrisoarea din geantă și apoi a ezitat o clipă.

— Știu ceea ce simțiți, doamna Osborne, dar nu-mi pot face meseria legat la ochi.

— O, bineînțeles, domnule Ricardo. Iertați-mă.

Lui Anne nu-i venea să creadă că spusese „bineînțeles".

Ricardo a citit scrisoarea de două sau de trei ori înainte de a vorbi :

— Toate au fost bătute la mașină pe același tip de hîrtie și au fost trimise în același gen de plicuri ?

— Da, cred că da, a spus Anne. Din cîte îmi amintesc.

— Ei bine, cînd sosește următoarea aveți grijă...

— Sînteți atît de sigur că vor mai urma și altele ? l-a întrerupt Anne.

— Bineînțeles. Deci aveți grijă s-o păstrați. Acum dați-mi toate detaliile despre soțul dumeavoastră. Aveți vreo fotografie ?

— Da.

Din nou a șovăit.

— Nu vreau decît să-i văd chipul. N-are rost să-mi pierd timpul urmărind pe altcineva, nu ? a spus Ricardo.

Anne a deschis din nou poșeta și i-a dat o fotografie de-a lui Henry în uniformă de locotenent.

— Chipeș bărbat, domnul Osborne, a spus detectivul. Cînd a fost făcută această poză ?

— Cam acum cinci ani, cred, a spus Anne. Nu-l cunoșteam cînd era în armată.

Cîteva minute Ricardo i-a pus lui Anne tot felul de întrebări privind deplasările zilnice ale lui Henry. Ea și-a dat seama cu surprindere că știe foarte puține despre obiceiurile lui Henry sau despre trecutul lui.

— Nu sînt prea multe date, doamnă Osborne, dar am să fac tot ceea ce pot. Deci, taxa mea este de zece dolari pe zi,

plus cheltuielile. Am să vă dau săptămînal un raport scris. Vă rog, îmi achitați plata pe două săptămîni cu anticipație.

Din nou și-a întins mîna pe birou, de data asta cu mai multă viață.

Anne și-a deschis iarăși poșeta și a scos două bancnote noi-nouțe de cîte o sută de dolari și i le-a înmînat lui Ricardo. El le-a studiat atent de parcă n-ar fi fost sigur care dintre distinșii americani își avea chipul imprimat pe ele. Benjamin Franklin îl privea imperturbabil pe Ricardo, care mai mult decît sigur nu-l mai văzuse de o bună bucată de vreme. Ricardo i-a înapoiat lui Anne șaizeci de dolari în bancnote mototolite, de cîte cinci.

— Văd că lucrați și duminicile, domnule Ricardo, a spus Anne încîntată de operațiile matematice făcute în gînd.

— Bineînțeles, a spus el. Săptămîna viitoare, la aceeași oră, vă convine, doamna Osborne ?

— Bineînțeles, a spus Anne și a plecat rapid spre a evita o strîngere de mînă din partea bărbatului ce se afla de cealaltă parte a mesei.

* * *

Cînd William a citit în raportul pe care-l primea trimestrial de la Kane și Cabot că Henry Osborne — Henry Osborne, a repetat el cu voce tare ca să fie sigur că citise bine — cerea cinci sute de mii de dolari pentru o investiție personală, toată ziua i-a fost dată peste cap. Pentru prima oară, în cei patru ani de cînd era la colegiul St. Paul, a ieșit al doilea la testul de matematică. Matthew Lester, care l-a întrecut, l-a întrebat dacă se simțea bine.

În seara aceea, William l-a sunat pe Alan acasă. Președintele băncii Kane și Cabot nu a fost chiar surprins de telefon după ce Anne îi dezvăluise relațiile deloc cordiale dintre fiul ei și Henry.

— William, dragă băiete, ce faci și cum merg lucrurile la St. Paul ?

— Aici totul este bine, dar nu pentru aceasta v-am telefonat.

Dă buzna fără nici un pic de tact, și-a zis în sinea lui Alan.

— Nici nu mi-am imaginat că n-ar fi, a spus el sec. Cu ce îți pot fi de folos ?

— Aș vrea să vă văd mîine după-amiază.

— Mîine, duminică, William ?

— Da, pentru că este singura zi cînd pot pleca de la şcoală. Voi veni la dumneavoastră oricînd şi oriunde doriţi. William a spus-o pe un ton de parcă el era cel care făcea concesii. Şi, sub nici o formă mama nu trebuie să ştie despre întîlnirea noastră.

— Ei bine, William... a început Alan Lloyd.

Vocea lui William a devenit mai fermă.

— Nu trebuie să vă reamintesc, domnule, că, dacă investiţi din banii pe care îi administraţi prin procură în aventura tatălui meu vitreg, chiar dacă nu faceţi de fapt un act ilegal, este, fără nici un dubiu, lipsit de etică.

Alan Lloyd a rămas tăcut cîteva clipe întrebîndu-se dacă să încerce să domolească băiatul la telefon. Băiatul ! De asemenea, s-a gîndit ca să-l dojenească, dar timpul dojenilor trecuse.

— Bine, William. De ce n-ai veni să iei prînzul cu mine. la Clubul Vînătorilor, să zicem la ora unu ?

— Voi fi nerăbdător să vă văd, domnule.

Telefonul a făcut un clic.

Cel puţin confruntarea va fi pe terenul meu, şi-a zis Alan Lloyd cu o oarecare uşurare în timp ce închidea telefonul, blestemîndu-l pe domnul Bell pentru inventarea afurisitului de aparat.

Alan alesese Clubul Vînătorilor pentru că nu voia ca întîlnirea să aibă un caracter prea intim. Primul lucru pe care l-a întrebat William cînd a sosit la club a fost dacă i se permite o partidă de golf după prînz.

— Sînt încîntat, băiete, a spus Alan şi a făcut o rezervare pentru ora trei.

Alan a fost surprins cînd a văzut că William nu aminteşte nimic despre propunerea lui Henry Osborne în timpul mesei. Departe de asta, băiatul a discutat, foarte în cunoştinţă de cauză, despre opiniile preşedintelui Harding în privinţa reformei taxelor şi despre incompetenţa lui Charles G. Dawes, în calitatea sa de consilier fiscal al preşedintelui. Alan a început să se întrebe dacă William nu renunţase peste noapte la hotărîrea de a aborda problema împrumutului solicitat de Henry Osborne, dar, pe tot parcursul conversaţiei, a nutrit, totuşi, speranţa că schimbarea de atitudine nu s-a produs. Ei bine, dacă aceasta este hotărîrea pe care a luat-o băiatul, şi-a zis în sinea lui, atunci nici eu nu am de ce să procedez altfel. Aşa că aştepta cu nerăbdare o partidă liniştită de golf după-

amiază. După un prînz agreabil și o sticlă de vin pe care a băut-o mai mult el — William s-a limitat doar la un pahar — ei s-au schimbat la vestiarul clubului și au ieșit pe terenul de golf.

— Încă mai aveți un handicap de nouă puncte, nu, domnule? l-a întrebat William.

— Cam pe aproape, dragul meu. De ce?

— Zece dolari pentru fiecare punct marcat, vă convine?

Alan Lloyd a ezitat amintindu-și că golful era unul din sporturile pe care William le practica cu multă competență.

— Da, este perfect.

Nu s-a comentat nimic la primul punct marcat, ceea ce lui Alan i-a reușit din patru lovituri, iar lui William din cinci. Alan a cîștigat destul de confortabil și al doilea și al treilea punct și a început să se relaxeze puțin, fiind chiar încîntat de jocul său. Cînd au ajuns la cel de al patrulea se aflau cam la o jumătate de milă de clădirea clubului. William a așteptat ca Alan să ridice crosa.

— Sub nici o formă n-am să accept un împrumut de cinci sute de mii de dolari din banii ce-mi sînt administrați prin curatelă pentru o societate sau persoană care are vreo conexiune cu Henry Osborne.

Alan a așezat mingea pentru prima lovitură, dar a dat greș trimițînd-o pe teren accidentat. Singurul avantaj a fost că trebuia să parcurgă o distanță destul de mare ceea ce îi oferea cîteva minute de gîndire asupra felului în care să-l abordeze pe William, dar și mingea. După ce Alan a mai aplicat încă trei lovituri, în cele din urmă, cei doi s-au întîlnit pe gazon. Alan a ratat gaura.

— William, tu știi că, în calitatea mea de tutore, eu nu dețin decît un singur vot din trei, după cum bine cunoști că tu nu ai nici o autoritate în luarea deciziilor și nici nu poți exercita un control asupra banilor administrați prin tutelă pînă nu împlinești douăzeci și unu de ani. Tu, de asemenea, îți dai seama că noi n-ar trebui să discutăm acest subiect absolut deloc.

— Sînt întru totul conștient de implicațiile legale, dar cum celelalte două persoane ce au rolul de curatori, amîndouă se culcă cu Henry Osborne...

Alan Lloyd l-a privit perplex.

— Să nu-mi spuneți că sînteți singurul om din Boston care nu știe că Milly Preston este combinată cu tatăl meu vitreg.

Alan Lloyd n-a răspuns nimic.

William a continuat :

— Eu vreau să fiu sigur că am votul dumneavoastră şi că intenţionaţi să faceţi tot ceea ce vă stă în putere ca s-o influenţaţi pe mama să nu aprobe împrumutul, chiar dacă aceasta ar însemna să mergeţi pînă acolo încît să-i spuneţi adevărul despre Milly Preston.

Au reluat jocul şi prima lovitură aplicată de Alan a fost şi mai proastă. William a trimis mingea exact unde trebuie să cadă o minge bine jucată. Următoarea lovitură Alan a aplicat-o de sus şi mingea a ajuns într-o tufă despre care pînă atunci nici măcar nu avusese habar că exista, şi pentru prima oară în patruzeci şi trei de ani a înjurat cu voce tare. Tufa însă îi oferise şi prilejul să se ascundă.

— Îmi ceri puţin cam mult, a spus Alan cînd a venit lîngă William pentru cel de-al cincilea joc.

— Este o nimica toată în comparaţie cu ceea ce trebuie eu să fac, dacă n-aş fi sigur de sprijinul dumneavoastră.

— Nu cred că tatăl tău ar fi de acord cu ameninţările, William, a spus Alan în timp ce a urmărit mingea lui William care, de la o distanţă de paisprezece picioare, a nimerit exact în gaură.

— Singurul lucru cu care tatăl meu n-ar fi fost de acord este Osborne, i-a replicat William.

Mingea lui Alan Lloyd s-a oprit la patru picioare de ţintă.

— În orice caz, dumneavoastră ştiţi foarte bine că tatăl meu a avut o clauză inserată în acte, în conformitate cu care banii investiţi din fondurile sale personale rămîn o afacere secretă, iar beneficiarul nu trebuie să ştie niciodată că familia Kane este implicată personal. Aceasta a fost o regulă pe care n-a încălcat-o niciodată în toată viaţa sa de bancher. Astfel el a putut întotdeauna să fie sigur că nu există conflicte de interese între investiţiile băncii şi acelea făcute din fondurile familiei.

— Ei bine, este evident că mama ta doreşte ca regula să fie încălcată pentru un membru al familiei.

— Henry Osborne nu este un membru al familiei mele, iar atunci cînd eu voi conduce societatea, la fel ca tatăl meu, n-am să încalc această regulă niciodată.

— William, s-ar putea ca într-o bună zi să ajungi să regreţi că ai luat o hotărîre atît de rigidă.

— Nu cred, domnule.

— Ei bine, încearcă și analizează pentru o clipă ce efect s-ar putea să aibă asupra mamei tale asemenea acțiune, a adăugat Alan.

— Mama deja a pierdut cei cinci sute de mii de dolari pe care îi avea, domnule. Nu este suficient pentru un soț? De ce să pierd și eu cinci sute de mii dintr-ai mei?

— Nu știm dacă așa stau lucrurile, William. S-ar putea ca investiția, totuși, să aducă un profit excelent; eu încă n-am avut prilejul să cercetez cu atenție registrele lui Henry.

William s-a crispat cînd Alan Lloyd l-a numit pe tatăl său vitreg Henry.

— Pot să vă asigur că a tocat aproape pînă la ultimul cent banii mamei. Ca să fiu exact, i-au mai rămas treizeci și trei de mii patru sute douăzeci de dolari din suma inițială. Vă sugerez să vă aruncați privirea peste registrele lui Osborne și să-i cercetați mai atent cariera, afacerile din trecut și oamenii cu care s-a asociat. Ca să nu mai vorbesc de faptul că practică jocurile de noroc cu aviditate și la mize mari.

În cea de a opta partidă Alan a trimis mingea exact în lacul din fața lor, lucru ce nu i s-ar fi întîmplat nici măcar unui începător. Și acest punct Alan l-a pierdut.

— Cum ai obținut aceste informații despre Henry? l-a întrebat Alan fiind aproape sigur că prin intermediul biroului lui Thomas Cohen.

— Prefer să nu spun, domnule.

Alan nu și-a dezvăluit părerea; s-a gîndit că s-ar putea să aibă nevoie de acel as, așa că îl va ține în manșetă și i-l va servi lui William mai tîrziu în viață.

— Dacă tot ceea ce ai afirmat se dovedește a fi exact, William, categoric va trebui s-o sfătuiesc pe mama ta să nu fie de acord cu nici-o investiție în firma lui Henry. De asemenea, va fi datoria mea ca toată chestiunea s-o discut pe față cu Henry.

— Ar fi bine dacă ați proceda așa, domnule.

Alan a reușit o lovitură mai bună, dar și-a dat seama că nu va cîștiga.

William a continuat:

— S-ar putea, de asemenea, să vă intereseze că Osborne are nevoie de cei cinci sute de mii de dolari din banii mei nu pentru contractul pentru spital, ci ca să-și achite o veche datorie din Chicago. Presupun că nu știați.

Alan n-a spus nimic; în mod cert, el nu știa nimic. William a marcat încă un punct. Cînd au ajuns la cel de al

optsprezecelea joc, Alan ratase opt găuri şi era pe punctul să termine cea mai proastă partidă din toate cîte şi le putea aminti. Urma lovitura finală de la o distanţă de cinci picioare, care, spera, să-i dea posibilitatea să reducă diferenţa faţă de William la jumătate.

— Mai ai şi alte bombe pentru mine ? l-a întrebat Alan.

— Înainte sau după ultima lovitură, domnule ?

Alan a rîs şi a hotărît să nu se lase intimidat.

— Înainte de lovitură, William, a spus el aplecîndu-se asupra crosei.

— Lui Osborne n-o să i se dea contractul pentru spital. Cei de care depinde acest lucru consideră că el mituieşe membrii tineri din consiliul municipal. Nu se vor face dezvăluiri publice, dar, ca să se asigure că nu vor fi repercusiuni ulterioare, societatea lui n-a mai fost trecută pe hîrtia finală. De fapt, contractul va fi dat societăţii Kirkbride şi Carter. Această ultimă informaţie este strict secretă. Nici celor de la Kirkbride şi Carter nu li se va aduce la cunoştinţă decît de joi într-o săptămînă, aşa că v-aş fi recunoscător dacă aţi păstra ştirea pentru dumneavoastră.

Alan a ratat ultima lovitură. William a trimis mingea exact în gaură, după care s-a îndreptat spre preşedintele băncii şi i-a strîns cu căldură mîna.

— Vă mulţumesc pentru partidă, domnule. Cred că îmi datoraţi nouăzeci de dolari.

Alan şi-a scos portmoneul şi i-a înmînat o sută de dolari.

— William, cred că a venit timpul să nu-mi mai spui „domnule". Numele meu, după cum bine ştii, este Alan.

— Mulţumesc, Alan.

William i-a restituit zece dolari.

*
* *

Luni dimineaţa Alan Lloyd a venit la bancă cu ceva mai multe proiecte de îndeplinit decît îşi pusese în gînd înainte de weekend. A desemnat cinci şefi de departamente să verifice imediat exactitatea afirmaţiilor lui William. Se temea că el deja ştia ce vor da la iveală cercetările lor şi, din cauza poziţiei lui Anne la bancă, a luat toate măsurile ca nici un departament să nu aibă cunoştinţă de ce lucra celălalt. Instrucţiunile lui pentru fiecare şef de departament erau clare :

toate rapoartele trebuiau să fie strict secrete şi nu puteau fi văzute decît de preşedintele băncii. Miercuri, în aceeaşi săptămînă, el avea cinci rapoarte preliminare pe birou. Toate păreau să confirme spusele lui William, deşi fiecare din şefii de departament a cerut încă puţin timp pentru a verifica unele detalii. Alan a hotărît să n-o alarmeze pe Anne pînă nu are unele date mai concrete. Cel mai bun lucru pe care a considerat că trebuie să-l facă pentru moment a fost să profite de un dineu pe care îl dădea familia Osborne în acea seară spre a o sfătui pe Anne să nu ia imediat o hotărîre în privinţa împrumutului.

Alan, cînd a ajuns la petrecere, a fost şocat văzînd-o pe Anne cît arăta de obosită şi slăbită, ceea ce l-a îndemnat să suprime tonurile alarmante din avertismentul său. În momentul în care a reuşit s-o prindă singură, n-au putut sta împreună decît cîteva clipe. Măcar de n-ar fi fost chiar în aşteptarea copilului, acum cînd se întîmplă toate acestea, şi-a zis în sinea lui Alan.

— Alan, ce drăguţ din partea ta că ai venit, mai cu seamă că, probabil eşti foarte ocupat la bancă.

— Draga mea, nu mi-aş permite să pierd vreuna din petrecerile tale, ele continuă să rămînă atracţia Boston-ului.

Ea a zîmbit.

— Mă întreb dacă spui vreodată un lucru care să supere pe cineva.

— Mult prea des, Anne. Ai avut vreme să te mai gîndeşti în privinţa împrumutului ?

A încercat să o spună pe un ton cît mai degajat.

— Nu, mă tem că nu. Am fost ocupată pînă peste cap cu alte lucruri, Alan. Cum se prezintă conturile lui Henry ?

— Bine, dar nu avem cifrele decît pentru un an, de aceea cred că ar trebui să punem contabilii noştri să facă o verificare completă. Este o procedură bancară care se practică în mod curent faţă de orice persoană care conduce o societate de mai puţin de trei ani. Sînt sigur că Henry va înţelege punctul nostru de vedere şi va fi de acord.

— Anne, dragă, ce petrecere frumoasă, s-a auzit o voce puternică peste umărul lui Alan. El n-a recunoscut chipul ; probabil este unul dintre politicienii prieteni cu Henry. Ce mai face micuţa viitoare mamă ? a continuat vocea pe un ton exuberant.

Alan i-a părăsit pe cei doi sperînd că izbutise să cîştige ceva timp pentru bancă. Era o mulţime de politicieni la pe-

trecere, de la primăria orașului și chiar doi din Congres, ceea ce l-a făcut să se întrebe dacă, pînă la urmă, nu se va dovedi că William a fost greșit informat în legătură cu acel contract. Nici nu mai era nevoie ca banca să continue investigația : anunțul oficial din partea primăriei trebuia să se facă în cursul săptămînii următoare. Alan a spus la revedere gazdelor, și-a luat pardesiul negru din hol și a plecat.

— De azi într-o săptămînă, a spus el cu voce tare, parcă spre a se reasigura pe el însuși în timp ce cobora pe Chestnut Street, îndreptîndu-se spre casă.

În timpul petrecerii Anne a căutat să-l urmărească pe Henry ori de cîte ori se afla pe lîngă Milly Preston. În mod cert nimic din comportamentul lor nu trăda că ar fi ceva între ei ; de fapt, Henry o bună parte de timp, a stat cu John Preston. Anne a început să se întrebe dacă nu-și judecase greșit soțul și s-a gîndit să anuleze întîlnirea de a doua zi cu Glen Ricardo. Petrecerea s-a terminat cu două ore mai tîrziu decît anticipase ; ea spera că asta însemna că toată lumea s-a simțit bine.

— Frumoasă petrecere, Anne, îți mulțumesc că ne-ai invitat.

Era aceeași persoană cu voce răsunătoare care acum își lua rămas bun. Anne nu-și putea aminti numele lui, se pare că avea o funcție pe la primăria orașului. Acum deja dispăruse pe alee.

Anne a urcat anevoie scările și a început să-și descheie nasturii de la rochie încă înainte de a ajunge în dormitor, promițîndu-și să nu mai dea nici o petrecere înainte de nașterea copilului, care va fi peste vreo zece săptămîni.

Henry începuse deja să se dezbrace.

— Ai putut să schimbi vreo vorbă cu Alan, draga mea ?

— Da, a răspuns Anne. A spus că registrele par în ordine, dar, cum societatea nu este înființată decît de un an, el trebuie să trimită propriii lor contabili pentru o dublă verificare ; se pare că este modul obișnuit de lucru al băncii.

— La dracu' cu modul lor obișnuit de lucru. Anne, nu-ți dai seama că în spate sînt mașinațiunile lui William care încearcă să blocheze împrumutul ?

— Cum poți să spui așa ceva ? Alan n-a amintit nimic despre William.

— N-a amintit ? a întrebat Henry pe un ton ridicat. Nici măcar nu s-a deranjat să-ți spună că William a luat

duminică prînzul cu el la clubul de golf în vreme ce tu stăteai aici singură ?

— Ce vorbe sînt astea ? a întrebat Anne. Nu te cred. William niciodată n-ar veni la Boston fără să mă vadă. Pesemne că te înşeli, Henry.

— Draga mea, jumătate din oraş a fost acolo şi eu nu-mi imaginez că William a făcut un drum de peste cincizeci de mile doar pentru o partidă de golf cu Alan Lloyd. Ascultă, Anne, eu am nevoie de acel împrumut pentru că altfel nu sînt admis printre cei care licitează pentru contractul primăriei. Cîndva — şi asta foarte curînd — tu va trebui să te hotărăşti dacă îl crezi pe William sau pe mine. Eu trebuie să am banii de mîine într-o săptămînă, deci peste numai opt zile. Dacă nu pot arăta primăriei că am acei bani, voi fi tăiat de pe listă. Voi fi eliminat de la licitaţie pentru că William n-a fost de acord ca tu să te măriţi cu mine. Te rog, Anne, vrei să-l suni mîine pe Alan şi să-i spui să transfere banii ?

Vocea lui mînioasă bubuia în capul lui Anne făcînd-o să se simtă năucă şi pe punctul de a leşina.

— Nu, nu mîine, Henry. Nu se poate amîna pînă vineri ? Mîine am o zi grea.

Henry a făcut un efort să se stăpînească şi a venit spre ea, aşa cum stătea dezbrăcată în faţa oglinzii.

I-a mîngîiat pîntecele rotund.

— Vreau să-i dau acestui prunc aceeaşi şansă pe care a avut-o William.

*

* * *

Ziua următoare Anne şi-a spus de o sută de ori că nu se va duce la Glen Ricardo, dar, cu puţin înainte de prînz, a chemat un taxi. A urcat scările de lemn care scîrţîiau la fiecare pas, cuprinsă de nelinişte în privinţa veştilor pe care le-ar putea afla. Încă se mai putea întoarce. A ezitat, apoi a ciocănit uşor la uşă.

— Intră.

A deschis uşa.

— O, doamna Osborne, sînt încîntat să vă revăd. Vă rog luaţi loc.

Anne s-a aşezat şi amîndoi s-au uitat unul la celălalt.

— Mă tem că veştile nu sînt bune, a spus Glen Ricardo trecîndu-şi mîna prin părul lung şi negru.

Anne a simţit că-i sare inima din piept şi că i se face rău.

— Domnul Osborne nu a fost văzut întîlnindu-se cu doamna Preston şi nici cu altă femeie în timpul ultimelor şase zile.

— Dar aţi zis că veştile nu sînt bune, a spus Anne.

— Bineînţeles, doamnă Osborne, eu am crezut că dumneavoastră căutaţi motive pentru divorţ. În mod normal nevestele furioase nu vin la mine sperînd că am să le dovedesc inocenţa soţilor.

— Nu, nu, a spus Anne uşurată. Este cea mai bună veste pe care am primit-o în ultimele săptămîni.

— O, bun, a spus domnul Ricardo uşor surprins. Să sperăm că nici cea de a doua săptămînă nu va aduce nimic în plus.

— O, puteţi să opriţi chiar acum cercetările, domnule Ricardo. Sînt sigură că nu veţi găsi nimic care să schimbe ceva săptămîna viitoare.

— Nu cred că ar fi înţelept, doamna Osborne. Ca să facem o evaluare finală numai după o săptămînă de investigaţii ar fi, ca să zicem aşa, cel puţin prematur.

— E-n ordine, dacă consideraţi că aşa trebuie, dar eu sînt convinsă că săptămîna următoare nu va aduce nici o noutate în plus.

— În orice caz, a continuat Glen Ricardo scuturîndu-şi trabucul care acum i se părea lui Anne mai mare şi mirosind mai bine decît cel de săptămîna trecută, dumneavoastră deja aţi plătit pentru două săptămîni.

— Ce este cu scrisorile? a întrebat Anne amintindu-şi brusc de ele. Presupun că sînt de la cineva care invidiază realizările soţului meu.

— Ei bine, doamna Osborne, aşa cum v-am spus săptămîna trecută, este foarte greu să dai de urma autorului unor scrisori anonime. Totuşi, noi am putut să localizăm papetăria de unde au fost cumpărate plicurile, pentru că ele sînt destul de neobişnuite, dar deocamdată nu am altceva în plus. S-ar putea ca săptămîna viitoare să am. Aţi mai primit vreo scrisoare în ultimele cîteva zile?

— Nu.

— Bun. Deci, se pare, că totul merge cît se poate de mulţumitor. Să nădăjduim, pentru binele dumneavoastră, că săptămîna viitoare va fi ultima noastră întîlnire.

— Da, a spus Anne fericită, să sperăm că așa va fi. Putem stabili cheltuielile dumneavoastră joia viitoare?

— Bineînțeles, bineînțeles.

Anne aproape că uitase fraza, dar de data aceasta a făcut-o să rîdă. În timp ce se îndrepta cu taxiul spre casă a hotărît că Henry trebuie să aibă împrumutul de cinci sute de mii de dolari și șansa de a-i dovedi lui William și Alan că judecau greșit. Ea încă nu-și revenise din șocul produs la aflarea veștii că William venise în Boston fără să o vadă; probabil că Henry avea dreptate cînd a sugerat că William încerca pe la spate să le contracareze planurile.

*
* *

În seara aceea Henry a fost încîntat cînd Anne i-a spus ce hotărîre a luat în privința împrumutului și în dimineața următoare i-a adus documentele legale să le semneze. Anne n-a putut să nu se gîndească la faptul că el, pesemne, a avut hîrtiile pregătite de cîtăva vreme, mai cu seamă că semnătura lui Milly Preston era deja pe ele sau devenea oare din nou din cale afară de suspicioasă? A înlăturat acest gînd și a semnat imediat.

*
* *

Anne era pregătită cu toate răspunsurile luni dimineață cînd a telefonat Alan.

— Anne, dă-mi voie cel puțin să țin lucrurile pe loc pînă joi. Atunci vom ști cui i s-a acordat contractul pentru construirea spitalului.

— Nu, Alan, hotărîrea nu poate aștepta. Henry are nevoie acum de bani. El trebuie să dovedească primăriei că este destul de puternic din punct de vedere financiar ca să ducă la îndeplinire contractul și tu deja ai semnăturile a doi tutori, așa că responsabilitatea nu mai este a ta.

— Banca poate oricînd să garanteze poziția lui Henry fără să vireze de fapt banii. Sînt sigur că primăria va găsi soluția acceptabilă. În orice caz, n-am avut suficient timp ca să verificăm conturile societății lui.

— Dar ai avut timp suficient ca să iei prînzul cu William duminica trecută, fără ca mie să-mi comunici.

A urmat o scurtă pauză la celălalt capăt al firului.

— Anne, eu...

— Să nu-mi spui că n-ai avut prilejul. Miercuri ai venit la petrecerea noastră şi puteai foarte simplu să-mi zici două vorbe. Tu, însă, ai hotărît să nu pomeneşti nimic, în schimb, ţi-ai găsit timp să mă sfătuieşti să amîn luarea unei hotărîri în privinţa împrumutului lui Henry.

— Anne, îmi pare rău. Te înţeleg cum îţi pot apărea toate acestea şi de ce eşti nemulţumită. Dar, te rog, crede-mă, am avut, într-adevăr, motive să n-o fac. Pot să trec pe la tine şi să-ţi explic totul ?

— Nu, Alan, nu poţi. V-aţi unit împotriva soţului meu. Nici unul din voi nu vreţi să-i acordaţi o şansă să vă dovedească de ce este în stare. Ei bine, eu am de gînd să-i dau această şansă.

Anne a închis telefonul încîntată de ea însăşi, simţind că-i fusese loială lui Henry într-un mod care compensa total faptul că se îndoise de el la început.

Alan Lloyd a sunat din nou, dar Anne şi-a instruit slujnica să spună că era plecată în oraş pentru toată ziua. Cînd Henry s-a întors în acea noapte acasă a fost bucuros auzind cum l-a pus Anne le punct pe Alan.

— Iubita mea, totul o să iasă foarte bine, ai să vezi. Joi dimineaţă mi se va acorda contractul şi atunci poţi să-l săruţi şi să te împaci cu Alan ; totuşi, pînă atunci, caută să nu dai ochii cu el. De fapt, dacă îţi face plăcere, joi putem lua prînzul la Ritz şi vei avea prilejul să-i faci semn cu mîna din celălalt capăt al restaurantului.

Anne a zîmbit şi a fost de acord. N-a putut să nu-şi amintească faptul că în acea zi, la ora douăsprezece urma să-l întîlnească pentru ultima oară pe Ricardo. Era, totuşi, destul de devreme, ca ea să poată ajunge la ora unu la Ritz şi să sărbătorească ambele triumfuri deodată.

Alan a încercat de nenumărate ori să vorbească cu Anne, dar slujnica întotdeauna avea o scuză la îndemînă. Din moment ce documentul fusese semnat de doi tutori, el nu putea să amîne plata mai mult de douăzeci şi patru de ore. Formularea îi aparţinea lui Richard Kane, fiind valabilă pentru orice acord legal şi nu exista nici o portiţă de scăpare. Marţi după-amiaza cînd cecul de cinci sute de mii de dolari a părăsit banca printr-un curier special, Alan s-a aşezat la birou şi

i-a scris lui William o scrisoare lungă relatîndu-i toate evenimentele care culminaseră cu transferul banilor, omiţînd doar faptele care nu erau încă confirmate de rapoartele de la cele cinci departamente. A trimis o copie a scrisorii fiecărui director al băncii, conştient fiind că, deşi el se comportase cu cea mai mare corectitudine, rămînea totuşi expus acuzaţiei de tăinuire.

William a primit scrisoarea lui Alan Lloyd la colegiul St. Paul în dimineaţa de joi, la micul dejun.

*

* *

La micul dejun, în dimineaţa de joi, la Beacon Hill s-au servit obişnuitele ouă prăjite cu şuncă, pîine prăjită, fierbinte, porridge rece şi cafea făcută la filtru, aburindă. Henry era ba nervos, ba vesel, s-a răstit la slujnică, a glumit cu un funcţionar tînăr de la primărie care l-a sunat să-i spună că numele societăţii căreia i se acordase contractul pentru construirea spitalului va fi afişat la avizierul primăriei în jurul orei zece. Anne aproape că aştepta cu nerăbdare ultima ei întîlnire cu Glen Ricardo. A frunzărit revista *Vogue* încercînd să nu bage de seamă cum lui Henry îi tremurau mîinile încleştate pe *The Boston Globe*.

— Ce ai de gînd să faci în dimineaţa asta? a întrebat-o Henry, străduindu-se să înfiripe o conversaţie.

— O, nu prea multe pînă vom celebra victoria la prînz. Ai să poţi să construieşti aripa pentru copii în memoria lui Richard? l-a întrebat Anne.

— Draga mea, nu în memoria lui Richard. Aceasta va fi realizarea mea, aşa că va fi în onoarea ta, se va numi „Clinica doamna Henry Osborne" a adăugat el grandilocvent.

— Ce idee bună, a spus Anne şi a lăsat revista jos zîmbindu-i soţului ei. Dar tu nu trebuie să mă laşi să beau prea multă şampanie la prînz, pentru că în după-amiaza asta merg la control la doctorul MacKenzie şi nu cred că va fi încîntat să mă vadă ameţită cînd nu mai sînt decît nouă săptămîni pînă se naşte copilul. Cînd ai să ştii cu siguranţă că acel contract este al tău?

— Ştiu deja, a spus Henry. Funcţionarul cu care am vorbit adineaori era sută la sută sigur, dar se va anunţa oficial la ora zece.

— Primul lucru pe care va trebui să-l faci atunci, Henry, este să-l suni pe Alan şi să-i comunici vestea cea bună. Încep să mă simt destul de vinovată pentru felul în care m-am purtat cu el în ultima săptămînă.

— Nu este cazul să te simţi vinovată ; el nu s-a deranjat să te pună la curent cu acţiunile lui William.

— Nu, dar a încercat să-mi explice mai tîrziu, Henry, iar eu nu i-am dat nici o şansă să-mi spună versiunea lui.

— E-n ordine, e-n ordine, fie cum doreşti tu. Dacă asta te face fericită am să-l sun la ora zece şi cinci şi atunci tu poţi să-i spui lui William că s-a ales de la mine cu un milion. S-a uitat la ceas. Ar fi mai bine să plec. Urează-mi noroc.

— Am crezut că nu mai este nevoie s-o fac.

— Nu, nu este. Aşa se obişnuieşte. Ne vedem la Ritz la ora unu. A sărutat-o pe frunte. Diseară ai să poţi să rîzi de Alan, de William, de contracte şi ai să poţi să le tratezi pe toate ca simple probleme ale trecutului, crede-mă. La revedere, draga mea.

— Sper să fie aşa, Henry.

*

* *

Micul dejun zăcea neatins în faţa lui Alan Lloyd. Pe cînd citea paginile financiare din *The Boston Globe* a observat un mic paragraf în coloana din dreapta care spunea că în acea dimineaţă, la ora zece, primăria va anunţa societatea căreia i s-a acordat contractul de cinci milioane dolari pentru construirea spitalului.

Alan Lloyd deja hotărîse ce acţiuni trebuie să întreprindă dacă Henry nu reuşea să obţină contractul şi dacă tot ce afirmase William se dovedea a fi exact. El va face ceea ce ar fi făcut şi Richard dacă s-ar fi confruntat cu aceeaşi situaţie şi anume, va proceda aşa cum va fi cel mai bine pentru interesele băncii. Ultimele rapoarte de la cele cinci departamente asupra stării financiare a lui Henry îl tulburaseră mult pe Alan Lloyd. Osborne era, într-adevăr, un mare jucător de noroc şi nu s-a putut afla nimic în privinţa destinaţiei pe care o luaseră cei cinci sute de mii de dolari vărsaţi la societatea lui Henry. Alan Lloyd şi-a sorbit pe îndelete oranjada fără a se atinge de nimic altceva din micul dejun. S-a scuzat faţă de menajara sa şi a plecat la bancă. Era o zi frumoasă

*
* *

— William, vii la o partidă de tenis în după-amiaza asta ?

Matthew Lester stătea în picioare în spatele lui William care citea pentru a doua oară scrisoarea de la Alan Lloyd.

— Ce-ai spus ?

— Ai surzit sau deja ai devenit un adolescent senil ? Vrei să te bat măr la tenis în după-amiaza asta ?

— Nu, n-am să fiu aici după-amiază, Matthew. Am lucruri mult mai importante de făcut.

— Firește, bătrîne, am uitat că tu pleci iarăși într-una din călătoriile tale misterioase la Casa Albă. Știu că președintele Harding caută un nou consilier fiscal și tu ești exact omul potrivit care să ia locul acelui nebun încăpățînat, Charles G. Dawes. Spune-i că accepți, cu condiția de a-l invita pe Matthew Lester să ocupe funcția de procuror general al administrației americane.

William tot n-a răspuns.

— Știu că gluma este destul de nereușită, dar am crezut că merită măcar un comentariu, a spus Matthew în timp ce se așeza lîngă William și și-a privit mai atent prietenul. Ouăle sînt de vină, nu-i așa ? Au un gust de parcă ar fi fost aduse dintr-un lagăr de prizonieri de război din Rusia.

— Matthew, am nevoie de ajutorul tău, a spus William în timp ce punea scrisoarea lui Alan înapoi în plic.

— Ai primit o epistolă de la sora mea și ea îți spune că ai putea să-l înlocuiești temporar pe Rudolf Valentino ?

William s-a ridicat în picioare.

— Încetează cu aiurelile, Matthew. Dacă banca tatălui tău ar fi fost jefuită, tu ai sta cu mîinile în sîn și ai face glume ?

Chipul lui William era fără nici o îndoială serios. Tonul lui Matthew s-a schimbat.

— Nu, n-aș face.

— Bun. Hai să mergem de aici și am să-ți explic totul.

*
* *

Anne a plecat din Beacon Hill puțin după ora zece ca să facă unele cumpărături înainte de a se duce la ultima întîlnire cu Glen Ricardo. Telefonul a început să sune cînd ea urca în Chestnut Street. A răspuns fata din casă, care s-a

uitat pe fereastră și a hotărît că stăpina ei era mult prea departe ca să mai alerge s-o cheme. Dacă Anne s-ar fi întors să vorbească la telefon i s-ar fi comunicat decizia primăriei în privința contractului pentru spital. În schimb, ea a cumpărat niște ciorapi de mătase și a încercat un nou parfum. La biroul lui Glen Ricardo a ajuns puțin după ora douăsprezece sperînd că mirosul noului parfum va contracara pe cel de trabuc.

— Cred că n-am întîrziat, a început ea cu vervă.

— Doamna Osborne, luați loc.

Ricardo nu părea deosebit de vesel, dar așa arată de obicei, și-a zis Anne în gînd. Apoi a observat că el nu-și fuma nelipsitul trabuc.

Glen Ricardo a deschis un dosar maro, elegant, singurul lucru nou pe care Anne îl vedea în birou și a scos cîteva hîrtii.

— Să începem cu scrisorile anonime, da, doamna Osborne?

Lui Anne nu i-a plăcut deloc tonul vocii lui și nici cuvîntul „să începem cu".

— Da, este în ordine, a reușit ea să articuleze.

— Ele sînt trimise de o anume doamnă Ruby Flowers.

— Cine? De ce? a întrebat Anne neliniștită că va primi un răspuns pe care nu voia să-l audă.

— Presupun că unul din motive este acela că doamna Flowers în momentul de față l-a dat în judecată pe soțul dumneavoastră.

— Ei bine, asta explică tot misterul, a spus Anne. Pesemne că vrea să se răzbune. Cît pretinde că îi datorează Henry?

— Ea nu reclamă datorii, doamnă Osborne.

— Ei bine, atunci ce reclamă?

Glen Ricardo s-a ridicat de pe scaun proptindu-și mîinile de birou, de parcă această mișcare i-ar fi solicitat întreaga forță a brațelor ca să-și salte trupul obosit. S-a îndreptat spre fereastră și a privit aglomerația din portul Boston.

— Ea l-a dat în judecată pentru că nu și-a respectat promisiunea făcută, doamna Osborne.

— O, nu se poate, a spus Anne.

— Se pare că atunci cînd domnul Osborne v-a cunoscut pe dumneavoastră, ei erau logodiți urmînd să se căsătorească, dar logodna s-a rupt, aparent, fără nici un motiv.

— O femeiușcă, probabil, care voia banii lui Henry.

— Nu, nu cred că a fost așa. Vedeți, doamna Flowers are deja o situație. Nu ca a dumneavoastră, bineînțeles, dar,

în orice caz, este o femeie înstărită. Fostul ei soț a avut o societate de îmbuteliat băuturi răcoritoare și el i-a lăsat o avere ce-i oferă o anume siguranță financiară.

— Fostul ei soț... ea cîți ani are ?

Detectivul s-a întors la birou, a frunzărit cîteva pagini din dosar, după care degetul mare a început să coboare de-a lungul uneia din ele. Unghia neagră s-a oprit.

— Va împlini cincizeci și trei.

— O, Dumnezeule, a spus Anne. Biata femeie ! Pesemne că mă urăște.

— Aș îndrăzni să spun că da, doamna Osborne, dar asta nu ne ajută cu nimic. Acum trebuie să revin la celelalte activități ale soțului dumneavoastră.

Degetul pătat de nicotină a mai dat cîteva pagini.

Anne a simțit că începe să i se facă rău. De ce mai venise, de ce nu renunțase încă de săptămîna trecută ? Ea n-ar trebui să știe toate acestea. Nu voia să le știe. De ce nu se scoală de pe scaun și să plece ? Ce n-ar fi dat ca Richard să se afle lîngă ea. El ar fi știut exact cum să procedeze. A descoperit însă că nu poate să se miște și a rămas pironită locului din cauza lui Glen Ricardo și a hîrtiilor din noul său dosar elegant.

— Săptămîna trecută, de două ori, domnul Osborne a fost singur în compania doamnei Preston mai mult de două ceasuri.

— Dar asta nu dovedește nimic, a spus Anne disperată. Știu că au discutat despre un document financiar foarte important.

— Într-un mic hotel de pe La Salle Street.

Anne nu l-a mai întrerupt pe detectiv.

— În ambele ocazii au fost văzuți intrînd în hotel ținîndu-se de mînă, șușotind și rîzînd. Bineînțeles, nu este concluziv, dar avem fotografiile lor cînd au intrat și au ieșit din hotel.

— Distrugeți-le, a spus Anne abia șoptit.

Glen Ricardo a clipit din ochi.

— Cum doriți, doamna Osborne. Mă tem că sînt mai multe. Celelalte cercetări arată că domnul Osborne n-a fost niciodată student la Harvard și nici ofițer în armata americană. A existat un anume Henry Osborne la Harvard care era înalt de cinci picioare și cinci țoli, avea părul blond-roșcat și era originar din Alabama. A fost omorît pe Maine în 1917. Noi, de asemenea, știm că soțul dumneavoastră este mult mai tînăr

decît vîrsta pe care pretinde el că ar avea-o, iar numele lui real este Vittorio Togna şi şi-a făcut stagiul...

— Nu vreau să mai aud nimic, a spus Anne cu obrajii inundaţi de lacrimi. Nu vreau să mai aud nimic.

— Bineînţeles, doamna Osborne, vă înţeleg. Îmi pare rău că veştile mele sînt atît de proaste. În meseria mea uneori...

Anne a luptat să-şi recapete cît de cît stăpînirea de sine.

— Vă mulţumesc, domnule Ricardo. Apreciez tot ceea ce aţi făcut. Cît vă datorez ?

— Ei bine, deja aţi plătit pentru două săptămîni în avans, iar cheltuielile mele se ridică la şaptezeci şi trei de dolari.

Anne i-a dat o bancnotă de o sută de dolari şi s-a ridicat de pe scaun.

— Să nu vă uitaţi restul, doamna Osborne.

Ea a clătinat din cap şi a făcut semn cu mîna că n-o interesează.

— Doamna Osborne, vă simţiţi bine ? Îmi păreţi puţin cam palidă. Vă pot aduce un pahar cu apă sau altceva ?

— Totul e-n ordine, a minţit Anne.

— Poate îmi permiteţi să vă conduc cu taxiul acasă.

— Nu, mulţumesc, domnule Ricardo, am să reuşesc să mă descurc singură. S-a întors şi i-a zîmbit. A fost foarte amabil din partea dumnevoastră că v-aţi oferit.

Glen Ricardo a închis încet uşa în urma clientei sale, s-a dus spre fereastră, a rupt cu dinţii capătul ultimului său trabuc de lux, l-a scuipat afară şi şi-a blestemat meseria.

*

* *

Anne s-a oprit în capul scărilor ţinîndu-se strîns de balustradă, gata să leşine. Copilul o lovea cu picioarele în burtă şi o făcea să-i vină să vomite. La colţul blocului a găsit un taxi, s-a ghemuit pe bancheta din spate, fiindu-i imposibil să se oprească din plîns sau să se gîndească la ce va face în continuare. Imediat ce a coborît din maşină în faţa casei, s-a dus direct în dormitor fără ca s-o vadă cineva din personal plîngînd. Cînd a intrat în cameră telefonul suna şi ea l-a ridicat, mai mult din obişnuinţă, nu că ar fi fost curioasă să ştie cine era.

— Aş putea vorbi cu doamna Kane, vă rog ?

— Bună, Alan. Eu sînt, Anne.

— Anne, draga mea, mi-a părut atît de rău cînd am aflat vestea azi dimineaţă.

— Cum de știi, Alan, cum ai aflat ? Cine ți-a spus ?

— Cei de la primărie m-au sunat și mi-au dat toate detaliile curînd după ora zece, în dimineața asta. Am încercat să te sun, dar slujnica a spus că deja plecaseși după cumpărături.

— O, Dumnezeule, a zis Anne. Aproape că uitasem de contract.

S-a așezat pe un scaun cu mare greutate, abia mai respirînd.

— Anne, te simți bine ?

— Da, sigur, a răspuns ea încercînd fără succes să-și domolească plînsul. Ce au avut de spus cei de la primărie ?

— Contractul pentru spital a fost dat unei societăți care se cheamă Kirkbride și Carter. Se pare că Henry nici n-a figurat printre primii trei. Am încercat toată dimineața să dau de el, dar a plecat de la birou imediat după ora zece și nu s-a mai întors de atunci. Anne, presupun că nu știi unde este.

— Nu, n-am nici o idee.

— Vrei să trec pe la tine, draga mea ? a întrebat el. Aș putea fi acolo în cîteva minute.

— Nu, mulțumesc Alan. Anne a făcut o pauză ca să tragă cu greutate puțin aer în piept. Te rog să mă ierți pentru modul în care te-am tratat în aceste ultime cîteva zile. Dacă Richard ar mai fi în viață, nu m-ar ierta niciodată.

— Nu fi caraghioasă, Anne, prietenia noastră durează de mult prea mulți ani ca un incident stupid ca acela să aibă vreo importanță.

Bunătatea din vocea lui a făcut-o să izbucnească iar în plîns. Anne se clătina pe picioare.

— Trebuie să plec, Alan. Se aude cineva la ușa din față ; s-ar putea să fie Henry.

— Ai grijă de tine, Anne și nu-ți face probleme pentru cele întîmplate astăzi. Atîta vreme cît voi fi președintele băncii, te voi susține întotdeauna. Nu ezita să mă suni dacă ai nevoie de mine.

Anne a pus telefonul jos simțind un zgomot surd în urechi. Efortul de a respira era din ce în ce mai mare. S-a lăsat pe dușumea și a simțit o contracție puternică, senzație demult uitată și peste puterile ei.

Cîteva minute mai tîrziu, slujnica a bătut încet în ușă. N-a primit nici un răspuns și a pășit înăuntru urmată de William. El nu mai intrase deloc în dormitorul mamei sale

după căsătoria ei cu Henry Osborne. Cei doi au alergat spre Anne, care era zguduită de convulsii și complet inconștientă de prezența lor. Mici pete de spumă îi apăruseră pe buza de sus. În cîteva secunde criza a trecut și Anne a început să geamă ușor.

— Mamă, a spus William imediat. Ce este cu tine ?

Anne a deschis ochii și i-a pironit asupra fiului ei, privindu-l cu disperare.

— Richard, mulțumesc lui Dumnezeu că ai venit. Am nevoie de tine.

— Sînt William, mamă.

Privirea i s-a împăienjenit.

— Nu mai am nici un strop de putere, Richard. Trebuie să plătesc pentru greșelile mele. Iartă...

Vocea i s-a transformat într-un geamăt adînc cînd o altă contracție puternică a început.

— Ce se întîmplă ? a întrebat William neajutorat.

— Cred că au început durerile facerii, deși n-ar fi trebuit să nască decît peste cîteva săptămîni, a spus slujnica.

— Du-te imediat și sună-l pe doctorul MacKenzie, i-a spus William servitoarei în timp ce el a alergat spre ușă. Matthew, a strigat el tare, vino repede sus.

Matthew a urcat în fugă scările, oprindu-se în dormitor lîngă William.

— Ajută-mă s-o ducem pe mama în mașină, a spus el.

Matthew a îngenuncheat. Cei doi băieți au ridicat-o pe Anne, au coborît cu ea ușor pe scări și au dus-o în mașină. Ea respira cu mare greutate, gemea, fiind evident că durerile erau foarte mari. William a alergat înapoi în casă, a smuls telefonul din mîna slujnicei în timp ce Matthew aștepta în mașină.

— Domnul doctor MacKenzie ?

— Da, cu cine vorbesc ?

— Numele meu este William Kane ; dumneavoastră nu mă cunoașteți.

— Nu te cunosc, tinere ? Eu am asistat la nașterea ta. Cu ce îți pot fi de folos ?

— Cred că mama trebuie să nască. Am s-o aduc la spital imediat. Voi fi acolo în cîteva minute.

Tonul doctorului MacKenzie s-a schimbat.

— Bine, William, nu te speria. Eu voi fi aici și te voi aștepta. Totul va fi sub control din momentul în care sosiți.

— Mulțumesc, domnule doctor. William a ezitat. Pare să fi avut o criză. Este normal ?

Cuvintele lui William l-au înghețat pe doctor. Și el a șovăit.

— Ei bine, nu este chiar normal. Dar ea o să-și revină imediat ce naște. Ad-o aici cît poți de repede.

William a închis telefonul, a ieșit din casă în goană și a sărit în Rolls Royce. A condus mașina fără să oprească pentru nimic în lume, încetinind doar și rămînînd în viteza întîi, pînă au ajuns la spital. Cei doi băieți au coborît-o pe Anne. I-a întîmpinat o soră cu o targă, care i-a condus pînă în secția de obstetrică. Doctorul MacKenzie stătea în ușa sălii de operație așteptîndu-i. A preluat pacienta și le-a spus băieților să rămînă pe coridor.

Cei doi băieți au stat în tăcere pe o mică banchetă și au așteptat. Țipete îngrozitoare, așa cum n-auziseră niciodată, veneau din sala de nașteri ; ca apoi să fie urmate de o tăcere și mai înfiorătoare. Pentru prima oară în viața sa William s-a simțit total neajutorat. Au rămas acolo încă două ore fără să schimbe nici un cuvînt între ei. În cele din urmă și-a făcut apariția doctorul MacKenzie istovit. Cei doi băieți s-au ridicat în picioare și doctorul a privit spre Matthew Lester.

— William ? a întrebat el.

— Nu, domnule, eu sînt Matthew Lester ; el este William.

Doctorul s-a întors spre William și i-a pus o mînă pe umăr.

— William, îmi pare rău, mama ta a murit acum cîteva minute... iar copilul, o fetiță, s-a născut mort. William a simțit că i se taie picioarele și s-a lăsat pe bancă. Am făcut tot ceea ce ne-a stat în puteri ca să-i salvăm, dar a fost în zadar. Și-a clătinat capul cu durere. Anne n-a vrut să mă asculte, a ținut atît de mult să aibă acest copil. N-ar fi trebuit să mai nască niciodată.

William a rămas tăcut, ca o stană de piatră, sub cuvintele doctorului ce cădeau ca niște lovituri de bici.

— Cum *a fost posibil* ca ea să moară ? a șoptit el. Cum ați putut *s-o lăsați* să moară ?

Doctorul s-a așezat pe bancă între cei doi băieți.

— Ea n-a vrut să mă asculte, a repetat el încet. Am avertizat-o de nenumărate ori după ce a pierdut o sarcină că nu trebuie să mai aibă un copil, dar, cînd s-a recăsătorit, ea și tatăl tău vitreg niciodată n-au luat în serios avertismen-

tele mele. În timpul celeilalte sarcini ea a avut tensiunea crescută. Asta m-a îngrijorat și în cursul acesteia, deși niciodată n-a fost aproape de starea critică. Dar cînd ai adus-o azi, ea era deja în stare de eclampsie și nu-mi dau seama de ce.

— Eclampsie ?

— Convulsii. Uneori pacientele pot să supraviețuiască după mai multe crize. Alteori, pur și simplu, respirația încetează.

William a tras adînc aer în piept străbătut de un fior și și-a lăsat capul în mîini. Matthew Lester și-a condus cu blîndețe prietenul spre ieșire. Doctorul i-a urmat. Cînd au ajuns la ușă, l-a privit pe William și a spus :

— Tensiunea i s-a urcat extrem de brusc. Este ceva foarte neobișnuit și ea, pur și simplu, n-a luptat, aproape ca și cum nu i-ar fi mai păsat de nimic. Foarte ciudat. A fost ceva care a tulburat-o în ultimul timp ?

William și-a înălțat fața brăzdată de lacrimi.

— Nu *ceva,* a spus el cu ură. Ci *cineva.*

*

* *

Alan Lloyd stătea într-un fotoliu, în salon, cînd s-au întors cei doi băieți în casa de cărămidă roșie. În clipa în care i-a văzut, s-a ridicat în picioare.

— William, a spus el imediat. Este vina mea că am admis împrumutul.

William rămăsese cu privirea pironită asupra lui fără să priceapă ce spune.

Matthew Lester a întrerupt tăcerea ce se lăsase.

— Nu cred că asta mai are vreo importanță, domnule, a spus el încet. Mama lui William a murit cu cîteva minute mai înainte, în timpul nașterii.

Alan Lloyd s-a făcut pămîntiu la chip, s-a sprijinit cu mîinile de cămin și s-a întors cu fața spre perete. Era pentru prima oară cînd cei doi băieți vedeau un bărbat în toată firea plîngînd.

— Este vina mea, a zis în cele din urmă bancherul. N-am să mi-o iert niciodată. Nu i-am spus tot ceea ce-am știut. Am iubit-o atît de mult încît n-am vrut s-o amărăsc.

Neliniștea lui l-a făcut pe William să se adune.

— Categoric nu este vina ta, Alan, a spus el cu fermitate. Tu ai făcut tot ce-ai putut, știu asta, și acum eu sînt cel care voi avea nevoie de ajutorul tău.

Alan Lloyd și-a recăpătat stăpînirea de sine.

— L-a informat cineva pe Osborne despre moartea mamei tale ?

— Nu știu și nici nu-mi pasă.

— Am încercat să dau de el toată ziua. Și-a părăsit biroul curînd după ora zece dimineața și de atunci nimeni nu l-a mai văzut.

— O să apară el mai devreme sau mai tîrziu, a spus William posomorît.

După ce Alan Lloyd a plecat, William și Matthew au rămas singuri în camera din față mai toată noaptea, ațipind cînd și cînd. La patru dimineața William a numărat bătăile ceasului rămas de la bunicul său și a avut impresia că a auzit zgomot pe stradă. Matthew se uita pe fereastră. William a făcut cîțiva pași cu articulațiile înțepenite alăturîndu-i-se. Amîndoi l-au văzut pe Henry Osborne cum traversa împleticindu-se Louisburg Square cu o sticlă pe jumătate plină în mînă. A bîjbîit o vreme cu niște chei încercînd să descuie și, în cele din urmă, și-a făcut apariția în prag, clipind năuc cînd a dat cu ochii de cei doi băieți.

— O vreau pe Anne, nu pe voi. De ce nu sînteți la școală ? Nu vreau să vă văd pe voi, a spus el cu o voce groasă și bîlbîită și a încercat să-l dea la o parte pe William. Unde este Anne ?

— Mama este moartă, a spus William încet.

Henry Osborne s-a uitat la el cîteva secunde de parcă n-ar fi priceput nimic. Privirea lui tîmpă l-a făcut pe William să-și piardă controlul.

— Unde erai cînd ea a avut nevoie de ajutorul soțului ei ? a strigat el.

Osborne rămăsese în pici'oare, clătinîndu-se ușor.

— Dar copilul ?

— S-a născut mort. Era fetiță.

Henry Osborne s-a prăbușit pe un scaun. Lacrimi de bețiv au început să i se prelingă pe față.

— Ea a pierdut copilul meu ?

William a devenit aproape incoerent de furie și supărare.

— Copilul tău ? Măcar o singură dată încetează să te gîndești numai la tine ! a urlat el. Știi' că doctorul MacKenzie a sfătuit-o să nu mai rămînă gravidă ?

— Ești expert și în asta, ca în toate celelalte, nu-i așa? Dacă îți vedeai de împuțitele tale de afaceri, eu aș fi putut să-mi am grijă de propria mea soție fără amestecul tău.

— Și de banii ei, se pare.

— Bani! Zgîrcit nenorocit ce ești, pun pariu că pierderea banilor te doare mai mult decît orice.

— Ridică-te, a spus William printre dinți.

Henry Osborne s-a ridicat și a dat cu sticla de colțul scaunului. Whisky-ul s-a împrăștiat pe covor. S-a îndreptat bălăngănindu-se spre William cu gîtul sticlei sparte în mîna înălțată deasupra capului. William nu s-a mișcat din loc. Matthew s-a aruncat între ei și a reușit fără bătaie de cap să-i ia sticla bețivului.

William și-a dat prietenul la o parte și a înaintat pînă ce fața i-a fost la numai cîteva degete de a lui Osborne.

— Acum fii atent și ascultă-mă cu luare aminte. Vreau ca într-o oră să pleci din casa asta. Dacă mai îmi ieși vreodată în cale, am să pornesc cercetările în privința celor întîmplate cu jumătatea de milion de dolari ai mamei care au fost investiți, în societatea ta și am să reiau investigația pe care o începusem pentru a descoperi cine ești de fapt și care a fost viața ta în Chicago. Pe de altă parte, dacă nu mai aud despre tine nimic niciodată am să consider că problema este încheiată. Acum ieși afară de aici pînă nu te omor.

Cei doi băieți l-au urmărit cum a plecat plîngînd cu suspine, vorbind furios și incoerent.

*
* *

În dimineața următoare William a făcut o vizită la bancă. A fost condus imediat în biroul președintelui. Alan Lloyd punea niște documente într-o mapă. Și-a înălțat privirile și i-a înmînat lui William o foaie de hîrtie fără să vorbească. Era o scrisoare scurtă către membrii consiliului de administrație prin care își depunea demisia din funcția de președinte al băncii.

— Poți s-o chemi pe secretara ta? a spus William încet.

— După cum dorești.

Alan Lloyd a apăsat pe un buton de pe birou și printr-o ușă laterală și-a făcut apariția o doamnă de vîrstă mijlocie, îmbrăcată modest.

— Bună dimineața, domnule Kane, a spus ea cînd a dat cu ochii de William. Mi-a părut atît de rău cînd am auzit despre mama dumitale.

— Mulțumesc, a spus William. A mai văzut altcineva această scrisoare ?

— Nu, domnule, a răspuns secretara. Tocmai vroiam să bat la mașină douăsprezece copii și să i le aduc domnului Lloyd să le semneze.

— Ei bine, nu mai bați nimic și te rog să uiți că această ciornă a existat vreodată. Și niciodată să nu pomenești nimănui despre ea, înțelegi ?

Ea rămăsese uitîndu-se în ochii aceia albaștri, ai băiatului de șaisprezece ani. Așa de mult seamănă cu ai tatălui său, și-a zis ea în gînd.

— Da, domnule Kane.

A plecat fără să mai scoată o vorbă închizînd ușa în urma ei. Alan Lloyd și-a înălțat privirile.

— Banca Kane și Cabot nu are nevoie de un alt președinte în momentul de față, Alan. Și tatăl meu ar fi procedat exact cum ai procedat tu, în împrejurări similare.

— Nu este atît de ușor, a spus Alan.

— Ba da, a răspuns William. Putem să reluăm această discuție cînd voi avea douăzeci și unu de ani, dar nu mai înainte. Pînă atunci îți voi fi recunoscător dacă vei conduce banca cu același tact și diplomație. Vreau ca din tot ce s-a întîmplat să nu se discute nimic în afara acestui birou. Vei distruge orice informație pe care o ai referitoare la Henry Osborne și consider problema închisă.

William a rupt scrisoarea de demisie și a aruncat bucățile în foc. Și-a lăsat brațul pe umerii lui Alan.

— Alan, acum nu mai am pe nimeni, doar pe tine. Pentru numele lui Dumnezeu, nu mă părăsi.

*
* *

Funeraliile au avut loc două zile mai tîrziu la biserica Old North de pe Beacon Hill. N-au fost invitați decît cei din familie și prietenii apropiați. Singura absență notabilă a fost a lui Henry Osborne. După ce bocitoarele au plecat, cei prezenți au transmis condoleanțe lui William. Bunicile stăteau cu un pas în urma lui, ca două santinele, privind și apreciind

calmul și demnitatea cu care se comporta William. După ce a plecat toată lumea, William l-a condus pe Alan Lloyd pînă la mașină.

Președintele a fost încîntat de cererea pe care i-a adresat-o William.

— Alan, după cum știi, mama întotdeauna a vrut să construiască aripa pentru copii la spitalul cel nou în memoria tatălui meu. Aș vrea ca dorințele ei să fie împlinite.

11

Wladek a rămas la Consulatul Polonez din Constantinopol optsprezece luni lucrînd zi și noapte pentru Pawel Zaleski căruia i-a devenit un ajutor indispensabil și prieten. Nimic nu era greu pentru el, iar Zaleski curînd a început să se întrebe cum s-a descurcat singur pînă la sosirea lui Wladek. O dată pe săptămînă se ducea la Ambasada Britanică să mănînce la bucătărie cu doamna Henderson, bucătăreasa scoțiană și, o dată, chiar a luat masa cu Maiestatea sa, consulul în persoană.

La acea vreme modul de viață islamic începuse să se dezagrege, iar Imperiul Otoman să se clatine. Numele lui Mustafa Kemal era pe buzele tuturor. Schimbarea iminentă care plutea în aer îi crea lui Wladek o stare de neliniște. Mintea i se întorcea fără încetare spre baron și toți ceilalți de la castel pe care-i iubise. În Rusia lupta pentru a supraviețui de la o zi la alta îl făcuse să și-i scoată din gînd, dar în Turcia îi apăreau în fața ochilor minții într-o lungă și tăcută procesiune. Uneori îi vedea plini de viață și fericiți, Leon înota în rîu, Florentyna juca foarfeca în dormitorul lui, iar chipul baronului se profila mîndru și impunător în lumina crepusculară a amurgului. Întotdeauna însă fețele mult iubite pe care și le reamintea atît de clar începeau să tremure și oricît se străduia Wladek să le țină cu strășnicie, căpătau o înfățișare oribilă, așa cum îi văzuse ultima oară : Florentyna sîngerînd în agonie, Leon mort, zăcînd deasupra lui, iar baronul, aproape orb și o epavă.

Wladek și-a dat seama că, pînă nu va reuși să facă ceva demn de laudă în viață, nu se va putea întoarce pe pămîntul populat cu atîtea stafii. Cu acest singur gînd în minte a hotărît să plece în America, așa cum făcuse cu mult înainte concetățeanul său, Tadeusz Kosciuszko, despre care baronul îi po-

vestise atîtea istorii emoţionante. Cînd vorbea despre Statele Unite ale Americii, Pawel Zaleski le numea „Lumea Nouă". Chiar şi numai' acest nume îi inspira lui Wladek speranţa în viitor şi în şansa de a se reîntoarce în triumf în Polonia. Pawel Zaleski a fost cel care i-a făcut rost de bani ca să-i cumpere un bilet de emigrant pentru Statele Unite. Nu le-a fost uşor să intre în posesia lui pentru că se făceau rezervări de locuri cu un an înainte. Lui Wladek i se părea că întreaga Europă de est încearcă să fugă şi să înceapă o altă viaţă în Lumea Nouă.

În primăvara anului 1921, Wladek Koskiewicz a părăsit, în cele din urmă, Constantinopolul şi s-a îmbarcat pe *The Black Arrow* cu destinaţia Ellis Island, New York. Avea o valiză cu toate lucrurile sale şi un set de documente eliberate de Pawel Zaleski.

Consulul polonez l-a însoţit pînă la debarcader şi l-a îmbrăţişat cu căldură.

— Mergi cu Dumnezeu, copilul meu, i-a spus la despărţire.

Răspunsul tradiţional polonez i'-a venit în chip firesc pe buze lui Wladek, ţîşnind din îndepărtata lui copilărie :

— Rămîneţi cu Dumnezeu.

Cînd a ajuns în vîrful pasarelei, Wladek şi-a reamintit călătoria lui de coşmar de la Odesa la Constantinopol. De data asta nu se zărea nicăieri nici măcar o grămăjoară de cărbune, ci numai oameni, oameni pretutindeni : polonezi, lituanieni, estonieni, ucraineni şi alte naţii necunoscute lui Wladek. Şi-a luat puţinul său avut şi a aşteptat la coadă, prima din multele şi îndelungatele aşteptări cu care mai tîrziu va asocia intrarea sa în Statele Unite ale Americii.

Documentele lui au fost cercetate cu minuţiozitate de un ofiţer pe punte, care părea a-l suspecta pe Wladek că vrea să scape de serviciul militar în Turcia, dar actele eliberate de Pawel Zaleski erau fără cusur ; Wladek l-a binecuvîntat în gînd pe compatriotul său atunci cînd a văzut că alţii erau respinşi.

A urmat apoi vaccinarea şi un control medical foarte amănunţit pe care Wladek nu l-ar fi trecut dacă n-ar fi fost cele optsprezece luni şi şansa de a-şi restabili sănătatea în Constantinopol. În cele din urmă, după ce a terminat toate verificările, lui Wladek i s-a permis să coboare sub puntea vaporului, la clasa a patra. Aici erau compartimente separate pentru

bărbaţi, femei şi căsătoriţi. Wladek şi-a croit drum rapid spre zona rezervată bărbaţilor şi a dat peste grupul de polonezi care ocupa un mare număr de paturi de fier, suprapuse două cîte două şi aşezate pe patru rînduri. Fiecare pat avea o saltea subţire de paie, o pătură şi nici o pernă. Lipsa pernei nu-l deranja pe Wladek, care, de cînd venise din Rusia, nu putuse niciodată să-şi pună capul pe o pernă.

Wladek şi-a ales un pat sub al unui băiat cam de aceeaşi vîrstă cu el şi s-a prezentat :

— Mă cheamă Wladek Koskiewicz.

— Pe mine Jerzy Nowak, sînt din Varşovia şi am de gînd să fac avere în America, a spus băiatul în poloneză şi i-a întins mîna.

Wladek şi Jerzy şi-au petrecut timpul pînă la plecarea vaporului povestindu-şi unul celuilalt viaţa, amîndoi fiind încîntaţi că au pe cineva cu care să-şi împartă singurătatea, nici unul din ei nevoind să-şi recunoască totala ignoranţă în privinţa Americii. Jerzy îşi pierduse amîndoi părinţii în război, în rest, i se întîmplaseră puţine lucruri demne de atenţie. A fost însă vrăjit de poveştile lui Wladek : fiu de baron, crescut în coliba unui vînător, închis de nemţi şi de ruşi, a evadat din Siberia, ca apoi să scape de călăul turc datorită brăţării masive de argint de la care Jerzy nu putea să-şi mai ia ochii. Wladek trecuse în cei cincisprezece ani ai săi prin mai multe decît Jerzy credea că i se vor întîmpla lui într-o viaţă. Wladek a vorbit toată noaptea despre trecutul său, iar Jerzy l-a ascultat cu atenţie, nici unul din ei nu avea chef să doarmă, nici unul din ei nu voia să recunoască neliniştea ce-l stăpînea cînd se gîndea la viitor.

În dimineaţa următoare vaporul *The Black Arrow* a plecat din port. Wladek şi Jerzy au stat cu coatele pe parapet şi au urmărit cum creşteau întinderile albastre ale Bosforului, în vreme ce Constantinopolul rămînea din ce în ce mai în urmă. După calmul Mării Marmara, valurile agitate ale Mării Egee le-au produs rău de mare şi lor, şi celorlalţi pasageri. Cele două lavabouri de la clasa a patra, fiecare cu cîte zece chiuvete, şase toalete şi apă rece, sărată, la robinete, în curînd au ajuns o adevărată băltoacă. După cîteva zile mirosul ce a pus stăpînire pe această parte a vaporului le crea o stare permanentă de vomă.

Mîncarea se servea într-o sală mare, murdară, cu mese lungi. Wladek mîncase şi mai prost în viaţa lui, dar nu şi după

ce fugise din Rusia, așa că era bucuros de proviziile pe care le luase cu el : cîrnați, nuci și puțin brandy. Le-a împărțit cu Jerzy, stînd ghemuiți într-un colț al patului. Cei doi se înțelegeau de minune : mîncau împreună, explorau nava împreună și noaptea dormeau unul în patul de sus, celălalt în patul de jos.

În cea de a treia zi de călătorie, Jerzy a adus la prînz o fată poloneză la masa lor. I-a spus în treacăt lui Wladek că se numea Zaphia. A fost pentru prima oară în viața sa cînd Wladek s-a uitat de două ori la o femeie, dar acum, pur și simplu nu-și mai putea dezlipi privirile de pe Zaphia. Ochii blînzi, cenușii, părul blond, lung, care-i cădea pe umeri și vocea catifelată îi aprindeau în minte amintirile despre Florentyna. Wladek și-a dat seama că ar fi vrut să o mîngîie. Din cînd în cînd fata îi arunca cîte un zîmbet lui Wladek, care era teribil de conștient de cît de bine arăta Jerzy în comparație cu el. Cînd Jerzy a condus-o înapoi în zona rezervată femeilor, i-a însoțit și Wladek. După ce s-au despărțit de ea, Jerzy s-a întors spre el ușor iritat :

— Nu-ți poți găsi o fată a ta ? Aceasta este a mea.

Wladek nu era pregătit să recunoască faptul că habar nu avea cum să-și găsească o fată a lui.

— O să fie timp destul pentru fete, cînd o să ajungem în America, a spus el disprețuitor.

— Dar de ce să așteptăm pînă atunci ? Intenționez să am cîte o să pot pe vaporul ăsta.

— Cum ai să faci ? l-a întrebat Wladek, foarte curios să afle, dar fără a-și recunoaște propria ignoranță.

— Mai avem de stat încă douăsprezece zile pe hîrbul ăsta nenorocit și o să am douăsprezece femei, s-a lăudat Jerzy.

— Ce poți face cu douăsprezece femei ? l-a întrebat Wladek.

— Să mă culc cu ele, ce altceva ?

Wladek părea uluit.

— Doamne Dumnezeule ! a exclamat Jerzy. Să nu-mi spui că bărbatul care a supraviețuit ocupației nemțești și a fugit de la ruși, care a omorît un om la vîrsta de doisprezece ani și a scăpat ca prin urechile acului fără a-și avea mîna retezată de o gloată de turci barbari, nu s-a culcat în viața lui cu o femeie !

A rîs și din paturile din preajmă li s-a spus în diverse limbi și la unison „să tacă".

— Ei bine, a continuat Jerzy în șoaptă, a sosit timpul ca să-ți lărgesc educația, pentru că, în sfîrșit, pot să te învăț și eu ceva. Și-a lungit gîtul zgîindu-se la Wladek, deși nu-l putea vedea pe întuneric. Zaphia este o fată înțelegătoare. Cred că ar putea fi convinsă să se ocupe puțin de educația ta. Am să aranjez eu.

Wladek n-a răspuns.

Nu s-a discutat nimic în legătură cu acest subiect, dar în ziua următoare Zaphia a început să-i dea atenție lui Wladek. La masă s-a așezat lîngă el și au vorbit îndelung despre experiențele și speranțele lor. Ea era orfană, din Pozan și mergea la verii ei în Chicago. Wladek i-a spus Zaphiei că el se va opri la New York și probabil va locui cu Jerzy.

— Sper ca New York-ul să fie aproape de Chicago, a spus Zaphia.

— Atunci ai să poți să vii să mă vezi cînd am să ajung primar, a spus Jerzy expansiv.

Ea a pufnit pe nas cu dispreț.

— Tu ești prea polonez, Jerzy. Nici măcar nu știi să vorbești așa de frumos englezește ca Wladek.

— Am să învăț, a spus Jerzy plin de încredere. Și am să încep prin a-mi face numele american. De azi înainte am să fiu George Novak. Atunci n-o să mai am nici o problemă. Toți din Statele Unite vor crede că sînt american. Dar tu, Wladek Koskiewicz? N-o să izbutești mare lucru cu numele pe care-l ai, nu crezi?

Wladek l-a privit pe nou botezatul George, fiind iarăși cuprins în sinea lui de un sentiment de ostilitate față de propriul său nume. Neputînd să adopte titlul care simțea că i se cuvine ca moștenitor de drept al baronului, a urît numele de Koskiewicz ce-i va aminti întotdeauna de statutul său de copil nelegitim.

— O să mă descurc eu, a spus el. Și chiar o să te ajut și pe tine la engleză, dacă vrei.

— Și eu am să te ajut să-ți găsești o fată.

Zaphia a chicotit.

— Nu e cazul să te deranjezi. A găsit una.

Jerzy, sau George, așa cum insista el acum să i se spună, dispărea în fiecare noapte, după cină, cu cîte o fată într-una din bărcile de salvare ce se aflau sub o prelată. Wladek murea de curiozitate să știe ce făcea el acolo. Deși unele din doamnele alese de George nu erau chiar murdare, așa cum arătau

mai toate la clasa a patra, dar nici foarte atractive n-ar fi fost chiar dacă ar fi strălucit de curăţenie.

Într-o seară, după cină, cînd George dispăruse din nou, iar Wladek şi Zaphia stăteau pe punte, ea l-a îmbrăţişat şi l-a rugat s-o sărute. Wladek şi-a apăsat cu stîngăcie gura de a ei pînă ce dinţii li s-au atins; el se simţea foarte încurcat şi nu ştia ce ar fi trebuit să facă în continuare. Spre surprinderea şi stînjeneala lui, limba ei i s-a strecurat printre buze. După cîteva clipe de nelinişte, Wladek a găsit gura ei teribil de apetisantă şi, alarmat, a simţit cum i se întăreşte penisul. A încercat să se îndepărteze de ea ruşinat, dar pe Zaphia nu părea s-o deranjeze cîtuşi de puţin. Dimpotrivă, ea a început să-şi frece uşor şi ritmic trupul de al lui, apoi i-a luat mîinile şi le-a aşezat pe fundul ei. Penisul lui în erecţie fremăta lipit de trupul ei şi Wladek se simţea cotropit de o plăcere aproape insuportabilă. Ea şi-a desprins gura dintr-a lui şi i-a şoptit la ureche:

— Vrei să-mi scot hainele, Wladek?

El n-a fost în stare să-i răspundă. Zaphia s-a dezlipit de el rîzînd.

— Ei bine, poate mîine, a spus ea ridicîndu-se de pe punte şi părăsindu-l.

El a plecat poticnit şi năuc spre patul lui, dar hotărît ca în ziua următoare să termine treaba pe care o începuse cu Zaphia. Nici nu se aşezase bine în pat, chibzuind cum îşi va duce gîndul la îndeplinire, cînd s-a trezit cu o mînă zdravănă care l-a înşfăcat de păr şi l-a tras pe duşumea. Într-o clipă excitaţia sexuală a dispărut. Doi bărbaţi pe care nu-i mai văzuse niciodată pînă atunci au tăbărît asupra lui. L-au tras pînă într-un colţ al navei şi au început să-l dea cu capul de pereţi. O mînă ca o lopată i-a astupat gura şi un cuţit i-a atins gîtul.

— Să nu sufli, a spus în şoaptă bărbatul care ţinea cuţitul. Tot ce vrem este brăţara de argint care o ai la mînă.

Gîndul brusc că putea să-i fie furată comoara l-a înspăimîntat pe Wladek aproape tot atît de mult ca pe vremuri perspectiva de a-şi pierde braţul. N-a mai apucat să se adune spre a lua o hotărîre că unul din bărbaţi i-a şi smuls brăţara de la mînă. El nu putea să le vadă feţele în întuneric şi deja se temea că a pierdut brăţara pentru totdeauna, cînd cineva s-a aruncat în spatele bărbatului care ţinea cuţitul. Aceasta i-a dat posibilitatea lui Wladek să-l îmbrîncească pe cel care-l

ţintuia la podea. Emigranţii adormiţi din preajmă au început să se trezească şi să privească cu interes la ce se întîmpla. Cei doi bărbaţi au fugit cît au putut de repede, nu înainte ca George să reuşească să înfigă cuţitul în şoldul unuia dintre ei.

— Să te ia dracu', a strigat Wladek în urma lui.

— Se pare că am picat la ţanc, a spus George. Nu cred că se vor grăbi să se întoarcă. A rămas cu ochii pironiţi pe brăţara de argint care zăcea în rumegușul de pe jos. Este magnifică, a spus el aproape solemn. Întotdeauna se vor găsi destui care să vrea să-ţi fure o asemenea comoară.

Wladek a ridicat brăţara de jos şi şi-a pus-o iar pe mînă.

— Aproape că rămăseseşi fără ea pentru totdeauna, a spus George. Norocul tău a fost că m-am întors mai devreme în seara asta.

— De ce te-ai întors mai devreme ?

— Vorbele despre mine zboară înaintea mea, s-a lăudat George. De fapt, am găsit în barca mea un alt idiot care deja îşi dăduse pantalonii jos. Totuşi, am scăpat repede de el. I-am spus că săptămîna trecută am vrut să mă culc cu fata cu care era el, dar n-am fost sigur dacă n-are sifilis. În viaţa mea n-am văzut pe cineva care să se îmbrace cu o asemenea viteză.

— Ce faci cu ele în barcă ? l-a întrebat Wladek.

— Le regulez, prostule, ce altceva crezi ?

Şi cu asta George s-a trîntit în pat şi-a adormit.

Wladek a rămas cu ochii pironiţi în tavan şi, în timp ce-şi pipăia brăţara de argint, se gîndea la ce i-a spus George, întrebîndu-se cum va fi cînd şi el o s-o „regulеze" pe Zaphia.

Ziua următoare a fost furtună şi toţi pasagerii au rămas sub punţi. Duhoarea, intensificată şi de sistemul de încălzire a vaporului, părea să-i pătrundă lui Wladek pînă în măduva oaselor.

— Dar partea cea mai proastă, a spus George, este că n-am să mai pot să-mi fac norma acum.

Cînd furtuna s-a potolit, aproape toţi pasagerii au năvălit pe punte. Wladek şi George şi-au croit cu greu drum prin mulţime, bucuroşi de aerul proaspăt. Multe fete îi zîmbeau lui George, dar lui Wladek i s-a părut că pe el nici nu-l băgau în seamă. Dacă ar fi avut haina de cincizeci de ruble, cu siguranţă că nu ar fi trecut neobservat. O fată cu părul negru şi cu obrajii îmbujoraţi de vînt a trecut pe lîngă George şi i-a zîmbit. El s-a întors spre Wladek.

— În noaptea asta o s-o am.

Wladek a rămas cu ochii pironiți asupra fetei studiindu-i felul în care se uita la George.

— Diseară, i-a spus George cînd a fost suficient de aproape de ea, ca să-l audă.

Fata s-a prefăcut că nu-l bagă în seamă și s-a îndepărtat un pic prea repede.

— Privește înapoi, Wladek, și vezi dacă se uită după mine.

Wladek și-a întors capul.

— Da, se uită, a spus el surprins.

— Diseară este a mea, a spus George. Tu te-ai culcat cu Zaphia ?

— Nu, a răspuns Wladek. Diseară.

— Cam este timpul, nu crezi ? N-ai să mai vezi fata odată ce ai ajuns la New York.

În seara aceea George, bineînțeles, a venit la cină cu fata cu părul negru. Fără să spună nici un cuvînt, Wladek și Zaphia au plecat ținîndu-se de mijloc și au urcat pe punte. Au străbătut-o în lung și în lat de mai multe ori. Wladek privea din profil chipul tînăr și drăguț al Zaphiei. Va fi acum sau niciodată, a hotărît el. A condus-o într-un colț întunecat și a început s-o sărute, așa cum îl sărutase ea, cu gura întredeschisă. Ea s-a tras puțin spre spate pînă și-a rezemat umerii de copastie și Wladek s-a mișcat odată cu ea. Zaphia i-a luat mîinile și i le-a așezat pe sîni. El i-a atins sînii curios, surprins de moliciunea lor. Ea și-a desfăcut cîțiva nasturi de la bluză și i-a dus mîna înăuntru. Prima senzație, cînd a atins trupul gol, a fost de vis.

— Dumnezeule, ce mînă rece ai, a spus Zaphia.

Wladek s-a lipit de ea, gura îi era uscată și respirația grea. Ea și-a desfăcut puțin picioarele, iar Wladek s-a înghesuit și mai mult fiind încurcat doar de fustele ei cu poale bogate. Timp de cîteva minute ea s-a mișcat odată cu el, ca apoi să-l dea la o parte.

— Nu aici pe punte, a spus ea. Să căutăm o barcă.

Primele trei în care s-au uitat erau toate ocupate, dar, în cele din urmă, au găsit una goală și s-au strecurat sub prelată. În spațiul îngust și întunecat, Zaphia și-a aranjat fustele ca să nu-i mai încurce și l-a tras ușor peste ea. I-a trebuit foarte puțin ca să-l aducă pe Wladek la starea de excitație anterioară, cînd între trupurile lor mai rămăseseră niște fișii

de pînză. El şi-a introdus penisul în lăcaşul catifelat şi jilav dintre picioarele ei şi era pe punctul de a atinge orgasmul cînd ea din nou şi-a desprins gura dintr-a lui.

— Dă-ţi jos pantalonii, a şoptit ea.

El s-a simţit ca un idiot, dar i-a dezbrăcat în grabă, penisul şi-a croit iar drum în lăcaşul abia aflat şi orgasmul s-a produs imediat, după care a simţit lichidul vîscos cum se prelinge pe partea interioară a coapselor ei. El zăcea năuc, uluit, de aspectul brusc şi neaşteptat al actului sexual. Apoi, dintr-o dată, şi-a dat seama că scîndurile bărcii îi lăsaseră urme adînci pe genunchi şi pe coate.

— A fost pentru prima oară cînd ai făcut dragoste cu o fată ? l-a întrebat Zaphia, dorind ca el să-şi mişte trupul şi să-i facă şi ei loc.

— Nu, bineînţeles că nu, a spus Wladek.

— Mă iubeşti, Wladek ?

— Da, te iubesc, a răspuns el. Şi imediat ce-mi găsesc o slujbă în New York am să vin să te caut în Chicago.

— Mi-ar face plăcere, Wladek, a spus ea în timp ce-şi încheia nasturii. Şi eu te iubesc.

— Ai făcut dragoste cu ea ? a fost prima întrebare pe care George i-a pus-o lui Wladek imediat ce s-a întors.

— Da.

— A fost bine ?

— Da, a răspuns Wladek nesigur şi apoi a adormit.

Dimineaţa au fost treziţi de zarva pasagerilor emoţionaţi şi fericiţi că aceasta era ultima zi la bordul vaporului *The Black Arrow*. Unii dintre ei se duseseră pe punte încă înainte de răsăritul soarelui sperînd să zărească la orizont primul petec de pămînt. Wladek şi-a împachetat cele cîteva lucruri în valiza nouă, s-a îmbrăcat în unicul costum pe care-l avea, şi-a pus pălăria pe cap, apoi a urcat şi el pe punte lîngă George şi Zaphia. Toţi trei scrutau ceaţa ce plutea deasupra oceanului aşteptînd în tăcere să le apară în faţa ochilor ţara mult visată.

— Iat-o, a strigat un pasager de pe puntea de deasupra lor şi uralele au cuprins tot vaporul la vederea fîşiei cenuşii de pămînt — Long Island — care se apropia din ce în ce mai mult, în dimineaţa răcoroasă de primăvară.

Remorcherele şi-au făcut apariţia şi au ghidat imediat nava *The Black Arrow* în portul New York, între Brooklyn şi Staten Island. Uriaşa Statuie a Libertăţii privea cu gravitate în timp ce ei se uitau cu teamă şi veneraţie la conturul ten-

tacular al Manhatann-ului, o adevărată puzderie de braţe lungi, imense, proiectate pe cerul plumburiu. În cele din urmă au amarat lîngă clădirile de cărămidă roşie, cu turnuri şi fleşe de pe Ellis Island. Pasagerii care au avut cabine personale au părăsit primii vaporul. Pînă în acea zi Wladek nici nu-i observase. Pesemne că ei avuseseră puntea lor separată şi propria lor sală de mese. Hamalii le duceau bagajele şi feţe zîmbitoare îi aşteptau pe chei. Wladek ştia că lui nu-i era rezervată o asemenea primire.

După ce au fost debarcaţi cei cîţiva privilegiaţi, căpitanul a anunţat prin megafon că restul pasagerilor nu va părăsi vaporul timp de mai multe ore. Un murmur de nemulţumire s-a ridicat din pieptul tuturor, iar Zaphia s-a ghemuit pe punte şi a izbucnit în lacrimi. Wladek a încercat s-o consoleze. În cele din urmă, un ospătar a trecut pe la toţi şi le-a dat cîte o cană de cafea, iar un alt funcţionar le-a pus la gît cîte un număr. Al lui Wladek era B. 127; aceasta îi amintea de vremea în care el nu fusese altceva decît un număr. Dumnezeule, în ce se băgase singur? Să fie, oare, America aidoma lagărelor ruseşti?

Pe la mijlocul după-amiezii, fără să li se fi dat hrană sau alte informaţii au fost trecuţi cu bacuri, care se mişcau încet, de pe docuri pe Ellis Island. Aici bărbaţii au fost separaţi de femei şi trimişi în clădiri diferite. Wladek a sărutat-o pe Zaphia şi n-a lăsat-o să plece, ceea ce a ţinut şirul pe loc. Un funcţionar ce se afla prin apropiere i-a despărţit.

— E-n ordine, hai să ne mişcăm, a spus el. Ţineţi-o tot aşa şi în scurtă vreme o să vă cununăm.

Wladek a fost împins de cei care veneau din spate şi a trebuit să înainteze alături de George, iar pe Zaphia n-a mai zărit-o. Au petrecut noaptea într-un hangar vechi şi plin de îngrăsie, fără să poată dormi pentru că translatorii se mişcau printre şirurile de paturi oferind ajutor rapid şi cu amabilitate emigranţilor speriaţi.

Dimineaţa au fost trimişi la control medical. Primul obstacol a fost cel mai greu: lui Wladek i s-a spus să urce nişte scări. Doctorul în uniformă albastră l-a pus să le urce de două ori, urmărindu-i ţinuta cu atenţie. Wladek a încercat din răsputeri să mascheze şchiopătatul şi, în cele din urmă, doctorul a fost mulţumit. I s-a cerut apoi să-şi scoată pălăria şi cămaşa pentru ca faţa, ochii, părul, mîinile şi gîtul să-i poată fi examinate cu atenţie. Bărbatul ce venea imediat după Wladek avea buză de iepure; doctorul l-a oprit imediat,

i-a făcut pe umăr o cruce cu creta şi l-a trimis în celălalt capăt al hangarului. După ce examenul medical s-a terminat, Wladek s-a aşezat cu George la o altă coadă lungă, în faţa unei camere, unde fiecare persoană părea să stea cam cinci minute. După trei ore, cînd i-a venit rîndul lui George şi a intrat înăuntru, Wladek a început să se întrebe cam la ce va trebui să răspundă.

Cînd George a ieşit afară, i-a zîmbit larg lui Wladek şi i-a spus :

— Este uşor, ai să scapi repede.

Wladek a simţit cum i se umezesc palmele de transpiraţie cînd a trecut pragul.

Un funcţionar l-a condus într-o sală mică cu pereţii goi. La o masă stăteau doi examinatori care scriau de zor pe nişte hîrtii ce păreau a fi documente oficiale.

— Ştiţi englezeşte ? a întrebat primul.

— Da, domnule, destul de bine, a răspuns Wladek zicîndu-şi în gînd că ar fi trebuit să vorbească mai mult în engleză pe vapor.

— Cum te cheamă ?

— Wladek Koskiewicz, domnule.

Bărbatul i-a dat o carte mare, neagră.

— Ştii ce este aceasta ?

— Da, domnule, Biblia.

— Crezi în Dumnezeu ?

— Da, domnule, cred.

— Pune mîna pe Biblie şi jură că ai să răspunzi drept la întrebările noastre.

Wladek a luat Biblia în mîna stîngă, a pus mîna dreaptă deasupra şi a spus :

— Jur că am să spun adevărul.

— Ce naţionalitate ai ?

— Poloneză.

— Cine ţi-a plătit drumul pînă aici ?

— Eu l-am plătit din banii pe care i-am cîştigat la Consulatul Polonez din Constantinopol.

Unul din funcţionari a cercetat documentele lui Wladek, a dat din cap şi apoi l-a întrebat :

— Ai pe cineva la care să te duci ?

— Da, domnule. Voi sta la domnul Peter Novak. Este unchiul prietenului meu. Locuieşte în New York.

— Bun. Ai unde să lucrezi ?

— Da, domnule. Am să muncesc în brutăria domnului Novak.

— Ai fost vreodată arestat ?

Rusia a apărut brusc în mintea lui Wladek. Nu conta. Turcia — n-avea de gînd s-o amintească.

— Nu, domnule, niciodată.

— Eşti anarhist ?

— Nu, domnule. Îi urăsc pe comunişti, ei mi-au ucis sora.

— Te vei supune legilor Statelor Unite ale Americii ?

— Da, domnule.

— Ai ceva bani ?

— Da, domnule.

— Putem să-i vedem ?

— Da, domnule.

Wladek a pus pe masă mai multe bancnote făcute sul şi cîteva monezi.

— Mulţumesc, a spus examinatorul. Poţi să-ţi pui banii înapoi în buzunar.

Cel de al doilea examinator şi-a ridicat privirile spre el.

— Cît fac douăzeci şi unu şi cu douăzeci şi patru ?

— Patruzeci şi cinci, a spus Wladek fără nici o ezitare.

— Cîte picioare are o vacă ?

Wladek nu-şi putea crede urechilor.

— Patru, domnule, a spus el întrebîndu-se dacă nu era vreo şmecherie la mijloc.

— Şi un cal ?

— Patru, domnule, a răspuns Wladek încă uimit.

— Dacă te-ai afla pe mare într-o barcă mică, care ar trebui uşurată, ce-ai arunca peste bord, pîinea sau banii ?

— Banii, domnule, a spus Wladek.

— Bun. Examinatorul a luat un cartonaş pe care era scris „Admis" şi i l-a dat lui Wladek. După ce ţi-ai schimbat banii, arăţi acest tichet ofiţerului de la imigrări. Spune-i numele în întregime şi el îţi va da o carte de identitate. Atunci vei primi un permis de intrare. Dacă timp de cinci ani nu comiţi nici o crimă şi la sfîrşitul acelei perioade treci un examen simplu de scris şi citit în engleză, ţi se va permite să ceri cetăţenie deplină în Statele Unite ale Americii. Noroc, Wladek.

— Vă mulţumesc, domnule.

La biroul unde se schimbau banii Wladek a dat economiile sale din timpul celor optsprezece luni din Turcia şi cele cincizeci şi trei de ruble. I s-au restituit patruzeci şi şapte de dolari şi douăzeci de cenţi pentru banii turceşti, dar i s-a spus că ru-

hlele nu aveau nici o valoare. Wladek n-a putut să nu se gîndească la doctorul Dubien și la cei cincisprezece ani de economii făcute cu greu.

Ultima oprire a fost la ofițerul de imigrări care stătea la bariera de la ieșire, la o masă, exact sub portretul președintelui Harding. Wladek și George s-au îndreptat spre el.

— Numele întreg, vă rog, i s-a adresat ofițerul lui George.

— George Novak, a răspuns Jerzy sigur pe el.

Ofițerul i-a scris numele pe un cartonaș.

— Și adresa ? a întrebat el.

— 286 Broome Street, New York.

Ofițerul i-a dat lui George cartonașul. Acesta este certificatul de imigrant, 21871 — George Novak.

Fii binevenit în Statele Unite, George. Și eu sînt polonez. O să-ți placă aici. Felicitări și noroc.

George a zîmbit, a strîns mîna ofițerului și a rămas în picioare lîngă perete ca să-l aștepte pe Wladek.

Ofițerul s-a uitat lung la Wladek care era îmbrăcat în haina lui lungă din blană de urs. Wladek i-a dat hîrtia pe care era scris „Admis".

— Numele întreg ? a întrebat ofițerul.

Wladek a șovăit.

— Cum te cheamă ? a repetat ofițerul puțin mai tare, ușor neliniștit, întrebîndu-se dacă nu cumva nu putea vorbi în engleză.

Lui Wladek nu-i ieșeau vorbele din gură. Cît de mult ura numele acela de țăran !

— Pentru ultima oară te întreb, cum te cheamă ?

George rămăsese cu ochii holbați la Wladek. La fel și ceilalți care stăteau la coadă la ofițerul de imigrări. Wladek tot n-a vorbit. Brusc, ofițerul i-a înhățat mîna, s-a uitat de aproape la inscripția de pe brățara de argint, a scris ceva pe cartonaș și i l-a înmînat lui Wladek.

— 21872 — Baron Abel Rosnovski. Fii binevenit în Statele Unite. Felicitări și noroc, Abel.

12

William s-a întors pentru ultimul an la St. Paul în septembrie 1923 și a fost ales președintele promoției care absolvea, exact la treizeci și trei de ani după ce tatăl său deținuse același titlu. William n-a cîștigat alegerea în mod obișnuit, ca fiind

cel mai bun atlet sau cel mai popular băiat din școală. Matthew Lester, prietenul său cel mai bun, cu siguranță ar fi cîștigat concursul bazat pe aceste criterii. William, pur și simplu, a fost ales pentru că era cel mai impunător băiat din școală și din acest motiv Matthew Lester nu l-a putut concura. Colegiul St. Paul l-a desemnat pe William drept candidatul lor pentru bursa de matematică Hamilton Memorial de la Harvard și în timpul trimestrului de toamnă William a muncit vîrtos avînd doar acest țel în minte.

Cînd William s-a întors la Beacon Hill pentru vacanța de Crăciun, spera să aibă o perioadă în care să poată studia fără întrerupere *Principia Mathematica* [1]. Dar n-a fost să fie chiar așa, pentru că îl așteptau foarte multe invitații la petreceri și baluri. Pentru cea mai mare parte din ele a reușit să găsească cîte o scuză politicoasă, dar de una n-a fost chip să scape. Bunicile aranjaseră un bal care să aibă loc la Casa Roșie din Louisburg Square. William s-a întrebat la ce vîrstă se va putea apăra de invazia celor două bunici, dar a decis că timpul încă nu sosise. El avea foarte puțini prieteni apropiați în Boston, dar asta nu le-a împiedicat pe bunici ca să alcătuiască o listă lungă de musafiri.

Ca să marcheze evenimentul, i-au cumpărat lui William primul său smoching cu croială ultramodernă ; el a primit cadoul cu o indiferență prefăcută, dar mai tîrziu s-a plimbat în sus și în jos prin dormitor mîndru de sine, oprindu-se deseori ca să se admire în oglindă. Ziua următoare a făcut o comandă telefonică cu New-York-ul și l-a rugat pe prietenul său. Matthew Lester, să i se alăture la balul pe care nu avea cum să-l evite. Sora lui Matthew a vrut să vină și ea, dar mama ei a considerat că n-ar fi potrivit.

William l-a așteptat la gară.

— Ascultă, William, a spus Matthew în timp ce șoferul îi ducea spre Beacon Hill, nu crezi că ar fi timpul să te culci cu o femeie ? Pesemne că fetele din Boston n-au deloc gust.

— De ce, tu te-ai culcat cu vreuna, Matthew ?

— Bineînțeles, iarna trecută în New York.

— Ce făceam eu pe atunci ?

— Pesemne că aduceai unele îmbunătățiri lui Bertrand Russell.

— Nu mi-ai vorbit niciodată despre asta.

---

[1] Principala lucrare filosofică a lui Bertrand Russell.

— Nu prea era cine știe ce de spus. În orice caz, tu păreai mult mai interesat de banca tatălui meu decît de viața mea amoroasă. Totul s-a întîmplat la o petrecere dată de tatăl meu pentru personal cu ocazia zilei de naștere a lui Washington. De fapt, ca să punem incidentul în propria sa perspectivă, am fost sedus de una din secretarele directorului, o doamnă planturoasă cu numele de Cynthia, cu sîni și mai mari, care se bălăbăneau cînd...

— Ți-a plăcut?

— Da, dar nu cred că și Cynthiei. Ea era mult prea beată ca să-și dea seama că eu mă aflam pe acolo. În orice caz, trebuie să faci și tu începutul, iar ea este dornică să dea o mînă de ajutor, mai ales dacă este vorba de fiul șefului.

Imaginea secretarei trecută de prima tinerețe a lui Alan Lloyd i-a răsărit lui William în minte.

— Nu cred că șansele mele de a fi inițiat de secretara președintelui băncii sînt foarte promițătoare, a reflectat el.

— Ai să fii surprins, a spus Matthew cunoscător, dar femeile care merg cu picioarele foarte strînse, de obicei, sînt cele care așteaptă cel mai abitir să le desfacă. Acum eu accept majoritatea invitațiilor, oficiale sau neoficiale, în asemenea ocazii îmbrăcămintea nu contează cine știe ce.

Șoferul a dus mașina în garaj și cei doi tineri au urcat în fugă scările casei lui William.

— Ai făcut unele schimbări de cînd am fost eu ultima oară aici, a spus Matthew admirînd mobila modernă, din trestie împletită și tapetul nou, decorat cu petale. Singur fotoliul din piele, de culoare vișinie, a rămas pe locul lui obișnuit.

— Casa trebuia să capete cît de cît culoare, i-a explicat William. Era ca din Epoca de Piatră. În afară de asta, nu voiam să-mi mai reamintească de... Ei, haide, nu avem vreme acum să discutăm despre decorațiuni interioare.

— Cînd vine lumea la petrecere?

— La bal, Matthew, bunicile insistă ca acest eveniment să fie numit bal.

— Nu este decît un singur lucru care poate fi descris drept bal [1] în aceste ocazii.

— Matthew, dacă te-ai culcat cu o secretară de director nu înseamnă că te poți considera autoritate națională în materie de sex.

— O, atîta gelozie și de la cel mai bun prieten! a oftat în glumă Matthew.

---

[1] Ball — în engleză înseamnă „bal" dar și „testicul"

William a rîs şi s-a uitat la ceas.

— Primii musafiri vor veni peste cîteva ore. Ai timp să faci duş şi să te schimbi. N-ai uitat să-ţi aduci smockingul ?

— Nu, dar dacă nu l-am adus, pot să-mi pun pijamaua. De obicei, uit fie smockingul, fie pijamaua, dar niciodată pe amîndouă. De fapt, s-ar putea declanşa un adevărat scandal dacă aş veni la bal în pijama.

— Nu cred că bunicile ar gusta gluma, a spus William.

Furnizorii au sosit la ora şase, în total au fost douăzeci şi trei, iar bunicile au venit la ora şapte, în rochii de dantelă neagră, lungi pînă în pămînt, măturînd covorul. Cu cîteva minute înainte de ora opt William şi Matthew au coborît alăturîndu-se bunicilor în camera din faţă.

William era pe punctul să ia o cireaşă roşie ce-i făcea cu ochiul de pe un superb tort de îngheţată cînd a auzit în spatele său vocea bunicii Kane :

— Nu atinge tortul, William, nu este pentru tine.

El a făcut o piruetă.

— Atunci pentru cine este ? a întrebat-o William sărutînd-o pe obraz.

— Nu fi obraznic, William. Chiar dacă te-ai înălţat şi ai mai mult de şase picioare, nu înseamnă că nu te mai pot plesni.

— Bunico, pot să ţi-l prezint pe cel mai bun prieten al meu, Matthew Lester ?

Bunica Kane l-a examinat atent prin pince-nez înainte de a spune :

— Bună ziua, tinere.

— Doamna Kane, este o onoare pentru mine să vă fiu prezentat. Cred că l-aţi cunoscut pe bunicul meu.

— L-am cunoscut pe bunicul tău ? Caleb Longworth Lester ? Cîndva m-a cerut de soţie, sînt mai bine de cincizeci de ani de atunci. L-am refuzat. I-am spus că bea prea mult şi asta îl va duce devreme la groapă. Am avut dreptate, aşa că nici unul din voi să nu beţi ; să ţineţi minte de la mine : alcoolul îţi ia minţile.

— Cu prohibiţia, este cam greu să avem o asemenea şansă, a spus Matthew inocent.

— Mă tem că asta o să se termine în curînd, a spus bunica Kane pufnind pe nas. Preşedintele Coolidge îşi uită educaţia. El n-ar fi ajuns niciodată preşedinte dacă idiotul de Harding n-ar fi făcut tîmpenia să moară.

William a rîs.

— Într-adevăr, bunico, memoria dumitale devine foarte selectivă. N-ai fi rostit o vorbă împotriva lui în timpul grevei poliţiştilor.

Doamna Kane n-a răspuns.

Oaspeţii au început să-şi facă apariţia, mulţi dintre ei figuri complet necunoscute pentru William, care a fost încîntat cînd l-a văzut pe Alan Lloyd printre primii sosiţi.

— Arătaţi bine, băiatule, a spus el descoperind că acum trebuia să-şi înalţe privirile ca să se uite la William.

— Şi tu, Alan. A fost foarte drăguţ din partea ta că ai venit.

— Drăguţ ? Uiţi că invitaţia a fost lansată de ambele bunici ? Poate că aş fi fost destul de curajos ca s-o refuz pe una din ele, dar pe amîndouă...

— Şi tu, Alan ? William a rîs. Poţi să-mi acorzi un minut pentru o vorbă în particular ? Şi-a condus oaspetele spre un colţ mai liniştit. Am intenţia să fac unele schimbări în planurile de investiţii şi să încep să cumpăr acţiuni la banca Lester ori de cîte ori ies pe piaţă. Aş vrea să deţin un procent de cinci la sută din acţiunile lor cînd voi avea douăzeci şi unu de ani.

— Nu este chiar atît de uşor, a spus Alan. Acţiunile Lester nu ies pe piaţă prea des, pentru că toate sînt în mîini particulare, dar am să văd ce pot face. Ce clocoţti în capul tău, William ?

— Ei bine, adevăratul meu scop este...

— William ! Bunica Cabot venea spre ei în viteză. Iată-te aici conspirînd într-un colţ cu domnul Lloyd şi pînă acum nu te-am văzut deloc dansînd cu nici o tînără. Pentru cine crezi că am organizat noi balul ăsta ?

— Perfect, a spus Alan Lloyd ridicîndu-se. Doamna Cabot, luaţi loc lîngă mine şi acestui băiat am să-i fac vînt în lume. Noi putem să ne odihnim, să-l privim dansînd şi să ascultăm muzica.

— Muzica ? Asta nu e muzică, Alan ! Nu este decît o cacofonie zgomotoasă de sunete, fără nici o urmă de melodie.

— Draga mea bunică, a spus William, aceasta este „Da, noi nu avem nici o banană", cîntecul cel mai la modă.

— Atunci înseamnă că pentru mine a venit timpul să părăsesc această lume, a spus bunica Cabot crispat.

— Niciodată, a spus Alan Lloyd curtenitor.

William a dansat cu cîteva fete pe care le cunoştea vag, dar a trebuit să-i fie reamîntite numele şi, cînd l-a văzut pe

Matthew stînd într-un colț, a fost bucuros de pretext pentru a părăsi ringul de dans. Pînă n-a ajuns chiar lîngă Matthew nu observase fata care stătea lîngă el. Cînd ea și-a înălțat capul și l-a privit pe William în ochi, el a simțit că i se taie picioarele.

— O cunoști pe Abby Blount ? l-a întrebat Matthew în treacăt.

— Nu, a spus William abia abținîndu-se să nu-și îndrepte cravata.

— El este gazda, domnul William Lowell Kane.

Tînăra și-a coborît ochii cu o modestie afectată cînd el s-a așezat lîngă ea. Matthew observase felul în care o privise William pe Abby și s-a ridicat să aducă ceva de băut.

— Cum se poate, eu locuiesc în Boston de o viață și nu ne-am întîlnit niciodată ? a spus William.

— Mai demult ne-am întîlnit o dată. În acea ocazie mi-ai făcut vînt în baltă, pe Common ; amîndoi aveam vreo trei ani pe atunci. Mi-au trebuit paisprezece ani să-mi revin.

— Îmi pare rău, a spus William după o pauză în timpul căreia a căutat în van să găsească o vorbă de duh.

— Ce casă frumoasă ai, William.

A urmat o a doua pauză.

— Mulțumesc, a zis William abia auzit.

Se uita din profil la Abby încercînd să nu se observe că o studiază. Era suplă — o. atît de suplă ! — cu ochii mari, căprui, gene lungi și un profil care l-a vrăjit pe William. Abby avea părul castaniu, tuns scurt, într-o coafură care pînă în acel moment lui William nu-i plăcuse deloc.

— Matthew mi-a spus că anul viitor ai să mergi la Harvard, a încercat ea din nou.

— Da, într-adevăr. Vrei să dansăm ?

— Mulțumesc, a spus ea.

Pașii, care cu cîteva minute mai devreme îi făcuse cu atîta ușurință, acum păreau s-o ia razna. A călcat-o pe picioare și a condus-o, lovind-o mereu de alți dansatori. El s-a scuzat, ea i-a zîmbit. A ținut-o apoi ceva mai strîns și și-au continuat dansul.

— O cunoști pe tînăra care pare să-l monopolizeze pe William de o oră ? a întrebat bunica Cabot suspicioasă.

Bunica Kane și-a ridicat pince-nez-ul și a studiat fata cu care William tocmai ieșea în grădină.

— Abby Blount, a declarat bunica Kane.

— Fiica amiralului Blount ? a întrebat bunica Cabot.

— Da.

Bunica Cabot a dat din cap în semn de încuviințare.

William a condus-o pe Abby Blount spre celălalt capăt al grădinii și s-a oprit lîngă un castan mare pe care în trecut îl folosise doar ca să se urce în el.

— Întotdeauna încerci să săruți o fată cînd o întîlnești prima oară ? l-a întrebat Abby.

— Ca să fiu cinstit, a răspuns William, n-am sărutat nici o fată pînă acum.

Abby a rîs.

— Sînt flatată.

Ea i-a oferit întîi obrazul trandafiriu, apoi buzele roșii, făcute pungă, după care a insistat să meargă înapoi în casă. Bunicile au observat, cu o oarecare ușurare, reîntoarcerea lor destul de rapidă.

Mai tîrziu, în dormitorul lui William, cei doi băieți au comentat seara.

— N-a fost o petrecere rea, a spus Matthew. Aproape că a meritat drumul de la New York pînă aici în provincie, deși tu mi-ai furat fata.

— Crezi c-o să mă ajute să-mi pierd virginitatea ? l-a întrebat William, ignorînd acuzația făcută în glumă de Matthew.

— Ei bine, ai la îndemînă trei săptămîni ca să afli, dar mă tem că ai să descoperi că Abby încă nu și-a pierdut-o pe a ei, a spus Matthew. Experiența mea în asemenea chestii îmi spune că pot să pun pariu pe cinci dolari că ea n-o să se lase furată nici de șarmul lui William Lowell Kane.

*
* *

William și-a plănuit cu grijă stratagema. Virginitatea era un lucru, dar să piardă pariul de cinci dolari cu Matthew era cu totul altceva. El a văzut-o pe Abby Blount aproape în fiecare zi după aceea, profitînd pentru prima dată de avantajul de a avea casa lui proprie și mașină la șaptesprezece ani. Și-a dat seama că ar fi mai bine dacă nu s-ar afla sub supravegherea discretă, dar permanentă a părinților lui Abby, care păreau a se găsi mai mereu prin preajmă. A sosit și ultima zi de vacanță și el nu era cîtuși de puțin mai aproape de țelul lui.

Hotărît să cîștige cei cinci dolari, William i-a trimis lui Abby un buchet de trandafiri în cursul dimineții, a scos-o la cină la un restaurant scump, la Joseph, și în cele din urmă, a reușit s-o aducă acasă la el, în camera din față.

— Cum ai făcu rost de o sticlă de whisky cînd prohibiția încă mai există ? l-a întrebat Abby.

— O, nu este atît de greu, s-a lăudat William.

Adevărul era că el ascunsese o sticlă din bourbonul lui Henry Osborne în dormitorul său, curînd după plecarea acestuia și acum era bucuros că n-o vărsase în chiuvetă așa cum avusese inițial intenția.

William a tot turnat în pahare pînă ce el a început să respire precipitat, iar lui Abby i s-au adunat lacrimi în ochi.

S-a așezat apoi lîngă ea și și-a pus brațul cu nonșalanță pe umărul ei. Ea nu s-a împotrivit.

— Abby, eu cred că tu ești teribil de drăguță, i-a șoptit el în buclele castanii începîndu-și jocul.

Ea îl privea plină de încredere cu ochii-i căprui și mari.

— O, William, a murmurat ea. Și eu cred că tu ești minunat.

Fața ei ca de păpușă era irezistibilă. L-a lăsat s-o sărute. Încurajat, William și-a mutat mîna de pe talie pe sîn și a lăsat-o acolo așa cum un agent de circulație oprește fluxul de mașini. Ea s-a înroșit de supărare și i-a coborît mîna ca traficul să-și reia cursul.

— William, nu trebuie să faci asta.

— De ce nu ? a întrebat William luptîndu-se în van să nu piardă terenul cîștigat.

— Pentru că nu știi unde se poate sfîrși.

— Eu am o oarecare idee.

Înainte ca el să-și reînnoiască avansurile, Abby l-a împins la o parte și s-a sculat grăbită în picioare, netezindu-și rochia.

— Cred că acum trebuie să merg acasă, William.

— Dar de abia ai sosit.

— Mama o să vrea să știe ce am făcut.

— Tu vei putea să-i spui : nimic.

— Și cred că cel mai bine este să rămînă exact așa, a adăugat ea.

— Dar mîine eu plec.

A evitat să spună „la școală".

— Ei bine, poți să-mi scrii, William.

Spre deosebire de Valentino, William știa cînd este înfrînt. S-a ridicat, și-a îndreptat cravata, a luat-o pe Abby de mînă și a condus-o cu mașina acasă.

Ziua următoare, înapoi la școală, Matthew Lester a acceptat, cu sprîncenele ridicate, într-o uimire prefăcută, bancnota de cinci dolari care i s-a oferit.

— Dacă mai scoți o singură vorbă am să te alerg în jurul colegiului cu bătătorul de la baseball.

— Nu pot găsi cuvintele care să exprime cît mai adecvat profundele mele sentimente de compasiune.

— Matthew, chiar acum te fac să dai roată colegiului St. Paul.

*
* *

William a început să fie conștient de prezența soției directorului său în timpul ultimelor două trimestre la St. Paul. Era o femeie drăguță, cu stomac cam plat și fără șolduri, dar sînii splendizi și-i purta cu mare fală, iar părul negru, bogat, strîns în vîrful capului începuse să încărunțească. Într-o sîmbătă cînd William își luxase mîna la hochei, doamna Raglan i-a pus comprese reci, stînd mult mai aproape de el decît era necesar, cînd îl bandaja și ținînd astfel brațul lui William, încît să-i atingă sînul. Lui i-a plăcut senzația. Apoi, într-o altă ocazie, cînd el a avut febră și a trebuit să stea la infirmerie cîteva zile, ea personal i-a adus toate mesele și în timp ce el mînca ea a stat pe marginea patului, atingîndu-i cu trupul picioarele acoperite cu o cuvertură subțire. Lui și asta i-a plăcut.

Se vorbea că era cea de a doua nevastă a lui Grumpy Raglan. Nimeni din internat nu-și putea imagina cum reușise Grumpy să aibă chiar și numai o nevastă. Doamna Raglan, din cînd în cînd, prin tăceri și oftaturi abia perceptibile, dădea de înțeles că împărtășea îndoielile lor referitoare la soarta ei.

Una din îndatoririle pe care le avea William în calitatea sa de președinte de promoție era și aceea de a-i raporta lui Grumpy Raglan, în fiecare seară, la ora zece și jumătate că stinsese toate luminile din internat și se ducea și el la culcare. Într-o luni seara, cînd a ciocănit, ca de obicei, la ușa lui Grumpy, a fost surprins să audă vocea doamnei Raglan care îl invita să intre. Ea stătea într-un șezlong, îmbrăcată într-o rochie lejeră de mătase, cu o croială vag japoneză.

William își încleștase mîna pe mînerul ușii.

— Toate luminile sînt stinse și am încuiat ușa din față, doamna Raglan. Noapte bună.

Ea își balansa picioarele pe șezlong și pentru o clipă mătasea drapată s-a desfăcut dînd la iveală pielea palidă a coapsei.

— William, totdeauna te grăbești. Nu poți să aștepți ca viața să înceapă? S-a îndreptat spre masă. De ce nu intri să bei puțină ciocolată fierbinte? Proasta de mine, am făcut prea multă ca să ajungă pentru două persoane, aproape că am uitat că domnul Raglan n-o să se întoarcă pînă sîmbătă.

A accentuat cuvîntul „sîmbătă". I-a dus lui William o ceașcă aburindă și a încercat să vadă dacă înregistrase semnificația spuselor ei. Mulțumită de constatări, i-a dat ceașca atingîndu-i ușor mîna. El a început să amestece stăruitor cu lingurița în ciocolata fierbinte.

— Gerald a plecat la o conferință, și-a continuat ea explicațiile. Era pentru prima oară cînd William auzea prenumele lui Grumpy Raglan. Intră înăuntru și închide ușa, William, și te rog ia loc.

William a ezitat; a închis ușa dar nu voia nici să stea pe scaunul lui Grumpy, nici să se așeze lîngă doamna Raglan. A hotărît că dintre două rele, scaunul lui Grumpy era un rău mai mic și s-a îndreptat spre el.

— Nu, nu, a spus doamna Raglan și i-a făcut semn să ia loc lîngă ea.

William și-a tîrît picioarele anevoie și s-a așezat nervos alături de doamna Raglan, pironindu-și ochii în ceașcă în căutarea inspirației. Negăsind-o, a dat pe gît toată ceașca, frigîndu-și limba. Spre ușurarea lui, doamna Raglan s-a ridicat. I-a reumplut ceașca ignorînd refuzul lui murmurat și apoi s-a deplasat tăcută în celălalt capăt al camerei, a învîrtit la patefon și a pus acul pe placă.

„Este plăcut și ușor", au fost primele cuvinte pe care le-a auzit William. El stătea tot cu ochii pironiți în dușumea cînd ea a revenit.

— William, n-ai să lași o doamnă să danseze de una singură, nu?

El și-a ridicat privirile. Doamna Raglan se mișca ușor în ritmul muzicii. „Romanța se înfiripă, asta este clar" cînta încet Rudy Vallee. William s-a ridicat, a cuprins-o pe doamna Raglan cu brațul, foarte protocolar și au început să danseze. Grumpy ar fi încăput între ei fără nici o dificultate. După cîteva măsuri ea a venit mai aproape de William, iar el privea fix peste umărul ei drept ca să-i arate că nu observase că

mîna ei stîngă alunecase de pe umărul lui spre talie. Cînd placa s-a oprit, William a crezut că o să aibă şansa să se întoarcă la ceaşca lui de ciocolată, dar ea a pus-o pe cealaltă faţă şi a fost înapoi în braţele lui înainte ca el să poată face vreo mişcare.

— Doamna Raglan, cred că ar trebui să...

— Relaxează-te puţin, William.

În cele din urmă el a găsit curajul ca s-o privească în ochi. A încercat să răspundă, dar n-a putut scoate o vorbă. Mîna ei acum i se plimba pe spate şi a simţit cum coapsa ei i se mişca uşor pe vintre. El a strîns-o mai mult de talie.

— Aşa este mai bine, a spus ea.

Dansau încet ocolind camera, strîns înlănţuiţi, din ce în ce mai lent, în ritmul muzicii. Cînd ea s-a desprins din braţele lui şi a stins lumina, William a dorit ca ea să se întoarcă repede. El stătea în mijlocul încăperii, pe întuneric, fără să se mişte, auzind foşnetul mătăsii şi intuind vag o siluetă care îşi scotea hainele.

Cîntăreţul îşi terminase cîntecul şi acul scîrţîia pe marginea plăcii de patefon cînd ea a reuşit să-l ajute pe William să-şi scoată hainele şi l-a condus înapoi la şezlong. El o căuta pe bîjbîite prin întuneric şi degetele lui timide de începător au descoperit părţi ale trupului ei care nu erau cituşi de puţin aşa cum îşi imaginase el că ar fi. Şi le-a retras în grabă spre teritoriul mult mai familiar al pieptului. Degetele ei nu s-au dovedit la fel de reticente şi el a încercat o senzaţie ce nici în vise n-ar fi crezut că este posibilă. Simţea nevoia să geamă din adîncul fiinţei lui, dar s-a abţinut de teamă să nu pară stupid. Ea îşi plimba mîinile pe spatele lui şi l-a tras uşor deasupra.

William se mişca în sus şi în jos, întrebîndu-se cum să procedeze încît ea să nu-şi dea seama de lipsa lui totală de experienţă. N-a fost atît de uşor pe cît se aşteptase şi disperarea a început din ce în ce mai mult să pună stăpînire pe el. Apoi, din nou, degetele ei s-au mişcat pe stomacul lui şi l-a dirijat cu pricepere. Cu ajutorul ei, penisul şi-a găsit cu uşurinţă drumul şi imediat s-a produs orgasmul.

— Îmi pare rău, a spus William, neştiind ce să facă în continuare.

A rămas tăcut deasupra ei pentru o vreme, apoi ea a spus :

— Mîine va fi mai bine.

Scîrțiitul acului pe placa de patefon i-a revenit în urechi lui William.

Doamna Raglan a fost prezentă în mintea lui William pe tot parcursul zilei de marți, care părea că nu se mai termină. În noaptea aceea, ea a oftat. Miercuri, a gîfîit. Joi, a gemut. Vineri, a țipat. Simbătă, Grumpy Raglan s-a întors de la conferință, dar acum educația lui William era deja completă.

*

* *

În vacanța de Paști, mai exact în ziua de Înălțare, Abby Blount a cedat în cele din urmă farmecelor lui William. Matthew a pierdut cinci dolari, iar Abby virginitatea. După experiența cu doamna Raglan, Abby s-a plasat undeva la antipod. A rămas, totuși, singurul eveniment notabil din cursul întregii vacanțe, pentru că Abby a plecat la Palm Beach cu părinții, iar William și-a petrecut mai tot timpul închis în casă cu cărțile sale, nefiind disponibil pentru nimeni, în afară de bunici și Alan Lloyd. Pînă la examenele finale nu mai erau decît cîteva săptămîni și, cum Grumpy Raglan nu a mai plecat la nici o altă conferință, William nu a mai avut alte activități.

În cursul ultimului trimestru, el și Matthew stăteau ore în șir în sala de lectură, fără să schimbe nici o vorbă decît dacă Matthew avea unele probleme la matematică pe care nu le putea rezolva. Cînd mult așteptatele examene au sosit, au durat doar o săptămînă, care, însă, a fost plină de încordare. După ce s-a terminat, amîndoi băieții erau nerăbdători să afle rezultatele, dar zilele treceau una după alta, așteptarea părea zadarnică și încrederea îi părăsea din ce în ce mai mult. Bursa de matematică Hamilton Memorial pentru Harvard se acorda pe baza unei competiții foarte riguroase, la care putea participa orice școlar din America. William nu avea cum să știe cît de bine pregătiți erau adversarii. Cu cît trecea timpul și nu venea nici o veste, William a început să presupună ceea ce era cel mai rău.

Cînd a sosit telegrama, el juca baseball cu alți șase colegi, căutînd să-și omoare ultimele cîteva zile ale trimestrului ce mai rămăseseră pînă la sfîrșitul școlii, zile calde de vară cînd băieților nu le mai arde de băutură, ci mai degrabă să spargă niște ferestre, sau să încerce să se culce cu vreuna din fiicele profesorilor, dacă nu cumva cu vreuna din nevestele lor.

William tocmai declarase în gura mare acelora care se sinchisiseră să asculte că avea de gînd să marcheze primul său punct din viaţă, făcînd circuitul celor patru case. Matthew l-a numit Babe Ruth al colegiului St. Paul. Mulţi au rîs de această afirmaţie exagerată. Cînd i s-a înmînat telegrama, jocul a fost brusc uitat. A lăsat jos bătătorul şi a desfăcut plicul mic şi galben. Băiatul care trebuia să servească a aşteptat neliniştit cu mingea în mînă, la fel şi jucătorii din celălalt capăt al terenului, pînă ce el a citit pe îndelete scrisoarea.

— Te solicită să devii profesonist a strigat cineva de la prima poartă, sosirea unei telegrame în timpul unui meci de baseball fiind ceva cu totul neobişnuit.

Matthew a venit din capătul terenului lîngă William şi a încercat să-şi dea seama după faţa prietenului său dacă veştile erau bune sau rele. Fără să-şi schimbe cîtuşi de puţin expresia, William i-a dat telegrama lui Matthew, care a citit-o, a sărit în sus de bucurie şi a lăsat să-i cadă din mînă bucata de hîrtie, după care i s-a alăturat lui William care începuse să alerge de-a lungul celor patru porţi ca să marcheze primul său punct din viaţă fără ca, de fapt, cineva să fi lovit mingea. Băiatul care era la servit a ridicat telegrama, a citit-o şi apoi a aruncat mingea cu frenezie în tribune. Mica bucată de hîrtie galbenă a trecut de la un jucător la altul fiind parcursă cu mare curiozitate. Ultima persoană care a citit-o a fost băiatul din anul al doilea care, văzînd cîtă fericire a produs, fără ca nimeni să-i fi spus „mulţumesc", a hotărît că merita şi el cel puţin atîta lucru, să ştie motivul acestei bucurii.

Telegrama era adresată domnului William Lowell Kane, care trebuie să fie jucătorul nepriceput, a presupus băiatul. Ea suna astfel : „Felicitări pentru cîştigarea bursei de matematică Hamilton Memorial la Harvard. Detalii complete urmează. Abot Lawrence Lowell, preşedinte".

Matthew a fost bucuros de reuşita prietenului său cel mai apropiat, dar era trist pentru că se gîndea că s-ar putea să se despartă. Şi William încerca acelaşi sentiment, dar n-a spus nimic ; cei doi au trebuit să mai aştepte încă nouă zile pînă au aflat că şi Matthew fusese acceptat la Harvard.

A mai sosit, totuşi, încă o telegramă, aceasta de la Charles Lester care şi-a felicitat fiul şi i-a invitat pe cei doi băieţi să ia ceaiul la hotelul Plaza din New York. Amîndouă bunicile i-au transmis felicitări lui William, dar bunica Kane i-a

spus cam înțepată lui Alan Lloyd că „băiatul n-a făcut mai puțin decît se aștepta de la el, dar nici mai mult decît realizase mai înainte tatăl său".

* * *

În ziua stabilită William și Matthew se plimbau agale pe Fifth Avenue, destul de încrezători în ei. Ochii fetelor se opreau asupra celor doi băieți bine făcuți, dar ei păreau a nu băga de seamă. Cînd au intrat în holul hotelului Plaza, la ora trei și cincizeci și nouă de minute și-au scos pălăriile de pai, l-au traversat cu nonșalanță îndreptîndu-se spre grupul de familie care-i aștepta în curtea cu palmieri. Acolo, pe scaune confortabile stăteau amîndouă bunicile, Kane și Cabot, flancînd o altă doamnă, care William a presupus că era echivalentul bunicii Kane din familia Lester. Domnul și doamna Charles Lester, fiica lor Susan (care nu și-a dezlipit deloc ochii de pe William) și Alan Lloyd completau cercul, rămînînd două scaune libere pentru William și Matthew.

Bunica Kane a chemat pe cel mai apropiat ospătar printr-o înălțare a sprîncenelor.

— Ceai și ceva mai multe prăjituri, te rog.

Ospătarul a dispărut grăbit spre bucătărie.

— Ceai și ceva mai multe prăjituri pentru masa douăzeci și trei, a strigat el ca să acopere larma din jur și zăngănitul veselei.

— Bine, a răspuns o voce din bucătăria plină de aburi.

— Ceaiul și prăjiturile cu frișcă, doamnă, a spus ospătarul cînd a revenit.

— Tatăl tău ar fi fost mîndru de tine astăzi, William, îi spunea bărbatul în vîrstă tînărului mai înalt dintre cei doi.

Ospătarul se întreba ce realizări deosebite avusese tînărul chipeș ca să stîrnească un asemenea comentariu.

William n-ar fi observat deloc ospătarul dacă n-ar fi văzut brățara de argint de la mîna lui. Piesa nu putea să vină decît de la Tiffany; nepotrivirea cu persoana de condiție umilă care o purta l-a nedumerit.

— William, a spus bunica Kane. Două prăjituri sînt prea de ajuns; aceasta nu este ultima ta masă înainte de a merge la Harvard.

El a privit-o cu afecțiune pe bătrîna doamnă și aproape că a uitat de brățara de argint.

13

În noaptea aceea, pe cînd Abel zăcea treaz în mica sa cameră din hotelul Plaza, cu gîndul la băiatul William, al cărui tată ar fi fost atît de mîndru de el, și-a dat seama pentru prima oară ce anume voia să realizeze în viață. Dorea să fie considerat un egal de către toți William-ii din această lume.

După ce sosise în New York, Abel se luptase cu destule greutăți. La început împărțise o cameră de numai două paturi cu George și doi veri ai lui. Așa că Abel dormise numai atunci cînd unul din paturi nu era ocupat. Unchiul lui George n-a putut să-i dea o slujbă și după cîteva săptămîni de neliniște, în care trebuise să-și cheltuie mai toate economiile ca să supraviețuiască și după ce căutase de lucru din Brooklyn pînă în Queens, Abel a reușit să găsească o slujbă la un măcelar, care îi plătea nouă dolari pe șase zile și jumătate și-l lăsa să doarmă într-o cameră deasupra prăvăliei. Măcelăria era în centrul unei mici comunități de polonezi pe East Side și Abel în curînd a fost cuprins de neliniște văzînd izolarea compatrioților săi care, în cea mai mare parte, nu făceau nici un efort ca să învețe engleza.

Abel încă se mai întîlnea cu regularitate în weekend-uri cu George și prietenele sale pe care le schimba mereu, dar mai toate serile libere din timpul săptămînii le petrecea la cursurile serale, unde învăța să scrie și să citească în engleză. Nu-i era rușine că progresa încet pentru că nu mai avusese absolut nici o ocazie să scrie de la vîrsta de opt ani, dar în cei doi ani ajunsese să vorbească fluent în noua sa limbă, păstrînd doar un vag accent. Acum se simțea pregătit să se mute de la măcelărie — dar unde și cum ? Apoi, într-o dimineață, pe cînd tranșa un picior de miel, a auzit din întîmplare pe unul dintre cei mai buni clienți, directorul aprovizionării de la hotelul Plaza, plîngîndu-se măcelarului că a trebuit să concedieze un ospătar tînăr pentru că furase.

— Cum să găsesc pe cineva să-l înlocuiască intr-un timp atît de scurt ? se plîngea directorul.

Măcelarul n-a avut nici o soluție să-i ofere, însă Abel a avut. Și-a îmbrăcat unicul său costum, s-a dus la hotelul Plaza și a primit slujba.

Odată instalat la Plaza, s-a înscris la cursurile serale de engleză la Universitatea Columbia. Lucra cu înverșunare în fiecare noapte, cu dicționarul într-o mînă și stiloul în cealaltă ;

dimineţile, între micul dejun şi aranjarea meselor pentru prînz, copia editorialul din *The New York Times* căutînd fiecare cuvînt, de care nu era sigur, în Webster-ul cumpărat de la anticariat.

În următorii trei ani, Abel a parcurs diverse trepte la Plaza pînă a ajuns ospătar la Salonul de Stejar, cîştigînd cam douăzeci şi cinci de dolari pe săptămînă, în care intrau şi bacşişurile. În lumea lui nu ducea lipsă de nimic.

Îndrumătorul său de la Universitatea Columbia era atît de încîntat de progresele sale la engleză încît l-a sfătuit să se înscrie şi la următorul curs seral, care însemna primul său pas pentru obţinerea diplomei de licenţiat în litere. Timpul liber şi-l petrecea acum citind nu literatură engleză ci ştiinţe economice şi în locul editorialelor din *The New York Times* a început să le copieze pe cele din *The Wall Street Journal*. Noua sa lume îl absorbea total şi, cu excepţia lui George, a pierdut orice contact cu foştii lui prieteni polonezi.

Cînd Abel servea în Salonul de Stejar, studia cu atenţie clienţii de vază — cei din familiile Baker, Loeb, Whitney, Morgan şi Phelp — şi încerca să-şi dea seama de ce bogaţii sînt diferiţi faţă de ceilalţi. Îl citea pe H. L. Mencken[1] cu al său *Barometrul american*, pe Scott Fitzgerald, Sinclair Lewis şi Theodore Dreiser, cu o sete neobosită de cunoaştere. În vreme ce ceilalţi ospătari frunzăreau *The Mirror* şi moţăiau în pauza de o oră, el studia *The Wall Street Journal*. Nu ştia unde îl vor duce noile cunoştinţe dobîndite, dar niciodată nu s-a îndoit de maxima baronului şi anume că nu exista nici un înlocuitor pentru o bună instruire.

* * *

Într-o joi, în luna august 1926 — el îşi amintea bine data pentru că era ziua în care a murit Rudolf Valentino şi multe doamne care îşi făceau cumpărăturile pe Fifth Avenue purtau doliu — Abel servea, ca de obicei, la una din mesele din colţ. Mesele din colţ erau întotdeauna rezervate oamenilor de afaceri foarte importanţi care doreau să mănînce în locuri mai retrase fără a avea grija de nu fie auziţi de urechi curioase. Lui îi plăcea să servească la acea masă pentru că era o perioadă de înflorire a afacerilor şi adeseori se alegea cu informaţii

[1] Menchen, H.L. — ziarist, critic şi eseist american (1880—1956)

de primă mînă din frînturile de conversaţie. După ce se termina masa, dacă gazda era de la o bancă sau de la o întreprindere holding mare, Abel, care se documentase între timp în privinţa situaţiei financiare a musafirului, dacă simţea că întîlnirea decursese deosebit de bine, investea o sută de dolari în societatea mai mică, sperînd că se pregăteşte fie pentru o preluare, fie pentru o extindere cu ajutorul societăţii mai mari. Dacă gazda comanda trabucuri la sfîrşitul mesei, Abel îşi mărea suma investită la două sute de dolari. În şapte cazuri din zece, valoarea acţiunilor alese în acest mod, s-a dublat în şase luni, cît obişnuia Abel să le păstreze. Folosind acest sistem a pierdut doar de trei ori în patru ani cît a lucrat la Plaza.

Ceea ce i s-a părut neobişnuit în acea zi, la masa din colţ, a fost că gazdele au comandat trabucuri chiar înainte de a fi început masa. Mai tîrziu li s-au alăturat şi alţi invitaţi care au comandat iarăşi trabucuri, Abel a căutat numele gazdei în cartea de rezervări a restaurantului. Era Woolworth. Văzuse numele în coloanele financiare destul de recent, dar nu-şi amintea exact unde anume. Celălalt invitat era Charles Lester, un client al restaurantului Plaza, despre care Abel ştia că este un distins bancher din New York. În timp ce le-a servit masa, a ascultat cît s-a putut din conversaţia lor. Nici unul dintre invitaţi nu-i dădea absolut nici o atenţie ospătarului. Abel n-a reuşit să descopere nici un detaliu de importanţă, dar a dedus că în acea dimineaţă se încheiase o anume afacere la care publicul nu se aştepta şi care va fi anunţată în aceeaşi zi, ceva mai tîrziu. Atunci şi-a reamintit. Văzuse numele în *The Wall Street Journal*. Woolworth era bărbatul care voia să înfiinţeze primele magazine de cinci şi zece cenţi în America. Abel a hotărît că merita să aibă acţiuni la aceste magazine. În timp ce oaspeţii îşi savurau desertul — mai toţi aleseseră tarte cu căpşuni (la recomandarea lui Abel) — el a profitat de ocazie şi a părăsit restaurantul pentru cîteva clipe ca să-şi sune agentul din Wall Street.

— La cît se negociază acţiunile Woolworth ? a întrebat el.

A urmat o pauză la celălalt capăt al firului.

— Doi şi o optime. În ultimul timp s-au făcut cam multe mişcări ; totuşi, nu ştiu de ce, a răspuns agentul.

— Cumpără în limita contului pe care-l am pînă ai să auzi anunţul ce-l va face societatea ceva mai tîrziu.

— Ce anunţ ? a întrebat nedumerit agentul.

— Nu-ţi pot da asemenea informaţii la telefon, a spus Abel.

Agentul n-a mai cerut alte explicații ; experiența trecută cu Abel îi spunea să nu se intereseze prea îndeaproape de sursa de informații a clientului său.

Abel s-a întors grăbit în Salonul de Stejar, exact la timp, ca să servească clienților cafeaua. Au mai zăbovit asupra ei o vreme, iar Abel a revenit la masă abia cînd ei se pregăteau să plece. Bărbatul care a achitat nota de plată i-a mulțumit lui Abel pentru serviciul atent și, întorcîndu-se astfel ca prietenii lui să-l poată auzi, i-a spus :

— Vrei un pont, tinere ?

— Mulțumesc, domnule, a spus Abel.

— Cumpără acțiuni la societatea Woolworth.

Toți musafirii au rîs. A rîs și Abel, a luat cei cinci dolari oferiți și i-a mulțumit. În următoarele șase luni a avut un profit de două mii patru sute de dolari la acțiunile Woolworth.

* * *

Cînd lui Abel i s-a acordat cetățenia americană la cîteva zile după ce a împlinit douăzeci și unu de ani, a hotărît că evenimentul trebuia sărbătorit. I-a invitat la cinema ca să-l vadă pe John Barrymore în *Don Juan* pe George și Monika, ultima iubită a lui George, și o fată pe nume Clara, o fostă prietenă a lui George și apoi la Bigo pentru cină. George lucra tot ca ucenic la brutăria unchiului său, cu opt dolari pe săptămînă. Deși Abel îl considera și acum cel mai bun prieten al său, era conștient de diferența tot mai mare dintre George, care nu avea nici o lețcaie, și el, care avea peste opt mii de dolari la bancă și era în ultimul an la Universitatea Columbia pregătindu-se să obțină licența în științe economice. Abel știa încotro se îndreaptă, pe cînd George nu mai spunea nimănui că va ajunge primarul New York-ului.

Cei patru au avut o seară memorabilă, mai cu seamă că Abel i-a dus la un restaurant bun de la care știa la ce să se aștepte. Cei trei oaspeți ai săi au mîncat din belșug și, cînd a venit nota de plată, George a fost uluit să vadă că era mai mare decît cîștigul său pe o lună. Abel a achitat nota fără a-și mai arunca o doua oară ochii asupra ei. Dacă trebuie să plătești o consumație la restaurant, fă-o ca și cum suma n-ar avea importanță. Dacă are, atunci nu te mai duce la restaurant, dar, indiferent de ce faci, nu comenta sau nu te arăta surprins — aceasta era lecția pe care o învățase Abel de la cei bogați.

Cînd petrecerea s-a terminat, cam pe la ora două noaptea, George și Monika s-au întors în East Side, iar Abel a considerat că o merita pe Clara. A introdus-o pe furiș în hotelul Plaza prin intrarea de serviciu și au urcat cu liftul pentru lenjerie la etajul unde se afla camera lui. N-a fost nevoie de prea multe ademeniri ca ea să sfîrșească în patul lui și Abel a trecut la acțiune imediat, în mare grabă, cu gîndul că are nevoie de un somn zdravăn, ca dimineața să se prezinte odihnit la slujbă. Spre mulțumirea lui, pe la două și jumătate își îndeplinise misiunea și s-a cufundat într-un somn profund pînă la ora șase cînd a sunat deșteptătorul. N-a avut vreme decît să mai facă încă o dată dragoste cu Clara înainte de a se îmbrăca.

Clara stătea în capul oaselor și îl privea posomorîtă pe Abel cum își pune papionul alb după care, cu gîndul aiurea, a sărutat-o în semn de bun rămas.

— Ai grijă să pleci pe unde ai venit, altfel îmi creezi o grămadă de probleme, a spus Abel. Cînd te mai văd ?

— N-o să mă mai vezi a răspuns Clara cu răceală.

— De ce ? a întrebat Abel surprins. Am făcut ceva ?

— Nu, tocmai asta e că n-ai făcut.

A sărit din pat și a început să se îmbrace în grabă.

— Ce n-am făcut ? a întrebat Abel întristat. Tu ai vrut să te culci cu mine, nu ?

Ea s-a întors și l-a privit în față.

— Așa am crezut pînă în clipa în care mi-am dat seama că un singur lucru ai în comun cu Valentino — amîndoi sînteți morți. Poți să fii tu cel mai grozav ospătar pe care l-a avut Plaza într-un an prost, dar la pat, ascultă-mă pe mine, ești zero. Complet îmbrăcată, s-a oprit cu mîna pe clanță formulîndu-și lovitura de despărțire : Spune-mi, ai convins vreodată în viața ta vreo femeie să se culce a doua oară cu tine ?

Impietrit, Abel a rămas cu ochii pironiți pe ușa trîntită și tot restul zilei s-a frămîntat din cauza cuvintelor Clarei. Nu găsea în minte pe nimeni cu care să stea de vorbă și să ceară un sfat. George ar fi rîs de el, iar personalul de la Plaza era convins că el le știe pe toate. A hotărît că această problemă, la fel ca toate celelalte cu care se confruntase în viață, putea fi rezolvată, fie printr-un bagaj suplimentar de cunoștințe, fie prin experiență.

După prînz, în aceeași zi, s-a dus la librăria Scribner de pe Fifth Avenue. Aici își clarificase toate dilemele economice

și lingvistice pe care le avusese, dar n-a găsit nimic care să pară cît de cît că l-ar putea ajuta în limpezirea nedumeririlor sexuale. Cartea cu normele de etichetă îi era nefolositoare, după cum și *Esența moralei* de W. F. Colbert s-a dovedit total inadecvată.

Abel a părăsit librăria fără să cumpere nimic și și-a petrecut restul după-amiezii într-un cinematograf murdar de pe Broadway, fără să vadă filmul, gîndindu-se doar la vorbele Clarei. Filmul, o poveste de dragoste cu Greta Garbo, care pînă la ultima derulare a bobinei nu ajungea nici la stadiul sărutului, nu i-a oferit mai mult ajutor decît librăria Scribner.

Cînd Abel a părăsit cinematograful cerul se întunecase deja, iar pe Broadway adia o briză răcoroasă. Pe Abel încă îl surprindea faptul că orice oraș era la fel de zgomotos și la fel de luminat noaptea ca și ziua. A început să meargă spre centrul orașului, către Fifty-ninth Street, sperînd că aerul rece îi va limpezi mintea. S-a oprit la colțul străzii Fifty-second să cumpere un ziar de seară.

— Cauți o fată ? a întrebat o voce din cealaltă parte a standului de ziare.

Abel a rămas cu privirea pironită asupra celei care vorbise. Avea cam treizeci și cinci de ani, chipul îi era foarte fardat și folosea un ruj foarte la modă. Bluza-i albă, de mătase, îi era desfăcută la un nasture, purta o fustă lungă, neagră, ciorapi negri și pantofi negri.

— Doar cinci dolari și merită fiecare penny, a spus ea, împingîndu-și un șold în afară, ceea ce a făcut ca despicătura de la fustă să dea la iveală partea de sus a ciorapilor.

— Unde ? a întrebat Abel.

— Am o cămăruță în blocul de alături.

A făcut semn cu capul ca să-i arate lui Abel în care anume direcție și el a putut să-i vadă fața clar, pentru prima oară, la lumina străzii. Nu era urîtă. Abel a încuviințat din cap, iar ea l-a luat de braț și au plecat.

— Dacă ne oprește poliția, tu ești un vechi prieten, iar pe mine mă cheamă Joyce, a spus ea.

Au mers pînă la blocul învecinat, o clădire cu apartamente mici, sărăcăcioase. Abel a fost îngrozit de camera sordidă în care locuia, cu un singur bec, un scaun, o chiuvetă și un pat dublu, mototolit care, se vedea clar, că deja mai fusese folosit de cîteva ori în ziua aceea.

— Aici locuiești ? a întrebat-o el fără să-i vină a crede.

— Doamne Dumnezeule, nu. Folosesc locul ăsta doar la lucru.

— De ce faci asta? s-a interesat Abel întrebîndu-se dacă mai voia să-şi pună planul în practică.

— Am doi copii pe care trebuie să-i cresc şi nici un soţ. Te poţi gîndi la un motiv mai bun? Acum spune-mi, mă vrei sau nu?

— Da, dar nu aşa cum crezi tu, i-a spus Abel.

Ea s-a uitat la el speriată.

— Nu eşti vreunul din aceia care întîi te ia la bătaie? Eşti cumva un adept al marchizului de Sade?

— Categoric nu, a spus Abel.

— Atunci ai de gînd să mă arzi cu ţigara?

— Nu, nimic de felul ăsta, a spus Abel uimit. Eu vreau să învăţ cum să fac dragoste. Vreau să iau lecţii.

— Lecţii? Glumeşti, nu? Drăguţule, ce crezi că este aici, curs seral de făcut amor?

— Ceva de soiul ăsta, a spus Abel şi s-a aşezat pe marginea patului, după care i-a povestit cum reacţionase Clara cu o zi înainte. Crezi că mă poţi ajuta?

Pasărea de noapte l-a cercetat atent pe Abel, întrebîndu-se dacă nu era 1 aprilie.

— Bineînţeles, a spus ea în cele din urmă, dar te costă cinci dolari şedinţa de treizeci de minute.

— Este mai scump decît o licenţă la Columbia, a spus Abel. De cîte lecţii o să am nevoie?

— Depinde de cît înveţi de repede, nu? a răspuns ea.

— Ei bine, să începem chiar acum, a spus Abel scoţînd cinci dolari din buzunarul interior de la haină şi înmînîndu-i.

Ea şi-a pus banii în partea de sus a ciorapului, ceea ce era un semn sigur că nu şi-i scotea niciodată.

— Dă-ţi hainele jos, drăguţă. N-o să poţi învăţa multe complet îmbrăcat.

După ce s-a dezbrăcat, ea l-a privit cu un ochi critic.

— Nu arăţi chiar ca Douglas Fairbanks. Nu te speria însă, nu contează cît de chipeş eşti odată ce lumina e stinsă; contează doar ce faci.

Abel s-a şezat pe marginea patului, iar ea a început să-l înveţe cum trebuie să se poarte cu o femeie. A fost surprinsă să vadă că el, într-adevăr, nu voia să se culce cu ea şi a fost şi mai surprinsă cînd el a continuat să vină şi în următoarele două săptămîni.

— Ei bine, cînd am să știu că sînt pregătit ? a întrebat Abel.

— Ai să știi, băiete, a răspuns Joyce. Cînd ai să mă faci să tremure carnea pe mine, atunci ai să poți să învii și o mumie egipteană.

La început l-a învățat care sînt punctele sensibile ale corpului la o femeie, apoi, cînd te culci cu ea, nu dai buzna, trebuie să ai răbdare, să-ți ai semnele tale după care să știi dacă ceea ce ai făcut tu i-a umplut trupul de bucurie sau nu. Cum să-ți folosești buzele și limba nu numai pe gura unei femei, ci în oricare alt loc de pe trupul ei.

Abel asculta cu atenție tot ceea ce îi spunea și-i urma instrucțiunile cu scrupulozitate, la început puțin cam mecanic. În ciuda asigurărilor ei că făcea progrese, el n-a știut dacă spune adevărul sau nu pînă cam după trei săptămîni și după o plată de o sută zece dolari, cînd, spre surpriza și încîntarea lui, Joyce, brusc, a prins viață pentru prima oară în brațele sale. Ea îi ținea capul lipit de trup, iar el îi săruta cu tandrețe sînii. Cînd a pipăit-o între picioare, ea era umedă — pentru prima oară — și cînd a intrat înăuntru, ea a gemut, un sunet pe care Abel nu l-a mai auzit niciodată pînă atunci și care i-a făcut o plăcere nebănuită. Ea îl strîngea cu putere, înfigîndu-și degetele în spatele lui și cerîndu-i să nu se oprească. Gemetele au continuat, uneori puternice, alteori ca un fel de suspin. În final a scos un strigăt ascuțit și mîinile care îl strînseseră cu atîta forță s-au relaxat.

După ce respirația i s-a domolit, ea i-a spus :

— Băiete, ai absolvit și ești premiantul clasei.

Abel n-a mai trecut pe la ea.

Abel a sărbătorit cele două diplome cumpărînd cele mai scumpe bilete, lîngă ring, la meciul susținut de Gene Tunney și Dack Dempsey, în cadrul campionatului mondial de box, categorie grea, și i-a invitat pe George, Monika și Clara, care a acceptat fără tragere de inimă. În seara aceea, după meci, Clara a considerat că era de datoria ei să se culce cu Abel din moment ce cheltuise atîția bani cu ea. Dimineața, ea îl ruga să n-o părăsească.

Abel, însă, nu a mai invitat-o niciodată.

* * *

După ce a absolvit Universitatea Columbia, Abel a început să fie nemulțumit de viața lui de la hotelul Plaza, dar nu știa

cum ar putea să progreseze în continuare. Deși se învîrtea printre cei mai bogați și mai de succes oameni din America, nu avea cum să abordeze direct nici unul din clienți știind că, dacă o făcea, s-ar putea să-l coste slujba și, în orice caz, aceștia n-ar fi luat în serios aspirațiile unui ospătar. Cu mult timp în urmă Abel hotărîse să ajungă ospătar șef.

Într-o zi, domnul și doamna Ellsworth Statler au vrut să ia prînzul la Plaza în Salonul Edwardian unde Abel lucra ca ajutor de o săptămînă. Cînd i-a văzut și-a spus că se ivise pentru el o șansă. A făcut tot ceea ce a crezut că l-ar impresiona pe faimosul proprietar de hoteluri și masa a decurs splendid. Cînd a plecat, Statler i-a mulțumit călduros lui Abel și i-a dat zece dolari și cu asta totul s-a terminat. Abel l-a urmărit cu privirea cînd ieșea prin ușa turnantă de la Plaza întrebîndu-se dacă i se va mai ivi vreodată o asemenea ocazie.

Sammy, ospătarul șef, l-a bătut pe umăr.

— Ce-ai primit de la domnul Statler ?

— Nimic, a spus Abel.

— Nu ți-a dat nici un bacșiș ? l-a întrebat Sammy pe un ton neîncrezător.

— O, ba da, bineînțeles, a spus Abel. Zece dolari.

I-a înmînat banii lui Sammy.

— Așa mai zic și eu, a spus Sammy. Începusem să cred că mă tragi pe sfoară, Abel. Zece dolari, asta-i mult chiar și pentru domnul Statler. Pesemne că l-ai impresionat.

— Nu, nu l-am impresionat.

— Ce vrei să spui ? l-a întrebat Sammy.

N-are importanță, a răspuns Abel și s-a îndepărtat.

— Așteaptă o clipă, Abel, am un bilețel pentru tine. Domnul de la masa șaptesprezece, un anume Leroy, dorește să-ți vorbească.

— Despre ce, Sammy ?

— De unde să știu ? Probabil că-i plac ochii tăi albaștri.

Abel a aruncat o privire rapidă spre masa numărul șaptesprezece, la care mîncau numai persoane modeste și necunoscute, pentru că era atît de prost plasată, lîngă ușa batantă de la bucătărie. De obicei, Abel evita să servească la vreuna din mesele din acel capăt al sălii.

— Cine este ? l-a întrebat Abel. Ce vrea ?

— Nu știu, a răspuns Sammy fără a se deranja să-și ridice privirea. Eu nu sînt la curent cu istoria vieții fiecărui client, așa cum ești tu. Servește-le o masă ca lumea, asigură-te

de un bacșiș gras și rămîi cu speranța că vor mai reveni. Poate crezi că este o filozofie simplă, dar în mod cert, este destul de bună pentru mine. Cred că la Columbia au uitat să te învețe ceea ce este esențial. Acum, mișcă-ți fundul, Abel, și, dacă iese vreun bacșiș, să vii direct cu banii la mine.

Abel a zîmbit spre chelia lui Sammy și s-a dus la masa șaptesprezece la care erau așezate două persoane : un bărbat cu o jachetă în carouri, viu colorată, pe care Abel a considerat-o de prost gust, și o tînără drăguță, cu un păr blond, cîrlionțat, care imediat i-a atras atenția lui Abel, făcîndu-l să presupună că era prietena din New York a bărbatului cu jachetă în carouri. Abel și-a arborat zîmbetul său spășit, punînd pariu, în sinea lui, că omul voia să facă scandal din cauza ușilor batante și să încerce să schimbe masa pentru a o impresiona pe frumoasa blondă. Nici unui client nu-i plăcea să stea lîngă bucătărie, cu toate mirosurile care emanau de acolo și permanenta defilare a ospătarilor prin ușile batante, dar nu aveai cum să nu folosești acea masă cînd hotelul deja era plin și mulți newyorkezi obișnuiau să ia masa la restaurant, drept pentru care îi priveau pe străini aproape ca pe niște intruși. De ce îl trimitea Sammy întotdeauna pe el să trateze cu clienții circotași ? Abel s-a apropiat de jacheta în carouri cu grijă.

— Ați vrut să-mi vorbiți, domnule ?

— Bineînțeles, s-a auzit o voce cu accent sudic. Numele meu este Davis Leroy și ea este fiica mea, Melanie.

Ochii lui Abel l-au părăsit pentru o clipă pe domnul Leroy și au întîlnit niște ochi verzi, cum nu mai văzuse niciodată.

— De cinci zile te urmăresc, Abel, i-a spus domnul Leroy cu accentul său sudic.

Dacă ar fi vrut să fie corect cu sine însuși, Abel ar fi trebuit să recunoască faptul că nu-l zărise pe domnul Leroy deloc înainte de ultimele cinci minute.

— Am fost foarte impresionat de ceea ce am văzut, Abel, pentru că ai clasă înaltă și eu întotdeauna am căutat așa ceva. Ellsworth Statler a fost un prost că nu te-a angajat pe loc.

Abel a început să-l cerceteze cu mai multă atenție pe domnul Leroy. Obrajii rumeni și bărbia dublă îi spuneau lui Abel, fără nici un dubiu, că omul din fața lui nu prea știe ce înseamnă Prohibiția și nici farfuriile goale, dar atît numele, cît și chipul nu însemnau nimic pentru el. În mod normal, cînd servea prînzul în Salonul Edwardian, din cele treizeci și nouă

de mese, Abel cunoștea poziția socială a tuturor acelora care stăteau la treizeci și șapte din ele. În ziua acea domnul Leroy lua prînzul la una din cele două mese necunoscute lui Abel.

Omul din sud a continuat să vorbească.

— Ei bine, eu nu sînt unul din multimilionarii care stau la mesele tale din colț atunci cînd vin la Plaza.

Abel a fost impresionat. Clientul de rînd nu cunoștea ierarhia diverselor mese.

— Dar n-aș putea spune că o duc prost. De fapt, hotelul meu cel mai bun, într-o bună zi, s-ar putea să ajungă tot atît de impunător ca acesta, Abel.

— Sînt sigur că așa se va întîmpla, a spus Abel, cîntîndu-i în strună. Leroy, Leroy, Leroy. Numele nu-i spunea nimic.

— Să trecem la subiect, fiule. Hotelul meu cel mai bun are nevoie de un director adjunct, care să se ocupe de restaurante. Dacă te interesează, vino în camera mea după ce îți termini serviciul.

I-a dat lui Abel o carte de vizită.

— Mulțumesc, domnule, a spus Abel cercetînd-o : Davis Leroy. Grupul de hoteluri Richmond, Dallas. Dedesubt era trecut un motto : „O zi, un hotel în fiecare stat". Numele, totuși, nu-i spunea nimic lui Abel.

— Aștept cu nerăbdare să te văd, i-a spus prietenos texanul cu jachetă în carouri.

— Mulțumesc, domnule, a răspuns Abel. I-a zîmbit lui Melanie ai cărei ochi verzi erau la fel de reci ca înainte și s-a reîntors la Sammy, care era tot cu capul aplecat numărîndu-și banii.

— Sammy, ai auzit de grupul de hoteluri Richmond ?

— Da, bineînțeles, fratele meu a fost picolo într-unul din ele. Sînt, se pare, opt sau nouă în tot sudul, conduse de un texan nebun, dar nu-mi amintesc numele tipului. De ce mă întrebi ? a spus Sammy ridicîndu-și privirile plin de suspiciune.

— Nu am un motiv special, a răspuns Abel.

— Tu întotdeauna ai un motiv. Acum spune-mi ce a vrut cel de la masa șaptesprezece ? a întrebat Sammy.

— S-a plîns de zgomotul de la bucătărie. N-aș putea zice că nu-i dau dreptate.

— Ce-ar vrea să fac, să-l pun pe verandă ? Cine se crede că este ? John D. Rockefeller ?

Abel l-a lăsat pe Sammy să-și continue număratul banilor și mormăitul, iar el și-a curățat mesele cît a putut de repede.

Apoi s-a dus în camera lui și a început să se intereseze de grupul Richmond. A dat cîteva telefoane și a aflat destule ca să-și satisfacă curiozitatea. Grupul s-a dovedit a fi o societate particulară, cu unsprezece hoteluri în total, cel mai impozant fiind Richmond Continental, un hotel de lux, cu o sută patruzeci și două camere, în Chicago. Abel a hotărît că nu avea nimic de pierdut dacă făcea o vizită domnului Leroy și lui Melanie. S-a interesat în ce cameră este domnul Leroy — 85 — una din camerele mai mici, dar bune. Și-a făcut apariția puțin înainte de ora patru și a fost dezamăgit să descopere că Melanie nu era cu tatăl ei.

— Sînt bucuros că ai putut să treci pe aici, Abel. Ia loc.

Era pentru prima oară în cei peste patru ani de cînd locuia la Plaza cînd se afla într-o cameră în calitate de musafir.

— Cu cît ești plătit aici ? l-a întrebat domnul Leroy.

Pusă așa dintr-o dată, întrebarea l-a luat prin surprindere pe Abel.

— Iau cam douăzeci și cinci de dolari pe săptămînă, cu bacșișuri cu tot.

— Eu am să-ți dau la început treizeci și cinci pe săptămînă.

— La care hotel vă referiți ? a întrebat Abel.

— Dacă mă pricep eu bine la oameni, Abel, cred că ți-ai terminat slujba cam pe la trei și jumătate și următoarele treizeci de minute ți-au fost suficiente ca să afli care hotel. Am dreptate ?

Lui Abel începuse să-i placă omul.

— Richmond Continental, din Chicago ? s-a aventurat el.

Davis Leroy a rîs.

— Am avut dreptate, la fel și tu.

Mintea lui Abel lucra rapid.

— Cîți oameni din personalul hotelului sînt peste directorul adjunct ?

— Doar directorul și cu mine. Directorul este încet, blînd și în prag de pensie, iar cum eu mai am încă alte zece hoteluri de care mă ocup nu cred că vei avea prea multă bătaie de cap — deși trebuie să-ți mărturisesc că hotelul din Chicago este preferatul meu, este primul meu hotel din nord și, cum Melanie învață la școală acolo, eu îmi petrec mai mult timp decît ar fi normal în Windy City. Să nu faci niciodată greșeala pe care o fac newyorkezii de a subestima Chicago. Ei consideră

că Chicago este doar o marcă poştală pe un plic foarte mare, plicul, bineînţeles, fiind ei.

Abel a zîmbit.

— În momentul de faţă hotelul merge cam prost, a continuat domnul Leroy şi ultimul director adjunct a plecat pe neaşteptate, fără nici o explicaţie, aşa că am nevoie de un om destoinic, care să-i ia locul şi să aducă hotelul să funcţioneze la întreaga lui capacitate. Ascultă, Abel, te-am urmărit foarte atent în aceste cinci zile şi ştiu că tu eşti exact ceea ce îmi trebuie. Crezi că te-ar interesa să vii la Chicago ?

— Patruzeci de dolari şi zece la sută din orice creştere de profit şi am să iau slujba.

— Poftim ? a spus Davis Leroy uluit. Nici unul din directorii mei nu este plătit în funcţie de profit. Ceilalţi vor face un scandal monstru dacă au să afle.

— Eu n-am de gînd să le spun, aşa că rămîne la latitudinea dumneavoastră, a spus Abel.

— Acum ştiu că am ales omul potrivit, deşi se tîrguieşte mai abitir decît un iancheu cu şase fete. A lovit cu palma în marginea scaunului. Sînt de acord cu condiţiile tale, Abel.

— Aveţi nevoie de referinţe, domnule Leroy ?

— Referinţe ! Îţi cunosc pregătirea şi viaţa de cînd ai plecat din Europa şi pînă ţi-ai luat diploma în ştiinţe economice la Universitatea Columbia. Ce crezi că am făcut în aceste ultime cîteva zile ? N-aş pune pe cineva care să aibă nevoie de referinţe în postul numărul doi din cel mai bun hotel al meu. Cînd poţi să începi ?

— De azi într-o lună.

— Bun. Atunci, aştept cu nerăbdare să te văd, Abel.

Abel s-a ridicat ; se simţea mai bine stînd în picioare. A dat mîna cu domnul Davis Leroy, bărbatul de la masa şaptesprezece — cea care era dată strict celor necunoscuţi.

* * *

Despărţirea de New York şi de hotelul Plaza, prima sa casă adevărată, după castelul de lîngă Slonim, s-a dovedit a fi mult mai cu strîngere de inimă decît şi-ar fi închipuit Abel. Cînd şi-a luat rămas bun de la George, Monika şi cei cîţiva prieteni de la Columbia, i-a venit neaşteptat de greu. Sammy şi ceilalţi ospătari au dat o petrecere de adio în cinstea lui.

— O să mai auzim de tine, Abel Rosnovski, a spus Sammy şi toţi au fost de acord.

* * *

Richmond Continental din Chicago era bine plasat, pe Michigan Avenue, în inima oraşului cu cea mai rapidă dezvoltare din America. Asta i-a plăcut lui Abel care era mult prea familiarizat cu maxima lui Ellsworth Statler şi anume că doar trei lucruri contează, într-adevăr, pentru un hotel : poziţia, poziţia şi iar poziţia. Curind Abel a descoperit că poziţia era singurul lucru bun pe care-l avea Richmond. Cînd Davis Leroy afirmase că hotelul merge cam prost, atenuase mult starea de lucruri. Desmond Pacey, directorul, nu era încet şi blind cum i-l descrisese Davis Leroy, ci leneş de-a dreptul, iar pe Abel nu l-a agreat din capul locului, aşa că i-a dat o cămăruţă în anexa personalului de peste drum ca să-l ţină departe de hotelul principal. O verificare rapidă a registrelor de la Richmond a dat la iveală că rata de ocupare a camerelor coborîse la mai puţin de patruzeci la sută, iar restaurantul nu era niciodată mai plin de jumătate şi nu din cauză că mîncarea n-ar fi fost de calitae. Angajaţii vorbeau între ei în trei sau patru limbi, dintre care nici una nu părea să fie engleza şi, în mod cert, nimeni nu l-a întîmpinat cu bucurie pe stupidul polonez sosit din New York. Nu era greu să-ţi dai seama de ce ultimul director adjunct plecase într-o asemenea grabă. Dacă Richmond era hotelul preferat al lui Davis Leroy, Abel se temea de starea celorlaltor zece din grup, cu toate că noul lui patron din Texas părea să aibă un sac de bani fără fund. Vestea cea mai bună pe care Abel a aflat-o în primele zile în Chicago a fost că Melanie Leroy era unicul copil al lui Davis.

14

William şi Matthew şi-au început studenţia la Harvard în toamna anului 1924. În ciuda dezaprobării din partea bunicilor, William a acceptat bursa Hamilton Memorial şi, la un preţ de două sute nouăzeci de dolari şi-a făcut cadou un „Daisy", cel mai recent model de Ford, care a însemnat şi prima sa iubire adevărată din viaţă. A vopsit maşina într-un galben luminos, ceea ce i-a redus valoarea la jumătate, dar i-a dublat numărul de prietene. Calvin Coolidge a cîştigat alegerile cu o majori-

tate covîrşitoare şi s-a reîntors la Casa Albă, iar bursa din New York a atins cifra record de două milioane trei sute treizeci şi şase de mii o sută şaizeci de acţiuni.

Amîndoi tinerii (acum nu-i mai putem numi copii, a declarat bunica Cabot) aşteptaseră cu nerăbdare începerea facultăţii. După o vară foarte activă, cu tenis şi golf, erau gata să se dedice unor ţeluri mai serioase. Încă din prima zi cînd s-au instalat în noua lor cameră, William a început să lucreze la „Costul aurului", ceea ce însemna o considerabilă îmbunătăţire adusă unui mic studiu întreprins la St. Paul, în vreme ce Matthew a plecat în căutarea clubului universitar de canotaj. Matthew a fost ales căpitanul echipei bobocilor, iar William îşi părăsea cărţile în fiecare după-amiază de duminică pentru a-şi privi prietenul de pe malul rîului Charles. În sinea lui îl bucurau succesele lui Matthew, dar niciodată nu scăpa prilejul de a-l ironiza.

— Viaţa nu se rezumă la opt zdrahoni care să tragă de nişte bucăţi de lemn prost croite şi greu de mînuit, într-un rîu agitat, în vreme ce un bărbat mai mititel ţipă la ei, a declarat William dispreţuitor.

— Spune asta celor de la Yale, i-a răspuns Matthew.

Între timp, William a demonstrat foarte repede profesorilor săi de matematici că, în privinţa studiului, el era pe aceeaşi poziţie ca Matthew la sport — cu o milă înaintea celorlalţi. De asemenea, el a devenit preşedintele cercului de dezbateri socio-politice al studenţilor din anul întîi şi a discutat cu fratele bunicului său, preşedintele Lowell, convingîndu-l asupra demarării unui plan de asigurări pentru universitate prin care la absolvirea colegiului Harvard fiecare va face o asigurare pe viaţă de o mie de dolari, trecînd ca beneficiar universitatea. William a calculat că va reveni de plătit fiecărui student mai puţin de un dolar pe săptămînă şi, dacă patruzeci la sută dintre ei vor fi de acord cu acest plan, Universitatea Harvard va avea un venit anual asigurat de trei milioane dolari începînd cu anul 1950. Preşedintele a fost impresionat şi a acordat tot sprijinul său acestei iniţiative, iar, un an mai tîrziu, l-a invitat pe William să facă parte din comitetul pentru strîngerea fondurilor pentru universitate. William a acceptat cu mîndrie fără a-şi da seama că numirea era pe viaţă. Preşedintele Lowell a informat-o pe bunica Kane „că izbutise să se asigure de unul din cele mai bune creiere financiare pe

gratis". Bunica Kane îi răspunsese vărului ei morocănoasă că „totul are un scop, nimic nu este gratuit şi asta avea s-o afle în curînd şi William".

* * *

Aproape imediat ce a început anul al doilea a venit timpul ca să-şi aleagă (sau să fie ales) în unul din cluburile frecventate de studenţii din familiile bogate de la Harvard. William s-a înscris la clubul Porcellian, unul dintre cele mai vechi, mai bogate, mai exclusive şi mai puţin ostentative dintre ele. Clubul se afla într-o clădire de pe Massachusetts Avenue, deasupra unui expres leftin cu care făcea o notă total discordantă. Aici William obişnuia să se instaleze într-un fotoliu confortabil, să discute despre repercusiunile procesului Loeb-Leopold sau, pur şi simplu, să privească leneş strada în timp ce asculta radioul.

În vacanţa de Crăciun a fost convins de Matthew să meargă la schi în Vermont, unde şi-a petrecut o săptămînă urcînd gîfiind dealul şi călcînd pe urmele făcute în zăpadă de prietenul său.

— Spune-mi, Matthew, ce rost are să urci timp de o oră un deal ca apoi să-l cobori numai în cîteva secunde şi cu o viteză ce-ţi pune în pericol şi picioarele şi viaţa ?

Matthew mormăia.

— În mod cert îmi dă mai multă vigoare decît orice teorie trasă la şapirograf, Willam. De ce nu recunoşti că nu eşti bun nici la urcat, nici la coborît ?

În timpul acestui an de studii, amîndoi au muncit intens ca să aibă o pregătire cît mai corespunzătoare, cu toate că fiecare acorda o altă interpretare acestei „pregătiri cît mai corespunzătoare". În primele două luni ale vacanţei de vară au lucrat la banca lui Charles Lester din New York, tatăl lui Matthew, renunţînd demult la încercarea de a-l ţine pe William cît mai departe de bancă. Cînd au sosit zilele caniculare ale lui august şi-au petrecut mai tot timpul bîntuind cu „Daisy" ţinuturile din New England, plimbîndu-se cu barca pe riul Charles, cu fete pe care le schimbau cît se poate de des şi luînd parte la toate petrecerile la care erau invitaţi. Curînd au ajuns printre figurile îndeobşte cunoscute ale universităţii, unul fiind poreclit Savantul şi celălalt Transpiratul. Pentru lumea bună din Boston era de la sine înţeles că fata care se va

căsători cu William Kane sau cu Matthew Lester nu va avea nici o teamă pentru viitorul ei, dar, pe cît de rapid și pline de speranțe apăreau mamele cu fiicele lor cu chipuri proaspete, pe atît de prompt și neceremonios la expediau bunicile Kane și Cabot.

* * *

Pe 18 aprilie 1927, William și-a sărbătorit împlinirea a douăzeci și unu de ani participînd la ultima întîlnire a tutorilor care i-au administrat averea. Alan Lloyd și Tony Simmons pregătiseră toate documentele pentru a fi semnate.

— Ei bine, William dragă, a spus Milly Preston ca și cum o mare responsabilitate i-ar fi fost ridicată de pe umeri, sînt sigură că ai să poți să îndeplinești orice îndatorire așa cum am făcut și noi.

— Sper că da, doamna Preston, dar, dacă vreodată voi avea nevoie să pierd peste noapte o jumătate de milion, voi ști la cine să mă adresez.

Milly Preston s-a făcut roșie ca purpura, dar n-a încercat să-i dea nici o replică. Averea care fusese administrată prin procură se ridica acum la peste douăzeci și opt de milioane de dolari, iar William avea planuri foarte clare pentru acești bani, dar el mai hotărîse ca, înainte de a părăsi Harvard-ul, să cîștige pe cont propriu un milion de dolari. Nu era o sumă mare în comparație cu averea moștenită, dar aceasta din urmă reprezenta mult mai puțin pentru el decît balanța conturilor sale la banca Lester.

În cursul verii, bunicile, de teama unui nou asalt din partea fetelor, i-au trimis pe William și Matthew într-un tur al Europei, ceea ce s-a dovedit un mare succes pentru amîndoi. Matthew, depășind orice bariere lingvistice, găsea cîte o fată frumoasă în fiecare capitală europeană — iubirea, îl asigura el pe William, este un bun de consum internațional. William și-a aranjat întîlniri cu mai toți directorii celor mai mari bănci europene —banii, îl asigura el pe Matthew, sînt și ei un bun de consum internațional. De la Londra la Berlin și Roma cei doi tineri au lăsat în urma lor un lung șir de inimi zdrobite și tot pe atîția bancheri plăcut impresionați. Cînd s-au întors la Harvard, în septembrie, amîndoi erau gata să mănînce cărțile în acest ultim an.

În iarna aspră a anului 1927 bunica Kane a murit, la vîrsta de optzeci şi cinci de ani, iar William a plîns pentru prima oară da le moartea mamei sale.

— Ei, haide, e timpul să-ţi revii, i-a spus Matthew lui William după ce a fost alături de el şi durerea lui mai multe zile. Ea a avut o viaţă bună şi a aşteptat ceva pînă să afle dacă Dumnezeu este din neamul Cabot sau Lowell.

Lui William îi era dor de cuvintele ei usturătoare pe care le apreciase atît de puţin pe cînd trăia. I-a organizat funeraliile încît şi ea ar fi fost mîndră dacă ar fi asistat la ele. Singura critică pe care ar fi adus-o felului în care William i-a orchestrat plecarea ar fi fost modul de transport : Marea doamnă a fost adusă la cimitir de o maşină neagră, Packard, „una din scornelile astea de modă nouă" cum le numea ea, pe care nu le accepta decît „peste cadavrul ei", dar s-a întîmplat să fie exact invers. Moartea ei l-a determinat pe William să muncească cu ambiţie şi mai mare în timpul acelui ultim an la Harvard. A făcut tot posibilul să cîştige premiul la matematică în memoria ei. Bunica Cabot a murit şase luni mai tîrziu, probabil pentru că nu mai avea cu cine să vorbească, şi-a zis în sinea lui William.

În februarie 1928, William a fost vizitat de conducătorul cercului de dezbateri socio-politice. Problema care avea să fie pusă în discuţie în luna următoare era „Socialism sau capitalism pentru viitorul Americii" şi, firesţe, William a fost rugat să reprezinte capitalismul.

— Dar dacă eu nu acceptam să vorbesc decît în numele celor oropsiţi ? a întrebat William, spre surpriza interlocutorului său, simţindu-se uşor iritat de faptul că se considerase aprioric că, moştenind un nume de vază şi o bancă prosperă, punctele lui de vedere nu puteau fi decît ale acestor categorii sociale.

— Ei bine, William, trebuie să-ţi mărturisesc că ne-am imaginat că preferinţele tale vor fi pentru ă-ă...

— Bine, primesc invitaţia, dar presupun că am libertatea să-mi aleg partenerul.

— Firesţe.

— Bun, atunci îl aleg pe Matthew Lester. Pot să ştiu care va fi echipa adversă ?

— Nu vei afla decît cu o zi înainte cînd se vor pune afișele în curtea universității.

În cursul lunii următoare, Matthew și William la micul dejun nu se mai ocupau de ziarele de stînga și de dreapta, iar seara, înainte de culcare, nu mai discutau despre sensul vieții, ci puneau la punct o adevărată strategie pentru ceea ce campusul începuse s-o numească „Marea Dezbatere". William a hotărît că Matthew trebuia să preia conducerea. Pe măsură ce se apropia ziua fatală, a devenit tot mai evident că vor fi prezenți mai toți studenții interesați de politică, o seamă de profesori, ba chiar și cîteva somități de la Boston și Cambridge. În dimineața zilei precedente dezbaterii, William și Matthew s-au dus în curtea universității să vadă cine va fi echipa adversă.

— Leland Crosby și Thaddeus Cohen. Îți spune vreunul din aceste nume ceva, William ? Crosby, cred că este din familia Crosby din Philadelphia.

— Bineînțeles că el este. „Maniacul roșu din Rittenhouse Square", cum l-a descris atît de exact propria lui mătușă. Este cel mai convingător revoluționar din campus. Are bani grămadă și-i cheltuie pe toți pentru cauze populare radicale. Parcă îl și aud cum își va începe discursul : „Cunosc direct de la sursă rapacitatea și lipsa de conștiință socială a clasei bogate americane", l-a imitat William pe Crosby pe un ton strident. Dacă nu l-ar fi auzit toți din auditoriu deja de cincizeci de ori pînă acum spunînd acest lucru, cred că ar fi putut fi un adversar redutabil.

— Și Thaddeus Cohen ?

— N-am auzit niciodată de el.

În seara următoare, refuzînd să recunoască tracul, și-au croit drum prin zăpadă și viscol, cu pulpanele paltoanelor fluturînd către Boylston Hall. Cu puțin înainte de a ajunge au trecut prin fața culoarelor strălucitoare de la biblioteca recent construită de Widener, în memoria fiului său mort, ca și tatăl lui William, în naufragiul *Titanicului*.

— Cu o vreme ca asta, dacă vom fi înfrînți, cel puțin nu vor fi mulți care să asiste, a spus Matthew, agățîndu-se de o rază de speranță.

Dar cum au dat colțul bibliotecii au văzut șiruri de oameni urcînd tropăind scările și cu hainele umflate de vînt către holul care deja forfotea de lume. Cînd au intrat în sală, au fost conduși spre scaunele de pe podium. William stătea

nemișcat, dar ochii i se opreau asupra figurilor cunoscute din audiență : președintele Lowell stătea discret la mijlocul rîndului ; bătrînul Newbury, profesorul de botanică de la St. John ; o pereche pedantă pe care o cunoscuse la petrecerile de la Red House ; în dreapta, un grup de tineri, bărbați și femei, cu înfățișarea boemă, unii nepurtînd nici măcar cravată, au început să bată din palme cînd reprezentanții lor — Crosby și Cohen — au urcat pe scenă.

Dintre cei doi, Crosby îți sărea în ochi, înalt și slab, aproape ca o caricatură, îmbrăcat aiurea — sau într-o dezordine studiată — într-un costum de tweed ponosit, dar cu o cămașă apretată — coală de hîrtie și o pipă care se tot bălăngănea încoace și încolo și care părea a nu avea nici o legătură cu acel trup, exceptînd buza de jos. Thaddeus Cohen era mai scund, purta ochelari fără rame și costum de stofă, de culoare închisă și cu o croială aproape prea perfectă.

Cei patru vorbitori și-au dat mîna în timp ce se făceau ultimele pregătiri. Clopotele de la biserica Memorial, care se afla la nici o sută de pași depărtare, au sunat vag cînd au bătut de șapte ori.

— Domnul Leland Crosby, junior, a spus conducătorul cercului.

Discursul lui Crosby i-a oferit lui William motive de autofelicitare. El anticipase totul : tonul strident al lui Crosby, sublinierile îngroșate, aproape isterice pe care le va face. A reluat încantațiile radicalismului american — Haymarket, Money Trust, Standard Oil, chiar și Cross of Gold. După părerea lui William, vorbitorul nu făcuse altceva decît să-și etaleze propriul eu, deși a cules așteptatele aplauze de la susținătorii lui din grupul din dreapta. Cînd Crosby s-a așezat, era clar că nu cîștigase alți suporteri, ba chiar părea că ar fi pierdut și cîțiva dintre cei vechi.

Matthew a vorbit bine și la obiect, calmînd auditoriul, fiind o întrupare a toleranței liberale. William a strîns cu căldură mîna prietenului său cînd s-a întors lîngă el în aplauzele puternice ale sălii.

— După aplauze, cred că am cîștigat, a șoptit el.

Dar Thaddeus Cohen a surprins pe toată lumea. Avea un mod plăcut, sfios, de a prezenta lucrurile, ceea ce atrăgea simpatia publicului. Referirile, citatele sale erau atotcuprinzătoare, sarcastice și relevante. Fără a crea auditoriului sentimentul că i se insufla în mod deliberat o anume stare de spirit, el lăsa să transpară o morală a onestității care făcea ca

orice altceva să pară un eşec pentru o minte raţională. El recunoştea excesele clasei sale şi imperfecţiunile conducătorilor ei, dar lăsa impresia că, în ciuda acestor pericole, o altă alternativă la socialism nu există, dacă ar fi să se ajungă vreodată la o lume mai bună.

William era derutat. Un atac raţional, care să taie în carne vie asupra platformei politice a adversarilor săi n-ar fi dus la nici un rezultat în faţa prezentării convingătoare şi pacifiste a lui Cohen. Totuşi, ca să-l contracareze erijindu-se în exponent al speranţei şi credinţei în spiritul uman era imposibil. Aşa că William s-a concentrat mai întîi asupra combaterii acuzaţiilor lui Crosby şi apoi a contraatacat argumentele lui Cohen cu o declaraţie a propriilor sale convingeri în posibilităţile sistemului american de a ajunge la cele mai bune rezultate, prin competiţie intelectuală şi economică. A simţit că a făcut un joc defensiv bun, dar nu mai mult şi s-a aşezat pe scaun cu convingerea că fusese înfrînt de Cohen.

Lui Crosby îi revenea sarcina de a combate netemeinicia argumentelor echipei adverse. El a început furibund de parcă acum ar fi trebuit să se bată atît cu Cohen cît şi cu William şi Matthew, întrebînd auditoriul dacă putea identifica „duşmanul poporului" printre ei înşişi în acea noapte. Şi-a plimbat îndelung privirile peste sală, timp în care toţi se foiau într-o tăcere jenantă, iar suporterii lui îşi cercetau şireturile de la încălţări. Apoi s-a aplecat în faţă şi a început să urle :

— El se află chiar în mijlocul nostru. Acum cîteva secunde v-a vorbit. Numele lui este William Lowell Kane. A făcut un gest cu mîna în direcţia lui fără să-l privească şi a tunat : Banca lui posedă mine în care muncitorii mor spre a asigura proprietarilor dividende de un milion în fiecare an. Banca lui sprijină dictaturile corupte şi sîngeroase din America Latină. Prin banca lui Congresul american este mituit ca să-i ruineze pe micii fermieri. Banca lui...

Tirada a continuat alte cîteva minute. William a stat într-o tăcere mormîntală, notînd din cînd în cînd cîte un comentariu în bloc notesul galben ce fusese dat fiecărui participant la dezbateri. Cîţiva din sală au început să strige „Nu". Suporterii lui Crosby au ripostat şi ei din spirit de loialitate. Oficialii păreau a fi cuprinşi de nervozitate.

Timpul acordat lui Crosby se apropia de sfîrşit. Şi-a ridicat pumnul şi a spus :

— Domnilor, părerea mea este că răspunsul la situaţia grea din America îl avem la nici două sute de iarzi de această

sală. Acolo se află biblioteca Widener, cea mai mare bibliotecă particulară din lume. Aici vin oameni de știință săraci și imigranți, laolaltă cu americanii cei mai bine educați, ca să îmbogățească cunoștințele și prosperitatea lumii. Din ce cauză există această instituție ? Pentru că un băiat de bani gata a avut ghinionul să se îmbarce la șaisprezece ani pe un vas de plăceri numit *Titanic*. Vă asigur, doamnelor și domnilor, că, pînă ce poporul american nu va da fiecărui membru al clasei conducătoare un tichet pentru propria sa cabină pe vasul *Titanic* al capitalismului, toată bogăția acumulată a acestui vast continent nu va fi eliberată și pusă în serviciul libertății, egalității și progresului.

Matthew, în timp ce asculta discursul lui Crosby, trecea printr-o gamă diversă de sentimente : de la bucurie, pentru că această gafă va aduce victoria de partea lor, la jenă față de comportarea adversarului și, în final, la ură, cînd a fost amintit *Titanicul*. Nu avea nici o idee cum va răspunde William la această provocare.

Cînd spiritele s-au mai calmat, conducătorul cercului s-a dus la tribună și a anunțat : „Domnul William Lowell Kane".

William s-a ridicat, a făcut cîțiva pași pe podium, și a privit sala cîteva secunde. Cum era de așteptat, din multe piepturi a ieșit un „ssst" ce a umplut încăperea.

— După părerea mea, opiniile exprimate de domnul Crosby nu merită nici un răspuns.

S-a întors la scaunul său. A urmat un moment de liniște și apoi un ropot de aplauze.

Conducătorul cercului a revenit pe podium, dar părea că nu prea știe ce să facă. S-a auzit o voce salvatoare din spatele lui :

— Dacă-mi este permis, domnule președinte, aș dori să-l întreb pe domnul Kane dacă pot folosi timpul său.

William a încuviințat printr-o înclinare a capului.

Cohen s-a dus la tribună și a clipit dezarmant spre auditoriu.

— Este adevărat, a început el, că de foarte multă vreme cele mai mari obstacole în calea succesului socialismului democratic în Statele Unite l-a constituit extremismul unora din partizanii lui. Nimic n-ar fi putut exemplifica mai bine această situație nefericită decît discursul colegului meu din această seară. Înclinația de a distruge mișcarea progresistă prin apelarea la exterminarea fizică a acelora care i se opun ar fi de

înțeles la un imigrant înăsprit de luptă, la un veteran al bătăliilor din străinătate care sînt mult mai dure decît ale noastre. În America este lamentabilă și de neiertat. În ceea ce mă privește, sincer îmi cer scuze față de domnul Kane.

De data aceasta aplauzele au fost instantanee. Întreg auditoriul s-a sculat în picioare și a bătut continuu din palme.

William s-a îndreptat spre Thaddeus Cohen și i-a strîns mîna. N-a fost o surpriză pentru nici unul din ei că William și Matthew au cîștigat cu o diferență de o sută cincizeci de voturi. Seara s-a terminat și publicul a umplut aleile tăcute și acoperite de zăpadă, mergînd chiar pe mijlocul străzii și discutînd însuflețit, în gura mare.

William a insistat ca Thaddeus Cohen să vină împreună cu el și Matthew să bea ceva. Au traversat Massachusetts Avenue abia putînd să vadă pe unde merg din cauza zăpezii viscolite și s-au oprit în fața unei uși masive, de culoare închisă, aproape vizavi de Boylston Hall. William a deschis-o cu cheia lui și au intrat toți trei în vestibul.

Înainte ca ușa să se închidă în urma lui, Thaddeus Cohen a spus :

— Mă tem că eu nu voi fi bine primit aici.

William a părut surprins timp de o secundă.

— Aiurea. Ești cu mine.

Matthew i-a aruncat prietenului său o privire spre a-l avertiza, dar a văzut că William nu putea fi influențat în hotărîrea lui.

Au urcat scările și au intrat într-o cameră mare, mobilată confortabil, dar nu luxos și în care deja se aflau vreo zece tineri, unii așezați în fotolii, alții stînd în picioare, cîte doi sau trei. Imediat ce William a apărut în pragul ușii au început felicitările.

— Ai fost minunat, William. Acesta este exact modul în care trebuie tratați oamenii de soiul ăsta.

— Intră în triumf, asasin de bolșevici !

Thaddeus Cohen rămăsese în urmă fiind încă mascat de cadrul ușii, dar William nu uitase de el.

— Domnilor, dați-mi voie să vă prezint pe redutabilul meu adversar, domnul Thaddeus Cohen.

Cohen a înaintat cîțiva pași șovăind.

Brusc felicitările au încetat. Unele capete s-au întors părînd a privi ulmii din curte ale căror ramuri se lăsau mult în jos sub greutatea zăpezii.

În cele din urmă, s-a auzit parchetul scîrțiind, cînd un tînăr a părăsit camera prin cealaltă ușă. Apoi a mai plecat un altul. Fără grabă, întregul grup s-a evaporat. Ultimul i-a aruncat lui William o privire lungă, după care s-a răsucit pe călcîie și a dispărut.

Matthew se uita la cei doi descumpănit. Thaddeus Cohen se făcuse la chip ca șofranul și stătea cu capul plecat. Buzele lui William erau strînse cu aceeași furie stăpînită care apăruse pe fața lui cînd Crosby amintise de *Titanic*.

Matthew a atins brațul prietenului său.

— Mai bine să mergem.

Cei trei au plecat înaintînd cu greu prin zăpadă spre camera lui William, unde au băut în tăcere un brandy oarecare.

Cînd William s-a trezit dimineața, sub ușă era un plic. Înăuntru erau cîteva rînduri de la președintele clubului Porcellian care-l informa că „spera să nu se mai repete niciodată seara trecută, ar fi mai bine ca incidentul să fie uitat."

La prinz, președintele a primit două scrisori de retragere din club.

* * *

După luni de studiu intens, William și Matthew erau aproape gata — deși nimeni nu crede niciodată că este aproape gata — pentru examenul final. Timp de șase zile au răspuns la întrebări și au umplut pagini și pagini de bloc-notesuri și apoi au așteptat, nu în zadar, pentru că amîndoi au absolvit, așa cum era de la sine înțeles, Harvard-ul în iunie 1928.

O săptămînă mai tîrziu s-a anunțat că William era cîștigătorul premiului de matematică. El ar fi vrut ca tatăl său să trăiască și să fie prezent la ceremonie. Matthew a primit un onest „C"[1] ceea ce a fost o ușurare pentru el și nici o surpriză pentru ceilalți. Nici unul dintre ei nu era interesat în continuarea studiilor, amîndoi hotărînd să intre în lumea afacerilor cît de curînd posibil.

Cu opt zile înainte ca William să părăsească Harvard-ul contul lui din banca din New York depășea un milion de dolari. Atunci el a discutat cu Matthew foarte în amănunt planul său pe termen lung de a avea control asupra băncii Lester prin fuziunea ei cu Kane și Cabot.

---

[1] Calificativ de categoria a treia.

Matthew a fost foarte încîntat de idee și a mărturisit :

— Acesta este singurul mod prin care eu pot să aduc vreodată unele îmbunătățiri la ceea ce bătrînul îmi va lăsa, fără doar și poate, la moartea sa.

În ziua absolvirii, Alan Lloyd, care acum avea șaizeci de ani, a venit la Harvard. După ceremonia de absolvire, William și-a invitat oaspetele la ceai. Alan l-a privit pe tînărul bărbat cu multă afecțiune.

— Ce ai de gînd să faci acum că ai terminat Harvard-ul ?

— Vreau să intru la banca lui Charles Lester din New York și să capăt ceva experiență înainte de a veni la Kane și Cabot peste cîțiva ani.

— Dar tu, de la doisprezece ani, ai trăit în banca lui Lester, William. De ce nu vii direct la noi ? Te-am numi imediat director.

William n-a zis nimic. Oferta lui Alan Lloyd a fost o totală surpriză. Cît era William de ambițios, nu i-ar fi trecut niciodată prin minte, chiar și pentru o clipă, că ar putea fi chemat ca director de bancă înainte de a împlini douăzeci și cinci de ani, virstă la care și tatălui său i se făcuse această onoare.

Alan Lloyd aștepta răspunsul, dar n-a venit.

— Ei bine, William, trebuie să-ți mărturisesc că nu este cîtuși de puțin în firea ta să rămîi fără replică la ceva.

— Dar nu mi-am imaginat niciodată că ai să mă inviți să fac parte din consiliul de conducere înainte de a împlini douăzeci și cinci de ani, cînd tatăl meu...

— Este adevărat, tatăl tău a fost ales la douăzeci și cinci. Totuși, acesta nu este un motiv ca tu să nu intri în consiliul de administrație, dacă ceilalți directori suportă ideea și, din cîte știu, o acceptă. În orice caz, am motive personale pentru care aș dori să te văd director cît mai curînd posibil. Peste cinci ani, cînd am să mă retrag de la bancă, trebuie să fim siguri că vom alege exact președintele de care avem nevoie. Tu vei fi într-o poziție mai puternică spre a influența această decizie, dacă în timpul următorilor cinci ani vei lucra la Kane și Cabot și nu ca înalt funcționar la banca lui Lester. Ei bine, băiatule, accepți să vii în consiliul de administrație ?

A fost pentru a doua oară în acea zi că William și-a dorit ca tatăl său să fie încă în viață.

— Aș fi încîntat să primesc, domnule, a spus el.

Alan și-a înălțat privirile spre William.

— De la partida de golf pe care am făcut-o împreună, este pentru prima oară că-mi spui „domnule". Va trebui să fiu cu ochii pe tine.

William a zîmbit.

— Bun, a spus Alan Lloyd. Deci ne-am înţeles. Vei fi director la investiţii şi vei lucra direct sub îndrumarea lui Tony Simmons.

— Pot să-mi numesc adjunctul ? l-a întrebat William.

Alan Lloyd l-a privit cu subînţeles.

— Matthew Lester, fără nici-o îndoială.

— Da.

— Nu. Nu vreau ca el să fie iscoada din banca noastră aşa cum tu ai fi fost într-a lor. Thomas Cohen ar fi trebuit să te înveţe asta.

William nu a spus nimic, dar niciodată nu l-a mai subestimat pe Alan.

Charles Lester a ris cînd William i-a reprodus conversaţia cuvînt cu cuvînt.

— Îmi pare rău să aud că n-ai să vii la noi, chiar şi ca spion, i-a spus el bine dispus, dar n-am nici o îndoială că n-o să ajungi aici într-o bună zi — fie într-o calitate sau alta.

Partea a III-a

15

Cînd William şi-a început slujba de director adjunct la Kane şi Cabot în septembrie 1928 a simţit pentru prima oară în viaţă că face ceva care merită într-adevăr. Şi-a început cariera într-un birou mic, panelat cu stejar, lîngă biroul lui Tony Simmons, directorul financiar al băncii. Chiar din săptămîna în care a sosit, William a ştiut, fără să se fi rostit vreun cuvînt, că Tony Simmons spera să-i urmeze lui Alan Lloyd ca preşedinte al băncii.

Responsabilitatea asupra întregului program de investiţii al băncii îi revenea lui Simmons. El i-a repartizat lui William imediat o parte din sarcinile sale ; în special investiţii în afaceri de mici proporţii, în terenuri şi în orice alte activităţi de intermediere în care era implicată banca. Printre alte îndatoriri ale lui William era şi aceea de a face un raport lunar asupra investiţiilor pe care dorea să le recomande la întrunirea în plen a consiliului de administraţie. Cei paisprezece membri ai consiliului se întîlneau o dată pe lună într-o cameră mai mare, panelată tot cu stejar, străjuită la ambele capete de portretele tatălui şi bunicului lui William. William nu-şi cunoscuse bunicul, dar întotdeauna s-a gîndit că trebuie să fi fost un bărbat straşnic din moment ce s-a căsătorit cu bunica Kane. Rămînea suficient spaţiu pe pereţi şi pentru portretul său.

În timpul primelor sale luni la bancă, William s-a comportat cu mare grijă şi în curînd ceilalţi membri din consiliul de administraţie au ajuns să-i respecte judecăţile şi să-i urmeze recomandările, cu foarte puţine excepţii. După cum s-a dovedit ulterior, sfaturile pe care le-au respins au fost dintre cele mai bune pe care le-a dat William. Prima oară s-a întîmplat cînd un anume domn Mayer a cerut un împrumut de la bancă spre a face o investiţie în „filmul vorbit", dar consiliul a refuzat, considerînd că ideea nu prezintă importanţă şi este lipsită de viitor. Altă dată un anume domn Paley a venit la

William cu un plan ambiţios pentru United, reţeaua locală de radio. Alan Lloyd, care avea tot atîta respect pentru telegraf cît şi pentru telepatie, a fost de părere că proiectul nu prezintă nici un interes pentru ei. Consiliul a sprijinit punctul de vedere al lui Alan şi, mai tîrziu, Louis B. Mayer a ajuns preşedintele M.G.M.[1]-ului, iar William Paley al societăţii care va deveni C.B.S.[2] William avea încredere în judecăţile sale şi i-a finanţat pe amîndoi cu bani din propriul său capital, dar, la fel cum proceda tatăl său, nu le-a dezvăluit niciodată sprijinul său.

*

* *

Unul din cele mai neplăcute aspecte ale muncii de zi cu zi a lui William îl constituia acela că trebuia să se ocupe de lichidările şi falimentul clienţilor care împrumutaseră sume mari de bani de la bancă şi pe care nu mai puteau să le achite. Prin firea sa, William nu era o persoană blîndă, cum, de altfel, Henry Osborne constatase pe propria piele, dar faptul că trebuia să insiste pe lîngă unii clienţi vechi şi respectabili să-şi lichideze stocurile şi să-şi vîndă chiar şi casele îi provoca multe nopţi nedormite. În curînd William şi-a dat seama că aceşti clienţi se împart în două categorii distincte: acei care privesc falimentul ca pe o treabă obişnuită şi acei pe care singur cuvîntul îi traumatizează şi care se vor strădui tot restul vieţii să restituie fiecare bănuţ pe care l-au împrumutat. William găsea că este firesc să fie dur cu prima categorie, dar aproape întotdeauna era mult mai înţelegător cu a doua spre nemulţumirea lui Tony Simmons.

Într-un astfel de caz, William a încălcat regulile tradiţionale ale băncii şi s-a implicat personal în problemele clientului. Acesta se numea Katherine Brookes şi era soţia lui Max Brookes, care împrumutase peste un milion de dolari de la Kane şi Cabot spre a investi în terenuri în Florida, în anul de mare prosperitate 1925, o investiţie pe care William n-ar fi aprobat-o, dacă pe atunci ar fi lucrat la bancă. Totuşi, Max Brookes fusese un fel de erou în Massachusetts, numărîndu-se printre primii şi curajoşii piloţi de dirijabile şi avioane, fiind şi un prieten foarte apropiat al lui Charles Lindbergh [1]. Moar-

[1] Metro Goldwyn-Mayer.
[2] Columbia Broadcasting System.
[1] Aviator american (1902—1974) care a făcut primul zbor nonstop peste Atlantic de la New York la Paris (1927).

tea tragică a lui Brookes, cînd micul avion pe care îl pilota s-a izbit de un copac la o sută de iarzi de la decolare și la o înălțime de zece picioare de la sol, a fost prezentată în toată presa, de-a lungul și de-a latul Americii, ca o pierdere națională.

William, acționînd în numele băncii, a preluat imediat bunurile familiei Brookes care deja erau insolvabile și a încercat să reducă daunele băncii vînzînd tot pămîntul din Florida cu excepția a doi acri pe care se afla casa. Pierderea băncii se ridica, totuși, la peste trei sute de mii de dolari. Unii dintre directori au criticat într-o oarecare măsură decizia bruscă a lui William de a vinde pămîntul, decizie cu care Tony Simmons nu a fost de acord. Cîteva luni mai tîrziu s-a dovedit că, dacă păstrau pămîntul, banca ar fi pierdut aproape toată investiția inițială de un milion. Această demonstrație de clarviziune n-a făcut ca Tony Simmons să-l îndrăgească mai mult, dar ceilalți din consiliu și-au dat seama de perspicacitatea cu totul ieșită din comun a lui William.

După ce a lichidat tot ceea ce banca deținea în numele lui Max Brookes, William și-a îndreptat atenția spre doamna Brookes care, conform documentelor, era garantul achitării datoriilor fostului ei soț. Deși William întotdeauna încerca să asigure asemenea garanții pentru orice împrumut acordat de bancă, asumarea unei asemenea obligații el n-o recomanda niciodată prietenilor, oricît de încrezători ar fi fost ei în privința reușitei afacerii în care se lansau, pentru că eșecul întotdeauna aducea mari necazuri garantului.

William, i-a scris o scrisoare oficială doamnei Brookes sugerîndu-i o întîlnire pentru elucidarea lucrurilor. El citise cu atenție dosarul familiei Brookes și știa că ea avea doar douăzeci și doi de ani, era fiica lui Andrew Higginson, capul unei vechi și distinse familii din Boston și că avea o avere substanțială a ei proprie. El nu i-a cerut în scrisoare să achite din banii personali datoriile către bancă, dar știa că aceasta este linia care trebuie adoptată, părere care, măcar pentru o singură dată, coincidea cu a lui Tony Simmons, așa că s-a pregătit sufletește pentru o întîlnire dezagreabilă.

Dar ceea ce nu luase absolut deloc în considerație William, era însăși Katherine Brookes. Mai tîrziu, în viață, el își va aminti întotdeauna, cu lux de amănunte, cum se derulaseră evenimentele în acea dimineață. Avusese un schimb de cuvinte mai dure cu Tony Simmons în privința unor investiții de proporții în aramă și cositor, pe care dorea să le recomande consiliului

de administrație. Cererea industrială pentru cele două metale creștea vertiginos, iar William era sigur că va urma o perioadă cînd nu se vor mai găsi cu ușurință. Tony Simmons n-a fost de acord cu el, insistînd că trebuie să investească mai mulți bani lichizi la bursă. Problema încă îl frămînta pe William cînd secretara lui a introdus-o în birou pe doamna Brookes. Cu un zîmbet abia schițat ea i-a îndepărtat din minte și arama, și cositorul, și orice alte crize de pe lume. Înainte ca ea să apuce să ia loc, el deja trecuse de cealaltă parte a biroului și a ajutat-o să se instaleze într-un scaun, pur și simplu, spre a se asigura că n-o să dispară ca o fata morgana pe măsură ce te apropii de ea. Niciodată nu întîlnise William o femeie care să fie pe jumătate de drăguță, în comparație cu Katherine Brookes. Păru-i lung, blond și ondulat îi cădea în valuri bogate pe umeri, și mici cîrlionți îi ieșeau incîntător de sub pălărie, pe la tîmple. Faptul că era în doliu nu-i micșora cu nimic frumusețea. Trupul subțire și armonia liniilor evidențiau că este genul de femeie care va arăta bine indiferent de virstă. Ochi-i căprui erau enormi și se citea în ei, fără nici un dubiu, neliniștea de care era cuprinsă în privința celor ce avea să i le comunice William.

William a făcut sforțări ca să-și găsească tonul cu care aborda orice afacere.

— Doamna Brookes, permiteți-mi să vă spun că am aflat cu durere despre moartea soțului dumneavoastră și că regret că a trebuit să vă cer să veniți azi aici.

Două minciuni într-o singură propoziție care ar fi fost adevărată cu cinci minute mai înainte. A așteptat s-o audă vorbind.

— Mulțumesc, domnule Kane. Vocea ii era blîndă, catifelată, fără note stridente. Cunosc obligațiile pe care le am față de banca dumneavoastră și vă asigur că voi face tot ce îmi stă în putere ca să le achit.

William nu a spus nimic sperînd că ea avea să continue. Dar ea n-a făcut-o, așa că i-a relatat el ce măsuri a dispus în privința averii lui Max Brookes. Ea a ascultat cu ochii plecați.

— Doamna Brookes, dumneavoastră aveți calitatea de garant pentru împrumutul făcut de soțul dumneavoastră și aceasta ne determină să ne interesăm de averea dumneavoastră personală. S-a uitat în dosar. Aveți aproximativ opt sute de mii de dolari în investiții — cred că sînt bani de la fa-

milia dumneavoastră — și șaptesprezece mii patru sute cincizeci și șase de dolari în contul dumneavoastră personal.

Ea și-a înălțat privirile.

— Modul în care cunoașteți situația mea financiară este remarcabil, domnule Kane. Ar trebui, totuși, să adăugați, Buckhurst Park, casa noastră din Florida, care este pe numele lui Max și ceva bijuterii veritabile, ale mele personal. Presupun că toate laolaltă ajung la cei trei sute de mii de dolari pe care îi cereți și am făcut unele aranjamente ca să obțin întreaga sumă cît de curînd posibil.

Nu se simțea decît un ușor tremur în voce; William a privit-o cu admirație.

— Doamna Brookes, banca nu are nici o intenție de a vă lua ultimele posesiuni pe care le aveți. Cu încuviințarea dumneavoastră, am dori să vindem capitalul și acțiunile pe care le dețineți. Tot ceea ce ați menționat, inclusiv casa, considerăm că trebiue să rămînă în posesia dumneavoastră.

Ea a șovăit.

— Apreciez generozitatea dumneavoastră, domnule Kane. Totuși, nu vreau să rămîn cu nimic datoare față de banca dumneavoastră sau să las numele soțului meu pătat. S-a simțit din nou ușorul tremur din voce, dar a fost rapid înlăturat. În orice caz, am hotărît să vînd casa din Florida și să mă întorc la părinții mei cît de curînd posibil.

Inima lui William a bătut mai tare cînd a auzit că se va reîntoarce în Boston.

— În acest caz am putea eventual să facem unele aranjamente în legătură cu procedura de vînzare, a spus el.

— Putem să le stabilim acum, a spus ea plat. Dumneavoastră trebuie să vă revină întreaga sumă.

William a pledat pentru o altă întîlnire.

— Să nu luăm o hotărîre prea pripită. Cred că ar fi înțelept să-mi consult colegii și să discut cu dumneavoastră după aceea.

Ea a ridicat ușor din umeri.

— Cum doriți. Realmente nu-mi pasă cîtuși de puțin de bani și nu aș vrea să vă creez vreun inconvenient.

William a clipit.

— Doamna Brookes, trebuie să vă mărturisesc că sînt impresionat de generozitatea dumneavoastră. Cel puțin acordați-mi plăcerea de a fi invitata mea la masă.

Ea a zimbit pentru prima oară, arătîndu-și o gropiță nebănuită pînă atunci în obrazul drept. William a privit-o uimit și încîntat, după care au plecat la Ritz și a făcut tot ce a fost posibil să prelungească prînzul cît mai mult. Cînd s-a întors la birou trecuse bine de ora trei.

— Un prînz cam lung, William, a comentat Tony Simmons.

— Da, problemele familiei Brookes s-au dovedit mai încîlcite decît m-am așteptat.

— Mie mi s-au părut destul de simple cînd mi-am aruncat ochii peste hîrtii, a spus Simmons. Ea nu s-a plîns de oferta noastră, nu? Cred că am fost destul de generoși în împrejurările de față.

— Da. La fel a considerat și ea. A trebuit s-o conving să nu renunțe la ultimul dolar pe care-l mai are pentru a ne spori nouă rezervele.

Tony Simmons s-a uitat lung la el.

— Asta nu seamănă cu William Kane pe care-l cunoaștem cu toții și-l iubim atît de mult. Totuși, n-a fost niciodată un timp mai potrivit ca banca să-și arate generozitatea.

William a făcut o grimasă. Din ziua în care a început să lucreze la bancă, el și Tony Simmons au fost într-un dezacord din ce în ce mai mare în legătură cu direcția în care se îndreaptă piața valorilor. De la alegerea lui Herbert Hoover la Casa Albă, din noiembrie 1928, indicele Dow Jones era într-o continuă ascensiune. De fapt, la numai zece zile după numirea lui, bursa din New York a atins volumul record de peste șase milioane acțiuni într-o singură zi. Dar William era convins că tendința de creștere, alimentată de afluxul de bani din industria automobilului, va duce la inflație și aceasta la un anume grad de instabilitate. În schimb, Tony Simmons era convins că tendința de creștere nu se va opri așa că, în momentul în care William a avertizat consiliul de administrație că trebuie să dea dovadă de prudență, nimeni nu a ținut cont de sfaturile lui. În orice caz, cu banii săi personali era liber să-și urmeze propriile intuiții și a început să investească masiv în terenuri, aur, bunuri de larg consum, chiar și cîțiva impresioniști selectați cu grijă, lăsînd doar cincizeci la sută din banii săi în acțiuni.

Cînd Banca Federală din New York a promulgat un edict prin care declara că nu va mai resconta polițele pentru acele bănci care dau bani clienților numai pentru a face speculații

bancare, William a ştiut că se bătuse primul cui în coşciugul jucătorilor la bursă. El a revăzut imediat programul de împrumuturi al băncii şi a ajuns la concluzia că ei au peste douăzeci şi şase de milioane de dolari băgaţi în asemenea împrumuturi. L-a rugat pe Tony Simmons să ceară înapoi aceste sume fiind sigur că, cu o asemenea lege guvernamentală, preţurile la bursă vor scădea în mod inevitabil pe o perioadă îndelungată. La întrunirea lunară a consiliului de administraţie ei au avut o dispută acerbă şi William a fost înfrînt la vot, fiind de partea sa doi şi împotrivă doisprezece.

În 21 martie 1929, Blair & Comp. şi-a anunţat consolidarea prin unirea cu Bank of America, fiind a treia din seria fuziunilor bancare care păreau să facă mai optimistă ziua de mîine şi în 25 martie, Tony Simmons i-a trimis lui William un bileţel prin care îl informa că piaţa depăşise din nou recordul tuturor timpurilor şi, ca atare, a plasat şi mai mulţi bani ai băncii în acţiuni. În schimb, William şi-a reorganizat capitalul încît doar douăzeci şi cinci la sută din el îl mai avea pe piaţa valorilor, mişcare care deja l-a costat peste două milioane de dolari — şi o dojană aspră din partea lui Alan Lloyd.

— Sper pentru binele tău că eşti conştient ce faci, William.

— Alan, ştii că de la paisprezece ani bat cu prognoza mea cotele din buletinele oficiale pentru că nu m-am lăsat niciodată dus de val.

Dar cum piaţa a continuat să urce pînă în vara lui 1929, chiar şi William a încetat să mai vîndă întrebîndu-se dacă, de fapt, judecata lui Tony Simmons n-a fost corectă.

Cum pensionarea lui Alan Lloyd se apropia tot mai mult, intenţiile evidente ale lui Tony Simmons de a-i urma ca preşedinte au început să capete aspectul unui *fait accomplit*[1]. Perspectiva îl îngrijora pe William care considera modul de gîndire al lui Simmons mult prea conservator. El întotdeauna a fost la un iard în urma pieţei, ceea ce este perfect în anii de avînt economic, cînd lucrurile merg bine, dar poate fi periculos pentru o bancă în vremuri mai proaste şi mai competitive. Un investitor iscusit, după părerea lui William, nu aleargă laolaltă cu turma, tropotind sau nu, ci intuieşte cu mult înainte direcţia pe care o va urma gloata. William

[1] Fapt împlinit (fr.)

deja hotărîse că investiţiile pe piaţa de valori încă păreau riscante, în vreme ce Tony Simmons considera că America intrase in epoca ei de aur.

Cealaltă problemă a lui William era aceea că Tony Simmons nu avea decît treizeci şi nouă de ani, ceea ce însemna că William nu mai putea spera să fie preşedintele băncii Kane şi Cabot decît peste cel puţin douăzeci şi şase de ani.

* *
*

Între timp imaginea lui Katherine Brookes i se întipărise foarte clar în mintea lui William. I-a scris cît a putut de des despre vînzările acţiunilor şi proprietăţilor ei: scrisori oficiale, bătute la maşină, care nu cereau altceva decît răspunsuri convenţionale, scrise de mînă. Ea trebuie să-l fi crezut cel mai conştiincios bancher din lume. Dacă ar fi ştiut că dosarul ei se făcea la fel de voluminos ca oricare altul sub supravegherea lui William, poate că s-ar fi gîndit la el — sau cel puţin la William — cu ceva mai multă atenţie. Pe la începutul toamnei ea i-a scris că găsise un cumpărător pentru casa din Florida. William i-a răspuns cerîndu-i să-i permită să negocieze termenii vînzării în numele băncii şi ea a fost de acord.

În prima parte a lui septembrie 1929, el s-a dus în Florida. Doamna Brookes l-a întîmpinat la gară şi William a fost impresionat de cît arăta de frumoasă, cu mult mai frumoasă decît o avea el în minte. În timp ce ea îl aştepta pe peron, uşoara adiere a vîntului îi lipea fusta neagră de trup, lăsînd să se întrevadă forme spre care orice bărbat, cu excepţia lui William, şi-ar fi întors capul pentru a doua oară. Ochii lui William nu s-au mai dezlipit de pe chipul ei.

Ea încă era în doliu, iar comportarea faţă de el părea atît de rezervată şi corectă încît William, la început s-a întrebat cu disperare dacă făcuse vreo impresie asupra ei. El a lungit negocierile cu fermierul care cumpărase casa din Buckhurst Park cît a putut de mult şi a convins-o pe Katherine Brookes să accepte o treime din preţul de vînzare, băncii revenindu-i două treimi. În cele din urmă, după ce documentele legale au fost semnate, el n-a mai putut găsi alte scuze ca să nu se întoarcă la Boston. A invitat-o să ia cina la el, la hotel, fiind hotărît să-i dezvăluie ceva din sentimentele ce le nutrea pentru ea. Nu pentru prima oară, ea l-a luat prin

surprindere. Înainte ca el să fi atacat subiectul, ea l-a întrebat jucîndu-se cu paharul spre a evita să se uite la el, dacă n-ar dori să mai stea cîteva zile la Buckhurst Park.

— Ar fi un fel de vacanță pentru amîndoi, a spus ea roșind.

William a rămas tăcut. În cele din urmă, ea a găsit curajul să continue :

— Știu că aceasta s-ar putea să pară o nebunie, dar trebuie să înțelegi că am fost foarte singură. Lucrul extraordinar este că am impresia că m-am bucurat în această săptămînă cum nu-mi amintesc să mă fi bucurat de multă vreme. S-a îmbujorat din nou. Am spus-o atît de nătîng că ai să-ți faci cea mai proastă părere despre mine.

Inima lui William a tresărit.

— Kate, cam de vreo nouă luni încoace eu am vrut să-ți spun ceva tot pe atît de nătîng.

— Deci ai să mai rămîi cîteva zile, William ?

— Da, Kate, voi rămîne.

În noaptea aceea l-a instalat în principalul dormitor pentru oaspeți de la Buckhurst Park. Aceste cîteva zile vor rămîne pentru totdeauna pentru William ca un interludiu de vis în viața sa. A călărit alături de Kate și ea l-a întrecut. A înotat cu ea și ea l-a depășit. Se plimba cu ea și el obosea primul, așa că, în cele din urmă, au jucat poker și el a cîștigat trei milioane și jumătate de dolari în foarte multe ore de joc.

— Primești un cec ? l-a întrebat ea cu un aer aristocratic.

— Uiți că-ți știu cu de-amănuntul toată averea, doamnă Brookes, dar fac o înțelegere cu tine. Vom continua să jucăm pînă ce îți vei cîștiga toți banii înapoi.

— S-ar putea să dureze ani, a spus ea.

— Am să aștept, a zis William.

A început apoi să-i povestească evenimente demult îngropate din trecutul său, lucruri pe care de abia dacă le discutase cu Matthew, despre respectul pe care îl purta tatălui său, despre iubirea pentru mama lui, despre ura oarbă față de Henry Osborne, despre ambițiile lui în legătură cu Kane și Cabot. În schimb, ea i-a vorbit despre copilăria din Boston, despre școala din Virginia și despre căsătoria ei la o vîrstă fragedă cu Max Brookes.

Cinci zile mai tîrziu, cînd își luau rămas bun în gară, el a sărutat-o pentru prima oară.

— Kate, am de gînd să-ți spun ceva ce poate să pară o impertinență. Sper ca într-o zi să ai sentimente mai puternice față de mine decît ai avut pentru Max.

— Deja am început să le am, a spus ea încet.

William a privit-o îndelung.

— Să nu mai stai departe de mine încă alte nouă luni.

— Nu. Oricum, deja mi-ai vîndut casa.

* *
*

În timpul călătoriei înapoi spre Boston, William s-a simțit mai echilibrat și mai fericit, cum nu mai fusese niciodată de la moartea tatălui său și a schițat în linii mari un raport asupra vînzării casei din Buckhurst Park, mintea revenindu-i mereu la Kate și la ultimele cinci zile petrecute cu ea. Chiar înainte ca trenul să intre în Gara de Sud, el a scris la repezeală, cu scrisul său ordonat, dar greu de citit, cîteva rînduri :

Kate, îmi dau seama că deja îmi este dor de tine. Și nu au trecut decît cîteva ore. Te rog scrie-mi și spune-mi cînd vii la Boston. Între timp am să mă întorc la afacerile băncii și constat că te pot scoate din minte pe perioade destul de lungi (de ex. 10±5 minute).

Cu dragoste,

William

Abia ce lăsase plicul în cutia poștală de pe Charles Street cînd toate gîndurile către Kate au fost abătute de strigătele băiatului cu ziare.

— Crah în Wall Street.

William i-a smuls un ziar și și-a aruncat rapid ochii peste frazele-rezumat din titlu. Piața se prăbușise rapid peste noapte ; unii oameni de finanțe considerau că nu este decît o reajustare ; William era de părere că începuse prăbușirea pe care o prezisese de luni de zile. S-a grăbit spre bancă și s-a oprit direct în biroul președintelui.

— Sînt sigur că piața o să-și revină pînă la urmă, a spus Alan Lloyd încercînd să-l liniștească.

— Nici gînd, l-a contrazis William. Piața este supraîncărcată. Supraîncărcată cu mici investitori care au venit pen-

tru un profit rapid și acum în mod cert vor zbura să-și salveze viețile. Nu vezi că balonul este gata să plesnească? Am de gînd să vînd tot. Pînă la sfîrșitul anului colapsul este iminent, iar eu te-am avertizat, Alan, din februarie.

— Tot nu sînt de acord cu tine, William, dar am să convoc o întrunire a întregului consiliu de administrație, așa că vom putea discuta punctele tale de vedere în detaliu.

— Mulțumesc, a spus William.

S-a întors în biroul lui și a ridicat telefonul de interior.

— Alan, am uitat să-ți spun. Am cunoscut fata cu care o să mă căsătoresc.

— Ea știe? l-a întrebat Alan.

— Nu, a răspuns William.

— Din cîte văd, a spus Alan, căsătoria ta va semăna foarte mult cu cariera ta bancară, William. Oricine este implicat direct va fi anunțat doar după ce tu ai luat hotărîrea.

Wiliam a rîs, a ridicat apoi celălalt telefon și i-a cerut agentului său de bursă să-i scoată principalele acțiuni la vînzare. Tony Simmons a intrat în birou și a rămas în prag cu ușa deschisă, urmărindu-l pe William despre care gîndea că a înnebunit de-a binelea.

— Ai să rămîi și fără cămașa de pe tine dacă arunci toate acele acțiuni pe piață în condițiile prezente.

— O să pierd cu mult mai mult dacă le păstrez, i-a replicat William.

Paguba de peste un milion de dolari pe care a avut-o în următoarea săptămînă ar fi zdruncinat orice alt bărbat mai puțin sigur de el.

William a pierdut și la întrunirea consiliului de administrație de a doua zi, propunerea sa ca banca să-și lichideze stocurile de acțiuni a fost respinsă cu opt voturi la șase; Tony Simmons a convins consiliul că ar fi o dovadă de iresponsabilitate dacă nu le-ar mai ține puțin. Singura victorie, minoră, a lui William a fost că a reușit să-i determine pe directori ca banca deocamdată să nu mai cumpere nimic.

În ziua aceea piața a mai crescut puțin, ceea ce i-a dat lui William posibilitatea să mai vîndă din propriul său stoc. La sfîrșitul săptămînii, cînd indicele a rămas în creștere, timp de patru zile la rînd, William a început să se întrebe dacă nu reacționase prea pripit, dar toată experiența sa și instinctul îi spuneau că a luat hotărîrea corectă. Alan Lloyd nu i-a

reproșat nimic ; banii pe care-i pierdea William nu erau ai lui, iar el abia aștepta să se retragă liniștit la pensie.

În 22 octombrie, piața a suferit căderi cu mult mai mari și William l-a rugat din nou pe Alan să vîndă cît încă mai exista o șansă. De data aceasta Alan a ascultat și i-a permis lui William să emită un ordin de vînzare pentru principalele acțiuni ale băncii. Ziua următoare piața a scăzut din nou într-o avalanșă de vînzări și n-a mai avut nici o importanță de ce acțiuni a vrut banca să se dispenseze pentru că nu mai erau cumpărători. Dumping-ul s-a transformat într-o panică generală pentru că orice mic investitor din America a emis ordine de vînzare încercînd să nu se scufunde. Panica a fost atît de mare încît teleimprimatorul care înregistra cursurile nu mai putea ține pasul cu tranzacțiile. Numai dimineața, cînd s-a deschis Bursa, după ce funcționarii lucraseră toată noaptea, a știut fiecare cît a pierdut în ziua precedentă.

Alan Lloyd a vorbit la telefon cu J. P. Morgan și a fost de acord să se alăture și Kane și Cabot unui grup de bănci care aveau să încerce să susțină piața. William a aprobat această stratagemă din considerentul că, dacă urma să fie un efort de grup, Kane și Cabot trebuia să se implice cu responsabilitate în această acțiune. Și, bineînțeles, dacă dădea rezultate, pentru toate băncile avea să fie mai bine. În ziua următoare, Richard Whitney, vicepreședintele de la New York Stock Exchange și reprezentantul grupului Morgan, într-un efort comun, au cumpărat acțiuni, dintre cele mai bine cotate, în valoare de treizeci milioane dolari. Piața a început să-și revină. În ziua aceea s-au negociat douăsprezece milioane opt sute nouăzeci și patru de mii șase sute cincizeci de acțiuni și în următoarele două zile piața a continuat să reziste. Toți, de la președintele Hoover pînă la agenții de bursă au fost convinși că hopul fusese depășit.

William vînduse aproape tot stocul său de acțiuni iar pierderile sale personale erau mici în comparație cu ale băncii care se ridicaseră la peste trei milioane de dolari în patru zile ; chiar și Tony Simmons începuse să urmeze toate sfaturile lui William. În 29 octombrie, Marțea Neagră, așa cum avea să fie cunoscută acea zi, piața a căzut din nou. S-au scos la vînzare șaisprezece milioane șase sute zece mii de acțiuni. Băncile din toată țara știau că nu mai erau solvabile. Dacă fiecare din clienții lor le cerea bani gheață — ori dacă

ele încercau să-şi recupereze toate împrumuturile — întregul sistem bancar intra în colaps.

Şedinţa consiliului de administraţie. din 9 noiembrie s-a deschis cu un minut de reculegere în memoria lui John J. Riordan, preşedintele de la County Trust şi director la Kane şi Cabot care se împuşcase în propria sa casă. Era a unsprezecea sinucidere din cercurile bancare din Boston în ultimele două săptămîni ; cel mort fusese un prieten foarte bun al lui Alan Lloyd. Preşedintele a anunţat că banca Kane şi Cabot a pierdut aproape patru milioane dolari ; că grupul Morgan dăduse greş în efortul său de unificare şi că acum fiecare bancă trebuia să acţioneze aşa cum credea că este mai bine pentru interesele ei. Aproape toţi micii investitori dăduseră faliment, iar majoritatea celor mari avea probleme insurmontabile cu banii gheaţă. Mulţimea furioasă deja se adunase în faţa băncilor din New York, iar paza obişnuită trebuise să fie suplimentată cu detectivi particulari. Încă o săptămînă ca asta, şi-a zis în sinea lui Alan, şi toţi vom fi măturaţi. Şi-a oferit demisia, dar directorii nici n-au vrut să audă de ea. Situaţia lui nu era diferită de a nici unui alt preşedinte de la băncile mari din America. Tony Simmons şi-a oferit şi el demisia, dar ceilalţi au refuzat s-o ia în consideraţie. Tony nu mai putea să-i ia locul lui Alan Lloyd aşa că William, mărinimos, nu i-a mai făcut nici un reproş. S-a recurs la un compromis şi Simmons a fost trimis la Londra să se ocupe de investiţiile de peste ocean. Acolo va fi în afară de orice pericol, şi-a zis în sinea lui William, care a fost numit director financiar, răspunzînd de investiţiile băncii. Imediat l-a chemat pe Matthew Lester să i se alăture în calitate de director adjunct. De data aceasta Alan Lloyd n-a schiţat nici cel mai vag gest de împotrivire.

Matthew a fost de acord să vină la începutul anului, imediat ce tatăl său se putea dispensa de el. Nici banca lor nu fusese scutită de probleme. Aşa că William a condus singur departamentul de investiţii pînă la sosirea lui Matthew. Iarna lui 1929 a fost o perioadă deprimantă pentru William care a trebuit să asiste la falimentul unor firme mari sau mici, conduse de prieteni pe care-i ştia de o viaţă. O vreme chiar s-a întrebat dacă banca lor va supravieţui.

De Crăciun, William a petrecut o săptămînă extraordinară în Florida, cu Kate, pe care a ajutat-o să-şi împacheteze lucrurile în cutii de ceai, pentru a se întoarce în Boston.

— Cele pe care Kane și Cabot mi-a permis să le păstrez, îl tachinase ea.

Cadourile lui William de Crăciun au umplut încă o altă cutie și Kate se simțea oarecum stînjenită, dată fiind generozitatea lui.

— Ce poate o văduvă fără nici o lețcaie să-ți dea în schimb ? glumise ea.

William i-a răspuns că ar putea să intre și ea în cutia de ceai care a mai rămas, iar pe etichetă să scrie : „Cadou pentru William".

S-a întors la Boston mult mai bine dispus și a sperat că ședeiea lui cu Kate a fost de bun augur pentru anul care începea. S-a instalat în fostul birou al lui Tony Simmons și s-a apucat să citească corespondența, știind că va trebui să prezideze două sau trei intruniri pentru lichidări, fixate pentru acea săptămînă. A întrebat secretara cine este prima persoană de pe lista de audiențe.

— Mă tem că este un alt faliment, domnule Kane.

— O, da, îmi amintesc cazul, a spus William. Numele nu însemna nimic pentru el. I-am citit dosarul seara trecută. O afacere foarte nenorocoasă. La ce oră trebuia să vină ?

— La zece, dar domnul deja vă așteaptă pe hol, domnule director.

— Bine, a spus William. Te rog trimite-l înăuntru. Să terminăm și cu această treabă.

William a deschis dosarul pentru a-și reaminti rapid faptele. Peste numele clientului inițial, un anume domn Davis Leroy, era trasă o linie. Fusese înlocuit cu numele vizitatorului din această dimineață, domnul Abel Rosnovski.

William și-a reamintit foarte clar ultima conversație pe care o avusese cu domnul Rosnovski și deja o regreta.

16

I-au trebuit lui Abel trei luni ca să facă o estimare a problemelor cu care se confrunta Richmond Continental și să afle de ce hotelul mergea în pierdere cu sume așa mari de bani. Concluzia la care a ajuns după douăsprezece săptămîni de observare atentă, în timp ce-i lăsase pe ceilalți să creadă că somnolează, a fost că profiturile hotelului erau furate. Personalul de la Richmond practica un sistem așa bine

pus la punct și cu atîtea încrengături încît nici Abel nu-l mai întîlnise pînă atunci. Totuși, ei nu ținuseră cont și de noul director adjunct care, în trecut, trebuise să fure pîine de la ruși ca să rămînă în viață. Prima grijă a lui Abel a fost ca nimeni să nu-și dea seama de descoperirile lui pînă nu verifica fiecare sector al hotelului. Nu i-a trebuit mult să afle că fiecare departament își avea sistemul său propriu de a fura.

Frauda începea la recepție unde erau înregistrați doar opt clienți din zece, banii în numerar de la ceilalți doi fiind însușiți de personalul de serviciu. Procedeul era foarte simplu ; dacă l-ar fi încercat cineva la Plaza, în New York, ar fi fost descoperit în cinci minute și concediat. Recepționerul șef alegea o pereche de bătrînei care venea din alt stat, pentru o singură noapte. Apoi se asigura în mod discret că nu au legături de afaceri în oraș și, pur și simplu, nu-i înregistra. Dacă în dimineața următoare ei plăteau în numerar, banii erau băgați în buzunar și nicăieri nu se afla nici o dovadă că ei trecuseră prin hotel. Abel de multă vreme gîndea că toate hotelurile ar trebui să înregistreze automat toți oaspeții. La Plaza deja se proceda astfel.

În restaurant sistemul fusese perfecționat. Bineînțeles, banii de la orice client întîmplător, la prînz sau cină, erau însușiți. Abel se așteptase la asta, dar i-a trebuit ceva mai mult timp ca să parcurgă notele de plată și să descopere că restaurantul lucra în strînsă legătură cu recepția, pentru că pe bonurile de la restaurant nu figurau acei care nu fuseseră înregistrați la recepție. În plus, era un șir nesfîrșit de distrugeri și reparații fictive, echipament lipsă, mîncare furată, lenjerie de pat pierdută și, la un moment dat, chiar o saltea se făcuse nevăzută. După ce a verificat fiecare sector amănunțit, rămînînd foarte atent la tot ce se întîmpla în jur, Abel a ajuns la concluzia că jumătate din personalul hotelului era implicat în conspirație și că nu era departament în care să nu se practice frauda.

La început cînd a venit la Richmond, Abel s-a întrebat cum de a fost posibil ca directorul, Desmond Pacey, să nu vadă ce se întîmplă exact sub nasul său de atîta vreme. În mod eronat a presupus că omul era prea leneș și nu se deranja să cerceteze plîngerile. Chiar și lui Abel i-a trebuit ceva timp să descopere că leneșul director era creierul care organiza sistemul de fraudă și din această cauză mergea atît de bine. Pacey lucra pentru grupul Richmond de peste

treizeci de ani. Nu era hotel din tot grupul în care el să nu fi deținut o funcție bună într-un moment sau altul, ceea ce l-a făcut pe Abel să se teamă că situația va fi similară și la celelalte hoteluri. Pe deasupra, Desmond Pacey era prieten cu proprietarul hotelurilor, Davis Leroy. Hotelul Chicago Richmond pierdea peste treizeci de mii de dolari anual, situație care Abel știa că putea fi îndreptată prin concedierea imediată a jumătate din personal, începînd cu Desmond Pacey. Dar luarea acestor măsuri nu era atît de simplă, pentru că Davis Leroy rareori dăduse pe cineva afară în treizeci de ani. El, pur și simplu, tolera starea de lucruri sperînd că timpul le va rezolva. Din cîte își dădea seama Abel, practica personalului de la hotelul Richmond era de a fura fără a fi văzuți de nimeni pînă se retrăgeau liniștiți la pensie.

Abel știa că singurul mod de a schimba soarta hotelului era să aibă o discuție francă cu Davis Leroy și în acest scop, la începutul anului 1928, a luat expresul din Illinois Central pînă la St. Louis și apoi Missouri Pacific pînă la Dallas. Purta sub braț un raport de două sute de pagini, la care lucrase trei luni, în cămăruța din anexa hotelului. Cînd a terminat de citit mulțimea de probe adunate, Davis Leroy a rămas holbîndu-se la el fără să-i vină să creadă.

— Oamenii aceștia sînt prietenii mei, au fost primele cuvinte pe care le-a rostit cînd Abel a închis dosarul. Unii dintre ei sînt cu mine de treizeci de ani. La naiba, în afaceri întotdeauna sînt mici potlogării, dar tu-mi spui că ei mă fură pe la spate în stil mare.

— Unii dintre ei aș zice că au făcut-o în toți cei treizeci de ani, a spus Abel.

— Ce naiba să fac ? a întrebat Leroy.

— Pot să curm dezastrul dacă îl înlăturați pe Desmond Pacey și îmi dați *carte blanche*, să concediez pe oricine a fost implicat în furt, începînd cu ziua de mîine.

— Ei bine, Abel, aș vrea eu ca problema să fie atît de simplă.

— Problema este foarte simplă, a spus Abel. Și, dacă nu-mi dați voie să mă ocup de vinovați, aveți demisia mea chiar din acest moment, pentru că nu vreau să fac parte din hotelul cu cea mai coruptă conducere din America.

— Nu putem doar să-l retrogradăm pe Desmond Pacey, să-l facem director adjunct ? Atunci tu ai fi director și problemele ar fi sub controlul tău.

— În nici un caz, a răspuns Abel. Pacey are mai mult de doi ani pînă la pensionare şi-şi struneşte bine tot personalul de la Richmond, aşa că, pînă am să-l aduc eu la ordine, o să fiţi sau mort sau falit, sau amîndouă, mai cu seamă că, după cum bănui, toate celelalte hoteluri pe care le aveţi sînt conduse în aceeaşi manieră. Dacă doriţi ca lucrurile să se îndrepte la Chicago va trebui să luaţi o decizie fermă în privinţa lui Pacey chiar acum sau, dacă nu, vă puneţi singur ştreangul de gît. Aşa că hotăriţi, ori una, ori alta.

— Noi, texanii, sîntem cunoscuţi că ne spunem deschis gîndurile, Abel, dar sînt sigur că tu ne depăşeşti. O.K., O.K., am să-ţi dau autoritatea necesară. Din acest moment eşti noul director de la Chicago Richmond. Felicitări. Aşteaptă pînă ce Al Capone o să audă că ai sosit în Chicago ; o să vină să stea cu mine aici, în pacea şi liniştea marelui Sud-Vest. Abel, băiatul meu, a continuat Leroy ridicîndu-se în picioare şi bătîndu-l pe umăr pe noul său director, să nu crezi că sînt nerecunoscător. Ai făcut o treabă extraordinară în Chicago şi de acum încolo ai să fii mîna mea dreaptă. Ca să fiu cinstit cu tine, Abel, afacerile la bursă îmi mergeau atît de bine încît nici n-am băgat de seamă pierderile de la hoteluri, aşa că mulţumesc lui Dumnezeu că am un prieten cinstit. De ce nu rămîi peste noapte şi să mergem să mîncăm ceva.

— Aş fi încîntat să viu cu dumneavoastră, domnule Leroy, dar aş dori să dorm la Dallas Richmond, am motivele mele.

— Nu vrei să laşi să-ţi scape nimic din undiţă, nu-i aşa, Abel ?

— Da, dacă n-am încotro.

În seara aceea Davis Leroy i-a oferit lui Abel o masă princiară şi whisky din belşug, insistînd să servească din toate, pentru că aceasta era ospitalitatea sudică. De asemenea, i-a mărturisit lui Abel că este în căutarea unei persoane care să conducă grupul Richmond ca să-i vină şi lui mai uşor.

— Crezi că ai accepta un polonez timpit ? s-a bîlbîit Abel după prea multe pahare.

— Abel, eu am fost tîmpitul. Dacă tu nu i-ai fi mirosit pe acei hoţi, eu m-aş fi putut ruina. Dar acum că ştiu adevărul o să le venim amîndoi de hac şi am de gînd să-ţi acord şansa să repui pe hartă grupul Richmond.

Abel a ridicat paharul cu o mînă cam nesigură.

— Să bem atunci pentru grupul Richmond și pentru un parteneriat de lungă durată și plin de succese.

— Să fie, băiete.

Abel a petrecut noaptea la Dallas Richmond, inscriindu-se sub un nume fals și spunîndu-i dinadins funcționarului de la recepție că nu va sta decît o noapte. Dimineața, cînd a observat că singura chitanță pentru banii plătiți a dispărut la coșul de gunoi, Abel și-a avut suspiciunile confirmate. Fraudele nu se limitau numai la Chicago Richmond. A hotărît ca mai întîi să îndrepte lucrurile la Chicago; celelalte hoteluri din grup vor trebui să mai aștepte puțin. L-a sunat pe Davis Leroy să-i spună că boala se răspîndise în întregul grup.

Abel s-a întors la Chicago urmînd aceeași rută ca la venire. Valea rîului Mississippi defila posomorîtă prin fereastra trenului, devastată de inundațiile din anul precedent. Abel se gîndea la dezastrul pe care-l va declanșa odată ajuns la Chicago Richmond.

Cînd a sosit nu era nici un portar de noapte și n-a găsit decît un funcționar. A hotărît să-i lase să-și vadă de somn înainte de a-și lua rămas bun de la ei. Un băiat de serviciu i-a deschis ușa din față cînd s-a dus la corpul anexă.

— Ați avut o călătorie plăcută, domnule Rosnovski? l-a întrebat.

— Da, mulțumesc Cum au mers lucrurile pe aici?

— O, a fost liniște.

Mîine dimineață o să vezi că este și mai multă liniște cînd ai să fii singurul rămas din tot personalul, și-a spus în sinea lui Abel.

Abel a despachetat și a sunat să i se aducă ceva ușor de mîncat. A trecut mai bine de un ceas pînă a fost servit. După ce și-a băut cafeaua, s-a dezbrăcat și a făcut un duș rece reexaminînd planul pentru ziua următoare. Alesese o perioadă bună a anului pentru masacru. Abia începuse februarie, hotelul era ocupat cam pe sfert și Abel era convins că va putea conduce Richmond-ul cu jumătate din personalul actual. S-a urcat în pat, a aruncat perna pe dușumea și a dormit tun, asemeni personalului de la hotel care nu bănuia nimic.

Desmond Pacey, cunoscut tuturor ca Leneșul Pacey, avea șaizeci și doi de ani. Era destul de gras, ceea ce îl făcea să se miște foarte încet pe picioarele lui scurte. Desmond Pacey văzuse șapte, sau poate opt directori adjuncți venind și plecînd de la Richmond. Unii se lăcomiseră și voiseră să ia mai

mult decît el ; alţii, pur şi simplu, nu înţeleseseră cum mergeau şmecheriile. Polonezul, şi-a zis el, n-o să fie cu nimic mai deştept decît ceilalţi. Fluiera în surdină în timp ce se îndrepta spre biroul lui Abel pentru întîlnirea zilnică de la ora zece. Era zece şi şaptesprezece minute.

— Îmi pare rău că te-am făcut să mă aştepţi, a spus directorul, fără a-i părea cîtuşi de puţin rău.

Abel n-a făcut nici un comentariu.

— Am fost reţinut cu unele treburi la recepţie, ştii cum este.

Abel ştia exact ce se petrecea la recepţie.

A deschis încet sertarul de la birou în care zăceau patruzeci de chitanţe de hotel mototolite, unele rupte în patru, cinci bucăţi şi pe care le recuperase din coşurile de gunoi şi din scrumiere. Erau chitanţele pentru clienţii care plătiseră cu bani gheaţă şi nu fuseseră înregistrate. L-a urmărit pe grasul şi scundacul director cum încearcă să-şi dea seama ce este cu ele. Desmond Pacey nu s-a omorît să le cerceteze cine ştie ce. De fapt, nici nu-i păsa prea mult. Nimic nu-l mai speria. Dacă prostul de polonez a descoperit schema, putea, fie să-şi ia partea lui, fie să plece. Pacey se întreba ce procentaj va trebui să-i dea. Poate că o cameră bună în hotel o să-i ţină gura închisă pentru moment.

— Domnule Pacey, sînteţi concediat şi doresc să părăsiţi locul într-o oră.

Desmond Pacey n-a priceput sau mai bine zis nu-şi putea crede urechilor.

— Ce-a fost asta ce-ai spus ? Nu cred că am auzit bine.

— Ba da, i-a răspuns Abel. Sînteţi concediat.

— Tu nu mă poţi concedia. Eu sînt directorul şi lucrez la Richmond Group de peste treizeci de ani. Dacă este vreo concediere de făcut, eu o fac. Cine, pentru numele lui Dumnezeu, te crezi că eşti ?

— Sînt noul director.

— Ce eşti ?

— Noul director, a repetat Abel. Domnul Leroy m-a numit ieri, iar eu v-am concediat adineaori, domnule Pacey.

— Pentru ce ?

— Pentru furt la scară mare.

Abel a întors chitanţele astfel ca omul cu ochelari să le poată vedea bine.

— Toţi aceşti clienţi şi-au achitat notele de plată, dar nici un ban n-a ajuns în conturile Richmond. Toate au ceva comun între ele : semnătura dumitale.

— N-ai să poţi dovedi nimic nici într-o sută de ani.

— Ştiu, a răspuns Abel. Conduci un sistem foarte bine pus la punct. N-ai decît să pleci să-ţi conduci sistemul în altă parte, pentru că aici norocul ţi s-a înfundat. Un vechi proverb polonez zice, domnule Pacey : „Ulciorul nu merge de multe ori la apă". Ei bine, al dumitale s-a spart şi dumneata eşti concediat.

— Nu ai nici o competenţă să mă concediezi, a spus Pacey. Broboane de sudoare îi acoperiseră fruntea în ciuda frigului de februarie. Davis Leroy este un foarte bun prieten de-al meu. El este singurul care mă poate concedia. Tu ai venit abia de trei luni de la New York. El nici n-o să vrea să te asculte cînd o să-i vorbesc eu. Aş putea să te arunc din acest hotel cu un singur telefon.

— Să vedem, i-a spus Abel.

A ridicat receptorul şi i-a cerut centralistei să-i facă legătura cu Davis Leroy în Dallas. Cei doi bărbaţi aşteptau măsurîndu-se unul pe celălalt cu privirea. Broboanele de transpiraţie i se prelingeau acum lui Pacey spre vîrful nasului. Pentru o secundă Abel s-a întrebat dacă noul său patron îl va susţine.

— Bună dimineaţa, domnule Leroy. Abel Rosnovski vă sună din Chicago. Chiar adineaori l-am concediat pe Desmond Pacey şi doreşte să vă vorbească.

Tremurînd, Pacey a luat telefonul. A ascultat doar cîteva clipe.

— Dar, Davis, eu.. Ce aş putea face ? Îţi jur că nu este adevărat... Trebuie să fie o greşeală.

Abel a auzit cum la celălalt capăt al firului telefonul s-a închis.

— O oră, domnule Pacey, a spus Abel. Dacă nu, toate aceste chitanţe am să le înmînez Departamentului de Poliţie din Chicago.

— Aşteaptă o clipă, a spus Pacey. Nu te grăbi atît. Tonul şi atitudinea i s-au schimbat brusc. Participi şi dumneata la această schemă şi al putea să-ţi faci un venit sigur dacă conducem împreună acest hotel şi ar fi o hotărîre cît se poate de înţeleaptă. Banii vor fi cu mult mai mulţi decît cîştigi ca director adjunct şi noi ştim cu toţii că Davis îşi poate permite pierderile...

— Domnule Pacey, eu nu mai sînt director adjunct. Aşa că fă bine şi ieşi afară înainte de a te arunca eu.

— Polonez împuţit, a spus fostul director dîndu-şi seama că jucase ultima carte şi pierduse. Mai bine ai căsca ochii pentru că o să-ţi frîngi gîtul cît de curînd.

Pacey a părăsit biroul. Pe la prînz i s-au alăturat în stradă şeful ospătarilor, administratorul, şeful de la recepţie, şeful portarilor şi alţi şaptesprezece oameni din personalul de la Richmond care nu prezentau garanţii pentru Abel că se vor îndrepta. După-amiaza i-a convocat pe ceilalţi angajaţi care mai rămăseseră şi le-a explicat cu de-amănuntul de ce au fost necesare măsurile pe care le-a luat şi i-a asigurat că slujbele lor nu erau în primejdie.

— Dar, dacă găsesc *un singur* dolar, a spus Abel, repet, *un singur dolar* deturnat de la locul lui, persoana implicată va fi concediată fără nici o referinţă. Este limpede ?

Nimeni n-a scos o vorbă.

În cursul următoarelor cîteva săptămîni au mai plecat şi alţii din personalul de la Richmond cînd şi-au dat seama că Abel nu avea de gînd să continue practicile lui Pacey în folosul său şi au fost repede înlocuiţi.

Pe la sfîrşitul lui martie Abel a chemat să lucreze la Richmond patru din foştii colegi de la Plaza. Ei aveau trei lucruri în comun : erau tineri, ambiţioşi şi cinstiţi. După şase luni, doar treizeci şi şapte din cei o sută zece din vechiul personal mai lucrau la Richmond. La sfîrşitul primului an, Abel a băut o sticlă de şampanie cu Davis Leroy spre a sărbători bilanţul de un an al hotelului Chicago Richmond. Aveau un profit de trei mii patru sute optzeci şi şase de dolari. Nu era mare, dar era primul profit pe care-l avea hotelul în cei treizeci de ani de existenţă. Abel spera într-un profit de peste douăzeci şi cinci de mii pentru 1929.

Davis Leroy a fost foarte impresionat. Venea la Chicago o dată pe lună şi a început să pună mare bază pe judecăţile lui Abel. A ajuns chiar să admită că situaţia de la Richmond se putea repeta şi la celelalte hoteluri din grup. Abel voia să pună pe roate hotelul Chicago şi după aceea să se ocupe de celelalte ; Leroy a fost de acord şi i-a propus lui Abel să fie parteneri de afaceri dacă reuşea să lucreze în profit şi cu celelalte hoteluri.

Ei au început să meargă împreună la baseball şi la curse ori de cîte ori Davis venea la Chicago. Odată, cînd Davis a

pierdut şapte sute de dolari fără a fi cît de cît mai aproape de rezultat la nici una din cele şase curse, şi-a ridicat mîinile în sus nemulţumit şi a spus :

— De ce-mi bat eu capul cu cai, Abel ? Tu eşti cel mai bun pariu pe care l-am făcut vreodată.

În cursul acestor vizite, Melanie Leroy întotdeauna lua masa cu tatăl său. Rece, drăguţă, cu un trup subţire şi picioare lungi care atrăgeau multe priviri din partea clienţilor hotelului, ea îl trata pe Abel cu o oarecare condescendenţă care nu-l încuraja cîtuşi de puţin în aspiraţiile pe care începuse să şi le facă în legătură cu ea şi nici nu i-a cerut să-i spună „Melanie" în loc de „domnişoara Leroy" pînă a descoperit că avea o diplomă în ştiinţele economice la Universitatea Columbia şi că ştie mai multe decît ea despre fluxul monetar actualizat. După aceea, aerele de superioritate i s-au mai atenuat şi din cînd în cînd venea şi cina doar cu Abel la restaurantul hotelului şi-i cerea părerea în legătură cu lucrarea de diplomă, în arte liberale, pe care şi-o dădea la Universitatea din Chicago. Uneori, la rugămintea ei, o însoţea la concerte şi la teatru şi a început să fie gelos ori cîte ori ea cina cu alţi tineri la hotel, deşi n-a venit niciodată de două ori cu acelaşi bărbat.

Bucătăria hotelului s-a îmbunătăţit atît de mult sub mîna de fier a lui Abel încît oamenii care locuiau în Chicago de treizeci de ani şi care nici măcar nu ştiau că exista acest restaurant au început să vină în fiecare sîmbătă seara să ia masa aici.

Abel a redecorat întregul hotel, ceea ce se întîmpla pentru prima oară în douăzeci de ani şi a dat personalului uniforme noi, elegante, de culoare verde, cu fir auriu. Un client care stătea în fiecare an cîte o săptămînă la Richmond, pur şi simplu, cînd a păşit în holul hotelului a fost gata-gata să iasă în stradă, fiind convins că greşise locul. Cînd Al Capone a rezervat un salon pentru şaisprezece persoane spre a celebra ce-a de-a treizecea sa aniversare, Abel a ştiut că veştile despre el începuseră să circule.

* *

Averea personală a lui Abel în timpul acestei perioade a luat proporţii, valorile acţiunilor la bursă fiind în continuă creştere. Cînd a plecat de la Plaza, în urmă cu optsprezece luni, avea opt mii de dolari, iar acum suma cu care opera la

bursă se ridica la peste treizeci de mii. Era convins că se va menține un curs ascendent, așa că întotdeauna reinvestea profiturile. Pretențiile sale personale rămăseseră încă destul de modeste. Își mai cumpărase două costume de haine și prima pereche de pantofi maro. Încă locuia și mînca la hotel, iar cheltuielile din propriul buzunar erau puține. Părea că nu-l așteaptă decît un viitor fericit. Contiental Trust se ocupa de conturile Richmond de peste treizeci de ani, așa că Abel și-a transferat la ei și banii săi în momentul în care a venit la Chicago. În fiecare zi mergea la bancă și depunea încasările hotelului din ziua precedentă. Într-o vineri dimineața a fost surprins cînd i s-a spus că directorul dorea să-l vadă. Știa că, în ceea ce privea contul lui personal, nu era descoperit, așa că a presupus că trebuie să fie ceva în legătură cu Richmond. Banca nu prea avea de ce să se plîngă, pentru că, pentru prima oară, în treizeci de ani, contul hotelului era solvabil. Un funcționar tînăr l-a condus pe Abel de-a lungul unor coridoare întortocheate pînă au ajuns la o frumoasă ușă de lemn. A ciocănit ușor si l-a introdus pe Abel la director.

— Mă numesc Curtis Fenton, a spus bărbatul de la birou, întinzîndu-i mîna lui Abel, după care i-a făcut semn să ia loc în fotoliul din piele verde, cu bumbi. Era un bărbat rotofei, elegant, care purta o pereche de ochelari semicirculari, o cămașă albă impecabilă și cravată neagră care se potriveau cu costumul cu vestă, tipic pentru un bancher.

— Mulțumesc, a spus Abel nervos.

Împrejurările de față îi aduceau în minte trecutul, erau amintiri pe care le asocia doar cu teama de a nu fi sigur de ceea ce avea să i se întîmple în continuare.

— V-aș fi invitat la prînz, domnule Rosnovski...

Inima lui Abel s-a mai domolit puțin. Știa foarte bine că directorii de bancă nu te invită la masă cînd au vești neplăcute de transmis.

— ... dar a intervenit ceva care impune să acționăm imediat, așa că sper să nu vă deranjeze că discut chestiunea cu dumneavoastră fără întîrziere. Am să intru direct în subiect, domnule Rosnovski. Unul dintre clienții mei cei mai respectabili, o persoană în vîrstă, domnișoara Amy Leroy — numele l-a făcut pe Abel să tresară imediat — posedă douăzeci și cinci la sută din acțiunile grupului Richmond. Ea i le-a oferit fratelui său, domnul Davis Leroy, de mai multe ori în trecut, dar el n-a manifestat absolut nici un interes în cumpărarea ac-

ţiunilor domnişoarei Amy. Îi înţeleg motivele domnului Leroy. El deja posedă şaptezeci şi cinci la sută din companie şi aş îndrăzni să spun că nu are de ce să-şi facă probleme pentru celelalte douăzeci şi cinci de procente care sînt, întîmplător, o moştenire de la defunctul lor tată. Totuşi, domnişoara Amy Leroy ţine să înstrăineze aceste acţiuni din moment ce niciodată n-au adus dividende.

Abel n-a fost cîtuşi de puţin surprins să audă asta.

— Domnul Leroy ne-a spus că nu are nici o obiecţie ca sora lui să-şi vîndă stocul, iar domnişoara Amy consideră că, la vîrsta ei, este de preferat să aibă ceva bani pe care să-i cheltuie acum decît să aştepte ca, într-o bună zi, grupul să se dovedească profitabil. Avînd acestea în minte, domnule Rosnovski, m-am gîndit ca să-ţi expun dumitale situaţia în eventualitatea că ai putea şti pe cineva care este interesat în hoteluri şi ca atare în cumpărarea acţiunilor clientei mele.

— Cît speră domnişoara Leroy să obţină pentru stocul său? a întrebat Abel.

— O, cred că ar fi mulţumită cu şaizeci şi cinci de mii de dolari.

— Şaizeci şi cinci de mii este un preţ destul de mare pentru un stoc care n-a adus niciodată dividende şi nici nu sînt speranţe să aducă în următorii cîţiva ani, a spus Abel.

— Da, a spus Curtis Fenton, dar nu uitaţi că trebuie să luaţi în consideraţie şi valoarea a unsprezece hoteluri.

— Dar controlul asupra societăţii va rămîne încă în mîinile domnului Leroy, ceea ce face ca acele douăzeci şi cinci de procente să nu fie decît simple bucăţi de hîrtie.

— Haide, haide, domnule Rosnovski, douăzeci şi cinci de procente din unsprezece hoteluri înseamnă ceva dacă ţinem cont că le vinde doar cu şaizeci şi cinci de mii de dolari.

— Nu, atîta vreme cît domnul Leroy deţine controlul. Oferiţi-i domnişoarei Leroy patruzeci de mii de dolari, domnule Fenton şi aş putea să vă găsesc pe cineva care este interesat.

— Nu credeţi că acea persoană ar putea să ofere un preţ ceva mai mare?

Sprîncenele domnului Fenton s-au înălţat cînd a pronunţat cuvîntul „mai mare".

— Nici un cent mai mult, domnule Fenton.

Directorul de bancă şi-a împreunat uşor vîrfurile degetelor fiind încîntat de felul cum îl abordase pe Abel.

— În acest caz, pot doar s-o întreb pe domnişoara Amy ce părere are despre această ofertă. Am să iau legătura cu dumneata imediat ce voi avea răspunsul.

Cînd a părăsit biroul lui Curtis Fenton inima lui Abel bătea tot atît de repede ca atunci cînd a intrat. S-a grăbit să se întoarcă la hotel ca să-şi verifice încă o dată conturile. Suma de la agenţii de bursă se ridica la treizeci şi trei de mii o sută doisprezece dolari, iar contul personal, la trei mii opt dolari. După aceea Abel a încercat să desfăşoare o zi normală de lucru, dar şi-a dat seama că-i este greu să se concentreze pentru că se întreba cum va reacţiona domnişoara Amy Leroy la propunerea făcută sau, pur şi simplu, visa la ce va face dacă va deţine un procent de douăzeci şi cinci la sută din Richmond Group.

A ezitat dacă să-i spună sau nu lui Davis Leroy despre ofertă de teamă că texanul sadea ar putea să vadă în ambiţiile lui o ameninţare. Dar, după cîteva zile în care a examinat problema cu atenţie, a hotărît că ce-l mai corect lucru este să-l sune pe Davis Leroy şi să-l pună la curent cu intenţiile sale.

— Aş vrea să ştiţi pentru ce fac asta, domnule Leroy. Eu cred că grupul Richmond are un viitor mare şi puteţi fi sigur că am să lucrez şi mai asiduu pentru dumneavoastră dacă ştiu că sînt implicaţi şi banii mei. A urmat o pauză. Dar, dacă doriţi să luaţi cele douăzeci şi cinci de procente, firește, că vă voi înţelege.

Spre surpriza lui, răspunsul lui Davis Leroy a fost ca o scară de salvare.

— Ei bine, ascultă, Abel, dacă ai o încredere atît de mare în grup, fiule, dă-i bătaie şi cumpără toate acţiunile lui Amy. Am să fiu mîndru să te am ca partener. O meriţi. Apropo, am să vin săptămîna viitoare pentru partida lui Red Cubs. Ne vedem atunci.

Abel jubila de fericire.

— Îţi mulţumesc, Davis, n-ai să regreţi niciodată hotărîrea pe care ai luat-o.

— Sînt sigur că nu, dragul meu asociat.

Abel a revenit la bancă peste o săptămînă. De data asta, el a fost cel care a cerut să-l vadă pe director. Din nou a stat în fotoliul de piele verde şi-a aşteptat ca domnul Fenton să vorbească.

— Am fost surprins să aflu, a început Curtis Fenton, fără să pară cîtuşi de puţin astfel, că domnişoara Leroy ac-

ceptă oferta de patruzeci de mii de dolari pentru cele douăzeci şi cinci de procente pe care le deţine la Richmond Group. A făcut o pauză înainte de a-şi ridica privirile spre Abel. Din moment ce aveţi asigurat acordul ei, pot să vă întreb dacă sînteţi în măsură să-mi dezvăluiţi numele cumpărătorului?

— Da, a răspuns Abel sigur pe el. Eu voi fi principalul cumpărător.

— Înţeleg, domnule Rosnovski, a spus Curtis Fenton, fără să pară deloc surprins. Pot să vă întreb cum vă propuneţi să faceţi rost de cei patruzeci de mii de dolari?

— Am să lichidez stocurile de la bursă şi am să scot banii pe care-i am în contul meu personal, ceea ce înseamnă că-mi vor mai trebui patru mii de dolari. Sper că veţi fi de acord să-mi împrumutaţi acea sumă din moment ce sînteţi atît de sigur că grupul Richmond este o investiţie bună. În orice caz, cei patru mii de dolari, probabil, nu reprezintă nimic mai mult decît comisionul băncii pentru tîrgul încheiat.

Curtis Fenton a clipit des din ochi şi s-a încruntat. Oamenii de lume n-au făcut niciodată asemenea comentarii în biroul său. I-a displăcut cu atît mai mult pentru că Abel i-a spus exact suma.

— Îmi acordaţi ceva timp, domnule Rosnovski, ca să reflectez la propunerea dumneavoastră şi apoi am să vă dau de ştire?

— Dacă o să vă lăsaţi mult aşteptat, n-o să mai am nevoie de împrumutul dumneavoastră, a spus Abel. Celelalte investiţii ale mele în curînd vor valora din plin patruzeci de mii de dolari, după modul cum se mişcă acum piaţa.

Abel a trebuit să mai aştepte încă o săptămînă pînă cînd Continental Trust i-a comunicat că-i va acorda împrumutul. El şi-a lichidat imediat cele două conturi şi a împrumutat ceva mai puţin de patru mii de dolari ca să completeze diferenţa pînă la patruzeci de mii.

* * *

Peste şase luni Abel şi-a achitat împrumutul de patru mii de dolari, cumpărînd şi vinzînd cu grijă acţiuni în intervalul martie-august 1929, perioadă în care bursa a cunoscut unele din cele mai bune zile din existenţa ei.

Prin septembrie, ambele sale conturi aveau din nou un uşor avans — el chiar a avut suficienţi bani ca să-şi cumpere

un Buick nou — dar acum el deținea și douăzeci și cinci de procente din grupul de hoteluri Richmond. Abel era încîntat să aibă o poziție atît de solidă în imperiul lui Davis Leroy. Aceasta îi dădea curajul să spere la mîna fiicei lui și la celelalte șaptezeci și cinci de procente.

Pe la începutul lui octombrie a invitat-o pe Melanie la un concert Mozart la Chicago Symphony Hall. Îmbrăcat în cel mai elegant costum, care scotea în evidență faptul că se cam îngrășase, și cu cravată de mătase, prima din viața lui, și-a aruncat ochii în oglindă și a simțit că poate fi sigur că seara va fi un succes. După ce concertul s-a terminat, Abel a evitat să meargă la Richmond, chiar dacă aici se mînca excelent, și a invitat-o pe Melanie la cină, la The Loop. A avut grijă să discute doar despre economie și politică, două domenii în care știa că ea trebuie să accepte că el îi este net superior. În final, a invitat-o să bea ceva la el în apartament. A fost pentru prima oară cînd ea îl vizita și a fost surprinsă de eleganța lui.

Abel i-a turnat coca-cola, băutura pe care Melanie o ceruse, a pus două cuburi de gheață în lichidul spumos, iar zîmbetul cu care l-a răsplătit în timp ce-i dădea paharul, l-a făcut să aibă mai multă încredere în sine. Nu s-a putut abține să nu se uite la picioarele ei suple ceva mai mult de o secundă, cum era politicos. Lui și-a turnat whisky.

— Mulțumesc, Abel, pentru seara minunată.

El s-a așezat lîngă ea rotindu-și băutura în pahar și căzut pe gînduri.

— Ani în șir n-am mai ascultat deloc muzică. Cînd am făcut-o, Mozart a vorbit inimii mele așa cum nu s-a întîmplat cu nici un alt compozitor.

— Cît de foarte european pari uneori, Abel. Și-a tras marginea fustei de mătase pe care se așezase Abel. Cine ar fi crezut că un director de hotel dă doi bani pe Mozart ?

— Unul din strămoșii mei, primul baron Rosnovski, a spus Abel, l-a cunoscut cîndva pe Mozart, care a devenit un prieten apropiat al familiei, așa că eu întotdeauna am avut sentimentul că el face parte din viața mea.

Zîmbetul lui Melanie era impenetrabil. Abel s-a aplecat și a sărutat-o chiar deasupra urechii, acolo unde părul-i blond îi era tras spre spate, eliberîndu-i tîmpla. Ea a continuat conversația fără a da nici cel mai vag semn că ar fi băgat în seamă gestul lui.

— Frederick Stock a abordat cea de a treia mișcare la perfecțiune, nu crezi ?

Abel a încercat s-o sărute din nou. De data asta ea şi-a întors faţa spre el şi l-a lăsat s-o sărute pe gură. Apoi s-a tras spre spate.

— Cred că ar trebui să mă întorc la universitate.

— Dar abia ai sosit, a spus Abel dezamăgit.

— Da, ştiu, dar mîine dimineaţă trebuie să mă scol devreme, pentru că mă aşteaptă o zi grea.

Abel a sărutat-o din nou. Ea s-a lăsat spre spate pe canapea şi Abel a încercat să-i mîngîie sînii. Melanie s-a desprins brusc din sărut şi l-a împins departe de ea.

— Trebuie să plec, Abel, a insistat Melanie.

— Ei, haide, nu trebuie să pleci încă, i-a spus el şi a încercat din nou s-o sărute.

De data asta ea l-a oprit cu mai multă fermitate.

— Abel, ce ai de gînd să faci? Pentru că mi-ai dat o masă şi m-ai dus la un concert, asta nu-ţi dă dreptul să fii bădăran cu mine.

— Dar noi ieşim împreună de luni de zile, a spus Abel. N-am crezut că ai să te superi.

— Noi nu ieşim împreună de luni de zile, Abel. Mănînc din cînd în cînd cu tine, în restaurantul tatălui meu, dar asta nu trebuie să te facă să consideri că ieşim de luni de zile împreună.

— Iartă-mă, a spus Abel. Ultimul lucru pe care voiam să-l crezi despre mine este că mă port grosolan cu tine. Nu am vrut decît să te mîngîi.

— N-am să permit niciodată unui bărbat să mă mîngîie, a spus ea, dacă n-am de gînd să mă mărit cu el.

— Dar eu vreau să mă căsătoresc cu tine, a spus încet Abel.

Melanie a izbucnit în rîs.

— Ce este aşa de nostim în asta? a întrebat Abel roşindu-se.

— Nu fi stupid, Abel. Eu niciodată n-am să mă pot căsători cu tine.

— De ce? a întrebat Abel, şocat de vehemenţa din vocea ei.

— N-o să se întîmple niciodată ca o doamnă din Sud să se căsătorească cu un polonez emigrant, la prima generaţie, a răspuns ea înălţîndu-şi cu mîndrie capul şi aranjîndu-şi fusta.

— Dar eu sînt baron, a spus Abel cu o oarecare emfază
Melanie a izbucnit iar în rîs.

— Tu îţi imaginezi că te crede cineva, Abel ? Nu-ţi dai seama că tot personalul rîde de tine pe la spate cînd pomeneşti acest titlu ?

Abel a rămas ca o stană de piatră şi a simţit că i se face greaţă, toată roşeaţa care-i apăruse mai înainte în obraji acum dispărîndu-i.

— Toţi rîd de mine pe la spate ?

Uşorul său accent străin părea mai pronunţat.

— Da, a spus ea. Presupun că ştii care îţi este poreclа în hotel, nu ? Baronul din Chicago.

Abel a rămas fără grai.

— Acum nu fi prost şi s-o pui la inimă. Eu cred că ai făcut o treabă minunată pentru tata şi sînt sigură că el te admiră, dar n-aş putea niciodată să mă căsătoresc cu tine.

Abel a rămas tăcut.

— *N-aş putea niciodată să mă căsătoresc cu tine*, a repetat el după o vreme vorbele ei.

— Bineînţeles. Tata te place, dar în veci n-ar fi de acord să te aibă ginere.

— Îmi pare rău că te-am ofensat, a spus Abel.

— Nu m-ai ofensat, Abel. Sînt flatată. Acum să uităm că ai pomenit vreodată subiectul. Poate că eşti drăguţ să mă conduci acasă.

Ea s-a ridicat şi s-a îndreptat spre uşă, în timp ce Abel continua să stea pe sofa, încă stană de piatră. A reuşit în cele din urmă să se ridice încet şi a ajutat-o pe Melanie să-şi pună pelerina. A devenit foarte conştient de şchiopătatul lui în timp ce mergeau de-a lungul coridorului. Au coborît cu liftul şi a dus-o acasă cu taxiul. Nici unul din ei n-a vorbit. Taxiul a aşteptat pînă el a condus-o pînă la uşa din faţă a căminului studenţesc. I-a sărutat mîna.

— Sper că putem, totuşi, să fim în continuare prieteni, a spus Melanie.

— Bineînţeles.

— Mulţumesc pentru concert, Abel. Sînt sigură că ai să-ţi găseşti o poloneză frumoasă cu care să te căsătoreşti. Noapte bună.

— Noapte bună, a spus Abel.

* * *

Abel nu s-a gîndit că pericolul ar fi real la Bursa din New York pînă în momentul în care unul din clienţii săi l-a întrebat dacă ar putea să-şi achite nota de la hotel cu acţiuni. Abel deţinea foarte puţine acţiuni, pentru că toţi banii săi fuseseră băgaţi în grupul Richmond, dar el a urmat sfatul agentului său de bursă şi le-a vîndut pe toate cu o mică pierdere, fiind mulţumit că grosul economiilor sale se afla în siguranţă în cărămidă şi mortar. El nu urmărise cu atenţie evoluţiile de zi cu zi ale indicelui Dow-Jones aşa cum ar fi făcut-o dacă tot capitalul său s-ar fi aflat încă pe piaţă.

În prima parte a anului hotelul mersese bine şi Abel considera că era destul de aproape ca să realizeze profitul scontat de peste douăzeci şi cinci de mii de dolari pentru anul 1929 şi-l ţinea în permanenţă la curent pe Davis Leroy de felul cum mergeau lucrurile. Cînd a început criza în octombrie, hotelul era pe jumătate gol. Abel l-a sunat pe Davis Leroy în Martea Neagră. Texanul părea deprimat, preocupat şi n-a putut fi antrenat în luarea unei decizii în privinţa concedierii unei părţi din personalul hotelului, măsură pe care Abel o considera urgentă.

— Ai puţină răbdare, Abel, a spus el. Eu am să viu săptămîna viitoare şi atunci o să le dăm de cap împreună — sau măcar vom încerca.

Lui Abel nu i-a plăcut cum a sunat ultima frază.

— Care-i problema, Davis ? Te pot ajuta cu ceva ?

— Deocamdată nu.

Abel a rămas nedumerit.

— De ce nu-mi acorzi împuternicirea de a mă ocupa eu de acele probleme şi cînd ai să vii săptămîna viitoare am să-ţi spun ce am realizat ?

— Nu este atît de uşor pe cît crezi, Abel. N-aş fi vrut să discut problemele mele la telefon, dar banca îmi crează unele necazuri date fiind pierderile mele de la bursă şi mă ameninţă că-mi vor vinde hotelurile dacă nu pot încasa suficienţi bani ca să-mi achit datoriile.

Abel a îngheţat.

— Băiatule, tu nu ai de ce să-ţi faci griji, a continuat Davis fără să pară convingător. Am să-ţi dau toate detaliile cînd vin săptămîna viitoare la Chicago. Sînt sigur că pînă atunci am să aranjez eu ceva.

Abel a auzit telefonul închizîndu-se şi a simţit cum îl trec toate transpiraţiile. Prima reacţie a fost cum să-l poată ajuta pe Davis. L-a sunat pe Curtis Fenton şi a aflat de la el numele bancherului care controla grupul Richmond, avînd sentimentul că, dacă l-ar contacta, ar putea să-i uşureze cu ceva situaţia prietenului său.

Abel l-a sunat pe Davis de mai multe ori în următoarele zile ca să-i spună că totul mergea din ce în ce mai rău şi că trebuiau luate decizii, dar el părea abătut şi dezorientat şi refuza să acţioneze în vreun fel. Cînd lucrurile au scăpat de sub control, Abel a luat hotărîrea I-a cerut secretarei să-i facă legătura cu bancherul care controla grupul Richmond.

— Cu cine doriţi să vorbiţi, domnule Rosnovski ? a întrebat o doamnă.

Abel s-a uitat la numele de pe bucata de hîrtie din faţa lui şi i-a spus cu fermitate.

— Vă fac imediat legătura.

— Bună dimineaţa, domnule, s-a auzit o voce autoritară Vă pot fi cu ceva de folos ?

— Sper că da. Numele meu este Abel Rosnovski, a început Abel nervos. Sînt directorul de la Richmond Chicago şi aş dori să vă văd spre a discuta viitorul grupului Richmond.

— Nu pot să tratez cu nimeni altcineva decît cu domnul Davis Leroy, i-a retezat-o scurt vocea de la celălalt capăt al firului.

— Dar eu deţin douăzeci şi cinci de procente din grupul Richmond, i-a răspuns Abel.

— Atunci, fără îndoială, cineva vă va explica faptul că pînă nu deţineţi cincizeci şi unu de procente nu puteţi să trataţi cu banca decît dacă aveţi împuternicire de la domnul Davis Leroy.

— Dar sînt un prieten foarte bun de-al lui...

— Nu mă îndoiesc de asta, domnule Rosnovski.

— ... şi încerc să-l ajut.

— V-a dat domnul Leroy vreo autorizaţie ca să-l reprezentaţi ?

— Nu, dar...

— Atunci îmi pare rău. Ar fi foarte neprofesional din partea mea ca să continui această conversaţie.

— N-aţi putea să fiţi puţin mai înţelegător ? a întrebat Abel regretîndu-şi imediat cuvintele.

— Fără nici o îndoială, acesta este punctul dumneavoastră de vedere, domnule Rosnovski. La revedere.

Să te ia dracu', a spus în gînd Abel trîntind telefonul, neştiind ce ar mai putea face pentru a-l ajuta pe Davis. N-a trecut mult pînă avea să afle.

În seara următoare Abel a zărit-o pe Melanie în restaurant, fără a mai arbora obişnuita ei siguranţă de sine, ci părînd obosită şi îngrijorată. El a fost gata-gata s-o întrebe dacă totul era în ordine, dar a hotărît să n-o abordeze şi, cînd a plecat din restaurant ca să se ducă în biroul lui, l-a văzut pe Davis Leroy stînd singur în hol. Purta acelaşi sacou în carouri pe care l-a avut în prima zi cînd Abel l-a cunoscut la Plaza.

— Melanie este în restaurant ?

— Da, a răspuns Abel. N-am ştiut că vii astăzi, Davis. Am să trimit să ţi se pregătească apartamentul prezidenţial imediat.

— Doar pentru o noapte, Abel şi aş dori să te văd între patru ochi mai tîrziu.

— Bineînţeles.

Lui Abel nu i-a plăcut cum a sunat „între patru ochi". Să se fi plîns Melanie tatălui ei ? Aceasta să fi fost cauza că nu l-a putut determina pe Davis să ia o hotărîre în cursul ultimelor cîteva zile ?

Davis Leroy a trecut grăbit pe lîngă el îndreptîndu-se spre restaurant, iar Abel s-a dus la recepţie să verifice dacă apartamentul de la etajul al doisprezecelea era liber. Jumătate din camerele hotelului nu erau ocupate, aşa că n-a fost nici o surpriză cînd a aflat că apartamentul prezidenţial era liber. Abel a făcut o rezervare pentru patronul lui, după care a aşteptat la recepţie mai mult de o oră. A văzut-o pe Melanie cînd a plecat cu faţa boţită ca şi cum ar fi plîns. Cîteva minute mai tîrziu a ieşit şi tatăl ei din restaurant.

— Adu o sticlă de bourbon, Abel — să nu-mi spui că nu mai avem, apoi vino la mine în apartament.

Abel a luat două sticle de bourbon din rezerva sa şi s-a dus în apartamentul prezidenţial de la etajul al doisprezecelea, încă întrebîndu-se dacă Melanie îi spusese ceva tatălui ei.

— Destupă sticla, Abel, şi toarnă-ţi un pahar mare, i-a cerut Davis Leroy.

Din nou Abel a fost cuprins de teama necunoscutului. Palmele au început să-i transpire. S-ar putea să fie concediat pentru că a vrut să se însoare cu fiica patronului său ? El şi

Leroy erau prieteni de peste un an, prieteni foarte apropiați. N-a trebuit să aștepte mult pînă a aflat dezlegarea enigmei.

— Termină-ți bourbonul.

Abel a sorbit paharul dintr-o înghițitură și l-a dat peste cap și Davis Leroy pe al său.

— Abel, sînt ruinat. A făcut o pauză și a umplut din nou ambele pahare. La fel ca mine este jumătate din America.

Abel n-a scos nici un cuvînt, în parte pentru că nu se putea aduna ca să spună ceva. Au stat uitîndu-se unul la celălalt cîteva minute, apoi, după încă un pahar de bourbon a reușit să rostească :

— Dar încă mai ai unsprezece hoteluri.

— Am avut, a spus Davis Leroy. Acum trebuie să folosești timpul trecut, Abel. Nu mai am nici unul ; banca a intrat în posesia tuturor proprietăților libere joia trecută.

— Dar ele îți aparțin, au fost ale familiei tale de generații, a spus Abel.

— Au fost. Acum nu mai sînt. Acum aparțin băncii, Abel, nu este nici un motiv ca să nu cunoști tot adevărul ; același lucru se întîmplă acum aproape cu toată lumea în America, fie că este o firmă mare sau mică. În urmă cu zece ani am împrumutat două milioane de dolari folosind hotelurile drept garanție și am investit imediat banii în acțiuni și obligațiuni, în societăți de veche tradiție și cu reputație bine consolidată. Am ajuns la un capital de aproape cinci milioane și din această cauză pierderile de la hoteluri n-au contat niciodată prea mult pentru mine. Acum toate acele acțiuni nu mai au nici o valoare, le putem folosi drept hîrtie de toaletă în cele unsprezece hoteluri. În ultimele trei săptămîni am vîndut cît am putut de repede, dar acum nu mai există nici un cumpărător. Banca m-a privat de dreptul de a achita acel împrumut joia trecută. Abel nu-și putea aminti dacă era joi cînd a vorbit cu bancherul. Mai toți care au fost afectați de crah nu mai au decît bucăți de hîrtie cu care să-și acopere împrumuturile, dar, în cazul meu, banca și-a luat drept garanție cele unsprezece hoteluri în momentul în care mi-a acordat împrumutul. Așa că, atunci cînd am dat faliment, banca și-a luat imediat hotelurile. Ticăloșii ar fi trebuit să mă avertizeze că au de gînd să vîndă tot grupul cît de curînd posibil.

— Asta-i curată nebunie ! Acum n-o să obțină nimic pe ele, dar dacă ne sprijină în această perioadă am putea să le arătăm că investiția lor o să le aducă un profit bun.

— Știu că *tu* ai putea. Abel, dar ei cunosc exact cîștigurile din trecut și mi-au spus-o verde în față. M-am dus la biroul lor central și le-am sugerat același lucru. Le-am explicat despre tine și i-am asigurat că ne-am consacra tot timpul acestui grup de hoteluri dacă ei ne sprijină, dar nu i-a interesat. M-au trimis la un țafandache care avea toate răspunsurile ca din carte și-i tot trăgea cu fluxul de numerar, cu lipsa capitalului de bază și cu restricțiile de credit. Pe Dumnezeul meu că, dacă mai ajung vreodată pe acolo, eu cu mîna mea îi răsucesc gîtul și să-l ia dracu' cu banca lui cu tot. Acum cel mai bun lucru pe care îl putem face este să ne îmbătăm pentru că sînt ruinat, nu mai am nici un ban, sînt falit.

— Atunci și eu sînt la fel, a spus încet Abel.

— Nu, fiule, pe tine te așteaptă un viitor strălucit. Oricine preia acest grup nu poate face nici o mișcare fără tine.

— Uiți că eu am douăzeci și cinci de procente în acest grup.

Davis Leroy a rămas holbîndu-se la Abel. Se vedea limpede că acest lucru îi scăpase complet din minte.

— O, Dumnezeule, Abel, sper că nu ți-ai băgat toți banii în hotelurile mele.

Vocea îi era gîjîită.

— Pînă la ultimul cent, a spus Abel. Dar nu regret, Davis. Mai bine la pagubă cu un om deștept decît cu un prost la cîștig.

Și-a mai turnat un bourbon. Ochii lui Davis Leroy erau în lacrimi.

— Știi, Abel, tu ești cel mai bun prieten pe care și l-ar putea dori cineva. Aî pus hotelul ăsta pe picioare, ți-ai investit banii în el, eu te-am lăsat fără un cent, iar tu nici măcar nu te plîngi și, ca totul să fie complet, fiica mea refuză să se mărite cu tine.

— Nu te-ai supărat că î-am cerut mîna ? l-a întrebat Abel fără să-i vină a crede, gîndind că bourbonul îi joacă feste.

— Proasta, nu știe să aleagă binele de rău. Vrea să se mărite cu un domn de viță nobilă din Sud, cu trei generații în arborele genealogic, iar, dacă ia pe unul din Nord, străbunicul lui musai trebuie să fi venit în America cu *The Mayflower*. Dacă pe acel vapor s-ar fi aflat toate rudele celor care pretind astăzi acest lucru, s-ar fi scufundat de o mie de ori, fără ca să mai atingă vreodată coastele Americii. Păcat că nu mai am o fată să ți-o dau, Abel. Nimeni nu a lucrat în slujba

mea cu mai multă loialitate decît tine. Cu siguranţă, aş fi fost mîndru să-mi fii ginere. Eu şi cu tine am fi făcut o echipă extraordinară, dar eu încă mai cred că tu ai să-i poţi înfrînge pe toţi. Eşti tînăr, ai tot viitorul în faţă.

La douăzeci şi trei de ani, brusc, Abel s-a simţit foarte bătrîn.

— Îţi mulţumesc pentru încredere, Davis, şi, oricum, cine mai dă două parale pe bursă ? a spus el. Ştii, tu eşti cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

Băutura începuse să vorbească în locul lui. Abel şi-a mai turnat un pahar de whisky şi l-a dat pe gît. Pînă aproape de dimineaţă, amîndoi au terminat ambele sticle. Cînd Davis a adormit în fotoliu, Abel a reuşit să coboare împleticindu-se pînă la etajul al zecelea, s-a dezbrăcat şi a căzut ca un bolovan în pat. A fost trezit dintr-un somn greu de un ciocănit puternic în uşă. Capul i se învîrtea, dar bătăile deveneau tot mai puternice şi persistente. A izbutit anevoie să se dea jos din pat şi să-şi croiască drum pînă la uşă. Era băiatul de serviciu.

— Veniţi repede, domnule Abel, veniţi repede, a spus el şi a fugit.

Abel şi-a pus un halat şi papuci şi a plecat clătinîndu-se după băiat, care aştepta cu uşa de la lift deschisă.

— Repede, domnule Abel, a repetat el.

— Ce este atîta grabă ? a întrebat Abel, al cărui cap încă i se învîrtea în timp ce liftul cobora încet. Apoi şi-a amintit discuţia din cursul nopţii. Probabil că banca a vrut să intre în posesia hotelului.

— Cineva s-a aruncat pe fereastră.

Abel s-a trezit imediat.

— Un oaspete ?

— Da, cred că da, a răspuns băiatul. Dar nu sînt sigur.

Liftul s-a oprit la parter. Abel a împins cu putere uşa şi a alergat în stradă. Poliţia se afla deja acolo. El n-ar fi recunoscut trupul făcut zob dacă n-ar fi fost jacheta în carouri. Un poliţist nota de zor. Alt poliţist în civil a venit spre Abel.

— Sînteţi directorul ?

— Da.

— Aveţi vreo idee cine ar putea fi omul ?

— Da, a bolborosit Abel. Se numeşte Davis Leroy.

— Ştiţi de unde este sau puteţi să luaţi legătura cu vreo rudă de-a lui ?

Abel şi-a îndepărtat ochii de la trupul făcut chisăliţă şi a răspuns automat.

— Este din Dallas şi domnişoara Melanie Leroy este fiica lui. Este studentă şi locuieşte în campusul universitar din Chicago.

— Bun, o să mergem direct la ea.

— Nu, să n-o faceţi. Am să mă duc eu să vorbesc cu ea, a spus Abel.

— Mulţumesc. Întotdeauna este mai bine să nu afle vestea de la un străin.

— Ce lucru îngrozitor şi absurd a putut să facă, a spus Abel întorcîndu-şi ochii spre trupul prietenului său.

— Este al şaptelea pe ziua de azi în Chicago, a spus ofiţerul plat în timp ce-şi închidea bloc-notesul şi s-a îndreptat cu paşi mari spre ambulanţă.

Abel a urmărit cu privirea brancardierii cum adunau trupul lui Davis Leroy de pe caldarîm. A simţit un fior de gheaţă, s-a lăsat în genunchi şi l-a apucat voma. Din nou îşi pierduse cel mai bun prieten. Poate că dacă ar fi băut mai puţin şi ar fi gîndit mai mult l-ar fi putut salva. S-a ridicat în picioare şi s-a reîntors în camera sa. A făcut un duş rece şi a reuşit să se îmbrace. A cerut o cafea tare, apoi a urcat în apartamentul prezidenţial. Nu erau decît două sticle goale de whisky şi nici o altă urmă care să ateste drama care se petrecuse cu cîteva minute mai devreme. Apoi a văzut scrisorile de pe măsuţa de lîngă patul în care nu dormise nimeni. Prima îi era adresată lui Melanie, a doua unui avocat din Dallas şi a treia lui Abel. A deschis-o, dar abia dacă a putut citi ultimele cuvinte ale lui Davis Leroy.

Dragă Abel,

Aleg singura cale ce mi-a rămas în urma deciziei băncii. Nu mai am pentru ce să trăiesc; sînt prea bătrîn ca s-o iau de la capăt. Vreau să ştii că tu eşti singurul care poate să scoată ceva din această teribilă nenorocire.

Am făcut un nou testament prin care îţi las celelalte şaptezeci şi cinci de procente din acţiunile la Richmond Group. Îmi dau seama că nu au nici o valoare, dar el îţi asigură poziţia de proprietar legal al grupului. Pentru că ai avut curajul să cumperi cu ultimii tăi bani cele douăzeci şi cinci de procente, meriţi să ai şansa să încerci să tratezi cu banca. Am

lăsat tot ce mai am, inclusiv casa, lui Melanie. Te rog să te duci tu să-i dai vestea, să n-o facă poliția. Aș fi fost mîndru să te am ca ginere ,dragul meu asociat.

Prietenul tău,

Davis

Abel a citit scrisoarea iar și iar, apoi a împăturit-o cu grijă și a pus-o în portmoneu.

Ceva mai tîrziu, în aceeași dimineață, s-a dus în campusul universitar și i-a spus cele întîmplate lui Melanie, pe cît a putut cu mare grijă. A rămas așezat pe canapea neștiind ce ar mai putea adăuga la teribila veste. Ea s-a comportat surprinzător de bine, ca și cum ar fi știut ce avea să se petreacă. În fața lui Abel n-a vărsat nici o lacrimă — probabil că va plînge după ce el nu va mai fi acolo. Pentru prima oară în viața lui i-a părut rău de ea.

Abel s-a reîntors la hotel, a hotărît să nu mănînce la prînz și i-a cerut unui ospătar să-i aducă un suc de roșii pe care l-a băut în timp ce a citit corespondența. Era și o scrisoare de la Curtis Fenton de la Continental Trust Bank. Părea a fi ziua scrisorilor. Fenton fusese înștiințat că o bancă din Boston, care se numea Kane și Cabot preluase din punct de vedere financiar grupul Richmond. Pentru moment afacerile vor continua ca de obicei pînă ce se va organiza o întîlnire cu domnul Davis Leroy pentru a se discuta situația tuturor hotelurilor din grup. Abel a rămas cu ochii pironiți asupra scrisorii și, după al doilea suc de roșii, i-a scris președintelui băncii Kane și Cabot, un anume domn Alan Lloyd. După cinci zile a primit răspuns, Abel fiind rugat să participe în 4 ianuarie la o întrunire în Boston pentru a discuta lichidarea grupului cu directorul care se ocupa de falimente. Pînă la data respectivă banca va avea suficient timp ca să cerceteze implicațiile tragicei și neașteptatei morți a domnului Leroy.

Tragică și neașteptată moarte !

— Dar cine a provocat-o ? a spus Abel furios, cu voce tare, amintindu-și brusc cuvintele lui Davis Leroy : „M-au trimis la un țafandache... Pe Dumnezeul meu că, dacă mai ajung vreodată pe acolo, eu cu mîna mea îi răsucesc gîtul și să-l ia dracu' cu banca lui cu tot". Nu-ți face griji, Davis, am s-o fac eu în locul tău, a spus Abel cu voce tare.

În timpul ultimelor săptămîni din acel an. Abel a condus hotelul Richmond controlînd strins personalul și prețurile și abia a reușit să se mențină pe linie de plutire. Nu putea să nu se întrebe ce se întîmpla cu celelalte zece hoteluri din grup, dar nu avea timp ca să afle și, în orice caz, nu mai era responsabilitatea lui.

17

În 4 ianuarie 1930, Abel Rosnovski a sosit la Boston. De la gară a luat un taxi și a ajuns la banca Kane și Cabot cu cîteva minute mai devreme de ora fixată. A luat loc în sala de așteptare, care era mai mare și mai bogat decorată decît orice cameră din hotelul Chicago Richmond. A început să citească *The Wall Street Journal*. Ziarul încerca să-l asigure că anul 1930 va fi un an mai bun. Abel avea dubii. A intrat în încăpere o doamnă de vîrstă mijlocie, îmbrăcată pedant, care i-a spus.

— Domnul Kane vă așteaptă, domnule Rosnovski.

Abel s-a ridicat și a urmat-o străbătînd un coridor lung, după care s-au oprit într-o cameră mică, panelată în stejar. De cealaltă parte a unui birou mare se afla un tînăr înalt, bine făcut, despre care Abel și-a zis că, probabil, are aceeași vîrstă cu el. Ochii lui erau tot atît de albaștri ca ai lui Abel. În spatele lui, pe perete se afla poza unui bărbat mai în vîrstă cu care tînărul semăna extraordinar de mult. Pun pariu că este tatăl lui, a gîndit Abel cu amărăciune. Categoric progenitura lui va supraviețui colapsului general ; băncile întotdeauna par să cîștige.

— Mă numesc William Kane, a spus tînărul ridicîndu-se în picioare și întinzîndu-i mîna. Vă rog să luați loc, domnule Rosnovski.

— Mulțumesc, a spus Abel.

William îl privea scrutător pe bărbatul scundac, cu costumul său care nu-i venea deloc bine și a observat hotărîrea ce i se citea în ochi.

— Presupun că-mi permiteți să vă expun situația existentă în momentul de față așa cum o văd eu, a continuat tînărul cu ochi albaștri.

— Bineînțeles.

— Moartea tragică și prematură a domnului Leroy... a început William detestînd prețiozitatea cuvintelor sale

Provocată de rapacitatea voastră, și-a zis în gînd Abel

— ...se pare că v-a lăsat pe dumneavoastră răspunzător de întregul grup pînă ce banca va găsi un cumpărător pentru hoteluri. Deși acum acțiunile grupului sînt în procent de sută la sută ale dumneavoastră, cele unsprezece hoteluri, legal, sînt în proprietatea noastră pentru că domnul Leroy a garantat cu ele împrumutul de două milioane de dolari. Așa că dumneavoastră nu vă mai revine nici o responsabilitate și, dacă doriți să vă disociați de întreaga afacere, natural, vă vom înțelege.

O asemenea sugestie este o insultă, și-a zis în gînd William, dar trebuia s-o facă.

Un bancher nu poate gîndi altfel decît că oamenii dau bir cu fugiții în momentul în care lucrurile se complică, și-a zis în sinea lui Abel.

William Kane a continuat :

— Pînă ce datoria de două milioane este clarificată, mă tem că va trebui să considerăm averea domnului Leroy ca insolvabilă. Banca apreciază implicarea dumneavoastră în problemele grupului și din această cauză nu am luat nici o hotărîre în privința hotelurilor înainte de a discuta cu dumneavoastră personal. Ne-am gîndit că s-ar putea să cunoașteți pe cineva interesat să cumpere, dat fiind că terenul, clădirile și întreaga afacere este, în mod evident, o achiziție bună.

— Dar nu suficient de bună încît să mă sprijiniți, a spus Abel trecîndu-și mîna obosit prin părul bogat și negru. Cît timp îmi acordați ca să găsesc un cumpărător ?

William a ezitat o clipă cînd a zărit brățara de argint pe mîna lui Abel Rosnovski. Mai văzuse acea brățară undeva, dar nu-și putea aminti unde.

— Treizeci de zile. Trebuie să înțelegeți că banca suportă pierderile zilnice de la zece hoteluri din cele unsprezece. Singur Chicago Richmond a înregistrat un mic profit.

— Dacă mi-ați acorda timp și sprijinul dumneavoastră, domnule Kane, aș putea să le transform pe toate într-o afacere rentabilă. Știu că pot, a spus Abel. Acordați-mi doar șansa să v-o dovedesc, domnule.

Abel a simțit că ultimele cuvinte i se înțepenesc în gîtlej.

— La fel ne-a asigurat și domnul Leroy, în toamnă, cînd a venit la noi, a spus William. Dar acum trăim vremuri grele. Nu știm dacă afacerile cu hotelurile vor prospera și acestea nu sînt specialitatea noastră, domnule Rosnovski, noi sîntem bancheri.

Abel începuse să-şi iasă din fire în faţa bancherului îmbrăcat cu o deosebită grijă — „un ţafandache". Davis avusese dreptate.

— Vor fi timpuri grele şi pentru personalul hotelurilor, a spus el. Ce vor face cînd li se va vinde acoperişul de deasupra capului ? V-aţi gîndit ce se va întîmpla cu ei ?

— Mă tem că aceasta nu este responsabilitatea noastră, domnule Rosnovski. Eu trebuie să acţionez aşa cum este mai bine pentru interesele băncii.

— Pentru *propriile* dumneavoastră interese, nu-i aşa, domnule Kane ? a spus Abel cu obidă.

Tinărul s-a înroşit.

— Aceasta este o remarcă nedreaptă, domnule Rosnovski şi nu v-aş ierta-o dacă n-aş înţelege prin ceea ce treceţi.

— Foarte rău că nu v-a cuprins această înţelegere atunci cînd ar fi fost utilă pentru domnul Leroy, a spus Abel. I-ar fi prins bine. L-aţi omorît, domnule Kane, este exact ca şi cum i-aţi fi dat brînci pe fereastră, dumneavoastră şi imaculaţii dumneavoastră colegi care staţi aici comod, în vreme ce noi muncim de ne sar capacele ca să vă puteţi aduna grămezile de bani, cînd vremurile sînt bune şi să ne călcaţi în picioare, cînd vremurile sînt proaste.

Începuse şi William să se enerveze dar, spre deosebire de Abel Rosnovski, n-a lăsat să se vadă.

— Acest mod de a discuta nu duce nicăieri, domnule Rosnovski. Trebuie să vă avertizez că, dacă nu puteţi găsi un cumpărător în treizeci de zile, nu vom avea încotro şi vom scoate hotelurile la licitaţie.

— Mă sfătuiţi să caut o altă bancă pentru un nou împrumut, a spus Abel sarcastic. Îmi *cunoaşteţi* activitatea şi nu vreţi să mă susţineţi, atunci unde dracu' credeţi că am să găsesc pe altcineva ?

— Mă tem că n-am nici o idee, a răspuns William. Aceasta vă priveşte întru totul. Instrucţiunile pe care le am de la consiliul de administraţie sînt simple, să lichidez contul cît de curînd posibil şi asta intenţionez să fac. Vă rog să fiţi amabil să luaţi legătura cu mine cel mai tîrziu în 4 februarie şi să mă anunţaţi dacă aţi găsit un cumpărător. Bună ziua, domnule Rosnovski.

William s-a ridicat în picioare şi i-a întins din nou mîna. De data aceasta Abel s-a făcut că n-o vede şi s-a îndreptat spre uşă.

— După convorbirea noastră telefonică, domnule Kane, am crezut că ești destul de stînjenit și-mi vei oferi o mină de ajutor. M-am înșelat. Ești un ticălos din cap pînă în picioare. Așa că, atunci cînd vei merge la culcare, domnule Kane, să te gîndești la mine, iar dimineața, cînd te vei trezi, să te gîndești din nou la mine, pentru că n-am să mă las pînă n-am să duc la bun sfîrșit ce mi-am pus în cap în privința dumitale.

William a rămas cu privirea încruntată spre ușa care se închidea. Brățara de argint încă îl preocupa — unde o mai văzuse oare ?

Secretara a revenit.

— Ce nesuferit, scundacul ăsta, a spus ea.

— Nu, nu chiar, a spus William. Este convins că i-am omorît partenerul de afaceri și acum îi desființăm compania fără să ne gîndim cîtuși de puțin la salariații lui, ca să nu mai vorbim despre el însuși, care s-a dovedit a fi foarte capabil. În împrejurările de față, domnul Rosnovski a fost deosebit de politicos și trebuie să mărturisesc că aproape îmi pare rău de hotărîrea pe care a luat-o consiliul de administrație de a nu-l susține. Și-a înălțat privirile spre secretară. Fă-mi, te rog, legătura cu domnul Cohen.

18

Abel s-a reîntors la Chicago în dimineața zilei următoare, încă preocupat și furios de felul în care se comportase cu el William Kane. Cînd s-a urcat pe bancheta unui taxi pe care l-a oprit, n-a înțeles exact ce striga băiatul care vindea ziare, la standul din colțul străzii.

— Hotelul Richmond, te rog.

— Sînteți de la ziar ? l-a întrebat șoferul în timp ce ieșeau în State Street.

— Nu, ce te-a făcut să întrebi asta ? a spus Abel.

— O, doar pentru că ați cerut să vă duc la Richmond. Toți reporterii merg azi acolo.

Abel nu-și putea aminti să fi fost ceva programat la Richmond ca să atragă presa.

Șoferul a continuat :

— Dacă nu sînteți ziarist, poate ar trebui să trageți la un alt hotel.

— De ce ? l-a întrebat Abel și mai nedumerit.

— Ei bine, dacă aţi reţinut o cameră acolo, n-o să prea aveţi unde dormi. Hotelul Richmond a ars în întregime.

Cum taxiul a şi dat colţul străzii, în faţa lui Abel s-a profilat scheletul hotelului Richmond care ardea mocnit. Maşini de poliţie, de pompieri, lemne carbonizate şi tulumbe de apă inundau strada. S-a dat jos din taxi şi a rămas cu ochii pironiţi asupra a ceea ce mai rămăsese din cel mai bun hotel din grupul lui Davis Leroy.

Polonezul este deştept cînd dă necazul peste el şi-a zis în sinea lui Abel în timp ce-şi încleştă pumnii şi a început să se bălăngăne pe piciorul şchiop. N-a simţit nici o durere — nu mai era în stare să simtă nimic.

— Ticăloşilor, a spus el cu voce tare. Altădată am ajuns şi mai rău decît acum şi nu m-am dat bătut. Nemţi, ruşi, turci, ticălosul de Kane şi acum asta! Pe toţi am să vă înfring. Nimeni nu-l doboară pe Abel Rosnovski.

Directorul adjunct l-a văzut pe Abel gesticulînd lîngă taxi şi a alergat spre el. Abel s-a forţat să fie calm.

— Au scăpat teferi din hotel toţi clienţii şi personalul? a întrebat el.

— Da, slavă Domnului. Hotelul era aproape gol, aşa că evacuarea s-a făcut uşor. Au fost cîteva răniri şi arsuri uşoare, dar li s-au dat îngrijirile necesare la spital, aşa că nu aveţi de ce vă îngrijora.

— Bine că măcar asta e o uşurare. Mulţumesc lui Dumnezeu că hotelul are o asigurare bună, de peste un milion, dacă îmi amintesc bine. Vom putea, totuşi, să transformăm dezastrul în avantajul nostru.

— Nu cred, dacă ceea ce scriu ziarele este adevărat.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Abel.

— Şefule, mai bine citiţi singur, i-a răspuns directorul adjunct.

Abel s-a dus la standul de ziare şi a dat băiatului doi cenţi pentru ultima ediţie din *The Chicago Tribune*. Titlul cu litere mari spunea totul : HOTELUL RICHMOND ÎN FLĂCĂRI — INCENDIEREA PARE A FI FOST PREMEDITATĂ.

Abel şi-a clătinat capul fără a-şi crede ochilor şi a mai citit o dată.

— Ce altceva se mai poate întîmpla? a murmurat el.

— Aveţi vreun necaz? l-a întrebat băiatul de la ziare.

— Unul mic, a spus Abel şi s-a reîntors la directorul adjunct.

— Cine face cercetarea din partea poliției ?

— Ofițerul de acolo care stă rezemat de mașina poliției, a răspuns adjunctul său, arătînd spre un bărbat înalt, cu un început prematur de chelie. Este locotenentul O'Malley.

— Bun, a spus Abel. Tot personalul să se mute în anexă și mîine dimineață la ora zece ne vedem acolo cu toții. Dacă cineva are treabă cu mine mă găsește la Stevens, unde voi sta pînă am să descurc lucrurile.

— Bine, șefule.

Abel s-a dus la locotenentul O'Malley și s-a prezentat.

Polițistul înalt și subțire s-a înclinat ușor și i-a strins mîna lui Abel.

— A, fostul director, dat dispărut, s-a reîntors la rămășițele carbonizate ale hotelului său.

— Nu găsesc nimic de rîs, domnule ofițer, a spus Abel.

— Iartă-mă, a spus el. Nu este nimic de ris. A fost o noapte lungă. Hai să mergem undeva să bem ceva.

Polițistul l-a prins pe Abel de braț, au traversat Michigan Avenue și s-au oprit la o cafenea, la colțul străzii. Abel a ris cînd li s-a pus în față amestecul alb, spumos. Pentru că nu avusese parte de copilărie și adolescență ca toți ceilalți, era prima oară cînd bea lapte de pasăre.

— Știu, este nostim, în orașul ăsta toată lumea încalcă legea bînd whisky și bere, a spus detectivul, dar cineva trebuie să joace cinstit. În orice caz, Prohibiția n-o să țină la nesfîrșit și atunci vor începe necazurile mele pentru că gangsterii vor descoperi că mie, într-adevăr, îmi place laptele de pasăre.

Abel a rîs pentru a doua oară în acea zi.

— Acum să trecem la problemele dumitale, domnule Rosnovski. Mai întîi trebuie să vă spun că nu cred să aveți vreo șansă să încasați polița de asigurare a acestui hotel. Experții în incendii au cercetat cu de-amănuntul rămășițele clădirii și au descoperit că locul a fost îmbibat cu benzină. Nici măcar nu s-a făcut nici o încercare de a o masca. S-au găsit urme peste tot. Un singur chibrit era suficient ca întreaga clădire să ardă ca o torță romană.

— Aveți vreo idee cine s-ar putea face vinovat ? a întrebat Abel.

— Dă-mi voie să te întreb eu. Ai idee cine ar avea un dinte împotriva hotelului sau a dumitale personal ?

Abel a mormăit.

— Cam cincizeci de oameni, domnule locotenent. Cînd mi-am luat funcția în primire aici, am făcut curățenia mare. Vă pot da o listă dacă credeți că v-ar putea ajuta.

— Eu cred că da, dar după felul cum vorbesc oamenii, s-ar putea să nu-mi trebuiască. Dar, dacă vă parvine vreo informație certă, vă rog să mă anunțați, domnule Rosnovski. Să-mi comunicați negreșit pentru că vă avertizez că aveți mulți dușmani.

A făcut semn cu mîna spre strada care forfotea de oameni.

— Ce vreți să spuneți ? l-a întrebat Abel.

— Cineva spunea că dumneata ai dat foc, pentru că ai pierdut totul în crahul de la bursă și ai nevoie de banii de la asigurări.

Abel a dat să se ridice de pe scaun.

— Potolește-te, potolește-te. Știu că ai fost la Boston toată ziua și ceea ce contează și mai mult este că în Chicago ești cunoscut că ai pus pe picioare hoteluri, nu că le-ai distrus. Dar cineva a dat, într-adevăr, foc hotelului Richmond. Poți însă să pui pariu că n-am să mă dau bătut pînă nu aflu cine. Așa că, deocamdată, așa stau lucrurile. S-a răsucit în scaun. Tratația cu lapte de pasăre o fac eu. Cîndva, în viitor, poate îți voi cere și eu o favoare. I-a zîmbit fetei de la casă, admirîndu-i gleznele și blestemînd în gînd fustele lungi. I-a dat cincizeci de cenți. Păstrează restul, scumpo.

— Mii de mulțumiri, i-a spus în derîdere fata.

— Nimeni nu mă apreciază, s-a plîns locotenentul.

Abel a rîs pentru a treia oară, ceea ce cu o oră mai înainte n-ar fi crezut că este posibil.

— Apropo, a continuat locotenentul cînd au ajuns la ușă, te caută cei de la asigurări. Nu-mi amintesc cum îl cheamă pe tip, dar presupun că o să te găsească. Să nu sari cu pumnii pe el. Dacă el are sentimentul că ești implicat, cine îl poate învinui ? Ținem legătura, domnule Rosnovski. Vreau să mai stăm de vorbă.

Abel l-a urmărit cu privirea pe locotenent cum a dispărut în mulțimea de spectatori și apoi s-a îndreptat agale spre hotelul Stevens și a reținut o cameră pentru la noapte. Recepționerul, care deja înregistrase majoritatea clienților de la Richmond, nu și-a putut înăbuși un zîmbet la gîndul că face o rezervare și pentru director. Odată ajuns în cameră, Abel s-a așezat la masă și i-a scris o scrisoare domnului William Kane, dîndu-i

toate detaliile posibile despre incendiu și spunîndu-i că intenționa să-și folosească libertatea neașteptată spre a face un tur pe la celelalte hoteluri. Abel nu credea că ar avea vreun rost să stea în Chicago ca să se încălzească la jarul hotelului Richmond și nutrind vaga speranță că va pica cineva din cer care să-l scoată din încurcătură.

În dimineața următoare, după un mic dejun excelent la Stevens — un hotel bine condus întotdeauna îl făcea pe Abel să se simtă bine — s-a dus să-l vadă pe Curtis Fenton de la Continental Trust și spre a-l încunoștința de atitudinea băncii Kane și Cabot — sau mai bine zis de atitudinea lui William Kane. Deși Abel a considerat că nu-și avea rostul, a adăugat că era în căutarea unui cumpărător care să plătească pe grupul Richmond două milioane.

— Incendiul acela n-o să ne ajute, dar am să văd ce putem face, i-a spus Fenton care părea mult mai binevoitor decît se așteptase Abel. Cînd ai cumpărat cele douăzeci și cinci de procente din acțiunile domnișoarei Leroy eu ți-am spus că hotelurile sînt o achiziție importantă și că ai făcut o afacere bună. În ciuda crahului, nu văd de ce mi-aș schimba opinia în legătură cu asta, domnule Rosnovski. Te-am urmărit cum ți-ai condus hotelul în cei aproape doi ani și, dacă decizia ar depinde de mine, eu personal te-aș sprijini, dar mă tem că banca mea niciodată nu va încuviința ca să sprijine grupul Richmond. Noi cunoaștem situația financiară pe o perioadă foarte mare de timp ca să mai avem vreo speranță în viitorul grupului, iar acel foc a fost ultimul pai de care ne puteam agăța, dacă îmi ierți expresia. În orice caz, eu mai am unele relații și am să văd ce pot face ca să te ajut. Cred că aveți în oraș mai mulți oameni care vă admiră decît bănuiți, domnule Rosnovski.

După discuția cu locotenentul O'Malley, Abel se întrebase dacă îi mai rămăsese vreun prieten în Chicago. I-a mulțumit lui Curtis Fenton, s-a dus apoi la ghișeele din față ale băncii și a cerut casierului cinci mii de dolari, bani gheață, din contul hotelului. A petrecut restul dimineții în anexa Richmond. A plătit fiecărui salariat banii pe două săptămîni și le-a spus că pot să locuiască în anexă cel puțin o lună sau pînă își vor găsi o nouă slujbă. Apoi s-a întors la Stevens, și-a împachetat noile haine pe care și le cumpărase după incendiu și s-a pregătit pentru turul pe la celelalte hoteluri Richmond.

La început s-a îndreptat cu Buick-ul pe care și-l cumpărase chiar înainte de crahul bancar spre sud și primul hotel la care s-a oprit a fost St. Louis Richmond. Călătoria pe la toate hotelurile din grup i-a luat aproape o lună și, deși toate erau conduse prost și lucrau în pierdere, nici unul nu i s-a părut lui Abel un caz de nerezolvat. Toate se aflau în zone bune; unele erau plasate chiar în cele mai bune locuri din oraș. Bătrînul Leroy pesemne că fusese un om mult mai priceput în afaceri decît fiul său, și-a zis Abel. A verificat cu atenție polița de asigurări a fiecărui hotel; nu a găsit nimic în neregulă. Cînd, în cele din urmă, a ajuns la Dallas Richmond, de un singur lucru era sigur: oricine va reuși să cumpere grupul cu două milioane va face o avere bună. Își dorea să poată avea această șansă, pentru că știa exact ce trebuia făcut ca grupul să devină profitabil.

Cînd s-a întors după aproape patru săptămîni, a tras la Steven's unde-l așteptau o mulțime de mesaje.. Locotenentul O. Malley dorea să-l vadă, la fel și William Kane, Curtis Fenton și un anume domn Henry Osborne.

Abel a început cu omul legii și, într-o scurtă conversație telefonică cu O'Malley, au convenit să se întîlnească la cafeneaua de pe Michigan Avenue. Abel, în timp ce l-a așteptat pe locotenent, a stat cocoțat pe scaunul înalt, cu spatele spre tejghea și cu privirea pironită pe scheletul carbonizat al hotelului Richmond. O'Malley a întîrziat cîteva minute, dar nu s-a deranjat să-și ceară scuze cînd s-a așezat pe scaunul de alături și l-a răsucit ca să fie cu fața spre Abel.

— De ce continuăm să ne întîlnim aici? l-a întrebat Abel.

— Îmi ești dator, a spus locotenentul și nimeni din Chicago nu o poate șterge fără să-și achite laptele de pasăre față de O'Malley.

Abel a comandat două porții, una dublă și alta obișnuită.

— Ce-ai aflat? l-a întrebat Abel în timp ce i-a pasat detectivului două paie cu dungi albe și roșii.

— Băieții de la pompieri au avut dreptate, focul a fost pus. Am arestat un tip cu numele de Desmond Pacey, care s-a dovedit a fi fostul director de la Richmond. Asta îți spune ceva, nu?

— Mă tem că da, a spus Abel.

— De ce spui asta? l-a întrebat locotenentul.

— Eu l-am concediat pe Pacey pentru că și-a însușit banii hotelului. El a zis că are să mi-o plătească cu orice preț, dar

nu i-am dat atenţie. Am primit prea multe ameninţări la viaţa mea, domnule locotenent, ca să mai iau vreuna în serios, mai cu seamă de la o creatură ca Pacey.

— Ei bine, trebuie să-ţi spun că noi l-am luat în serios, la fel şi cei de la asigurări, care sînt hotărîţi să nu plătească nici un sfanţ pînă nu se dovedeşte că nu exista nici o înţelegere între dumneata şi Pacey în privinţa focului.

— Asta-i tot ce-mi mai trebuie în momentul de faţă, a spus Abel. Cum poţi să fii atît de sigur că este Pacey ?

— L-am găsit înregistrat la urgenţă, la spitalul local în aceeaşi zi în care a fost incendiul. Am făcut o verificare de rutină la spital cerînd să ne spună dacă în acea zi s-a prezentat cineva la ei cu arsuri grave. Din fericire — ceea ce se întîmplă destul de des în munca de poliţie, cum nu toţi sîntem născuţi să fim Sherlock Holmes — soţia unui sergent care a fost ospătăriţă la Richmond ne-a spus că el a fost directorul hotelului. Chiar şi eu aş fi putut să pun cap la cap cele două lucruri. Tipul nu părea să-şi facă probleme că va fi prins, singurul lucru ce-l interesa era cum să tragă foloase din ceea ce el numea ziua răzbunării Sfîntului Valentin. Pînă acum cîteva minute nu înţelegeam care era mobilul acelei răzbunări, dar acum sînt sigur că ştiu ; deşi nu sînt prea surprins. Aşa că, domnule Rosnovski, cazul este aproape elucidat.

Locotenentul a mai tras de cîteva ori cu paiul pînă ce sunetele produse l-au convins că sorbise ultima picătură.

— Mai vreţi încă unul ?

— Nu, de data asta renunţ. Mă aşteaptă o zi grea. A coborît de pe scaun. Noroc, domnule Rosnovski. Dacă poţi să-i dovedeşti tipului de la asigurări că n-ai nici o legătură cu Pacey o să-ţi primeşti banii. Eu am să fac tot ce pot să te ajut cînd cazul va ajunge la tribunal. Ţinem legătura.

Abel l-a urmărit cu privirea cum a dispărut pe uşă. I-a dat ospătăriţei un dolar şi a ieşit în stradă cu ochii pironiţi pe locul în care, pînă în urmă cu o lună, se înălţase hotelul Richmond. Apoi s-a răsucit pe călcîie şi a pornit cu paşi mari şi cufundat în gînduri spre Stevens.

A găsit un alt mesaj de la Henry Osborne, care nici acum nu-şi dezvăluia identitatea. Nu era decît un singur mod de a afla. Abel l-a sunat pe Osborne, care s-a dovedit a fi inspectorul de la compania de asigurări Great Western, unde fusese asigurat hotelul. Abel a fixat să se întîlnească cu el la prînz.

După aceea l-a sunat pe William Kane la Boston și i-a prezentat un raport asupra hotelurilor pe care le vizitase.

— Și îmi permiteți să vă spun din nou, domnule Kane, că aș putea să transform pierderile de la acele hoteluri în profituri dacă banca dumneavoastră îmi acordă timp și suport financiar ? Ceea ce am reușit în Chicago știu că aș putea să fac și cu celelalte.

— Probabil că da, domnule Rosnovski, dar mă tem că asta nu va fi cu banii de la Kane și Cabot. Vă reamintesc că nu mai aveți decît cinci zile în care să găsiți un susținător. La revedere, domnule.

— Snob îngîmfat, a spus Abel în telefonul mut. Eu nu sînt destul de rasat pentru banii tăi, nu ? Așteaptă tu, într-o bună zi, ticălosule...

Punctul următor pe agenda lui Abel era omul de la asigurări. Henry Osborne s-a dovedit a fi un bărbat înalt, chipeș, cu ochi negri și păr negru ce începuse să se grizoneze. Lui Abel i-a plăcut nonșalanța cu care acesta se comporta. Osborne a avut foarte puține de adăugat la cele spuse de locotenentul O'Malley. Compania de asigurări Great Western Casualty nu avea de gînd să plătească nimic atita vreme cît poliția îl acuza pe Desmond Pacey de a fi dat foc și nu se dovedea că Abel nu era implicat. Henry Osborne părea să fie foarte înțelegător în legătură cu întreaga problemă.

— Grupul Richmond are suficienți bani ca să reconstruiască hotelul ? l-a întrebat Osborne.

— Nici un sfanț, a spus Abel. Celelalte hoteluri au fost ipotecate și banca mă presează să le vînd.

— De ce dumneata ? l-a întrebat.

Abel i-a explicat cum a ajuns în posesia acțiunilor întregului grup fără ca, de fapt, să fie proprietarul hotelurilor. Henry Osborne a fost oarecum surprins.

— Bineînțeles banca cunoaște cît de bine ai condus acest hotel, nu ? Orice om de afaceri din Chicago știe că ești primul director care i-a adus vreodată vreun profit lui Davis Leroy. Este adevărat că băncile trec printr-o perioadă grea, dar chiar și ei ar trebui să știe cînd să facă o excepție pentru propriul lor bine.

— Nu și această bancă.

— Continental Trust ? a întrebat Osborne. Eu întotdeauna l-am găsit pe bătrînul Curtis Fenton un pic cam îngîmfat, dar este destul de înțelegător.

— Nu este Continental. Hotelurile le deține o bancă din Boston care se cheamă Kane și Cabot.

Henry Osborne s-a făcut alb la față ca varul și s-a așezat.

— Nu vă simțiți bine ? l-a întrebat Abel.

— Ba da, totul este în ordine.

— Cunoașteți cumva din întîmplare această bancă ?

— Rămîne între noi ? a spus Henry Osborne.

— Bineînțeles.

— Da, societatea mea a avut de-a face cu unul dintre ei în trecut. A părut să șovăie. Și am terminat dîndu-i în judecată.

— De ce ?

— Nu pot să divulg amănunte. A fost o afacere încurcată. Hai să spunem doar că unul dintre directori nu a fost suficient de onest și deschis față de noi.

— Care dintre ei ? l-a întrebat Abel.

— Dumneata cu care ai avut de-a face ? s-a interesat Osborne.

— Un bărbat cu numele de William Kane.

Osborne a părut din nou să ezite.

— Fii atent, a spus el. Este cel mai mare ticălos de pe lume. Pot să-ți pun pe tavă toate infamiile pe care le-a făcut, dar asta rămîne absolut între noi.

— În mod cert eu nu-i datorez nici o favoare, a spus Abel. Putem ține legătura, domnule Osborne. Eu am o poliță de plătit domnului Kane pentru ceea ce i-a făcut lui Davis Leroy.

— Ei bine, în orice caz poți conta pe ajutorul meu dacă este implicat William Kane, a spus Henry Osborne ridicîndu-se de la birou. Dar asta, repet, rămîne strict între noi. Și, dacă tribunalul stabilește că Desmond Pacey a dat foc hotelului Richmond și nimeni altcineva nu este amestecat, societatea de asigurări va plăti în aceeași zi. După aceea putem să mai facem afaceri împreună cu celelalte hoteluri pe care le ai.

— Probabil, a spus Abel.

S-a întors la Stevens și a hotărît să meargă să servească prînzul ca să se convingă singur cît de bine este condus restaurantul. La recepție îl aștepta un alt mesaj. Un anume domn David Maxton se interesa dacă Abel este liber și poate lua masa cu el la ora unu.

— David Maxton, a spus Abel cu voce tare și fata de la recepție și-a înălțat privirile. De unde cunosc eu acest nume? a întrebat-o pe recepționera care se zgîia la el.

— Este proprietarul acestui hotel, domnule Rosnovski.

— A, da. Vă rog, transmiteți-i domnului Maxton că voi fi încîntat să iau prînzul cu dînsul. Abel și-a aruncat ochii spre ceas. Vreți să-i spuneți că voi întîrzia cîteva minute?

— Bineînțeles, domnule, a spus fata.

Abel s-a dus repede în camera lui și și-a pus o cămașă nouă, albă, întrebîndu-se ce-ar putea dori David Maxton.

Restaurantul era deja plin cînd a intrat Abel. Ospătarul l-a condus într-un separeu unde stătea singur la masă proprietarul de la Stevens. S-a ridicat în picioare ca să-l întîmpine pe Abel.

— Abel Rosnovski, domnule.

— Da, te cunosc, a spus Maxton sau, mai bine zis, am auzit vorbindu-se mult despre dumneata. Te rog ia loc și să comandăm prînzul.

Abel n-a avut cum să nu admire Stevens-ul. Masa și serviciul erau tot atît de bune ca la Plaza. Dacă va fi să aibă cel mai bun hotel din Chicago, știa că trebuia să-l întreacă pe acesta.

Ospătarul șef a apărut din nou cu meniul. Abel l-a cercetat cu atenție, a refuzat politicos primul fel și a ales carne de vacă, ceea ce însemna cel mai rapid mod de a afla dacă restaurantul are măcelarul potrivit. David Maxton nu și-a aruncat privirea pe meniu și a comandat somon. Ospătarul șef s-a făcut nevăzut.

— Pesemne că te întrebi de ce te-am invitat la masă, domnule Rosnovski.

— Presupun, a răspuns Abel rîzînd, că aveți de gînd să-mi cereți să preiau hotelul Stevens.

— Ai perfectă dreptate, domnule Rosnovski.

A fost rîndul lui Maxton să rîdă. Abel a rămas fără grai. Nici chiar sosirea ospătarului cu cea mai grozavă carne de vacă n-a ajutat. Cuțitul a rămas așteptînd. Maxton a stors puțină lămîie peste somon și a continuat:

— Directorul meu trebuie să se pensioneze peste cinci luni, după douăzeci și doi de ani în care m-a slujit cu credință, iar directorul adjunct se va pensiona și el foarte curînd după aceea. Așa că sînt în căutarea unei noi echipe.

— Locul mi se pare destul de îngrijit, a spus Abel.

— Eu întotdeauna am vrut să aduc îmbunătățiri, domnule Rosnovski. Niciodată să nu te mulțumești cu aceeași stare de lucruri, a spus Maxton. Ți-am urmărit activitatea cu atenție. Pînă a prelua dumneata Richmond-ul, nici nu putea fi numit hotel. Era un imens azil de noapte. În următorii doi sau trei ani ai fi fost un adversar de temut pentru Stevens dacă un nebun nu i-ar fi dat foc înainte de a ți se fi oferit șansa s-o dovedești.

— Cartofi, domnule ?

Abel și-a ridicat privirile spre ospătărița tînără și drăguță. Ea i-a zîmbit.

— Nu, mulțumesc, i-a spus el. Ei bine, domnule Maxton, sînt foarte flatat atît de părerea pe care o aveți despre mine, cît și de ofertă.

— Cred că ai să fii mulțumit aici, domnule Rosnovski. Stevens este un hotel bine condus și aș dori să-ți propun pentru început cincizeci de dolari pe săptămînă și două procente din profit. Poți să începi cît de curînd posibil.

— Am nevoie de cîteva zile ca să mă gîndesc la oferta generoasă pe care mi-ați făcut-o, domnule Maxton, a spus Abel, dar trebuie să vă mărturisesc că sînt foarte tentat. În orice caz, mai am încă vreo cîteva probleme de rezolvat în legătură cu Richmond-ul.

— Fasole verde, domnule ?

Aceeași ospătăriță și același zîmbet.

Chipul i se părea cunoscut lui Abel. Era sigur că o mai văzuse undeva. Poate că lucrase cîndva la Richmond.

— Da, vă rog.

A urmărit-o cu privirea cum se îndepărta. Era ceva cu ea.

— De ce nu rămîi la hotel cîteva zile ca oaspetele meu, să vezi cum merg lucrurile ? l-a întrebat Maxton. Te-ar putea ajuta să iei o hotărîre.

— Nu este necesar, domnule Maxton. După o singură zi cît am stat aici am știut cît de bine este condus hotelul. Problema pe care o am este că eu sînt proprietarul grupului Richmond.

Pe chipul lui Maxton s-a citit surpriza.

— Habar n-am avut, a spus el. Am crezut că fiica bătrînului Davis Leroy va fi noul proprietar.

— Este o poveste lungă, a spus Abel și i-a explicat lui Maxton cum a ajuns el în posesia acțiunilor de la grupul Richmond.

— Problema este simplă, domnule Maxton. Ceea ce vreau eu, de fapt, este să găsesc două milioane și să transform acel grup încît să merite să-ți investești banii în el.

— Înțeleg, a spus Maxton cu ochii pironiți în farfuria goală din fața lui.

Un ospătar a luat-o.

— Doriți cafea ?

Era aceeași chelnăriță. Același zîmbet. Același chip cunoscut. A început să-l îngrijoreze pe Abel.

— Și zici că Fenton Curtis de la Continental Trust îți caută un cumpărător ?

— Da, de aproape o lună, a spun Abel. De fapt, în după-amiaza asta, mai tîrziu, am să știu dacă a găsit pe cineva, dar nu sînt optimist.

— Ei bine, asta este foarte interesant. N-am știut că Richmond Group este în căutarea unui cumpărător. Te rog, vrei să mă ții la curent, indiferent ce se întîmplă ?

— Bineînțeles, a spus Abel.

— Cît timp îți mai acordă banca din Boston ca să faci rost de cele două milioane ?

— Doar cîteva zile, așa că nu va mai dura mult pînă să vă comunic hotărîrea mea.

— Mulțumesc, a spus Maxton. A fost o plăcere să te cunosc, domnule Rosnovski. Sînt sigur că voi fi încîntat să lucrez cu dumneata.

I-a strîns mîna lui Abel cu căldură.

— Mulțumesc, domnule, a spus Abel.

Chelnerița i-a zimbit iar cînd a trecut pe lîngă ea, ieșind din restaurant. Cînd Abel a dat nas în nas cu ospătarul șef s-a oprit și l-a întrebat care era numele ei.

— Iertați-mă, domnule, dar nu avem voie să spunem clienților nici un nume de-al personalului nostru ; este strict împotriva regulilor de serviciu. Dacă aveți a vă plînge de ceva, sînteți amabil să-mi spuneți mie, domnule ?

— N-am nici o plîngere, a spus Abel. Dimpotrivă, a fost un prînz excelent.

Cu oferta unei slujbe în buzunar, Abel se simțea mult mai stăpîn pe sine ca să-l întîlnească pe Curtis Fenton. Era sigur că bancherul nu găsise nici un cumpărător, dar, cu toate acestea s-a îndreptat cu pași mari și arzînd de nerăbdare spre Continental Trust. Îi surîdea ideea de a fi directorul celui mai bun hotel din Chicago. Poate că ar izbuti să-l facă cel

mai bun hotel din America. Imediat ce a ajuns la bancă, a fost introdus în biroul lui Curtis Fenton. Bancherul înalt și subțire — purta oare același costum în fiecare zi sau avea trei identice? — l-a invitat pe Abel să ia loc și fața-i de obicei solemnă, a fost străbătută de un zîmbet larg.

— Domnule Rosnovski, ce plăcere să vă revăd! Dacă ați fi venit dimineață, nu aș fi avut să vă dau nici o veste, dar cu cîteva minute mai devreme am primit un telefon de la cineva care este interesat.

Inima lui Abel i-a tresărit de bucurie, luat fiind și prin surprindere. A tăcut cîteva clipe, după care a spus:

— Puteți să-mi spuneți cine este?

— Mă tem că nu. Cel care dorește să cumpere mi-a dat instrucțiuni stricte că trebuie să rămînă anonim, dat fiind că tranzacția este o investiție personală ce ar putea să intre în conflict cu celelalte afaceri ale lui.

— David Maxton, a murmurat Abel pentru sine. Dumnezeu să-l binecuvînteze.

Curtis Fenton n-a comentat și a continuat:

— Ei bine, așa cum v-am spus, domnule Rosnovski, eu deocamdată nu sînt în poziția de a...

— Perfect, perfect, l-a întrerupt Abel. Cînd credeți că îmi veți putea comunica hotărîrea domnului respectiv?

— În momentul de față nu sînt sigur, dar s-ar putea să am mai multe vești de la el pe luni. Așa că, dacă se întîmplă să aveți drum pe aici...

— Să se întîmple să am drum? a spus Abel. Dar este în joc întreaga mea viață!

— Atunci este mai bine să fixăm o întîlnire pentru luni dimineață.

Pe cînd Abel cobora pe Michigan Avenue întorcîndu-se la hotelul Stevens, a început să burnițeze. S-a trezit fredonînd „Cîntînd în ploaie". A luat liftul și cînd a ajuns în cameră l-a sunat pe William Kane ca să-i ceară o amînare pînă luni și i-a spus că avea șanse să găsească un cumpărător. Kane a părut neîncrezător, dar a fost de acord.

— Ticălosul, a spus Abel de cîteva ori în timp ce punea telefonul în furcă. Dă-mi doar puțin timp, Kane. O să apuci clipa cînd vei regreta că l-ai omorît pe Davis Leroy.

Abel stătea pe marginea patului bătînd darabana cu degetele pe tăblie, întrebîndu-se cum își va petrece timpul pînă luni. A coborît în holul hotelului. Aici a văzut-o din nou

pe ospătăriţa de la prînz, acum servind ceaiul în Grădina Tropicală. Pe Abel l-a depăşit curiozitatea şi s-a îndreptat spre capătul salonului luînd loc la o masă. Ea a venit la el.

— Bună ziua, domnule, a spus ea. Doriţi ceai ?

Din nou acelaşi zîmbet cunoscut.

— Ne cunoaştem, nu-i aşa ? a întrebat Abel.

— Da, bineînţeles, Wladek.

Abel a tresărit cînd şi-a auzit numele şi s-a înroşit puţin amintindu-şi că părul scurt, blond fusese lung şi moale, iar ochii adumbriţi de gene fuseseră atît de ademenitori.

— Zaphia, am venit în America cu acelaşi vapor. Bineînţeles, tu te-ai dus la Chicago. Ce faci aici ?

— Lucrez, după cum vezi. Doriţi puţin ceai, domnule ? Accentul ei polonez l-a încălzit pe Abel.

— Te invit diseară să iei cina cu mine, a spus el.

— Nu pot, Wladek. Nu ni se permite să ieşim cu clienţii. Dacă o facem, ne pierdem automat slujba.

— Eu nu sînt client, a zis Abel. Sînt un vechi prieten.

— Care avea de gînd să vină să-mi facă o vizită în Chicago imediat ce-şi găseşte o slujbă şi, cînd, într-adevăr, ai venit, nici măcar nu ţi-ai mai amintit că sînt aici, a spus Zaphia.

— Ştiu, ştiu, iartă-mă. Zaphia, ia masa cu mine diseară. Numai de data asta, a spus Abel.

— Numai de data asta, a repetat ea.

— Ne întîlnim la Brundage, la ora şapte. Pentru tine este bine ?

Zaphia a roşit cînd a auzit numele. Probabil că era cel mai scump restaurant din Chicago, iar ea nu s-ar fi simţit la largul ei acolo nici ca ospătăriţă, iar clientă cu atît mai puţin.

— Nu, să mergem undeva mai puţin luxos, Wladek.

— Unde ? a întrebat el.

— Ştii restaurantul The Sausage de la colţul străzii patruzeci şi trei ?

— Nu, a recunoscut el, dar am să-l găsesc. Deci, la ora şapte.

— La şapte, Wladek. O să fie extraordinar. Apropo, vrei ceai ?

— Nu, cred că am s-o iau din loc, a spus Abel.

Ea a zîmbit şi a plecat. El a mai stat cîteva minute urmărind-o cum servea ceaiul. Era mult mai drăguţă decît şi-o

amintea. Pesemne că perspectiva de a-şi omorî timpul pînă luni, n-avea să fie, pînă la urmă, atît de sumbră pe cît crezuse.

Localul The Sausage i-a adus lui Abel în minte cele mai proaste amintiri despre primele sale zile în America. Cît a aşteptat-o pe Zaphia a sorbit dintr-o băutură gazoasă cu ghimber şi i-a urmărit pe ospătari, nemulţumit de felul cum trinteau mîncarea în faţa clienţilor. Nu-şi dădea seama ce era mai rău : mîncarea sau serviciile. Zaphia a întîrziat aproape douăzeci de minute şi, cînd a apărut în cadrul uşii, arăta elegantă, ca scoasă din cutie, cu o rochie galbenă care părea recent scurtată ca să fie în pas cu ultima modă, dar care, totuşi, scotea în evidenţă cît de atrăgător i se făcuse trupu-i cîndva firav. Ochii-i cenuşii îl căutau pe Waldek şi obrajii roz i s-au înroşit cînd a devenit conştientă de privirile celorlalţi bărbaţi oprite asupra ei.

— Bună seara, Wladek, a spus ea în poloneză.

Abel s-a ridicat şi i-a oferit ei scaunul de lîngă foc.

— Sînt atît de bucuros că ai putut să vii, a răspuns el în engleză.

Ea l-a privit perplexă pentru o clipă, apoi a spus în engleză :

— Îmi pare rău că am întîrziat.

— O, nici n-am băgat de seamă. Vrei să bei ceva, Zaphia ?

— Nu, mulţumesc.

Cîteva secunde n-a vorbit nici unul din ei, ca apoi să pornească amîndoi deodată.

— Uitasem cît eşti de drăguţă... a spus Abel.

— Cum ai... a început Zaphia.

Ea a zîmbit timid şi Abel a simţit că ar vrea s-o atingă. Îşi amintea aşa de bine că avusese aceeaşi reacţie cînd o văzuse prima oară în urmă cu mai bine de opt ani.

— Ce face George ? a întrebat ea.

— Nu l-am văzut de peste doi ani, a răspuns Abel simţindu-se brusc vinovat. Am fost atît de ocupat cu munca la un hotel aici în Chicago şi apoi...

— Ştiu, l-a întrerupt Zaphia. Cineva i-a dat foc.

— De ce n-ai venit niciodată la mine ? a întrebat-o Abel.

— Nu credeam că ai să-ţi mai aminteşti de mine, Wladek, şi am avut dreptate.

— Atunci cum de m-ai recunoscut ? a întrebat-o Abel. M-am îngrăşat atît de mult.

— După brățara de argint, a spus ea simplu.

Abel și-a coborît privirea spre încheietura mîinii și a rîs.

— Am multe pentru care trebuie să mulțumesc acestei brățări și acum aș putea să adaug că datorită ei sîntem din nou împreună.

Ea i-a evitat privirea.

— Ce faci acum dacă nu mai ai un hotel pe care să-l conduci ?

— Caut o slujbă, a răspuns Abel nevoind s-o intimideze cu faptul că i se oferise șansa să fie director la Stevens.

— O să fie un post bun la Stevens. Prietenul meu mi-a spus.

— Prietenul tău ți-a spus ? a repetat el simțind cum îl doare fiecare cuvînt rostit.

— Da, a spus ea. În curînd hotelul va avea nevoie de un director adjunct. De ce nu ceri tu slujba asta ? Sînt sigură că ai șanse să o primești, Wladek. Eu am știut dintotdeauna că tu ai să reușești în America.

— Aș putea să încerc, a spus Abel. A fost drăguț din partea ta să te gîndești la mine. De ce n-o cere prietenul tău ?

— O, nu, el este mult prea începător ca să poată fi luat în considerație ; nu este decît ospătar în sala în care lucrez și eu.

Brusc Abel a simțit că ar fi vrut să schimbe locul cu el.

— Luăm cina ? a întrebat-o el.

— Nu sînt obișnuită să mănînc în oraș, a spus Zaphia.

S-a uitat la meniu indecisă. Abel, care și-a dat seama că ea încă nu știa citi englezește, a comandat pentru amîndoi. Ea a mîncat cu plăcere și nu mai contenea să laude mîncarea care era cu totul banală. Abel găsea entuziasmul ei tonic în comparație cu sofisticarea ternă a lui Melanie. Și-au povestit viețile de cînd se stabiliseră în America. Zaphia începuse ca fată în casă și progresase pînă la slujba de ospătăriță la Stevens, unde se afla de șase ani. Abel i-a povestit tot prin ceea ce trecuse. În cele din urmă, ea s-a uitat la ceas.

— Wladek, cum a zburat timpul, a spus ea. Este trecut de unsprezece și mîine la ora șase trebuie să fiu la slujbă.

Abel nu-și dăduse seama că au trecut patru ore. El ar fi stat acolo toată noaptea, fericit să sporovăiască împreună și copleșit de admirația pe care ea i-o arăta fără nici o reținere.

— Pot să te mai văd, Zaphia ? a întrebat-o el pe cînd se întorceau ţinîndu-se de mînă spre hotelul Stevens.

— Dacă doreşti, Wladek.

S-au oprit în faţa intrării de serviciu, din spatele hotelului.

— Pe aici intru eu, a spus ea. Dacă ai să ajungi director adjunct, Wladek, ţie ţi se va permite să intri pe uşa din faţă.

— Te deranjează dacă-mi spui Abel ? a întrebat-o el.

— Abel ? a rostit ea de parcă ar fi încercat numele ca pe o mănuşă nouă. Dar pe tine te cheamă Wladek.

— M-a chemat cîndva, dar acum nu mă mai numesc aşa. Numele meu este Abel Rosnovski.

— Abel este un nume nostim, dar ţi se potriveşte, a spus ea. Mulţumesc pentru cină, Abel. A fost plăcut să ne revedem. Noapte bună.

— Noapte bună, Zaphia, a spus el şi ea a plecat.

A urmărit-o cu privirea cum a dispărut pe intrarea de serviciu, apoi a ocolit hotelul cu paşi rari şi a intrat prin uşa din faţă. Brusc — şi nu pentru prima oară în viaţă — s-a simţit foarte singur.

Abel şi-a petrecut weekend-ul gîndindu-se la Zaphia şi perindîndu-i-se prin minte imagini legate de ea — mirosul de la clasa a patra de pe vapor, cozile imigranţilor de pe Ellis Island, însă mai presus de toate scurta, dar pasionata lor aventură amoroasă din barca de salvare. A servit toate mesele în restaurantul hotelului ca să fie mai aproape de ea şi să-i studieze prietenul. A ajuns la concluzia că acesta era un tînăr cu coşuri. S-a gîndit că şi el avusese coşuri, spera că avusese, da, într-adevăr, avusese coşuri. Spre regretul lui, băiatul, în ciuda coşurilor, era cel mai chipeş dintre ospătari.

Abel a vrut s-o scoată pe Zaphia sîmbătă în oraş, dar ea a fost de serviciu toată ziua. În orice caz, a reuşit s-o însoţească la biserică duminică dimineaţa şi a ascultat cu un amestec de nostalgie şi exasperare preotul polonez care intona cuvintele demult uitate ale Mesei. Era pentru prima oară cînd Abel intra într-o biserică după ce părăsise castelul din Polonia. În vremurile care au urmat el asistase şi îndurase multe lovituri ale sorţii ca să mai poată crede în vreo zeitate binevoitoare. Răsplata pentru că fusese la biserică a venit atunci cînd Zaphia i-a permis s-o ţină de mînă pe cînd se întorceau împreună la hotel.

— Te-ai mai gîndit la slujba de la Stevens ? l-a întrebat ea.

— Mîine dimineață am să aflu decizia lor.

— O, mă bucur atît de mult, Abel. Sînt sigură că ai să fii un foarte bun director adjunct.

— Mulțumesc, a spus Abel dîndu-și seama că țelurile lor erau diferite.

— Vrei să vii diseară la cină, la verii mei ? l-a întrebat Zaphia. Eu îmi petrec întotdeauna serile de duminică cu ei.

— Da, mi-ar plăcea foarte mult.

Verii Zaphiei locuiau foarte aproape de The Sausage, în centrul orașului. Au fost foarte impresionați cînd au văzut-o venind cu un prieten polonez care conducea un Buick nou. Familia, așa cum îi numea Zaphia, era formată din cele două surori, Katya și Janina și soțul Katyei, Janek. Abel le-a adus surorilor un buchet de trandafiri, apoi a luat loc și a răspuns într-o poloneză fluentă la toate întrebările lor privind proiectele sale de viitor. Se vedea clar că Zaphia era stînjenită, dar Abel știa că așa se petrecea cu orice nou prieten al unei fete dintr-o casă de polonezi-americani. S-a străduit să-și minimalizeze progresele făcute de cînd lucrase într-o măcelărie, fiind conștient de ochii invidioși ai lui Janek care nu-l slăbiseră deloc. Katya le-a servit o masă simplă, poloneză, pe care Abel ar fi mîncat-o cu mult mai multă plăcere în urmă cu cincisprezece ani. L-a lăsat pe Janek să se frămînte și s-a concentrat spre a cîștiga bunăvoința surorilor. Părea a fi reușit, dar poate că ele îl aprobau și pe tînărul cu coșuri. Nu, nu puteau să fie de acord cu el ; acela nici măcar nu era polonez — sau poate că era — Abel nici măcar nu-i știa numele și nu vorbise niciodată cu el.

Cînd se întorceau spre Stevens, Zaphia l-a întrebat cu o undă de cochetărie pe care i-o observase și pe vapor dacă nu era periculos să șofeze ținînd o doamnă de mînă în același timp. Abel a rîs și restul drumului a condus cu ambele mîini pe volan.

— Mîine ai vreme ca să ne vedem ? a întrebat-o el.

— Sper că da, Abel, a spus ea. Poate că pînă atunci ai să fii deja șeful meu. În orice caz, îți doresc noroc.

A zîmbit în sinea lui în timp ce o urmărea cu privirea cum se îndrepta spre ușa din spate a hotelului și s-a întrebat ce ar fi simțit ea dacă ar fi cunoscut adevăratele consecințe ale hotărîrii de a doua zi. Nu s-a mișcat pînă ce ea n-a dispărut prin intrarea de serviciu.

— Director adjunct ! a spus el rîzînd pe cînd se urca în pat și se întreba ce vești îi va aduce Curtis Fenton dimineață.

A aruncat perna pe dușumea și a încercat să și-o scoată pe Zaphia din minte.

A doua zi s-a trezit cu cîteva minute înainte de ora cinci. În cameră era încă întuneric cînd el a trimis după ediția de dimineață a ziarului *The Tribune*, după care a parcurs pagina financiară. La ora șapte, cînd restaurantul s-a deschis, el era îmbrăcat și gata pentru micul dejun. În dimineața aceea Zaphia nu servea în salonul principal, dar băiatul cu coșuri era acolo, ceea ce Abel a interpretat a fi de prost augur. După micul dejun s-a întors în camera lui; n-a știut însă că Zaphia s-a prezentat la slujbă exact peste cinci minute după plecarea lui. Și-a verificat cravata în oglindă pentru a douăzecea oară și s-a uitat din nou la ceas. A apreciat că, dacă va merge foarte încet, va sosi la bancă în momentul deschiderii. De fapt, a ajuns cu cinci minute mai devreme și a mai făcut o dată ocolul clădirii, uitîndu-se fără nici un țel în vitrinele cu bijuterii scumpe, radiouri și costume făcute pe comandă. O să-și poată permite vreodată să poarte asemenea haine? s-a întrebat el. La nouă și patru minute era din nou la intrarea în bancă.

— În momentul de față domnul Fenton nu este liber. Puteți reveni peste o jumătate de oră sau preferați să așteptați? l-a întrebat secretara.

— Am să revin, a spus Abel nedorind să pară din cale afară de neliniștit.

Au fost cele mai lungi treizeci de minute din cîte și le putea aminti de cînd se afla la Chicago. Examinase fiecare vitrină de pe strada La Salle, pînă chiar și pe cele cu haine pentru femei, ceea ce îl făcuse să se gîndească fericit la Zaphia.

Cînd s-a întors la Continental Trust secretara i-a spus:

— Domnul Fenton vă așteaptă.

Abel a intrat în biroul directorului de bancă simțind cum îi transpiră palmele.

— Bună dimineața, domnule Rosnovski. Vă rog să luați loc.

Curtis Fenton a ridicat de pe birou un dosar pe a cărui copertă Abel a văzut că era scris „Confidențial".

— Acum, a început el, sper că veștile mele vor fi pe placul dumitale. Principalul partener implicat dorește să cumpere hotelurile în termeni pe care eu nu pot să-i numesc decît avantajoși.

— Sfinte Dumnezeule ! a spus Abel.

Curtis Fenton s-a prefăcut a nu-l fi auzit şi a continuat :

— De fapt, foarte avantajoşi. El se angajează să depună întreaga sumă spre a lichida datoria de două milioane a domnului Leroy, dar, în acelaşi timp, va forma o nouă societate cu dumneata, din care va deţine şaizeci de procente, iar dumneata patruzeci. Cele patruzeci de procente ale dumitale sînt evaluate la opt sute de mii de dolari, care sînt consideraţi drept împrumut ce ţi s-a acordat de către noua societate, împrumut pe un termen de zece ani, cu o dobîndă de patru la sută şi care va fi plătit din profiturile societăţii. Aceasta înseamnă că, dacă societatea are un profit de o sută de mii de dolari într-un an, patruzeci de mii din acel profit vor fi reţinuţi în contul datoriei de opt sute de mii, plus dobînda de patru procente. Dacă dumneata îţi achiţi împrumutul de opt sute de mii de dolari înainte de zece ani de zile, ţi se va oferi posibilitatea să cumperi restul de şaizeci la sută din societate la preţul de trei milioane dolari. În acest fel clientul meu va avea un cîştig foarte bun pentru investiţia făcută, iar dumneata vei deveni proprietarul unic al grupului Richmond. În plus, dumneata vei primi un salariu de trei mii de dolari pe an, iar funcţia de preşedinte al grupului îţi va asigura un control zilnic asupra hotelurilor. În privinţa problemelor financiare, dumneata trebuie să mi te adresezi absolut numai mie. Mie mi s-a încredinţat sarcina de a ţine legătura direct cu persoana care te-a creditat şi să-i reprezint interesele în consiliul de administraţie al noului grup Richmond. Eu am fost fericit să consimt la această stipulaţie. Clientul meu nu vrea să fie implicat personal. Aşa după cum v-am spus mai inainte, această tranzacţie ar putea da naştere unui conflict de interese profesionale pentru el, de aceea sînt sigur că veţi înţelege întru totul decizia lui. El, de asemenea, insistă să nu faceţi nici o încercare să-i descoperiţi identitatea. El vă acordă paisprezece zile ca să reflectaţi asupra propunerilor sale care nu pot fi negociate, iar eu sînt de acord cu el, dat fiind că această ofertă este mai mult decît onestă.

Abel n-a putut scoate o vorbă.

— Te rog, spune ceva, domnule Rosnovski.

— Nu-mi trebuiesc paisprezece zile ca să iau o hotărîre, a spus în cele din urmă Abel. Accept condiţiile clientului dumneavoastră. Vă rog să-i mulţumiţi şi să-l asiguraţi că voi respecta cu certitudine dorinţa sa de a rămîne anonim.

— Asta-i grozav, a spus Curtis Fenton permiţîndu-şi un zîmbet abia schiţat. Acum, mai sînt cîteva mici amănunte. Conturile tuturor hotelurilor din grup vor fi plasate la filialele lui Continental Trust, iar contul principal se va afla în acest birou, sub controlul meu direct. Eu, la rîndul meu, voi primi o mie de dolari pe an ca director al noii societăţi.

— Sînt bucuros că veţi primi şi dumneavoastră ceva din această tranzacţie, a spus Abel.

— Poftim ?

— Voi fi încîntat să lucrez cu dumneavoastră, domnule Fenton.

— Creditorul dumitale, de asemenea, a depus la bancă două sute cincizeci de mii de dolari spre a fi folosiţi pentru finanţarea cheltuielilor curente ale hotelurilor pentru următoarele cîteva luni. Aceşti bani, de asemenea, vor fi consideraţi un împrumut cu dobîndă de patru la sută. Dumneata trebuie să-mi spui dacă această sumă nu este suficientă pentru trebuinţele pe care le ai. Eu cred că reputaţia dumitale în faţa clientului meu va creşte dacă ai să găseşti suma de două sute cincizeci de mii corespunzătoare.

— Voi ţine cont de sfatul dumneavoastră, a spus Abel solemn încercînd să imite felul de a vorbi al bancherului.

Curtis Fenton a tras un sertar de la birou şi a scos o cutie cu trabucuri cubaneze.

— Fumezi ?

— Da, a răspuns Abel care nu fumase niciodată în viaţa lui o ţigară de foi.

A tuşit tot drumul pe strada La Salle cînd s-a înapoiat la hotelul Stevens. Cînd a ajuns, David Maxton stătea în foaier. Abel a stins uşurat trabucul fumat pe jumătate şi s-a îndreptat spre el.

— Domnule Rosnovski, în dimineaţa asta păreţi un om fericit.

— Sînt, domnule Maxton şi singurul lucru de care-mi pare rău este că nu voi lucra pentru dumneavoastră ca director al acestui hotel.

— Şi mie îmi pare rău, domnule Rosnovski, dar, drept să-ţi spun, vestea nu mă surprinde.

— Mulţumesc pentru tot, i-a spus Abel punînd întreaga simţire de care era capabil în mica frază şi în privirea care o însoţea.

L-a părăsit pe David Maxton şi a intrat în restaurant în căutarea Zaphiei, dar ea deja plecase de la slujbă. Abel

a luat liftul spre camera sa, și-a reaprins trabucul, a pufăit cu grijă și a sunat la Kane și Cabot. O secretară i-a făcut legătura cu William Kane.

— Domnule Kane, am reușit să fac rost de bani pentru a intra în posesiunea grupului Richmond. În cursul zilei de astăzi, un anume domn Curtis Fenton de la Continental Trust va lua legătura cu dumneata spre a-ți da detalii. În concluzie, nu va mai fi nevoie să scoți hotelurile la licitație.

A urmat o scurtă pauză. Abel s-a gîndit cu satisfacție cît de neplăcută trebuie să fi fost această veste pentru William Kane.

— Vă mulțumesc pentru că mi-ați comunicat, domnule Rosnovski. Pot să vă spun cît sînt de încîntat că ați găsit pe cineva care să vă susțină? Vă doresc numai succes în viitor.

— Ceea ce nu s-ar putea spune și din partea mea pentru dumneata domnule Kane.

Abel a pus telefonul în furcă și s-a lungit în pat gîndindu-se la viitor.

— Într-o bună zi, a promis el pereților, am să-ți cumpăr blestemata ta de bancă și am să te fac să te arunci pe fereastră dintr-o cameră de hotel, de la etajul al doisprezecelea.

A ridicat din nou telefonul și a rugat centralista să-i facă legătura cu domnul Henry Osborne de la Great Western Casualty.

19

William a pus telefonul în furcă mai mult amuzat decît furios pe atitudinea belicoasă a lui Abel Rosnovski. Îi părea rău că nu putuse să convingă banca spre a-l sprijini pe micul polonez care credea cu atîta tărie că va reuși să pună pe picioare grupul Richmond. Și-a îndeplinit responsabilitatea ce-i mai rămăsese informînd comitetul financiar că Abel Rosnovski își găsise un susținător, a pregătit toate documentele necesare și apoi a închis dosarul băncii asupra grupului Richmond.

William a fost încîntat cînd, cîteva zile mai tîrziu, a sosit Matthew în Boston și și-a luat în primire postul de director la departamentul de investiții al băncii. Charles Lester n-a făcut nici un secret din faptul că orice experiență profesională cîștigată într-o instituție rivală nu-i poate aduce nici un rău pregătirii băiatului său pentru a deveni președintele băncii

Lester. Dintr-o dată munca lui William s-a înjumătățit, dar timpul lui a ajuns mult mai ocupat. În ciuda protestelor sale, s-a trezit tîrît pe terenurile de tenis și la bazinele de înot în orice moment liber ; numai invitația lui Matthew la schi, în Vermont a adus un „nu" categoric din partea lui William, dar brusca lui activitate cel puțin i-a servit într-o oarecare măsură să-și mai înfrîngă singurătatea și nerăbdarea de a se afla împreună cu Kate.

Lui Matthew, pur și simplu, nu-i venea să creadă.

— Trebuie neapărat să o cunosc pe doamna care a reușit să-l facă pe William Kane să viseze cu ochii deschiși, într-o ședință de consiliu în care se discută dacă banca trebuie să cumpere mai mult aur.

— Așteaptă s-o vezi, Matthew. Sînt convins că ai să fii de acord că ea este o investiție mai bună decît aurul.

— Te cred. Atîta doar că nu vreau să fiu eu cel care-i va da vestea lui Susan, care încă te mai consideră idolul vieții ei.

William a rîs. Niciodată nu-i trecuse acest gînd prin minte.

*

* *

Micul teanc de scrisori de la Kate, care creștea cu fiecare săptămînă, stătea încuiat într-unul din sertarele biroului lui William din Casa Roșie. El le citea iar și iar pînă ce ajunsese să le știe pe dinafară. În cele din urmă, mult așteptata scrisoare care anunța data sosirii și-a făcut apariția.

Buckhurst Park
14 februarie 1930

Scumpul meu William,

În sfîrșit, am terminat de împachetat, de vîndut, de aruncat tot ce-mi mai rămăsese aici și voi sosi la Boston într-o cutie de ceai în ziua de nouăsprezece. Aproape că mi-e teamă la gîndul că am să te revăd. Dacă toată acea minunată stare de încîntare se va sfîrși aidoma baloanelor de săpun ? Doamne Dumnezeule, sper că nu. Nu știu ce m-aș fi făcut în toate aceste luni de singurătate dacă n-ai fi fost tu.

Cu dragoste,

Kate

În noaptea dinaintea sosirii lui Kate, William şi-a promis că n-o va grăbi să ia nici o hotărîre pe care mai tîrziu amîndoi s-ar fi putut s-o regrete. Aşa după cum i-a spus lui Matthew, nu-şi putea da seama în ce măsură sentimentele ei erau o stare trecătoare de spirit, provocată de moartea soţului ei.

— Încetează de a mai fi patetic, i-a spus Matthew. Eşti îndrăgostit şi ar fi cazul să iei lucrurile ca atare.

Cînd a zărit-o pe Kate în gară, cu acel zîmbet care îi lumina chipul, William aproape că a abandonat toate precauţiile pe care şi le luase. Şi-a croit drum spre ea prin mulţimea de călători şi a strîns-o atît de puternic în braţe încît mai-mai să-i taie respiraţia.

— Bun venit acasă, Kate.

William era gata s-o sărute cînd ea s-a tras puţin în spate. El a fost oarecum surprins.

— William, nu cred că-i cunoşti pe părinţii mei.

În seara aceea William a luat cina cu familia lui Kate. Apoi a văzut-o în fiecare zi, căutînd să scape de problemele băncii şi de racheta de tenis a lui Matthew chiar şi numai pentru cîteva ore. Cînd Matthew a cunoscut-o pe Kate i-a oferit lui William toate acţiunile lui în aur pentru o singură acţiune Kate.

— Nu vînd niciodată sub preţul de cost, i-a răspuns William.

— Atunci insist să-mi spui unde ai găsit o persoană atît de extraordinară, i-a cerut el.

— La departamentul de lichidări, unde altundeva? i-a răspuns William.

— Atunci transform-o cît de repede în capital, William, pentru că, dacă tu n-o faci, poţi să fii sigur că eu n-am să scap ocazia.

*

* *

Pierderile băncii Kane şi Cabot în crahul din 1929 s-au ridicat la peste şapte milioane dolari, ceea ce însemna o pierdere medie pentru o bancă de mărimea acesteia. Multe bănci mai mari decît a lor dăduseră faliment, iar în cursul anului 1930 William a trebuit să conducă o susţinută activitate de control a altor întreprinderi care l-a ţinut într-o tensiune permanentă.

* * *

Cînd Franklin D. Roosevelt a cîştigat alegerile prezidenţiale datorită programului său de redresare, ameliorare şi reformă, William s-a temut că noua politică a administraţiei va oferi destul de puţin băncii Kane şi Cabot. Afacerile progresau foarte încet şi William a trebuit să facă doar foarte vagi tentative de expansiune.

Între timp, Tony Simmons, care încă mai conducea biroul din Londra, îşi lărgise sfera activităţilor şi adusese profituri importante băncii în primii săi doi ani petrecuţi acolo. Rezultatele lui păreau mult mai bune dacă erau comparate cu ale lui William, care în aceeaşi perioadă abia reuşise să se menţină pe linia de plutire.

La sfîrşitul anului 1932, Alan Lloyd l-a rechemat pe Tony Simmons la Boston spre a prezenta un raport complet în faţa consiliului de administraţie asupra activităţii sucursalei din Londra. Nici nu şi-a făcut bine reapariţia Simmons că şi-a şi anunţat intenţia de a candida pentru funcţia de preşedinte al băncii cînd se va retrage Alan, peste cincisprezece luni. William a fost luat complet prin surprindere, pentru că el înlăturase şansele lui Simmons cînd dispăruse sub un mic nor în Londra. Lui William i se părea nedrept ca acel nor să fie împrăştiat nu de priceperea lui Simmons, ci, pur şi simplu, de faptul că economia engleză avusese cîteva perioade mai bune şi fusese mai puţin afectată de criză decît economia americană.

Tony Simmons s-a reîntors la Londra pentru încă un an ce se profila plin de succese şi, cînd a revenit, a anunţat la prima întrunire a consiliului de administraţie, învăluit într-un nimb de glorie, că cifrele pentru cel de al treilea an la sucursala din Londra arătau un profit de peste un milion de dolari, ceea ce era un nou record. Pentru aceeaşi perioadă de timp, William a trebuit să anunţe un profit mult mai mic. Brusca revenire a lui Tony Simmons în postura de favorit îi lăsa lui William doar cîteva luni pentru a convinge consiliul de administraţie ca să-l susţină pe el înainte ca avîntul adversarului său să nu mai poată fi oprit.

Kate îl asculta ore în şir pe William descărcîndu-şi nemulţumirile şi-i oferea din cînd în cînd cîte un sfat plin de înţelegere şi de simpatie sau îl oprea să devină din cale afară de dramatic. Matthew, care era un fel de ochii şi urechile lui

William, îi spunea că, din cîte își putea da seama, votul va fi împărțit în mod egal între cei care-l considerau pe William prea tînăr ca să-și asume o asemenea responsabilitate și acei care încă îl învinovățeau pe Tony Simmons pentru pierderile mari ale băncii din anul 1929. Părea că pentru majoritatea membrilor din consiliu, care nu aveau funcții de conducere și care nu lucraseră direct cu William, va atîrna mai mult în cîntar diferența de vîrstă și nu ceilalți factori. Matthew auzea mereu și mereu : „Va veni și timpul lui William". Odată a încercat să joace rolul Satanei oferindu-i lui Willian tentația :

— Cu acțiunile pe care le deții la bancă, William, ai putea să schimbi tot consiliul de administrație, să-l înlocuiești cu oameni selectați de tine și așa vei ajunge președinte.

William era foarte conștient de acest drum pentru a ajunge în vîrf, dar deja respinsese asemenea tactici pe care le considera că nu trebuie luate în calcul. El dorea să devină președinte numai prin propriile sale merite. La urma urmelor, aceasta fusese calea pe care o alesese și tatăl său și nici Kate nu se aștepta la altceva din partea lui.

În 2 ianuarie 1934, Alan Lloyd a anunțat pe fiecare membru că adunarea consiliului de administrație se va ține în ziua în care el va împlini șaizeci și cinci de ani și singurul punct pe ordinea de zi va fi alegerea succesorului său. Cu cît se apropia ziua crucială a votului, Matthew s-a trezit că ajunsese să conducă aproape singur departamentul de investiții, iar Kate a trebuit să-i hrănească pe amîndoi ca ei să se poată concentra asupra ultimelor detalii ale campaniei. Matthew nu s-a plîns niciodată de munca pe care o făcea în plus pentru ca William să-și poată pune totul la punct spre a obține postul de președinte. William era conștient că Matthew nu avea nimic de cîștigat din succesul său pentru că, într-o bună zi, va prelua banca tatălui său din New York — care era cu mult mai mare decît Kane și Cabot — dar spera că va veni timpul cînd îi va putea oferi și el lui Matthew același sprijin dezinteresat.

Și a fost ca acel timp să vină cu mult mai curînd decît și-a imaginat.

*
* *

Cînd Alan Lloyd și-a sărbătorit cea de a șaizeci și cincea aniversare, au fost prezenți toți cei șaptesprezece membri ai

consiliului de administrație. Întrunirea a fost deschisă de președinte care a rostit un discurs de adio de numai paisprezece minute, dar care lui William i s-a părut că nu se va mai termina niciodată. Tony Simmons bătea nervos darabana cu stiloul pe bloc-notesul din fața lui, ridicîndu-și din cînd în cînd privirile spre William. Nici unul din ei nu asculta speech-ul lui Alan. În cele din urmă, Alan s-a așezat jos în aplauzele puternice, sau atît de puternice cît puteau fi din partea a șaisprezece bancheri din Boston. Cînd aplauzele au contenit, Alan Lloyd s-a ridicat pentru ultima oară în picioare în calitatea sa de președinte al băncii Kane și Cabot.

— Și acum, domnilor, trebuie să alegem succesorul meu. În fața consiliului se prezintă doi candidați remarcabili, directorul departamentului nostru de peste ocean, domnul Anthony Simmons și directorul departamentului de investiții din America, domnul William Kane. Amîndoi vă sînt foarte cunoscuți și nu am nici o intenție de a vorbi în detaliu despre meritele lor. În schimb, am să rog pe fiecare candidat să spună consiliului cum vede viitorul băncii Kane și Cabot în cazul în care va fi ales președinte.

William s-a ridicat primul, așa cum se stabilise cu o seară înainte între cei doi candidați, prin tragere la sorți, și a vorbit timp de douăzeci de minute explicînd consiliului în amănunțime că ambiția lui va fi ca banca să abordeze noi domenii în care nu se mai aventurase pînă atunci. În mod special voia să lărgească baza băncii, să iasă din Noua Anglie cuprinsă de depresiune și să se mute mai aproape de centrul financiar care acum, după părerea lui, era New York-ul. El chiar a menționat posibilitatea de a deschide o societate holding care s-ar putea specializa în operațiuni bancare comerciale, afirmație la care capetele unor membri mai în vîrstă s-au clătinat în semn de neîncredere. El voia ca banca să se preocupe mai mult de expansiune, să apeleze la noua generație de financiari care acum conduc America și dorea ca banca lor să intre în cea de a doua jumătate a secolului al XX-lea ca una din cele mai mari instituții financiare din Statele Unite. Cînd s-a așezat jos a fost mulțumit de murmurele de aprobare; în general speech-ul lui fusese bine primit de consiliul de administrație.

Cînd a vorbit Tony Simmons a urmat o linie mult mai conservatoare: banca trebuie să-și consolideze poziția în următorii cîțiva ani mișcîndu-se doar în zone alese cu mare atenție

şi fără a se îndepărta de procedeele tradiţionale care aduseseră firmei Kane şi Cabot reputaţia actuală. El trăsese învăţăminte în perioada crahului şi principala lui grijă era să se asigure că banca lor nu va sucomba înainte de a intra în cea de a doua jumătate a secolului al XX-lea. Tony a vorbit cu prudenţă şi cu o autoritate de care William era conştient că este prea tînăr ca s-o poată avea. Cînd Tony s-a aşezat, William nu avea nici un indiciu în favoarea cui va fi consiliul de administraţie, deşi încă mai credea că majoritatea va fi înclinată să opteze mai degrabă pentru extindere decît pentru menţinerea în aceleaşi tipare.

Alan Lloyd i-a informat pe ceilalţi directori că nici el, nici cei doi candidaţi nu vor vota. Cei paisprezece membri rămaşi şi-au primit buletinele de vot pe care le-au completat şi i le-au dat lui Alan care a început să le numere pe îndelete. William a constatat că nu putea să-şi ridice privirea de pe bloc-notesul plin de mîzgălituri pe care îi rămăsese imprimată mina transpirată. După ce Alan a terminat numărătoarea, în birou s-a făcut tăcere şi el a anunţat şase voturi pentru Kane, şase pentru Simmons şi două abţineri. S-a stîrnit rumoare printre membrii consiliului şi Alan i-a chemat la ordine. În liniştea care s-a lăsat, William a respirat adînc şi cu zgomot.

Alan Lloyd a făcut o pauză, apoi a spus :

— Cred că în împrejurările de faţă trebuie să avem al doilea vot. Dacă membrii care s-au abţinut se hotărăsc să susţină vreun candidat, s-ar putea ca unul din cei doi să obţină majoritatea.

Buletinele de vot au fost împărţite din nou. De data aceasta William nici măcar n-a mai suportat să se uite. Cînd membrii consiliului au scris numele ales, el a ascultat scîrţîitul peniţelor pe hîrtie. Din nou buletinele de vot au ajuns la Alan Lloyd. Din nou le-a despăturit pe îndelete unul cîte unul şi, de data asta, pronunţa numele cu voce tare în momentul în care le citea.

William Kane.

Anthony Simmons. Anthony Simmons. Anthony Simmons.

Trei voturi la unu pentru Tony Simmons.

William Kane. William Kane.

Anthony Simmons.

William Kane. William Kane. William Kane. Şase la patru pentru William.

Anthony Simmons. Anthony Simmons.

William Kane.

Şapte voturi la şase pentru William.

Lui William care nici nu mai respira i s-a părut că lui Alan Lloyd i-a trebuit o viaţă ca să deschidă ultimul vot.

— Anthony Simmons, a spus el. Domnilor votul este şapte la şapte.

William ştia că acum Alan Lloyd este obligat să-şi dea votul care avea să decidă. Deşi Alan nu spusese nimănui pe cine susţine, William a fost întotdeauna convins că, dacă se va ajunge la un impas, Alan îl va alege pe el, nu pe Tony Simmons.

— Cum în ambele runde votul nu a fost concludent şi pentru că presupun că nici un membru al consiliului nu-şi va schimba opţiunea, trebuie să votez eu în favoarea acelui candidat pe care-l consider mai bun spre a-mi urma ca preşedinte al băncii Kane şi Cabot. Ştiu că nici unul dintre dumneavoastră nu-mi invidiaţi situaţia în care mă aflu, dar nu am altă alternativă decit să dau ascultare propriei mele judecăţi şi să sprijin pe acel care cred că trebuie să fie viitorul preşedinte al băncii. Acesta este Tony Simmons.

William nu-şi putea crede urechilor că auzise bine, iar Tony Simmons părea şocat. S-a ridicat de pe scaunul ce se afla vizavi de William, în aplauzele celorlalţi şi a trecut în locul lui Alan Lloyd în capul mesei, adresîndu-se pentru prima oară consiliului în noua sa calitate de preşedinte al băncii Kane şi Cabot. Le-a mulţumit tuturor pentru sprijin şi l-a lăudat pe William pentru că nu şi-a folosit niciodată poziţia financiară şi familială ca să încerce să influenţeze votul. L-a invitat pe William să fie vicepreşedintele consiliului de administraţie şi a sugerat ca Matthew Lester să ocupe funcţia de director pe care o cumula Alan Lloyd ; ambele sugestii au fost aprobate în unanimitate.

William a rămas cu ochii pironiţi pe portretul tatălui său fiind conştient că nu fusese la înălţime.

20

Abel a stins trabucul pentru a doua oară şi a jurat să nu mai aprindă nici unul pînă nu-şi va achita cele două milioane pentru a obţine control complet asupra grupului Richmond. Acum nu erau vremuri pentru ţigări de foi, cînd indicele Dow-Jones se afla la nivelul său cel mai de jos şi în

toate orașele mari ale Americii se făceau cozi lungi la supa săracilor. A rămas cu privirea pironită în tavan și a reflectat asupra priorităților. Mai întîi trebuia să păstreze personalul cel mai bun de la hotelul Richmond din Chicago.

S-a dat jos din pat, și-a pus jacheta și s-a dus în anexa hotelului unde încă mai locuiau cei care nu-și găsiseră o slujbă după incendiu. Abel a reangajat pe toți acei în care avea încredere și a dat de lucru în celelalte zece hoteluri acelor care voiau să plece din Chicago. El și-a spus foarte răspicat punctul de vedere : într-o perioadă în care șomajul a depășit orice record, slujbele lor aveau să fie sigure în măsura în care hotelurile vor începe să aibă un oarecare profit. Abel era sigur că toate celelalte hoteluri din grup fuseseră la fel de incorect conduse ca și fostul Chicago Richmond ; voia ca acel mod de lucru să fie schimbat — și cît mai repede. Cei trei directori adjuncți ai săi au fost puși în fruntea hotelurilor Dallas Richmond, Cincinnati Richmond și St. Louis Richmond. A numit noi directori adjuncți pentru celelalte șapte hoteluri din Houston, Mobile, Charleston, Atlanta, Memphis, New Orleans și Louisville. Hotelurile inițiale ale familiei Leroy se aflaseră toate în sud și în partea centrală a Americii, chiar și Chicago Richmond, singurul pe care-l ridicase Davis Leroy. Lui Abel i-au trebuit trei săptămîni ca să instaleze personalul de la fostul Chicago în noile funcții la celelalte hoteluri.

Abel a hotărît să-și fixeze cartierul general în anexa Richmond și să deschidă un mic restaurant la parter. Era mai înțelept să se afle mai aproape de cel care l-a finanțat și de bancherul său decît să se instaleze într-unul din hotelurile din sud. Pe deasupra, Zaphia locuia în Chicago și Abel era convins că, nu după mult timp, ea va renunța la tînărul cu coșuri și se va îndrăgosti de el. Ea era singura femeie cu care se simțea sigur pe sine. Înainte ca Abel să se ducă la New York pentru a recruta personal specializat, a reușit să obțină de la ea promisiunea că n-o să-și mai vadă prietenul cu coșuri.

Cu o zi înainte de a pleca, au făcut dragoste pentru prima oară de cînd s-au reîntîlnit. Ea a fost blîndă, veselă și apetisantă.

Îndeminarea și tandrețea cu care a abordat-o au luat-o pe Zaphia prin surprindere.

— Cu cîte fete te-ai culcat de cînd ești în America ? l-a tachinat ea.

— N-a fost nici una care să mă intereseze cu adevărat, a răspuns el.

— Dar au fost destule încît să mă uiți, a adăugat ea.

— Nu te-am uitat niciodată, a mințit el sărutînd-o fiind convins că numai așa o va face să nu mai vorbească.

* * *

Primul lucru pe care Abel l-a făcut cînd a ajuns în New York a fost să-l caute pe George pe care l-a găsit într-o mansardă de pe strada East Third și fără slujbă. Uitase cum poate să arate o casă în care locuiesc douăzeci de familii. Mirosul de mîncare rîncedă se revărsa din fiecare cameră, la toalete nu curgea apa și în paturi dormeau alți oameni la fiecare douăzeci și patru de ore. Brutăria, se pare, că fusese închisă, iar unchiul lui George își găsise de lucru la o moară mare, la periferia New York-ului, unde nu-l putuse lua și pe George. George n-a stat cîtuși de puțin pe gînduri cînd Abel i-a propus să lucreze la grupul Richmond, fiind gata să accepte orice post.

Înainte de a se întoarce împreună cu George la Chicago spre a-și stabili cartierul general în anexa Richmond, Abel a mai angajat încă trei salariați : un cofetar, un supraveghetor și un ospătar șef. Abel a fost încîntat de rezultatele călătoriei sale. Mai toate hotelurile de pe coasta de est își reduseseră personalul la minimum, ceea ce i-a permis să-și găsească cu ușurință oameni calificați, unii dintre ei chiar de la Plaza.

La începutul lui martie Abel și George au pornit într-un tur pe la celelalte hoteluri din grup. Abel a rugat-o pe Zaphia să vină cu ei, oferindu-i chiar și șansa de a lucra într-unul din hotelurile pe care și le va alege, dar ea nu voia să plece din Chicago, singurul oraș din America cu care era obișnuită. A făcut, totuși, un compromis acceptînd să locuiască în apartamentul lui Abel din anexa Richmond pe perioada cît el era plecat. George, care odată cu cetățenia americană căpătase și morala claselor de mijloc și o educație catolică, a început să-l pisează pe Abel cu avantajele căsătoriei, iar acesta, în singurătatea camerelor de hotel, lipsite de orice personalitate, devenise un ascultător atent.

N-a fost nici o surpriză pentru Abel cînd a constatat că și celelalte hoteluri erau conduse prost, unele din ele chiar

necinstit, dar şomajul ce cuprinsese întreaga ţară a determinat majoritatea personalului să-l întîmpine ca pe un salvator. Abel n-a mai făcut concedieri la scară mare, aşa cum procedase prima oară la Chicago. Mai toţi acei care-i cunoşteau reputaţia şi se temeau de metodele lui deja plecaseră. Cîteva capete au trebuit să cadă şi, în mod inevitabil, au fost ale acelora care lucrau la grupul Richmond de foarte multă vreme şi care nu puteau să-şi schimbe metodele prea puţin ortodoxe doar pentru simplul fapt că Davis Leroy era mort. În numeroase cazuri Abel a constatat că mutarea personalului de la un hotel la altul genera şi o nouă atitudine.

La sfîrşitul primului său an în funcţia de preşedinte al grupului Richmond se lucra cu jumătate din personalul folosit în trecut şi s-a înregistrat o pierdere doar de o sută de mii de dolari. Schimbarea de atitudine a personalului mai în vîrstă se făcea anevoie, dar încrederea lui Abel în viitorul grupului era molipsitoare.

Abel a hotărît să înceapă schimbările radicale încă din 1932. Şi-a dat seama că singurul mod pentru a obţine o îmbunătăţire rapidă a rentabilităţii era să-l lase pe fiecare director să-şi asume întreaga responsabilitate asupra hotelului şi să i se asigure o anume parte din profit, aşa cum procedase Davis Leroy cu el cînd îl angajase la Chicago Richmond.

Abel trecea neobosit de la un hotel la altul fără a sta mai mult de trei săptămîni la nici unul. Nu anunţa pe nimeni, în afară de credinciosul său George, care hotel urma să fie vizitat. Luni de zile nu şi-a ieşit din acest program epuizant decît pentru a o vedea pe Zaphia sau pe Curtis Fenton.

După evaluarea completă a situaţiei financiare a grupului, Abel a trebuit să ia unele hotărîri neplăcute. Cea mai drastică a fost să închidă temporar două hoteluri, în Mobile şi Charleston, la care pierderile erau atît de mari încît riscau să devină o povară pentru celelalte. Toţi angajaţii simţeau sabia deasupra capului, aşa că lucrau din ce în ce mai mult. De fiecare dată cînd se întorcea în micul său birou din anexa Richmond din Chicago, îl aştepta o mulţime de probleme ce trebuiau rezolvate: conducte sparte în băi, gîndaci în bucătării, certuri printre ospătari şi inevitabilul client nemulţumit care ameninţa cu darea în judecată.

Henry Osborne a reintrat în viața lui Abel cu o ofertă generoasă de 750.000 dolari din partea societății de asigurări Great Western Casuality care n-a putut găsi nici o probă că Abel ar fi fost implicat în incendiul pe care Desmond Pacey l-a pus la cale la Chicago Richmond. Mărturia locotenentului O'Malley s-a dovedit a fi de mare folos. Abel și-a dat seama că îi era dator acestuia cu mai mult decît un lapte de pasăre. Abel era fericit să se stabilească despăgubirea la ceea ce considera a fi un preț corect, dar Osborne i-a sugerat o sumă mai mare ca să-i dea și lui un procent din diferență. Abel, care în ciuda lipsurilor prin care trecuse nu recursese niciodată la fraudă, l-a privit pe Osborne după aceea cu o anumită reticență : dacă el putea cu atîta ușurință să-și înșele societatea la care lucra, fără nici o îndoială că nu-și va face nici un scrupul în a-l înfunda pe Abel cînd îi va veni bine.

* *
*

În primăvara lui 1932, Abel a fost oarecum surprins cînd a primit o scrisoare amicală de la Melanie Leroy, mult mai îmbietoare ca tonalitate, ceea ce altădată nu se întîmpla. A fost flatat, chiar emoționat și a sunat-o invitînd-o să ia cina cu el la Stevens, hotărîre pe care a regretat-o în momentul în care au intrat în restaurant pentru că acolo se afla Zaphia. Zaphia era obosită, vulnerabilă și cîtuși de puțin sofisticată. În contrast cu ea, Melanie arăta superb într-o rochie lungă, verde, de culoarea mentei, care-i scotea în relief formele trupului. Ochii, pesemne căpătînd curaj de la rochie, păreau mai verzi și mai captivanți ca oricînd.

— Arăți excelent, Abel, și mă bucur, a spus ea cînd s-au așezat la o masă din mijlocul restaurantului. Și, bineînțeles, toată lumea știe cît de bine conduci grupul Richmond.

— Grupul Baron, a corectat-o Abel.

Ea a roșit ușor.

— Nu mi-am dat seama că ai schimbat numele.

— Da, l-am schimbat anul trecut, a mințit Abel.

De fapt, el se hotărîse chiar în acel moment ca fiecare hotel din grup să fie cunoscut ca hotelul Baron. S-a întrebat cum de nu-i venise ideea mai demult.

— Un nume potrivit, a spus Melanie zîmbind.

Zaphia a pus supa de ciuperci în fața lui Melanie cu un oarecare zgomot, care pentru Abel spunea foarte multe. Cîțiva stropi aproape că au sfîrșit pe rochia verde, de culoarea mentei.

— N-ai slujbă? a întrebat-o Abel mîzgălind cuvintele „Grupul Baron" pe spatele meniului.

— Nu, nu în momentul de față, dar lucrurile par să se îndrepte puțin. În acest oraș, o femeie cu o diplomă în arte liberale trebuie să stea și să aștepte ca fiecare bărbat să fie angajat și numai după aceea poate spera și ea să găsească de lucru.

— Dacă ai să vrei vreodată să lucrezi la grupul Baron, a spus Abel accentuînd ușor numele, nu trebuie decît să-mi dai de veste.

— Nu, nu, a spus Melanie. Deocamdată nu este cazul.

A schimbat rapid subiectul discuției canalizînd-o spre muzică și teatru. Conversația cu Melanie îl stimula pe Abel; ea l-a tachinat, dar cu inteligență. L-a făcut să se simtă mult mai plin de încredere în el în compania ei, lucru care nu prea se întîmplase în trecut. Masa s-a prelungit pînă după ora unsprezece și, cînd toți au părăsit restaurantul inclusiv Zaphia, care-i privise cu ochi înroșiți și amenințători, el a condus-o pe Melanie acasă, iar de data asta ea a fost cea care l-a invitat la un pahar de băutură. A luat loc la capătul unei canapele și ea i-a turnat whisky, care încă era prohibit și a pus o placă la gramofon.

— Nu pot să stau prea mult, a spus Abel. Mîine am o zi foarte aglomerată.

— Nu te grăbi să pleci, Abel. Seara asta a fost atît de frumoasă, exact ca pe vremuri.

S-a așezat lîngă el și rochia i s-a ridicat deasupra genunchilor. Nu chiar ca pe vremuri, și-a zis el în gînd. Ce picioare extraordinare! N-a făcut nici o încercare de a-i rezista cînd Melanie s-a lipit de el. Peste cîteva clipe s-a trezit că o sărută — sau ea l-a sărutat? Și-a plimbat mîinile peste acele picioare formidabile, apoi i-a mîngîiat sînii și de data asta ea nu l-a mai respins, părea că-i face plăcere. Melanie a fost cea care, în cele din urmă, l-a luat de mînă și l-a condus în dormitor. A strîns cuvertura de pe pat, s-a întors cu spatele și l-a rugat să-i desfacă fermoarul. Abel i-a dat ascultare fără să-i vină a crede și a stins lumina înainte de a se dezbrăca. După aceea i-a fost ușor să pună

în practică tot ce îl învățase Joyce. În mod cert, nici lui Melanie nu-i lipsea experiența ; lui Abel nu i-a plăcut niodată să facă amor ore în șir, așa că s-a cufundat mulțumit într-un somn adînc.

Dimineața Melanie i-a pregătit micul dejun și a încercat să-i intuiască toate dorințele pînă a venit timpul să plece.

— Am să urmăresc cu mare interes grupul Baron și nu pentru că aș avea dubii că nu va fi un succes, i-a spus ea.

— Mulțumesc pentru micul dejun și pentru noaptea memorabilă, i-a spus el.

— Sper că o să ne mai vedem curînd, a adăugat Melanie.

— Mi-ar face plăcere, a spus Abel.

L-a sărutat pe obraz așa cum ar proceda o soție cînd soțul ei pleacă la slujbă.

— Mă întreb cu ce fel de femeie ai să te căsătorești în cele din urmă, a spus Melanie inocent în timp ce-i ținea lui Abel pardesiul.

El a privit-o și i-a zîmbit bonom.

— Cînd am să iau această hotărire, Melanie, poți să fii sigură că am să țin cont de părerile tale.

— Cum adică ? l-a întrebat ea timid.

— Pur și simplu, am să-ți urmez sfatul, i-a răspuns Abel cînd a ajuns la ușă. O să-mi găsesc o poloneză frumoasă, care o să vrea să se mărite cu mine.

* * *

Abel și Zaphia s-au căsătorit o lună mai tîrziu. Vărul Zaphiei, Janek, a fost cel care a adus-o la altar, iar George a fost cavaler de onoare. Petrecerea a avut loc la Stevens, iar masa și dansul s-au prelungit pînă noaptea tîrziu. Prin tradiție, fiecare bărbat plătea o sumă modică pentru a dansa cu Zaphia, iar George a transpirat făcînd ocolul salonului și fotografiind musafirii în diverse combinații. După ce la miezul nopții s-au servit bucate poloneze, cu vin, brandy și vodcă Danzig, Abel și Zaphia au fost lăsați să se retragă în apartamentul mirilor, însoțiți de lacrimi din partea femeilor și zîmbete cu subînțelesuri din partea bărbaților.

În dimineața următoare Abel a fost plăcut surprins cînd Curtis Fenton i-a spus că nota de la Stevens a fost achitată de

domnul Maxton care dorea să fie considerată ca dar de nuntă. Cu banii pe care i-a economisit în acest fel, Abel a cumpărat o casă micuță pe Rigg Street.

Pentru prima oară în viața sa, Abel avea o casă a lui proprie.

21

În februarie 1934, William s-a hotărît să-și ia o lună de concediu și să meargă în Anglia înainte de a lua o hotărîre definitivă în privința viitorului său ; se gîndise chiar să demisioneze din consiliul de administrație, dar Matthew l-a convins că, în împrejurări similare, tatăl său nu ar fi procedat astfel. Se părea că înfrîngerea prietenului său îl afectase pe Matthew mai mult decît pe însuși William. De două ori în cursul săptămînii următoare el a venit la bancă dînd semne evidente de proastă dispoziție și a lăsat lucrări importante neterminate. William a hotărît să nu comenteze în nici un fel aceste incidente și l-a invitat pe Matthew să ia masa cu el și Kate în seara aceea. Matthew a refuzat pretextînd că are o mulțime de lucrări pe care trebuie să le pună la punct. William n-ar fi dat nici o atenție refuzului dacă Matthew n-ar fi cinat în acea seară la Rîtz Carlton cu o femeie foarte atrăgătoare, despre care William ar fi jurat că este căsătorită cu unul dintre directorii de la Kane și Cabot. Kate n-a spus nimic, decît că Matthew nu arăta prea bine.

William, preocupat de apropiata sa plecare în Europa, nu a dat atenție comportării ciudate a prietenului său cum, probabil, ar fi făcut în alte împrejurări. În ultimul moment, William și-a dat seama că n-o să poată sta singur o lună în Anglia și a rugat-o pe Kate să-l însoțească. Spre surprinderea și încîntarea lui, ea a acceptat.

William și Kate au călătorit spre Anglia cu vaporul *The Mauritania* în cabine separate. Odată ajunși s-au instalat la hotelul Rîtz în camere separate și chiar la etaje diferite, după care William s-a prezentat la sucursala londoneză a băncii Kane și Cabot din Lombard Street spre a verifica activitatea acesteia, ceea ce constituia, de altfel, și scopul călătoriei în Anglia. Starea morală era bună și se vedea clar că Tony Simmons fusese un director apreciat aici ; așa că pentru William nu a prea mai rămas mare lucru de făcut decît să-și murmure acordul.

William şi Kate au petrecut două săptămini extraordinare în Londra, Hampshire şi Lincolnshire, vizitînd şi locul de peste douăsprezece mii de acri pe care William îl cumpărase cu cîteva luni mai înainte. Profitul financiar dintr-un teren agricol nu este niciodată mare, i-a explicat William lui Kate, dar terenul se va afla întotdeauna acolo, dacă se va întîmpla ca lucrurile să meargă din nou prost în America.

Cu citeva zile înainte de a se întoarce în America, Kate şi-a exprimat dorinţa de a vedea Oxfordul şi William a fost de acord s-o ducă cu maşina a doua zi dimineaţa devreme. A închiriat un Morris nou, un tip de maşină pe care nu mai şofase niciodată. Au petrecut o zi în oraşul universitar vizitînd colegiile : Magdalen, situat pe malul rîului, era superb ; Christchurch li s-a părut grandios, dar îi lipsea curtea interioară înconjurată de coloane ; la Merton s-au lungit pe iarbă şi au visat.

— Nu este permis să staţi pe iarbă, domnule, a spus portarul colegiului.

Au rîs şi au plecat ţinîndu-se de mînă ca doi studenţi şi s-au plimbat pe malul rîului urmărînd cu privirea bărcile. William nu-şi mai putea imagina viaţa, în continuare, trăind separat de Kate.

După-amiaza au pornit-o înapoi spre Londra şi cînd au ajuns la Henley-on-Thames, s-au oprit la Bell Inn, un han situat pe malul rîului, ca să bea un ceai. După plăcinte şi ceai englezesc foarte tare (Kate s-a aventurat şi l-a băut adăugînd foarte puţin lapte, dar William l-a diluat cu apă fierbinte), Kate a propus să se întoarcă înainte de lăsarea întunericului pentru a vedea ţinutul, dar, cînd William a răsucit cheia în contact, în ciuda efortului repetat, Morris-ul n-a mai vrut să pornească. În cele din urmă, a renunţat şi, pentru că se făcea tîrziu, au hotărît să petreacă noaptea la Henley. S-au reîntors la Bell Inn, la recepţie, şi au cerut două camere.

— Ne pare rău, domnule, dar nu mai avem liberă decît o singură cameră cu un pat dublu, le-a spus recepţionerul.

William a ezitat o clipă şi apoi a spus :

— O luăm.

Kate a părut oarecum surprinsă, dar n-a spus nimic ; recepţionerul s-a uitat la ea mirat.

— Domnul şi doamna... ă-ă... ?

— Domnul şi doamna William Kane, a spus William ferm. Ne vom întoarce curînd.

— Să vă duc bagajele în cameră, domnule? a întrebat portarul.

— Nu avem, a răspuns William zîmbind.

— Da, văd, domnule.

Kate, nedumerită, l-a urmat pe William de-a lungul străzii principale din Henley pînă s-a oprit în fața bisericii parohiale.

— Pot să te întreb ce facem, William? a zis Kate.

— Ceva ce ar fi trebuit să fac cu mult timp în urmă, draga mea.

Kate n-a mai pus nici o întrebare. Cînd au intrat în sacristie au găsit un slujitor al bisericii așezînd unele peste altele niște cărți de psalmi.

— Unde îl pot găsi pe preot? l-a întrebat William.

Omul s-a îndreptat de șale, desfășurîndu-se cît era de lung și l-a privit cu milă.

— În casa parohială, cred.

— Unde este casa parohială? a întrebat William.

— Sînteți american, nu-i așa, domnule?

— Da, a răspuns William începînd să se impacienteze.

— Casa parohială este lîngă biserică, nu? a spus slujitorul.

— Cred că da, a spus William. Puteți să mai stați aici zece minute?

— De ce-aș face-o, domnule?

William a scos o bancnotă albă, mare, de cinci lire din buzunarul interior de la haină și a despăturit-o.

— Să zicem cincisprezece minute, ca să fie mai sigur, vă rog.

Omul a cercetat cu atenție hîrtia de cinci lire și a spus:

— Americani. Da, domnule.

William l-a lăsat să se uite mai departe la bancnota de cinci lire și s-a grăbit să iasă cu Kate din biserică. Cînd a trecut pe lîngă avizierul de la intrare a văzut scris: „Preotul acestei parohii este părintele Simon Tukesbury, licențiat în litere (Canterbury)". Alături, prinsă într-un cui, se afla o notiță despre noul acoperiș al bisericii, care declara destul de timid că orice bănuț depus va fi de mare ajutor pentru a se strînge suma necesară de cinci sute de lire. William și-a grăbit pașii pe cărarea ce ducea spre casa parohială cu Kate la o oarecare distanță în urma lui. Cînd a bătut cu hotărîre în ușă, i-a deschis o doamnă grăsuță, rumenă în obraji și surîzătoare.

— Doamna Tukesbury? a întrebat William.

— Da, a răspuns ea zimbind.

— Aş putea vorbi cu soţul dumneavoastră ?

— Îşi ia ceaiul în momentul de faţă. Aţi putea reveni puţin mai tîrziu ?

— Mă tem că este destul de urgent, a insistat William.

Kate, care ajunsese şi ea lîngă el, n-a spus nimic.

— Ei bine, în cazul acesta, cred că ar fi de preferat să intraţi.

Casa parohială era de la începutul secolului al XVI-lea. iar în camera micuţă din faţă strălucea un foc de lemne îmbietor. Preotul, un bărbat înalt, uscăţiv, care mînca sandvişuri cu felii subţiri de castravete, s-a ridicat în picioare ca să-i întîmpine.

— Bună ziua, domnule... ?

— Kane, părinte, William Kane.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane ?

— Eu şi cu Kate, a spus William, vrem să ne căsătorim.

— O, ce drăguţ, a spus doamna Tukesbury.

— Da, într-adevăr, a zis preotul. Sînteţi din această parohie ? Nu-mi amintesc...

— Nu, domnule. Sînt american. Aparţin de parohia St. Paul din Boston.

— Massachusetts, presupun, nu Lincolnshire, a spus reverendul Tukesbury.

— Da, a confirmat William care uitase pentru moment că exista un Boston şi în Anglia.

— Splendid, a exclamat preotul înălţîndu-şi mîinile de parcă ar fi fost gata să dea binecuvîntarea. Şi ce dată aţi hotărît pentru această unire a sufletelor ?

— Acum, părinte.

— Acum ? a întrebat pastorul uimit. Nu cunosc tradiţiile din Statele Unite privind acest ceremonial sacru şi solemn al căsătoriei, domnule Kane, deşi prin ziare s-a scris despre nişte incidente ciudate în care au fost implicaţi unii dintre compatrioţii dumneavoastră din California. Totuşi, consider că este de datoria mea să vă spun că acele obiceiuri încă n-au fost acceptate la Henley-on-Thames. În Anglia, domnule, este obligatoriu să locuiţi o lună completă într-o parohie înainte de a vă putea căsători, iar strigările se cer a fi făcute de trei ori, la date diferite, numai dacă nu există cumva împrejurări cu totul speciale. Dar chiar şi în cazul acestora eu ar trebui să obţin dispensă de la episcop, iar acest lucru nu ar fi posibil

mai devreme de trei zile, a adăugat domnul Tukesbury, care acum își ținea mîinile strîns lipite de corp.

Kate a vorbit pentru prima oară :

— De cît mai aveți nevoie pentru noul acoperiș ?

— A, acoperișul. Asta este o poveste tristă asupra căreia nu vreau să mă opresc acum, știți, la începutul secolului al XI-lea...

— Cît mai aveți nevoie ? a întrebat William strîngînd-o mai tare pe Kate de mînă.

— Noi sperăm că vom putea să strîngem cinci sute de lire. Pînă acum, ne-am descurcat destul de bine, am adunat douăzeci și șapte de lire patru șilingi și patru penny doar în șapte săptămîni.

— Nu, nu dragă, a intervenit doamna Tukesbury. Nu ai pus la socoteală și o liră, unsprezece șilingi și doi penny pe care i-am strîns la tombola de săptămîna trecută.

— Într-adevăr, nu i-am pus, draga mea. Ce lipsă de considerație din partea mea să trec cu vederea contribuția ta personală. Asta fac laolaltă... a spus reverendul Tukesbury încercînd să adune cifrele în gînd și înălțîndu-și privirile spre cer pentru inspirație.

William și-a scos portmoneul din buzunarul interior de la haină, a completat un cec de cinci sute de lire și i l-a înmînat în tăcere preotului Tukesbury.

— Știți... da, văd că sînt împrejurări speciale, domnule Kane, a spus pastorul surprins. Tonul s-a schimbat. Ați fost vreunul dintre dumneavoastră căsătorit pînă acum ?

— Da, a spus Kate. Soțul meu a murit într-un accident de avion în urmă cu mai mult de patru ani.

— O, ce îngrozitor, a spus doamna Tukesbury. Îmi pare atît de rău, n-am...

— Liniște, draga mea, a spus omul lui Dumnezeu, fiind acum mai interesat de acoperișul bisericii decît de sentimentele soției sale. Și dumneavoastră, domnule ?

— N-am mai fost căsătorit, a spus William.

— Va trebui să-i telefonez episcopului.

Strîngînd în mînă cecul lui William, reverendul a dispărut în camera de alături.

Doamna Tukesbury i-a invitat să ia loc și le-a oferit platoul cu sandvișuri cu castraveți. Ea a continuat să flecărească, dar cuvintele ei nu mai ajungeau pînă la William și Kate care rămăseseră uitîndu-se pierduți unul în ochii celuilalt.

Preotul s-a întors după ce ei mîncaseră trei sandvișuri cu castraveți.

— Este destul de neobișnuit, foarte neobișnuit, dar episcopul s-a învoit cu condiția, domnule Kane, ca mîine dimineață să informați Ambasada Americană și apoi episcopul dumneavoastră de la St. Paul din Boston... Massachusetts, imediat ce vă veți reîntoarce acasă.

El încă mai ținea strîns în mînă cecul de cinci sute de lire.

— Tot ceea ce ne trebuie acum sînt doi martori, a continuat el. Soția mea poate fi unul și să sperăm că omul care se ingrijește de biserică încă se mai află aici, așa că ar putea fi cel de al doilea.

— Sînt sigur că mai este, a spus William.

— Cum puteți fi atît de sigur ,domnule Kane ?

— Mă costă un procent.

— Un procent ? a spus reverendul Tukesbury nedumerit.

— Un procent din acoperișul dumneavoastră, a spus William.

Preotul i-a condus pe William, Kate și soția sa de-a lungul potecii care ducea spre biserică și a clipit din ochi cînd l-a văzut pe omul de serviciu așteptînd.

— Într-adevăr, văd că domnul Sprogget a rămas la datorie... El n-a făcut niciodată asta pentru mine ; este evident că aveți modul dumneavoastră personal de a convinge, domnule Kane.

Simon Tukesbury și-a pus sutana și stîharul în timp ce omul de serviciu urmărea scena fără să-i vină a-și crede ochilor.

William s-a întors spre Kate și a sărutat-o cu tandrețe.

— Știu că este o întrebare stupidă în împrejurările de față, dar vrei să te căsătorești cu mine ?

— Doamne Dumnezeule, a exclamat reverendul Tukesbury care nu luase niciodată în van numele Domnului în cei cincizeci și șapte de ani ai săi. Adică vreți să spuneți că pînă acum nici măcar nu ați întrebat-o ?

După cincisprezece minute domnul și doamna William Kane au părăsit biserica parohială din Henley-on-Thames, Oxfordshire. Doamna Tukesbury trebuise să facă rost de inel în ultimul moment și-l luase de la perdeaua din sacristie. Reverendul Tukesbury s-a ales cu un nou acoperiș, iar domnul Sprogget cu o lungă poveste pe care a depănat-o la The Green Man unde și-a cheltuit aproape toate cele cinci lire.

Cînd au ieşit din biserică, preotul i-a dat lui William o bucată de hîrtie.

— Doi şilingi şi şase penny, vă rog.

— Pentru ce ? l-a întrebat William.

— Certificatul dumneavoastră de căsătorie, domnule Kane.

— Ar fi trebuit să îmbrăţişaţi cariera bancară, domnule pastor, i-a spus William dîndu-i jumătate de coroană.

Şi-a condus mireasa într-o tăcere plină de fericire de-a lungul străzii principale către Bell Inn. Au luat masa în linişte în restaurantul cu bîrne de stejar din secolul al XV-lea şi s-au dus la culcare puţin mai tîrziu de ora nouă. Cînd au dispărut pe scara veche de lemn spre camera lor, recepţionerul s-a întors spre portar şi i-a făcut semn cu ochiul.

— Dacă ei sînt căsătoriţi, atunci eu sînt regele Angliei.

William a început să fredoneze imnul regal „Dumnezeu să-l ocrotească pe rege".

În dimineaţa următoare domnul şi doamna Kane au servit un mic dejun frugal în timp ce le-a fost reparată maşina (Tatăl lui William i-ar fi spus că nu-i trebuia decît o curea nouă la ventilator). Un ospătar tînăr le-a turnat cafea.

— O vrei simplă sau să-ţi pun puţin lapte ? a întrebat William inocent.

Un cuplu mai în vîrstă a zîmbit cu înţelegere spre ei.

— Cu lapte, te rog, a spus Kate întinzîndu-şi braţul peste masă şi atingînd cu tandreţe mîna lui William.

El i-a zîmbit devenind brusc conştient că toţi din restaurant se uitau la ei.

Au pornit înapoi spre Londra în dimineaţa răcoroasă de început de primăvară. Au străbătut localitatea Henley, au traversat Tamisa şi apoi ţinuturile Berkshire şi Middlesex.

— Ai observat ce privire ţi-a aruncat în dimineaţa asta portarul, draga mea ? a întrebat-o William.

— Da. Cred că ar fi trebuit să-i arătăm certificatul de căsătorie.

— Nu, nu, l-ai fi lipsit de imaginea pe care şi-a făcut-o despre femeia americană de moravuri uşoare. Ultimul lucru pe care ar fi dorit să-l spună soţiei sale cînd se va întoarce diseară acasă este acela că noi eram, într-adevăr, căsătoriţi.

Cînd s-au întors la Ritz, exact la timp ca să ia prînzul, recepţionerul a fost surprins în clipa în care William a decomandat camera lui Kate. Mai tîrziu a fost auzit comentînd :

— Tînărul Kane părea să fie un gentleman desăvîrşit. Distinsul său tată niciodată nu s-ar fi comportat în acest mod.

William şi Kate au luat vaporul *The Aquitania* spre New York, după ce mai întîi au trecut pe la Ambasada Americană din Grosvenor Gardens spre a-l informa pe consul de noul lor statut de oameni căsătoriţi. Consulul le-a dat un formular imens de completat, le-a cerut o liră şi i-a lăsat să aştepte mai mult de o oră. Se pare că Ambasada Americană nu avea nevoie de un acoperiş nou. William a vrut să meargă la magazinul de bijuterii Cartier din Bond Street ca să cumpere o verighetă de aur, dar Kate nici n-a vrut să audă — nimic nu o va despărţi de preţiosul ei inel de perdea.

*
* *

Pentru William devenea tot mai dificil să lucreze în Boston sub conducerea lui Tony Simmons. Propunerile noii politici economice a administraţiei F. D. Roosevelt se transformau cu o rapiditate fără precedent în legi, iar William şi Tony Simmons nu puteau să cadă de acord în privinţa implicaţiilor pe care le vor avea asupra investiţiilor, dacă vor fi bune sau rele. Extinderea — cel puţin pe un front — a devenit cu neputinţă de oprit cînd Kate a anunţat curînd după întoarcerea din Anglia că este gravidă, veste care i-a umplut de bucurie pe soţul şi părinţii ei. William a încercat să-şi modifice orele de birou în funcţie de noul său statut de bărbat însurat, dar s-a trezit că rămînea la masa de lucru din ce în ce mai des în înăbuşitoarele seri de vară. Kate, fericită în rochia ei înflorată şi largă de gravidă, supraveghea metodic decorarea camerei copilului din Casa Roşie. Pentru prima oară în viaţa sa William a descoperit că putea să-şi lase munca şi că aştepta cu nerăbdare să plece de la birou. Dacă nu-şi termina lucrările le lua cu el acasă, obicei pe care şi l-a păstrat tot restul vieţii.

În vreme ce Kate şi copilul ce urma să se nască pe la Crăciun îi aduceau lui William o mare bucurie, Matthew îi producea din ce în ce mai multe neplăceri. Se apucase zdravăn de băut şi venea la slujbă tîrziu, fără nici o explicaţie. Pe măsură ce lunile treceau, William descoperea că nu se mai putea baza pe judecata prietenului său. La început n-a spus nimic sperînd că nu era decît o reacţie — care putea trece repede — la restricţiile Prohibiţiei. Dar n-a fost şi lucrurile au mers din rău în mai rău. Ultima picătură a venit într-o

dimineață de noiembrie cînd Matthew a ajuns la birou cu o întîrziere de două ore, într-o stare de mahmureală evidentă și a făcut o greșeală simplă vînzînd o investiție importantă ceea ce i-a adus unui client o pierdere, lipsindu-l de un profit considerabil. William și-a dat seama că sosise timpul unei confruntări directe. Matthew și-a recunoscut vina și și-a cerut scuze plin de căință. William a fost mulțumit că a pus lucrurile la punct și era gata să propună să ia prînzul împreună cînd secretara, contrar obiceiului, a dat buzna în birou.

— Soția dumneavoastră, domnule Kane, a fost dusă la spital.

— De ce ? a întrebat William nedumerit.

— Copilul, a spus secretara.

— Dar nu trebuia să nască decît peste cel puțin șase săptămîni, a spus William fără a-i veni a da crezare celor auzite.

— Știu, domnule director, dar doctorul MacKenzie părea destul de îngrijorat și voia să mergeți la spital cît puteți de repede.

Matthew, care cu o clipă mai înainte arăta ca un om pe care nu poți să pui nici o bază, a preluat inițiativa și l-a dus pe William cu mașina la spital. Amintirile despre moartea mamei lui William și fiica ei născută moartă i-au năpădit pe amîndoi.

— Doamne, te rog, n-o lua pe Kate, a spus el în timp ce ducea mașina în parcajul spitalului.

N-a fost nevoie ca William să fie condus în aripa ocupată de Maternitatea Anne Kane pe care Kate o deschisese oficial doar cu șase luni în urmă. A găsit o asistentă medicală în fața sălii de nașteri care i-a spus că soția lui pierduse mult sînge și că doctorul MacKenzie era cu ea. William măsura coridorul în sus și în jos neajutorat, așteptînd paralizat, exact cum făcuse cu ani în urmă. Scena îi era mult prea familiară. Cît de lipsit de importanță era faptul de a nu fi președintele băncii în comparație cu pierderea lui Kate. Cînd îi spusese ultima oară „Te iubesc" ? Matthew patrula holul alături de William, se așeza odată cu el, se ridica în picioare odată cu el, dar n-a scos o vorbă. William se uita la ceas de fiecare dată cînd o soră intra sau ieșea din sala de nașteri. Secundele s-au transformat în minute, minutele în ore. În cele din urmă, a apărut doctorul MacKenzie cu fruntea strălucind de broboane de transpirație și cu o mască chirurgicală care îi acoperea nasul

și gura. William n-a putut citi nimic pe chipul doctorului pînă nu și-a scos masca, cînd a apărut un zîmbet larg.

— Felicitări, William, ai un băiat, iar Kate este bine.

— Mulțumesc lui Dumnezeu, a spus William sprijinindu-se de brațul lui Matthew.

— Oricît de mult îl respect pe bunul Dumnezeu, a spus doctorul MacKenzie, cred că și mie mi-a dat ceva bătaie de cap această naștere.

William a rîs.

— Pot s-o văd pe Kate ?

— Nu, nu chiar acum. I-am dat un sedativ și a adormit. A pierdut prea mult sînge, dar pînă mîine dimineață va fi bine. Poate puțin slăbită, dar va fi gata să te vadă. Însă nimic nu te poate opri ca să-ți vezi fiul. Dar să nu fii surprins de cît este de mic ; nu uita, nașterea a fost înainte de termen.

Doctorul i-a condus pe William și Matthew de-a lungul coridorului oprindu-se într-un salon în care s-au uitat printr-un panou de sticlă la șase capete micuțe și roz ce se zăreau în niște paturi micuțe.

— Acela, a spus doctorul MacKenzie arătînd spre copilul care abia fusese adus.

William a privit neîncrezător spre fața mică și urîtă, imaginea lui despre un fiu frumos, care să stea eventual și în picioare, evaporîndu-i-se rapid din minte.

— Ei bine, un lucru pot să-ți spun despre mica creatură, i s-a adresat doctorul MacKenzie înveselit. Arată mult mai bine decît tine la aceeași virstă și nu s-ar putea zice că acum ești prea urît.

William a rîs ușurat.

— Ce nume ai de gînd să-i pui ?

— Richard Higginson Kane.

Doctorul l-a bătut pe umăr cu afecțiune pe proaspătul tată.

— Nădăjduiesc că am să trăiesc destul ca să-l aduc pe lume și pe primul născut al lui Richard.

William l-a sunat imediat pe rectorul de la St. Paul care l-a înregistrat pe băiat pentru anul 1943 și apoi proaspătul tată și Matthew s-au îmbătat zdravăn, iar în dimineața următoare amîndoi au venit tîrziu la spital ca s-o vadă pe Kate. William l-a dus pe Matthew ca să se mai uite o dată la tînărul Richard.

— Urîtă creatură a spus Matthew. Nu seamănă deloc cu frumoasa lui mamă.

— La fel mi-am zis şi eu, a spus William.

— Totuşi, seamănă leit cu tine.

William s-a reîntors în rezerva lui Kate care era plină de flori.

— Îţi place fiul ? şi-a întrebat Kate soţul. Seamănă aşa de mult cu tine.

— Următoarea persoană care mai spune asta am s-o pocnesc. Este cea mai urîtă mogîldeaţă pe care am văzut-o vreodată.

— O, nu, a spus Kate cu o indignare prefăcută, este superb.

— Un chip pe care numai o mamă l-ar putea iubi, a spus William şi şi-a îmbrăţişat soţia.

Ea s-a cuîbărit la pieptul lui, fericită de fericirea lui.

— Ce ar fi spus bunica Kane despre primul nostru copil care şi-a făcut intrarea în lume la mai puţin de opt luni de la căsătoria noastră ? „Nu vreau să par rea, dar orice născut înainte de cincisprezece luni de la nuntă nu este o notă bună pentru părinţii lui ; mai devreme de nouă luni, categoric este de neacceptat", a imitat-o William pe bunica sa. Apropo, Kate, am uitat să-ţi spun ceva înainte de a fi adusă pe sus la spital.

— Ce anume ?

— Te iubesc.

Kate şi tînărul Richard au trebuit să mai stea în spital aproape trei săptămîni. Abia după Crăciun Kate şi-a recăpătat întreaga vitalitate. Pe de altă parte, Richard creştea ca o buruiană lăsată de capul ei, nimeni nu-l informase că era un Kane şi ca atare n-ar fi trebuit să facă asemenea lucruri. William a fost primul bărbat din familia Kane care a schimbat scutece şi a împins un cărucior. Kate era foarte mîndră de el şi oarecum surprinsă. William i-a spus lui Matthew că ar cam fi vremea şi pentru el să-şi găsească o fată şi să-şi întemeieze un cămin.

Matthew a rîs ironizîndu-l :

— Categoric, începi să îmbătrîneşti. Aştept să-ţi văd şi nişte fire albe în păr.

Unul sau două deja îi apăruseră în timpul luptei pentru postul de preşedinte al băncii. Matthew nu le observase.

* * *

William n-ar putea spune exact cînd anume relaţia lui cu Tony Simmons a început să se deterioreze. Tony a continuat să se opună la orice sugestie pe care i-o făcea, iar atitudinea lui negativă l-a determinat pe William să se gîndească din nou foarte serios ca să-şi dea demisia. Matthew nu-i era de nici un ajutor pentru că se întorsese la vechiul său obicei de a bea peste măsură. Perioada de ameliorare nu durase decît cîteva luni, iar acum trăgea la măsea mai abitir decît înainte şi sosea în fiecare dimineaţă la bancă cu cîteva minute întîrziere. William nu prea ştia cum să procedeze şi vrînd-nevrînd s-a trezit că trebuia mereu să ducă la capăt şi munca lui Matthew. La sfîrşitul fiecărei zile William verifica întotdeauna corespondenţa lui Matthew şi răspundea la scrisorile pe care acesta nu le rezolvase.

În primăvara lui 1936, dat fiind că investitorii au căpătat mai multă încredere şi depunătorii au reapărut, William a considerat că venise timpul să facă unele tentative spre a se reîntoarce la bursă, dar Tony i-a respins propunerea imediat printr-un memorandum adresat comitetului financiar. William a intrat ca o furtună în biroul lui Tony întrebîndu-l dacă demisia lui era binevenită.

— Categoric nu, William. Pur şi simplu, vreau ca tu să fii conştient că întotdeauna politica mea a fost să conduc această bancă într-o manieră conservatoare şi că nu doresc ca în mod nechibzuit să irosim pe piaţă banii investitorilor noştri.

— Dar pierdem afaceri sigure în favoarea altor bănci dacă stăm pe margine şi alţii profită de situaţia actuală. Bănci pe care în urmă cu zece ani nici măcar nu le luam în consideraţie, în curînd au să ne depăşească.

— Să ne depăşească în ce, William? Nu în reputaţie. În profituri, rapide, poate, dar nu în reputaţie.

— Dar mă interesează profiturile, a spus William. Eu consider că este datoria băncii să obţină profituri bune pentru investitori, nu să marcheze trecerea timpului într-o manieră demnă de un gentleman.

— Eu prefer să rămînă pe loc decît să pierd reputaţia pe care această bancă şi-a cîştigat-o pe vremea bunicului şi tatălui tău, de-a lungul a peste o jumătate de secol.

— Da, dar amîndoi au căutat întotdeauna noi posibilităţi de extindere a activităţii băncii.

— Cînd timpurile erau bune, a spus Tony.

— Și rele, i-a replicat William.

— De ce ești atît de neliniștit, William ? Ai, totuși, mînă liberă în conducerea propriului tău departament.

— La dracu mînă liberă ! Blochezi tot ceea ce pare a sugera un proiect mai îndrăzneț.

— Haî să încercăm să fim onești unul față de celălalt, William. Unul din motivele pentru care sînt deosebit de prevăzător în ultimul timp este acela că nu te mai poți baza pe deciziile lui Matthew.

— Nu-l amesteca pe Matthew în asta. Tu pe mine mă blochezi ; eu sînt șeful departamentului.

— Nu pot să nu-l amestec pe Matthew. Aș dori să n-o fac. În fața consiliului de administrație eu sînt răspunzător pentru decizia finală în indiferent ce acțiune, iar el este omul cu poziția numărul doi în cel mai important departament al băncii.

— Da, și ca atare, responsabilitatea îmi revine mie pentru că eu sînt omul numărul unu din acel departament.

— Nu, William, nu poate rămîne numai responsabilitatea ta cînd Matthew vine beat la birou la ora unsprezece dimineața, indiferent cît de buni și de cîtă vreme sînteți voi prieteni.

— Nu exagera.

— Nu exagerez, William. De mai bine de un an banca îl duce în spate pe Matthew Lester și singurul lucru care m-a oprit să-mi exprim îngrijorarea în privința lui a fost relația ta personală foarte apropiată de el și familia lui. Nu m-aș supăra dacă mi-ar înmîna demisia. Altul în locul lui ar fi făcut-o de multă vreme, iar prietenii lui ar fi trebuit să-l sfătuiască în acest sens.

— Niciodată, a spus William. Dacă pleacă el, plec și eu.

— Treaba ta, William, a spus Tony. Prima mea responsabilitate este față de investitorii noștri, nu față de vechiul tău coleg de școală.

— Ai să ajungi să regreți această afirmație, Tony, a spus William ieșind ca o furtună din biroul președintelui și apoi s-a întors furios în camera lui.

— Unde este domnul Lester ? a întrebat cînd a trecut pe lîngă secretară.

— Încă nu a venit, domnule director.

William s-a uitat la ceas disperat.

— Spune-i că aș dori să-l văd imediat ce sosește.

— Da, domnule director.

William măsura biroul în sus și în jos injurînd în gînd. Tot ceea ce îi spusese Tony Simmons despre Matthew era adevărat, ceea ce nu făcea altceva decît să complice și mai mult lucrurile. A încercat să-și amintească de cînd începuseră toate acestea, căutînd să găsească o explicație. Gîndurile i-au fost întrerupte de secretară.

— Domnul Lester a sosit, domnule director.

Matthew a intrat în birou părînd destul de timid și cu semne certe de mahmureală. În ultimul an îmbătrînise mult, iar pielea își pierduse strălucirea atletică. William abia mai recunoștea în el omul care-i fusese cel mai bun prieten de aproape douăzeci de ani.

— Matthew, unde naiba ai fost ?

— Am dormit mai mult, a răspuns Matthew. Mă tem că m-am culcat cam tîrziu.

— Vrei să spui că ai băut prea mult.

— Nu, n-am băut prea mult. Am o nouă puicuță care m-a ținut treaz toată noaptea. Nu se mai satură deloc.

— Cînd ai să te oprești, Matthew ? Te-ai culcat cu aproape toate femeile necăsătorite din Boston.

— Nu exagera, William. Trebuie să fi mai rămas una sau două ; cel puțin așa sper. Și apoi nu uita miile de femei măritate.

— Nu este deloc nostim, Matthew.

— Ei, haide, William. Nu te înfuria.

— Să nu mă înfurii ? Chiar adineaori Tony a tăbărît pe capul meu din cauza ta și, în plus, știu că are dreptate. Te oprești în pat cu orice fustă și, ceea ce este mai rău, ai să te distrugi de atîta băutură. Judecata ta s-a făcut țăndări. De ce, Matthew ? Spune-mi, de ce. Trebuie să fie o explicație. Pînă acum un an erai omul cel mai de nădejde pe care l-am întîlnit vreodată. Ce se întîmplă cu tine, Matthew ? Ce pot eu să-i spun lui Tony Simmons ?

— Spune-i lui Simmons să se ducă dracului și să-și vadă de treburile lui.

— Matthew, ca să fim cinstiți, aceasta *este* treaba lui. Noi conducem o bancă, nu un bordel, iar tu ai venit aici ca director la recomandarea mea.

— Și acum eu nu corespund standardelor tale, asta vrei să spui ?

— Nu, nu spun asta.

— Atunci ce dracu' spui ?

— Apucă-te serios de muncă în următoarele săptămîni și în scurt timp toată lumea va fi dat uitării tot ce s-a întîmplat.

— Asta-i tot ce dorești ?

— Da, a răspuns William.

— Am să fac așa cum poruncițI, Stăpîne, a spus Matthew, apoi s-a răsucit pe călcîie și dus a fost.

— O, la dracu', a spus William.

În după-amiaza aceea William a vrut să cerceteze cu de-amănuntul dosarul unui client împreună cu Matthew, dar acesta nu părea a fi de găsit. Nu se întorsese la birou nici după masa de prînz și în ziua aceea nimeni nu l-a mai văzut. Pînă și bucuria de a-l duce pe Richard la culcare nu a putut să-i abată îngrijorarea lui William în privința lui Matthew. Richard deja putea să pronunțe „doi" și William a încercat să-l facă să spună „trei", dar el o ținea una și bună cu „tei".

— Dacă nu poți să spui „trei" cum crezi că ai să ajungi vreodată bancher ? și-a întrebat William fiul în momentul în care Kate tocmai intra în cameră.

— Poate că el o să se apuce de altceva mai meritoriu, a spus Kate.

— Ce este mai meritoriu decît să te ocupi de afaceri bancare ? a întrebat William.

— Ei bine, ar putea fi muzician, jucător de baseball sau chiar președintele Statelor Unite.

— O, din toate cele trei eu aș prefera să fie un jucător de baseball — este singura meserie din cele sugerate de tine în care cîștigă un salariu decent, a spus William în timp ce-l acoperea pe Richard cu pledul.

Ultimele cuvinte pe care le-a spus Richard înainte de a adormi au fost „Tei, tăticule". William s-a dat bătut. Nu era ziua lui norocoasă.

— Pari extenuat, dragul meu. Sper că n-ai uitat că sîntem invitați mai tîrziu la Andrew MacKenzie.

— Drace, petrecerea lui Andrew îmi ieșise total din minte. Cînd trebuie să fim acolo ?

Cam peste o oră.

— Ei bine, mai întîi vreau să fac o baie, să stau puțin în cadă.

— Credeam că acesta este privilegiul unei femei, a spus Kate.

— În seara asta am nevoie să fiu un pic remontat. Am avut o zi îngrozitoare.

— Tony te-a scos iar din fire ?

— Da, dar mă tem că de data asta are dreptate. S-a plîns de obiceiul pe care şi l-a făcut Matthew de a bea peste măsură. A devenit imposibil să te duci cu Matthew la vreo petrecere fără a fi necesar ca fiica mai mare, ca să nu mai amintim de eventualele soţii, să fie puse sub lacăt pentru propria lor siguranţă. Vrei să-mi pregăteşti baia ?

William a stat în cadă mai mult de o jumătate de oră şi Kate a trebuit să-l scoată afară înainte de a fi adormit. Deşi ea s-a îmbrăcat foarte repede, ei au ajuns la MacKenzie cu douăzeci de minute mai tîrziu, unde l-au găsit pe Matthew aproape în stare de ebrietate şi încercînd să se lege de soţia unui congresman. William a vrut să intervină, dar Kate l-a oprit.

— Nu te amesteca, i-a şoptit ea.

— Nu pot să stau cu mîinile în sîn şi să-l văd cum se prăbuşeşte în faţa mea, a spus William. Este prietenul meu cel mai bun. Trebuie să fac ceva.

Dar, în cele din urmă, a urmat sfatul lui Kate şi a avut o seară nefericită privindu-l pe Matthew cum devine din ce în ce mai beat. Tony Simmons, din celălalt capăt al camerei, se uita cu subînţeles la William care a fost uşurat cînd l-a văzut pe Matthew plecînd devreme, cu toate că în compania singurei femei libere de la petrecere. După plecarea lui Matthew, William a început să se relaxeze pentru prima oară în ziua aceea.

— Ce face micul Richard ? l-a întrebat Andrew MacKenzie.

— Nu reuşeşte să spună „trei", i-a răspuns William.

— S-ar putea ca pînă la urmă să se îndrepte spre o meserie de o cu totul altă natură, a spus doctorul MacKenzie.

— Exact aşa am gîndit şi eu, a intervenit Kate. Ce idee bună, William : ar putea ajunge doctor.

— Foarte probabil, a spus Andrew. Nu cunosc mulţi doctori care să ştie să numere mai departe de doi.

— Exceptînd doar cînd îţi trimit notele de plată, a spus William.

Andrew a rîs.

— Mai doreşti să iei un pahar, Kate ?

— Nu, mulțumesc, Andrew. Este timpul să mergem acasă. Dacă mai stăm, nu vor mai rămîne decît Tony Simmons și William, iar ei amîndoi știu să numere dincolo de doi, așa că va trebui ca noi toți să discutăm chestiuni bancare tot restul nopții.

— Așa-i, a încuviințat William. Îți mulțumim pentru frumoasa petrecere, Andrew. Apropo, trebuie să mă scuz pentru comportarea lui Matthew.

— De ce ? a întrebat doctorul MacKenzie.

— Ei, haide, Andrew. Nu numai că s-a îmbătat, dar n-a fost femeie care să nu se simtă în pericol dacă rămînea singură cu el.

— Și eu aș face la fel, dacă aș fi în starea lui, a spus Andrew MacKenzie.

— De ce spui asta, l-a întrebat William. Nu poți să-i aprobi comportamentul doar din cauza faptului că este singur.

— Nu, bineînțeles, dar încerc să-l înțeleg și-mi dau seama că aș putea și eu să fiu puțin iresponsabil dacă ar trebui să mă confrunt cu aceeași problemă.

— Ce vrei să spui ? l-a întrebat Kate.

— Dumnezeule, a exclamat doctorul MacKenzie. El este prietenul vostru cel mai bun și nu v-a spus ?

— Ce să ne spună ? au întrebat amîndoi deodată.

Doctorul MacKenzie a rămas holbîndu-se la ei, cu o expresie de neîncredere ce i se putea citi pe chip.

— Haideți în birou.

William și Kate l-au urmat pe doctor într-o cameră micuță, cu pereții aproape căptușiți cu cărți medicale, acoperite ici-colo de fotografii neînrămate din timpul studenției la Cornell.

— Te rog la loc, Kate, a spus el. William, eu am crezut că tu știi că Matthew este grav bolnav, pe moarte, de fapt, are boala lui Hodgkin. Știe de ea de peste un an.

William s-a prăbușit în fotoliu, pe moment fiindu-i imposibil să vorbească.

— Boala lui Hodgkin ?

— Inflamarea și mărirea ganglionilor limfatici, care aproape întotdeauna este fatală, a spus doctorul pe un ton profesional.

William și-a clătinat capul nevenindu-i a crede.

— De ce nu mi-a spus ?

— Vă știți de cînd erați elevi. Cred că este mult prea mîndru ca să împovăreze pe altcineva cu necazurile lui. Pre-

feră să moară în felul lui decît să lase ca alţii să-şi dea seama prin ce trece el. În ultimele şase luni l-am rugat cu insistenţă să-i spună tatălui său şi mi-am încălcat promisiunea pe care i-am făcut-o spunîndu-ţi ţie, dar nu pot să te las să-l învinovăţeşti pentru ceva asupra căruia el nu are absolut nici un control.

— Mulţumesc, Andrew, a spus William. Cum am putut să fiu atît de orb şi de stupid ?

— Nu te învinovăţi, a spus doctorul MacKenzie. Nu aveai cum să ştii.

— Nu există absolut nici o speranţă ? l-a întrebat William. Nu există clinici, specialişti care să trateze această boală ? Banii nu sînt o problemă...

— Banii nu pot să cumpere totul, William, iar eu am consultat trei dintre cei mai buni medici din America şi unul din Elveţia. Din păcate, toţi sînt de acord cu diagnosticul meu, iar ştiinţa medicală încă nu a descoperit un leac pentru boala lui Hodgkin.

— Cît mai are de trăit ? a întrebat Kate aproape în în şoaptă.

— Şase luni cel mult, dar mai probabil trei.

— Iar eu consideram că problemele mele sînt insurmontabile, a spus William. A strîns-o pe Kate de mînă, de parcă s-ar fi agăţat de un colac de salvare. Trebuie să plecăm, Andrew. Mulţumesc pentru că ne-ai spus.

— Ajutaţi-l în orice mod puteţi, a zis doctorul, dar pentru numele lui Dumnezeu, daţi dovadă de înţelegere. Lăsaţi-l să facă ce vrea. Sînt ultimele cîteva luni ale lui Matthew, nu ale voastre. Şi să nu afle cumva vreodată că eu ţi-am spus ceva.

William a dus-o acasă pe Kate cu maşina în tăcere. Cînd au sosit la Casa Roşie, William a sunat-o pe fata cu care plecase Matthew de la petrecere.

— Aş putea vorbi cu Matthew Lester ?

— Nu este aici, a răspuns o voce destul de iritată. M-a tîrît după el la clubul „In and Out", dar era deja beat cînd am ajuns acolo şi eu am refuzat să intru în acel loc cu el.

După aceea fata a închis.

Clubul „In and Out". William parcă văzuse atîrnînd plăcuţa cu numele respectiv, dar nu-şi putea aminti unde. A căutat adresa în cartea de telefon şi a plecat cu maşina în partea de nord a oraşului. În cele din urmă, după ce a mai întrebat

un trecător, a găsit clubul. William a bătut la ușă. Cineva a întredeschis-o atît cît i-a permis lanțul de siguranță.

— Sînteți membru ?

— Nu, a spus William tranșant și i-a strecurat fetei o bancnotă de zece dolari.

Lanțul de siguranță a fost îndepărtat și ușa s-a deschis. William a intrat înăuntru și s-a trezit în mijlocul ringului de dans părînd ușor desuet în costumul său de bancher, cu vestă și ca scos din cutie. Dansatorii, înlănțuiți doi cîte doi, i-au făcut loc să treacă fără a-i acorda nici o atenție. Ochii lui William îl căutau pe Matthew prin camera plină de fum, dar el nu era acolo. În cele din urmă, a avut impresia că recunoaște pe una din multele prietene întîmplătoare pe care le avea de la o vreme Matthew și pe care o văzuse într-o dimineață, devreme, ieșind din apartamentul prietenului său. Stătea într-un capăt al încăperii, picior peste picior, cu un marinar. William s-a dus la ea.

— Scuzați-mă, domnișoară, a spus el.

Ea și-a ridicat privirile, dar era evident că nu-l recunoștea pe William.

— Doamna este cu mine, așa că spală putina, i-a spus marinarul.

— L-ai văzut pe Matthew Lester ?

— Matthew ? a întrebat fata. Care Matthew ?

— Ți-am spus că ai greșit adresa, a zis marinarul ridicîndu-se în picioare.

— Dacă mai scoți încă un cuvînt te pocnesc, l-a avertizat William.

Marinarul mai văzuse o dată în viața lui o asemenea mînie în ochii cuiva și fusese cît pe-aici să rămînă chior în acea încăierare. S-a așezat iar pe scaun.

— Unde este Matthew ?

— Nu cunosc nici un Matthew, dragă.

Acum și ea era înfricoșată.

— Un băiat înalt de șase picioare și doi țoli, blond, îmbrăcat ca mine și beat, probabil.

— O, vrei să spui Martin. El își zice aici Martin, dragă, nu Matthew. Fetei a început să-i dispară teama. Stai să mă gîndesc, cu cine a plecat el în seara asta ? Și-a întors capul spre bar și a strigat către barman. Terry, cu cine a plecat Martin ?

Barmanul și-a mutat chiștocul de țigară stins din colțul gurii.

— Cu Jenny, a spus el și a pus țigara stinsă înapoi la locul ei.

— Jenny, așa-i, a spus fata. Să mă gîndesc, ea lucrează rapid. Niciodată nu lasă un bărbat să stea cu ea mai mult de o jumătate de oră, așa că ar trebui să-și facă apariția curînd.

— Mulțumesc, a spus William.

A așteptat aproape o oră la bar sorbind cîte o înghițitură de scotch cu foarte multă apă, simțindu-se din ce în ce mai în discordanță cu locul. În cele din urmă, barmanul, tot cu țigara neaprinsă în gură, a făcut un gest către o fată care intra pe ușă.

— Ea este Jenny, a spus el.

Matthew nu era cu ea. Barmanul a chemat-o. Era o fată drăguță, subțire, brună și cu părul tăiat scurt. I-a făcut cu ochiul lui William și s-a îndreptat spre el mișcîndu-și șoldurile.

— Pe mine mă cauți, drăguțule? Ei bine, sînt liberă, dar iau zece dolari pe o jumătate de oră.

— Nu, nu te vreau, a spus William.

— Încîntător, a zis Jenny.

— Caut bărbatul care a fost cu tine, pe Matthew — adică pe Martin.

— Martin era atît de beat că nu i-ai fi sculat-o nici cu o macara, drăguțule, dar el și-a plătit cei zece dolari, cum face întotdeauna. Este un adevărat gentleman.

— Unde este acum? a întrebat-o William neliniștit.

— Nu știu, s-a lăsat păgubaș și a plecat spre casă.

William a alergat în stradă. Aerul rece de afară îi bătea obrajii, dar nu avea de ce să fie trezit. S-a urcat în mașină și a șofat încet, uitîndu-se atent la fiecare persoană pe lîngă care trecea. Unii, cînd îi vedeau ochii scrutători, începeau să se grăbească, alții încercau să-l atragă în conversație. Cînd a trecut pe lîngă o cafenea deschisă toată noaptea l-a zărit pe Matthew prin ferestrele aburite croindu-și drum printre mese cu șapca în mînă. William a parcat mașina, a intrat înăuntru și s-a așezat lîngă el. Matthew sătea cufundat într-un scaun în fața unei cești de cafea pe care deja o împrăștiase pe masă. Era atît de beat că nici măcar nu l-a recunoscut pe William.

— Matthew, eu sînt, a spus William uitîndu-se la bărbatul făcut pulbere.

Lacrimile au început să-i curgă pe obraji. Matthew și-a înălțat privirile și a mai împrăștiat puțină cafea.

— Plîngi, bătrîne. Ți-ai pierdut iubita, nu-i așa?

— Nu, pe cel mai bun prieten, a spus William.

— Eu am un prieten bun, a spus Matthew bolborosind cuvintele. Întotdeauna a fost alături de mine pînă astăzi cînd ne-am certat pentru prima oară. Totuși, din vina mea. Știi, l-am dezamăgit destul de mult.

— Nu l-ai dezamăgit, a spus William.

— De unde știi ? a întrebat Matthew furios. Nici măcar nu-l cunoști.

— Hai să mergem acasă, Matthew.

— Numele meu este Martin, a spus Matthew.

— Iartă-mă, Martin, să mergem acasă.

— Nu, eu vreau să stau aici. Este o fată care s-ar putea să vină mai tîrziu. Cred că acum sînt în formă pentru ea.

— Acasă am niște whisky foarte bun, vechi, a zis William. De ce nu vii cu mine ?

— Sînt și femei ?

— Da, o mulțime.

— Bine, o să vin.

William l-a ajutat pe Matthew să se ridice, l-a prins de braț, conducîndu-l încet spre ușă. A fost pentru prima oară cînd și-a dat seama cît de greu era Matthew. Cînd au trecut pe lîngă doi polițiști care stăteau la colțul tejghelei, William l-a auzit pe unul din ei spunînd celuilalt :

— Homosexuali nenorociți.

William l-a ajutat pe Matthew să urce în mașină și a pornit spre Beacon Hill. Kate îi aștepta.

— Draga mea, ar fi trebuit să te culci.

— N-am putut să dorm, a răspuns ea.

— Mă tem că este aproape incoerent.

— Asta e fata pe care mi-ai promis-o ? a întrebat Matthew.

— Da, ea o să aibă grijă de tine, a spus William.

William l-a ajutat apoi pe Matthew împreună cu Kate ca să ajungă în camera de oaspeți și l-au urcat în pat. Kate a început să-l dezbrace.

— Drăguță și tu trebuie să te dezbraci, a spus el. Deja ți-am plătit zece dolari.

— Cînd o să fii în pat o să vin și eu, a spus Kate abia șoptit.

— De ce ești așa de tristă, frumoasă doamnă ? a spus Matthew.

— Pentru că te iubesc, a răspuns Kate cu ochii în lacrimi.

— Nu plînge, a spus Matthew. N-ai de ce să plîngi. De data asta o să reușesc, ai să vezi.

După ce l-au dezbrăcat pe Matthew, William l-a acoperit cu un cearşaf şi un pled. Kate a stins lumina.

— Mi-ai promis că vii cu mine în pat, a spus Matthew aproape adormit.

Ea a închis încet uşa.

William a dormit într-un fotoliu în faţa camerei lui Matthew de teamă că se va scula peste noapte şi va încerca să plece. Kate l-a trezit dimineaţa înainte de a-i duce lui Matthew micul dejun.

— Ce caut eu aici, Kate ? au fost primele cuvinte pe care le-a rostit Matthew.

— Ai venit aseară cu noi după ce s-a terminat petrecerea lui Andrew MacKenzie, a răspuns destul de anemic Kate.

— Nu, nu-i adevărat. Eu am plecat la „In and Out" cu fata aceea îngrozitoare, Patricia sau alta, care a refuzat să intre înăuntru cu mine. Dumnezeule, mă simt oribil. Poţi să-mi dai nişte suc de roşii ? Nu vreau să fiu nepoliticos, dar ultimul lucru de care am nevoie este micul dejun.

— Bineînţeles, Matthew.

A intrat în cameră William. Matthew şi-a înălţat privirile spre el. S-au uitat unul la celălalt în tăcere.

— Ştii, nu-i aşa ? a spus în cele din urmă Matthew.

— Da, a răspuns William, iar eu am fost un tîmpit şi sper că ai să mă ierţi.

— Nu plînge, William. Nu te-am văzut făcînd asta de cînd aveam doisprezece ani cînd Convington te-a bătut măr, iar eu a trebuit să-l trag de pe tine. Mai ţii minte ? Mă întreb ce-o fi ajuns Convington. Probabil conduce un bordel în Tijuana ; numai pentru asta era potrivit. Ia aminte, dacă Convington este în fruntea lui, localul trebuie să fie al dracului de eficient, aşa că du-mă acolo. Nu plînge, William. Oamenii mari nu plîng. Nu se poate face nimic. Am consultat toţi specialiştii, din New York pînă la Los Angeles şi pînă la Zürich. Nici unul nu poate face nimic. Te superi dacă nu vin la birou în dimineaţa asta ? Încă mă simt cumplit de rău. Trezeşte-mă dacă dorm prea mult sau dacă inoportunez şi am să-mi croiesc eu drum pînă acasă.

— Aceasta este casa ta, a spus William.

Chipul lui Matthew s-a schimbat.

— Vrei să-i spui tu tatălui meu, William ? Nu pot să dau ochii cu el. Şi tu ai fost unicul fiu la părinţi ; înţelegi cum stau lucrurile.

— Da, am să-i spun, i-a promis William. Mîine am să mă duc la New York dacă-mi făgăduiești că ai să stai cu mine și Kate. N-am să te opresc să te îmbeți, dacă asta dorești și nici ca să ai cîte femei ți-e voia, dar trebuie să locuiești aici.

— Este cea mai bună ofertă pe care am primit-o de atîta vreme, William. Acum cred că am să mai dorm puțin. Sînt așa de obosit.

William l-a privit pe Matthew cum se cufundă într-un somn adînc și i-a luat paharul băut pe jumătate din mînă. Pe cearșaf a apărut o pată de la sucul de roșii.

— Să nu mori, a spus el încet. Te rog, Matthew, să nu mori. Ai uitat că noi amîndoi o să conducem cea mai mare bancă din America ?

* * *

În dimineața următoare, William s-a dus la New York să-l vadă pe Charles Lester. Marele bărbat a îmbătrînit subit cînd William i-a dat vestea și a părut că s-a făcut mai mic în scaunul său.

— William, îți mulțumesc că ai venit și mi-ai spus personal. Am știut că ceva nu era în ordine în momentul în care Matthew a încetat să mai vină în fiecare lună să mă vadă. Eu voi fi la voi în fiecare week-end. El o să vrea să stea cu tine și Kate, iar eu am să încerc să nu arăt cît de greu m-a lovit această veste. Dumnezeu știe cu ce a păcătuit el ca să aibă o asemenea soartă. De cînd a murit soția mea, eu am muncit numai pentru Matthew și acum n-am cui să-i las totul. Pe Susan n-o interesează banca.

— Veniți la Boston oricînd doriți. Întotdeauna veți fi foarte bine venit.

— Mulțumesc, William, pentru tot ce faci pentru Matthew. Bătrînul și-a înălțat privirile spre el. Aș vrea ca tatăl tău să trăiască să vadă cît de demn este fiul său de numele de Kane. Dacă s-ar putea să schimb locul cu Matthew ca el să trăiască...

— Trebuie să mă întorc la el cît mai curînd, domnule Lester.

— Da, bineînțeles. Spune-i că am primit vestea cu stoicism. Nu-i spune nimic altceva.

— Da, domnule Lester.

William s-a întors în acea noapte la Boston și a aflat că Matthew a stat toată ziua acasă cu Kate și a început să citeas-

că pe verandă cel mai recent best seller din America, *Pe aripile vîntului*. Cînd William a venit lîngă el, și-a ridicat privirile din carte.

— Cum a primit bătrînul vestea ?

— A plîns.

— Președintele băncii Lester a plîns ? a întrebat Matthew. Să nu lași ca acționarii să afle vreodată acest lucru.

Matthew a încetat de a mai bea și a lucrat cît l-au ținut puterile pînă în ultimele zile. William a fost uluit de încăpățînarea lui și mereu a căutat să-l determine să-și reducă eforturile. Își făcea toate lucrările și-l tachina pe William cînd îi verifica corespondența la sfîrșitul fiecărei zile. Serile, înainte de cină, Matthew juca tenis cu William și se lua la întrecere cu el la canotaj.

— Voi ști că am să mor în momentul în care n-am să te mai pot bate, glumea el.

Matthew nu s-a internat deloc în spital, preferînd să rămînă la Casa Roșie. Săptămînile s-au scurs încet și, totuși, atît de repede pentru William care se trezea în fiecare dimineață întrebîndu-se dacă Matthew încă mai este în viață.

Matthew a murit într-o joi, rămînîndu-i încă patruzeci de pagini de citit din *Pe aripile vîntului*.

* * *

Funerariile au avut loc la New York, iar William și Kate au fost alături de Charles Lester. În cele șase luni îmbătrînise mult și, pe cînd stătea lîngă mormîntul soției și unicului său fiu, i-a spus lui William că nu mai vedea ce rost mai are ca să mai trăiască. William nu i-a răspuns nimic ; nici un cuvînt de-al său nu-l putea ajuta pe tatăl îndurerat. William și Kate s-au întors la Boston în ziua următoare. Casa Roșie li s-a părut ciudat de goală fără Matthew. Ultimele cîteva luni au devenit dintr-o dată cea mai fericită, dar și cea mai nefericită perioadă din viața lui William. Moartea îl apropiase atît de mult și față de Matthew și față de Kate, așa cum viața normală n-ar fi făcut-o niciodată.

Cînd William s-a reîntors la bancă după moartea lui Matthew i-a venit foarte greu să nu repete gesturi ce-i intraseră în rutină. Se ridica de la masă și se îndrepta spre biroul lui Matthew ca să-i ceară un sfat, sau ca să rîdă, sau, pur și sim-

plu, ca să se asigure de existența lui, dar el nu mai era acolo. Au trebuit să treacă săptămîni ca William să se poată opri să nu mai facă toate acestea.

Tony Simmons s-a dovedit plin de înțelegere, dar asta n-a ajutat la nimic. William și-a pierdut tot interesul în probleme bancare, pînă chiar și în cele legate de Kane și Cabot, luni de zile fiind cuprins de remușcări din pricina morții lui Matthew. Întotdeauna considerase ca pe ceva cert că el și Matthew aveau să îmbătrînească împreună și să împărtășească un destin comun. Nimeni n-a comentat că munca lui William nu mai era la obișnuita ei înălțime. Chiar și Kate a ajuns să fie îngrijorată de nenumăratele ore pe care William le petrecea în singurătate.

Apoi, într-o dimineață s-a trezit și l-a văzut pe William stînd pe marginea patului uitîndu-se fix la ea. A clipit nedumerită.

— Ceva nu este în ordine, dragul meu ?

— Nu, pur și simplu, mă uitam la cea mai mare achiziție a vieții mele și voiam să mă asigur că sînt conștient de ea.

22

La sfîrșitul lui 1932, cînd America era încă în plină depresiune, Abel a început să fie puțin neliniștit de viitorul grupului de hoteluri Baron. În ultimii doi ani două mii de bănci își închiseseră porțile și multe altele continuau să și le închidă în fiecare săptămînă. Nouă milioane de oameni încă nu-și puteau găsi de lucru, ceea ce avea un singur avantaj pentru Abel deoarece îi permitea să mențină în hotelurile sale un personal cu o înaltă calificare. Totuși, grupul Baron a pierdut șaptezeci și două de mii de dolari în decursul unui an în care el apreciase că nu vor merge nici în pierdere, nici în cîștig, așa că a început să se întrebe dacă punga și răbdarea susținătorului său vor mai rezista în suficientă măsură încît să-i acorde șansa să redreseze lucrurile.

În timpul campaniei electorale a lui Anton Cermak pentru funcția de primar al orașului Chicago, Abel a început să manifeste un interes deosebit față de viața politică americană. Cermak l-a convins pe Abel să se alăture partidului democrat, care se lansase într-o campanie virulentă împotriva prohibiției ; Abel a trecut din toată inima de partea lui Cermak, mai cu seamă că prohibiția se dovedise foarte păgubitoare pentru

hoteluri. Faptul că Cermak era el însuşi un emigrant, din Cehoslovacia, a creat imediat o apropiere între cei doi, iar Abel a fost încîntat cînd a fost ales delegat la Convenţia Democratică din acel an, care s-a ţinut la Chicago, unde Cermak a ridicat tot auditoriul în picioare cu cuvintele: „Este adevărat că eu n-am venit în America cu vaporul *Mayflower*, dar am venit cît am putut de repede".

La Convenţie, Cermak l-a prezentat pe Abel lui Franklin D. Roosevelt care a făcut o impresie asupra lui ce nu i se va şterge din minte toată viaţa. FDR a cîştigat alegerile prezidenţiale uşor şi a propulsat candidaţii democraţi în funcţii pretutindeni în ţară. Unul dintre consilierii municipali noi aleşi la primăria din Chicago a fost şi Henry Osborne. Cînd Anton Cermak a fost omorît cîteva săptămîni mai tîrziu la Miami de un glonţ ce fusese destinat lui FDR, Abel s-a hotărît să consacre o mare parte din timpul şi banii săi cauzei democraţilor polonezi din Chicago.

* * *

În anul 1933 grupul Baron n-a pierdut decît douăzeci şi trei de mii de dolari, iar unul din hoteluri, St. Louis Baron, a avut chiar un profit. Cînd preşedintele Roosevelt a ţinut primul său discurs despre viaţa de familie, în 12 martie, sfătuindu-i pe compatrioţii săi „să creadă din nou în America", speranţele lui Abel au căpătat noi imbolduri aşa că a redeschis cele două hoteluri pe care le închisese cu un an în urmă.

Zaphia devenea tot mai furioasă pentru lungile sale absenţe în perioada cînd Abel a scos cele două hoteluri, Mobile şi Charleston, de la naftalină. Ea niciodată nu dorise ca Abel să ajungă mai sus de director adjunct la Stevens, funcţie cu care simţea că poate să ţină pasul. Pasul lui însă devenea tot mai rapid odată cu fiecare lună care trecea, iar ea era conştientă că rămînea în urma ambiţiilor lui şi se temea că nu va mai prezenta interes pentru el.

De asemenea, o frămînta mult gîndul că nu aveau copii şi a început să meargă la diverşi doctori care au asigurat-o că nu exista nici un motiv ca să nu rămînă gravidă. Unul îi sugerase că ar trebui să vină la control şi Abel, dar Zaphia nu s-a grăbit să-i spună, ştiind că cea mai vagă aluzie ar fi luat-o

ca o jignire adusă bărbăţiei lui. În cele din urmă, după ce subiectul devenise atît de apăsător că le era dificil să-l mai abordeze, s-a întîmplat ca Zaphiei să nu-i vină ciclul. A mai aşteptat plină de speranţe încă o lună şi numai după aceea i-a spus lui Abel şi s-a dus la doctor, care i-a confirmat că, în sfîrşit, era gravidă. Spre încîntarea lui Abel, Zaphia a născut o fată în ziua de Anul Nou, 1934. I-au dat numele de Florentyna, după sora lui Abel. Abel a fost ca vrăjit cînd a văzut copilul şi Zaphia a ştiut că din acel moment ea nu mai ocupa primul loc în inima lui. George şi vara Zaphiei au fost naşii fetiţei, iar în seara botezului Abel a dat o masă tradiţională poloneză cu zece feluri de mîncare. Copilul a primit multe daruri printre care un frumos inel vechi din partea susţinătorului lui Abel. Abel, la rîndul lui, i-a întors darul reuşind ca la sfîrşitul anului grupul Baron să obţină un profit de şaizeci şi trei de mii dolari. Singur, Mobile Baron încă mai lucra în pierdere.

După naşterea Florentynei, Abel a început să-şi petreacă mult mai multă vreme în Chicago, ceea ce l-a determinat să ia hotărîrea de a construi aici un Baron. Odată cu tîrgul internaţional, hotelurile din oraş se înviorară brusc. Abel intenţiona să facă din acest nou hotel etalonul grupului, în memoria lui Davis Leroy. Încă deţinea locul unde fusese vechiul hotel Richmond pe Michigan Avenue şi, deşi Abel avusese numeroase oferte pentru el, refuzase întotdeauna să-l vîndă sperînd că într-o zi va avea o situaţie financiară destul de bună ca să poată reconstrui hotelul. Proiectul necesita capital şi Abel a hotărît să folosească cei şapte sute cincizeci de mii de dolari pe care-i primise, în cele din urmă, de la Great Western Casualty, pentru a începe construcţia. Imediat ce şi-a făcut planurile, i-a vorbit lui Curtis Fenton despre intenţia sa, menţionînd unica rezervă pe care o avea şi anume că, dacă David Maxton nu voia să aibă un rival pentru Stevens, Abel era gata să renunţe la întregul plan ; simţea că aşa era corect să procedeze. După cîteva zile, Curtis Fenton i-a comunicat că susţinătorul său era încîntat de proiectele pentru Chicago Baron.

Lui Abel i-au trebuit douăsprezece luni ca să construiască noul Baron, ajutat din plin de consilierul municipal Henry Osborne care a urgentat autorizaţiile de la primărie. Hotelul a fost inaugurat în 1936 de primarul oraşului, Edward J. Kelly, care, după moartea lui Anton Cermak devenise organizatorul numărul unu al maşinăriei democrate. În memoria lui Davis Leroy hotelul nu avea etajul al doisprezecelea — tradiţie pe

care Abel a continuat-o la fiecare nou Baron pe care l-a construit.

De asemenea, au fost prezenți ambii senatori de Illinois care au ținut cîte un speech în fața celor două mii de invitați. Chicago Baron era superb, atît ca design cît și ca executare a construcției. Abel cheltuise peste un milion de dolari pentru hotel, dar arăta de parcă fiecare penny fusese folosit exact pentru ceea ce trebuia. Sălile de recepție erau mari și somptuoase, cu tavane înalte, lucrate în stuc și cu decorații în nuanțe pastelate, vernil, plăcute și odihnitoare ; covoarele erau groase. „B"-ul în relief, de un verde închis, discret, dar omniprezent, împodobea totul, începînd cu steagul care flutura deasupra celui de al patruzeci și doilea etaj al clădirii pînă la reverul hainei celui mai tînăr băiat de serviciu din hotel.

— Acest hotel poartă deja însemnele succesului, a spus J. Hamilton Lewis, senatorul de Illinois, mai în vîrstă, pentru că, dragii mei, omul și nu clădirea va fi întotdeauna cunoscut ca „Baronul din Chicago".

Abel s-a îmbujorat de plăcere, pe care n-a încercat s-o ascundă, cînd cei două mii de invitați și-au exprimat acordul printr-un ropot de aplauze.

Discursul de mulțumire al lui Abel a fost bine formulat și rostit cu siguranță de sine, iar auditoriul l-a ovaționat ridicîndu-se în picioare. Începuse să se simtă la largul său printre marii oameni de afaceri și politicienii de marcă. Zaphia, în timpul acestei petreceri extravagante, s-a mișcat cu nesiguranță, fără a-și fi făcut cu nimic remarcată prezența, simțind că ocazia o depășea. Ea nici nu înțelegea și nici nu dorea succesul la aceleași dimensiuni cu Abel ; și, deși acum putea să-și permită cele mai scumpe haine, ea arăta tot demodată și nepotrivită locului, dar era foarte conștientă că acest lucru îl deranja pe Abel. A stat deoparte, nu s-a amestecat cînd Abel a stat de vorbă cu Henry Osborne.

— Acesta trebuie să fie apogeul vieții tale, i-a spus Henry lui Abel bătîndu-l pe spate.

— Apogeul — eu abia am împlinit treizeci de ani, i-a răspuns Abel. A strălucit un blitz cînd el și-a pus brațul pe umărul lui Henry. Abel s-a îmbujorat dîndu-și seama pentru prima oară cît de plăcut era să fii tratat ca o celebritate. Am de gînd să construiesc hoteluri Baron în toată lumea, a spus el suficient de tare ca să-l audă reporterul. Vreau să fiu pentru America ceea ce a fost César Ritz pentru Europa. Fii alături de mine, Henry, și are să-ți placă urcușul.

23

În dimineața următoare, la micul dejun, Kate i-a arătat un mic articol de pe pagina a șaptesprezecea din *The Globe* care vorbea despre inaugurarea hotelului Chicago Baron.

William a zîmbit cînd a citit articolul. Consiliul de administrație de la Kane și Cabot se comportase prosteşte cînd n-a dat ascultare sfatului său de a susține grupul Richmond. I-a făcut plăcere că propria sa judecată asupra lui Rosnovski se dovedise a fi fost bună, deși banca pierduse din această afacere. Zîmbetul i-a cuprins toată fața cînd a citit porecla „Baronul din Chicago". Apoi, brusc, a simțit că i se face rău. A examinat mai atent fotografia ce însoțea articolul, dar nu era nici o greșeală, iar explicația de dedesubt i-a confirmat prima impresie : „Abel Rosnovski, președintele grupului Baron discutînd cu Mieczyslaw Szymczak, guvernator în comisia de resurse federale și consilierul municipal Henry Osborne".

William a lăsat ziarul pe masă și a rămas căzut pe gînduri. Imediat ce a sosit la birou l-a sunat pe Thomas Cohen de la Cohen, Cohen și Yablons.

— Nu v-am auzit de multă vreme, domnule Kane, au fost primele cuvinte ale lui Thomas Cohen. Mi-a părut foarte rău cînd am auzit despre moartea prietenului dumneavoastră, Matthew Lester. Ce fac soția și fiul dumneavoastră — Richard — acesta îi este numele, nu-i așa ?

William l-a admirat întotdeauna pe Thomas Cohen pentru rapiditatea cu care își amintea numele și relațiile dintre oameni.

— Da, acesta. Amîndoi sînt bine, mulțumesc, domnule Cohen.

— Ei bine, cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane ?

Thomas, de asemenea, și-a amintit că William nu obișnuia mai mult de o singură frază de conversație uzuală.

— Aș vrea ca prin dumneavoastră să recurg la serviciile unui detectiv demn de încredere. Nu doresc ca numele meu să fie asociat cu această cercetare, dar am nevoie de o nouă verificare asupra lui Henry Osborne. Mă interesează tot ce a făcut de cînd a plecat din Boston și, în mod special, dacă există vreo legătură între el și Abel Rosnovski de la grupul Baron.

A urmat o pauză după care bancherul a spus :

— Da.

— Pot să am raportul peste o săptămînă ?

— Două, vă rog, domnule Kane. Două, a spus domnul Cohen.

— Peste două săptămîni un raport complet pe biroul meu la bancă, da, domnule Cohen ?

— Da, domnule Kane.

Thomas Cohen s-a ţinut de cuvînt ca întotdeauna şi în cea de a cincisprezecea dimineaţă pe biroul lui William se afla un raport complet. William a citit dosarul cu atenţie. Părea a nu fi nici o legătură de afaceri între Abel Rosnovski şi Henry Osborne. Pesemne că Rosnovski îl găsea folositor pe Osborne în materie de contacte politice, dar altceva nimic. După ce plecase din Boston, Osborne trecuse de la o slujbă la alta, sfîrşind la biroul central al societăţii de asigurări Great Western Casualty. Se pare că în această ultimă funcţie Osborne îl cunoscuse pe Abel Rosnovski, pentru că vechiul Chicago Richmond dintotdeauna fusese asigurat la Great Western. Cînd hotelul arsese, iniţial, societatea de asigurări refuzase să onoreze poliţa de asigurare. Un anume Desmond Pacey, directorul, fusese condamnat la zece ani închisoare fiind găsit vinovat de a fi dat foc hotelului şi au planat unele suspiciuni şi asupra lui Abel Rosnovski, că s-ar putea să fie şi el implicat. Nu s-a dovedit nimic în acest sens, iar mai tîrziu societatea de asigurări plătise trei sferturi dintr-un milion de dolari. Osborne, spunea mai departe raportul, acum este consilier municipal, lucrează la primărie şi nu este nici un secret pentru nimeni că vrea să ajungă congresman pentru Chicago. S-a căsătorit de curînd cu domnişoara Marie Axton, fiica unui fabricant de medicamente bogat şi deocamdată n-au copii.

William a mai citit o dată raportul să fie sigur că nu i-a scăpat nici un amănunt, oricît ar fi părut de nesemnificativ. Deşi între cei doi nu păreau a fi relaţii strînse, n-a putut să nu încerce sentimentul că asocierea dintre Abel Rosnovski şi Henry Osborne, amîndoi urîndu-l, deşi pentru motive diferite, reprezenta un pericol potenţial pentru el. I-a expediat un cec lui Thomas Cohen şi l-a rugat să-i trimită rapoarte trimestriale, dar cum lunile au trecut şi rapoartele nu aduceau nimic nou, a încetat să-şi mai facă griji şi şi-a spus că probabil reacţionase exagerat la fotografia din *The Boston Globe*.

În primăvara lui 1937, Kate i-a dăruit soţului ei o fiică, pe care au botezat-o Virginia. William a început din nou să schimbe scutece şi era atît de captivat de „mica domnişoară"

încît Kate trebuia s-o salveze în fiecare seară, pentru că altfel risca să nu mai doarmă toată noaptea. La început Richard, care avea doi ani şi jumătate, nu i-a dat o prea mare atenţie noii sosite, dar odată cu trecerea timpului şi cu soldatul de lemn, călare pe cal, pe care l-a primit, gelozia lui s-a mai potolit.

La sfîrşitul anului departamentul de la Kane şi Cabot condus de William a adus un profit considerabil băncii. El ieşise din letargia ce-l copleşise după moartea lui Matthew şi îşi recîştiga rapid reputaţia de investitor foarte perspicace la bursă, reputaţie ce a crescut şi mai mult atunci cînd Smith „Vinde Scurt" a recunoscut că el nu făcuse decît să perfecţioneze o tehnică ale cărei elemente de bază fuseseră puse de William Kane la Boston. Pînă chiar şi munca sub diriguirea lui Tony Simmons nu mai era atît de plictisitoare. Totuşi, în inima lui, William era îngrijorat de perspectiva de a nu ajunge preşedinte la Kane şi Cabot decît după şaptesprezece ani, cînd va ieşi la pensie Simmons, aşa că îl bătea tot mai mult gîndul să caute de lucru la altă bancă.

* * *

William şi Kate îşi făcuseră obiceiul să-l viziteze pe Charles Lester în New York cam o dată pe lună, în weekend-uri. În cei trei ani scurşi de la moartea lui Matthew marele bărbat îmbătrînise mult, iar în cercurile financiare circula zvonul că-şi pierduse tot interesul pentru munca sa şi că rareori era văzut pe la bancă. William începuse să se întrebe cît va mai trăi bătrînul, ca apoi, la cîteva săptămîni să şi moară. William a luat parte la funeralii, la New York, unde păreau a se fi adunat toţi, inclusiv vicepreşedintele Statelor Unite, John Nance Garner. După înmormîntare, William şi Kate au luat trenul înapoi spre Boston fiind foarte conştienţi că pierduseră ultima legătură cu familia Lester.

Şase luni mai tîrziu William a primit o înştiinţare de la Sullivan şi Cromwell, renumiţi avocaţi din New York, care-l rugau să aibă amabilitatea să participe la deschiderea testamentului lui Charles Lester care va avea loc la birourile lor din Wall Street. William s-a dus mai mult din loialitate faţă de familia Lester decît din vreo curiozitate de a şti ce-i lăsase Charles Lester. Se gîndea că era vorba despre un obiect mic care să-i amintească de Matthew şi pe care avea să-l pună pe

perete, alături de „vîsla de la Harvard", în camera de oaspeți din Casa Roșie. De asemenea, aștepta cu nerăbdare să-i revadă pe unii din membrii familiei Lester pe care-i cunoscuse în timpul vacanțelor de elev sau de student, petrecute împreună cu Matthew.

William s-a dus la New York cu o seară înainte de deschiderea testamentului, călătorind cu Daimler-ul cumpărat recent și a tras la clubul Harvard. Testamentul avea să fie citit a doua zi dimineața la ora zece și cînd William a ajuns la birourile Sullivan și Cromwell, a fost surprins să vadă că erau deja prezenți peste cincizeci de oameni. Mulți și-au înălțat privirile cînd a intrat William, iar el i-a salutat pe unii din verii și mătușile lui Matthew care arătau mult mai în vîrstă decît își amintea el. Și-a plimbat ochii peste cei prezenți căutînd-o pe Susan, sora lui Matthew, dar n-a zărit-o. La ora zece fix domnul Arthur Cromwell a intrat în cameră însoțit de un asistent care aducea cu el o mapă de piele maro. În sală s-a făcut liniște, toți așteptînd plini de speranțe. Avocatul a început prin a le explica celor prezenți, viitorii moștenitori, că, la cererea expresă a domnului Lester, conținutul testamentului nu va fi dezvăluit decît după șase luni de la moartea lui Charles Lester, pentru că, neavînd nici un fiu căruia să-i lase averea, voia să treacă un timp înainte de a fi făcute cunoscute ultimele lui intenții.

William a privit chipurile celor din sală care sorbeau fiecare silabă ce ieșea din gura avocatului. Lui Arthur Cromwell i-a trebuit aproape o oră ca să citească testamentul. După ce a menționat obișnuitele donații pentru avocații familiei, opere de caritate și pentru universitatea Harvard, Cromwell a continuat, dezvăluind modul în care Charles Lester și-a împărțit averea între neamuri, tratîndu-le, mai mult sau mai puțin, în funcție de gradul de rudenie. Fiica sa, Susan, a primit cea mai mare parte a averii, în vreme ce celor cinci nepoți și trei nepoate le-au revenit părți egale din ceea ce a mai rămas. De toți banii și acțiunile lor se va ocupa banca pînă vor împlini vîrsta de treizeci de ani. Ceilalți veri, mătuși și alte rude îndepărtate primeau pe loc bani gheață.

William a fost surprins cînd domnul Cromwell a anunțat :

— Acestea au fost dispozițiile privind bunurile succesorale ale răposatului Charles Lester.

Oamenii au început să se foiască în scaune și să vorbească. Nici unul dintre ei nu voia să admită că o nenorocire îi făcuse bogați.

— Totuși, testamentul lui Charles Lester nu s-a terminat, a spus imperturbabil avocatul și toți au amuțit din nou temîndu-se de o lovitură neașteptată în final.

Domnul Cromwell a continuat :

— Acum voi da citire propriilor cuvinte ale domnului Charles Lester : „Întotdeauna am considerat că o bancă și reputația ei depind de oamenii care o slujesc. Este foarte bine cunoscut faptul că am sperat că fiul meu Matthew îmi va urma ca președinte, dar a intervenit tragica și prematura lui moarte. Pînă acum n-am spus nimănui despre alegerea pe care am făcut-o pentru succesorul băncii Lester. De aceea, aș vrea să fac cunoscut că doresc ca William Lowell Kane, actualmente vicepreședinte la Kane și Cabot, fiul unuia dintre cei mai buni prieteni ai mei, răposatul Richard Lowell Kane, să fie numit președintele băncii Lester la următoarea întrunire în plen a consiliului de administrație.

Imediat a început agitația. Toți îl căutau cu privirea pe misteriosul domn William Lowell Kane, despre care nu auziseră decît foarte puțini dintre cei apropiați de familia Lester.

— Încă n-am terminat, a spus Arthur Cromwell liniștit.

Tăcerea s-a așternut din nou, iar cei prezenți, anticipînd o altă bombă, schimbau între ei priviri temătoare.

Avocatul a continuat :

— Toate darurile mai sus amintite și împărțirea acțiunilor de la banca Lester sînt condiționate în mod expres de faptul ca beneficiarii lor să-l voteze pe domnul Kane la următoarea adunare anuală a consiliului de administrație și să procedeze la fel cel puțin încă cinci ani de zile. Numai dacă domnul Kane însuși nu dorește să accepte funcția de președinte, ei au dreptul să voteze pe altcineva.

Din nou a început agitația. William dorea să se afle la un milion de mile depărtare. Nici el nu știa dacă să fie în culmea fericirii sau să recunoască faptul că, probabil, era cea mai detestată persoană din încăpere.

— Aceasta este ultima dorință din testamentul defunctului Charles Lester, a spus domnul Cromwell, dar nu l-au auzit decît cei din primul rînd.

William și-a înălțat privirile. Susan Lester se îndrepta spre el. Grăsimea din timpul pubertății dispăruse, dar pistruii atrăgători rămăseseră. William i-a zîmbit, dar ea a trecut pe lîngă el fără a-i da nici o atenție. William s-a încruntat.

Făcînd abstracție de murmurul general, un bărbat înalt, grizonat, purtînd un costum în dungi fine și o cravată argintie, s-a îndreptat rapid spre William.

— Sînteți William Kane, nu-i așa, domnule ?

— Da, a răspuns William nervos.

— Mă numesc Peter Parfitt, a spus străinul.

— Sînteți vicepreședintele băncii, a spus William.

— Exact, a spus el. Nu vă cunosc, dar am auzit cîte ceva despre buna dumneavoastră reputație și mă consider norocos de a-l fi cunoscut pe distinsul dumitale tată. Dacă Charles Lester a considerat că dumneata ești omul potrivit pentru a fi președintele băncii sale, atunci pentru mine asta este suficient.

Niciodată în viața sa William n-a simțit o mai mare ușurare.

— Unde stai la New York ? a continuat Peter Parfitt înainte ca William să poată răspunde.

— La clubul Harvard.

— Splendid. Pot să te întreb dacă ești cumva liber diseară pentru cină ?

— Intenționasem să mă întorc la Boston în seara aceasta, a spus William, dar cred că va trebui să mai rămîn cîteva zile la New York.

— Bun. Atunci de ce n-ai veni la mine la cină, să zicem în jurul orei opt ?

Bancherul i-a dat lui William cartea sa de vizită cu adresa tipărită în relief.

— Voi fi fericit să pot discuta cu dumneata într-o atmosferă nu atît de protocolară.

— Mulțumesc, domnule, a spus William băgînd cartea de vizită în buzunar în timp ce începuseră să se stringă mai mulți în jurul lui.

Unii îl priveau cu ostilitate ; alții așteptau să-l felicite.

Cînd, în cele din urmă, William a reușit să scape și să se întoarcă la clubul Harvard, primul lucru pe care l-a făcut a fost s-o sune pe Kate și să-i spună vestea :

Ea i-a zis foarte încet :

— Cît de fericit ar fi Matthew pentru tine, dragul meu.

— Știu, a spus William.

— Cînd te întorci acasă ?

— Dumnezeu știe. Diseară cinez cu un domn Peter Parfitt care este vicepreședintele băncii Lester. Mi-a fost de mare

ajutor, ceea ce face viaţa mult mai uşoară. Am să-mi petrec noaptea aici la club şi mîine am să te sun să-ţi spun cum merg lucrurile.

— E-n ordine, dragul meu.

— E linişte pe coasta de est ?

— Ei bine, Virginiei îi iese un dinte şi pare a fi convinsă că merită o atenţie specială. Richard a fost trimis devreme la culcare pentru că a fost obraznic cu Nanny şi noi toţi îţi ducem dorul.

William a rîs.

— Am să te sun mîine.

— Da, te rog. Apropo, felicitări. Eu sînt de acord cu alegerea lui Charles Lester, chiar dacă nu-mi place să locuiesc la New York.

A fost pentru prima oară cînd William s-a gîndit că va trebui să se mute la New York.

* * *

În seara aceea William a ajuns la locuinţa lui Peter Parfitt din East Sixty-fourth Street la ora opt şi a fost surprins cînd şi-a văzut gazdele îmbrăcate pentru dineu. William s-a simţit uşor stînjenit pentru că făcea notă discordantă în costumul lui de culoare închisă, de bancher. I-a explicat rapid gazdei că el anticipase că se va întoarce la Boston în aceeaşi seară. Diana Parfitt, care s-a dovedit a fi a doua soţie a lui Peter, a fost foarte drăguţă cu musafirul său şi părea încîntată că William va fi noul preşedinte ale băncii Lester. Pe parcursul mesei excelente William nu s-a putut abţine să nu-l întrebe pe Peter Parfitt cum credea că vor reacţiona ceilalţi din consiliul de administraţie faţă de dorinţele lui Charles Lester.

— Toţi au să fie de acord, a spus Parfitt. Am vorbit deja cu cei mai mulţi dintre ei. Luni dimineaţa consiliul de administraţie se va întruni în plen spre a confirma numirea dumitale şi nu văd decît un mic noruleţ la orizont.

— Adică ? a întrebat William încercînd să nu pară neliniştit.

— Ei bine, rămîne între noi, celălalt vicepreşedinte, Ted Leach, se aştepta să fie el numit preşedinte. De fapt, cred că aş putea spune că fusese mai mult decît sigur. Noi toţi am

fost informaţi că nu se va face nici o numire pînă nu se va deschide testamentul, iar dorinţele lui Charles Lester trebuie să fi fost un adevărat şoc pentru Ted.

— O să lupte ? a întrebat William.

— S-ar putea, dar dumneata nu ai de ce să te temi.

— Nu pot să nu recunosc, a spus Diana Parfitt în timp ce studia sufleul din farfurie, că el nu mi-a plăcut niciodată.

— Draga mea, a spus Parfitt pe un ton de reproş, nu trebuie să-l vorbim pe Ted pe la spate înainte ca domnul Kane să aibă posibilitatea de a judeca el însuşi. După părerea mea, nu există nici un dubiu că la adunarea de luni consiliul de administraţie va confirma numirea domnului Kane şi s-ar putea chiar ca Ted Leach să demisioneze.

— Nu doresc să demisioneze cineva din cauza mea, a spus William.

— Un sentiment foarte lăudabil, a spus Parfitt. Dar nu-ţi face probleme pentru o simplă adiere de vînt. Sînt convins că întreaga problemă este sub control. Dumneata te întorci mîine liniştit la Boston şi eu te voi ţine la curent cu ceea ce se întîmplă aici.

— Poate că ar fi înţelept ca mîine dimineaţă să trec pe la bancă. N-o să li se pară puţin ciudat colegilor dumneavoastră că eu nu fac nici o încercare să-i cunosc ?

— Nu. Date fiind împrejurările, nu cred că ar fi recomandabil. De fapt, cred că ar fi mai înţelept pentru dumneata să nu-i vezi pînă după întrunirea consiliului de administraţie de luni. Ei n-au să vrea să pară mai puţin independenţi decît este necesar şi, pesemne, deja se simt asemeni slăvitelor ştampile de cauciuc. Ascultă sfatul meu, Bill, iar eu am să te sun luni înainte de prînz ca să-ţi dau veşti bune.

William a fost de acord cu propunerea lui Peter Parfitt, fără prea multă tragere de inimă şi şi-a petrecut seara în continuare în mod plăcut discutînd cu cei doi unde ar putea sta cu Kate în New York pînă îşi vor găsi o locuinţă permanentă. William a fost oarecum surprins cînd a văzut că Peter Parfitt nu părea a dori să discute despre propriile sale puncte de vedere privind problemele bancare şi a presupus că motivul îl constituia prezenţa Dianei Parfitt. Seara excelentă s-a terminat cu puţin mai mult brandy, iar William n-a ajuns la clubul Harvard decît după ora unu.

Imediat ce s-a întors la Boston, William i-a relatat lui Tony Simmons ce s-a întîmplat la New York pentru că nu

voia să audă despre numirea sa de la altcineva. Tony s-a dovedit surprinzător de afectat de veste.

— Îmi pare rău să aflu că vrei să ne părăseşti, William. Banca Lester poate fi de două sau trei ori mai mare decît Kane şi Cabot, dar eu nu te pot înlocui şi sper că ai să te gîndeşti bine înainte de a accepta numirea.

William a fost surprins şi n-a putut să nu i-o spună.

— Cinstit vorbind, Tony, credeam că eşti foarte bucuros să scapi de mine.

— William, cînd ai să fii convins că pentru mine întotdeauna au primat interesele băncii şi că niciodată nu m-am îndoit că eşti cel mai bun consilier în materie de investiţii din America de azi ? Dacă pleci de la Kane şi Cabot mulţi dintre cei mai importanţi clienţi ai băncii, în chip firesc, au să te urmeze.

— Propriii mei bani niciodată n-am să-i transfer la banca Lester, a spus William, după cum nici nu m-aş aştepta ca banii vreunui alt client al băncii să plece odată cu mine.

— Bineînţeles, William, că tu nu ai să le ceri să ţi se alăture, dar mulţi vor vrea ca tu să continui să te ocupi de portofoliile lor. La fel ca tatăl tău şi Charles Lester, ei cred foarte corect că reputaţia unei bănci ţine de oamenii care lucrează în ea.

William şi Kate au petrecut un weekend tensionat, aşteptînd ziua de luni şi rezultatul întrunirii consiliului de administraţie din New York. William a stat în birou luni întreaga dimineaţă, răspunzînd personal la fiecare telefon, dar s-a scurs şi după-amiaza fără nici o veste. El n-a părăsit biroul nici măcar pentru a se duce la masă şi, în cele din urmă, Peter Parfitt a sunat puţin după ora şase.

— Mă tem că s-a ivit un necaz neaşteptat, Bill, au fost primele lui cuvinte.

Inima lui William a tresărit.

— Nu ai de ce să-ţi faci griji de vreme ce eu cred că încă am situaţia sub control, dar consiliul de administraţie vrea să propună propriul lor candidat. Unii dintre ei chiar au venit cu argumente juridice spunînd că acea clauză din testament nu ar avea valabilitate. Îmi revine sarcina neplăcută să te întreb dacă doreşti să te angajezi într-o luptă împotriva candidatului consiliului de administraţie.

— Cine va fi candidatul consiliului de administraţie ?

— Pînă acum nu s-a menţionat nici un nume, dar îmi imaginez că alegerea lor va fi Ted Leach. Nimeni altcineva nu şi-a manifestat nici cel mai vag interes de a candida împotriva ta.

— Aş dori puţin timp să mă gîndesc, a răspuns William. Cînd va fi următoarea întrunire a consiliului de administraţie?

— De azi într-o săptămînă, a spus Parfitt. Dar nu te ambala şi nu-ţi bate capul cu Ted Leach. Eu încă am încredere că ai să cîştigi uşor şi am să te ţin la curent cu ceea ce se va mai întîmpla în cursul acestei săptămîni.

— Vrei să vin la New York, Peter?

— Nu, pentru moment nu. Nu cred că ar ajuta la ceva.

William i-a mulţumit şi a pus telefonul jos. Şi-a pus hîrtiile în vechea servietă de piele şi a plecat de la birou simţindu-se destul de deprimat. Tony Simmons, care purta în mînă o valiză, l-a prins din urmă în parcare.

— Nu ştiam că pleci din oraş, Tony.

— Nu este decît obişnuitul dineu lunar al bancherilor în New York. Mîine după-amiază voi fi înapoi. Cred că pot lăsa în siguranţă pentru douăzeci şi patru de ore banca Kane şi Cabot în mîinile capabile ale viitorului preşedinte de la Lester.

William a rîs.

— S-ar putea ca deja să fiu ex-preşedinte, i-a spus el şi i-a relatat cele aflate de la Peter Parfitt.

Din nou William a fost surprins de reacţia lui Tony Simmons.

— Este adevărat că Ted Leach întotdeauna s-a aşteptat să fie viitorul preşedinte la Lester, a reflectat el. Asta se ştie foarte bine în cercurile financiare. Dar el este un slujitor credincios al băncii şi nu pot să cred că se opune dorinţelor exprese ale lui Lester.

— Nici măcar n-am ştiut că-l cunoşti, a spus William.

— Nu-l cunosc foarte bine, a spus Tony. A fost cu un an mai mare decît mine la Yale şi acum îl văd din cînd în cînd la aceste blestemate dineuri ale bancherilor la care va trebui să participi şi tu ca preşedinte. El va fi sigur acolo diseară. Dacă doreşti, am să schimb cîteva vorbe cu el.

— Da, te rog, dar fii foarte atent, da? a spus William.

— Dragul meu William, ţi-ai petrecut aproape zece ani din viaţă spunîndu-mi că sînt mult prea grijuliu.

— Iartă-mă, Tony. Am să mă las pe mîinile tale şi voi face ce mă sfătuieşti.

— Bun atunci, las-o pe seama mea. Am să văd ce spune Leach şi te voi suna mîine dis-de-dimineaţă.

Tony a sunat din New York la cîteva minute după miezul nopţii şi l-a sculat pe William dintr-un somn adînc.

— Te-am trezit, William ?

— Da, cine este ?

— Tony Simmons.

William a aprins veioza de lîngă pat şi s-a uitat la ceas. Era douăsprezece şi zece minute.

— Ei bine, tu, într-adevăr, ai spus că ai să mă suni dis-de-dimineaţă.

Tony a rîs.

— Mă tem că ceea ce o să-ţi spun n-o să fie atît de nostim. Bărbatul care candidează contra ta la banca Lester este Peter Parfitt.

— *Ce ?* a exclamat William, trezit de-a binelea.

— Încearcă pe la spatele tău să convingă consiliul de administraţie să-l susţină. Ted Leach, aşa după cum mă aşteptam, este de partea ta, tu să fii preşedinte, dar acum consiliul este împărţit în două.

— Drace ! Mai întîi, îţi mulţumesc, Tony şi în al doilea rînd, ce trebuie să fac ?

— Dacă vrei să fii preşedintele băncii Lester mai bine ai veni aici rapid, înainte ca membrii consiliului să înceapă să se mire de ce te ascunzi în Boston.

— Mă ascund ?

— Aceasta le spune Parfitt directorilor de cîteva zile.

— Ticălosul !

— Vino şi stai la clubul Yale. Apoi putem discuta întreaga problemă dis-de-dimineaţă.

— Am să fiu acolo cît pot de repede, a spus William.

— S-ar putea ca eu să dorm cînd soseşti. Va fi rîndul tău să mă trezeşti.

William a pus telefonul jos şi s-a uitat spre Kate, care habar nu avea de noile lui probleme. Ea dormise dusă în timpul conversaţiei telefonice. Cît îşi dorea şi el să aibă un somn la fel de profund, dar el se trezea chiar şi la o simplă fluturare a perdelei în adierea uşoară a vîntului. Probabil că ea va dormi la fel şi la cea de a doua venire a lui Hristos. I-a scris la repezeală cîteva rînduri explicîndu-i ce s-a întîmplat, a pus bileţelul pe măsuţa de lîngă pat, s-a îmbrăcat, şi-a îm-

pachetat lucrurile — de data asta a pus și un smoching — și a plecat spre New York.

Șoselele erau goale și cu noul său Daimler nu a făcut decît cinci ore. A apărut în New York odată cu măturătorii de străzi, cu oamenii de la poștă, băieții cu ziare și cu soarele în revărsat de zori. A intrat la clubul Yale cînd ceasul din hol a bătut o dată. Era șase și un sfert. Și-a despachetat și s-a hotărît să doarmă o oră înainte de a-l trezi pe Tony. Imediat însă a auzit o bătaie în ușă. Somnoros, s-a ridicat să deschidă și în prag l-a găsit pe Tony Simmons.

— Ce halat drăguț, William, a spus Tony rîzînd.

Tony era în ținuta de oraș.

— Cred că am adormit. Dacă mă aștepți un minut, voi fi imediat gata, a spus William.

— Nu, nu, eu trebuie să prind trenul înapoi spre Boston. Faci un duș și te îmbraci, iar în timpul acesta stăm de vorbă.

William a intrat în baie și a lăsat ușa deschisă.

— Principala ta problemă... a început Tony.

William a scos capul pe ușa de la baie.

— Nu te aud în timp ce curge apa.

Tony a așteptat să se oprească apa.

— Principala ta problemă este Peter Parfitt. El a crezut că va fi viitorul președinte și că numele lui va figura în testamentul lui Lester. Îi montează pe directori împotriva ta, la fel și consiliul de administrație. Ted Leach o să-ți dea toate detaliile și ar dori să iei azi prînzul la clubul Metropolitan. S-ar putea să vină cu încă doi sau trei membri din consiliul de administrație pe care poți să te bazezi. Apropo, consiliul încă pare împărțit în părți egale.

William s-a tăiat cu briciul de ras.

— Fir-ar să fie ! Care club ?

— Metropolitan, pe East Sixtieth Street, care se desprinde din Fifth Avenue.

— De ce acolo și nu undeva în Wall Street ?

— William, cînd ai de-a face cu oameni ca Peter Parfitt nu bați toba despre intențiile tale. Cîntărește totul cu mare grijă și la rece. Din ceea ce mi-a spus Leach, eu cred că încă poți să cîștigi.

William a revenit în dormitor cu un prosop înfășurat în jurul taliei.

— Am să încerc să judec totul la rece, a spus el.

Tony a zîmbit.

— Acum trebuie să mă întorc la Boston. Trenul meu pleacă din Grand Central peste zece minute. S-a uitat la ceas. Pe naiba, peste șase minute.

Tony s-a oprit o clipă în ușa dormitorului.

— Știi, tatăl tău niciodată n-a avut încredere în Peter Parfitt. Mereu zicea că este prea m.eros. Niciodată n-a spus mai mult decît atit : puțin cam prea mieros. Și-a luat valiza. Noroc, William.

— Cum să-ți mulțumesc, Tony ?

— Nu ai de ce. Consider-o doar ca o incercare de a atenua modul în care l-am tratat pe Matthew.

William a privit ușa închizîndu-se, în timp ce și-a prins gulerul în butoni și și-a îndreptat cravata, reflectînd cît de ciudat era faptul că lucra de atîția ani cu Tony Simmons fără a-l fi cunoscut cîtuși de puțin și acum, numai în cîteva zile, cînd a traversat o perioadă de criză, a constatat brusc că-l place și are încredere în omul care pînă atunci aproape că nu existase pentru el. A coborît în restaurant și a luat un mic dejun tipic pentru un club : un ou fiert, rece, o bucată de pîine prăjită, tare, unt și obișnuitul gem englezesc de citrice, pe care și l-a însușit de la o masă vecină. Portarul i-a dat un exemplar din *The Wall Street Journal*, care, într-o pagină din interior, făcea o vagă aluzie la faptul că lucrurile par a lua o întorsătură sinuoasă la banca Lester după numirea lui William Kane ca viitor președinte. Cel puțin era bine că *The Journal* nu părea a avea nici o informație din interior.

William s-a reîntors în camera lui și a cerut centralistei să-i obțină un număr din Boston. A durat cîteva minute pînă i-a dat legătura.

— Mă ierți, domnule Kane, dacă știam că dumneata ești pe fir, nu țineam telefonul atita ocupat. Pot să te felicit pentru numirea în funcția de președinte al băncii Lester ? Sper ca pe viitor biroul nostru din New York să te vadă mai des.

— Asta va depinde de dumneavoastră, domnule Cohen.

William i-a explicat ce se întîmplase în ultimele zile și i-a citit paragraful cu pricina din testamentul lui Charles Lester.

Thomas Cohen a notat cuvînt cu cuvînt, apoi și-a recitit notițele cu mare atenție.

— Credeți că dorințele lui au să aibă valabilitate în tribunal ? a întrebat William.

— Cine știe ? Nu-mi vine în minte nici o situație similară în trecut. În secolul al nouăsprezecelea un membru al parlamentului, odată, și-a lăsat prin testament circumscripția sa electorală și nimeni n-a obiectat, iar beneficiarul a ajuns prim ministru. Dar asta s-a întîmplat în urmă cu mai bine de o sută de ani — și în Anglia. Acum, în acest caz, dacă consiliul de administrație hotărăște să conteste testamentul domnului Lester, iar dumneata deschizi acțiune juridică, n-aș putea prezice ce hotărîre va lua juriul.

— Ce mă sfătuiți ? l-a întrebat William.

— Eu sînt evreu, domnule Kane. Am venit în această țară din Germania cu un vapor, la începutul acestui secol și întotdeauna a trebuit să lupt din răsputeri pentru orice am dorit. Ții neapărat să fii președintele băncii Lester ?

— Da, domnule Cohen, țin.

— Atunci trebuie să asculți pe un om în vîrstă care, de-a lungul anilor, a ajuns să te privească cu mare respect, și, dacă îmi este permis să spun, cu o anume afecțiune și am să-ți zic ce aș face eu dacă m-aș confrunta cu această situație.

* * *

O oră mai tîrziu, William a pus telefonul jos și, rămînîndu-i ceva timp liber, a plecat agale pe Park Avenue. Pe drum a dat peste un loc pe care era în plină construcție o clădire imensă. O pancartă mare și frumoasă anunța „Următorul hotel Baron se va construi în New York. Dacă ați fost o singură dată oaspeții unui hotel Baron, niciodată nu veți mai dori să stați în altă parte". William a zîmbit pentru prima oară în cursul acelei dimineți și s-a îndreptat într-un pas mai sprințar spre clubul Metropolitan.

Ted Leach, un bărbat scund, vioi, cu păr castaniu închis și mustață ceva mai deschisă la culoare, îl aștepta în foaierul clubului. L-a condus pe William la bar. William a admirat stilul Renaissance al clubului, construit de Otto Kuhn și Standford White în 1894. J. P. Morgan a fondat clubul cînd unul dintre cei mai buni prieteni ai săi a fost exclus din Union League.

— Un gust destul de extravagant, chiar și față de un prieten foarte apropiat, a spus Ted Leach încercînd să facă conversație. Ce doriți să beți, domnule Kane ?

— Vin de Xeres, sec, vă rog, a spus William.

Cîteva minute mai tîrziu a venit un ospătar într-o uniformă albastră, elegantă cu vin de Xeres, scotch și apă ; nu fusese nevoie să-l întrebe pe domnul Leach ce comandă.

— Pentru viitorul președinte al băncii Lester, a spus Ted Leach ridicînd paharul.

William a ezitat.

— Să nu beți, domnule Kane. După cum știți, niciodată nu trebuie să bei în cinstea ta.

William a rîs neștiind prea bine ce să răspundă.

Cîteva minute mai tîrziu se îndreptau spre masa lor doi domni mai în vîrstă, amîndoi înalți și siguri de ei, în costumele lor gri, din trei piese, de bancheri, cu gulere tari și cravate închise la culoare și fără model. Dacă s-ar fi plimbat pe Wall Street, William nu și-ar fi oprit privirea asupra lor, dar în clubul Metropolitan i-a studiat cu atenție.

— Domnul Alfred Rodgers și domnul Winthrop Davis, a spus Leach prezentîndu-i.

William le-a zîmbit cu reținere, neștiind de partea cui erau. Noii veniți îl cercetau și ei cu egală atenție. Pentru moment nimeni n-a vorbit.

— Cu ce să începem ? a întrebat cel care se numea Rodgers, căzîndu-i monoclul de la ochi cînd a vorbit.

— Cu masa de prînz, a spus Ted Leach.

Cei trei au luat-o din loc, fiind evident că știau toți încotro să meargă. William i-a urmat. Restaurantul de la etajul al doilea era mov, cu un tavan înalt, foarte frumos decorat. Maître d'hôtel i-a condus la o masă de lîngă fereastră, ce dădea spre Central Park și de la care nimeni nu le putea auzi conversația.

— Să comandăm și apoi să discutăm, a spus Ted Leach.

Privind pe fereastră, ochii lui William s-au oprit asupra hotelului Plaza. Amintirile despre sărbătorirea absolvirii alături de cele două bunici l-au cotropit pe William — și mai era încă ceva legat de ceaiul de la Plaza ce William încerca să-și amintească...

— Domnule Kane, să dăm cărțile pe față, a spus Ted Leach. Decizia lui Charles Lester de a te numi președintele băncii a venit ca o surpriză și nu este cazul să mai insistăm asupra acestui aspect. Dar, dacă consiliul de administrație nu ține cont de dorințele lui, banca ar putea fi aruncată în haos și nimeni dintre noi nu dorește acest lucru. Bătrînul a fost

un om deștept și el trebuie să-și fi avut motivele lui să te vrea președintele băncii, iar acest lucru pentru mine este suficient.

William mai auzise acest cuvînt înainte — de la Peter Parfitt.

— Noi toți trei, a intervenit Winthrop Davies, datorăm tot ce avem lui Charles Lester și-i vom îndeplini dorințele chiar dacă ar fi ultimul lucru pe care îl facem ca membri ai consiliului de administrație.

— S-ar putea să fie exact așa, a spus Ted Leach dacă Peter Parfitt ajunge, într-adevăr, președinte.

— Îmi pare rău, domnilor, a spus William, că am provocat o asemenea consternare. Dacă numirea mea ca președinte o fost o surpriză pentru dumneavoastră, vă pot asigura că pentru mine a venit ca un trăsnet din senin. Eu am fost convins că Charles Lester îmi va lăsa prin testament unele mici obiecte care să-mi amintească de Matthew, nu responsabilitatea conducerii unei bănci.

— Înțelegem situația în care ați fost pus, domnule Kane, i-a răspuns Ted Leach și trebuie să ne credeți atunci cînd spunem că ne aflăm aici ca să te ajutăm. Sîntem conștienți că-ți va veni greu să ne crezi după felul cum s-a comportat Peter Parfitt față de dumneata și manevrele pe care le face în ascuns încercînd să-și asigure pentru el însuși președinția.

— Trebuie să vă cred, domnule Leach, pentru că nu am altă alternativă decît să mă las pe mîinile dumnevoastră și să vă cer sfatul privind felul în care vedeți situația actuală.

— Mulțumesc, a spus Leach. Pentru mine situația este clară. Campania lui Peter Parfitt este bine organizată și acum el știe că acționează de pe o poziție puternică. Noi, de aceea, domnule Kane ,trebuie să fim total deschiși unul față de celălalt dacă vrem să avem vreo șansă de a-l învinge. Presupun, bineînțeles, că ai curajul și hotărîrea necesară pentru o asemenea luptă.

— Dacă nu le-aș avea, nu m-aș afla aici, domnule Leach. Și acum pentru că v-ați exprimat atitudinea atît de succint, poate îmi veți permite să vă sugerez ce trebuie să facem pentru a-l înfrînge pe domnul Parfitt.

— Cu siguranță, a spus Ted Leach.

Cei trei au ascultat cu atenție.

— Fără nici o îndoială aveți dreptate cînd spuneți că Parfitt știe că acționează de pe o poziție puternica pentru că pînă acum el a fost cel care a atacat, știind ce se va întîmpla

în continuare. Aș putea să vă sugerez că a sosit timpul ca noi să schimbăm tactica și să atacăm atunci și unde el se așteaptă cel mai puțin — în propriul său consiliu de administrație.

— Ce propuneți pentru asta, domnule Kane ? a întrebat Winthrop Davies părînd oarecum surprins.

— Am să vă spun, dacă îmi permiteți mai întîi să vă pun cîteva întrebări. Cîți dintre directorii executivi cu drept de vot sînt în consiliul de administrație ?

— Șaisprezece, a răspuns imediat Ted Leach.

— Și în momentul de față spre cine se îndreaptă alegerea lor ? a întrebat William.

— Nu este o întrebare la care să putem răspunde ușor, domnule Kane, a intervenit Winthrop Davies. A scos din buzunar un plic mototolit și după ce l-a cercetat o vreme a continuat : Cred că putem conta în mod cert pe șase voturi, iar Peter Parfitt poate fi sigur de cinci. A fost ca un șoc pentru mine cînd am aflat că Rupert Cork-Smith, care a fost cel mai apropiat prieten al lui Charles, nu vrea să te sprijine pe dumneata, domnule Kane. Într-adevăr este foarte ciudat, pentru că eu știu că nu se dă în vînt după Parfitt. Cred că asta face să fie cîte șase voturi pentru fiecare.

— Deci pînă joi, a adăugat Ted Leach, noi trebuie să aflăm ce intenții au ceilalți patru membri ai consiliului de administrație.

— De ce pînă joi ? a întrebat William.

— Este ziua în care urmează să se întîlnească din nou consiliul de administrație, a răspuns Leach netezindu-și mustața, gest pe care îl făcea, după cum a observat William, de fiecare dată cînd începea să vorbească. Și ceea ce este mai important, Punctul Numărul Unu pe agenda de lucru este alegerea noului președinte.

— Mie mi s-a comunicat că aceasta nu va avea loc înainte de ziua de luni, a zis William uluit.

— Cine v-a spus ? l-a întrebat Davies.

— Peter Parfitt, a spus William.

— Metodele lui, a comentat Ted Leach, n-au fost ale unui gentleman.

— M-am lămurit în suficientă măsură despre acest gentleman, a spus William dînd o tentă ironică ultimului cuvînt, încît m-a făcut să-mi dau seama că va trebui să trec la atac.

— Uşor de spus, dar greu de făcut, domnule Kane. În momentul de faţă el ţine hăţurile, a spus Winthrop Davies şi nu sînt sigur cum vom face ca să i le luăm.

— Schimbăm semaforul la roşu, a răspuns William. Cine are autoritatea de a convoca întrunirea consiliului de administraţie ?

— Cînd consiliul nu are un preşedinte, oricare dintre vicepreşedinţi, a spus Ted Leach. Ceea ce înseamnă fie Peter Parfitt, fie eu.

— Care este numărul minim necesar de membri care să fie prezenţi ?

— Nouă, a răspuns Davies.

— Şi dacă dumneavoastră, domnule Leach, sînteţi unul dintre cei doi vicepreşdinţi, cine este secretarul societăţii ?

— Eu, a spus Alfred Rodgers care pînă atunci aproape că nu deschisese gura, exact calitatea pe care William întotdeauna a căutat-o la secretarul unei societăţi.

— Cu cîtă vreme înainte trebuie anunţată o adunare de urgenţă a consiliului de administraţie, domnule Rodgers ?

— Fiecare director trebuie convocat cu cel puţin douăzeci şi patru de ore înainte, deşi niciodată nu s-a întîmplat aşa, cu excepţia crahului din douăzeci şi nouă. Charles Lester a căutat să anunţe cu cel puţin trei zile înainte.

— Dar regulamentul băncii prevede pentru o adunare de urgenţă să fie anunţată cu douăzeci şi patru de ore înainte ? a întrebat William.

— Aşa este, domnule Kane, a confirmat Alfred Rodgers, al cărui monoclu se afla acum bine fixat la locul lui şi aţintit asupra lui William.

— Excelent, atunci să convocăm noi întrunirea consiliului de administraţie.

Cei trei au rămas cu ochii pironiţi asupra lui William de parcă nu-l auziseră prea bine.

— Gîndiţi-vă numai, domnilor, a continuat William. Domnul Leach, ca vicepreşedinte, hotărăşte adunarea consiliului de administraţie, iar domnul Rodgers, ca secretar al societăţii, îi încunoştiinţează pe directori.

— Cînd doriţi să se ţină această întrunire ? a întrebat Ted Leach.

— Mîine după-amiază. William s-a uitat la ceas. La ora trei.

— Doamne Dumnezeule, asta o să-i înfurie un pic, a spus Alfred Rodgers. Nu sînt sigur...

— O să-l înfurie pe Peter Parfitt, asta ați vrut să spuneți ? a întrebat William.

— Este adevărat, a spus Ted Leach, dar știi exact ce ai de făcut la această întrunire ?

— Lăsați totul în seama mea. Trebuie să vă asigurați doar că s-a procedat conform regulilor și că fiecare director a fost anunțat la timp.

— Mă întreb cum va reacționa Peter Parfitt, a spus Ted Leach.

— Nu vă faceți griji în legătură cu Parfitt, a spus William. Aceasta este greșeala pe care am comis-o tot timpul. Să-l lăsăm să înceapă să-și facă griji iar noi să schimbăm tactica. Atîta vreme cît a fost anunțat cu douăzeci și patru de ore înainte și a fost ultimul director căruia i s-a adus la cunoștință, nu avem de ce să ne temem. Nu vrem să-i oferim mai mult timp decît este necesar ca să-și organizeze un contraatac. Și, domnilor, vă rog să nu fiți surprinși de ceea ce am să spun sau cum am să procedez mîine. Aveți încredere în raționamentul meu și fiți acolo ca să mă sprijiniți.

— Nu credeți că ar trebui să știm exact ce aveți în minte ?

— Nu, domnule Leach, trebuie să apăreți la întrunire ca cei mai nevinovați directori care nu faceți nimic altceva decît să vă îndepliniți îndatoririle.

Începuse să devină limpede pentru Ted Leach și ceilalți doi colegi ai săi de ce Charles Lester îl alesese pe William Kane să fie viitorul lor președinte. Au părăsit clubul Metropolitan ceva mai încrezători în ei decît veniseră, deși nu știau absolut nimic despre ce avea să se întîmple la adunarea consiliului de administrație pe care o vor convoca în curînd. William, pe de altă parte, după ce demarase prima parte a planului lui Thomas Cohen, aștepta acum cu nerăbdare să pună în mișcare partea a doua și cea mai grea.

Și-a petrecut după-amiaza și seara în camera sa de la clubul Yale reflectînd meticulos asupra tacticii pentru întrunirea de a doua zi și făcînd doar o scurtă pauză ca s-o sune pe Kate.

— Unde ești, dragul meu ? a spus ea. O ștergi așa la mijlocul nopții fără să sufli un cuvînt ?

— La iubita mea din New York, a spus William.

— Biata fată, a spus Kate. Pesemne că ceea ce este mai important, habar nu are. Ce sfat ți-a dat în privința vicleanului Parfitt ?

— N-am avut timp s-o întreb, am fost prea ocupaţi cu alte lucruri. Dar pentru că tot stau de vorbă cu tine la telefon, tu ce mă sfătuieşti ?

— Să nu faci nimic ce Charles Lester ori tatăl tău n-ar fi făcut în împrejurări similare, a spus Kate, devenind brusc serioasă.

— Pesemne că acum amîndoi joacă golf pe celălalt tărîm şi pun pariu că fără a ne scăpa cîtuşi de puţin din ochi.

— Indiferent cum procedezi, William, n-ai să greşeşti prea tare dacă ai mereu în minte faptul că ei te privesc.

*
* *

Cînd s-au revărsat zorile, William era deja treaz, reuşind să doarmă doar cu intermitenţe. S-a dat jos din pat puţin după ora şase, a făcut un duş rece, apoi o plimbare lungă în Central Park spre a-şi limpezi gîndurile şi s-a reîntors la clubul Yale ca să servească un mic dejun frugal. La recepţie îl aştepta un mesaj de la soţia sa. William a rîs cînd a citit de două ori paragraful : „Dacă nu eşti prea ocupat, nu uita să-i cumperi lui Richard o mănuşă pentru baseball". William a cumpărat *The Wall Street Journal* care continua povestea despre neînţelegerile din cadrul consiliului de administraţie al băncii Lester privind alegerea noului preşedinte. De data asta era versiunea lui Peter Parfitt, lăsînd să se întrevadă că numirea lui ca preşedinte va fi probabil confirmată la adunarea de joi. William s-a întrebat a cui variantă va fi relatată în ziarul de mîine. Şi-a petrecut apoi dimineaţa verificînd de două ori statutul de înfiinţare şi de funcţionare a băncii Lester. N-a luat prînzul, dar şi-a găsit timp să meargă la magazinele Schwalts şi i-a cumpărat fiului său o mănuşă de baseball.

La două şi jumătate a luat un taxi şi a pornit spre banca de pe Wall Street unde a ajuns cu citeva minute înainte de ora trei. Portarul tînăr l-a întrebat dacă avea fixată vreo întîlnire.

— Sînt William Kane.

— Da, domnule, sînteţi aşteptat în sala de consiliu.

Doamne Dumnezeule, şi-a zis William, nici măcar nu-mi amintesc unde este.

Portarul i-a observat şovăiala.

— Luaţi-o pe coridorul din stînga, domnule, şi apoi a doua uşă pe dreapta.

— Mulțumesc, i-a spus William și a plecat încrezător în sine, atît pe cît se putea, de-a lungul coridorului.

Pînă în acel moment întotdeauna considerase stupidă expresia „ai furnici în stomac". Avea senzația că inima îi bate mai puternic decît orologiul de pe hol ; n-ar fi fost surprins dacă s-ar fi auzit pe sine bătînd de ora trei.

Ted Leach stătea singur la intrarea în sala de consiliu.

— Vor fi neplăceri, au fost primele lui cuvinte.

— Bun, a spus William. Așa i-ar fi plăcut și lui Charles Lester și el ar fi înfruntat pericolul cu fruntea sus.

William a înaintat cu pași mari în camera impresionantă, panelată cu stejar și n-a fost necesar să numere capetele pentru a-și da seama că toți directorii erau prezenți. Aceasta n-avea să fie una din acele adunări ale consiliului de administrație la care cîte un director își putea permite din cînd în cînd să lipsească. Conversația a încetat în momentul în care William a intrat în sală și s-a făcut o tăcere sesizabilă, toate privirile fiind ațintite asupra lui. William s-a așezat rapid pe scaunul președintelui din capul mesei lungi, de mahon, înainte ca Peter Parfitt să-și dea seama ce se întîmplă.

— Domnilor, vă rog să luați loc, a spus William, sperînd că vocea lui suna destul de hotărîtă.

Ted Leach și alți cîțiva directori s-au așezat ; alții au fost mai șovăitori. Au început murmurele.

William a văzut că doi directori pe care nu-i cunoștea erau pe punctul de a se ridica în picioare și de a-l întrerupe.

— Înainte ca cineva să spună ceva, aș dori, dacă-mi permiteți, în deschiderea adunării să fac o declarație după care puteți hotărî cum se va proceda în continuare. Simt că acesta este puținul pe care îl putem aduce pentru a veni în întîmpinarea dorințelor regretatului Charles Lester.

Cei doi bărbați s-au așezat pe scaunele lor.

— Vă mulțumesc, domnilor. Dintru început aș vrea să spun limpede pentru toți cei prezenți aici că nu doresc absolut deloc să ajung președintele acestei bănci — William a făcut o pauză pentru a spori efectul — dacă aceasta nu este vrerea majorității directorilor ei.

Toți ochii din sală erau fixați asupra lui William.

— Domnilor, în momentul de față, eu sînt vicepreședintele băncii Kane și Cabot și posed cincizeci și unu la sută din capitalul ei. Kane și Cabot a fost întemeiată de bunicul meu și cred că se poate compara, ca reputație, nu ca mărime,

cu banca Lester. Dacă mi s-a cerut să părăsesc Bostonul și să mă mut la New York urmînd să devin președintele băncii Lester, în conformitate cu dorințele testamentare ale lui Charles Lester, nu pot să pretind că această schimbare va fi ușoară pentru mine și familia mea. Totuși, pentru că așa a fost vrerea lui Charles Lester ca eu să procedez exact în acest mod — și el n-a fost omul care să facă cu ușurință asemenea propuneri — eu am datoria să iau în serios dorințele sale. De asemenea, aș vrea să adaug că fiul său, Matthew Lester, a fost prietenul meu cel mai bun timp de peste cincisprezece ani de zile, iar eu consider că este o tragedie că eu și nu el vi se adresează azi în calitate de președinte propus.

Cîțiva din directori au dat din cap în semn de aprobare.

— Domnilor, dacă voi fi destul de norocos să obțin sprijinul dumneavoastră azi, voi sacrifica tot ce am în Boston spre a vă sluji. Sper că nu este necesar să vă fac o expunere detaliată asupra experienței mele bancare. Presupun că fiecare director prezent aici care a citit testamentul lui Charles Lester trebuie să se fi deranjat să afle de ce el a considerat că eu aș fi omul potrivit să-i urmeze. Președintele meu, Anthony Simmons, pe care mulți dintre dumneavoastră îl cunoașteți, mi-a cerut să rămîn la Kane și Cabot.

Ieri intenționasem să-l informez pe domnul Parfitt despre hotărîrea mea finală, dacă dînsul s-ar fi deranjat să mă sune și să obțină această informație. Am avut plăcerea să iau masa cu domnul și doamna Parfitt vinerea trecută la dumnealor acasă și cu acea ocazia domnul Parfitt mi-a spus că nu-l interesa cîtuși de puțin să ajungă președintele acestei bănci. După părerea dumnealui, singurul meu rival era domnul Edward Leach, vicepreședintele dumneavoastră. Atunci m-am consultat cu domnul Leach, însuși, și dînsul m-a asigurat că voi avea întotdeauna sprijinul său. Am presuspus, deci, că amîndoi vicepreședinții sînt de partea mea. În dimineața aceasta, după ce am citit *The Wall Street Journal,* nu pentru că aș pune vreo bază pe acest ziar în care nu mai cred de la vîrsta de opt ani — s-au auzit unele rîsete — am simțit că trebuie să iau parte la această întrunire spre a mă asigura dacă mai am suportul celor doi vicepreședinți sau dacă relatarea din *The Journal* era adevărată. Domnul Leach a convocat această întrunire a consiliului de administrație și în acest moment eu trebuie să-l întreb dacă încă mă mai sprijină spre a-i urma lui Charles Lester în calitate de președinte al acestei bănci.

William s-a uitat spre Ted Leach care avea privirile coborîte. Verdictul său s-a lăsat așteptat. Dacă degetul său cel mare se va îndrepta în jos, însemna că adepții lui Parfitt îl vor sfîșia pe creștin.

Ted Leach și-a înălțat capul încet și a spus :

— Îl susțin pe domnul Kane fără nici o rezervă.

Pentru prima oară în acea zi, William s-a uitat direct la Peter Parfitt. Acesta transpira din abundență și, cînd a vorbit, nu și-a ridicat ochii de pe bloc-notesul din fața lui.

— Ei bine, unii din membrii consiliului de administrație, a început el, au simțit că ar trebui să-mi arunc pălăria în ring...

— Deci v-ați răzgîndit în privința suportului pe care mi l-ați promis și nu sînteți de acord cu dorințele lui Charles Lester ? l-a întrebat William, lăsînd o ușoară notă de surpriză să răzbată din vocea sa.

Peter Parfitt și-a înălțat puțin capul.

— Problema nu este atît de simplă, domnule Kane.

— Da sau nu, domnule Parfitt ?

— Da, am să candidez împotriva dumitale, a spus brusc Peter Parfitt și cu forță.

— În ciuda celor afirmate vineri seara că nu vă interesează să fiți președinte dumneavoastră însuși ?

— Aș dori să-mi pot expune propriile păreri, a spus Parfitt, înainte ca dumneata să presupui prea multe. Aceasta încă nu este camera consiliului dumitale, domnule Kane.

— Bineînțeles, domnule Parfitt.

Pînă aici întrunirea decursese exact cum plănuise William. Propriul său speech fusese pregătit și rostit cu grijă, iar acum Parfitt se căznea, sub dezavantajul de a fi pierdut inițiativa, să improvizeze ceva încît să nu rămînă în ochii tuturor un mincinos.

— Domnilor, a început el, căutîndu-și cuvintele. Ei bine, a zis el.

Privirile s-au întors de la William și s-au fixat asupra lui Parfitt. Aceasta i-a oferit lui William șansa să se relaxeze și să cerceteze fețele celorlalți directori.

— După ce am luat masa cu domnul Kane, mulți membri ai consiliului de administrație m-au abordat în particular și eu am simțit că nu-mi fac decît datoria dacă iau în considerație doleanțele lor și mă ofer să candidez. Niciodată nu m-am opus dorințelor domnului Charles Lester pe care l-am admirat și l-am respectat întotdeauna. Bineînțeles, l-aș fi

informat pe domnul Kane despre intenţiile mele mîine înainte de adunarea consiliului de administraţie ce urma să aibă loc, dar trebuie să mărturisesc că oarecum am fost luat prin surprindere de evenimentele de azi.

A tras adînc aer în piept după care a continuat :

— Lucrez la banca Lester de douăzeci şi doi de ani, dintre care şase ca vicepreşedinte. De aceea cred că am dreptul să candidez pentru acest post. Aş fi fost încîntat să-l avem pe domnul Kane alături de noi, dar acum nu-l mai pot sprijini spre a fi numit preşedinte. Sper că directorii, colegii mei, vor susţine mai degrabă pe acel care a lucrat pentru această bancă de peste douăzeci de ani şi nu pe un necunoscut, venit din afară, la dorinţa unui om distrus de moartea fiului său. Vă mulţumesc, domnilor.

S-a aşezat.

În împrejurările de faţă, William a fost destul de impresionat de discursul lui, dar Parfitt n-a beneficiat de sfatul domnului Cohen privind forţa pe care o are ultimul cuvînt într-o competiţie strînsă. William s-a ridicat din nou.

— Domnilor, domnul Parfitt v-a atras atenţia că eu, personal, vă sînt complet necunoscut. De aceea, vreau ca nimeni dintre dumneavoastră să nu aibă nici un dubiu asupra mea. După cum v-am spus, sînt fiu şi nepot de bancheri. Toată viaţa am fost bancher şi ar însemna lipsă de onestitate din partea mea dacă aş pretinde că n-aş fi încîntat să ajung viitorul preşedinte al băncii Lester. Dacă, pe de altă parte, după tot ce aţi auzit astăzi aici, veţi decide să-l susţineţi pe domnul Parfitt ca preşedinte, aşa să fie. Eu mă voi întoarce la Boston şi voi lucra destul de fericit la banca mea. Ba mai mult, voi anunţa în mod public că nu doresc să fiu preşedintele băncii Lester şi aceasta vă va scuti de orice învinuire că nu aţi respectat dorinţele testamentare ale lui Charles Lester.

Totuşi, sub nici o formă, nu doresc să fiu în consiliul dumneavoastră de administraţie sub preşedinţia domnului Parfitt. Nu am nici o intenţie de a nu fi cinstit faţă de dumneavoastră asupra acestui punct. M-am prezentat în faţa dumneavoastră cu marele dezavantaj de a fi, aşa cum a spus domnul Parfitt, „un necunoscut, venit din afară". Totuşi, eu am avantajul de a fi sprijinit de un om care nu poate fi prezent astăzi. Un om pe care toţi dintre dumneavoastră l-aţi respectat şi admirat, un om care nu s-a condus niciodată după toane şi capricii şi n-a luat hotărîri pripite. De aceea, propun

acestui consiliu de a nu-şi mai pierde din timpul său preţios cu dilema sub care preşedinte ar dori să lucreze. Dacă vreunii dintre dumneavoastră aveţi dubii în privinţa priceperii mele de a conduce această bancă, nu pot decît să vă sugerez să-l votaţi pe domnul Parfitt. La această alegere, domnilor, eu nu voi vota şi cred că la fel va proceda şi domnul Parfitt.

— Dumneata *nu poţi* să votezi, a spus Peter Parfitt furios. Dumneata nu eşti încă membru al acestui consiliu de administraţie. Eu sînt şi voi vota.

— Aşa să fie, domnule Parfitt. Nimeni nu va putea spune niciodată că n-ai avut şansa de a cîştiga fiecare vot posibil.

William a aşteptat ca efectul vorbelor sale să se sedimenteze şi, cum un director care nu-i era cunoscut lui William era pe punctul de a-l întrerupe, William a continuat :

— Am să-l rog pe domnul Rodgers, în calitatea sa de secretar al societăţii, să ducă la îndeplinire procedura electorală şi, după ce vă veţi fi completat buletinul de vot, domnilor, poate veţi avea amabilitatea de a i-l returna.

Alfred Rodgers pe parcursul întregii adunări tot îşi fixase monoclul la ochi. Nervos, a împărţit buletinele de vot fiecărui director. După ce toţi au completat numele candidatului preferat, buletinele s-au reîntors la el.

— Poate că, în împrejurările de faţă, ar fi mai prudent să se citească fiecare vot cu voce tare, spre a nu se produce nici o greşeală care să ducă la o nouă rundă de votare.

— Cu siguranţă, domnule Kane.

— Sînteţi de acord cu această procedură, domnule Parfitt ?

Peter Parfitt a încuviinţat printr-o înclinare a capului fără a-şi ridica privirile.

— Mulţumesc. Domnule Rodgers; poate că aveţi amabilitatea să daţi citire voturilor în faţa consiliului de administraţie.

Secretarul societăţii a citit primul buletin de vot.

— Parfitt.

Apoi al doilea.

— Parfitt, a repetat el.

Acum William nu mai avea nici o putere, partida nu mai depindea de el. Toţi anii de aşteptare pentru împlinirea visului său de o viaţă pe care i-l spusese lui Charles Lester cu foarte multă vreme în urmă aveau să ia sfîrşit în următoarele cîteva secunde.

— Kane. Parfitt. Kane.

Trei voturi la două împotriva lui ; soarta avea să-i joace același renghi ca la competiția cu Tony Simmons ?

— Kane. Kane. Parfitt.

Avea patru voturi. Îl vedea pe Parfitt la celălalt capăt al mesei cum îl treceau transpirațiile, dar nici el nu se simțea relaxat.

— Parfitt.

Pe chipul lui William nu se putea citi nimic. Parfitt și-a permis un zîmbet.

Cinci voturi la patru.

— Kane. Kane. Kane.

Zîmbetul a dispărut.

Încă două, încă două, s-a rugat William în gînd, mai-mai s-o spună cu voce tare.

— Parfitt. Parfitt.

Secretarului i-a trebuit mult timp ca să deschidă un buletin pe care cineva îl împăturise de foarte multe ori.

— Kane.

Opt voturi la șapte, în favoarea lui William.

Acum era deschis ultimul vot. William urmărea buzele lui Alfred Rodgers. Secretarul și-a înălțat privirile ; în acea clipă el era cel mai important om din încăpere.

— Kane.

Parfitt și-a sprijinit capul în mîini.

— Domnilor, punctajul este : nouă voturi pentru domnul William Kane, șapte voturi pentru domnul Peter Parfitt. Ca atare îl declar pe domnul William Kane președintele ales de drept al băncii Lester.

O tăcere plină de respect s-a așternut în încăpere și toți ochii, cu excepția lui Peter Parfitt, s-au îndreptat spre William și au așteptat următoarea mișcare a noului președinte.

William a tras adînc aer în piept și s-a ridicat în picioare, de data aceasta spre a se adresa consiliului său de administrație.

— Vă mulțumesc, domnilor, pentru încrederea pe care mi-ați acordat-o. A fost dorința lui Charles Lester ca eu să fiu viitorul dumneavoastră președinte și sînt încîntat că ați confirmat-o prin votul dumneavoastră. Intenționez să-mi pun toată priceperea mea în slujba acestei bănci ; dar n-am s-o pot face fără ajutorul dumneavoastră acordat din toată inima. Dacă domnul Parfitt este amabil...

Peter Parfitt și-a înălțat privirile plin de speranță.

— ...să vină peste cîteva minute în biroul președintelui, i-aș fi foarte recunoscător. După aceea aș dori să-l văd pe domnul Leach. Sper, domnilor, ca mîine să pot sta de vorbă cu fiecare dintre dumneavoastră în parte. Următoarea întrunire a consiliului de administrație va fi cea lunară. Această adunare o declar încheiată.

Directorii au început să se ridice și să stea de vorbă între ei. William a ieșit rapid pe coridor evitînd privirile lui Peter Parfitt. Ted Leach l-a prins din urmă și l-a condus spre biroul președintelui.

— Ți-ai asumat un mare risc, a spus Ted Leach și ai cîștigat. Ce-ai fi făcut dacă ai fi pierdut ?

— M-aș fi întors la Boston, a răspuns William, părînd impasibil.

Ted Leach i-a deschis lui William ușa de la biroul președintelui. Camera era aproape exact cum și-o amintea el ; probabil că i se păruse puțin mai mare atunci cînd îi spusese lui Charles Lester, pe vremea cînd era elev că într-o zi îi va conduce banca. S-a uitat lung la portretul marelui bărbat care se afla în spatele biroului său și a făcut cu ochiul spre portretul ultimului președinte. Apoi s-a așezat în scaunul mare, din piele roșie și și-a pus coatele pe biroul de mahon. Pe cînd își scotea din buzunarul hainei o carte mică, legată în piele și a pus-o pe masă în fața sa, s-a auzit un ciocănit în ușă. A intrat un domn în vîrstă care se sprijinea într-un baston negru, cu mîner de argint. Ted Leach i-a lăsat singuri.

— Numele meu este Rupert Cork-Smith, a spus el cu un ușor accent englez.

William s-a ridicat să-l întîmpine. Era membrul cel mai în vîrstă din consiliul de administrație. Părul său argintiu, favoriții lungi și ceasul de aur masiv, toate veneau dintr-un alt veac, dar reputația probității sale era legendară în cercurile financiare. Nimeni nu avea nevoie să semneze un contract cu Rupert Cork-Smith : cuvîntul lui întotdeauna fusese chezaș. L-a privit pe William direct în ochi.

— Am votat împotriva dumitale, domnule, și în mod fiersc îmi poți cere să-mi prezint demisia pe masa dumitale în decurs de o oră.

— Doriți să luați loc, domnule ? l-a întrebat William cu blîndețe.

— Mulțumesc, a răspuns el.

— Cred că i-ați cunoscut pe tatăl și bunicul meu.

— Am avut acest privilegiu. Eu și bunicul dumitale am fost împreună la Harvard și încă îmi amintesc moartea tragică a tatălui dumitale.

— Și Charles Lester ? a spus William.

— A fost prietenul meu cel mai apropiat. Prevederile testamentului său mi-ar fi apăsat conștiința. N-am făcut un secret că alegerea mea n-ar fi fost Peter Parfitt. L-aș fi votat pe Ted Leach ca președinte, dar cum nu m-am abținut niciodată în viață, am simțit că trebuie să-l susțin pe contracandidatul dumitale, pentru că nu puteam să votez pe cineva pe care nici măcar nu-l întîlnisem vreodată în viață.

— Vă admir onestitatea, domnule Cork-Smith, dar acum eu am o bancă de condus. În momentul acesta eu am mai multă nevoie de dumneavoastră decît aveți dumneavoastră de mine, așa că vă rog să nu demisionați.

Bătrînul și-a înălțat capul și s-a uitat lung în ochii lui William.

— Nu sînt sigur dacă o să meargă, tinere. Nu-mi pot schimba atitudinile peste noapte, a spus Cork-Smith sprijinindu-se cu amîndouă mîinile pe baston.

— Dați-mi șase luni, domnule, iar dacă și atunci veți avea aceleași sentimente, mă dau bătut.

Amîndoi au rămas tăcuți, după care Cork-Smith a vorbit din nou.

— Charles Lester a avut dreptate : ești, într-adevăr, leit Richard Kane.

— Veți continua să slujiți această bancă, domnule ?

— Da, tinere. Nu există un nebun mai mare decît un bătrîn nebun.

Rupert Cork-Smith s-a ridicat slujindu-se de baston. William s-a dus să-l ajute, dar a fost îndepărtat printr-un semn făcut cu mîna.

— Noroc, fiule. Poți să te bizui pe sprijinul meu total.

— Vă mulțumesc, domnule, a spus William.

În timp ce bătrînul ieșea pe ușă, William l-a văzut pe Peter Parfitt așteptînd pe coridor. Cînd Rupert a trecut pe lîngă el, cei doi nu și-au vorbit.

Peter Parfitt a dat buzna înăuntru.

— Ei bine, am încercat și am pierdut. Un om nu poate face mai mult, a spus el rîzînd. Nici un resentiment, nu, Bill ? a adăugat el întinzîndu-i mîna.

— Nici un resentiment, domnule Parfitt. Așa cum dumneata ai spus pe bună dreptate, ai încercat și ai pierdut, iar acum ai să-ți dai demisia din postul pe care îl ocupi la această bancă.

— Să fac ce ? a întrebat Parfitt.

— Să demisionezi, a spus William.

— Asta e puțin cam dur, nu crezi, Bill ? Acțiunea mea n-a fost cîtuși de puțin personală, pur și simplu, am simțit...

— Nu te vreau în banca mea, domnule Parfitt. Ai să pleci pînă diseară și n-ai să te mai întorci niciodată.

— Și dacă spun că n-am să plec ? Am o bună parte din acțiuni la bancă și încă mă bucur de sprijin în consiliul de administrație, știi asta, ba mai mult, te-aș putea da în judecată.

— Atunci ți-aș recomanda să citești regulamentul băncii, domnule Parfitt, pentru care mie mi-a trebuit ceva timp ca să-l studiez azi-dimineață.

William a ridicat cărțulia legată în piele care încă zăcea pe birou în fața sa și a răsfoit cîteva pagini. După ce a găsit paragraful pe care îl însemnase în cursul dimineții, a citit cu voce tare :

— „Președintele are dreptul să excludă orice acționar în care și-a pierdut încrederea". Și-a înălțat privirile. Eu mi-am pierdut încrederea în dumneata, domnule Parfitt și, ca atare, dumneata vei demisiona, urmînd a-ți primi plata pe doi ani. În schimb, dacă mă forțezi să te dau afară, voi avea grijă să părăsești banca cu nimic altceva decît capitalul dumitale. Dumneata alegi.

— Nu-mi acorzi nici o șansă ?

— Ți-am dat o șansă vinerea trecută, dar m-ai mințit și m-ai înșelat. Nu am nevoie de amenințări și nu asta caut eu la viitorul meu vicepreședinte. Deci, va fi demisie sau te dau eu afară, domnule Parfitt ?

— Să te ia dracu', Kane, am să-mi dau demisia.

— Bun. Ia loc și scrie-o chiar acum.

— Nu, ai s-o ai dimineață cînd am să consider eu.

A început să se îndrepte spre ușă.

— Acum — sau te concediez, a spus William.

Peter Parfitt a șovăit, apoi s-a întors și s-a așezat pe un scaun de lîngă biroul lui William. William i-a întins o coală de hîrtie cu antetul băncii și i-a oferit un stilou. Parfitt și-a

scos propriul său stilou și a început să scrie. După ce a terminat, William a luat hîrtia și a citit-o foarte atent.

— Bună ziua, domnule Parfitt.

Peter Parfitt a plecat fără să scoată nici un cuvînt. Ted Leach a intrat în birou după cîteva minute.

— Ați dorit să mă vedeți, domnule președinte.

— Da, a spus William. Vreau să vă numesc vicepreședinte unic al băncii. Domnul Parfitt a simțit că trebuie să demisioneze.

— O, sînt surprins să aud asta, eu aș fi crezut...

William i-a dat cererea. Ted Leach a citit-o și apoi s-a uitat la William.

— Voi fi încîntat să fiu vicepreședinte unic. Vă mulțumesc pentru încrederea pe care o aveți în mine.

— Bun. Am să vă rog să aranjați ca în următoarele două zile să văd pe fiecare director în parte. Voi începe lucrul mîine dimineață la ora opt.

— Da, domnule Kane.

— Poate că o să fiți amabil ca să dați cererea de demisie a domnului Parfitt secretarului societății.

— Așa cum doriți, domnule președinte.

— Numele meu este William. Aceasta a fost o altă greșeală pe care a făcut-o domnul Parfitt.

Ted Leach a schițat un zîmbet.

— O să ne vedem mîine dimineață... A șovăit o clipă, apoi a continuat : William.

După ce Ted Leach a plecat, William s-a așezat în scaunul lui Charles Lester și a început să se învîrtească cu el, într-o explozie neobișnuită de bucurie, pînă a simțit că-l cam apucă cu amețeală. Apoi s-a uitat pe fereastră spre Wall Street, încîntat de forfota mulțimii și bucurîndu-se de priveliștea ce i-o ofereau celelalte bănci mari și agenții din America. Acum și banca lui se număra printre ele.

— Și cine, mă rog, ești dumneata ? a spus o voce de femeie din spatele său.

William a făcut o rotație completă cu scaunul și a văzut în fața lui o doamnă de vîrstă mijlocie, îmbrăcată îngrijit și părînd furioasă.

— S-ar putea ca și eu să vă pun aceeași întrebare, a spus William.

— Sînt secretara președintelui, a răspuns aceasta înțepată.
— Și eu, a spus William, sînt președintele.

*
* *

În cursul următoarelor săptămîni William și-a mutat familia la New York unde au găsit o casă pe East Sixty-eighth Street. Pînă s-au aranjat a durat mai mult decît anticipaseră ei. În primele trei luni, pe cînd William încerca să se debaraseze totall de afacerile din Boston spre a-și duce la îndeplinire îndatoririle din New York, ar fi vrut ca ziua să aibă patruzeci și opt de ore, dar și-a dat seama că era greu să se taie complet cordonul ombilical. Tony Simmons i-a fost de un foarte mare ajutor și William a început să înțeleagă de ce Alan Lloyd îl susținuse ca să devină președinte la Kane și Cabot și, pentru prima oară, a recunoscut că Alan avusese dreptate.

În curînd viața lui Kate în New York a devenit foarte ocupată. Virginia deja mergea de-a buşilea prin cameră și ajungea în biroul lui William înainte ca mama ei să bage de seamă, iar Richard își dorea un nou vindiac, așa cum avea orice băiat din New York. Ca soție a președintelui unei bănci din New York, trebuia să dea în mod regulat cocteiluri și dineuri, aranjînd cu discreție ca unii directori și clienți importanți să aibă șansa de a sta lîngă William ca să-i ceară sfatul sau să-și exprime propriile opinii. Kate aranja totul cu un șarm deosebit, iar William rămînea etern recunoscător departamentului de lichidări de la Kane și Cabot pentru că îi furnizase cel mai important capital din viața sa. Cînd ea i-a spus că vor mai avea un copil, tot ce a putut William s-o întrebe a fost : „Cînd am mai avut oare timp ?“ Virginia a fost încîntată de veste, fără a înțelege de ce mami se tot îngrășa, iar Richard a refuzat să facă vreun comentariu.

După șase luni confruntarea cu Peter Parfitt era ceva ce aparținea trecutului iar William devenise președintele de necontestat al băncii Lester și o figură marcantă în cercurile financiare New York-eze. N-au trecut multe luni și el a început să se întrebe în ce direcție avea să-și orienteze noul țel. Își realizase ambiția vieții sale de a ajunge președintele băncii Lester la vîrsta de treizeci și trei de ani, totuși, și spre deosebire de Alexandru cel Mare, simțea că încă mai erau lumi de cucerit, iar el nu avea nici timpul, nici înclinația de a se opri locului și a plînge.

Kate a născut cel de al treilea copil la sfîrşitul primului an de cînd William era preşedintele băncii Lester. A fost o fată pe care au numit-o Lucy. William a învăţat-o pe Virginia, care acum mergea în picioare, cum s-o legene pe Lucy ; Richard, care avea aproape cinci ani şi era pe punctul de a intra la grădiniţa The Buckley a folosit prilejul oferit de noua venită spre a-i cere tatălui său să-i cumpere alt bătător pentru baseball.

În primul an de preşedinţie al lui William, banca a înregistrat o uşoară creştere a profiturilor, iar el anticipa o considerabilă îmbunătăţire în cel de al doilea an.

Atunci, la 1 septembrie 1939, Hitler a invadat Polonia.

Una din primele reacţii ale lui William a fost să se gîndească la Abel Rosnovski şi la noul său Baron de pe Park Avenue, care deja devenise cel mai lăudat hotel din New York. Rapoartele trimestriale ale lui Thomas Cohen arătau că poziţia lui Rosnovski devenea din ce în ce mai solidă, chiar dacă ultimele sale iniţiative de a se extinde în Europa păreau să sufere o uşoară amînare. Cohen încă nu aflase o legătură directă dintre Henry Osborne şi Abel Rosnovski, dar recunostea că devenea din ce în ce mai greu să depisteze toţi factorii ceruţi.

William n-a crezut niciodată că America se va implica în războiul din Europa, dar, în orice caz, şi-a menţinut sucursala băncii Lester din Londra spre a arăta clar în ce direcţie mergeau opiniile sale, iar pentru o clipă s-a gîndit să vîndă cei douăsprezece mii de acri pe care îi avea în Hampshire şi Lincolnshire. Pe de altă parte, Tony Simmons din Boston l-a informat că intenţiona să închidă sucursala băncii Kane şi Cabot din Londra. William a folosit problemele create la Londra din cauza războiului drept scuză spre a vizita mult iubitul său Boston şi pentru a se vedea cu Tony.

Cei doi preşedinţi s-au întîlnit în termeni foarte cordiali de vreme ce nu mai aveau nici un motiv să se privească unul pe celălalt drept rivali. De fapt, fiecare ajunsese să-l folosească pe celălalt drept cap de pod pentru ideile novatoare. Aşa cum prevăzuse Tony, Kane şi Cabot pierduse cîţiva din clienţii foarte importanţi cînd William devenise preşedintele băncii Lester, dar William l-a ţinut pe Tony la curent ori de cîte ori un vechi client îşi exprima dorinţa de a-şi muta capitalul, iar el personal n-a cerut nimănui să-l urmeze. Cînd ei s-au aşezat la masa din colţ de la restaurantul Locke-Ober ca să ia prînzul, Tony Simmons i-a spus din nou lui William despre intenţiile sale de a închide sucursala Kane şi Cabot din Londra.

— Primul meu motiv este simplu, a spus el în timp ce sorbea din cînd în cînd cîte o înghiţitură din vinul de Burgundia, fără a părea a se gîndi cîtuşi de puţin la cizmele germane ce erau pe punctul de a mărşălui peste majoritatea viilor din Franţa. Eu cred că banca va avea pagube mari dacă nu stopăm pierderile deja înregistrate şi să plecăm din Anglia.

— Bineînţeles că ai să pierzi cîţiva bani, a spus William, dar noi trebuie să-i sprijinim pe britanici.

— De ce? a întrebat Tony. Noi sîntem o bancă, nu societate de caritate.

— Marea Britanie nu este o echipă de baseball, Tony; este o naţie căreia noi îi datorăm toată moştenirea noastră...

— Ar trebui să intri în politică, a spus Tony. Încep să cred că îţi iroseşti talentul cu probleme bancare. În orice caz, eu cred că există un motiv mult mai puternic pentru care noi trebuie să închidem sucursala. Dacă Hitler va invada Anglia, aşa cum a făcut cu Polonia şi Franţa — şi sînt sigur că asta intenţionează să facă, banca va fi luată şi vom pierde ultimul penny pe care îl avem la Londra.

— Numai peste cadavrul meu, a spus William. Dacă Hitler pune numai un picior pe solul britanic, America va intra în război în aceeaşi zi.

— N-o va face niciodată, a spus Tony. F.D.R. a spus: „Le dăm tot ajutorul, dar nu intrăm în război".

— Să nu dai crezare niciodată vorbelor unui politician, a spus William. Mai ales lui Roosevelt. Cînd el spune „niciodată" asta înseamnă nu astăzi, sau cel puţin nu în cursul acestei dimineţi. Nu trebuie decît să-ţi aminteşti ce ne-a spus Wilson în 1916.

Tony a rîs.

— Cînd ai de gînd să candidezi pentru Senat, William?

— Aceasta este o întrebare la care îţi pot răspunde cu certitudine: niciodată.

— Îţi respect sentimentele, William, dar eu vreau să mă retrag din Anglia.

— Tu eşti preşedintele, a răspuns William. Dacă consiliul de administraţie te susţine, poţi să închizi sucursala din Londra mîine, iar eu niciodată nu-mi voi folosi poziţia ca să acţionez împotriva deciziei majorităţii.

— Pînă cînd ai să unești cele două bănci și atunci va fi hotărîrea ta.

— Ți-am mai spus o dată, Tony, că n-am să încerc niciodată să fac asta atîta vreme cît tu ești președinte. Este o promisiune pe care intenționez să mi-o țin.

— Dar eu cred că noi *ar trebui* să fuzionăm.

— Poftim ? a întrebat William, sărindu-i cîteva picături de vin pe fața de masă pentru că nu-i venea a crede ceea ce auzise. Doamne Dumnezeule, Tony, am să-ți spun un lucru, niciodată nu știe omul la ce să se aștepte de la tine.

— Ca întotdeauna, William, la mine, mai presus de orice, sînt interesele băncii. Gîndește-te pentru o clipă la situația prezentă. Acum, mai mult ca niciodată, New York-ul este centrul finanțelor din S.U.A. și, cînd Anglia va fi cotropită de Hitler, va deveni centrul finanțelor mondiale, așa că în această direcție trebuie să meargă banca Kane și Cabot. Ba mai mult, dacă fuzionăm, vom crea o instituție mult mai cuprinzătoare pentru că specialiștii noștri se completează reciproc. Kane și Cabot întotdeauna s-au îndeletnicit cu finanțarea industriei grele și navale, în vreme ce banca Lester a făcut foarte puțin în aceste domenii. În schimb, voi faceți o mulțime de asigurări maritime de care noi aproape că nu ne atingem. Să nu mai menționez faptul că avem în numeroase orașe birouri paralele, total nenecesare.

— Tony, sînt de acord cu tot ce spui tu, dar eu vreau, totuși, să rămîn în Anglia.

— Ceea ce nu vine decît în sprijinul spuselor mele, William. Sucursala băncii Kane și Cabot din Londra va fi închisă, dar o vom menține pe cea a băncii Lester. Deci, dacă Londra va trece printr-o perioadă dificilă, nu va conta prea mult pentru voi, pentru că vom fi uniți și, ca atare, mai puternici.

— Dar, dacă, într-adevăr, hotărîm ca cele două bănci să fuzioneze, nu crezi că se vor ivi probleme majore ?

— Foarte puține pe care să nu le putem surmonta, dat fiind faptul că există bunăvoință de ambele părți. Totuși, va trebui să cîntărești toate implicațiile cu atenție, William, pentru că, indubitabil, vei pierde controlul general asupra noii bănci nemaideținînd majoritatea acțiunilor, ceea ce te face vulnerabil în cazul unei preluări.

— Aș risca, pentru a fi președintele uneia din cele mai mari investiții financiare din America.

* * *

William s-a reîntors la New York în acea seară încîntat de discuţia avută şi a convocat consiliul de administraţie al băncii Lester spre a-i prezenta propunerea lui Tony Simmons. Cînd a aflat că, în principiu, acesta era de acord cu fuziunea, a cerut fiecărui director să studieze întregul plan în cele mai mici amănunte.

Şefilor de departamente le-au trebuit trei luni pentru a-şi prezenta rapoartele în faţa consiliului de administraţie şi fiecare a ajuns la aceeaşi concluzie : fuziunea era un lucru înţelept, cu atît mai mult cu cît cele două bănci se completau reciproc în multe domenii. Avînd birouri în toată America şi sucursale în Europa, îşi puteau oferi reciproc o mulţime de lucruri. În plus, dat fiind că preşedintele băncii Lester continua să posede cincizeci şi unu de procente la Kane şi Cabot, fuziunea devenea, pur şi simplu, un mariaj de convenienţă. Unii dintre directorii de la Lester nu înţelegeau de ce nu i-a venit ideea mai demult lui William. Ted Leach a fost de părere că, pesemne, acest lucru fusese în mintea lui Charles Lester cînd l-a numit pe William drept succesorul său.

Negocierea fuziunii în detaliu a luat aproape un an şi avocaţii au lucrat pînă la ore tîrzii din noapte pentru a completa documentele necesare. În schimbul acţiunilor, William a sfîrşit prin a fi cel mai mare acţionar, deţinînd opt procente din noua societate şi a fost numit preşedintele noii bănci. Tony Simmons a rămas la Boston, ca unul dintre vicepreşedinţi, iar Ted Leach la New York, ca al doilea vicepreşedinte. Noua bancă comercială s-a numit Lester, Kane & Comp., dar lumea încă se referea la ea ca banca Lester.

William a hotărît să ţină o conferinţă de presă la New York spre a anunţa succesul fuziunii celor două bănci şi a ales ziua de luni, 8 decembrie 1941, pentru a informa lumea financiară în detaliu. Conferinţa de presă a trebuit să fie amînată pentru că, cu o zi înainte, Japonia a atacat Pearl Harbour.

Invitaţiile fuseseră trimise ziarelor cu cîteva zile mai înainte, dar, în dimineaţa de marţi, paginile financiare, aşa cum era şi firesc, au alocat fuziunii foarte puţin spaţiu. Această relatare sumară în presă nu l-a mai preocupat pe William.

El nu ştia cînd şi cum s-o anunţe pe Kate că avea de gînd să se înroleze. Cînd Kate a auzit vestea, a fost consternată şi a căutat să-l determine pe William să-şi schimbe hotărîrea.

— Ce crezi că ai să poţi tu face acolo unde milioane de oameni nu pot ? l-a întrebat ea.

— Nu sînt sigur, a răspuns William, dar tot ce ştiu este că trebuie să fac ceea ce tatăl şi bunicul meu ar fi făcut în împrejurări similare.

— Indubitabil ei ar fi luat hotărîrea care ar fi servit cel mai mult intereselor băncii.

— Nu, a replicat imediat William. Precumpănitoare la ei ar fi fost decizia care ar fi servit cel mai mult intereselor Americii.

Partea a IV-a

24

Abel a citit cu atenție știrea din pagina financiară a ziarului *The Chicago Tribune* despre Lester, Kane & Comp. Dat fiind spațiul amplu acordat implicațiilor atacului japonez de la Pearl Harbour, scurta știre i-ar fi scăpat dacă n-ar fi fost însoțită de o fotografie a lui William Kane atît de veche încît Kane arăta la fel ca atunci cînd Abel îl vizitase la Boston cu peste zece ani în urmă. Bineînțeles Kane apărea în acea poză mult prea tînăr încît nu prea se potrivea cu felul în care îl descria gazeta, drept strălucitul președinte al băncii nou înființate Lester, Kane & Comp. Articolul continua cu predicția : „Banca nou creată prin unirea băncii Lester din New York cu Kane și Cabot din Boston, ar putea ușor să devină una din cele mai importante instituții financiare din America după ce domnul Kane a hotărît ca băncile celor două distinse familii să fuzioneze. Din cîte știe ziarul nostru, acțiunile vor fi în mîinile a aproximativ douăzeci de oameni înrudiți sau foarte apropiați de cele două familii".

Abel a fost încîntat de această ultimă informație, pentru că și-a dat seama că aceasta presupunea că William Kane își pierduse controlul general. A mai citit articolul încă o dată. În mod evident, William se înălțase mult în lumea financiară de cînd ei își încrucișaseră săbiile, dar și el progresase și încă mai avea o veche poliță de plătit noului președinte al băncii Lester.

De-a lungul acestor zece ani grupul Baron prosperase atît de mult încît Abel își achitase împrumutul ce i-l acordase binefăcătorul său onorîndu-și pînă la ultima centimă toate obligațiile asumate și devenise proprietarul unic al societății în intervalul stipulat de zece ani.

În ultimul trimestru al anului 1939, Abel nu numai că își achitase împrumutul, dar profiturile pe 1940 depășiseră o jumătate de milion. Această piatră de hotar coincisese cu deschiderea a două noi hoteluri Baron, unul în Washington, celălalt în San Francisco.

Deşi în timpul acestei perioade Abel devenise un soţ mai puţin devotat, el rămăsese un tată foarte iubitor. Zaphia, care tînjea să mai aibă încă un copil, l-a determinat, în cele din urmă, să consulte un doctor. Cînd a aflat că, din cauza numărului redus de spermatozoizi, cauzat probabil de boala şi malnutriţia din zilele de sub ocupaţia nemţilor şi ruşilor, Florentyna avea să fie unicul său copil, a renunţat la orice speranţă de a mai avea un fiu şi şi-a revărsat toată dragostea asupra ei.

Faima lui Abel se răspîndise în toată America, pînă şi presa începuse să-i spună „Baronul din Chicago". Acum nu se mai sinchisea de glumele ce se făceau pe la spatele lui. Wladek Koskiewicz sosise în America, dar ceea ce conta era că se afla aici ca să rămînă. Prin 1941 profiturile de la cele treisprezece hoteluri se apropiau de un milion şi cu acest surplus de capital hotărîse că era timpul să se extindă

Atunci a fost atacul japonezilor de la Pearl Harbour.

Abel deja trimisese sume mari de bani Crucii Roşii Britanice pentru ajutorarea compatrioţilor săi, după acea zi îngrozitoare din septembrie 1939 în care naziştii invadaseră Polonia. El dusese o luptă feroce, atît în interiorul partidului democrat cît şi în presă, pentru a determina America să intre în război, chiar dacă în condiţiile actuale trebuia să fie de partea ruşilor. Pînă acum eforturile lui fuseseră zadarnice, dar în acea duminică de decembrie cînd toate staţiile de radio de pe cuprinsul întregii ţări trîmbiţau ştirile cu lux de amănunte în faţa unei naţiuni incredule, Abel a ştiut că America nu mai avea încotro şi trebuia să intre în război. În 11 decembrie l-a auzit pe preşedintele Roosevelt spunînd ţării că Germania şi Italia declaraseră în mod oficial război Statelor Unite. Abel nici nu se gîndea să nu se înroleze, dar mai întîi avea o declaraţie a sa personală de război pe care dorea s-o facă şi pentru aceasta l-a sunat pe Curtis Fenton la banca Continental Trust. De-a lungul anilor Abel ajunsese să aibă încredere în judecata lui Fenton şi l-a menţinut în consiliul de administraţie cînd a obţinut controlul general asupra grupului Baron, pentru a păstra o strînsă legătură între grup şi Continental Trust.

Curtis Fenton şi-a făcut apariţia pe fir în modul său politicos şi oficial.

— Cîţi bani gheaţă am în contul de rezervă al grupului ? l-a întrebat Abel.

Curtis Fenton a luat dosarul notat cu „Contul numărul 6", amintindu-şi zilele cînd putea aduna toate afacerile domnului

Rosnovski într-o singură mapă. A trecut rapid cu privirea peste cîteva cifre.

— Puţin sub două milioane, a spus el.

— Bun, a zis Abel. Aş dori să vă interesaţi de o bancă nou formată care se cheamă Lester, Kane & Comp. Aflaţi numele fiecărui deţinător de acţiuni, ce procentaj controlează fiecare şi dacă doresc să vîndă. Toate aceste cercetări trebuie făcute fără a ajunge la urechile preşedintelui băncii, domnul William Kane, şi fără ca numele meu să fie menţionat vreodată.

Curtis Fenton şi-a ţinut respiraţia şi nu a spus nimic. Era fericit că Abel Rosnovski nu-i putea vedea surpriza de pe chip. De ce dorea Abel Rosnovski să-şi bage banii in ceva ce avea legătură cu William Kane ? Şi Fenton citise în *The Wall Street Journal* despre fuziunea celor două faimoase bănci. Cu evenimentele de la Pearl Harbour şi durerile de cap ale soţiei sale, lui aproape că îi scăpase articolul. Cererea lui Rosnovski l-a făcut să-şi aducă aminte că trebuia să trimită o telegramă de felicitări lui William Kane. Şi-a făcut o însemnare cu creionul în partea de jos a dosarului grupului Baron în timp ce asculta instrucţiunile lui Abel.

— După ce aţi întreprins o cercetare completă, vreau să fiu informat personal, nimic în scris.

— Da, domnule Rosnovski.

Cred că cineva trebuie să ştie ce se petrece între aceştia doi, şi-a zis Curtis în sinea lui, dar să mă ia naiba dacă eu pricep ce.

Abel a continuat :

— De asemenea, doresc să am în rapoartele dumneavoastră trimestriale detalii privind orice declaraţie oficială făcută de banca Lester şi care sînt societăţile cu care au de-a face.

— Bineînţeles, domnule Rosnovski.

— Mulţumesc, domnule Fenton. Apropo, echipa mea care prospectează piaţa mă sfătuieşte să deschid un nou Baron în Montreal.

— Războiul nu vă sperie, domnule Rosnovski ?

— Sfinte Dumnezeule, nu. Dacă nemţii ajung la Montreal atunci putem cu toţii să tragem obloanele, inclusiv Continental Trust. În orice caz, ultima oară i-am bătut pe ticăloşi şi o să-i batem din nou. Singura diferenţă este că de această dată am să pot participa şi eu la luptă. Bună ziua, domnule Fenton.

O să înțeleg vreodată ce este în mintea lui Abel Rosnovski ? s-a întrebat Curtis Fenton în timp ce punea telefonul în furcă. Gîndurile i-au revenit asupra celeilalte cereri formulate de Abel, privind detaliile referitoare la acțiunile Lester. Aceasta l-a îngrijorat chiar mai mult. Deși William Kane nu mai avea nici o legătură cu Rosnovski, el se temea de felul cum se vor sfîrși lucrurile dacă clientul său obținea un număr substanțial de acțiuni la banca Lester. A hotărît ca deocamdată să nu-și spună părerile lui Rosnovski presupunînd că va veni ziua cînd unul din cei doi aveau să-i explice ce se întîmplă.

Și Abel s-a întrebat dacă să-i spună lui Curtis Fenton de ce voia să cumpere un stoc de acțiuni la banca Lester, dar a ajuns la concluzia că, cu cît vor ști mai puțini despre planul său, cu atît va fi mai bine.

Deocamdată și l-a scos pe William Kane din minte și a rugat-o pe secretară să-l caute pe George care ajunsese vicepreședintele grupului Baron. El urcase alături de Abel și acum era locțiitorul său cel mai de încredere. Abel, care se afla în biroul său de la etajul al patruzeci și doilea din hotelul Chicago Baron, și-a aruncat privirile spre lacul Michigan, asupra a ceea ce îndeobște era cunoscut sub numele de Coasta de Aur, dar gîndurile i s-au întors spre Polonia. S-a întrebat dacă va mai apuca vreodată să-și vadă din nou castelul care acum se afla înăuntrul hotarelor Rusiei, sub controlul lui Stalin. Abel știa că nu va mai locui niciodată în Polonia, dar tot își mai dorea să-i fie înapoiat castelul. Ideea că nemții sau rușii îi vor ocupa iarăși superbul castel l-a făcut să ... Gîndurile i-au fost întrerupte de George.

— Ai vrut să mă vezi, Abel ?

George era singurul membru din consiliul de administrație care i se adresa Baronului din Chicago cu numele mic.

— Da, George. Crezi că ai să poți să te descurci cu toate hotelurile, dacă eu voi lipsi cîteva luni, în cazul în care ar fi să-mi iau un concediu sau altceva ?

— Bineînțeles că pot, a spus George. De ce ? Te-ai hotărît ca, în cele din urmă, să-ți iei acea vacanță pe care ți-ai tot promis-o ?

— Nu, a răspuns Abel. Voi pleca pe front.

— Poftim ? a spus George. Poftim ? a repetat el.

— Mîine dimineață mă duc la New York ca să mă înrolez.

— Ești nebun, ai putea fi omorît.

— Nu asta am eu în minte, a răspuns Abel. Ceea ce am de gînd este să omor cîţiva nemţi. Ticăloşii, nu este pentru prima oară cînd am de-a face cu ei şi acum vreau să le-o plătesc.

George a continuat să protesteze, spunîndu-i că America ar putea cîştiga războiul şi fără Abel. A protestat şi Zaphia; ea ura războiul, chiar şi numai gîndindu-se la el, iar mica Florentyna, care abia împlinse opt ani, a izbucnit în plîns. Ea nu prea înţelegea ce este acela război, dar pentru ea a fost foarte limpede că tăticu' urma să plece de acasă pentru foarte multă vreme.

*
* *

În ciuda protestelor tuturor, Abel a luat primul avion spre New York în ziua următoare. Toată America părea că se pornise care încotro, iar el a găsit oraşul plin de bărbaţi tineri în kaki care-şi luau rămas bun de la părinţi, iubite şi neveste, toţi asigurîndu-se reciproc că războiul se va sfîrşi în cîteva săptămîni, fără însă ca vreunul din ei s-o creadă.

Abel a sosit la hotelul Baron din New York în timpul cinei. Restaurantul era plin cu tineri, fetele se agăţau cu disperare de gîtul soldaţilor, marinarilor şi aviatorilor în ritmul melodiilor cîntate în surdină de Frank Sinatra, acompaniat de orchestra lui Tommy Dorsey. Pe cînd Abel privea tinerii de pe ringul de dans se întreba cîţi dintre ei o să mai aibă şansa să se bucure de o seară ca aceasta. N-a putut să nu-şi amintească de Sammy care îi povestise cum ajunsese el *maître d'hotel* la Plaza. Cei trei colegi ai săi, mai mari decît el, se întorseseră fără cîte un picior de pe Frontul de Vest. Nici unul din tinerii de pe ring nu ştia, de fapt, cum este războiul. Abel nu s-a alăturat celor ce sărbătoreau evenimentul — dacă era, într-adevăr, o sărbătoare. S-a dus, în schimb, în camera sa.

Dimineaţa s-a îmbrăcat într-un costum de culoare închisă şi s-a prezentat la centrul de recrutare din Times Square. Hotărîse să se înroleze în New York pentru că se temea că în Chicago l-ar fi putut recunoaşte cineva. Biroul era şi mai aglomerat decît ringul de dans în seara trecută, dar aici nimeni nu se agăţa de gîtul nimănui. Abel şi-a pierdut toată dimineaţa ca să completeze un formular care în biroul lui i-ar fi luat doar trei minute. N-a putut să nu observe că toţi ceilalţi recruţi arătau mult mai potrivit decît el. Apoi a stat mai bine de două

ore la coadă spre a discuta cu un sergent ce se ocupa de recrutare şi care l-a întrebat ce meserie avea.

— Lucrez în branşa hotelieră, a spus Abel şi a continuat să-i povestească sergentului despre experienţa sa în timpul primului război mondial. Sergentul l-a privit tăcut şi neîncrezător pe bărbatul înalt de cinci picioare şi şapte ţoli şi cîntărind vreo sută nouăzeci de livre [1]. Dacă Abel i-ar fi spus că este Baronul din Chicago, ofiţerul nu s-ar mai fi îndoit de poveştile sale despre lagăr şi fuga din lagăr, dar el a ales să ţină această informaţie pentru sine şi să fie tratat ca oricare altul din concetăţenii lui.

— Mîine va trebui să faceţi un control medical complet, a fost tot ce a spus sergentul la sfîrşitul monologului lui Abel, adăugînd doar atît: Mulţumesc pentru că v-aţi oferit voluntar.

Ziua următoare Abel a trebuit să aştepte numeroase ore pentru controlul medical. Doctorul care l-a examinat a fost destul de direct privind condiţia fizică a lui Abel. De-a lungul atîtor ani el fusese scutit de asemenea comentarii, dat fiind poziţia sa socială şi succesele sale. Cînd doctorul l-a clasificat inapt pentru serviciul militar, a fost ca un duş rece pentru el.

— Sînteţi supraponderal, ochii nu vă sînt prea buni, inima vă este slăbită şi şchiopătaţi. Pe cinstite, Rosnovski, sînteţi total inapt. Nu putem înrola soldaţi care pot face un atac de inimă chiar înainte de a da ochii cu duşmanul. Aceasta nu înseamnă că nu putem folosi talentele dumneavoastră; este multă scriptologie de făcut în acest război, dacă vă interesează.

Abel a vrut să-l pocnească, dar ştia că asta n-o să-l ajute să capete o uniformă.

— Nu, mulţumesc ... domnule. Eu vreau ca să mă lupt cu nemţii, nu să le trimit scrisori de mulţumire.

S-a întors la hotel abătut, dar a hotărît să nu se dea bătut. Ziua următoare a încercat din nou şi s-a dus la un alt centru de recrutare, dar rezultatul a fost acelaşi. Într-adevăr, cel de al doilea doctor a fost ceva mai politicos, dar a rămas la fel de neînduplecat în privinţa condiţiei sale fizice şi din nou Abel a fost clasificat inapt. Pentru Abel a devenit clar că în actuala sa stare de sănătate, nimeni nu-i va permite să se înroleze.

În dimineaţa următoare a găsit o sală de gimnastică şi a plătit un instructor particular să facă ceva cu condiţia lui

[1] 1 livră = 453,6 gr.

fizică. Timp de trei luni a muncit zilnic ca să scadă în greutate şi să-şi îmbunătăţească starea generală. A făcut box, lupte greco-romane, a alergat, a sărit, a ridicat haltere şi a răbdat de foame. Cînd a ajuns la o sută cincizeci de livre, instructorul l-a asigurat că niciodată nu va fi mai slab sau într-o condiţie fizică mai bună. Abel s-a reîntors la primul centru de recrutare, a completat acelaşi formular sub numele de Wladek Koskiewicz. Un alt sergent ce se ocupa de recrutări, de data asta a fost ceva mai dătător de speranţe, iar ofiţerul-medic care l-a supus la diverse teste, în cele din urmă, l-a acceptat ca rezervă, urmînd să aştepte să fie chemat.

— Dar eu vreau să merg acum la război, a spus Abel. Vreau să mă lupt cu acei ticăloşi.

— O să ţinem legătura cu dumneavoastră, domnule Koskiewicz, a spus sergentul. Vă rog să vă menţineţi într-o stare fizică bună şi să fiţi pregătit. Niciodată nu se poate şti cînd va fi nevoie de dumneavoastră.

Abel a plecat furios văzînd cum alţi americani, mai tineri şi mai supli, erau acceptaţi imediat pentru serviciul activ şi, pe cînd ieşea pe uşă, neştiind ce altceva să mai născocească, a dat buzna într-un bărbat înalt, care purta o uniformă cu mai multe stele pe epoleţi.

— Iertaţi-mă, domnule, a spus Abel, înălţîndu-şi privirile şi dîndu-se la o parte.

— Tinere, a zis generalul.

Abel şi-a continuat drumul neştiind că ofiţerul i se adresa lui, pentru că nimeni nu-i mai spusese „tinere" de ... nici nu voia să se mai gîndească de cîţi ani, în ciuda faptului că avea doar treizeci şi cinci.

Generalul a mai încercat o dată.

— Tinere, a spus el ceva mai tare.

De data aceasta Abel s-a întors.

— Cu mine vorbiţi ? a întrebat el.

— Da, cu dumneata, domnule.

Abel s-a îndreptat spre general.

— Vă rog, vreţi să veniţi în biroul meu, domnule Rosnovski ?

L-a naiba, şi-a zis Abel, omul ăsta mă cunoaşte şi nimeni n-are de gînd să mă lase să mă duc pe front. Biroul temporar al generalului se afla în spatele clădirii, instalat într-o cameră mică, cu o masă, două scaune de lemn şi cu pereţii vopsiţi în verde, care se cojeau. Uşa era deschisă. Abel n-ar fi lăsat

nici măcar pe un membru mai tînăr din personalul său de la grupul Baron, să locuiască în asemenea condiţii.

— Domnule Rosnovski, a spus generalul plin de energie, numele meu este Mark Clark şi sînt comandantul Armatei a Cincea a Americii. Tocmai am făcut un tur de inspecţie în Governers Island şi cînd am intrat, pur şi simplu în dumneata, pentru mine a fost o adevărată surpriză. De multă vreme sînt un admirator al dumitale. Povestea dumitale bucură inima oricărui american. Acum spune-mi ce faci în acest centru de recrutare ?

— Dumneavoastră ce credeţi ? a răspuns Abel fără să se gîndească. Iertaţi-mă, domnule general, s-a corectat el imediat. Nu am vrut să fiu nepoliticos, dar nimeni nu vrea să mă lase să iau parte la acest război blestemat.

— Şi ce doreşti să faci în acest război blestemat ? l-a întrebat generalul.

— Să fiu înrolat şi să lupt cu nemţii, a spus Abel.

— Ca infanterist ? l-a întrebat generalul fără a-i veni a crede.

— Da, a spus Abel. Nu aveţi nevoie de cît mai mulţi combatanţi ?

— Bineînţeles, a spus generalul, dar talentele dumitale speciale le-am putea folosi în scopuri mult mai bune, decît să fii un simplu infanterist.

— Voi face orice, a spus Abel, orice.

— Vrei chiar acum ? l-a întrebat generalul. Şi dacă te-aş ruga să pui hotelul dumitale din New York la dispoziţia mea, spre a-l face cartierul general al armatei de aici, ce mi-ai răspunde ? Pentru că, cinstit vorbind, domnule Rosnovski, acesta mi-ar fi mult mai de folos decît dacă dumneata personal ai reuşi să ucizi o duzină de nemţi.

— Hotelul Baron este al dumneavoastră, a spus Abel. Acum îmi veţi permite să plec pe front ?

— Ştii că eşti nebun, nu-i aşa ? a spus generalul Clark.

— Sînt polonez, a spus Abel. Amîndoi au rîs. Trebuie să mă înţelegeţi, a continuat Abel pe un ton mai serios. M-am născut lîngă Slonim. Am văzut cum casa mi-a fost luată de nemţi şi cum ruşii mi-au violat sora. Mai tîrziu am scăpat dintr-un lagăr rusesc şi am fost norocos că am ajuns în America. Nu sînt nebun. Aceasta este singura ţară de pe lume unde poţi să vii fără nici o leţcaie şi să devii milionar, printr-o

muncă îndrăcită, fără a conta originea ta. Acum aceiași ticăloși vor un nou război. Nu sînt nebun, domnule general. Nu doresc decît binele omului.

— Dacă ești atît de dornic să mi te alături, domnule Rosnovski, te-aș putea folosi, dar nu în felul în care îți imaginezi. Generalul Denvers are nevoie de cineva care să fie șeful intendenței Armatei a Cincea, ei fiind ocupați pe cîmpul de luptă. Dacă crezi în cuvintele lui Napoleon care spunea că o armată luptă după cum este hrănită, atunci ai putea să joci un rol vital în acest război. Funcția aceasta cere grad de maior. În acest mod ai putea indubitabil să ajuți America să cîștige războiul. Ce părere ai ?

— S-a făcut, domnule general.

— Mulțumesc, domnule Rosnovski.

Generalul a apăsat pe un buton de pe masă și a intrat un tînăr locotenent care a salutat cu eleganță.

— Locotenente, îl duci pe maiorul Rosnovski la serviciul personal și apoi îl aduci înapoi la mine.

— Da, domnule general. Locotenentul s-a întors spre Abel. Vreți să mă urmați, domnule maior ?

Abel a plecat după el și cînd a ajuns în prag s-a întors și a spus :

— Vă mulțumesc, domnule general.

* * *

Abel și-a petrecut sfîrșitul de săptămînă la Chicago cu Zaphia și Florentyna. Zaphia l-a întrebat ce dorea să facă cu cele cincisprezece costume de haine.

— Păstrează-le, a răspuns el întrebîndu-se ce era în mintea ei. N-am de gînd să mă las omorît în acest război.

— Sînt sigură că nu, Abel, a răspuns ea. Nu asta mă îngrijora. Atîta doar că sînt de trei ori mai largi decît îți trebuie.

Abel a rîs și a dus costumele la centrul de refugiați polonezi. Apoi s-a reîntors la New York, s-a dus la hotelul Baron, a anulat rezervările făcute și după douăsprezece zile a predat clădirea Armatei a Cincea Americană. Presa a lăudat hotărîrea lui Abel prezentînd-o ca un „gest altruist", demn de un refugiat din timpul Primului Război Mondial.

Au mai trecut trei luni pînă ce Abel a fost chemat în serviciul activ, timp în care el a organizat Baronul new-york-

ez pentru generalul Clark, apoi s-a prezentat la Fort Benning spre a urma un curs de pregătire pentru ofițeri. Cînd, în cele din urmă, a primit ordinul de a se alătura generalului Devers și Armatei a Cincea, a fost trimis în Africa de Nord. A început să se întrebe dacă va ajunge vreodată în Germania.

Cu o zi înainte de a pleca, Abel a făcut un testament prin care cerea executorilor să dea, în condiții avantajoase, grupul Baron lui David Maxton, iar restul averii sale să fie împărțit între Zaphia și Florentyna. Era pentru prima oară, în aproape douăzeci de ani, cînd el își punea problema morții, fără a avea însă vreo idee cum ar fi putut fi omorît la popota regimentului.

În timp ce vaporul cu unitatea sa ieșea din portul New York, Abel a rămas cu privirile ațintite spre Statuia Libertății. Își amintea foarte bine ce a simțit cu aproape douăzeci de ani în urmă, cînd a văzut-o pentru prima oară. După ce vaporul a depășit-o, nu și-a mai întors privirile spre această Doamnă, dar a spus cu voce tare :

— Data viitoare, cînd am să mă uit la tine, franțuzoaico, pui de lele ce-mi ești, America va fi cîștigat acest război.

Abel a traversat Atlanticul luîndu-și cu el doi șefi de restaurante și cinci salariați din personalul de la bucătărie. Vaporul a acostat la Alger în 17 februarie 1943. Abel a petrecut aproape un an în căldura, mizeria și nisipul deșertului, luînd toate măsurile ca fiecare soldat din divizie să fie hrănit pe cît posibil de bine.

— Mîncăm prost, dar mîncăm mult mai bine decît oricare alții, era comentariul generalului Clark.

Abel a rechiziționat singurul hotel bun din Alger și a transformat clădirea în cartier general pentru generalul Clark. Deși Abel își dădea seama că juca un rol important în război, dorea din toată inima să ia parte la o bătălie adevărată, dar majorii care se ocupau de aprovizionare rareori erau trimiși pe linia frontului.

Îi scria Zaphiei și lui George și, din poze, își urmărea fiica iubită cum crește. A primit o epistolă chiar de la Curtis Fenton care-i scria că profiturile grupului Baron au crescut pentru că fiecare hotel din America era plin din cauza continuei deplasări de trupe și civili. Lui Abel i-a părut rău că n-a fost prezent la deschiderea noului său hotel din Montreal, unde a fost reprezentat de George. Era prima oară cînd nu participa la festivitatea de inaugurare a unui Baron, dar

George i-a scris cu lux de amănunte despre marele succes al noului hotel. Abel a început să-şi dea seama cît de mult construise în America şi cît îşi dorea să se întoarcă în ţara pe care acum o considera drept patria lui.

Curînd a ajuns să-i fie lehamite de Africa, de bucătăria de campanie, de fasole prăjită, de pături şi de muşte. Au fost una sau două ambuscade în partea de vest a deşertului, sau cel puţin aşa l-au asigurat oamenii care se întorceau de pe front, dar el n-a văzut niciodată nici o luptă adevărată deşi, adeseori, cînd ducea mîncarea pe linia frontului, auzea împuşcături care-l făceau şi mai furios. Într-o zi, spre bucuria lui, Armata a Cincea, a generalului Clark a fost trimisă să lupte în sudul Europei.

Armata a Cincea a acostat în Italia cu echipaje amfibii, aviaţia americană asigurîndu-le acoperirea. Au întîmpinat o rezistenţă puternică mai întîi la Anzio, apoi la Monte Cassino, dar Abel n-a fost implicat niciodată în vreo acţiune şi se temea că războiul se va termina fără ca el să fi văzut vreo bătălie. Nu înceta, totuşi, să născocească planuri care să-l ducă pe linia frontului. Şansele lui nu s-au îmbunătăţit nici cînd a fost promovat locotenent colonel şi a fost trimis la Londra spre a aştepta noi ordine.

*
* *

În 6 iunie 1944 a început debarcarea aliaţilor în Franţa. În 25 august 1944 Parisul este eliberat. În timp ce Abel trecea în pas de paradă alături de soldaţii americani şi francezi pe Champs Elysées, în urma generalului de Gaulle, fiind întîmpinaţi ca nişte eroi, el cerceta plin de interes oraşul încă magnific şi a hotărît unde anume va construi primul hotel Baron în Franţa.

Aliaţii au străbătut nordul Franţei, au traversat hotarul cu Germania îndreptîndu-se spre Berlin. Abel a fost trecut în Armata întîi condusă de generalul Bradley. Hrana venea în principal din Anglia : resursele locale erau aproape inexistente, pentru că fiecare nouă localitate pe care o întîlneau fusese deja devastată de armata germană în retragere. Cînd Abel ajungea într-un nou oraş îi trebuiau doar cîteva ore ca să rechiziţioneze toată hrana care mai rămăsese înainte ca celelalte cartiere generale americane să fi aflat exact unde anume să caute. Ofiţerii americani şi englezi erau întotdeauna

ferîciți să ia masa cu divizia a noua motorizată de unde plecau întrebîndu-se cum de aceștia reușiseră să rechiziționeze o hrană atît de bună. Odată, cînd generalul George S. Patton a luat cina cu generalul Bradley, Abel a fost prezentat faimosului general care totdeauna își conducea trupele în bătălii, fluturînd un revolver cu plăsele de fildeș.

— A fost cea mai bună masă pe care am mîncat-o în blestematul ăsta de război, a spus Patton.

* * *

Prin februarie 1944, Abel purta uniforma militară de aproape trei ani și știa că războiul se va sfîrși în cîteva luni. Generalul Bradley continua să-i trimită felicitări în scris și decorații lipsite de sens spre a-și împodobi uniforma ce se lărgea mereu, dar toate acestea nu contau. Abel l-a rugat pe general să-l lase să lupte măcar într-o singură bătălie, dar Bradley nici n-a vrut să audă.

Deși era datoria unui ofițer mai tînăr să se ocupe de transportul hranei pe linia frontului și să supravegheze masa combatanților, Abel deseori își asuma el însuși această responsabilitate. Și, exact cum se întîmpla cînd își conducea hotelurile, niciodată nu spunea nimănui din personalul în subordine unde anume avea de gînd să dea buzna.

În ziua aceea umedă de Sfîntul Patrick, cînd șirul de tărgi acoperite cu pături nu se mai termina, Abel s-a hotărît să se ducă pe linia frontului și să vadă cu ochii lui ce se întîmplă. A încărcat patrusprezece camioane cu mîncare și a luat cu el un locotenent, un sergent, doi caporali și douăzeci și opt soldați de rînd.

Deși pînă la linia frontului nu erau decît douăzeci de mile, drumul l-au parcurs teribil de încet în acea dimineață. Abel a trecut la volanul primului camion — îl făcea să se simtă oarecum ca generalul Patton — prin ploaia deasă și noroiul clisos ; de nenumărate ori a trebuit să tragă pe marginea șoselei ca să lase ambulanțele ce veneau de pe cîmpul de luptă să treacă. Răniții aveau prioritate în fața stomacurilor goale. Cu fiecare milă parcursă pe drumul desfundat, lui Abel îi era tot mai limpede că se întîmpla ceva grav lîngă Remagen și simțea cum inima începe să-i bată mai repede. Oricum, știa că de data aceasta va fi implicat.

Cînd, în sfîrșit, a ajuns la postul de comandă se auzeau din depărtare împușcăturile inamice și a început să bată din picior furios în timp ce prin fața ochilor i se perindau brancardele care aduceau tot mai mulți morți și răniți. Abel simțea că i se face rău cînd se gîndea că nu știa nimic despre ceea ce însemna cu adevărat războiul înainte ca acesta să aparțină deja istoriei. Presupunea că orice cititor al ziarului *The New York Times* era mai bine informat decît el.

Abel și-a oprit convoiul lîngă o bucătărie de campanie și a sărit din camion adăpostindu-se de ploaia care turna în neștire, simțindu-se rușinat că numai la cîteva mile mai departe alții se adăposteau de gloanțe. A început să supravegheze descărcarea bidoanelor de supă, a unei tone de conserve din carne de vacă, trei tone de cartofi și o sută zece livre de conserve de fasole — plus inevitabilele rații de potasiu pregătite pentru acei care mergeau sau se întorceau de pe front. Cînd Abel a ajuns la popotă, în cort n-a găsit decît mese lungi și scaune goale. A lăsat doar doi bucătari să prepare masa și ordonanțele să curețe de coajă cartofii, iar el a plecat în căutarea ofițerului de serviciu.

Abel s-a îndreptat direct spre cortul generalului de brigadă John Leonard să afle ce se întîmplă cu această continuă procesiune de brancarde cu soldați morți — sau ceea ce era mai rău, aproape morți, la vederea cărora oricărui om i s-ar fi făcut rău, dar la Remagen părea că este un lucru obișnuit. Cînd Abel a dat să intre în cort, generalul Leonard însoțit de aghiotantul său tocmai ieșea în mare grabă. A discutat cu Abel fără a se opri din mers.

— Cu ce îți pot fi de folos, colonele?

— Am început să pregătesc mîncarea pentru batalionul dumneavoastră așa cum mi s-a ordonat, domnule general. Ce...?

— Acum nu este cazul să-ți bați capul cu mîncarea, colonele. În zorii zilei locotenentul Burrows din divizia a noua a descoperit un pod de cale ferată nedistrus, la nord de Remagen și am ordonat să fie trecut imediat și să se depună toate eforturile ca să se facă un cap de pod pe malul de est al rîului. Pînă acum nemții au reușit să arunce în aer fiecare pod de pe Rin cu mult înainte ca noi să ajungem la el, așa că n-o să stăm acum să mîncăm, iar ei să-l arunce și pe ăsta în aer.

— Au izbutit cei dintr-a noua să treacă pe celălalt mal? a întrebat Abel cu sufletul la gură.

— Bineînțeles, a spus generalul, dar au întîmpinat o rezistență cumplită cînd au ajuns în pădurea de dincolo de riu. Primele plutoane au intrat în ambuscadă și Dumnezeu știe cîți oameni am pierdut. Așa că mai bine mănîncă-ți singur mîncarea, colonele, pentru că pe mine nu mă interesează decît să-mi rămînă cît mai mulți oameni în viață.

— Aș putea să fac și eu ceva ? a întrebat Abel.

Comandantul s-a oprit pentru o clipă din drum și l-a cercetat cu privirea pe colonelul gras.

— Cîți oameni ai sub comanda dumitale ?

— Un locotenent, un sergent, doi caporali și douăzeci și opt de soldați ; cu mine sîntem treizeci și trei, domnule general.

— Bun. Prezintă-te cu toți la spitalul de campanie și fă-te folositor acolo, aduceți cît mai mulți din răniții și morții pe care îi găsiți.

— Da, domnule general, a spus Abel și a alergat tot drumul pînă la bucătăria de campanie unde și-a găsit oamenii strînși într-un colț și fumînd. Nici unul dintre ei n-a observat cînd a intrat în cort.

— În picioare, leneșilor. Avem treabă nu glumă, a venit timpul ca să mai schimbăm.

Treizeci și doi de oameni și-au ciulit urechile.

— Urmați-mă în coloană cîte doi, a strigat Abel.

S-a răsucit pe călcîie și a început să alerge din nou, de data asta către spitalul de campanie. Un doctor tînăr examina șaisprezece corpuri umane cînd Abel a apărut gîfîind cu oamenii lui în ușa cortului.

— Vă pot fi de folos, domnule ? a întrebat doctorul.

— Nu, sper că eu am să pot să vă ajut, a răspuns Abel. Am cu mine treizeci și doi de oameni trimiși de generalul Leonard să se alăture grupului dumitale.

Doctorul se uita amuzat la colonel.

— Da, domnule.

I-a dat lui Abel o cutie cu banderole ale Crucii Roșii pe care bucătarii, ordonanțele și cei care urmau să curețe cartofii de coajă au început să și le pună pe braț în timp ce ascultau explicațiile doctorului asupra ceea ce aveau de făcut în pădure, de cealaltă parte a podului Ludendorff.

— Divizia a noua a avut pierderi mari, a continuat el. Soldații cu experiență medicală vor rămîne în zona de luptă, iar ceilalți dintre dumneavoastră veți aduce la spitalul de campanie cît mai mulți răniți posibil.

Abel era încîntat de şansa pe care o avea de a participa la o acţiune concretă. Doctorul care acum comanda o echipă de patruzeci şi nouă de oameni le-a dat optsprezece brancarde şi fiecare a primit o trusă cu medicamente. Apoi şi-a condus grupul pestriţ, spre podul Ludendorff. Abel era la un iard în urma lui. Au început să cînte pe cînd mărşăluiau prin ploaie şi noroi; cînd au ajuns la pod s-au oprit din cîntat fiind întîmpinaţi de un şir de brancarde ce nu se mai termina şi în care sub pătură se contura cîte un trup uman. Au traversat podul în tăcere, mergînd unul în spatele celuilalt pe marginea drumului şi privind rezultatele exploziilor nemţeşti care nu reuşiseră să distrugă fundaţia podului. Cînd au ajuns mai aproape de pădure şi de împuşcături, Abel era emoţionat la gîndul că se află atît de aproape de inamic, dar şi îngrozit de ceea ce acesta fusese capabil să facă concetăţenilor lui. Oriunde îşi întorcea ochii vedea şi auzea strigăte de durere ce veneau din partea camarazilor săi, care pînă în acea zi crezuseră că sfîrşitul războiului era aproape — dar nu chiar atît de aproape.

Îl privea pe tînărul doctor cum se oprea mereu şi făcea tot ceea ce era posibil pentru salvarea unei vieţi. Uneori, plin de milă, a trebuit să omoare rapid cîte un om pentru care nu mai exista nici-o şansă. Abel alerga de la un soldat la altul sprijinindu-i pe cei care nu se puteau ţine singuri pe picioare şi-i conducea spre podul Ludendorff. Cînd au ajuns la marginea pădurii, din tot grupul lor nu mai rămăseseră decît el, doctorul şi un soldat de la bucătărie, toţi ceilalţi cărau morţii şi răniţii spre spitalul de campanie.

Pe cînd cei trei mărşăluiau prin pădure, tunurile duşmanului se auzeau mult mai aproape. Abel a zărit gura unui tun mare, ascuns în tufişuri, care încă era îndreptat spre pod, dar care fusese avariat. Apoi a auzit o rafală de gloanţe, care a răsunat atît de tare încît abia atunci şi-a dat seama că inamicul nu era decît la cîteva sute de iarzi în faţa lui. S-a lăsat rapid în genunchi, aşteptînd cu toate simţurile încordate la maximum. Brusc a urmat o altă ploaie de gloanţe în faţa lui. A sărit în picioare, a început să fugă urmat îndeaproape de doctor şi de soldatul de la bucătărie. Au mai alergat o sută de iarzi după care au ajuns într-un luminiş de pădure, acoperit de iarbă verde, proaspătă, presărată cu crocuşi albi şi cu trupurile soldaţilor americani. Abel şi doctorul treceau de la un cadavru la altul.

— Trebuie să fi fost un adevărat masacru, a strigat plin de furie Abel în timp ce auzea împuşcăturile celor care se retrăgeau.

Doctorul n-a făcut nici un comentariu, el urlase în urmă cu trei ani.

— Nu-ţi mai face griji în privinţa morţilor, a fost tot ce-a spus. Vezi doar dacă mai găseşti pe cineva viu.

— Aici, a strigat Abel în timp ce îngenunchea lîngă un sergent care zăcea în noroiul german. Nu mai avea nici un ochi, orbitele lui erau goale.

— E mort, colonele, i-a spus doctorul fără a-şi mai arunca a doua oară privirile spre cadavru.

Abel a alergat de la un trup la atul, dar mereu era la fel şi numai vederea unui cap despărţit de corp, înfipt în nămol, îl mai oprea din goana sa. Rămînea cu ochii pironiţi asupra lui, părîndu-i-se a semăna cu bustul unei zeităţi greceşti care nu mai putea să se mişte. Abel a recitat, în gînd, ca un copil, cuvintele pe care le învăţase lîngă baron : „Sînge şi urgie vor fi la tot pasul şi nenorocirile atît de în ordinea firii că mamele nu vor avea puterea decît să zîmbească tîmp cînd îşi vor ţine în braţe copiii sfîrtecaţi de aripile războiului".

— Doamne, nimic nu se schimbă pe lume ? a întrebat Abel scos din minţi.

— Doar cîmpul de luptă, a răspuns doctorul.

După ce Abel a verificat treizeci — sau au fost patruzeci de oameni ? — s-a reîntors la doctor care încerca să salveze viaţa unui căpitan care, în afară de ochi şi gură, era tot înfăşurat în bandaje îmbibate cu sînge. Abel îl privea pe doctor fără a-i putea fi de vreun folos şi a cercetat tresele căpitanului — divizia a noua motorizată — şi şi-a amintit cuvintele generalului Leonard : „Dumnezeu ştie cîţi oameni am pierdut azi".

— Paştele mamii lor de nemţi, a spus Abel.

— Da, domnule, a spus doctorul.

— E mort ? a întrebat Abel.

— Are toate şansele, a răspuns doctorul mecanic. Pierde atît de mult sînge că s-ar putea să fie doar o chestiune de timp. Şi-a înălţat privirile. Domnule colonel, nu mai este nimic de făcut aici pentru dumneavoastră, aşa că mai bine încercaţi să-l duceţi pe acest unic supravieţuitor la spitalul de

campanie înainte de a muri şi transmiteţi-i comandantului că intenţionez să merg mai departe şi că am nevoie de orice om pe care îl are disponibil.

— E-n ordine, a spus Abel, ajutîndu-l pe doctor să-l pună pe căpitan pe targă.

Abel şi soldatul de la bucătărie au pornit-o către spitalul de campanie, mergînd cît se putea de încet, pentru că doctorul îi prevenise că orice mişcare bruscă cu brancarda nu ducea decît la pierdere şi mai mare de sînge. Pe parcursul celor două mile, Abel nu l-a lăsat pe soldat să se odihnească de loc. Voia să-i dea omului o şansă de a trăi şi apoi să se întoarcă la doctor, în pădure.

Mai bine de o oră şi-au tîrît picioarele prin ploaie şi noroi, iar Abel era sigur că deja căpitanul murise. Cînd, în cele din urmă, au ajuns la spitalul de campanie, amîndoi erau epuizaţi. Abel a transmis targa unei echipe medicale specializate. Căpitanul şi-a deschis ochiul nebandajat, aţintindu-l asupra lui Abel. A încercat să-şi ridice mîna. Abel l-a salutat şi ar fi fost în stare să sară în sus de bucurie cînd a văzut ochiul deschis şi mîna care s-a mişcat. Cît s-a rugat ca omul acela să trăiască.

A ieşit apoi în fugă din spital, nerăbdător să se întoarcă în pădure cu micul său grup de oameni, dar a fost oprit de ofiţerul de serviciu.

— Domnule colonel, a spus el. V-am căutat pretutindeni. Sînt peste trei sute de oameni care trebuie să mănînce. Dumnezeule mare, unde aţi fost ?

— Am făcut ceva pentru care merită să trăieşti.

Abel şi-a amintit de tînărul căpitan în timp ce se îndrepta încet spre bucătăria de campanie.

Pentru cei doi bărbaţi, războiul se terminase.

25

Brancardierii l-au dus pe căpitan într-un cort şi l-au aşezat cu grijă pe masa de operaţie. Căpitanul William Kane a văzut o soră care-l privea cu tristeţe, dar el nu auzea nimic din ce-i spunea. Nu era sigur dacă din cauza bandajelor care-i înfăşurau capul sau pentru că asurzise. I-a urmărit mişcările buzelor, dar n-a înţeles nimic. Şi-a închis ochii şi s-a gîndit. S-a gîndit mult la trecut ; s-a gîndit puţin la viitor ;

s-a gîndit o fracțiune de secundă că s-ar putea să moară. Știa că dacă va trăi, va avea timp berechet să se tot gîndească. Mintea i s-a întors spre Kate, în New York. Ea nu fusese de acord cu hotărîrea lui de a pleca pe front. William știa că ea n-o să înțeleagă niciodată de ce se înrolase, iar el nu va putea să-i explice motivele sale, așa că a renunțat să-i mai dea vreo explicație. Chipul ei disperat îi rămăsese întipărit în minte. El, de fapt, niciodată nu se gîndise la moarte — nici un om n-o face — și acum nu voia decît să trăiască și să se întoarcă la viața lui obișnuită.

William încredințase banca Lester lui Ted Leach și Tony Simmons pînă se reîntorcea... pînă se reîntorcea. Nu le lăsase nici o instrucțiune, în cazul în care nu se mai întorcea. Amîndoi îl rugaseră stăruitor să nu plece. Încă doi oameni care n-au putut să-l înțeleagă. Cîteva zile mai tîrziu, cînd a semnat angajamentul de înrolare, i-a fost imposibil să dea ochii cu copiii. Richard, care avea zece ani, a venit singur la gară ; și-a ținut lacrimile pînă în clipa cînd tatăl său i-a spus că nu-l putea lua cu el ca să se lupte cu nemții.

William a fost trimis întîi la o școală de ofițeri în Vermont. Ultima oară cînd văzuse Vermontul a fost în iarna cînd a mers acolo la schi cu Matthew, cînd urcaseră amîndoi pantele dealurilor și le coborîseră în mare viteză. Instrucția durase trei luni și pentru prima oară de cînd părăsise Harvardul se afla într-o condiție fizică bună.

Apoi a fost trimis la Londra, care era plină de conaționalii lui și a avut misiunea de ofițer de legătură între americani și britanici. A fost încartiruit la Dorchester care fusese rechiziționat de comandamentul britanic și dat în folosință armatei americane. William citise undeva că și Abel Rosnovski cedase armatei hotelul său Baron din New York și la acea vreme îi aprobase gestul din toată inima. Camuflajul, rachetele și alarmele aeriene îl făceau să se creadă implicat în război, dar se simțea foarte detașat față de ceea ce se întîmpla la numai cîteva sute de mile de Hyde Park Corner.

Toată viața sa fusese obișnuit să aibă inițiative, niciodată nu se mulțumise a fi un spectator pasiv. Deplasările dintre cartierul general al lui Eisenhower din St. James și biroul lui Churchill din Storey's Gate nu-i ofereau șansa unei inițiative. Se temea că n-o să dea ochii cu nici un neamț pe toată durata războiului, numai dacă nu cumva Hitler ajungea pînă în Trafalgar Square.

Cînd o parte din Armata întîi a fost trimisă în Scoția pentru a se pregăti împreună cu Regimentul Regal Scoțian, a plecat și William ca observator și i s-a cerut să raporteze cele constatate. În timpul călătoriei lungi și anevoioase spre Scoția și de acolo înapoi într-un tren care se oprea mereu și-a dat seama că se transformase treptat într-un vajnic mesager și a început să se întrebe pentru ce plecase voluntar pe front. În Scoția, după cum și-a dat seama William, era cu totul altceva. Aici, cel puțin, se vedea că se pregătesc de luptă și, cînd s-a întors la Londra, a cerut să fie transferat la Armata întîi. Colonelul, superiorul lui, care niciodată nu fusese de principiul să țină la bîrou un bărbat care voia să meargă pe front, i-a aprobat cererea.

Trei zile mai tîrziu, William s-a reîntors în Scoția spre a se alătura noului său regiment care se pregătea la Inveraray pentru invazia care, după cum știau toți, avea să fie curînd. Instrucția era intensă și dură. Între nopțile petrecute pe dealurile scoțiene în aplicații cu Regimentul Regal și scrierea de rapoarte în Dorchester era o diferență ca de la cer la pămînt.

Trei luni mai tîrziu, au fost parașutați în nordul Franței ca să se alăture armatei lui Omar N. Bradley care înainta spre Germania. Victoria se simțea plutind în aer, iar William voia să fie primul soldat ce punea piciorul în Berlin.

Armata întîi înainta spre Rin, hotărîtă să traverseze orice pod îi ieșea în cale. Căpitanul Kane a primit ordin ca divizia lui să treacă podul Ludendorff și să angajeze bătălia cu inamicul la nord-est de Remagen, în pădurea de pe celălalt mal al rîului. Din vîrful unui deal urmărea divizia a noua cum traversa podul, așteptîndu-se să-i vadă zburînd în aer în orice moment.

A urmat colonelul său cu o parte din divizie, după care a venit rîndul lui Kane cu cei o sută douăzeci de oameni pe care-i comanda, majoritatea dintre ei aidoma lui William, luînd parte la o bătălie pentru prima oară. Nu mai erau exercițiile de antrenament cu scoțienii ce se prefăceau că-i omoară cu gloanțe oarbe, după care se duceau cu toții să ia masa laolaltă. În față se aflau acum nemții cu gloanțe adevărate presărînd moartea — după care nu mai urma nimic.

Cînd William a ajuns cu oamenii săi la marginea pădurii nu au întîmpinat nici o rezistență, așa că au hotărît să pătrundă mai în adîncime. Înaintarea era înceată și plic-

ticoasă, iar William începuse să creadă că divizia a noua făcuse un lucru atît de bun încît divizia lui nu trebuia decît s-o urmeze, cînd, dintr-o dată, s-au trezit într-o ambuscadă. Părea că s-a abătut asupra lor din toate părțile o ploaie de gloanțe. Oamenii lui William s-au aruncat la pămînt încercînd să se ascundă la adăpostul copacilor, dar în cîteva secunde jumătate din pluton a fost secerat. Bătălia, dacă putea fi numită astfel, a durat mai puțin de un minut, iar el nici măcar nu văzuse chipul unui neamț. William a stat ghemuit încă vreo cîteva secunde, într-un tufiș de pe care se prelingeau stropi mari de apă, apoi, îngrozit, a văzut restul diviziei intrînd în pădure. A alergat în întîmpinarea lor spre a-i avertiza de ambuscadă. Primul glonț l-a lovit în cap și, în timp ce se lăsa în genunchi în noroiul german continuînd să le facă semne disperate camarazilor săi, al doilea glonț s-a oprit în gît și al treilea în piept. Zăcea în nămol și aștepta să moară, fără ca măcar să fi văzut dușmanul — o moarte mizerabilă, lipsită de eroism.

Lucrul următor pe care l-a știut William a fost că era purtat pe o brancardă, dar nu auzea și nu vedea nimic și se întreba dacă era noapte sau orbise.

Drumul i s-a părut o veșnicie. Cînd și-a deschis ochii i s-au oprit pe un colonel scund și gras, care a ieșit șchiopătînd din cort. Ceva din înfățișarea lui parcă îi spunea ceva, dar nu putea preciza ce. L-au dus cu targa în sala de operație și l-au pus pe masă. A încercat să lupte cu somnul care-l cuprindea fiindu-i teamă să nu însemne moartea. A adormit.

William s-a trezit. A văzut doi oameni care încercau să-l miște. L-au întors cu fața în jos pe cît au putut de lin și i-au făcut o injecție. William a visat-o pe Kate, apoi pe mama lui și apoi pe Matthew care se juca cu fiul său, Richard. A continuat să doarmă.

* *
*

William s-a trezit. Știa că-l mutaseră într-un alt pat ; o vagă speranță i se strecura în suflet înlocuind gîndul morții inevitabile. Zăcea nemișcat cu unicul său ochi nebandajat, fixat pe pînza cortului, iar capul parcă îi era prins în cuie. A venit o soră medicală care s-a uitat întîi în foaia de observație și apoi la el. William a adormit.

* * *

S-a trezit. Patru doctori îl examinau, hotărînd ce ? Nu-i putea auzi, așa că n-a aflat nimic.

L-au mutat din nou. De data asta a putut să vadă că l-au băgat într-o ambulanță militară. Ușile s-au închis în urma lui, motorul a pornit și mașina a început să meargă pe o șosea desfundată, iar o altă soră stătea lîngă el și-l ținea să nu alunece la hurducături. I s-a părut că drumul a durat un ceas, dar nu mai putea să aprecieze timpul. Ambulanța a ajuns la un teren fără denivelări, după care s-a oprit. Din nou l-au mutat. De data aceasta mergeau pe un teren plat, apoi au urcat niște trepte și s-au oprit într-o cameră întunecoasă. Au așteptat dîn nou și camera a început să se miște, probabil că era o altă mașină. Apoi au decolat. Sora i-a făcut iar o injecție și el n-a mai știut nimic pînă ce avionul a aterizat. Din nou l-au mutat. O altă ambulanță, o altă soră, un alt miros, un alt oraș. New York, sau cel puțin America și-a spus el în gînd, pentru că mirosul era inconfundabil. Noua ambulanță se mișca lin, oprindu-se într-una și pornind iar, pînă ce, în cele din urmă, a ajuns la destinație. L-au cărat din nou, au urcat niște trepte și s-au oprit într-o cameră mică, cu pereți albi. L-au așezat într-un pat confortabil. A simțit cum capul i se lasă pe pernă și cînd s-a trezit iar a crezut că este singur. Apoi ochii i s-au oprit asupra lui Kate care era în fața lui. A încercat să-și ridice mîna și s-o atingă, a încercat să vorbească, dar n-a ieșit nici un cuvînt. Kate i-a zîmbit, dar el știa că ea nu putea să-i vadă surîsul de sub bandaje și, cînd s-a trezit din nou, Kate era tot acolo, dar purta o altă rochie. Ori ea venise și plecase de mai multe ori de atunci ? Ea i-a zîmbit iar. Cît trecuse de atunci ? El a încercat să-și miște puțin capul și l-a văzut pe fiul său Richard, care era atît de înalt și arăta atît de bine. Voia să-și vadă fiicele, dar nu-și putea mișca decît foarte puțin capul. S-au deplasat ele în raza ochilor lui. Virginia — nu putea să fie atît de mare, iar Lucy, la fel, nu era cu putință ! Unde și cînd se scurseseră anii ? A adormit.

S-a trezit. Nu se mai afla nimeni lîngă el, dar acum capul nu-i mai era înțepenit. O parte din bandaje îi fuseseră scoase și vedea mai bine ; a încercat să spună ceva, dar n-a ieșit nici un sunet. A adormit.

* * *

S-a trezit. Erau şi mai puţine bandaje. Kate se afla din nou acolo, părul blond îi era mai lung şi-i ajungea pînă la umeri, era frumoasă, atît de frumoasă cu ochii ei căprui şi blînzi şi cu zîmbetul ei de neuitat! El i-a rostit numele. Ea a zîmbit. El a adormit.

* * *

S-a trezit. Erau şi mai puţine bandaje. De data asta fiul lui a vorbit.

— Bună, tată, a spus Richard.

L-a auzit şi i-a răspuns :

— Bună, Richard.

Dar el nu şi-a recunoscut propria voce. Sora l-a ajutat să se ridice în capul oaselor ca să-şi întîmpine familia. El i-a mulţumit. Un doctor l-a bătut uşor pe umăr.

— Ce-a fost mai rău a trecut, domnule Kane. În curînd ai să fii bine şi atunci ai să te poţi întoarce acasă.

El a zîmbit şi a văzut-o pe Kate intrînd în salon urmată de Virginia şi Lucy. Avea atîtea întrebări să le pună. De unde să înceapă? În memoria lui erau goluri ce se cereau umplute. Kate i-a spus că a fost la un pas de moarte. El ştia asta, dar nu-şi dăduse seama că trecuse aproape un an de cînd divizia lui fusese prinsă în ambuscadă, în pădure la Remagen.

Cînd şi unde zburaseră acele luni în care zăcuse fără cunoştinţă şi viaţa semăna mai mult a moarte? Richard avea aproape doisprezece ani şi deja spera să meargă la Harvard, Virginia avea nouă ani şi Lucy aproape şapte. Rochiile lor păreau destul de scurte. El va trebui să se obişnuiască iar cu propria sa familie.

Kate era mai frumoasă decît şi-o amintea William. Ea i-a povestit cum nu se împăcase niciodată cu gîndul că el ar fi putut să moară, i-a mai povestit cît de bine mergea Richard la colegiu şi cît de mult aveau nevoie Virginia şi Lucy de un tată. Apoi şi-a adunat tot curajul şi i-a spus despre cicatricile de pe faţă şi piept care n-au să dispară niciodată şi i-a mulţumit lui Dumnezeu că doctorii erau siguri că mintea îi rămăsese întreagă şi vederea i se va restabili. Acum ea nu voia decît să-l ajute să se vindece şi să-şi recapete sănătatea.

Fiecare membru al familiei și-a avut rolul lui în procesul de recuperare. Mai întîi i-a revenit la normal auzul, apoi văzul, apoi vorbitul. Richard l-a ajutat pe tatăl său să meargă pînă cînd n-au mai fost necesare cîrjele. Lucy l-a ajutat să mănînce pînă cînd s-a putut descurca singur, iar Virginia îi citea din Mark Twain, William nu știa dacă lectura era pentru binele lui sau al ei, dar amîndoi o savurau. Și apoi, după ce a trecut Crăciunul i s-a permis, în sfîrșit, să părăsească spitalul și să se întoarcă acasă.

Odată revenit în East Sixty-eight Street, sănătatea i s-a restabilit mult mai rapid, iar doctorii erau de părere că peste șase luni va putea să-și reia lucrul la bancă. Mai rămăseseră cîteva cicatrice, dar el avea un tonus bun, așa că i s-a permis să aibă vizitatori.

Primul a sosit Ted Leach care a fost oarecum șocat cînd l-a văzut pe William. De la Ted Leach, William a aflat veşti care l-au mulțumit. Banca Lester făcuse progrese în perioada cît el a lipsit, iar colegii așteptau cu nerăbdare să-și întîmpine președintele. Vizita lui Tony Simmons i-a adus veşti care l-au întristat: Alan Lloyd și Rupert Cork-Smith muriseră. Va simți lipsa înțelepciunii lor plină de prudență. Mai tîrziu l-a sunat Thomas Cohen ca să-i spună cît de bucuros este să audă că s-a făcut bine. Apoi, parcă spre a-i aminti, deși nu era cazul, că timpul își văzuse de drum l-a anunțat că el se pregătea să se pensioneze și-i trecuse o bună parte din clienți fiului său, Thaddeus, care-și deschisese un birou în New York. William a sesizat că amîndoi purtau nume de apostoli. Thomas Cohen a rîs și și-a exprimat speranța că domnul Kane va apela în continuare la firma lor. William i-a dat toate asigurările că așa se va întîmpla.

— Apropo, am o informație care ar putea să vă intereseze.

William l-a ascultat pe bătrînul avocat în tăcere și furia punea tot mai mult stăpînire pe el.

Partea a-V-a

26

Generalul Alfred Jodl a semnat predarea necondiționată la Rheims, în 7 mai 1945, cînd Abel s-a întors într-un New York care se pregătea să celebreze victoria și sfîrșitul războiului. Din nou străzile erau pline de tineri în uniformă, dar de data asta pe chipurile lor se citea bucuria, nu teama. Abel își simțea inima grea cînd vedea atîția bărbați cu un singur picior, o singură mînă, orbi sau cu cicatrice oribile. Pentru ei războiul nu se va termina niciodată, indiferent ce hîrtie s-a semnat la patru mii de mile depărtare.

Cînd Abel a intrat în hotelul Baron, în uniforma sa de colonel, nimeni nu l-a recunoscut. De ce s-o fi făcut? Ultima oară cînd îl văzuseră în haine civile, cu doi ani în urmă, nu era nici o cută pe fața lui tînără. Chipul pe care-l vedeau acum părea mai în vîrstă decît cei treizeci și nouă de ani pe care-i avea, iar ridurile pronunțate de pe frunte arătau că războiul lăsase urme adînci asupra lui. A luat liftul pînă la biroul său de la etajul patruzeci și doi, iar omul de pază i-a spus ferm că greșise etajul.

— Unde este George Novak? l-a întrebat Abel.

— Este la Chicago, domnule colonel, a răspuns paznicul.

— Ei bine, sună-l, i-a spus Abel.

— Cine să-i spun că-l caută?

— Abel Rosnovski.

Omul de pază i-a dat imediat ascultare.

Vocea familiară a lui George s-a auzit pe fir și i-a urat bun venit. Brusc, Abel și-a dat seama cît de bine era să fii din nou acasă. A hotărît să nu rămînă la New York în seara aceea, ci să ia avionul spre Chicago. A luat cu el rapoartele la zi ale lui George spre a le studia în avion. Le-a citit cu atenție și și-a dat seama de progresele făcute de grupul Baron în timpul războiului, devenindu-i limpede că George menținuse grupul pe linia de plutire pe tot parcursul ab-

senţei sale. Abel nu avea a se plînge de nimic în privinţa celui pe care-l lăsase în locul său ; profiturile încă erau mici pentru că foarte mulţi din personal plecaseră pe front, în vreme ce hotelurile fuseseră în permanenţă pline din cauza perpetuei deplasări a oamenilor în America. Abel a hotărît că va începe imediat să facă noi angajări de personal înainte ca acei care erau mai buni şi abia întorşi de pe front să fie luaţi de alte hoteluri.

Cînd a ajuns la aeroportul Midway, George îl aştepta la ieşire. Acesta nu se schimbase aproape deloc, se îngrăşase puţin şi părul poate i se mai rărise. Timp de o oră au depănat poveşti, punîndu-se reciproc la curent cu ceea ce se întîmplase în ultimii trei ani, aşa că lui Abel aproape că i se părea că nici nu fusese plecat. Abel va mulţumi toată viaţa navei *The Black Arrow* pentru că aici îl cunoscuse pe vicepreşedintele său.

Totuşi George n-a putut să nu facă o observaţie maliţioasă în legătură cu şchiopătatul lui Abel care devenise mai pronunţat de cînd plecase pe front.

— Ai să fii Cassidy-şchiopul din lumea hotelieră, a spus el tachinîndu-l. Acum nu mai ai un picior pe care să te sprijini.

— Numai un polonez putea să facă o remarcă atît de idioată, i-a răspuns Abel.

George a rămas holbîndu-se la el, uşor jignit, arătînd ca un căţel certat de stăpînul său.

— Îi mulţumesc lui Dumnezeu că am avut un polonez tîmpit care să se îngrijească de toate cît eu am fost plecat să mă războiesc cu nemţii, a adăugat Abel.

Abel n-a rezistat să nu facă un tur de inspecţie prin tot hotelul Chicago Baron înainte de a se duce acasă. Elementele de lux se reduseseră simţitor din cauza crizei din timpul războiului. A observat o serie de lucruri ce trebuiau renovate, dar care aveau să mai aştepte pentru că acum nu voia altceva decît să-şi vadă soţia şi fiica. Aici a fost primul şoc. George se schimbase foarte puţin în cei trei ani, dar Florentyna avea acum unsprezece ani şi înflorise, transformîndu-se într-o frumoasă domnişoară, în vreme ce Zaphia, deşi abia împlinise treizeci şi opt de ani, se îngrăşase, era îmbrăcată fără gust şi arăta îmbătrînită.

La început cei doi n-au ştiut cum să se comporte unul faţă de celălalt şi după numai cîteva săptămîni, Abel şi-a

dat seama că relația lor nu va mai fi niciodată aceea care a fost. Zaphia nu făcea nici cel mai mic efort de a-i trezi apetitul sexual lui Abel și nici nu găsea nimic demn de laudă în realizările lui. Lipsa ei de interes l-a întristat pe Abel și a încercat s-o implice în viața lui, dar ea n-a fost receptivă la nici una din sugestiile lui. Părea mulțumită să stea acasă și să aibă cît mai puțin de-a face cu grupul Baron. El s-a resemnat cu gîndul că ea n-o să se schimbe niciodată și se întreba cît îi va mai putea rămîne credincios. În timp ce Florentyna îl încînta, Zaphia, care-și pierduse întreaga înfățișare de altă dată, îl lăsa rece. Cînd dormeau împreună nu făceau dragoste și în rarele ocazii cînd se mai întîmpla, el se gîndea la alte femei. Curînd s-a obișnuit să caute tot felul de pretexte spre a pleca din Chicago, ca să nu mai vadă chipul tăcut și acuzator al Zaphiei.

A început să facă drumuri lungi, pe la celelalte hoteluri, luînd-o pe Florentyna cu el în timpul vacanțelor școlare. Și-a petrecut primele șase luni după întoarcerea sa în America vizitînd fiecare hotel din grupul Baron, așa cum făcuse cînd preluase compania după moartea lui Davis Leroy. În decurs de un an toate au ajuns la standardul dorit, dar Abel voia să se extindă în continuare. L-a informat pe Curtis Fenton la întrunirea trimestrială a grupului că echipa sa de prospectare îl sfătuia să construiască un hotel în Mexic și altul în Brazilia și că era în căutarea a noi terenuri pe care să înalțe un Baron.

— Mexico City Baron și Rio de Janeiro Baron, a rostit Abel plăcîndu-i cum sunau acele nume.

— Ei bine, ai fondurile necesare cu care să acoperi prețurile de cost, a spus Curtis Fenton. Banii s-au adunat în absența dumitale. Aproape că ai putea să construiești cîte un Baron oriunde îți alegi s-o faci. Dumnezeu știe unde ai să te oprești, domnule Rosnovski.

— Într-o zi, domnule Fenton, am să înalț un Baron în Varșovia și atunci cred că voi fi pe punctul de a mă opri, a răspuns Abel. I-am cotonogit eu pe nemți, dar mai am, totuși, o poliță de plătit rușilor.

Curtis Fenton a rîs. Doar mai tîrziu seara, cînd i-a repetat soției povestea, a ajuns la concluzia că Abel, într-adevăr, asta dorea... un Baron în Varșovia.

— În altă ordine de idei, cum stăm cu banca lui Kane?

Brusca schimbare în tonul lui Abel l-a deranjat pe Curtis Fenton. Era îngrijorat că Abel Rosnovski încă îl considera pe

Kane răspunzător de moartea prematură a lui Davis Leroy. A deschis un dosar special și a început să citească.

— Acțiunile Lester, Kane & Comp. sînt în posesia a paisprezece membri ai familiei Lester și alți șase foști sau actuali funcționari, iar domnul Kane este cel mai important acționar prin cele opt procente pe care le deține.

— Vrea careva din familia Lester să-și vîndă acțiunile? s-a interesat Abel.

— Poate, dacă oferim prețul cerut. Domnișoara Susan Lester, fiica răposatului Charles Lester, ne-a dat a înțelege că ar putea să se gîndească să înstrăineze acțiunile, iar domnul Peter Parfitt, fostul vicepreședinte al băncii Lester, de asemenea, a arătat un oarecare interes cînd a fost abordat.

— Ce procentaj dețin cei doi?

— Susan Lester are șase procente, în vreme ce Peter Parfitt doar două.

— Cît cer pentru acțiunile lor?

Curtis Fenton și-a coborît din nou privirile în dosar în timp ce Abel s-a uitat peste ultimul raport anual al băncii Lester. Ochii i s-au oprit la articolul șapte.

— Domnișoara Susan Lester vrea două milioane dolari pentru cele șase procente, iar domnul Parfitt un milion pentru cele două procente.

— Domnul Parfitt este lacom, a spus Abel. De aceea vom aștepta pînă va fi flămînd. Cumpărați acțiunile domnișoarei Susan Lester imediat fără a dezvălui pe cine reprezentați și țineți-mă la curent cu orice schimbare de atitudine din partea domnului Parfitt.

Curtis Fenton a tușit.

— Vă deranjează ceva, domnule Fenton? l-a întrebat Abel.

Curtis Fenton a șovăit.

— Nu, nimic, a spus el neconvingător.

— De azi înainte voi pune pe cineva care să supravegheze conturile, cineva pe care îl știți sau despre care ați auzit cu siguranță — Henry Osborne.

— Congresmanul Osborne? l-a întrebat Curtis Fenton.

— Da, îl cunoașteți?

— Doar din auzite, a spus Fenton, cu capul plecat și cu o vagă notă de dezaprobare pe care Abel a ignorat-o.

Abel era mult prea conștient de reputația lui Henry, dar atîta vreme cît acesta avea capacitatea de a se descotorosi de

birocrați și de a lua hotărîri politice rapide, el considera că riscul merita. În plus, se simțea legat de Obsorne prin ura comună față de Kane.

— De asemenea, l-am invitat pe domnul Osborne să fie director la grupul Baron, avînd responsabilitatea specială de a se ocupa de contul Kane. Această informație trebuie, ca întotdeauna, să fie tratată ca strict confidențială.

— Așa cum doriți, a spus Fenton nefericit, întrebîndu-se dacă să dea glas propriilor sale îndoieli în fața lui Abel Rosnovski.

— Informați-mă imediat ce ați încheiat afacerea cu domnișoara Susan Lester.

— Da, domnule, Rosnovski, a spus Curtis Fenton fără a-și înălța capul.

Abel s-a reîntors la Baron pentru prînz unde-l aștepta Henry Osborne.

— Congresmane, i-a spus Abel cînd s-au întîlnit în hol.

— Baroane, i-a zis Henry, amîndoi izbucnind în rîs și au plecat braț la braț în restaurant, unde s-au așezat la masa din colț.

Abel l-a mustrat sever pe un ospătar care i-a servit pentru că îi lipsea un nasture la tunică.

— Ce-ți face soția, Abel ?

— Minunat. Și a ta, Henry ?

— Foarte bine.

Amîndoi mințeau.

— Ceva vești ?

— Da. S-a avut grijă de concesiunea aceea pe care o voiai în Atlanta, a spus Henry pe un ton conspirativ. Documentele necesare se vor pune în mișcare în următoarele cîteva zile. Și să poți să începi construcția hotelului Atlanta Baron cam pe la începutul lunii.

— Nu facem nimic prea ilegal, nu-i așa ?

— Nimic care să nu fie făcut și de concurenții tăi — acest lucru ți-l pot promite, Abel.

Henry Osborne a rîs.

— Sînt bucuros să aud asta, Henry. Nu vreau să am necazuri cu legea.

— Nu, nu, a spus Henry. Numai eu și cu tine cunoaștem toate detaliile.

— Bun, a spus Abel. De-a lungul anilor tu mi-ai fost de mare ajutor, Henry, și am o mică recompensă pentru serviciile

făcute. Ce-ai zice dacă aî deveni unul din directorii grupului Baron ?

— Aş fi flatat, Abel.

— Nu mă lua pe mine cu aşa ceva. Ştii foarte bine cît ai fost de nepreţuit pentru obţinerea acelor concesiuni de la comisiile orăşeneşti şi federale. Eu n-aş fi avut niciodată vreme să mă ocup de acei politicieni şi birocraţi. În orice caz, Henry, ei preferă să trateze cu cineva care a făcut Harvard-ul, chit că acesta nu deschide uşile, ci le doboară printr-o simplă lovitură de picior.

— Răsplata ta este foarte generoasă, Abel.

— N-a fost mai mult decît ai meritat. Acum eu vreau să-ţi dau o slujbă chiar mai importantă şi care este foarte aproape de inima mea. Aceasta cere păstrarea unui secret deplin, dar n-o să-ţi irosească prea mult timp, în schimb, ne vom lua o mică revanşă asupra prietenului nostru comun din Boston, domnul William Kane.

Maître d'hotel a venit cu două cotlete mari la grătar. Henry a ascultat atent în timp ce Abel îi expunea planurile sale în privinţa lui William Kane.

Cîteva zile mai tîrziu, pe 8 mai 1946, Abel s-a dus la New York spre a celebra un an de la ziua victoriei. Oferise un dineu la hotelul Baron pentru mai bine de o mie de polonezi, veterani de război şi-l invitase ca oaspete de onoare pe generalul Kazimierz Sosnkowski, comandantul şef al forţelor poloneze din Franţa după 1943. Săptămîni în şir Abel aşteptase evenimentul cu nerăbdare şi a luat-o pe Florentyna cu el la New York, lăsînd-o pe Zaphia la Chicago.

În seara celebrării, salonul de banchete de la Baronul newyorkez arăta magnific, fiecare din cele o sută douăzeci de mese fiind decorată cu steagul cu stele şi dungi al Americii şi cu cel roşu cu alb al Poloniei. Pe pereţi atîrnau poze uriaşe ale lui Eisenhower, Patton, Bradley, Hodges, Paderewski şi Sikorski. Abel stătea în centrul mesei principale, cu generalul în dreapta sa şi Florentyna în stînga.

Cînd generalul Sosnkowski s-a ridicat spre a se adresa celor prezenţi, a anunţat că locotenent colonelul Rosnovski fusese făcut preşedinte pe viaţă al Societăţii Veteranilor Polonezi, în semn de recunoaşterea a sacrificiilor sale personale pe care le făcuse pentru cauza polonezilor americani şi, în mod special, pentru generozitatea cu care dăruise armatei hotelul

Baron din New York pe tot timpul războiului. Cineva din fundul sălii care băuse cam mult a strigat :

— Acei dintre noi care am supraviețuit nemților a trebuit să supraviețuim și hranei lui Abel.

Cei o mie de veterani au rîs, au aplaudat și au băut vodkă de Danzing în cinstea lui Abel, apoi s-a făcut tăcere cînd generalul a vorbit despre situația Poloniei de după război căzută în mîinile Rusiei staliniste și i-a sfătuit pe camarazii săi expatriați să lupte neobosiți pentru a asigura suveranitatea patriei lor natale. Abel voia să creadă că Polonia va fi liberă din nou și că el va apuca ziua cînd i se va da înapoi castelul, dar în adîncul inimii se îndoia că ar avea vreo șansă, mai cu seamă după succesul lui Stalin la întîlnirea de la Yalta.

Generalul a continuat să le amintească oaspeților că polonezii americani sacrificaseră mai multe vieți, pe cap de locuitor, și dăduseră mai mulți bani pentru război decît orice alt grup etnic din America.

— Cîți americani vor crede că Polonia a pierdut șase milioane de oameni, în vreme ce Cehoslovacia doar o sută de mii ? Unii observatori declară că am fost proști pentru că nu ne-am predat din moment ce știam că sîntem înfrînți. Cum poate o națiune care cu o șarjă de cavalerie a înfruntat puternicile tancuri naziste să creadă vreodată că a fost înfrîntă și, prietenii mei, eu vă spun că nu sîntem înfrînți.

N-a fost polonez în sală care să nu-l aplaude pe general cu putere.

Abel s-a întristat cînd s-a gîndit că foarte mulți americani încă rîd de efortul făcut de polonezi în război, după cum iau în derîdere și existența a unui erou de război polonez. Apoi generalul a așteptat să se facă tăcere spre a spune unui auditoriu care era numai ochi și urechi cum Abel condusese un grup de oameni spre a recupera răniții și morții din bătălia de la Remagen. Cînd generalul și-a terminat speech-ul și s-a așezat, veteranii s-au ridicat în picioare și l-au ovaționat pe cei doi din răsputeri. Florentyna era foarte mîndră de tatăl ei.

Abel a fost surprins în dimineața următoare cînd a citit relatările din presă pentru că evenimentele legate de comunitatea poloneză rareori încăpeau în coloanele vreunui ziar, altul decît Dziennik Zwiazkiwy. Se îndoia că presa s-ar fi deranjat de data aceasta dacă n-ar fi fost Chicago Baron. Abel s-a desfătat cu noua sa glorie ca un erou american neintrat

în balade și și-a petrecut cea mai mare parte a zilei făcîndu-i-se fotografii și dînd interviuri gazetarilor.

Spre seară, Abel s-a simțit abătut. Generalul zburase spre Los Angeles și spre alte preocupări, Florentyna se reîntorsese la școala din Lake Forest, George era la Chicago și Henry Osborne la Washington. Hotelul părea mare și gol, iar el nu avea nici un chef să se întoarcă la Zaphia în Chicago.

A hotărît să ia cina devreme și apoi să parcurgă rapoartele săptămînale de la celelalte hoteluri din grup înainte de a se întoarce în corpul anexă. El rareori mînca singur în apartamentul său, preferînd, ori de cîte ori era posibil, să fie servit într-unul din restaurante ; era unul din modurile sigure de a păstra un contact permanent cu viața din hotel. Cu cît construia sau cîștiga mai multe hoteluri, cu atît se temea mai abitir că va pierde contactul cu personalul său.

A luat liftul și a coborît la recepție să întrebe cîți clienți aveau rezervări pentru noaptea aceea la hotel, dar privirea i-a fost distrasă de o femeie foarte bine care semna un formular. Ar fi putut jura că profilul îi era cunoscut, dar nu putea fi sigur. Pesemne că are vreo treizeci și ceva de ani. După ce a terminat de scris, ea s-a întors și a privit spre Abel.

— Abel, a spus ea. Ce plăcere să te văd.

— Doamne Dumnezeule, Melanie ! Abia dacă te-am recunoscut.

— În schimb, pe tine nimeni nu te poate confunda, Abel.

— N-am știut că stai în New York.

— Doar în noaptea asta. Sînt aici cu treburi pentru revista la care lucrez.

— Ești ziaristă ? a întrebat-o Abel ușor neîncrezător.

— Nu, sînt consilier economic pentru un grup de publicații din Dallas și ele m-au trimis la New York pentru prospectarea pieței.

— Pare foarte impresionant.

— Te asigur că nu este, a spus Melanie, dar mă ține departe de prostii.

— Ești cumva liberă să luăm cina împreună ?

— Ce idee grozavă, Abel, dar vreau să fac o baie și să mă schimb. Te deranjează să mă aștepți ?

— Bineînțeles că nu. Ne întîlnim în restaurantul principal cînd ești gata. Vino la masa mea, să zicem cam peste o oră.

Ea a încuviințat zîmbind și a urmat băiatul de serviciu spre lift. Abel i-a simțit parfumul în timp ce trecea pe lîngă el.

Abel și-a petrecut ora verificînd restaurantul — să se asigure că masa lui are flori proaspete — și bucătăria spre a alege felurile de mîncare pe care le va comanda pentru Melanie. În cele din urmă, nemaiavînd ce să facă, s-a așezat la masă. S-a trezit uitîndu-se mereu la ceas și la ușa restaurantului s-o vadă pe Melanie. Ea a venit ceva mai tîrziu de o oră, dar s-a dovedit a fi meritat așteptarea. Cînd, în cele din urmă, a apărut în cadrul ușii, într-o rochie lungă care strălucea în luminile din încăpere, arăta de-a dreptul senzațional. *Maître d'hôtel* a condus-o la masa lui Abel. El s-a ridicat în picioare ca s-o întîmpine, iar un ospătar a deschis o sticlă de vin Krug și le-a turnat în pahare.

— Bine ai venit, Melanie, a spus Abel ridicîndu-și pocalul. Mă bucur să te văd în hotelul Baron.

— Mă bucur să te văd, baroane, a răspuns ea, mai cu seamă în această zi de aniversare.

— Ce vrei să spui ? a întrebat-o Abel.

— Am citit totul despre dineul tău în *The New York Post* din seara asta, cum ți-ai riscat viața ca să salvezi răniții la Remagen. De la gară pînă la hotel nu mi-am desprins ochii de pe ziar. Te-au prezentat ceva între Audie Murphy și Soldatul Necunoscut.

— Totul este exagerat.

— Abel, pînă acum nu te-am cunoscut a fi modest, așa că înclin să cred că fiecare cuvînt trebuie să fie adevărat.

I-a turnat încă un pahar de șampanie.

— Adevărul este că întotdeauna mi-a fost puțin teamă de tine, Melanie.

— Baronului să-i fie frică de cineva ? Pe asta n-o cred !

— Ei bine, eu nu sînt gentleman-ul din Sud așa cum mi-ai spus-o foarte clar cîndva, draga mea.

— Iar tu niciodată n-ai să încetezi să-mi aminteşti asta, a spus ea zîmbind și tachinîndu-l.

— Te-ai însurat cu frumoasa poloneză ?

— Da, am făcut-o.

— Și cum merge ?

— Nu prea bine. Ea s-a îngrășat, are patruzeci de ani și nu mai simte nici o chemare pentru mine.

— Data viitoare ai să-mi spui că nu te înțelege, a spus Melanie, vocea trădîndu-i bucuria pe care i-a adus-o răspunsul lui.

— Și tu ți-ai găsit un soț ? a întrebat-o Abel.

— O, da, a răspuns Melanie. M-am măritat cu un gentleman din Sud, ce avea toate scrisorile de acreditare în ordine.

— Felicitări, a spus Abel.

— Am divorțat anul trecut...

— O, îmi pare rău, a spus Abel fiind de altfel încîntat. Îți mai torn șampanie ?

— Încerci cumva să mă seduci, Abel ?

— Nu înainte de a-ți termina supa, Melanie. Chiar și polonezii din prima generație de emigranți au și ei unele standarde, deși, trebuie să recunosc, este rîndul meu să te seduc.

— Atunci trebuie să te previn, Abel, că nu m-am mai culcat cu nici un bărbat de cînd am divorțat. Nu că n-aș fi avut curtezani, dar nici unul nu era ceea ce mi-ar fi trebuit. Prea multe mîini dornice să te pipăie și prea puțină afecțiune.

Cît timp au mîncat somon afumat, miel, crême, brulée, udate cu Mouton Rothschild dinainte de război și-au povestit de-a fir a păr ce-au mai făcut de cînd nu se mai văzuseră.

— Servim cafeaua la mine, Melanie ?

— Mai am altă șansă după o masă atît de extraordinară ? a întrebat ea.

Abel a ris și a condus-o la lift. Cînd a păşit înăuntru ea s-a clătinat ușor pe tocurile înalte. Abel a apăsat pe butonul pe care era scris „patruzeci și doi". Melanie l-a întrebat inocent :

— De ce nu etajul doisprezece ?

Abel n-a găsit cuvintele potrivite spre a-i răspunde.

— Ultima oară cînd am băut cafeaua în camera ta ... a încercat din nou Melanie.

— Nu-mi mai aduce aminte, i-a spus Abel foarte conștient de propria-i vulnerabilitate.

Cînd au ieșit din lift la etajul al patruzeci și doilea, groom-ul a deschis ușa de la apartamentul lui Abel.

— Doamne Dumnezeule ! a exclamat Melanie în timp ce-și plimba ochii prin apartament pentru prima oară. Trebuie să recunosc, Abel, că ai deja stilul unui multimilionar. N-am văzut niciodată în viață ceva mai extravagant.

Abel era pe punctul de a se apropia de Melanie cînd s-a auzit un ciocănit la ușă. A apărut un ospătar tînăr cu o stacană de cafea și o sticlă de Rémy Martin.

— Mulțumesc, Mike, a spus Abel. Asta va fi tot pentru noaptea asta.

— Oare ? a întrebat ea zîmbind.

Ospătarul s-ar fi făcut roşu ca şofranul dacă n-ar fi fost negru şi a plecat cît a putut de repede.

Abel i-a turnat cafea şi brandy. Ea lua cînd şi cînd cîte o înghiţitură, aşezată pe covor cu picioarele încrucişate sub ea. Abel ar fi stat şi el la fel, dar cum poziţia nu-i era prea comodă, s-a lungit alături. Melanie îi mîngîia părul şi Abel a început să-şi plimbe mîna pe piciorul ei. Dumnezeule, cît de bine îşi amintea acele picioare ! Cînd s-au sărutat prima oară, Melanie şi-a azvîrlit un pantof din picior răsturnînd ceaşca de cafea pe covorul persan.

— O, drace, a spus ea. Ţi-am pătat frumuseţea de covor.

— N-are importanţă, a spus Abel îmbrăţişînd-o şi a început s-o dezbrace.

Melanie i-a descheiat nasturii de la cămaşă, Abel a încercat să şi-o dea jos continuînd s-o sărute, dar n-a reuşit din cauza butonilor, aşa că a ajutat-o mai întîi pe ea să-şi scoată hainele. Trupul ei nu-şi pierduse nimic din frumuseţe, era exact cum îşi amintea Abel, atîta doar că se mai împlinise. Sînii aceia tari şi picioarele lungi, pline de graţie ! El a renunţat să mai încerce să-şi scoată butonii cu o singură mînă, a eliberat-o pe Melanie din îmbrăţişare ca să se dezbrace, fiind foarte conştient de contrastul puternic dintre corpul lui şi frumuseţea trupului ei. Abel spera că tot ceea ce citise despre femei, că sînt atrase de bărbaţi puternici, să fie adevărat. Ea n-a părut a face nici un gest care să-i trădeze antipatia în momentul cînd l-a văzut gol. El a început să-i mîngîie cu tandreţe sînii şi să-i despartă picioarele. Covorul persan s-a dovedit a fi mult mai bun decît orice pat. A fost rîndul ei să încerce să se dezbrace complet în timp ce se sărutau. Şi ea a trebuit să se desprindă din îmbrăţişarea lui spre a-şi scoate toate hainele, cu excepţia — la rugămintea lui Abel — a portjartierului şi ciorapilor de nylon.

Cînd a auzit-o gemînd, el şi-a dat seama cîtă vreme trecuse de cînd nu mai trăise un asemenea extaz, ca apoi să se gîndească la efemeritatea lui. Pentru cîteva secunde nici unul din ei n-a vorbit, continuînd să respire gîfîit. Apoi Abel a chicotit.

— De ce rîzi ? l-a întrebat Melanie.

De nimic, a spus Abel care-şi amintise remarca doctorului Johnson precum că poziţia este ridicolă, iar plăcerea nu durează decît o clipă.

Abel s-a rostogolit de pe ea, iar Melanie şi-a aşezat capul pe umărul lui. Abel şi-a dat seama cu surprindere că acum

n-o mai voia pe Melanie, iar în timp ce se gîndea cum să se descotorosească de ea, fără a fi grosolan, ea i-a spus :

— Mă tem că nu pot să rămîn toată noaptea, Abel. Mîine dimineață am fixată o întîlnire devreme și trebuie să dorm puțin. Nu vreau să arăt de parcă aș fi petrecut toată noaptea pe covorul tău persan.

— Trebuie să pleci ? a întrebat Abel arătîndu-se disperat, dar fără a fi.

— Îmi pare rău, dragul meu, dar trebuie.

Ea s-a ridicat și s-a dus în baie.

Abel a privit-o cum se îmbracă și a ajutat-o să-și încheie fermoarul. Cît de ușor se puneau hainele pe îndelete și cît de greu se scoseseră în grabă ! Cînd a plecat, el i-a sărutat mîna cu galanterie.

— Sper c-o să ne revedem curînd, a spus el mințind.

— Și eu sper la fel, a spus ea fiind conștientă de neadevărul din spusele lui.

A închis ușa în urma ei și s-a îndreptat spre telefonul de lîngă pat.

— În ce cameră stă domnișoara Melanie Leroy ? a întrebat el.

— A urmat o pauză ; prin telefon se auzea cum erau răsfoite paginile registrului de la recepție. Abel bătea neliniștit darabana cu degetele pe noptieră.

— Nu este nimeni înregistrat cu acest nume, domnule Rosnovski, a venit în cele din urmă răspunsul. Avem o anume doamnă Melanie Seaton din Dallas, Texas, care a sosit în dimineața aceasta și pleacă mîine.

— Da, aceea trebuie să fie doamna, a spus Abel. Ai grijă ca nota de plată să fie trecută în contul meu.

— Da, domnule.

Abel a închis telefonul, a făcut un duș rece înainte de a merge la culcare. Cînd s-a îndreptat spre cămin ca să stingă lumina ce veghease primul său act de adulter se simțea relaxat și a observat că marea pată de cafea pe covorul său persan se uscase.

— Tîmpita, a spus el cu voce tare și a stins lumina.

* * *

În următoarele cîteva luni Abel a constatat numeroase alte pete de cafea pe covorul persan, unele făcute de ospătă-

rițe, altele de vizitatoare nocturne, pentru că el se înstrăina tot mai mult de Zaphia. Dar ceea ce nu anticipase Abel era că Zaphia va angaja un detectiv particular ca apoi să ceară divorțul. Divorțul era aproape necunoscut în cercul de prieteni polonezi ai lui Abel, separarea sau plecarea uneia din părți fiind mult mai obișnuite. Abel chiar a încercat s-o convingă pe Zaphia să renunțe la hotărîrea ei, fiind mult prea conștient că aceasta nu-i va întări poziția lui în comunitatea poloneză și, în mod sigur, va constitui un obstacol pentru ambițiile sale politice și sociale care abia i se treziseră. Dar Zaphia era hotărîtă să meargă cu divorțul pînă la capăt. Abel a fost surprins să afle că femeia care nu voise deloc să se emancipeze cînd începuse perioada lui de glorie, avea să fie, după cum spunea George, un mic demon în răzbunarea ei.

Cînd Abel și-a consultat avocatul a aflat doar cu cîte ospătărițe se culcase și cîte cliente nu-și plătiseră camera de hotel în timpul ultimului an, ceea ce știa și singur. Așa că a renunțat la tot, luptîndu-se doar ca s-o obțină pe Florentyna, care acum avea treisprezece ani și era prima lui iubire adevărată din viață.

După o luptă îndelungată, Zaphia a fost de acord, cerînd suma de cinci sute de mii de dolari, casa din Chicago și dreptul de a o vedea pe Florentyna în ultimul weekend din fiecare lună.

Abel și-a mutat cartierul general și casa în New York, iar George l-a poreclit „Baronul din Chicago în exil", pentru că era tot pe drumuri colindînd America în lung și în lat spre a construi noi hoteluri. La Chicago venea doar cînd trebuia să-l vadă pe Curtis Fenton.

27

Scrisoarea zăcea deschisă pe masă, lîngă fotoliul în care stătea William în camera de zi. Era îmbrăcat în halat de casă și o citise de trei ori încercînd să afle de ce Abel Rosnovski încerca să cumpere masiv acțiuni la banca Lester și de ce-l numise pe Henry Osborne director al grupului Baron. William și-a dat seama că nu-și putea permite riscul de a aștepta spre a ghici singur, așa că a ridicat telefonul.

Noul domn Cohen s-a dovedit a fi o versiune mai tînără a tatălui său. Cînd a sosit în East 68-th Street n-a fost ne-

voie să se prezinte : părul începuse să-i încărunţească şi să i se rărească exact în aceleaşi locuri ca tatălui său, iar trupu-i rotofei era îmbrăcat în aceleaşi veşminte. Poate că, de fapt, era acelaşi costum. William a rămas cu ochii pironiţi asupra lui, dar nu numai din cauza asemănării atît de mari dintre tată şi fiu.

— Nu vă aduceţi aminte de mine, domnule Kane, a spus avocatul.

— Doamne Dumnezeule, a exclamat William. Marea dezbatere de la Harvard. O mie nouă sute douăzeci...

— Douăzeci şi opt. Aţi cîştigat dezbaterea şi v-aţi sacrificat apartenenţa la clubul Porcellian.

William a izbucnit în rîs.

— Poate că în aceeaşi echipă o să avem rezultate mai bune, dacă socialismul tău îţi va permite să lucrezi alături de un capitalist convins.

S-a ridicat în picioare şi i-a strîns mîna lui Thaddeus Cohen. Pentru o clipă parcă amindoi erau din nou studenţi.

William a zîmbit.

— La clubul Porcellian nu ţi-au permis să bei. Ce-ai dori să-ţi ofer acum ?

Thaddeus Cohen a respins oferta.

— Nu beau, a răspuns el clipind în acel mod dezarmant pe care William şi-l aducea atît de bine aminte ... şi mă tem că acum şi eu sînt un capitalist convins.

S-a dovedit apoi că el semăna nu numai la chip cu tatăl său, ci şi la minte şi i-a făcut lui William un rezumat clar al dosarului Rosnovski — Osborne, mergînd însă pînă la cele mai mici amănunte. William i-a explicat exact ce-i cerea acum.

— Un raport imediat şi continuarea practicii din trecut, adică un raport la fiecare trei luni. Secretul rămîne de o importanţă capitală, a spus el, dar vreau să cunosc orice amănunt descoperi. De ce Abel Rosnovski cumpără acţiunile băncii ? Încă mă consideră răspunzător de moartea lui Davis Leroy ? N-a renunţat la lupta cu Kane şi Cabot, deşi a fuzionat cu Lester ? Ce rol are Henry Osborne în toate acestea ? O întîlnire între mine şi Rosnovski ar ajuta, mai cu seamă dacă i-aş spune că nu eu, ci banca a fost cea care a refuzat să susţină grupul Richmond ?

Stiloul lui Thaddeus Cohen scîrţiia la fel de furios ca al tatălui său pe vremuri.

— La toate aceste întrebări vreau răspunsuri cît mai repede posibil ca să știu dacă este necesar să-mi informez consiliul de administrație.

În timp ce-și închidea servieta Thaddeus Cohen i-a aruncat același zîmbet timid ca al tatălui său.

— Îmi pare rău că trebuie să te necăjești cu lucruri de acest fel cît încă ești în convalescență. Am să revin imediat ce voi avea datele cerute. La ușă s-a oprit. Te admir foarte mult pentru ce-ai făcut la Remagen.

În lunile următoare William și-a recăpătat vigoarea rapid iar cicatricele de pe față și piept nu mai erau atît de vizibile. Serile Kate stătea trează lîngă el pînă cînd adormea, apoi șoptea: „Mulțumesc, Doamne, că l-ai salvat". Durerile cumplite de cap și perioadele de amnezie aparțineau tot mai mult trecutului și brațul drept și-a recăpătat forța. Kate n-a vrut să-l lase să-și reînceapă munca înainte de a face o lungă și deconectantă excursie în Indiile de Vest. De la cele două săptămîni petrecute împreună cu Kate la Londra, William nu s-a mai simțit niciodată atît de relaxat. Ea era încîntată că pe vapor nu era nici o bancă, pentru că William precis s-ar fi lansat în afaceri. Se temea, totuși, că, dacă ar fi mai stat o săptămînă la bord, William ar fi reușit să transforme nava într-una din cele mai recente achiziții ale firmei Lester reorganizînd echipajul, rutele, orarul, pînă chiar și modul de navigație „al bărcii", așa cum insista William să-i spună marelui transatlantic. Cînd vaporul a acostat în portul New York, William era bronzat și plin de elan, iar Kate n-a mai putut să-l convingă să nu se ducă imediat la bancă.

În curînd s-a implicat adînc în problemele băncii Lester. O nouă generație de bărbați, înăspriți de război, întreprinzători și rapizi părea a conduce băncile moderne ale Americii, sub supravegherea atentă a președintelui Truman, care repurtase o surprinzătoare victorie, obținînd al doilea mandat la Casa Albă, după ce lumea fusese informată că Dewey în mod sigur va cîștiga alegerile. Ca și cum n-ar fi fost mulțumiți cu previziunea lor, *The Chicago Tribune* a continuat să anunțe că Dewey cîștigase alegerile, dar cel care rămînea la Casa Albă era Harry S. Truman. William știa foarte puține despre fostul senator de Missouri, „la diminutiv", cu excepția celor citite în presă și, ca un republican înveterat, spera că partidul său va găsi omul potrivit care să-i conducă în campania din 1952.

A sosit primul raport de la Thaddeus Cohen ; Abel Rosnovski încă umbla după acțiunile Lester și abordase toți posesorii lor, dar nu se încheiase decît o singură tranzacție. Susan Lester refuzase să stea de vorbă cu avocatul lui William cînd acesta o abordase, așa că nu putuse afla de ce își vînduse cele șase procente. Îi putea, însă, spune cu certitudine că ea nu avusese motive financiare ca să înstrăineze acțiunile.

Documentul era extrem de cuprinzător.

Henry Osborne, se pare, că fusese numit director al grupului Baron în mai 1947, avînd ca responsabilitate specială achiziționarea acțiunilor Lester. Ceea ce era mai important era faptul că Abel Rosnovski intrase în posesia acțiunilor lui Susan Lester de o asemenea manieră că nu exista nici un indiciu că el sau Osborne ar fi făcut achiziția. Acum Rosnovski avea șase procente din banca Lester și părea a se învoi să plătească cel puțin 750.000 $ ca să obțină și cele două procente ale lui Peter Parfitt. William era foarte conștient de acțiunile pe care le-ar putea întreprinde Abel Rosnovski în momentul în care era în posesia celor opt procente. Ceea ce îl îngrijora și mai mult pe William era faptul că rata de profit a băncii Lester era mai mică decît cea a grupului Baron, care deja îi prinsese din urmă pe principalii săi rivali, grupurile Hilton și Sheraton. William se întreba dacă ar fi mai înțelept să aducă la cunoștința directorilor săi noile informații obținute sau să trateze cu Abel Rosnovski personal. După cîteva nopți nedormite i-a cerut sfatul lui Kate.

— Nu faci nimic, i-a spus Kate, pînă nu ești absolut sigur că intențiile lui sînt atît de distructive pe cît te temi. S-ar putea ca întreaga afacere să fie o furtună într-o ceașcă de ceai.

— Cu Henry Osborne ca mînuitor al securii, poți fi sigură că furtuna nu se va limita la o ceașcă de ceai. Este cu neputință să fie ceva absolut curat la mijloc. Așa că nu trebuie să stau și să aștept pînă aflu ce pun la cale în privința mea.

— El poate că s-a schimbat, William. Trebuie să fie douăzeci de ani de cînd ai avut de-a face cu el.

— Al Capone poate că s-ar fi schimbat dacă ar fi fost lăsat să-și ispășească sentința. N-o să fim niciodată siguri de asta, dar eu unul n-aș vrea să pun pariu.

Kate n-a mai adăugat nimic, dar William s-a lăsat convins de ea și n-a mai întreprins nimic, rezumîndu-se la o privire fugară asupra rapoartelor trimestriale ale lui Thaddeus Cohen și a sperat că intuiția lui Kate se va dovedi a fi bună.

28

Profiturile grupului Baron au crescut foarte mult în explozia economică ce a urmat războiului. Din anii douăzeci nu se mai întîmplase să se cîştige aşa mulţi bani şi atît de repede, iar pe la începutul anilor cincizeci oamenii credeau că de data asta va fi de durată. Dar Abel nu se mulţumea numai cu succesul financiar ; cu cît îmbătrînea începea să se îngrijoreze de locul Poloniei în lumea postbelică. Ce-i spusese Pawel Zaleski, consulul polonez ? „Poate că ai să apuci vremea cînd ai să vezi Polonia înălţîndu-se iar". Abel a făcut tot ce a putut ca să convingă Congresul Statelor Unite să ia o atitudine mai hotărîtă împotriva controlului pe care-l exercită Rusia asupra sateliţilor ei din estul Europei. Cînd a văzut cum apar unele după altele guverne socialiste marionetă, Abel a avut sentimentul că îşi riscase viaţa în zadar. A început să-i influenţeze pe politicienii din Washington, să facă scurte expuneri jurnaliştilor, să organizeze dineuri în Chicago şi New York şi în alte centre ale comunităţii poloneze americane pînă cînd cauza poloneză în sine a devenit sinonimă cu Baronul din Chicago.

Dr. Teodor Szymanowski, fost profesor de istorie la universitatea din Cracovia, a scris un editorial remarcabil în ziarul *Freedom* despre A. Rosnovski şi „Lupta lui pentru a fi recunoscuţi", ceea ce l-a determinat pe Abel să ia legătura cu el ca să vadă ce ar mai putea face pentru cauza poloneză. Profesorul era acum un om în vîrstă şi, cînd Abel a intrat în biroul lui, a fost surprins de fragilitatea înfăţişării sale în contrast total cu vigoarea opiniilor. L-a întîmpinat pe Abel cu căldură şi l-a tratat cu vodcă de Danzig.

— Baroane Rosnovski, i-a spus el întinzîndu-i paharul, te admir de multă vreme pentru tot ceea ce faci pentru naţia noastră şi, deşi progresele noastre sînt infime, dumneata se pare că nu-ţi pierzi niciodată încrederea.

— De ce mi-aş pierde-o ? Eu întotdeauna am crezut că în America totul este posibil.

— Dar mă tem, baroane, că exact oamenii pe care încerci acum să-i influenţezi, sînt cei care au permis ca toate aceste lucruri să se întîmple. Ei nu vor întreprinde niciodată nimic ca să elibereze poporul nostru.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi, domnule profesor, a spus Abel. De ce să nu ne ajute ?

Profesorul s-a rezemat de spătarul scaunului.

— Baroane, în mod cert trupelor americane li s-au dat ordine speciale să-şi încetinească înaintarea spre est spre a permite ruşilor să-şi ia cît mai mult din Europa Centrală. Patton ar fi putut ajunge la Berlin cu mult înaintea ruşilor, dar Eisenhower i-a spus să stea pe loc. Conducătorii noştri de la Washington — aceiaşi bărbaţi pe care încerci să-i convingi să trimită din nou arme şi trupe în Europa — au fost cei care i-au dat acele ordine lui Eisenhower.

— Dar, la vremea aceea, ei nu aveau cum să ştie cum va evolua în cele din urmă U.R.S.S.-ul. Pe atunci ruşii erau aliaţii noştri. Sînt de acord că am fost prea slabi şi conciliatori cu ei în 1945, dar nu americanii au trădat direct poporul polonez.

Înainte ca Szymanowski să vorbească, s-a lipit iar de spătarul scaunului şi şi-a închis ochii obosit.

— Aş vrea să-l fi cunoscut pe fratele meu, baroane Rosnovski. Abia săptămîna trecută am aflat că a murit în urmă cu şase luni într-un lagăr sovietic, asemănător acelui din care ai scăpat dumneata.

Abel s-a aplecat în faţă parcă spre a-şi exprima compasiunea, dar Szymanowski l-a oprit printr-o vagă mişcare a mîinii.

— Nu, nu spune nimic. Dumneata însuţi ai cunoscut lagărul. Dumneata ai fi primul care ştie că nici o compasiune nu mai are importanţă. Noi trebuie să schimbăm lumea, baroane, în timp ce alţii dorm. Szymanowski a făcut o pauză. Fratele meu a fost trimis în Rusia de americani.

Abel s-a uitat la el uluit.

— De americani ? Cum să fie cu putinţă una ca asta ? Dacă fratele dumneavoastră a fost prins în Polonia de trupele ruseşti ...

— Fratele meu n-a fost niciodată prizonier în Polonia. El a fost eliberat dintr-un lagăr nemţesc de lîngă Frankfurt. Americanii l-au ţinut o lună într-un lagăr de persoane strămutate şi apoi l-au dat ruşilor.

— Nu poate fi adevărat. De ce s-o fi făcut ?

— Ruşii au cerut ca toţi slavii să fie repatriaţi. Repatriaţi, ca apoi să-i transforme în unelte de muncă sau să-i extermine. Cei care n-au fost omoriţi de Hitler au fost omoriţi de Stalin. Am dovezi că fratele meu s-a aflat mai mult de o lună de zile în sectorul american.

— Dar a însemnat o excepţie sau au fost mai mulţi în situaţia lui ? l-a întrebat Abel.

— Nici vorbă, au mai fost mulţi alţii, a spus Szymanowski cu o detaşare aparentă. Sute de mii. Poate chiar un milion. Cred că n-o să ştim niciodată cifrele adevărate. Este foarte puţin probabil ca autorităţile americane să fi ţinut o evidenţă exactă a operaţiunii Kee Chanl.

— Operaţiunea Kee Chanl? De ce nu se vorbeşte nimic despre asta? În mod sigur dacă oamenii îşi dau seama că noi, americanii, am trimis prizonierii eliberaţi înapoi, în Rusia, ca să moară acolo, ar fi îngroziţi.

— Nu există nici o dovadă, nici un document despre operaţiunea Kee Chanl. Mark Clark, Dumnezeu să-l binecuvînteze, nu s-a supus ordinelor şi cîţiva dintre prizonieri au fost preveniţi reuşind să fugă înainte ca americanii să-i trimită în lagăre. Unul dintre nefericiţii care au ajuns acolo a fost şi fratele meu. În orice caz, acum este prea tîrziu.

— Dar poporul american trebuie să afle. Am să formez un comitet, am să tipăresc pamflete, voi ţine discursuri. Cu siguranţă Congresul ne va asculta dacă le spunem adevărul.

— Baroane Rosnovski, această sarcină chiar şi pentru dumneata este prea mare.

Abel s-a ridicat în picioare.

— Nu, nu, nu te subestimez, prietene. Dar dumneata încă nu înţelegi mentalitatea conducătorilor lumii. Americanii au fost de acord să-i predea pe acei bieţi nenorociţi pentru că Stalin cerea atît de mult. Sînt sigur că nu s-au gîndit niciodată că vor urma procese, lagăre de muncă şi execuţii.

— Acum cînd ne apropiem de anii cincizeci, nimeni nu cred că o să recunoască deschis că indirect sîntem răspunzători. Nu, niciodată n-or s-o facă. Sau cel puţin timp de o sută de ani. Şi atunci, toţi, în afară de cîţiva istorici, vor fi uitat că Polonia a pierdut mai multe vieţi în război decît orice altă naţie pe pămînt, inclusiv Germania.

— Eu nădăjduiam că singura concluzie la care vei ajunge va fi că trebuie să te implici mai mult şi să ai un rol direct în politică.

— Acest gînd şi pe mine mă bate de o vreme, dar încă nu-mi dau seama în ce direcţie s-o pornesc.

— Baroane, eu am propriile mele puncte de vedere asupra acestui subiect, aşa că vom ţine legătura. Bătrînul s-a ridicat încet în picioare şi l-a îmbrăţişat pe Abel. Între timp fă ceea ce crezi pentru cauza noastră, dar să nu fii surprins dacă vei găsi uşi închise.

Cînd s-a reîntors la hotel, Abel a ridicat telefonul şi i-a spus centralistei să-i facă legătura cu biroul senatorului Douglas. Paul Douglas era senatorul de Illinois al partidului democrat, care fusese ales cu sprijinul masiv al electorilor din Chicago şi în trecut întotdeauna fusese foarte receptiv la orice cerere a lui Abel, dat fiind şi faptul că în circumscripţia sa electorală era cea mai mare comunitate de polonezi din ţară. Adjunctul său, Adam Tomaszewicz se ocupase întotdeauna de electorii polonezi.

— Bună, Adam. Abel Rosnovski la telefon. Am ceva foarte neplăcut de discutat cu senatorul. Ai putea să-mi aranjezi o întîlnire cu el ?

— Din păcate astăzi este plecat din oraş, domnule Rosnovski. Se întoarce joi şi sînt sigur că va fi foarte bucuros să stea de vorbă cu dumneavoastră imediat ce soseşte. Am să-l rog să vă sune. Aş putea să-i spun despre ce este vorba ?

— Da. Fiind şi dumneata polonez, te va interesa şi pe dumneata. Am auzit din surse sigure că autorităţile americane din Germania au acceptat ca toţi cetăţenii polonezi din teritoriile ocupate de Uniunea Sovietică să fie repatriaţi, dar foarte mulţi dintre aceştia au fost trimişi în lagăre de muncă în Rusia şi nu s-a mai auzit despre ei niciodată nimic.

A urmat un moment de tăcere la celălalt capăt al firului.

— Am să-i transmit senatorului la întoarcere, domnule Rosnovski, a spus Adam Tomaszewicz. Vă mulţumesc pentru telefon.

Joi, senatorul nu l-a sunat pe Abel. N-a sunat nici vineri, nici în timpul weekend-ului. Luni dimineaţă l-a sunat Abel. Din nou Adam Tomaszewicz a răspuns la telefon.

— O, da, domnule Rosnovski. Abel aproape că-l vedea cum se înroşeşte. Senatorul, într-adevăr, a lăsat un mesaj pentru dumneavoastră. Ştiţi, este foarte ocupat cu toate aceste legi ce trebuie promulgate înainte de vacanţa Congresului. M-a rugat să vă transmit că o să vă sune imediat ce are un moment liber.

— I-aţi transmis mesajul meu ?

— Da, bineînţeles. Ma rugat să vă spun că el este sigur că zvonurile pe care le-aţi auzit nu sînt altceva decît propagandă antiamericană. A mai adăugat că ştie de la unul din şefii militari că trupele americane au avut ordine precise să nu elibereze nici un prizonier din lagărele de persoane strămutate, care se găseau sub supravegherea lor.

Tomaszewicz parcă citea un text pe care-l pregătise cu mare atenţie, iar Abel şi-a dat seama că dăduse peste prima

din acele uşi închise. În trecut niciodată senatorul Douglas nu evitase să-l întîlnească.

Abel a închis telefonul, apoi a format numărul unui alt senator care se ocupa de presă şi nu se jena să foarfece pe oricine.

Din biroul senatorului Joseph Mc Carthy a răspuns o voce care a întrebat cine îl caută pe senator.

— Am să încerc să-l găsesc, a spus vocea tînără cînd a auzit cine-l caută pe şeful ei şi în ce problemă.

McCarthy se apropia de apogeul carierei sale şi Abel şi-a dat seama că va fi norocos dacă va putea vorbi cu el la telefon cîteva clipe.

— Domnul Rosenevski, au fost primele cuvinte pe care le-a spus McCharthy.

Abel s-a întrebat dacă-i pronunţase greşit numele dinadins sau legătura telefonică era proastă.

— De ce aţi vrut să discutaţi cu mine şi cu nimeni altcineva această problemă de o mare urgenţă ? l-a întrebat senatorul.

Abel a şovăit ; de fapt, a fost luat uşor prin surprindere cînd l-a auzit pe McCarthy adresîndu-i-se direct.

— Secretele dumitale vor fi în siguranţă la mine dacă mi le dezvălui, l-a auzit pe senator spunînd cînd a simţit ezitarea lui.

— Dacă spuneţi aşa, a zis Abel şi a făcut o pauză ca să-şi adune gîndurile. Domnule senator, dumneavoastră aţi vorbit deschis şi pe faţă în numele acelora dintre noi care am dorit să vedem naţiunile din Europa de Est eliberate de sub jugul comunismului.

— Deci aşa am făcut. Aşa am făcut. Sînt bucuros să aud că apreciaţi faptul, domnule Rosenevski.

De data asta Abel a fost sigur că i-a pronunţat dinadins numele greşit, dar a hotărît să nu comenteze.

— Cît priveşte Europa de Est, a continuat senatorul, dumneavoastră trebuie să vă daţi foarte bine seama că numai după ce vor fi scoşi trădătorii din propriul nostru guvern se poate întreprinde o acţiune reală pentru eliberarea ţării dumneavoastră din captivitate.

— Este exact ceea ce vreau să discut cu dumneavoastră, domnule senator. Aţi avut un succes răsunător cînd aţi vorbit despre trădarea din propriul nostru guvern. Dar pînă acum, una din cele mai mari crime comuniste a fost trecută sub tăcere, nu s-a făcut nici o publicitate în jurul ei.

— La ce mare crimă vă referiți, domnule Rosenevski? Eu am găsit atît de multe de cînd mă aflu la Washington.

— Mă refer — Abel și-a îndreptat ușor spatele — la repatrierea forțată de către autoritățile americane, după terminarea războiului, a miilor de cetățeni polonezi dizlocați. Dușmani nevinovați ai comunismului care au fost trimiși înapoi în Polonia și de acolo în U.R.S.S. spre a fi transformați în sclavi și uneori pentru a fi omoriți.

Abel aștepta răspunsul, dar nu venea nici unul. A auzit un „clic" și s-a întrebat dacă cineva le asculta conversația.

— Acum, Rosenevski, ascultă-mă, tu nerodule. Îndrăznești să mă suni și să-mi spui că americanii — soldați credincioși ai Statelor Unite — au trimis mii de polonezi înapoi în Rusia și nimeni n-a auzit o vorbă despre una ca asta? Îmi ceri tu mie ca s-o cred? Nici chiar un polonez nu poate fi atît de tîmpit! Și mă întreb ce fel de persoană este aceea care acceptă să spună asemenea minciuni și fără a avea nici o dovadă? De asemenea, vrei tu să mă faci să cred că soldații americani n-au fost loiali? Asta dorești? Spune-mi Rosenevski, spune-mi ce se întîmplă cu voi, oamenii? Sînteți atît de idioți încît nu recunoașteți propaganda comunistă nici măcar atunci cînd vă lovește direct peste față? Dorești să răpești din timpul foarte drămuit al unui senator al Statelor Unite din cauza unor zvonuri stîrnite de *Pravda* spre a crea tulburări în rîndul emigranților din America?

Abel stătea nemișcat, ca o stană de piatră, din pricina neașteptatei izbucniri. Înainte ca jumătate din tiradă să se fi terminat, Abel și-a dat seama că orice contraargument era de prisos. A așteptat să se termine și a fost fericit că senatorul nu-i putea vedea chipul uluit.

— Domnule senator, sînt sigur că aveți dreptate și-mi pare rău că v-am răpit din timp, a spus Abel încet. Pînă acum nu am văzut faptele sub această lumină.

— Asta nu face decît să dovedească cît de vicleni sînt ticăloșii aceia de comuniști, a spus McCarthy pe un ton mai blînd. Trebuie să fii cu ochii pe ei tot timpul. În orice caz, sper că acum ești conștient de pericolul continuu căruia trebuie să-i facă față poporul american.

— Da, sînt, într-adevăr, domnule senator. Vă mulțumesc încă o dată pentru că v-ați deranjat personal să vorbiți cu mine. La revedere, domnule senator.

— La revedere, Rosenovski.

Abel a auzit telefonul închizîndu-se și și-a dat seama că era același sunet cu al unei uși închise.

29

William a devenit conştient că nu mai era tînăr cînd Kate l-a tachinat în legătură cu părul său cărunt (înainte îşi număra firele albe, dar acum nu mai era posibil) şi cînd Richard a început să invite acasă fete pe care el personal le găsea atractive. William aproape întotdeauna aproba gustul lui Richard în alegerea tinerelor domnişoare (aşa cum le numea el), pesemne pentru că semănau cu Kate, care după părerea lui, era mai frumoasă ca niciodată acum, în plină maturitate. Fiicele sale, Virginia şi Lucy, devenite şi ele tinere domnişoare, îi umpleau inima de bucurie cînd le vedea cum seamănă leit cu mama lor. Virginia promitea să ajungă o bună pictoriţă, iar pereţii de la bucătărie şi camerele copiilor erau întotdeauna plini de ultimele ei „lucrări de geniu", cum le numea Richard tachinînd-o. Virgina şi-a luat revanşa în ziua în care Richard a început lecţiile de violoncel despre care şi servitorii făceau comentarii deloc măgulitoare ori de cîte ori arcuşul atingea corzile. Lucy îi adora pe amîndoi şi o considera pe Virginia un nou Picasso, iar pe Richard un nou Casals. William a început să se întrebe ce le va rezerva viitorul copiilor săi cînd el nu va mai fi prin preajmă. În opinia lui Kate, toţi trei progresau mulţumitor. Richard, care acum era la St. Paul, îşi îmbunătăţise destul de mult tehnica la violoncel, aşa că a fost ales să cînte într-un concert şcolar, în vreme ce Virginia picta suficient de bine încît unul din tablourile ei a fost pus în camera din faţă. Dar a devenit limpede pentru toată familia că Lucy va fi o frumuseţe cînd, la vîrsta de numai unsprezece ani, a început să primească scrisori de dragoste de la băieţi care pînă nu demult nu fuseseră interesaţi decît de baseball.

În 1951 Richard a fost acceptat la Harvard şi, deşi n-a cîştigat bursa pentru cel mai bun la matematică, Kate i-a replicat foarte prompt lui William că băiatul jucase baseball şi cîntase la violoncel la St. Paul, lucruri care lui nici măcar nu-i trecuseră vreodată prin cap să le realizeze. În sinea sa, William era mîndru de Richard, dar faţă de Kate a mormăit că nu cunoştea mulţi bancheri care să joace baseball sau să cînte la violoncel.

În timp ce America începea tot mai mult să creadă într-o pace care va fi de durată, băncile au intrat într-o perioadă de expansiune. În curînd William a ajuns să nu-şi mai vadă capul de atîtea treburi, iar ameninţarea lui Abel Rosnovski şi problemele legate de el au trecut pe plan secundar.

Șirul de rapoarte trimestriale de la Thaddeus Cohen arăta că Rosnovski declanșase un plan la care nu avea nici o intenție să renunțe : printr-o terță persoană făcuse cunoscut tuturor deținătorilor de acțiuni Lester, cu excepția lui William, că ar fi interesat să cumpere. William se întreba dacă țelul acestor demersuri era să se ajungă la o confruntare directă dintre el și polonez. A început să-și dea seama că va trebui să informeze consiliul de administrație despre intențiile lui Rosnovski și, eventual, chiar să-și ofere demisia dacă banca va fi sub asediu, ceea ce ar fi însemnat victoria completă a lui Abel Rosnovski, din care cauză William nu se gîndea foarte serios la această alternativă. A hotărît că, dacă va trebui să lupte pentru viața sa, nu avea altă alternativă decît lupta și, dacă unul din ei doi trebuia să se scufunde, el va face tot ce-i stă în putere ca acela să nu fie William Kane.

Dilema în privința atitudinii față de programul de investiții al lui Abel, în cele din urmă, a fost rezolvată de împrejurări cu totul exterioare voinței lui William.

La începutul lui 1951, banca fusese solicitată să reprezinte una din noile companii aeriene ale Americii, Interstate Airways, cînd Agenția Federală a Aviației i-a acordat o scutire de taxă pentru zborurile dintre coasta de est și de vest. Compania abordase banca Lester cînd trebuise să facă dovada că are treizeci de milioane dolari, așa cum cereau legile guvernamentale.

William considerase că atît compania aeriană cît și întregul proiect merită a fi susținute financiar și, ca atare, și-a consacrat tot timpul organizării unei oferte publice spre a strînge cele treizeci de milioane necesare. Banca, în calitatea sa de sponsor al proiectului, și-a pus toate resursele în sprijinul noii aventuri. Pentru William era cel mai mare proiect de cînd venise la Lester și, cînd a ieșit pe piață pentru cele treizeci de milioane de dolari, și-a dat seama că propria sa reputație era în joc. În iulie, cînd s-au anunțat detaliile ofertei, în cîteva zile stocul a fost epuizat. William a primit laude din toate părțile pentru felul cum se ocupase de proiect și pentru succesele obținute. Lui, însă, nu i-a fost dat să se bucure de triumf decît pînă la următorul raport trimestrial al lui Thaddeus Cohen din care a văzut că zece la sută din acțiunile companiei aeriene fuseseră cumpărate de una din societățile anonime ale lui Abel Rosnovski.

William și-a dat seama că venise timpul să le aducă la cunoștință lui Ted Leach și Tony Simmons temerile sale. L-a

rugat pe Tony să vină la New York. Cei doi vicepreședinți au venit la el în birou și le-a relatat întreaga poveste despre Abel Rosnovski și Henry Osborne.

— De ce nu ne-ai spus toate acestea pînă acum ? a fost prima reacție a lui Tony Simmons.

— Tony, cînd eram la Kane și Cabot m-am ocupat de sute de societăți de genul Grupului Richmond și pe atunci n-aveam cum să știu că el vorbea serios în privința răzbunării. M-am convins, în cele din urmă, de obsesia lui cînd Rosnovski a cumpărat zece procente din acțiunile Interstate Airways.

— S-ar putea ca tu să tragi concluzii puțin exagerate, a spus Ted Leach. Sînt însă sigur că n-ar fi înțelept să informăm și restul consiliului de administrație. Ultimul lucru de care avem nevoie la cîteva zile de la lansarea unei noi societăți este să stîrnim noi înșine panică.

— Ai dreptate, a spus Tony Simmons. De ce nu te întîlnești cu acest tip Rosnovski și să vezi ce dorește ?

— Cred că este exact ceea ce așteaptă din partea mea să fac, a răspuns William. Aceasta ar constitui pentru el o dovadă certă că banca este conștientă de asediul la care este supusă.

— Nu crezi că atitudinea lui s-ar schimba dacă i-ai spune cîte eforturi ai depus spre a convinge banca să susțină Grupul Richmond, dar consiliul de administrație nici nu a vrut să audă și...

— N-am motive să cred că el nu știe deja, a spus William. Pare a fi la curent cu absolut totul.

— Ei bine, ce consideri că ar trebui să facă banca în privința lui Rosnovski ? l-a întrebat Ted Leach. Categoric, nu putem ca să-l oprim să cumpere din stocul nostru dacă găsește pe cineva dornic să vîndă. În cazul în care am ieși pe piață și am cumpăra din propriul nostru stoc, departe de a reuși să-l oprim, dimpotrivă, i-am face jocul și i-am cădea în plasă ridicînd valoarea acțiunilor lui și punînd în pericol propria noastră poziție financiară. Cred că puteți fi siguri că s-ar bucura să ne vadă cum ne trec toate transpirațiile ca să ieșim din încurcătură. Cazul nostru este exact ceea ce i-ar trebui lui Harry Truman și nimic nu i-ar încînta mai mult acum pe democrați decît un scandal bancar înainte de alegeri.

— Îmi dau seama că nu prea pot să fac mare lucru, a spus William, dar a trebuit să vă aduc la cunoștință ce este în stare Rosnovski să pună la cale dacă i se ivește ocazia potrivită.

— Ar fi încă o explicație, a spus Tony Simmons și anume că toată această poveste nu are nici un alt scop ascuns și că el, pur și simplu, îți respectă talentul tău de investitor.

— Cum poți să spui una ca asta, Tony, din moment ce știi că este implicat și tatăl meu vitreg ? Crezi că Rosnovski îl folosește pe Henry Osborne ca să mă ajute în cariera mea bancară ? Este evident că tu nu-l cunoști pe Rosnovski la fel de bine ca mine. Eu l-am urmărit cum lucrează de peste douăzeci de ani. El nu este obișnuit să piardă ; pur și simplu, aruncă zarurile pînă ce câștigă. Dacă făcea parte din familia mea, tot nu l-aș fi cunoscut atît de bine. El va...

— William, sper că nu te paște paranoia...

— Tony, îmi zici să nu devin paranoic. Amintește-ți de puterea ce o conferă regulamentul de funcționare al băncii aceluia care posedă opt procente din întregul capital. Acel articol, inițial, eu l-am introdus ca să mă apăr spre a nu fi înlocuit. Omul deja are șase procente și acesta nu este singurul pericol ce ne pîndește în viitor, ține cont că Rosnovski poate să ne ruineze peste noapte acțiunile Interstate Airway, pur și simplu, ieșind deodată cu tot stocul său pe piață.

— Dar din asta n-ar câștiga nimic, a spus Ted Leach. Ba dimpotrivă, ar pierde o grămadă de bani.

— Crede-mă, tu nu înțelegi cum lucrează mintea lui Abel Rosnovski, a spus William. Are curajul unui leu și pierderile nu contează pentru el. Îmi dau seama cu fiecare zi ce trece că singurul lui interes este să-mi plătească poliția și astfel să fim chit. Da, bineînțeles, el ar pierde foarte mulți bani dacă merge la dumping cu acele acțiuni, dar întotdeauna are hotelurile ca să-l redreseze. Acum au ajuns la douăzeci și unu și el, în mod cert, știe că, dacă stocul Interstate sucombă peste noapte, repercusiunile asupra noastră vor fi mari. Ca bancheri, credibilitatea noastră depinde de încrederea foarte instabilă a publicului, încredere pe care Abel Rosnovski o poate spulbera cînd și cum îi vine mai bine.

— Potolește-te, William, a spus Tony Simmons. Încă nu s-a ajuns aici. Acum că știm ce intenții are Rosnovski putem să-i supraveghem îndeaproape toate mișcările și să i le dejucăm cînd și cum este necesar. Primul lucru de care trebuie să ne asigurăm este ca nimeni să nu mai vîndă acțiuni Lester înainte de a-ți fi făcut ție oferta. Banca întotdeauna te va sprijini în orice hotărîri iei. Convingerea mea rămîne, totuși, că ar trebui să vorbești personal cu Rosnovski și să te clari-

cifi cu el. Procedînd așa, cel puțin vom ști cît de serios este în intențiile lui ca să ne pregătim pe măsură.

— Aceasta este și părerea ta, Ted ? l-a întrebat William.

— Da. Sînt de acord cu Tony. Cred că ar trebui să iei direct legătura cu el. Nu poate fi decît spre binele băncii dacă descoperi cît de inocente sau de nocive sînt, de fapt, intențiile lui.

William a rămas tăcut cîteva clipe.

— Dacă amîndoi aveți aceeași părere, voi încerca, a spus el în cele din urmă. Trebuie să vă previn că nu sînt de acord cu voi, dar, dat fiind faptul că eu personal sînt mult prea implicat, este posibil să nu pot judeca lucrurile la rece. Dați-mi cîteva zile ca să mă gîndesc în ce mod să-l abordez și am să vă comunic rezultatul.

După plecarea celor doi vicepreședinți, William a rămas singur în birou gîndindu-se la acțiunea pe care promisese s-o întreprindă, fiind sigur că șansele de succes erau foarte mici dacă era implicat și Henry Osborne.

*
* *

Patru zile mai tîrziu. William stătea singur în biroul său și a dat instrucțiuni precise să nu fie deranjat de absolut nimeni. Știa că și Abel Rosnovski se afla în biroul lui din hotelul Baron din New York, pentru că își trimisese un om acolo în acea dimineață, care avea ca unică sarcină să-l informeze cînd își făcea apariția Abel Rosnovski. Omul de pază îi telefonase ; Abel Rosnovski sosise la hotel la opt și jumătate și se dusese direct în biroul lui de la etajul patruzeci și doi și de atunci nimeni nu-l mai văzuse. William a ridicat telefonul și i-a cerut centralistei să-i facă legătura cu hotelul Baron.

— New York Baron.

— Cu domnul Rosnovski, a spus William nervos.

Centralista i-a făcut legătura cu o secretară.

— Cu domnul Rosnovski, vă rog, a repetat el.

De data aceasta vocea îi era mai hotărîtă.

— Îmi puteți spune cine-l caută ? a întrebat secretara.

— Mă numesc William Kane.

A urma o tăcere prelungită — sau, pur și simplu, așa i s-a părut lui William.

— Nu sînt sigură dacă este aici, domnule Kane. Am să verific.

O nouă tăcere ce nu se mai sfîrșea.

— Domnul Kane ?

— Domnul Rosnovski ?

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane ? a întrebat o voce calmă, cu un ușor accent străin.

Deși William își pregătise frazele de deschidere cu mare grijă, era conștient că neliniștea răzbătea din vorbele lui.

— Sînt puțin îngrijorat de acțiunile pe care le deținеți la banca Lester, domnule Rosnovski, a spus el, precum și de poziția pe care v-o consolidați la una din societățile reprezentate de noi. M-am gîndit că poate a venit timpul să ne întîlnim și să discutăm intențiile pe care le aveți. De asemenea, ar mai fi o problemă personală pe care aș dori să v-o fac cunoscută.

A urmat o nouă tăcere. Sau se întrerupsese telefonul ?

— Sub nici o formă și niciodată nu va fi posibilă o întîlnire cu dumneata, Kane. Deja cunosc destule despre dumneata ca să mai doresc să-ți cred scuzele pentru ceea ce s-a întîmplat în trecut. Cască-ți bine și tot timpul ochii și ai să vezi exact care-mi sînt intențiile, dar te pot asigura că diferă mult de acelea pe care le vei găsi în Cartea Genezei, domnule Kane. Într-o bună zi ai să vrei să-ți dai drumul pe fereastră de la etajul al doisprezecelea de la unul din hotelurile mele, pentru că o să ai mari necazuri cu propriile acțiuni ce le deții la banca Lester. Nu-mi mai trebuiesc decît două procente ca să invoc articolul șapte și noi amîndoi știm ce înseamnă asta, nu-i așa ? Atunci poate ai să înțelegi pe propria piele și pentru prima oară ce a simțit Davis Leroy cînd luni de zile s-a întrebat la ce ar sluji băncii tale viața lui. Acum n-ai decît să stai și să aștepți ani, întrebîndu-te ce voi face eu cu viața dumitale atunci cînd voi fi obținut cele opt procente.

— Vă înțeleg sentimentele, domnule Rosnovski, dar eu încă sînt convins că ar fi înțelept să ne întîlnim și să lămurim lucrurile. Unul sau două aspecte ale problemei sînt sigur că nu le cunoașteți.

— Ca, de exemplu, cum l-ai escrocat pe Henry Osborne de cinci sute de mii de dolari, domnule Kane ?

Pe moment William a rămas fără grai și era pe punctul de a exploda, dar din nou a izbutit să se stăpînească.

— Nu, domnule Rosnovski. Ceea ce vreau să discut cu dumneata nu are nimic de-a face cu domnul Osborne. Este o chestiune personală în care ești implicat numai dumneata.

Totuși, te asigur că nu l-am escrocat niciodată pe Henry Osborne, nici măcar de un cent.

— Versiunea lui Henry nu e asta. El zice că ești răspunzător de moartea mamei tale pentru că ți-ai luat toate măsurile ca să nu plătești o datorie de onoare ce o aveai față de el. După felul cum l-ai tratat pe Davis Leroy, nu-mi este greu să cred că n-ar fi adevărat.

Niciodată nu fusese nevoit William să se lupte cu atîta îndîrjire ca să se stăpînească și i-au trebuit cîteva secunde ca să încropească un răspuns.

— Pot să-ți sugerez pentru a clarifica toată această neînțelegere, odată și pentru totdeauna, să ne întîlnim pe un teren neutru, la alegerea dumitale, unde să nu ne poată recunoaște nimeni ?

— Nu există decît un singur loc în care nimeni nu te-ar recunoaște, domnule Kane.

— Care este acela ? l-a întrebat William.

— În ceruri, a spus Abel și a pus telefonul în furcă.

*
* *

— Fă-mi legătura imediat cu Henry Osborne, i-a spus el secretarei.

A bătut cu degetele darabana pe masă în cele aproape cincisprezece minute cît i-au trebuit secretarei să-l găsească pe congresmanul Osborne care, așa cum s-a dovedit, îi plimbase pe cîțiva din alegătorii săi prin clădirea senatului.

— Abel, tu ești ?

— Da, Henry. M-am gîndit că ai vrea să fii primul care află că amicul Kane știe totul, așa că acum bătălia se dă la cîmp deschis.

— Cum adică, știe totul ? Crezi că a aflat că sînt și eu implicat ? a întrebat Henry neliniștit.

— Cu siguranță și, de asemenea, pare a fi la curent cu conturile secrete ale societății, cu acțiunile pe care le dețin la banca Lester și la Interstate Airways.

— Cum a putut ajunge pînă la asemenea detalii ? Numai tu și cu mine știm de contul special.

— Și Curtis Fenton, a spus Abel întrerupîndu-l.

— Exact. Dar el niciodată nu l-ar informa pe Kane.

— El trebuie s-o fi făcut. Nu poate fi nimeni altcineva. Nu uita că atunci cînd am luat Grupul Richmond de la banca

lui, Kane a tratat direct cu Curtis Fenton. Presupun că ei au menținut unele legături în tot acest răstimp.

— Isuse !

— Pari înspăimîntat, Henry.

— Dacă William Kane știe totul, jocul devine complet altul. Te avertizez, Abel, că el nu este obișnuit să piardă.

— Nici eu, i-a răspuns Abel. Și nu mi-e teamă de William Kane, atîta vreme cît toți așii sînt în mîna mea. Cît deținem, cu ultimele achiziții, din stocul Kane ?

— Șase procente la banca Lester și zece procente la Interstate Airways. Îți mai trebuie doar două procente la banca Lester ca să invoci articolul șapte, iar Peter Parfitt încă mai clevetește împotriva lui.

— Excelent, a spus Abel. Nu văd cum s-ar putea ca situația să fie mai bună. Continuă tratativele cu Parfitt și adu-i aminte că eu nu mă grăbesc atîta vreme cît Kane nici măcar nu-l poate aborda. Pentru moment îl vom lăsa pe Kane să-și bată capul cu ce vom pune la cale. Tu nu faci nimic pînă ce eu nu mă întorc din Europa. După conversația mea telefonică din dimineața asta cu domnul Kane, te pot asigura, folosind o expresie elegantă, că-l treceau transpirații'le, dar am să-ți spun un secret, Henry : Pe mine nu mă trec toate apele. N-au decît să fiarbă în suc propriu pentru că eu n-am de gînd să fac nici o mișcare pînă nu sînt pregătit și sigur de reușită.

— Bun, a spus Henry. Eu am să te țin la curent dacă aici apare ceva ce te-ar putea îngrijora.

— Trebuie să-ți intre bine în cap, Henry, pentru *noi* nu există nimic care să ne îngrijoreze. Pe amicul nostru, domnul Kane, ți l-am prins de c---e și am de gînd să i le storc cu încetineală.

— O să mă bucur să te privesc, a spus Henry părînd fericit.

— Uneori am impresia că tu îl urăști pe Kane mai mult decît mine.

Henry a rîs nervos.

— Îți doresc călătorie plăcută în Europa.

Abel a închis telefonul și a rămas cu privirea pierdută în gol, reflectînd la următoarea mișcare, degetele încă bătînd cu zgomot darabana pe masă. A intrat secretara.

— Caută-l pe domnul Curtis Fenton de la Continental Trust Bank, a spus el fără s-o privească. Degetele au continuat

să bată nervos în masă. Privirea i-a rămas pierdută în gol. Cîteva clipe mai tîrziu telefonul a sunat.

— Fenton ?

— Bună dimineața, domnule Rosnovski, ce mai faceți ?

— Vreau să-mi retrag toate conturile de la banca dumitale.

N-a venit nici un răspuns de la celălalt capăt al firului.

— M-ai' auzit, Fenton ?

— Da, a spus bancherul stupefiat. Pot să vă întreb de ce, domnule Rosnovski ?

— Pentru că Iuda n-a fost niciodată apostolul meu favorit, Fenton de-aia. Și din acest moment nu mai faci parte din consiliul de administrație al Grupului Baron. În scurtă vreme ai să primești instrucțiuni în scris care să confirme această conversație și cu specificările de rigoare privind banca la care să-mi fie transferat contul.

— Dar nu înțeleg de ce, domnule Rosnovski. Ce am făcut... ?

Abel a închis telefonul în momentul în care fiica lui intra în birou.

— Asta n-a sunat foarte plăcut, tată.

— Nici n-am avut' intenția să sune altfel, dar n-are nici o legătură cu tine, draga mea, a spus Abel, tonul schimbîndu-i-se brusc. Ai reușit să-ți cumperi toate hainele de care ai nevoie în Europa ?

— Da, mulțumesc, tată, dar nu sînt absolut sigură ce se poartă la Londra și Paris. Nu pot decît să sper că am luat tot ce-mi trebuie. Nu vreau să par ridicolă.

— Draga mea, ai să arăți cum trebuie și ai să fii cea mai frumoasă fată pe care au văzut-o englezii vreodată. Cu flerul tău și cu simțul culorii pe care-l ai, ei își vor da seama că hainele tale nu sînt de duzină. Tinerii aceia europeni se vor îndrăgosti pînă peste cap de tine, dar eu mă voi afla acolo ca să-i opresc. Acum hai să mergem să mîncăm și să facem planurile pentru Londra.

*

* *

Două săptămîni' mai tîrziu, după ce Florentyna își petrecuse weekend-ul cu mama ei — de care Abel niciodată nu întreba — cei doi au luat avionul din aeroportul Idlewild, din New York, cu destinația Heathorw — Londra. Zborul cu un

Boeing 377 a durat aproape paisprezece ore și, deși au călătorit la cabine de lux, cînd au ajuns la Claridges în Brook Street, singurul lucru pe care amîndoi doreau să-l facă a fost să doarmă pe săturate.

Abel călătorea în Europa pentru trei motive : primul — să confirme contractele pentru noile hoteluri Baron în Londra, Paris și, eventual, Roma ; al doilea — să-i arate Florentynei Europa înainte ca ea să înceapă studiul limbilor moderne la Radcliffe ; al treilea și cel mai important pentru el — să-și viziteze castelul din Polonia și să vadă dacă era vreo șansă spre a dovedi că el este proprietarul.

Londra a fost un succes pentru amîndoi. Consilierii lui găsiseră un teren lîngă Hyde Park Corner, iar el și-a instruit avocații să treacă imediat la negocieri pentru cumpărare și să obțină aprobările necesare pentru ca și capitala Angliei să se poată făli cu un Baron.

Florentyna a găsit austeritatea Londrei postbelice deprimantă, în comparație cu exuberanța propriei case, dar londonezii păreau foarte puțin speriați de orașul lor distrus de război și încă mai credeau despre ei înșiși că tot mai reprezintă o mare putere în lume. A fost invitată la prînzuri, la dineuri și baluri și s-a dovedit că tatăl ei a avut dreptate în privința gustului ei în materie de îmbrăcăminte și a reacției tinerilor europeni. Florentyna se întorcea în fiecare seară cu ochii strălucindu-i de încîntare și cu povești despre noile ei cuceriri — pe care le uita pînă în dimineața următoare. Nu se putea hotărî dacă să se mărite cu un tînăr care absolvise Eton-ul și făcea parte din regimentul de gardă și care o saluta mereu, sau cu un membru al Camerei Lorzilor, care era în serviciul regelui. Ea nu prea era sigură ce înseamnă să fii în serviciul regelui, dar el știa cu siguranță cum să se poarte cu o doamnă.

La Paris au dus-o în același ritm trepidant, și, pentru că amîndoi vorbeau perfect franceza, au reușit să se înțeleagă foarte bine cu parizienii, la fel cum se înțeleseseră și cu englezii. De obicei, la sfîrșitul celei de a doua săptămîni de concediu Abel se plictisea și începea să numere zilele rămase pînă la întoarcerea acasă, la lucru. Dar cînd se afla în compania Florentynei asta nu se mai întîmpla. După ce se despărțise de Zaphia, Florentyna devenise centrul existenței sale și unicul moștenitor al unei averi considerabile.

Cînd a sosit timpul să părăsească Parisul, nu le venea la nici unul din ei să plece, așa că au mai stat cîteva zile sub

pretextul că Abel nu terminase negocierile pentru cumpărarea unui hotel faimos cîndva, dar acum în declin, pe bulevardul Raspail. Nu i-a spus proprietarului, un anume domn Neuffe, care arăta mai în ruină decît hotelul, că avea de gînd să-l demoleze și să construiască un altul nou. După ce peste cîteva zile domnul Neuffe a semnat actele, Abel a cerut să fie rasă din temelii clădirea, iar el și Florentyna, nemaiavînd nici un pretext pentru a mai sta la Paris, au plecat spre Roma.

După prietenia ce le-o arătaseră britanicii și după veselia capitalei franceze, aspectul mohorît și devastat al Orașului Etern le-a alungat buna dispoziție. În Londra ei se plimbaseră împreună prin superbele parcuri regale, admiraseră clădirile istorice și Florentyna dansase pînă la ore tîrzii din noapte. La Paris fuseseră la operă, luaseră prînzul pe malurile Senei, se plimbaseră cu barca pe rîu, pe lîngă Notre Dame, ca apoi să ia cina în Cartierul Latin. La Roma Abel n-a găsit decît o puternică instabilitate financiară și a hotărît să-și amîne planurile de a construi un Baron în capitala italiană. Florentyna a sesizat nerăbdarea tatălui său de a-și revedea castelul din Polonia, așa că i-a sugerat să plece din Italia cu o zi mai devreme. Abel a descoperit că mașinăria birocratică pentru obținerea vizelor pentru o țară de dincolo de Cortina de Fier era mult mai complicată decît aceea pentru a căpăta autorizațiile necesare spre a construi un nou hotel cu cinci sute de camere în Londra. O persoană mai puțin insistentă, probabil, că ar fi renunțat. După ce s-au văzut cu viza pe pașapoarte, au închiriat o mașină și au pornit spre Slonim. La granița poloneză au trebuit să aștepte ore în șir fiind ajutați doar de faptul că Abel vorbea fluent poloneza. Dacă ar fi știut grănicerii de ce poloneza lui era atît de bună, fără nici o îndoială că ar fi adoptat o cu totul altă atitudine privind acordarea permisiunii de intrare. Abel a schimbat cinci sute de dolari în zloți — cel puțin asta părea să facă plăcere polonezilor — după care și-au continuat drumul. Cu cît se apropiau mai mult de Slonim, cu atît Florentyna își dădea seama cît de mult înseamnă această călătorie pentru tatăl ei.

— Tată, nu-mi amintesc ca tu să fi fost vreodată atît de nerăbdător și emoționat ca acum.

— Aici' sînt locurile unde m-am născut, i-a explicat el. După atîta vreme petrecută în America, unde lucrurile se schimbă de la o zi la alta este aproape ireal să mă întorc aici și să constat că totul pare a fi rămas exact ca atunci cînd am plecat.

Emoţia punea tot mai mult stăpînire pe el la gîndul revederii plaiurilor natale, dar era îngrozit şi furios de starea jalnică a satelor care cîndva fuseseră mici, curate şi bine îngrijite. După patruzeci de ani şi-a auzit vocea de copil întrebîndu-l pe baron dacă bătuse ceasul pentru popoarele subjugate ale Europei şi dacă va putea să joace şi el un rol şi lacrimile i-au umplut ochii la gîndul cît de scurt fusese acel ceas şi ce rol infim îi revenise lui.

Cînd au dat ultimul colţ, înainte de a intra pe moşia baronului, şi a zărit porţile mari, de fier, ce duceau spre castel, Abel a rîs cu voce tare copleşit de emoţie şi a oprit brusc maşina.

— Totul este exact cum îmi amintesc. Nimic nu s-a schimbat. Hai mai întîi mergem şi vizităm cătunul, unde am petrecut primii cinci ani din viaţă — nu cred să mai trăiască cineva — şi apoi ne ducem la castel.

Florentyna venea în urma tatălui său, care mergea cu paşi siguri, de-a lungul unei poteci, prin pădurea de stejari şi mesteceni acoperiţi cu muşchi, care n-avea să se schimbe nici într-o sută de ani. După vreo douăzeci de minute, au ajuns într-un luminiş şi în faţa lor a apărut coliba vînătorului. Abel a rămas cu ochii pironiţi asupra ei. Uitase cît de mică era prima lui casă. Cum putuseră oare nouă oameni să trăiască în ea? Acoperişul din trestie abia dacă mai rămăsese ceva din el, iar casa, cu geamurile sparte şi pereţii dărăpănaţi, părea a nu fi locuită. Grădina de legume, cîndva foarte îngrijită, era acoperită de bălării.

Fusese coliba părăsită? Florentyna l-a prins pe tatăl său de braţ şi l-a condus încet spre uşa din faţă. Abel a rămas nemişcat, aşa că Florentyna a ciocănit uşor. Au aşteptat în tăcere. Florentyna a bătut din nou, de data asta ceva mai tare şi au auzit pe cineva mişcîndu-se înăuntru.

— Gata, gata, s-a auzit o voce bombănind în poloneză şi cîteva clipe mai tîrziu uşa s-a deschis puţin.

O bătrînă slabă, adusă de spate şi îmbrăcată complet în negru s-a iţit prin crăpătură. Şuviţe răzleţe de păr îi scăpau de sub basma şi ochii ei cenuşii, goi îi priveau pe vizitatori.

— Nu este cu putinţă! a spus încet Abel în engleză.

— Ce doriţi? i-a întrebat femeia suspicioasă.

Nu avea nici un dinte, iar nasul, gura şi bărbia formau un arc concav perfect.

Abel i-a spus în poloneză.

— Putem să intrăm şi să stăm de vorbă?

Ea și-a plimbat privirea de la unul la celălalt cu teamă.

— Bătrîna Helena n-a făcut nimic rău, a scîncit ea.

— Știu, a spus Abel blînd. Ți-am adus vești bune.

Fără tragere de inimă i-a lăsat să intre în încăperea goală și rece, dar nu i-a invitat să ia loc. Camera nu se schimbase : două scaune, o masă. Și-a amintit că pînă la plecarea la castel el nu știuse ce este acela un covor. Pe Florentyna a străbătut-o un fior.

— Nu pot să aprind focul, s-a tînguit bătrîna scurmînd cu un băț în sobă. Tăciunii n-au vrut să se mai reaprindă, a zis ea și a început să se caute prin buzunare fără a găsi nimic. Îmi trebuie hîrtie. L-a privit pe Abel manifestînd un licăr de interes pentru prima oară. Ai niște hîrtie ?

Abel s-a uitat la ea fix.

— Nu-ți mai aduci aminte de mine ? a întrebat-o el.

— Nu, nu te cunosc.

— Mă cunoști, Helena. Numele meu este... Wladek.

— Îl știi pe micuțul meu Wladek ?

— Eu sînt Wladek.

— O, nu, a spus ea tristă și oarecum tranșant. El a fost prea bun pentru mine, semnul lui Dumnezeu era pe trupul lui. Baronul l-a luat și l-a dus departe ca să fie înger, da, el l-a dus pe micuțul mamii...

Vocea i s-a frînt și a amuțit. S-a așezat cu mîinile brăzdate adunate în poală.

— M-am întors, a spus Abel și mai insistent, dar bătrîna nu i-a mai dat nici o atenție, murmura ceva numai de ea știut ca și cum ar fi fost singură în cameră.

— Ei mi-au ucis bărbatul, pe Jasio al meu și dragii mei copii au fost toți duși în lagăr, în afară de micuța Sophia. Pe ea am ascuns-o și ei au plecat.

Vocea îi era calmă și resemnată.

— Ce s-a întîmplat cu mica Sophia ? a întrebat-o Abel.

— Rușii au luat-o în celălalt război, a spus ea posomorîtă.

Pe Abel l-a trecut un fior.

Bătrîna s-a smuls din amintiri.

— Ce dorești ? De ce îmi pui toate întrebările astea ?

— Voiam s-o cunoști pe fiica mea, Florentyna.

— Demult am avut o fată pe care o chema Florentyna, dar acum nu mai sînt decît eu.

— Dar eu... a spus Abel începînd să-și descheie nasturii de la cămașă.

Florentyna l-a oprit.

— Știm, a spus ea și i-a zîmbit bătrînei.

— Cum puteți voi să știți ? Asta s-a întîmplat demult, cînd voi nici nu erați născuți.

— Ne-au spus cei din sat, a răspuns Florentyna.

— Aveți niște hîrtie cu voi ? a întrebat bătrîna. Îmi trebuie pentru foc.

Abel s-a uitat la Florentyna neajutorat.

— Nu, a răspuns el. Îmi pare rău, dar nu avem la noi nici o bucată de hîrtie.

— Ce doriți ? a repetat femeia, din nou ostilă.

— Nimic, a spus Abel acum resemnat la gîndul că ea nu-l va mai recunoaște. Am vrut doar să-ți spunem bună ziua.

Și-a scos portomoneul din care a luat toate bancnotele noi primite la graniță și i le-a dat.

— Mulțumesc, mulțumesc, a spus ea luînd banii cu lăcrimi în ochi de bucurie.

Abel s-a aplecat s-o sărute pe mama lui vitregă, dar ea s-a tras într-o parte.

Florentyna l-a luat pe tatăl ei de braț și l-a condus afară din colibă, apoi au coborît pe poteca din pădure spre mașină.

Bătrîna i-a privit pe fereastră pînă a fost sigură că au dispărut. Apoi a luat bancnotele noi, le-a cocolosit pe fiecare în parte făcînd cîte un mic ghemotoc și le-a pus pe toate în sobă. S-au aprins imediat. A mai pus vreascuri și lemne subțiri peste zloții în flăcări și s-a așezat anevoie lîngă foc, frecîndu-și mîinile mulțumită de căldura pe care n-o mai avusese de săptămîni.

Tot drumul înapoi spre mașină Abel n-a scos nici o vorbă pînă au apărut la vedere iarăși porțile de fier. Încercînd din răsputeri să uite cele petrecute la colibă i-a spus Florentynei :

— În curînd ai să vezi cel mai frumos castel din lume.

— Tată, trebuie să încetezi să mai exagerezi.

— Din lume, a repetat Abel încet.

Florentyna a rîs.

— Am să-ți spun cum este în comparație cu Versailles-ul.

Au urcat în mașină și cînd au trecut dincolo de porțile mari, de fier, Abel și-a adus aminte de camioanele în care plecase de aici. Au străbătut aleea lungă cam de o milă, care ducea la

castel. Amintirile au dat năvală. Zile fericite ale copilăriei alături de baron și Leon, zile nefericite după ce fusese luat de ruși din castelul său, cînd nu mai credea că-l va mai revedea vreodată. Dar acum, el, Wladek Koskiewicz, se reîntorcea, se reîntorcea în triumf ca să-și ceară ceea ce era al lui.

Mașina înainta pe drumul șerpuit și cu gropi, amîndoi erau tăcuți și în expectativă, iar după ce au dat ultima cotitură le-a apărut în fața ochilor castelul. Abel a oprit brusc mașina și a rămas cu privirile pironite asupra castelului său. Nici unul din ei n-a scos o vorbă, pur și simplu, se uitau fără să le vină a crede la ruinele devastate de bombe, ele fiind tot ce mai rămăsese din visul lui.

Au coborît încet din mașină. Nici unul n-a reușit să spună ceva. Florentyna l-a strîns puternic de braț pe tatăl ei căruia îi șiroiau lacrimile pe obraz. Un singur perete rămăsese în picioare, parcă spre a aminti de gloria de odinioară ; restul nu era decît o grămadă de moloz și piatră roșie peste care se așternuse uitarea. Abel n-a putut să nu-i vorbească despre holurile uriașe, despre bucătării și dormitoare. S-a îndreptat apoi spre cele trei mici ridicături de pămînt, acum aproape teșite și acoperite de iarbă verde și deasă, care erau mormintele baronului, al fiului său, Leon, și al sorei lui mult iubite, Florentyna. S-a oprit la fiecare în parte și prin minte i-a trecut un gînd, că ei încă ar mai fi în viață. A îngenuncheat la capul lor și scene cumplite din ultimele lor clipe de viață i-au revenit vii în memorie. Fiica lui stătea lîngă el, cu mîna coborîtă pe umărul lui, fără să spună nimic. A trecut ceva vreme pînă ce Abel s-a ridicat și au plecat amîndoi să cutreiere ruinele. Dale de piatră marcau locurile în care cîndva fuseseră camere superbe, pline de veselie. Abel încă n-a scos nici o vorbă. Ținîndu-se de mînă au ajuns la temnițe. Acolo Abel s-a așezat jos, pe lespezile din cămăruța umedă, lîngă fereastra cu gratii, sau jumătate de gratii, cît mai rămăseseră. Și-a răsucit brățara pe mînă iar și iar.

— Aici tatăl tău a petrecut patru ani din viață.

— Nu este cu putință, a spus Florentyna care nu se așezase jos.

— Acum este mai bine decît atunci, a spus Abel. Acum, cel puțin, este aer proaspăt, soare, păsări și ai sentimentul de libertate. Atunci nu era nimic, decît întuneric, moarte, duhoarea morții și cel mai rău din toate, speranța morții.

— Haide, tată, hai să plecăm. Dacă mai stăm aici ai să te simți și mai rău.

Florentyna l-a condus pe tatăl său spre mașină și a șofat încet de-a lungul aleii. Cînd au ieșit pe porțile de fier, Abel nu și-a mai întors capul spre ruinele castelului.

Înapoi către Varșovia el abia dacă a scos cîte o vorbă, iar vivacitatea a părăsit-o și pe Florentyna. Cînd tatăl ei a spus: „Acum nu mai este decît un singur lucru pe care trebuie să-l împlinesc", Florentyna s-a întrebat ce anume ar putea fi, dar nu l-a presat să vorbească. Totuși, ea a reușit să-l convingă ca la întoarcere să mai petreacă un weekend în Londra, gîndind că asta avea să-l mai înveselească pe tatăl ei și poate chiar să-i estompeze imaginea mamei vitrege complet senilă și a castelului său din Polonia ajuns o adevărată ruină.

Ziua următoare au luat avionul spre Londra. Abel a fost bucuros să se întoarcă într-o țară de unde putea comunica ușor cu America. Odată instalați la Claridges, Florentyna a plecat să se întîlnească cu vechii prieteni și să-și facă alții noi. Abel și-a petrecut timpul citind toate ziarele care i-au căzut în mînă cu speranța că se va pune la curent cu tot ce s-a întîmplat în America de la plecarea lui. Nu-i plăcea să aibă sentimentul că s-au putut petrece evenimente cît el a fost plecat; asta nu făcea decît să-i amintească foarte clar că lumea mergea înainte și fără el.

Un mic articol de pe pagina interioară din *Times-ul* de sîmbătă i-a atras atenția. În perioada cît lipsise se întîmplaseră unele lucruri. Un Viskers Viscount de la Interstate Airways se prăbușise imediat după decolare pe aeroportul din Mexico City, în dimineața anterioară. Echipajul și șaptesprezece pasageri muriseră. Autoritățile mexicane se deplasaseră rapid la aeroport spre a da vina pe serviciile necorespunzătoare ale companiei Interstate. Abel a ridicat telefonul și i-a cerut centralistei o convorbire peste Ocean.

Sîmbătă Henry probabil că s-a întors la Chicago, și-a zis Abel în gînd. I-a căutat în agendă numărul de acasă.

— Va fi de așteptat vreo treizeci de minute, i-a spus o voce precisă, nu neatractivă.

— Mulțumesc, a spus Abel și s-a lungit pe pat cu telefonul alături, meditînd.

Peste douăzeci de minute telefonul a sunat din nou.

— Aveți legătura, domnule, a spus aceeași voce precisă.

— Abel, tu ești ? De unde vorbești ?

— Bineînțeles că eu sînt, Henry. Din Londra.

— Aţi terminat [1] ? a întrebat fata care a revenit pe fir.

— Nici n-am început, a spus Abel.

— Iertaţi-mă, domnule. Am vrut să spun : vorbiţi cu America ?

— O, da, bineînţeles. Mulţumesc. Doamne, Henry, aici vorbesc o cu totul altă limbă.

Henry Osborne a rîs.

— Acum ascultă. Ai citit despre prăbuşirea lui Vickers Viscount de la Interstate Airways, pe aeroportul din Mexico City ?

— Da, am citit, dar tu n-ai de ce să-ţi faci griji, i-a spus Henry. Avionul probabil că era asigurat, iar compania este complet acoperită, aşa că n-au pierderi, iar acţiunile n-au de ce să scadă.

— Asigurarea este ultimul lucru care mă interesează, a spus Abel. Aceasta ar putea fi şansa noastră cea mai bună pentru a descoperi cît îl ţin baierile pe domnul Kane.

— Nu cred că înţeleg, Abel. Ce vrei să spui ?

— Ascultă-mă cu atenţie şi am să-ţi explic exact ce doresc să faci cînd se deschide Bursa, luni dimineaţa. Marţi voi fi înapoi la New York ca să organizez eu însumi crescendo din final.

Henry Osborne a ascultat cu atenţie instrucţiunile lui Abel Rosnovski. Douăzeci de minute mai tîrziu, Abel a pus telefonul în furcă.

Convorbirea s-a terminat.

30

William şi-a dat seama că se putea aştepta la mai multe necazuri din partea lui Abel Rosnovski în dimineaţa în care Curtis Fenton l-a sunat spre a-l anunţa că Baronul din Chicago îşi retrăgea tot capitalul de la Continental Trust, iar Fenton însuşi era acuzat de neloialitate şi lispă de etică profesională.

— Cînd v-am scris despre cumpărarea de acţiuni Lester de către domnul Rosnovski am crezut că fac un lucru corect, a spus bancherul nefericit, şi m-am ales cu pierderea unuia din cei mai bogaţi clienţi. Nu ştiu ce va spune consiliul meu de administraţie.

---

[1] Are you through ? — în engleza britanică înseamnă „vorbiţi, s-a făcut legătura telefonică ?", iar în engleza americană „aţi terminat ?"

William a formulat o scuză inadecvată și l-a liniștit puțin pe Fenton promițîndu-i că va vorbi cu superiorii lui. Totuși, pe el îl obseda întrebarea : care va fi următoarea mișcare a lui Abel Rosnovski ?

Aproximativ o lună mai tîrziu a aflat. În timp ce parcurgea corespondența de luni a băncii, l-a sunat agentul său de bursă și i-a spus că cineva a scos pe piață acțiuni Interstate Airways în valoare de un milion dolari. William a trebuit să ia imediat decizia de a cumpăra acțiunile din fondul său personal și a emis pe loc un ordin de cumpărare. După amiaza, la ora două, alte acțiuni în valoare de un milion au fost scoase pe piață. Înainte ca William să le poată cumpăra, prețul a început să coboare. La ora trei, cînd s-a închis Bursa din New York, prețul acțiunilor Interstate Airways scăzuse cu o treime.

Dimineața următoare, la ora zece și zece, William a primit un telefon de la agentul său de bursă care acum era agitat. Alte acțiuni în valoare de un milion fuseseră scoase pe piață la deschidere. Agentul de bursă i-a spus că ultimul dumping a declanșat o adevărată avalanșă : ordinele de vînzare pentru acțiunile Interstate curgeau din toate părțile și prețul unei acțiuni a ajuns la cîțiva cenți. Cu numai douăzeci și patru de ore mai înainte acțiunile Interstate fuseseră cotate la patru și jumătate.

William i-a cerut lui Alfred Rodgers, secretarul societății, să convoace o adunare a consiliului de administrație lunea viitoare. Avea nevoie de timp să descopere cine provocase dumpingul. Miercuri a abandonat ideea de a cumpăra el însuși toate acțiunile Interstate ce ieșeau pe piață. La închiderea bursei în acea zi S.E.C.-ul [1] a anunțat că va face o anchetă privind toate tranzacțiile Interstate. William a știut că acum consiliul de administrație al băncii Lester va trebui să decidă dacă vor sprijini compania aeriană timp de trei sau șase luni cît îi va trebui comisiei să-și termine investigațiile sau își vor lua mîinile de pe ea și o vor lăsa să dea faliment. Alternativele păreau extrem de periculoase, atît pentru buzunarul lui William, cît și pentru reputația băncii.

N-a fost nici o surpriză pentru William cînd a aflat în ziua următoare de la Thaddeus Cohen că societatea care produsese dumping-ul se numea Guaranty Investment Corporation și în

[1] Securities and Exchange Commission — Comisia de control a bursei.

spatele ei se afla Abel Rosnovski. Un purtător de cuvînt al acestei societăți a dat o mică explicație în presă asupra motivelor care-i determinaseră să vîndă : teama pentru viitorul companiei provocată de declarația responsabilă a guvernului mexican privind serviciile necorespunzătoare ale companiei Interstate.

— „Declarație responsabilă" ! a spus William scos din minți. Guvernul mexican n-a mai făcut o declarație responsabilă de cînd a afirmat că Speedy Gonzales va cîștiga proba de o sută de metri la Jocurile Olimpice.

Pe vineri, Agenția Federală de Aviație i-a interzis companiei Interstate orice zbor pînă la terminarea anchetei.

William era convins că Interstate nu avea de ce să se teamă de o asemenea inspecție, dar decizia devenea un dezastru pentru rezervările pe termen scurt. Nici o companie aviatică nu-și poate permite să țină avioanele la sol ; banii se fac dacă avioanele sînt în aer.

Spre a complica și mai mult lucrurile pentru William, au început și alte societăți mari, reprezentate de banca Lester să-și reconsidere angajamentele viitoare. Presa a fost foarte rapidă în a scoate în evidență că Interstate era susținută de banca Lester. În mod surprinzător, vineri după-amiaza, acțiunile Interstate au început să urce din nou și nu i-a trebuit mult lui William să ghicească de ce, fapt ce i-a fost confirmat ulterior de Thaddeus Cohen : cumpărătorul era Abel Rosnovski, El își vînduse acțiunile Interstate cînd prețul fusese maxim și acum le cumpăra cînd nu mai valorau aproape nimic. William și-a clătinat capul într-o admirație pizmașă. Rosnovski își făcea o mică avere, în timp ce-l distrugea pe William și ca reputație, și în termeni financiari.

William a socotit că Grupul Baron deși trebuie să fi riscat peste trei milioane dolari, probabil va sfîrși prin a cîștiga un profit enorm. Pe deasupra, era evident că pe Rosnovski nu-l preocupa o pierdere temporară, care, în orice caz, o putea folosi pentru anularea unor taxe ; singurul lui interes era distrugerea totală a reputației băncii Lester.

Cînd s-a întrunit consiliul de administrație luni, William le-a relatat toate cele petrecute între el și Rosnovski și și-a oferit demisia. N-a fost acceptată, nici nu s-a supus la vot, dar au fost murmure de nemulțumire și William a știut că, dacă Rosnovski va ataca din nou, colegii lui s-ar putea să nu mai aibă aceeași atitudine tolerantă a doua oară.

Consiliul a analizat în continuare dacă să sprijine pe mai departe Compania Aviației Interstate. Tony Simmons i-a convins că ancheta Agenției Federale de Investigații se va termina în favoarea băncii și că Interstate își va recupera în timp banii. După adunare, Tony a trebuit să recunoască în fața lui William că decizia lor putea să-l ajute pe Rosnovski în perspectivă. dar banca nu avea de ales dacă dorea să-și apere reputația.

S-a dovedit a avea dreptate din ambele puncte de vedere. Cînd S.E.C. a publicat concluziile anchetei, a declarat despre banca Lester că este „dincolo de orice reproș", dar au fost unele cuvinte severe pentru Guaranty Investment Corporation. Cînd s-au început tranzacțiile pentru acțiunile Interstate în dimineața aceea, William a fost surprins să afle că din nou cursul creștea cu fermitate. Curînd s-a ajuns la cotarea inițială : patru și jumătate.

Thaddeus Cohen l-a informat pe William că principalul cumpărător din nou era Abel Rosnovski.

— Asta-i exact ce-mi lipsea în momentul de față, a spus William. Nu numai că se alege cu un profit uriaș din toată tranzacția, dar poate să repete schema ori de cîte ori îi cade bine.

— De fapt, asta este exact ce-ți trebuie, i-a spus Thaddeus Cohen.

— Ce vrei să spui, Thaddeus ? l-a întrebat William. Nu te știam a vorbi în cimilituri.

— Domnul Abel Rosnovski a făcut prima greșeală în raționamentul său, pentru că a încălcat legea și acum este rîndul tău să-l înfunzi. Probabil că el nici măcar nu-și dă seama că a comis o ilegalitate, pentru că motivele lui sînt cu totul altele.

— Despre ce vorbești ? a spus William.

— E foarte simplu, i-a răspuns Thaddeus Cohen. Din cauza obsesiilor tale legate de Rosnovski — și ale lui în privința ta — se pare că la amîndoi v-a scăpat ceea ce este foarte evident : dacă vinzi acțiuni cu singurul scop de a scădea cursul ca apoi să cumperi aceleași acțiuni la cursul minim și în acest fel să obții un profit sigur, încalci legea 10 b — paragraful 5 al S.E.C.-ului și te faci vinovat de fraudă. Sînt sigur că obținerea unui profit rapid n-a fost în intențiile inițiale ale domnului Rosnovski ; de fapt, noi știm foarte bine că el pe tine a vrut să te înfunde. Dar cine o să-i dea crezare lui Rosnovski

dacă vine cu o explicație ca aceasta, că a ieșit cu atîtea acțiuni pe piață pentru că n-a mai avut încredere în viitorul companiei, de vreme ce tot el a recumpărat aceleași acțiuni cînd prețul a scăzut la minimum ? Răspunsul : nimeni — și în mod cert nici cei de la S.E.C. Mîine am să-ți trimit un raport complet, William, în care îți voi explica toate implicațiile legale.

— Mulțumesc, a spus William bucuros din cale afară de vești.

Raportul lui Cohen se afla pe biroul lui William la ora nouă, a doua zi dimineața și după ce l-a citit cu mare atenție, a convocat din nou consiliul de conducere. Directorii au fost de acord cu acțiunile pe care intenționa William să le întreprindă. Thaddeus Cohen l-a sfătuit să facă o declarație în presă, care să intre la tipar în seara aceea. În dimineața următoare pe prima pagină din *The Wall Street Joural* se putea citi :

„Domnul William Kane, președintele băncii Lester are motive să creadă că ordinele de vînzare emise de Guaranty Investment Corporation, în mai 1952, pentru acțiunile Interstate Airways, societate subvenționată de banca Lester, au avut drept unic scop obținerea ilegală de profit.

S-a stabilit că Guaranty Investment Corporation a scos pe piață, la deschiderea bursei, luni, 12 mai 1952, acțiuni Interstate în valoare de un milion dolari. Șase ore mai tîrziu alte acțiuni în valoare de un milion dolari au apărut pe piață. Următorul ordin de vînzare pentru cel de al treilea milion a fost dat de Guaranty Investment Corporation marți, 13 mai 1952, la deschiderea bursei. Aceasta a provocat o scădere a cursului pînă la limita minimă. După ce ancheta făcută de S.E.C. a dovedit că nici banca Lester, nici Interstate Airways nu pot fi suspectate de vreo ilegalitate, acțiunile au reintrat pe piață la cota maximă. Guaranty Investment s-a repezit să le cumpere la cel mai mic preț posibil, continuînd această operație pînă și-au recuperat toate acțiunile în valoare de trei milioane de dolari pe care, inițial, ei le scoseseră la vînzare.

Președintele și directorii de la banca Lester au trimis o copie după toate documentele relevante departamentului de fraude din cadrul S.E.C.-ului cu rugămintea de a fi întreprinse toate cercetările de rigoare."

Sub declarație era reprodus în întregime paragraful 5 din legea 10 b emisă de S.E.C. și se menționa că acesta era exact

genul de cazuri care intrau în atenția președintelui Truman ; dedesubt apărea o caricatură cu Harry S. Truman prinzînd un businessman care se înfrupta hulpav din borcanul cu miere.

William zîmbea în timp ce citea articolul, fiind convins că aceasta era ultima oară cînd mai auzea de Abel Rosnovski.

* * *

Abel Rosnovski s-a încruntat și n-a scos o vorbă cît Henry Osborne i-a citit articolul cu voce tare. Și-a înălțat apoi privirile și degetele îi băteau darabana nervos pe masă.

— Băieții de la Washington, a spus Osborne, sînt hotărîți să meargă pînă la capăt cu cercetările.

— Dar, Henry, tu știi foarte bine că eu n-am vîndut acțiunile Interstate ca să le scad cursul la bursă, a spus Abel. Profitul pe care l-am obținut nu mă interesează cîtuși de puțin.

— Știu asta, a spus Henry, dar încearcă și convinge comitetul de finanțe din senat că Baronul din Chicago n-a urmărit nici un cîștig financiar și că singurul lucru care l-a interesat a fost o poliță personală ce o avea de plătit lui William Kane și au să te scoată în hohote de rîs din tribunal — sau din senat, ca să fiu mai exact.

— Afurisită treabă, a spus Abel. Acum ce dracu' trebuie să fac ?

— Ei bine, mai întîi va trebui să te dai la fund pînă se mai sting lucrurile. Roagă-te lui Dumnezeu să izbucnească un scandal mai mare care să-i abată atenția lui Truman, sau ca politicienii să se implice tot mai mult în alegeri și să nu mai aibă timp să ceară o anchetă. Cu puțin noroc, s-ar putea ca noua administrație să înmormînteze cazul. Indiferent ce faci, Abel, nu mai cumpăra nici o acțiune care are vreo legătură cu banca Lester pentru că altfel vei termina, în cel mai bun caz, prin a primi o foarte mare amendă. Lasă-mă pe mine să văd ce pot face cu democrații din Washington.

— Amintește-le celor din echipa Truman că la ultima lui campanie le-am donat cincizeci de mii de dolari și am de gînd să procedez la fel și pentru Adlai.

— Deja am și făcut-o, a spus Henry. De fapt, te-aș sfătui să dai cincizeci de mii și republicanilor.

— Ei au să facă un munte dintr-un mușuroi de cîrtiță, a spus Abel. Un mușuroi de cîrtiță pe care Kane îl va transforma într-un munte dacă-i oferim șansa.

Degetele lui Abel au continuat să bată darabana pe masă.

31

Următorul raport trimestrial al lui Thaddeus Cohen arăta că Abel Rosnovski încetase de a mai cumpăra sau vinde acțiuni ale băncii Lester. Părea a-și concentra energia în construirea de hoteluri în Europa. Cohen era de părere că Rosnovski se dăduse la fund așteptînd ca S.E.C. să ia o hotărîre în problema Interstate.

Reprezentanții de la S.E.C. l-au vizitat pe William în repetate rînduri. El le vorbise cu o franchețe totală, dar ei nu-i dezvăluiseră niciodată în ce fel progresau cercetările. În cele din urmă, și-au terminat investigațiile și i-au mulțumit lui William pentru cooperare. După aceea n-a mai auzit nimic despre ei.

Cum alegerile prezidențiale se apropiau tot mai mult și Truman părea să-și concentreze eforturile pentru dizolvarea cartelului industrial Du Pont, William a început să se teamă că Abel Rosnovski scăpase din undiță. Era sigur că Henry Osborne trăsese unele sfori în Congres. Și-a amintit că, la un moment dat, Cohen menționase că grupul Baron făcuse o donație de cincizeci de mii de dolari pentru campania electorală a lui Harry Truman și a fost surprins să afle din ultimul raport al lui Cohen că Rosnovski repetase donația pentru Adlai Stevenson, candidatul democraților la președinție, laolaltă cu o alta, tot de cincizeci de mii, pentru campania lui Eisenhower. Din nou Cohen subliniase aceste informații.

William care niciodată nu voise să sprijine pentru o funcție publică pe cineva care nu era republican, dorea ca generalul Eisenhower, candidatul care cîștigase primul tur de scrutin la convenția din Chicago, să-l înfrîngă pe Adlai Stevenson, deși era conștient că o administrație republicană era mai puțin probabil că va presa pentru o anchetă corectă cum ar fi făcut-o democrații.

Cînd generalul Dwight D. Eisenhower a fost ales al treizeci și patrulea președinte al Statelor Unite ale Americii, în 4 noiembrie 1952, William a fost convins că Abel Rosnovski scăpase de orice acuzare, așa că nu mai putea să spere decît că experiența trecută îl convinsese ca pe viitor să lase în pace afacerile băncii Lester. Singura mică compensație pe care a avut-o William din alegeri a fost că Henry Osborne și-a pierdut locul din Senat, care a fost ocupat de un candidat republican. Haina prezidențială a lui Eisenhower s-a dovedit a

avea pulpane largi și rivalul lui Osborne se agățase de ele. Thaddeus Cohen era înclinat să creadă că Henry Osborne nu mai exercita aceeași influență asupra lui Abel Rosnovski pe care o avusese în trecut. Zvonurile care circulau în Chicago erau că, de cînd divorțase de soția lui bogată, Osborne datora sume mari de bani lui Rosnovski și că începuse să practice iarăși în stil mare jocurile de noroc.

William era mai fericit și mai relaxat și aștepta cu nerăbdare să pășească în era prosperă și pacifistă pe care o promisese Eisenhower în discursul inaugural.

Pe măsură ce treceau primii ani ai noii administrații, William a început să nu mai dea atîta atenție amenințărilor lui Rosnovski și să se gîndească la ele ca la ceva aparținînd deja trecutului. L-a informat pe Thaddeus Cohen că era de părere că venise timpul să nu mai audă nimic despre Abel Rosnovski. Avocatul n-a făcut nici un comentariu, mai cu seamă că nu i s-a cerut părerea.

William și-a concentrat toate eforturile în consolidarea băncii Lester, și ca mărime, și ca reputație, fiind din ce în ce mai mult conștient că o făcea atît pentru el cît și pentru fiul său. Cîțiva din funcționarii de la bancă deja începuseră să-i spună „bătrînul" cînd vorbeau despre el.

— Trebuia să vină și vremea asta, a spus Kate.

— Dar de ce nu s-a întîmplat la fel și cu tine ? i-a răspuns William.

Kate și-a ridicat privirile spre William și a zîmbit.

— Acum ți-am aflat secretul cum de-ai reușit să închei atîtea afaceri cu oameni vanitoși.

William a rîs.

— Și cu o femeie frumoasă, a adăugat el.

Înainte cu un an ca Richard să împlinească douăzeci și unu de ani, William și-a revizuit testamentul. I-a lăsat lui Kate cinci milioane dolari și două milioane pentru fete, iar restul averii i-a revenit lui Richard. De asemenea, a mai donat un milion de dolari universității Harvard.

Richard profitase din plin de cei patru ani la Harvard. La începutul ultimului an, nu numai că spera la un *Summa Cum Laude*, dar și cînta la violoncel în orchestra universității, iar în echipa de baseball el servea mingile, ceea ce pînă chiar și William a fost nevoit să admire. Comentariul lui Kate a îmbrăcat forma unei întrebări retorice : Cîți studenți își petreceau după-amiezile de sîmbătă jucînd baseball în echipa Harvard contra

Yale și cîți își petreceau serile de sîmbătă cîntînd la violoncel în sala de concert Lowell, în cuartetul de coarde al universității ?

Ultimul an a trecut repede și cînd Richard a părăsit Harvard-ul, înarmat cu o diplomă în matematici, un violoncel și un bătător pentru baseball, singurul lucru pe care l-a cerut, înainte de a urma cursurile postuniversitare de comerț în clădirea Harvardului de pe celălalt mal al rîului, a fost să-și petreacă o vacanță pe cinste. A plecat cu avionul în Barbados, cu o fată cu numele de Mary Bigelow de a cărei existență părinții lui Richard habar nu aveau. Printre altele, domnișoara Bigelow studia muzica la Vasser și cînd s-au întors acasă două luni mai tîrziu, aproape tot atît de negri ca și băștinașii, Richard a dus-o acasă s-o cunoască și părinții lui, iar William a fost de acord cu domnișoara Bigelow ; la urma urmelor, era nepoata lui Alan Lloyd.

Pe 1 octombrie 1955, Richard s-a întors la Harvard pentru specializare. Locuia în Casa Roșie pe care a transformat-o după gustul său : s-a descotorosit de tot mobilierul din trestie al lui William, a scos tapetul pe care Matthew Lester îl găsise cîndva atît de modern, și-a mochetat livingul, a instalat o masă de stejar în sufragerie, o mașină de spălat vase în bucătărie, iar pe domnișoara Bigelow în dormitor.

32

Abel s-a întors din călătoria la Istambul, în octombrie 1952, imediat ce a aflat despre atacul de cord al lui David Maxton. A participat la funeralii împreună cu George și Florentyna, iar mai tîrziu i-a spus doamnei Maxton să se considere invitata oricărui hotel Baron din lume, pe care putea să și-l aleagă pentru tot restul vieții. Ea n-a înțeles de ce Abel i-a făcut o ofertă atît de generoasă.

Cînd, în ziua următoare, Abel s-a întors la New York a fost încîntat găsind pe biroul său de la etajul al patruzeci și doilea un raport de la Henry Osborne care-i spunea că lucrurile se liniștiseră. După părerea lui Henry, noua administrație Eisenhower era puțin probabil că va relua ancheta asupra societății Interstate, mai cu seamă că de aproape un an afacerile la bursă erau prospere. Nu se mai petrecuse nici un incident care să aducă pe tapet vechiul scandal. Vicepreșe-

dintele lui Eisenhower, Richard M. Nixon, părea a fi mai mult implicat în urmărirea fantomelor comuniste care-i scăpaseră lui Joe McCarthy.

Următorii doi ani Abel şi-a petrecut concentrîndu-se în extinderea imperiului său hotelier în Europa. Baronul din Paris l-a inaugurat în 1953 şi pe cel din Londra la sfîrşitul lui 1954. Hoteluri Baron, în diverse stadii de execuţie, se aflau în Bruxelles, Roma, Amsterdam, Geneva, Bonn, Edinburgh, Cannes şi Stockholm, în cadrul unui program ce se întindea pe o perioadă de zece ani.

Abel avea atît de mult de lucru încît nu-i mai rămînea prea mult timp să se gîndească la continua prosperitate a lui William Kane. N-a mai făcut nici o încercare să cumpere acţiuni nici la banca Lester, nici la societăţile ei subsidiare, deşi pe cele care le avea le ţinea cu străşnicie în speranţa că i s-ar putea ivi o altă şansă de a-i aplica lui William Kane o lovitură din care să nu-şi mai poată reveni cu atîta uşurinţă. Data viitoare, şi-a promis Abel în sinea lui, va avea grijă să nu mai facă prostia de a încălca legea.

În timpul tot mai numeroaselor plecări în străinătate ale lui Abel, George conducea grupul Baron, iar Abel spera că Florentyna îi se va alătura în consiliul de administraţie imediat ce va absolvi Radcliffe-ul, în iunie 1955. Deja hotărîse că ea va prelua conducerea magazinelor ce apăruseră în cadrul hotelurilor şi care deveneau ele însele un adevărat imperiu.

Pe Florentyna această perspectivă o atrăgea foarte mult, dar insista ca mai întîi să-şi cîştige o oarecare experienţă în străinătate şi numai după aceea să se alăture grupului tatălui ei. Considera că talentul ei înnăscut pentru design, culoare şi organizare nu putea înlocui experienţa. Abel i-a sugerat să se perfecţioneze în Elveţia la domnul Maurice de la faimoasa *École Hôtelière* din Lausanne. Florentyna n-a acceptat ideea, explicîndu-i că voia să lucreze doi ani într-un magazin din New York, înainte de a prelua conducerea întregii reţele. Era hotărîtă ca să-şi merite acest post, nu să-l primească doar „ca fiica tatălui meu", i-a spus ea lui Abel. Abel a aprobat-o întru totul.

— Un magazin în New York, asta este cum nu se poate mai uşor, a spus el. Am să-l sun pe Walter Hoving de la Tiffany şi începi chiar din vîrf.

— Nu, a spus Florentyna, arătînd că moştenise din plin încăpăţînarea tatălui ei. Care este echivalentul unui ajutor de ospătar de la hotelul Plaza ?

— Vînzătoare la un raion dintr-un magazin universal, a spus Abel rîzînd.

— Atunci exact asta am să fiu, a spus ea.

Abel s-a oprit din rîs.

— Vorbeşti serios? Cu o diplomă de la Radcliffe şi cu toate cunoştinţele şi experienţa pe care le-ai cîştigat din excursiile în Europa tu vrei să fii o simplă vînzătoare?

— Faptul că tu ai fost un simplu ospătar la Plaza n-a constituit un impediment cînd a venit vremea să construieşti cel mai răspîndit grup hotelier din lume, i-a răspuns Florentyna.

Abel ştia cînd era înfrînt. N-a trebuit decît să privească în ochii de culoarea oţelului ai frumoasei lui fiice şi a înţeles că hotărîrea era luată şi nici o acţiune de convingere, făcută cu duhul blîndeţii sau altfel, nu va duce la nici un rezultat.

După ce Florentyna absolvise universitatea Radcliffe îşi petrecuse o lună în Europa cu tatăl ei, urmărind progresele celor mai recente hoteluri Baron. Ea deschisese oficial Baronul din Bruxelles, unde făcuse o cucerire în persoana tînărului şi foarte chipeşului director care vorbea franceza şi care-i displăcea lui Abel pentru că mirosea a usturoi. Trei zile mai tîrziu ea a trebuit să-l părăsească, cînd relaţia lor a ajuns la stadiul sărutului, dar niciodată n-a recunoscut în faţa tatălui că mirosul de usturoi fusese pricina.

Florentyna s-a întors la New York cu tatăl ei şi a făcut imediat o cerere pentru postul vacant de „vînzătoare practicantă" la Bloomingdale. Cînd a completat formularul şi-a dat numele de Jessie Kovats, fiind sigură că n-ar fi fost deloc lăsată în pace dacă s-ar fi ştiut că este fiica Baronului din Chicago.

În ciuda protestelor tatălui ei, Florentyna a hotărît să părăsească şi apartamentul ce-l avea în hotelul Baron şi a început să-şi caute o locuinţă. Din nou Abel a cedat şi i-a făcut cadou la aniversarea celor douăzeci şi unu de ani un apartament micuţ, dar elegant pe Fiftyseventh Street, lîngă East River.

Florentyna deja îşi avea modul ei de viaţă şi un cerc de prieteni în New York, dar demult luase hotărîrea să nu le spună nimic despre intenţiile ei de a se angaja la Bloomingdale. Se temea că vor dori să vină s-o vadă şi tot ceea ce construise cu atîta grijă se va spulbera, făcînd imposibil de a mai fi tratată ca o obişnuită practicantă.

Cînd prietenii au întrebat-o, ea le-a spus doar că-şi ajută tatăl să conducă magazinele din hoteluri. Nimeni n-a mai dat nici o atenţie răspunsului ei.

Jessie Kovats — i-a trebuit un timp oarecare pînă s-a obişnuit cu numele — a început lucrul în raionul de cosmetice. După şase luni era pregătită să conducă propriul ei magazin. Vînzătoarele de la Bloomingdale lucrau cîte două, fapt pe care Florentyna imediat l-a întors în avantajul ei, alegînd să lucreze cu cea mai leneşă fată din raion. Acest aranjament i-a convenit fiecăreia dintre ele, pentru că vînzătoarea aleasă de Florentyna era o blondă superbă, dar cam gisculiţă, cu numele de Maisie, pe care n-o interesau decît două lucruri în viaţă: acele ceasornicului cînd arătau ora şase p.m. şi bărbaţii. Primul nu se întîmpla decît o dată în zi, celălalt tot timpul.

Curînd între cele două fete s-a creat un fel de camaraderie, fără a fi exact prietene. Florentyna a învăţat o mulţime de la colega ei, cum să chiulească fără a fi observată de şeful de etaj şi cum să se lase agăţată de un bărbat.

După primele şase luni de lucru împreună, profiturile de la cosmetice au crescut în ciuda faptului că Maisie îşi petrecea mai tot timpul mai degrabă încercînd produsele decît vînzîndu-le. Numai ca să-şi facă unghiile îi trebuiau două ceasuri. În contrast cu ea, Florentyna avea un talent ce nu se capătă la cursurile serale. Acesta combinat cu posibilitatea de a învăţa rapid a făcut-o ca numai după cîteva săptămîni să dea impresia şefilor ei că ar fi lucrat în branşă de ani.

Tura cu Maisie era ideală pentru Florentyna, iar cînd au mutat-o la raionul de îmbrăcăminte, a mers şi Maisie cu ea. Maisie îşi petrecea timpul probînd rochii toată ziua, în vreme ce Florentyna le vindea. Maisie atrăgea bărbaţii — secondaţi de soţii sau iubite — indiferent de mărfurile de la raionul ei, pur şi simplu, fixîndu-i cu privirea. Imediat ce căzeau în mreje, îşi făcea apariţia Florentyna şi le vindea ceva. La raionul de îmbrăcăminte de damă cu greu această combinaţie putea da roade, dar Florentyna reuşea să convingă victimele lui Maisie să cumpere cîte ceva, foarte puţini scăpînd cu portmoneele neatinse.

Profiturile în următoarele şase luni au urcat din nou, iar şeful de etaj a hotărît că, în mod cert, cele două fete făceau o echipă bună împreună. Florentyna nu l-a contrazis cu nimic. În vreme ce alte vînzătoare se plîngeau de cît de puţin lucrau colegele lor, Florentyna întotdeauna o lăuda pe Maisie că este

un partener ideal, care o învățase atît de multe despre munca dintr-un magazin universal. Ea n-a menționat și sfatul practic pe care tot Maisie i-l dăduse despre cum să-i trateze pe bărbații îndrăgostiți-lulea.

Cea mai mare favoare ce i se poate face unei vînzătoare de la Bloomingdale este să fie repartizată la una din tejghelele care dă cu fața spre intrarea dinspre Lexington Avenue, fiind astfel prima persoană ce este văzută de clienți cînd intră pe ușa principală. Ca să lucrezi aici constituia un fel de mică avansare și rareori se întîmpla ca o fată să ajungă să vîndă aici înainte de a fi lucrat cel puțin cinci ani în magazin. Maisie era la Bloomingdale de la șaptesprezece ani, depășise cu puțin cinci ani deci, în vreme ce Florentyna era doar de douăsprezece luni. Dar, pentru că rezultatele lor fuseseră atît de impresionante, directorul a hotărît să facă o încercare cu cele două fete și le-a mutat la parter, la raionul de papetărie. Cum Maisie nu prea se omora cu cititul, iar cu scrisul și mai puțin, raionul de papetărie, pentru ea personal, nu-i putea oferi nici un avantaj. Florentyna după un an de cînd lucrau împreună, nu era sigură dacă Maisie știa să scrie sau să citească. În orice caz, noua poziție a încîntat-o pe Maisie foarte mult pentru că îi plăcea să fie în centrul atenției. Așa că cele două fete au continuat să formeze o echipă perfectă.

Abel s-a furișat într-o zi la Bloomingdale ca s-o vadă pe Florentyna la lucru și i-a mărturisit lui George că îi făcuse o impresie extraordinară. L-a asigurat pe vicepreședintele său că abia aștepta să treacă cei doi ani de practică spre a o angaja. Amîndoi au fost de acord că, atunci cînd Florentyna va pleca de la Bloomingdale, va deveni vicepreședinte al grupului, ocupîndu-se de magazinele din hoteluri.

*

* *

Florentyna și-a petrecut ultimele șase luni la Bloomingdale la parter ca supraveghetoare de raion. Noua ei slujbă includea verificarea mărfii, a caselor și avea în subordine optsprezece vînzătoare. Conducerea de la Bloomingdale deja hotărîse că Jessie Kovats era un candidat ideal spre a fi un viitor acționar.

Florentyna nu le-a spus nimic subalternelor sale că în scurt timp va merge să lucreze cu tatăl ei ca vicepreședinte al grupului Baron. Cum cele șase luni se apropiau de sfîrșit, ea a început să se întrebe ce se va întîmpla cu biata Maisie

după plecarea ei, pentru că Maisie era convinsă că Jessie va lucra la Bloomingdale toată viața, așa cum făcea fiecare vînzătoare. Florentyna s-a gîndit că ar putea să-i ofere o slujbă într-unul din magazinele din Baronul din New York. Atîta vreme cît Maisie se afla în spatele unei tejghele la care bărbații să-și cheltuiască banii, Maisie era o achiziție prețioasă.

Într-o după-amiază cînd Maisie era în așteptarea unui client — acum lucra la raionul de mănuși, eșarfe și pălării — a tras-o pe Florentyna deoparte și i-a arătat un tînăr care zăbovea în fața galantarului de mănuși.

— Ce zici de el ? a întrebat-o chicotind.

Florentyna și-a îndreptat privirile cu obișnuita ei indiferență spre tînărul pe care pusese ochii Maisie, dar de data asta a trebuit să recunoască în sinea ei că era destul de drăguț și, pentru prima oară, aproape că a invidiat-o.

— Ei nu doresc decît un singur lucru, Maisie.

— Știu, a răspuns Maisie, și el îl poate avea.

— Sînt sigură că va fi încîntat să audă asta, a spus Florentyna rîzînd și s-a întors să servească o clientă ce începuse să se enerveze văzînd că Maisie nu îi dă nici o atenție. Maisie a profitat de gestul Florentynei și a zburat să-l servească pe tînărul în căutare de mănuși. Florentyna îi urmărea pe cei doi cu coada ochiului. A fost amuzată cînd a văzut că tînărul se tot uita nervos spre ea, spre a se asigura că Maisie nu este urmărită de supraveghetoarea ei. Maisie a continuat să chicotească, iar tînărul a plecat cu o pereche de mănuși de piele bleumarin.

— Ei bine, a corespuns așteptărilor tale ? a întrebat-o Florentyna conștientă că era puțin geloasă pe noua cucerire a lui Maisie.

— N-a marșat, a răspuns Maisie. Dar sînt sigură că va reveni, a adăugat ea zîmbind.

Previziunea lui Maisie s-a dovedit corectă, pentru că în ziua următoare iată că el a apărut iar la raionul de mănuși, părînd și mai fistîcit.

— Cred că ar fi mai bine să te duci la el, a spus Florentyna.

Maisie s-a grăbit să-i dea ascultare. Florentyna aproape a izbucnit în rîs cînd, după cîteva minute, tînărul a plecat cu o altă pereche de mănuși bleumarin.

— Două perechi, a declarat Florentyna. Cred că pot spune, spre binele magazinului, că el te merită.

— Dar tot nu m-a invitat să ieşim impreună, a spus Maisie.

— Cum ? a întrebat Florentyna, nevenindu-i să creadă. Pesemne că are drept fetiş o mănuşă.

— Păcat, a spus Maisie, pentru că am impresia că este un tip de treabă.

— Da, nu este rău, a spus Florentyna.

Ziua următoare, cînd tînărul a venit iar, Maisie a zburat spre el lăsînd o doamnă în vîrstă în mijlocul frazei. Florentyna a trecut imediat în locul ei din nou urmărind-o pe Maisie cu coada ochiului. De data asta, cei doi păreau adînciţi în conversaţie şi, în cele din urmă, tînărul a plecat cu încă o pereche de mănuşi bleumarin.

— Trebuie să fie ceva foarte serios, a comentat Florentyna.

— Da, cred că da, a răspuns Maisie, dar tot nu mi-a propus nici o întîlnire.

Florentyna era uluită.

— Ascultă, a spus Maisie disperată, dacă vine mîine, vrei să-l serveşti tu ? Cred că nu îndrăzneşte să mi-o spună direct . Poate că îi este mai uşor să aranjeze o întîlnire prin intermediul tău.

Florentyna a rîs :

— O Viola pentru al tău Orsino.

— Poftim ? a spus Maisie.

— N-are importanţă, a zis Florentyna. Mă întreb dacă eu am să fiu în stare să-i vînd o pereche de mănuşi.

Dacă tipul are o trăsătură absolut certă este consecvenţa, şi-a zis în gînd Florentyna cînd în ziua următoare, exact la aceeaşi oră, l-a văzut croindu-şi drum spre raionul de mănuşi. Maisie i-a făcut semn Florentynei, dîndu-i un cot în coaste şi Florentyna a hotărît că venise timpul să se distreze.

— Bună ziua, domnule.

— O, bună ziua, a spus tînărul părînd surprins — sau era dezamăgit ?

— Cu ce vă pot fi de folos ? s-a oferit Florentyna.

— Nu — adică vreau să spun da, aş dori o pereche de mănuşi, a spus el neconvingător.

— Da, domnule. Ce-aţi zice de o pereche bleumarin ? Din piele ? Sînt sigură că avem măsura dumneavoastră dacă nu cumva s-au vîndut.

Tînărul s-a uitat la ea suspicios cînd a luat mănuşile. Le-a probat. Erau puţin cam mari. Florentyna i-a oferit o altă pereche, dar acestea erau prea strîmte. El a privit spre Maisie pentru inspiraţie, dar ea era asaltată de o mulţime de cumpărători, bărbaţi, totuşi Maisie şi-a găsit timp să arunce o privire spre tînăr şi i-a zîmbit. A zîmbit şi el la rîndul lui nervos. Florentyna i-a oferit o altă pereche de mănuşi care se potrivea perfect.

— Cred că acestea sînt exact măsura dumneavoastră, i-a spus Florentyna.

— Nu, nu chiar, a răspuns clientul încurcat.

Florentyna a hotărît că venise timpul să-i dea drumul bietului om din undiţă şi a spus coborîndu-şi vocea :

— Mă duc s-o salvez pe Maisie. De ce n-o invitaţi în oraş ? Sînt sigură că ar spune da.

— O, nu, a răspuns tînărul. Nu m-aţi înţeles. Nu pe ea vreau s-o invit, ci pe tine.

Florentyna a rămas fără grai. Tînărul părea a-şi aduna curajul.

— Vrei să iei masa cu mine deseară ?

Ea s-a auzit spunînd :

— Da.

— Să vin să te iau de acasă ?

— Nu, a răspuns Florentyna puţin cam prea hotărîtă. Ultimul lucru pe care-l dorea era să se întîlnească în apartamentul ei, unde ar fi fost evident pentru oricine că ea nu era vînzătoare. Să ne întîlnim la restaurant, a adăugat ea repede.

— Unde ai vrea să mergem... ?

Florentyna a încercat să se gîndească repede la un loc ce n-ar fi prea pretenţios.

— La Alen, pe Seventy-third, colţ cu Third ? a propus el.

— Da, e bine, a spus Florentyna gîndindu-se că Maisie s-ar fi descurcat în împrejurările de faţă mult mai bine.

— Pe la ora opt îţi convine ?

— Pe la opt, a răspuns Florentyna.

Tînărul a plecat cu un zîmbet care îi lumina tot chipul. Florentyna l-a urmărit pînă a dispărut în stradă şi dintr-o dată şi-a dat seama că plecase fără mănuşi.

* * *

Florentynei i-a trebuit multă vreme pînă a ales ce rochie să poarte în seara aceea. Nu voia ca toaleta ei să se vadă de la o poștă că era de la Bergdorf Goodman. Ea își cumpărase cîteva haine special pentru Bloomingdale, dar acelea erau numai pentru zi și nu avea nimic similar pentru seară. Dacă partenerul ei — Dumnezeule, ea nici măcar nu-i știa numele — o credea vînzătoare, ea nu trebuia să-l dezamăgească. În sinea ei n-a putut să nu recunoască faptul că aștepta seara cu o nerăbdare mai mare decît s-ar fi cuvenit.

A plecat din apartamentul de pe East Fifty-seven Street puțin înainte de opt și a trebuit să aștepte cîteva minute pînă a găsit un taxi liber.

— La Alan, vă rog, a spus ea șoferului.

— Pe Third Avenue.

— Da.

— Sigur, domnișoară.

Florentyna a sosit la restaurant întîrziind cîteva minute. Și-a plimbat ochii în căutarea tînărului. Era la bar și i-a făcut semn cu mîna. Se schimbase, purta o pereche de pantaloni sport gri și o jachetă albastră. Foarte Ivy League [1] și-a zis în sinea ei Florentyna.

— Îmi pare rău că am întîrziat, a început ea.

— Nu face nimic. Important este că ai venit.

— Credeai că n-am să vin ?

— Nu eram sigur. A zîmbit. Iartă-mă, dar nu știu cum te cheamă.

— Jessie Kovats, a spus Florentyna hotărîtă să nu-și divulge numele adevărat. Dar pe tine ?

— Richard Kane, a spus tînărul întinzîndu-i mîna.

Ea i-a luat-o și a ținut-o în mîna ei mai mult decît se așteptase s-o facă.

— Și cu ce te ocupi în afară de a cumpăra mănuși de la Bloomingdale ?

— Sînt la cursurile postuniversitare de comerț de la Harvard.

— Mă surprinde că ei nu te-au învățat că mai toți oamenii n-au decît două mîini.

---

[1] Opt universități americane cu un statut similar Oxford-ului și Cambridge-ului din Marea Britanie.

El a rîs şi a zîmbit într-un mod atît de relaxat şi prietenesc că ea a simţit nevoia să-i spună că ei s-ar fi putut întîlni la Cambridge pe cînd ea era studentă la Radcliffe.

— Mergem să mîncăm? a întrebat-o el luînd-o de braţ şi conducînd-o spre o masă.

— Cotlet de Salisbury? a întrebat ea.

— Un hamburger, cu alte cuvinte, a spus Richard.

Amîndoi au rîs aşa cum rid doi oameni care nu se cunosc, dar ar vrea să se cunoască. Florentyna a observat că el a fost surprins cînd ea i-a recunoscut citatul.

Rar a mai întîlnit Florentyna pe cineva a cărui companie să-i facă atîta plăcere. Richard a vorbit despre New York, despre teatru şi muzică — prima lui iubire, după cum se vedea foarte clar — şi a povestit cu un asemenea şarm încît a cucerit-o. Chiar dacă ştia că este doar o vînzătoare, a tratat-o de parcă ar fi descins din cele mai vechi familii, de viţă nobilă din Boston şi New York. Florentyna spera ca el să nu fie prea surprins că şi pe ea o pasionau aceleaşi lucruri, pentru că, atunci cînd el a făcut unele tatonări, ea n-a spus nimic mai mult decît că este poloneză şi că locuieşte în New York cu părinţii. Pe măsură ce seara înainta, Florentyna simţea că minciunile ei devin intolerabile. Totuşi, îşi zicea în sinea ei, pesemne că n-o să ne mai vedem niciodată şi atunci nu mai avea importanţă.

Cînd au ajuns în cele din urmă la final şi n-au mai putut să bea nici o cafea, au plecat de la restaurant şi Richard a căutat un taxi, dar toate erau ocupate.

— Unde locuieşti? a întrebat-o.

— Pe Fifty-seventh Street, a spus ea, fără să se gîndească.

— Atunci să mergem pe jos, i-a propus el luînd-o de mînă.

Ea a fost de acord şi au plecat oprindu-se pe la vitrine, vorbind şi rîzînd. Nici unul nu mai vedea taxiurile goale care treceau acum pe lîngă ei. Le-a trebuit aproape o oră ca să parcurgă distanţa de-a lungul a şaisprezece blocuri şi Florentyna a fost aproape gata să-i spună adevărul. Cînd au ajuns pe Fifty-seventh Street, ea s-a oprit în faţa unei case vechi, cu apartamente mici, cam la o sută de iarzi de propria ei locuinţă.

— Aici stau părinţii mei, a spus ea.

El a părut să ezite, apoi şi-a desprins mîna dintr-a ei.

— Sper c-o să ne mai vedem, a spus Richard.

— Mi-ar face plăcere, a răspuns Florentyna politicos, pe un ton neutru.

— Mîine ? a întrebat Richard cu sfială.

— Mîine ?

— Da, de ce n-am merge la The Blue Angel ca să-l ascultăm pe Bobby Short ? I-a prins mîna din nou. Este un pic mai romantic decît Allen.

Florentyna a fost luată oarecum prin surprindere. Planurile ei pentru Richard se rezumaseră la această seară, fără nici un alt mîine.

— Mi-ar plăcea, a spus ea încet.

— Eu iau cina cu tatăl meu, așa că aș putea să trec să te iau pe la ora zece.

— Nu, nu, a spus Florentyna. Ne întîlnim acolo. Nu sînt decît două blocuri de la mine.

— Atunci ne vedem la zece. S-a aplecat și a sărutat-o pe obraz. Noapte bună, Jessie, a spus el și a dispărut în noapte.

Florentyna a mers agale spre locuința ei dorind să nu fi spus atîtea minciuni despre ea. Totuși, s-ar putea ca peste cîteva zile totul să se termine, dar a simțit că, în adîncul sufletului, n-ar fi vrut-o.

* * *

Maisie, care încă n-o iertase, și-a petrecut o bună parte din ziua următoare întrebînd-o cîte și mai cîte despre Richard. Florentyna încerca mereu, dar fără succes, să schimbe subiectul.

Florentyna a părăsit magazinul imediat după închidere, fiind pentru prima oară în aproape doi ani de zile cînd pleca înaintea lui Maisie. A făcut o baie prelungită, și-a pus cea mai frumoasă rochie cu care credea că poate ieși și s-a dus pe jos la The Blue Angel. Cînd a ajuns, Richard era deja acolo, așteptînd-o la vestiar. Ținîndu-se de mînă, au revenit în hol unde cuvintele lui Bobby Short pluteau în aer :

Ai să-mi spui adevărul, ori și asta este o nouă minciună ?

Cînd Florentyna a intrat în restaurant, Short și-a ridicat mîna în semn de recunoaștere. Florentyna s-a făcut că nu observă. De două sau trei ori domnul Short fusese invitat să cînte la Baronul din New York, dar Florentyna n-a crezut că el o să-și mai amintească de ea. Richard a fost surprins, dar apoi a presupus că el salutase pe altcineva. Cînd au luat

loc la masă, Florentyna s-a așezat cu spatele spre pian ca să fie sigură că n-o să se mai repete scena.

Richard a comandat o sticlă de vin și, continuînd s-o țină pe Florentyna de mînă, a întrebat-o cum și-a petrecut ziua. Ea nu asta voia să-i spună, voia să-i spună adevărul.

— Richard, este ceva care trebuie să-ți...

— Bună, Richard.

Un bărbat înalt ,chipeș a apărut lîngă Richard.

— Bună, Steve. Ți-o prezint pe Jessie Kovats — Steve Mellon. Eu și Steve am fost împreună la Harvard.

Florentyna i-a ascultat discutînd despre echipa New York yankees, despre hadicapul lui Eisenhower și anume, golful, și din ce cauză Yale mergea din ce în ce mai prost. În cele din urmă, Steven a plecat spunînd cu amabilitate :

— Mi-a făcut plăcere să te cunosc, Jessie.

Clipa mărturisirilor trecuse.

Richard a început să-i vorbească despre planurile sale după terminarea cursurilor postuniversitare, despre speranțele de a merge în New York ca să lucreze la banca tatălui său, banca Lester. Ea mai auzise numele înainte, dar nu-și amintea în ce context. Nici ea nu și-a dat seama de ce, dar a îngrijorat-o. Au petrecut o lungă seară împreună rîzînd, mîncînd, vorbind sau stînd pur și simplu, ascultîndu-l pe Bobby Short și ținîndu-se de mînă. Cînd s-au dus pe jos acasă, Richard s-a oprit la intersecția cu Fifty-seventh și a sărutat-o pentru prima oară. Ea nu-și putea aminti nici o altă ocazie cînd să-i fi făcut atîta plăcere o sărutare. Cînd au ajuns pe Fifty-seventh Street ea și-a luat rămas bun de la el și de la minciunile ei cusute cu ață albă, fiind conștientă că de data asta el nu pomenise nimic de ziua de mîine. Simțea o ușoară melancolie pentru întreaga poveste ce părea a se fi sfîrșit.

A rămas surprinsă de bucuria care a cuprins-o cînd Richard a sunat-o luni la Bloomingdale ca s-o roage să iasă împreună vineri seara.

* * *

Weekend-ul l-au petrecut mai mult împreună : au fost la concert, la film — nu le-a scăpat nici măcar New York Knicks. Cînd weekend-ul s-a terminat, Florentyna a descoperit că spusese atîta minciuni nevinovate despre ea încît fusese inconsecventă cu sine și-l derutase pe Richard nu nu-

mai o dată. Părea a deveni din ce în ce mai dificil ca să-i spună o altă poveste complet diferită, în ciuda faptului că era cea adevărată. Cînd Richard s-a întors la Harvard duminică seara, Florentyna s-a convins pe sine că înșelăciunea va părea neimportantă în momentul în care relația lor s-a sfîrșit. Dar Richard a sunat zilnic în cursul săptămînii următoare și cîteva weekend-uri le-au petrecut împreună. Ea a început să-și dea seama că n-o să se termine chiar atît de ușor. Se îndrăgostise de el. În clipa în care a recunoscut în sinea ei acest lucru, a înțeles că în weekend-ul următor trebuie să-i spună adevărul.

33

Richard parcurgea materialul pe care-l avea de studiat în această dimineață, dar gîndurile îi erau departe. Era atît de îndrăgostit de acea fată încît nu se putea concentra deloc asupra „Crahului din 1929". Nu știa cum îi va spune tatălui său că avea de gînd să se însoare cu o poloneză care lucra la raionul de eșarfe, mănuși și pălării de la Bloomingdale. Richard nu-și putea explica de ce era atît de lipsită de orice ambiție, pentru că se vedea limpede că este foarte deșteaptă. Era sigur că, dacă ea ar fi avut condițiile lui de viață, n-ar fi sfîrșit la Bloomingdale. Richard a hotărît că părinții lui trebuiau să se obișnuiască cu alegerea făcută de el, pentru că în acest weekend avea de gînd s-o ceară de nevastă.

Ori de cîte ori venea la locuința părinților săi din New York vineri seara, Richard întotdeauna găsea un pretext ca să dea o fugă pînă la Bloomingdale spre a cumpăra diverse obiecte, de altfel, nefolositoare, pur și simplu, pentru a-i da de veste lui Jessie că el este în oraș; deja făcuse cadou cîte o pereche de mănuși la toți prietenii pe care-i avea. În vinerea aceea i-a spus mamei sale că vrea să cumpere lame de ras.

— Dragul meu, nu este cazul să te duci, le poți folosi pe ale tatălui tău, i-a spus ea.

— Nu, nu, i-a răspuns. Merg ca să-mi cumpăr cîteva pentru mine. În orice caz, nu folosim același tip, a adăugat el anemic. Imediat sînt înapoi.

A făcut drumul de-a lungul celor opt blocuri pînă la Bloomingdale mai mult alergînd și a reușit să ajungă exact

cînd se pregăteau de închidere. Deşi avea întîlnire cu Jessie la şapte şi jumătate, n-a rezistat ca să n-o vadă pînă atunci. Cîndva Steve îi spusese că iubirea este pentru puştime. În dimineaţa aceea scrisese pe oglinda aburită din baie: „Sînt un puşti îndrăgostit". Dar cînd a ajuns la raionul lui Jessie, n-a văzut-o nicăieri. Maisie stătea într-un colţ şi-şi făcea unghiile. A întrebat-o dacă Jessie mai era prin magazin, Maisie l-a privit de parcă ar fi întrerupt-o din cea mai importantă sarcină a zilei.

— Nu, deja a plecat acasă, Richard. Doar de cîteva minute. Nu cred că a ajuns departe. Ştiam că vă întîlniţi mai tîrziu.

Richard a alergat în Lexington Avenue fără să-i răspundă. O căuta pe Jessie printre cei care se grăbeau spre casă, apoi a văzut-o pe cealaltă parte a străzii îndreptîndu-se spre Fifth Avenue. De vreme ce era vădit că nu se ducea acasă, cu un sentiment de vinovăţie, s-a hotărît s-o urmărească. Cînd a ajuns la Scribner pe Forty-eight Street el s-a oprit şi a privit-o cum intră în librărie. Dacă ea voia să citească ceva, cu siguranţă putea găsi la Bloomingdale. Richard era nedumerit. A privit atent prin fereastră şi a văzut că Jessie vorbea cu un vînzător care a părăsit-o pentru cîteva minute, apoi s-a reîntors cu nişte cărţi. A putut citi chiar titlurile *Societate îmbelşugată* de John Kenneth Galbraith şi *Azi, în Rusia* de John Gunther. Jessie a semnat pentru ele — ceea ce l-a surprins pe Richard — şi a plecat, iar el s-a ascuns după colţ.

— Cine *este* ea de fapt? s-a întrebat Richard cu voce tare cînd Jessie a intrat la Bendel. Portarul a salutat-o plin de respect, lăsînd clar impresia că o cunoaşte foarte bine. Din nou Richard s-a zgîit prin fereastră şi a văzut că vînzătoarele se învîrteau în jurul ei cu un respect mult mai mare decît cel acordat clientului obişnuit. O doamnă în vîrstă a apărut cu un pachet pe care Florentyna era vădit că îl aştepta. L-a deschis ieşind la iveală o rochie de seară. Florentyna a zîmbit şi a încuviinţat printr-o înclinare a capului cînd vînzătoarea i-a pus rochia într-o cutie maro cu alb. Florentyna a rostit afectat un „mulţumesc" şi s-a îndreptat spre uşă fără ca măcar să semneze pentru cumpărătură. Richard a rămas uluit de întreaga scenă şi abia a reuşit ca Florentyna să nu intre direct în el cînd a ieşit în fugă din magazin şi a sărit într-un taxi. A luat şi el alt taxi şi i-a spus şoferului s-o urmă-

rească. După ce au depășit clădirea mică în fața căreia ei obișnuiau să se despartă, el a început să fie cuprins de silă. Nu era de mirare că ea nu-l invitase niciodată să intre înăuntru. Mașina pe care o urmărea s-a oprit la o sută de iarzi, în fața unui bloc nou, superb, cu un portar în uniformă care i-a deschis ușa. Cu un amestec de furie și uluire el a țișnit din taxi și a alergat spre ușa pe unde dispăruse ea.

— Amice, face nouăzeci și cinci de cenți, s-a auzit o voce în urma lui.

— O, iertați-mă, a spus Richard și i-a dat o bancnotă de cinci dolari fără să-i mai ceară restul.

— Mulțumesc, a spus șoferul. Cineva, în mod sigur, este fericit astăzi.

Richard a alergat și a reușit s-o prindă pe Florentyna la lift. Florentyna a văzut ușa deschizîndu-se larg și a rămas holbîndu-se la el fără grai.

— Cine ești ? a întrebat-o Richard.

— Richard, s-a bîlbîit ea. Aveam de gînd să-ți spun în seara asta absolut totul. Pînă acum niciodată n-am găsit momentul potrivit.

— Pe dracu' aveai de gînd să-mi spui, a zis el urmînd-o în apartament. De aproape trei luni mă îmbrobodești cu o grămadă de minciuni. Acum a venit timpul să cunosc adevărul.

Pînă atunci Florentyna nu-l văzuse niciodată pe Richard furios și bănuia că trebuie să se întîmple foarte rar. Și-a croit brusc drum pe lîngă ea și a inspectat apartamentul: Din hol se intra într-un living spațios, cu un frumos covor oriental. Pe o masă se afla un superb ceas de pe vremea bunicilor, alături de o vază cu flori proaspete. Camera era frumoasă, chiar depășind propria locuință a lui Richard.

— Extravagant loc pentru o vînzătoare, a spus Richard. Mă întreb care din iubiți plătește pentru toate astea.

Florentyna l-a plesnit atît de tare peste față că o durea palma.

— Cum îndrăznești ? a spus ea. Ieși afară din casa mea !

Cînd și-a auzit propriile vorbe, a început să plîngă. Nu voia ca el să plece. Niciodată. Richard a luat-o în brațe.

— O, Doamne, iartă-mă, a zis el. A fost un lucru îngrozitor ce-am spus. Te rog, iartă-mă. Mi-am ieșit din fire pentru că te iubesc atît de mult și credeam că te cunosc așa de bine ; și acum aflu că nu știu nimic despre tine.

— Richard, și eu te iubesc, iartă-mă că te-am lovit. N-am vrut să te mint, dar nu există nimeni altcineva — ți-o jur. Vocea i s-a frînt.

— Am meritat-o, a spus el și a sărutat-o.

Strîns îmbrățișați s-au lăsat pe sofa și au rămas aproape nemișcați cîteva clipe. El i-a mîngîiat părul cu tandrețe pînă ce lacrimile ei s-au oprit. Ajută-mă să-mi scot hainele, voia ea să spună, dar a rămas tăcută, strecurîndu-și degetele printre primii doi nasturi de sus ai cămășii. Richard părea nehotărît să facă următoarea mișcare.

— Vrei să te culci cu mine? l-a întrebat ea încet.

— Nu, i-a răspuns el. Vreau să stau treaz cu tine toată noaptea.

Fără să vorbească, s-au dezbrăcat și au făcut dragoste, cu sfială și tandrețe, încercînd cu disperare să se cunoască și plăcerea să fie reciproc împărtășită. În cele din urmă, cu capul sprijinit de umărul lui, au stat de vorbă.

— Te iubesc, a spus Richard. Te iubesc din prima clipă cînd ne-am întîlnit. Vrei să te căsătorești cu mine? Pentru că nu mă interesează cine ești, Jessie, sau ce faci, dar știu că trebuie să-mi petrec restul vieții alături de tine.

— Și eu vreau să mă mărit cu tine, Richard, dar mai întîi trebuie să-ți spun adevărul.

Florentyna a pus jacheta lui Richard peste trupurile lor goale și i-a povestit totul despre ea, terminînd prin a-i explica cum de ajunsese să lucreze la Bloomingdale. Cînd și-a isprăvit povestea, Richard n-a scos o vorbă.

— Deja ai încetat să mă mai iubești? l-a întrebat ea. Acum cînd știi cine sînt cu adevărat?

— Draga mea, a spus Richard foarte încet, tatăl meu îl urăște pe tatăl tău.

— Ce vrei să spui?

— Exact asta, singura dată cînd am auzit numele tatălui tău menționat în prezența lui, el și-a ieșit complet din minți, spunînd că unicul țel în viață al tatălui tău pare a fi dorința de a distruge familia Kane.

— De ce? De ce? a întrebat Florentyna șocată. Nu l-am auzit niciodată vorbind despre tatăl tău. Cum de se cunosc măcar?

A fost rîndul lui Richard să-i spună Florentynei tot ceea ce-i povestise mama lui despre cearta cu tatăl ei.

— O, Dumnezeule, a spus ea. Aceasta trebuie să fi fost „neloialitatea" la care s-a referit tatăl meu cînd, după douăzeci şi cinci de ani a schimbat banca la care-şi ţinea capitalul. Ce vom face ?

— Le spunem adevărul, a zis Richard, că ne-am întîlnit din întîmplare, că ne-am îndrăgostit, că avem de gînd să ne căsătorim şi că ei nu pot face nimic ca să ne oprească.

— Să aşteptăm cîteva săptămîni, a propus Florentyna.

— De ce ? a întrebat Richard. Crezi că tatăl tău te va putea convinge ca să nu te mai măriţi cu mine ?

— Nu, Richard a spus ea mîngîindu-l uşor în timp ce îşi punea iar capul pe umărul lui. Niciodată, dragul meu, dar mai bine să vedem dacă putem să le strecurăm vestea cu prudenţă, înainte de a le-o prezenta la amîndoi ca un *fait accompli*[1]. În orice caz, poate că sentimentele lor nu mai sînt atît de puternice pe cît îţi imaginezi tu. La urma urmelor, ai spus că afacerea cu compania de aviaţie s-a petrecut în urmă cu aproape cinci ani de zile.

— Ura lor este la fel de puternică, ţi-o spun eu. Tatăl meu şi-ar ieşi din minţi dacă ne-ar vedea împreună, ce să mai vorbim cînd o să afle că vrem să ne căsătorim.

— Acesta este un motiv în plus să mai aşteptăm puţin pînă le dăm vestea. Vom avea timp să ne gîndim cum este mai bine să facem.

El a sărutat-o din nou.

— Te iubesc, Jessie.

— Florentyna.

— Va trebui să mă obişnuiesc cu noul nume, a spus el. Te iubesc, Florentyna.

* * *

În timpul următoarelor săptămîni, Florentyna şi Richard au aflat cît au putut de multe despre duşmănia dintre părinţii lor, Florentyna punînd întrebări alese cu grijă mamei sale şi lui George Novak, iar Richard cercetînd dosarele foarte ordonate ale tatălui său. Dimensiunile şi profunzimea urii lor reciproce i-a uluit. Cu fiecare nouă descoperire devenea tot mai limpede că nu le va fi deloc uşor să le dea de veste despre

[1] Fapt împlinit (fr.)

iubirea lor. În timpul următoarelor patru săptămîni au petrecut orice clipă liberă împreună. Richard era întotdeauna atent și amabil și făcea tot ce era posibil ca să-i abată mintea de la problema care știau că, pînă la urmă, va trebui să se confrunte cu ea. Mergeau la teatru, la patinaj și duminicile făceau plimbări lungi prin Central Park, totdeauna sfîrșind în pat cu mult înainte de lăsarea întunericului. Florentyna chiar l-a însoțit pe Richard la un meci al echipei New York yankees pe care ea „nu-i înțelegea" și la Filarmonica din New York pe care „o adora". A refuzat să creadă că Richard știe să cînte la violoncel pînă cînd el n-a dat un recital numai pentru ea. L-a aplaudat cu entuziasm cînd a terminat de cîntat sonata lui favorită de Brahms, fără a observa că el rămăsese cu privirea pironită în ochii ei cenușii.

— Trebuie să le spunem, a zis el punînd arcușul pe suportul de note și a luat-o în brațe.

— Știu că trebuie. Nu vreau să-l rănesc pe tatăl meu.

A fost rîndul lui să spună :

— Știu.

Ea i-a evitat privirea.

— Vinerea viitoare tata se va întoarce de la Washington.

— Atunci rămîne pe vineri, a spus Richard strîngînd-o atît de tare la piept că ea abia mai respira.

Luni dimineața Richard s-a întors la Harvard și în fiecare seară au vorbit la telefon, rămînînd hotărîți că nimic nu-i va opri din drum.

Vineri, Richard a sosit la New York mai devreme ca de obicei și a petrecut o oră cu Florentyna care își luase liber o jumătate de zi. Cînd au ajuns la intersecția lui Fifty-seventh cu parcul s-au oprit la lumina roșie a semaforului, iar Richard s-a întors spre Florentyna și a mai întrebat-o încă o dată dacă vrea să se căsătorească cu el. A scos apoi din buzunar o mică cutie roșie, din piele, a deschis-o și i-a pus pe degetul al treilea de la mîna stîngă un safir montat în diamante, atît de frumos că Florentynei i s-au umplut ochii de lacrimi ; se potrivea perfect. Trecătorii se uitau la ei intrigați, văzîndu-i cum stăteau la colțul străzii, agățîndu-se unul de celălalt și ignorînd culoarea verde a semaforului. Cînd, în cele din urmă, i-au dat atenție, s-au sărutat și au plecat în direcții opuse, urmînd să se confrunte cu părinții lor. Au stabilit să se întîlnească în apartamentul Florentynei imediat ce dificila confruntare se va fi sfîrșit. Ea a încercat să zîmbească printre lacrimi.

Florentyna a pornit spre hotelul Baron, aruncînd din cînd în cînd cîte o privire spre inel. Îl simțea ciudat pe deget și avea impresia că ochii tuturor trecătorilor erau atrași de safirul superb, iar ei i se părea că se potrivea de minune cu inelul antic, vechiul ei favorit. Fusese uluită cînd Richard i-l pusese pe deget. Rivalitatea dintre părinții lor o făcuse să uite de inel și tot ceea ce însoțea o logodnă fericită. A atins safirul încercuit de diamante și a simțit că-i dă curaj, deși era conștientă că mergea din ce în ce mai încet pe măsură ce se apropia de hotel.

Cînd a ajuns la recepție, funcționarul i-a spus că tatăl ei era în apartamentul lui cu George Novak. Liftul a ajuns la etajul patruzeci și doi mult prea repede pentru Florentyna și ea a șovăit înainte de a ieși din el, părăsind siguranța ce i-o oferea. A pășit pe covorul verde și a auzit ușa liftului închizîndu-se în urma ei. A zăbovit o clipă pe coridor înainte de a ciocăni încet în ușa tatălui ei. Abel a deschis imediat.

— Florentyna, ce surpriză plăcută ! Intră, draga mea. Nu mă așteptam să te văd azi.

George Novak stătea lîngă fereastră, cu privirile coborîte spre Park Avenue. S-a întors să-și întîmpine fina. Ochii Florentynei îl implorau să plece. Dacă rămînea, ea știa că-i va pieri curajul. Du-te, du-te, du-te, spunea în sinea ei. George a simțit imediat neliniștea ei.

— Trebuie să mă întorc la treabă, Abel. Are rezervare pentru seara asta un afurisit de maharajah.

— Spune-i să-și parcheze elefanții la Plaza, a glumit Abel. Acum că a venit și Florentyna, rămîi și să mai bem un pahar.

George a privit spre Florentyna.

— Nu, Abel, trebuie să plec. Omul a închiriat tot etajul treizeci și trei. Se așteaptă ca măcar vicepreședintele să-l întîmpine. Noapte bună, Florentyna, a spus el sărutînd-o pe obraz și a strîns-o ușor de brat de parcă ar fi știut că avea nevoie de ajutor. George a plecat lăsîndu-i singuri și, brusc, Florentyna a dorit ca el să mai fi rămas.

— Cum merge la Bloomingdale ? a întrebat Abel ciufulind părul fiicei sale cu afecțiune. Le-ai spus că o să-și piardă cel mai bun șef de raion pe care l-au avut vreodată ? Cu siguranță că au să fie surprinși cînd vor auzi că slujba următoare pe care o va avea Jessie Kovats este să deschidă Baronul din Cannes.

A ris zgomotos.

— Am de gînd să mă căsătoresc, a spus Florentyna întinzînd timid mîna.

N-a mai putut să adauge nimic, așa că, pur și simplu, a așteptat reacția lui.

— Asta este un pic cam brusc, nu crezi ? a spus Abel surprins.

— Nu chiar, tată. Ne cunoaștem de cîtăva vreme.

— Eu îl știu ? L-am văzut vreodată ?

— Nu, tată, nu l-ai văzut.

— De unde este ? Ce sînt părinții lui ? Este polonez ? De ce ai făcut o taină din existența lui, Florentyna ?

— Nu este polonez, tată. Este fiul unui bancher.

Abel s-a făcut alb la față, și-a ridicat paharul și l-a dat peste cap dintr-o înghițitură. Florentyna a știut exact ce trebuie să fi fost în mintea lui din moment ce și-a mai turnat încă un pahar, așa că a spus adevărul dintr-o răsuflare.

— Numele lui este Richard Kane, tată.

Abel s-a răsucit pe călcîie și a privit-o direct în față.

— Este fiul lui William Kane ? a întrebat el.

— Da, a spus Florentyna.

— A putut să-ți treacă prin minte să te măriți cu fiul lui William Kane ? Știi ce mi-a făcut omul acela mie ? El este răspunzător de moartea celui mai bun prieten al meu. Da, el este omul care l-a împins pe Davis Leroy să se sinucidă și, nefiind mulțumit cu asta, a încercat să mă declare falit. Dacă nu m-ar fi salvat David Maxton la timp, Kane mi-ar fi luat hotelurile și le-ar fi vîndut fără a mai sta nici o clipă pe gînduri. Și unde m-aș fi aflat eu acum dacă William Kane ar fi izbutit să-și ducă planul pînă la capăt ? Tu ai fi fost norocoasă dacă ai fi ajuns vînzătoare la Bloomingdale. Te-ai gîndit la asta, Florentyna ?

— Da, tată, m-am gîndit un pic și la altceva în aceste ultime cîteva săptămîni. Eu și Richard sîntem îngroziți de cîtă ură este între tine și tatăl lui. În clipa de față Richard stă de vorbă cu el.

— Ei bine, îți pot spune exact cum o să reacționeze, a zis Abel. O să-și iasă din minți. Omul acela n-o să-l lase niciodată pe prețiosul lui fiu să se însoare cu tine, așa că, domnișoară, mai bine scoate-ți din cap o asemenea nebunie.

Vocea i se ridica în crescendo.

— Nu pot, a spus ea plat. Ne iubim şi amîndoi avem nevoie de binecuvîntarea şi nu de minia ta.

— Acum ascultă-mă cu atenţie, Florentyna, a spus Abel cu faţa roşie de furie. Îţi interzic să-l mai vezi vreodată pe acel Kane. Mă auzi ?

— Da, te aud. Dar am să-l văd. N-am să mă despart de Richard pentru că tu îl urăşti pe tatăl lui.

Ea s-a trezit agăţîndu-se de degetul cu inel şi tremurînd uşor.

— Asta n-o să se întîmple, a spus Abel. N-am să fiu niciodată de acord cu căsătoria. Propria mea fiică să mă părăsească pentru fiul acelui ticălos Kane! Îţi spun că n-ai să te măriţi cu el.

— Nu te părăsesc. Aş fi fugit cu el dacă aş fi vrut să te părăsesc, dar n-am putut s-o fac pe la spatele tău. Am peste douăzeci şi unu de ani şi am să mă mărit cu Richard. Am de gînd să-mi petrec restul vieţii alături de el. Te rog, ajută-mă, tată. Nu vrei să-l cunoşti şi atunci ai să poţi să înţelegi de ce simt ceea ce simt faţă de el ?

— El n-o să-mi treacă niciodată pragul casei. Nu vreau să cunosc nici un copil al lui William Kane. Niciodată, mă auzi ?

— Atunci trebuie să te părăsesc.

— Florentyna, dacă tu pleci şi te măriţi cu băiatul lui Kane, te las fără nici o leţcaie. Nici o leţcaie, mă auzi ? Vocea lui Abel s-a mai domolit. Fă apel la raţiune, fată dragă, şi scoate-ţi-l de la inimă. Eşti încă tînără şi sînt o grămadă de alţi bărbaţi care ar fi bucuroşi să se însoare cu tine.

— Eu nu vreau o grămadă de bărbaţi, a spus Florentyna. Am întîlnit bărbatul cu care vreau să mă mărit şi nu este vina lui că este fiul tatălui său. Nici unul dintre noi nu ne-am ales taţii.

— Dacă familia mea nu este suficient de bună pentru tine, atunci pleacă, a spus Abel. Şi jur că n-o să las să se rostească numele tău în faţa mea niciodată. S-a răsucit pe călcîie şi s-a îndreptat spre fereastră. Pentru ultima oară te previn, Florentyna, nu te mărita cu băiatul acela.

— Tată, noi o să ne căsătorim. Deşi amîndoi sîntem trecuţi de vîrsta cînd avem nevoie de consimţămîntul tău, noi, totuşi, îţi cerem acordul.

Abel şi-a desprins privirile de pe fereastră şi s-a îndreptat spre ea.

— Eşti gravidă? Asta e motivul? Eşti obligată să te măriţi?

— Nu, tată.

— Te-ai culcat cu el? a întrebat-o Abel.

Întrebarea a şocat-o pe Florentyna, dar n-a ezitat.

— Da, a răspuns ea. De mai multe ori.

Abel a ridicat braţul şi a plesnit-o peste faţă. Brăţara de argint i-a intrat în colţul buzei şi Florentyna a fost gata să cadă. Sîngele a început să i se prelingă pe barbă. Ea s-a întors şi a fugit din cameră plîngînd. La lift s-a rezemat de perete, oprindu-şi sîngele cu o batistă. Uşa liftului s-a deschis şi George a ieşit afară. Pentru o fracţiune de secundă Florentyna i-a văzut expresia uluită de pe chip cînd ea a păşit în lift şi a apăsat pe buton. În timp ce George se uita la ea năuc, neînţelegînd de ce plînge, uşile liftului s-au închis.

Odată ajunsă în stradă, a luat un taxi şi s-a dus direct la apartamentul ei. Richard era deja acolo aşteptînd-o sub porticul de la intrare cu capul plecat şi arătînd mizerabil.

Florentyna a sărit din taxi şi a alergat spre el. Odată ajunşi sus, ea a deschis uşa apartamentului şi a închis-o repede în urma lor, simţind o binecuvîntată siguranţă.

— Te iubesc, Richard.

— Şi eu te iubesc, a spus Richard îmbrăţişînd-o.

— Nu mai trebuie să te întreb cum a reacţionat tatăl tău.

— Niciodată nu l-am văzut aşa de furios, a spus Richard. L-a numit de tatăl tău mincinos şi escroc şi a spus că nu e nimic altceva decît un polonez imigrant şi un parvenit. M-a întrebat de ce nu mă însor cu cineva dintr-o familie la fel de onorabilă ca a mea.

— Şi tu ce i-ai răspuns?

— I-am spus că nici o prietenă din familiile de viţă nobilă din Boston şi New York nu sînt nici măcar la degetul tău cel mic, la care el şi-a ieşit total din minţi.

Cît timp a vorbit Richard, Florentyna nu s-a desprins din braţele lui.

— Apoi m-a ameninţat că nu-mi va da nici un ban dacă mă însor cu tine, a continuat el. Cînd au să înţeleagă că nu ne pasă de banii lor? Am încercat să apelez la mama pentru sprijin, dar nici ea nu l-a putut domoli. El a insistat ca mama

să plece din cameră. Niciodată nu l-am văzut tratînd-o pe mama astfel. Ea plîngea, ceea ce n-a făcut decît să-mi întărească hotărîrea. L-am părăsit fără a mai aştepta să-şi termine fraza. Dumnezeu ştie, sper că n-o să se descarce pe Virginia şi Lucy. La tine ce s-a întîmplat de ai plecat ?

— Tata m-a lovit, a spus Florentyna foarte încet. Pentru prima oară în viaţa mea. Cred că are să te omoare dacă ne găseşte împreună. Richard, dragul meu, trebuie să plecăm imediat de aici, înainte ca el să afle unde sîntem şi este foarte probabil ca să încerce mai întîi aici. Îmi este atît de teamă.

— Nu ai de ce te teme, Florentyna. Vom pleca în seara asta şi vom merge cît mai departe posibil şi la naiba cu ei amîndoi.

— Cît de repede poţi să-ţi împachetezi ?

— Nu am ce, a spus Richard. Acum nu mă pot întoarce acasă. Strînge-ţi tu lucrurile şi apoi plecăm. Am la mine cam o sută de dolari. Te trage inima să te măriţi cu un bărbat care n-are decît o sută de dolari ?

— Cred că o vînzătoare cam la atît poate spera — şi dacă te gîndeşti că visam să fiu o femeie întreţinută. Mai încolo ai să pretinzi şi zestre, a adăugat Florentyna în timp ce cotrobăia prin poşetă. Ei bine, am două sute doisprezece dolari şi o carte de credit, aşa că îmi eşti dator cincizeci şi şase de dolari, Richard Kane, dar la plată îţi cer dobîndă un dolar pe an.

În treizeci de minute Florentyna terminase de împachetat. Apoi s-a aşezat la birou, a scris în grabă cîteva rînduri şi a lăsat plicul pe măsuţa de lîngă pat.

Richard a chemat un taxi. Florentyna a fost încîntată cînd a văzut cît de stăpîn pe sine este Richard în situaţii critice şi cît de bine acţionează, ceea ce a făcut să se simtă mai relaxată.

La aeroport au cumpărat bilete pentru San Francisco ; l-au ales, pur şi simplu, pentru că era punctul cel mai îndepărtat de pe harta Americii.

La ora şapte şi jumătate, avionul Super Constellation 1049 a început pregătirile de decolare pentru zborul ce va dura şapte ore.

Richard a ajutat-o pe Florentyna să-şi pună centura de siguranţă. Ea i-a zîmbit.

— Ştii cît de mult de iubesc, domnule Kane ?

— Da, cred că da — doamna Kane, a răspuns el.

34

Abel şi George au ajuns la apartamentul Florentynei din East Fifty-seventh Street la cîteva minute după ce ea şi Richard plecaseră la aeroport. Lui Abel deja îi părea rău că o lovise pe fiica lui. Nici nu voia să se gîndească la ce va însemna viaţa lui fără unicul său copil. Îşi zicea în sinea lui că, dacă ar ajunge înainte de a fi prea tîrziu, ar putea cu blîndeţe s-o convingă să nu se mărite cu băiatul lui Kane. Voia să-i ofere orice, numai să oprească această căsătorie.

George a sunat la sonerie în timp ce Abel stătea în faţa uşii. N-a răspuns nimeni. George a apăsat butonul din nou şi ei au mai aşteptat puţin, apoi Abel a folosit cheia pe care Florentyna i-o lăsase pentru cazuri de urgenţă. Au scotocit locul, fără ca vreunul dintre ei să se aştepte ca s-o găsească.

— Cred că abia ce-a plecat, a spus George cînd i s-a alăturat lui Abel în dormitor.

— Da, dar unde? a întrebat Abel, apoi a văzut plicul de pe noptieră ce-i era adresat. Şi-a amintit ultima scrisoare ce-i fusese lăsată pe măsuţa de lîngă patul în care nu dormise nimeni. A deschis-o:

Dragă tată,

Te rog iartă-mă, pentru că am fugit, dar eu îl iubesc din adîncul inimii pe Richard şi n-am să renunţ la el din cauza urii tale faţă de tatăl lui. Ne vom căsători imediat şi n-ai să poţi să ne opreşti. Dacă vei încerca să-i faci vreun rău, mă vei răni pe mine. Nici unul dintre noi nu avem de gînd să ne întoarcem în New York pînă nu ai pus capăt duşmăniei fără sens dintre familia noastră şi familia Kane. Te iubesc mai mult decît ai să-ţi dai seama vreodată şi întotdeauna îţi voi fi recunoscătoare pentru tot ce-ai făcut pentru mine. Mă rog Cerului ca această scrisoare să nu fie sfîrşitul relaţiei noastre şi sper că ai să te răzgîndeşti. „Nu căuta niciodată vîntul pe ogor — n-are rost să încerci să găseşti ceva ce s-a dus".

Fiica ta care te iubeşte,
Florentina

Abel s-a prăbuşit pe pat şi i-a dat scrisoarea lui George, care a citit cele cîteva rînduri scrise de mînă şi a întrebat:

— Pot să te ajut cu ceva?

— Da, George. Îmi vreau fiica înapoi, chiar dacă asta înseamnă să tratez direct cu ticălosul acela de Kane. Nu sînt sigur decît de un lucru : el va vrea ca această căsătorie să fie oprită, indiferent de sacrificiile pe care trebuie să le facă. Caută-l la telefon.

Lui George i-a trebuit ceva timp ca să afle numărul lui William Kane care nu figura în carte. Ofițerul de serviciu de noapte de la banca Lester i l-a dat pînă la urmă la insistențele lui George care i-a spus că este o urgență de familie. Abel stătea tăcut pe marginea patului cu scrisoarea Florentynei în mînă, amintindu-și că atunci cînd era mică, el o învățase vechiul proverb polonez pe care ea i-l citase în scrisoare. Cînd George a sunat la familia Kane, a răspuns o voce de bărbat.

— Pot vorbi cu domnul Kane ? a întrebat George.

— Cine să-i spun că-l caută ? a întrebat vocea imperturbabilă.

— Domnul Abel Rosnovski, a răspuns George.

— Am să văd dacă este acasă, domnule.

— Cred că era valetul lui Kane. S-a dus să-l aducă, i-a spus George lui Abel în timp ce-i pasa telefonul.

Abel a așteptat bătînd toba pe măsuța de lîngă pat.

— William Kane la aparat.

— Aici este Abel Rosnovski.

— Într-adevăr ? Tonul lui William era de gheață. Și de cînd anume ai pus la cale căsătoria fiicei tale cu fiul meu ? Fără nici o îndoială atunci cînd n-ai reușit să-mi ruinezi banca, nu ?

— Nu fi idiot ... Abel s-a abținut cu efort. Vreau ca această căsătorie să nu aibă loc tot atît de mult ca și tine. N-am încercat niciodată să-ți iau fiul. N-am auzit decît astăzi de existența lui. Îmi iubesc fiica mai mult decît te urăsc pe tine și nu vreau s-o pierd. Nu putem să ne vedem și să găsim o soluție ?

— Nu, a răspuns Kane. Cîndva, în trecut ți-am pus aceeași întrebare, domnule Rosnovski și dumneata mi-ai spus foarte explicit unde și cînd ai să mă vezi. Pot să aștept pînă atunci și sper că dumneata vei fi primul acolo, nu eu.

— Ce rost are să ne rîcîim acum pentru ce-a fost în trecut, Kane ? Dacă știi unde sînt, poate că îi putem opri. Și tu dorești asta. Sau ești atît de mîndru că stai deoparte și privești cum fiul tău se-nsoară cu fiică-mea în loc să mă ajuți ... ?

Telefonul s-a închis în momentul cînd a rostit cuvîntul „să mă ajuți". Abel și-a îngropat capul în mîini și a plîns. George l-a luat și l-a dus înapoi la hotelul Baron.

În noaptea aceea și în ziua următoare Abel și-a bătut capul în fel și chip să găsească o cale de a da de urmele Florentynei. Chiar a sunat-o pe mama ei, care a recunoscut că Florentyna îi spusese despre Richard Kane.

— El pare un tip destul de drăguț, a adăugat ea ca să-l întărîte.

— Știi unde se află acum ? a întrebat-o Abel nerăbdător.

— Da.

— Unde ?

— Află singur.

Un alt telefon i s-a închis în nas.

Abel a dat anunțuri în ziare și a cumpărat chiar un spațiu la radio. A încercat să implice poliția, dar ei nu puteau apela la celelalte secții din țară din moment ce ea avea peste douăzeci și unu de ani. Din partea ei n-a venit nici-un mesaj. În cele din urmă, el a trebuit să recunoască în sinea lui că, atunci cînd o va găsi, ea va fi fără nici o îndoială, măritată cu fiul lui Kane.

A recitit scrisoarea de multe ori și a hotărît să nu încerce niciodată să-i facă vreun rău băiatului. Dar cu tatăl, asta era o cu totul altă poveste. El, Abel Rosnovski, îi căzuse în genunchi și-l implorase, iar ticălosul nici măcar nu ascultase. Abel a jurat că, atunci cînd i se va ivi prilejul, va termina cu William Kane odată și pentru totdeauna. George a început să se teamă de intensitatea urii prietenului său.

— Să-ți anulez plecarea în Europa ? l-a întrebat el.

Abel uitase complet că trebuia s-o însoțească pe Florentyna în Europa la sfîrșitul lunii cînd ea își va fi terminat cei doi ani la Bloomingdale. Ea trebuia să deschidă Baronul din Edinburgh și Baronul din Cannes. Acum nici nu-i mai păsa cine va deschide și ce, sau dacă, pînă la urmă, hotelurile se vor mai inaugura.

— Nu pot s-o anulez, a răspuns Abel. Trebuie să mă duc și să deschid eu hotelurile, dar, George, cît sînt plecat, află-mi exact unde este Florentyna, dar fără să ajungă la urechile ei. Nu trebuie să creadă că o spionez ; dacă află n-are să mi-o ierte niciodată. Cel mai sigur este să încerci la Zaphia, dar fii cu mare băgare de seamă pentru că ea o să vrea să profite de tot ce s-a întîmplat. Este clar că i-a povestit Florentynei tot ce știa despre Kane.

— Vrei ca Osborne să facă ceva cu acțiunile Kane ?

— Nu, nimic deocamdată. Acum nu este momentul potrivit să termin cu Kane. Cînd o fac, vreau să fiu sigur că va fi definitiv. Să-l lăsăm pe Kane, deocamdată. Pot oricînd să mă întorc la el. Acum concentrează-ți toate forțele ca să o găsești pe Florentyna.

George i-a promis lui Abel că o să afle pînă la întoarcerea lui.

* * *

Abel a deschis Baronul din Edinburgh trei săptămîni mai tîrziu. Situat pe o colină, dominînd Atena nordului, hotelul arăta de-a dreptul magnific. Întotdeauna lucrurile mărunte îl speriaseră cel mai mult pe Abel cînd deschidea un nou hotel și mereu avea grijă să le verifice la sosire : un mic scurtcircuit la comutatorul electric provocat de mocheta sintetică ; serviciul la cameră care nu funcționează prompt ; o somieră prea moale pentru cineva prea gras sau prea înalt. Presa a scos imediat în evidență faptul că fusese așteptată Florentyna Rosnovski, fiica Baronului din Chicago, să îndeplinească ceremonia de deschidere. Una din rubricile de scandal din *The Sunday Express* a făcut aluzie la o dezbinare în familie și relata că Abel nu fusese în verva și exuberanța lui obișnuită. Abel a negat neconvingător, spunînd, așa cum îl sfătuise agentul său pentru relații cu publicul, că trecuse de cincizeci de ani, vîrstă la care trebuie să devii mai ponderat. Presa n-a putut fi convinsă, iar în ziua următoare *The Daily Miror* a tipărit o fotografie cu o placă din bronz descoperită la gunoi, pe care era gravat :

Edinburgh Baron
deschis de
Florentyna Rosnovski
17 octombrie 1957

Abel a luat avionul spre Cannes. Un alt hotel splendid, cu fața orientată spre Mediterana, dar tot nu i-a ajutat să și-o scoată pe Florentyna din minte. O altă placă aruncată la gunoi, de data asta în franceză. Inaugurările au fost complet neinteresante fără ea.

Abel a început să se teamă că s-ar putea să-și petreacă tot restul vieții fără ca să-și mai vadă vreodată fiica. Ca să-și

omoare singurătatea s-a culcat cu femei care l-au costat o avere şi cu altele la un preţ derizoriu. Nimic nu i-a ajutat. Singura persoană pe care a iubit-o cu adevărat aparţinea acum fiului lui William Kane. Franţa n-a mai prezentat nici un amuzament pentru el şi, imediat ce şi-a terminat afacerile, a luat avionul spre Bonn unde a definitivat tranzacţiile pentru terenul pe care va fi construit primul Baron din Germania. A ţinut permanent legătura cu George prin telefon, dar Florentyna tot nu fusese găsită şi aflase unele veşti despre Henry Osborne, care-l neliniştiseră.

— Din nou este înglodat în datorii la bookmakeri, i-a spus George.

— Ultima oară l-am avertizat că n-am să-i plătesc datoriile, a spus Abel. De cînd şi-a pierdut locul în Congres n-a fost de nici un folos nimănui. Cred că va trebui să mă ocup de această problemă cînd mă întorc.

— A început să facă ameninţări, a spus George.

— Nu este o noutate. Niciodată, în trecut, nu m-am temut de ele, a adăugat Abel. Spune-i că, indiferent ce vrea, va trebui să aştepte pînă la întoarcerea mea.

— Cînd crezi că ai să fii aici ? l-a întrebat George.

— Peste trei săptămîni, cel mult patru. Vreau să caut nişte terenuri în Turcia şi Egipt. Hilton deja a început să construiască acolo, aşa că vreau să aflu de ce. Apropo, George, consilierii mi-au spus că n-ai să mai poţi lua legătura cu mine după ce ajung în Orientul Mijlociu. Nenorociţii aceia de arabi n-au catadicsit să-şi instaleze telefoane să comunice între ei, iar cu străinătatea nici atît, aşa că te las să dirijezi, ca de obicei, pînă la întoarcerea mea.

Abel a petrecut peste trei săptămîni căutînd terenuri pentru noile hoteluri în toate statele arabe. Consilierii lui locali erau din armată, majoritatea pretinzînd că sînt prinţi, fiecare asigurîndu-l pe Abel că are o influenţă sigură asupra ministrului cheie, fiindu-i un prieten foarte apropiat, sau, mai bine zis, un văr mai îndepărtat. Totuşi, întotdeauna respectivul s-a dovedit a fi nu ministrul care dădea aprobările sau era un văr prea îndepărtat. Singura concluzie temeinică la care a ajuns Abel după douăzeci şi trei de zile de praf, nisip, căldură şi apă gazoasă, nu whisky, a fost aceea că dacă previziunile consilierilor săi asupra rezervelor de petrol din Orientul Mijlociu erau corecte, statele din Golf vor avea nevoie de hoteluri multă vreme de acum încolo, iar grupul Baron trebuia să-şi facă planurile cu grijă dacă ţinea să nu scape acest tren.

Prin numeroşii lui prinţi, Abel a reuşit să găsească o mulţime de terenuri pe care să construiască hoteluri, dar n-a avut vreme să descopere care dintre ei avea putere reală în faţa autorităţilor. El era împotriva mitei numai atunci cînd banii ajungeau pe mîini greşite. Cel puţin în America Henry Osborne ştia întotdeauna care anume dintre oficialităţi trebuiau implicate. Abel a înfiinţat un mic birou în Bahrain, dar a ţinut să fie foarte clar înţeles de reprezentanţii săi locali că el era în căutarea unor terenuri în toată lumea arabă şi nu a unor prinţi sau veri de miniştri.

A luat apoi avionul spre Istanbul, unde a găsit aproape imediat locul perfect pe care să construiască un hotel pe malul Bosforului, la numai o sută de iarzi de Ambasada Britanică. În timp ce contempla ultimul teren cumpărat, gîndurile i s-au întors în trecut, la vremea cînd fusese pentru ultima oară aici. Şi-a încleştat pumnul pe încheietura mîinii drepte. Auzea din nou strigătele mulţimii, fiind cuprins de groază şi avînd senzaţia de leşin, deşi trecuseră mai bine de treizeci de ani de atunci.

Obosit de atîtea călătorii, Abel a luat avionul spre New Yoark. În timpul zborului, care parcă nu se mai sfîrşea, Abel n-a gîndit la altceva decît la Florentyna, întrebîndu-se dacă George reuşise s-o găsească. Ca de obicei, George îl aştepta la ieşirea din vamă. Nu putea descifra nimic pe chipul lui.

— Care sînt veştile? l-a întrebat Abel pe cînd urca în Cadillac, iar şoferul punea valizele în portbagaj.

— Unele bune, altele proaste, a spus George apăsînd un buton care a pus în mişcare geamul ce separa şoferul de locurile din spate. Florentyna a păstrat tot timpul legătura cu mama sa. Locuieşte într-un mic apartament în San Francisco.

— S-a căsătorit? a întrebat Abel.

— Da, a spus George.

Cîteva clipe nici unul n-a mai vorbit.

— Dar băiatul lui Kane? a întrebat Abel.

— A găsit o slujbă la o bancă. Se pare că multă lume i-a închis uşile în nas pentru că nu şi-a terminat cursurile postuniversitare de la Harvard, iar tatăl lui a refuzat să-i dea referinţe. Sînt foarte puţini cei care să se încumete să-i ofere o slujbă dacă, prin aceasta, pierd relaţiile de afaceri cu tatăl lui. În cele din urmă, a fost angajat casier la Bank of America, un post sub nivelul calificării sale.

— Şi Florentyna ?

— Lucrează ca director adjunct într-un magazin de modă numit „Wayout Columbus" lîngă parcul Golden Gate. Face tot felul de încercări să împrumute bani de la diverse bănci.

— De ce ? Are necazuri ? a întrebat Abel neliniştit.

— Nu, caută capital ca să-şi deschidă propriul ei magazin.

— Cît îi trebuie ?

— Doar treizeci şi patru de mii de dolari pentru închirierea unei mici clădiri pe Nob Hill.

Abel s-a lăsat pe bancheta din spate, reflectînd la ce-i spusese George, bătînd darabana cu degetele-i boante pe geamul maşinii.

— George, ocupă-te ca ea să primească banii aceia. Fă ca tranzacţia să pară ca un împrumut obişnuit acordat de bancă şi ia toate măsurile să nu afle că eu sînt acel care o susţine. A continuat să bată cu degetele în geam. Asta trebuie să rămînă numai între noi doi, George.

— Aşa cum zici tu, Abel.

— Şi ţine-mă la curent cu orice mişcare face, oricît ar fi de neînsemnată.

— Dar în privinţa lui ?

— El nu mă interesează, a spus Abel. Şi acum, care sînt veştile proaste ?

— Din nou avem necazuri cu Osborne. Se pare că datorează o mulţime de bani pretutindeni. Şi sînt aproape sigur că singura lui sursă de venit în momentul de faţă eşti tu. A început să facă ameninţări transparente precum că ai fi oferit mită pe vremea cînd puneai grupul pe picioare. Zice că păstrează toate acele documente din zilele cînd te-a întîlnit prima oară şi cînd ţi-a plătit în plus după incendiul de la vechiul Richmond din Chicago, iar acum dosarul lui este gros de un lat de palmă.

— Dimineaţă mă ocup de Henry, a spus Abel.

În restul drumului prin Manhattan, George l-a pus la curent pe Abel cu situaţia celorlaltor hoteluri din grup care mergeau bine toate, cu excepţia confiscării Baronului din Lagos după o altă lovitură de stat. Asta niciodată nu l-a înspăimîntat pe Abel.

În dimineaţa următoare Abel l-a văzut pe Henry Osborne. Părea îmbătrînit şi obosit, iar faţa cîndva netedă şi chipeşă, acum era brăzdată adînc de riduri. N-a pomenit nimic de dosarul gros de un lat de palmă.

— Am nevoie de ceva bani pentru că trec printr-o perioadă proastă, a spus Henry. Am avut ghinion.

— Din nou, Henry ? La anii tăi ar trebui să știi mai bine. Ești născut să pierzi și la cărți, și la femei. Cît îți trebuie de data asta ?

— Zece mii m-ar salva, a răspuns Henry.

— Zece mii, a repetat Abel. Ce gîndești că sînt eu, mină de aur ? Ultima oară ai vrut doar cinci mii.

— Este inflație, a spus Henry încercînd să rîdă.

— Asta este pentru ultima oară, mă înțelegi ? a spus Abel scoțînd carnetul de cecuri. O singură dată dacă mai vii să-mi ceri, Henry, și te scot din consiliul de administrație, din funcția de director, și rămîi fără nici o lețcaie.

— Abel, noi sîntem prieteni. Jur că n-am să-ți mai cer niciodată, îți promit, absolut niciodată. Henry a luat o Romeo y Julliyta din cutia de țigări cu umidificator de pe masă, din fața lui Abel și-a aprins-o. Mulțumesc, Abel, n-o să regreți niciodată hotărîrea pe care ai luat-o.

Henry a plecat pufăind din trabuc, dînd nas în nas cu George care tocmai intra în birou. George a așteptat să se închidă ușa.

— Cum a fost cu Henry ?

— Am cedat pentru ultima oară, a spus Abel. Nu știu de ce — dar m-a costat zece mii.

— Dumnezeule, mă simt de parcă aș fi fratele fiului risipitor, a spus George. Pentru că el o să vină din nou. Pot să pun pariu cu tine.

— Mai bine nu, a zis Abel, pentru că voi termina definitiv cu el. Indiferent ce-a făcut pentru mine în trecut, acum sîntem chit. Ce vești mai ai de la Florentyna ?

— Florentyna este bine, dar tu ai avut dreptate în privința Zaphiei : merge în fiecare lună ca să-i vadă.

— Afurisită femeie !

— Și doamna Kane a fost pe la ei de cîteva ori, a adăugat George.

— Și Kane ?

— Deloc.

— Acesta e singurul lucru pe care îl avem în comun, a spus Abel.

— Am făcut un aranjament pentru ea la Crocker National Bank din San Francisco, a continuat George. Cam acum o săptămînă a solicitat un împrumut de acolo. Acordul va

apărea ca o tranzacție obișnuită pentru împrumuturi, fără favoruri speciale. De fapt, ei îi cer o dobîndă cu jumătate de procent mai mare, așa că nu va fi pentru ea nici un motiv de suspiciune. Ceea ce nu va ști ea niciodată este că împrumutul este garantat de tine.

— Mulțumesc, George, asta-i perfect. Pun pariu cu tine pe zece dolari că ea o să-și achite împrumutul în doi ani și n-o să mai ceară niciodată altul, George, ține-mă la curent cu tot ce face, absolut totul.

35

În timp ce studia raportul trimestrial al lui Thaddeus Cohen, William se simțea edificat asupra tuturor problemelor, numai un singur lucru îl îngrijora. De ce Abel Rosnovski nu făcea nici o mișcare în privința acțiunilor de la banca Lester? William n-avea cum să nu-și amintească faptul că el încă poseda șase procente din capitalul băncii și cu încă două procente în plus putea invoca articolul șapte din regulamentul intern al băncii Lester. Îi venea greu să creadă că Rosnovski încă se temea de legile S.E.C., mai cu seamă că Eisenhower se instalase la Casa Albă pentru al doilea mandat și nu manifestase nici un interes pînă acum în a continua investigațiile inițiale.

William a fost încîntat cînd a citit că Henry Osborne avea din nou probleme financiare și că Rosnovski continua să-l scoată din încurcături. William se întreba pentru cîtă vreme o va mai face și cu ce îl avea Henry pe Rosnovski la mînă. Să aibă, oare, suficiente probleme ale lui proprii, încît să-l fi lăsat în pace pe William Kane? Raportul lui Cohen evidențiia progrese la cele opt hoteluri pe care Rosnovski le construia în lume. Singur Baronul din Londra mergea în pierdere, iar cel din Lagos nu funcționa; dar altfel, Rosnovski devenea din ce în ce mai puternic. William a recitit notița tăiată din *The Sunday Express* care menționa că Florentyna Rosnovski nu luase parte la deschiderea Baronului din Edinburgh și gîndurile i s-au îndreptat spre fiul său. Apoi a încuiat dosarul cu raportul lui Cohen în safe, convins că nu era nimic important în el care să-l îngrijoreze. Șoferul l-a dus acasă cu mașina.

William a regretat că și-a ieșit din fire față de Richard. Deși n-o voia pe fata lui Rosnovski, îi părea rău că-i întorsese spatele unicului său fiu într-un mod atît de irevocabil. Kate pledase în numele lui Richard și avusese o lungă și amarnică ceartă cu William — lucru rar întîlnit în căsnicia lor — fără a ajunge la nici un rezultat. Kate a încercat orice tactică, de la vorbe blînde pînă la lacrimi, dar nimic nu părea să-l clintească pe William din hotărîrea lui. Și Virginiei și lui Lucy le era dor de fratele lor.

— Nu va mai fi nimeni care să aibă un punct de vedere critic în privința picturilor mele, s-a plîns Virginia.

— Adică dur vrei să spui ? a întrebat-o Kate.

Virginia a încercat să zîmbească.

Lucy obișnuia să se încuie în baie, să dea drumul la robinet și să-i scrie în taină scrisori lui Richard, care niciodată n-a putut afla de ce ele întotdeauna păreau jilave. Nimeni nu îndrăznea să pronunțe numele lui Richard în casă, în fața lui William.

El a încercat să petreacă mai mult timp la bancă, lucrînd ore în șir cu speranța că l-ar putea ajuta. Dar n-a fost de nici un folos. Banca din nou avea nevoie de energia lui exact în momentul cînd el simțea că-i trebuie mai multă odihnă. Numise încă șase noi vicepreședinți, sperînd că-i vor mai lua din sarcinile care apăsau pe umerii lui. Dar s-a dovedit a fi contrariu. Ei însemnau mai multă muncă, mai multe decizii pentru el de luat, iar cel mai bun dintre ei, Jake Thomas, deja părea un viitor candidat pentru postul lui William de președinte, dacă Richard nu renunța la fata lui Rosnovski. Deși profiturile băncii continuau să crească în fiecare an, William s-a trezit că nu mai era interesat în a face bani de dragul banilor. Probabil că acum și el se confrunta cu aceeași problemă cu care se confruntase și Charles Lester : nu mai avea cui să-i lase averea și președinția băncii, din moment ce-l îndepărtase pe Richard din viața lui și își modificase testamentul.

*
* *

În anul cînd își sărbătoreau nunta de argint, William a hotărît să petreacă o lungă vacanță cu Kate și cu fetele în Europa în speranța că va putea să și-l scoată din gînd pe Richard. Au zburat la Londra cu un Boeing 707 și au stat la

Ritz. Hotelul le-a adus în minte multe amintiri fericite despre prima călătorie a lui William cu Kate în Europa. Au făcut o excursie sentimentală la Oxford şi le-au arătat fetelor colegiile şi apoi au mers la Stratford-on-Avon să vadă *Richard al treilea* cu Laurence Olivier. Toţi doreau ca regele să fi avut un alt nume.

Plecînd de la Stratford s-au oprit la biserica din Henley-on-Thames unde se căsătoriseră William şi Kate. Ar fi stat din nou la Bell Inn, dar iarăşi era o singură cameră liberă. În drum spre Londra, William şi Kate s-au contrazis dacă numele reverendului care-i cununase fusese Dukesbury sau Tukesbury. Cînd s-au apropiat de Ritz tot nu reuşiseră să ajungă la o concluzie mulţumitoare. Cu un singur lucru au fost de acord : noul acoperiş al bisericii parohiale se deteriorase mult.

William a sărutat-o cu tandreţe pe Kate cînd s-au urcat în pat în seara aceea.

— A fost cea mai bună investiţie de cinci sute de lire pe care am făcut-o vreodată, a spus el.

După ce au văzut fiecare loc din Anglia pe care orice turist american care se respectă ar trebui să-l viziteze, dar mulţi n-o fac, au luat avionul spre Italia. La Roma, cînd au serbat ziua de naştere a Virginiei, fetele au băut prea mult vin italian prost şi noaptea le-a fost rău, în schimb, William a mîncat prea multe paste şi s-a îngrăşat cu şapte livre. Toţi ar fi fost mult mai fericiţi dacă ar fi putut aborda subiectul tabu — Richard. În noaptea aceea, Virginia a plîns, iar Kate a încercat s-o consoleze.

— De ce nu-i spune cineva tatei că unele lucruri sînt mai importante decît mîndria ? întreba mereu Virginia.

Kate nu avea nici un răspuns.

Cînd s-au întors la New York, William era odihnit şi ardea de nerăbdare să se întoarcă la bancă şi să se cufunde iarăşi în muncă. În şapte zile a slăbit cu şapte livre.

Pe măsură ce lunile treceau, simţea că lucrurile intrau în rutina obişnuită, care, însă, a dispărut cînd Virginia l-a anunţat că avea de gînd să se căsătorească cu un student de la University of Virginia Law School. Vestea a fost un adevărat şoc pentru William.

— Dar ea nu este încă destul de mare, a spus el.

— Virginia are douăzeci şi doi de ani, i-a răspuns Kate. Ea nu mai este un copil, William. Ce-ai zice dacă ai ajunge bunic ? a adăugat ea regretînd vorbele imediat ce i-au ieşit din gură.

— Ce vrei să spui ? a întrebat-o William îngrozit. Virginia este gravidă, nu-i aşa ?

— Doamne Dumnezeule, nu, a spus Kate şi apoi pe un ton foarte blînd a adăugat de parcă abia ar fi aflat : Richard şi Florentyna au un copil.

— De unde ştii ?

— Richard mi-a scris, a răspuns Kate. William, n-a venit timpul ca să-l ierţi ?

— Niciodată, a răspuns William şi a ieşit furios din casă.

Kate a oftat îngrijorată : el nici măcar nu întrebase dacă copilul era băiat sau fată.

*

* *

Nunta Virginiei a avut loc anul următor la biserica Trinity din Boston într-o frumoasă după amiază de primăvară, pe la sfîrşitul lui martie. William a fost întru totul de acord cu David Telford, tînărul avocat pe care-l alesese Virginia spre a-şi petrece viaţa alături de el.

Virginia dorise ca Richard să fie cavaler de onoare şi Kate îl implorase pe William să-l invite, dar a refuzat cu încăpăţînare. El ar fi vrut să spună „da", dar ştia că Richard nu va accepta în ruptul capului să vină fără fata lui Rosnovski. În ziua nunţii, Richard a trimis un cadou şi o telegramă sorei lui. William n-a permis ca telegrama să fie citită la petrecerea ce a urmat cununiei religioase.

Partea a V-a

36

Abel stătea singur în biroul său de la etajul patruzeci și doi în hotelul Baron din New York, așteptîndu-l pe cel care trebuia să strîngă donațiile pentru campania lui Kennedy. Omul deja întîrziase douăzeci de minute. Cînd a intrat secretara, Abel bătea nervos darabana cu degetele pe masă.

— Domnul Vincent Hogan a sosit.

Abel a țîșnit ca un arc de pe scaun.

— Poftește, domnule Hogan, a spus el și l-a bătut pe umăr pe tînărul chipeș. Ce mai faci?

— Bine, domnule Rosnovski. Îmi pare rău că am întîrziat puțin, a spus el cu un vădit accent bostonian.

— Nici n-am observat, a spus Abel. Dorești să bei ceva, domnule Hogan?

— Nu, mulțumesc, domnule Rosnovski. Încerc să nu beau cînd trebuie să văd atîția oameni într-o singură zi.

— Ai perfectă dreptate. Sper că nu te deranjează dacă eu iau un pahar, a spus Abel. Astăzi nu mi-am planificat să văd mulți oameni.

Hogan a rîs ca un om care știa că astăzi era ziua cînd trebuia să asculte glumele celor pe care-i vizita. Abel și-a turnat un pahar de whisky.

— Ei bine, cu ce-ți pot fi de folos, domnule Hogan?

— Domnule Rosnovski, noi sperăm că partidul poate din nou conta pe sprijinul dumneavoastră.

— După cum știi, domnule Hogan, eu întotdeauna am fost un democrat. I-am sprijinit pe Franklin D. Roosevelt, Harry Truman și Adlai Stevenson, deși n-am înțeles niciodată de ce Adlai jumătate din timp și-l irosea vorbind.

Amîndoi bărbații s-au prefăcut a rîde.

— De asemenea, mi-am ajutat vechiul prieten din Chicago, Dick Daley și l-am sprijinit pe tînărul Ed Muskie — știi, fiul emigrantului polonez — demult în '54, în campania de guvernator al statului Maine.

— Nimeni nu tăgăduieşte, domnule Rosnovski, că aţi fost un susţinător loial al partidului în trecut, a spus Vincent Hogan pe un ton care arăta că timpul pentru discuţiile de convenienţă se terminase. De asemenea, ştim că democraţii, printre care fostul congresman Osborne, v-au acordat favoruri substanţiale în schimb. Nu cred că este necesar să intru în detalii pentru acel mic incident neplăcut.

— Astea s-au întîmplat cu mult în urmă, a spus Abel.

— Sînt de acord, a zis domnul Hogan şi, deşi mai toţi multimilionarii nu ies basma curată dacă le scormoneşti afacerile cu atenţie, dumneavoastră veţi fi primul care veţi recunoaşte că va trebui să fim extrem de atenţi. Candidatul, sper că veţi înţelege, nu-şi poate permite să-şi asume nici un risc personal cu atît de puţin înaintea alegerilor. În acest stadiu al campaniei electorale, lui Nixon i-ar pica tocmai bine un scandal.

— Noi ne înţelegem unul pe celălalt foarte clar, domnule Hogan. Acum spune-mi cam la cît te aştepţi de la mine pentru campania electorală ?

— Am nevoie de ultimul bănuţ. Nixon strînge fonduri din toată ţara şi cursa pentru Casa Albă este foarte strînsă pentru omul nostru.

— Ei bine, am să-l sprijin pe Kennedy, a spus Abel, dacă şi el mă ajută pe mine. Este simplu ca bună ziua.

— Va fi încîntat să vă sprijine, domnule Rosnovski. Noi cu toţii ne dăm seama că sînteţi un stîlp al comunităţii poloneze şi senatorul Kennedy personal este conştient de poziţia curajoasă pe care aţi adoptat-o în folosul conaţionalilor dumneavoastră care încă se mai află în lagăre de muncă, dincolo de Cortina de Fier, ca să nu mai vorbim despre meritele pe care le-aţi avut în timpul războiului. Am fost autorizat să vă comunic că deja candidatul nostru a fost de acord să deschidă noul dumneavoastră hotel din Los Angeles în timpul turneului său electoral.

— Vestea este foarte bună, a spus Abel.

— Candidatul, de asemenea, cunoaşte foarte bine dorinţa dumneavoastră de a se acorda Poloniei clauza naţiunii celei mai favorizate în comerţul cu Statele Unite.

— Pentru serviciile pe care le-am adus în timpul ultimului război o meritäm, a spus Abel şi a făcut o scurtă pauză. Ce este cu cealaltă mică problemă ? a întrebat el.

— Senatorul Kennedy, în momentul de față, examinează opinia americanilor de origine poloneză și nu am întîlnit nici o obiecție. Bineînțeles, el nu poate ajunge la o decizie finală decît după ce este ales.

— Normal. Două sute cincizeci de mii de dolari l-ar ajuta să ia acea hotărîre ? a întrebat Abel.

Vincent Hogan n-a răspuns.

— Atunci rămîne așa : două sute cincizeci de mii de dolari, a spus Abel. Pînă la sfîrșitul săptămînii banii vor ajunge la comitetul pentru strîngerea fondurilor, domnule Hogan. Aveți cuvîntul meu.

Afacerea se încheiase și tîrgul fusese pecetluit. Abel s-a ridicat.

— Vă rog să-i transmiteți senatorului Kennedy cele mai bune urări din partea mea și adăugați că, bineînțeles, sper că va fi viitorul președinte al Statelor Unite. Întotdeauna l-am detestat pe Richard Nixon pentru modul deplorabil în care a fost tratată Helen Gahagan Douglas și, în orice caz, am motivele mele personale de a nu-l vrea pe Henry Cabot Lodge ca vicepreședinte.

— Voi fi încîntat să-i transmit mesajul dumneavoastră, a spus domnul Hogan și vă mulțumesc pentru sprijinul continuu pe care îl acordați partidului democrat și, în special, candidatului.

Bostonianul i-a întins mîna. Abel a strîns-o.

— Păstrăm legătura, domnule Hogan. Nu mă despart de acei bani fără a nu mă aștepta la o recompensă pentru investiția mea.

— Vă înțeleg perfect, i-a răspuns Vincent Hogan.

Abel l-a condus pe musafirul său pînă la lift și s-a întors zîmbind în birou. Degetele i-au început din nou să bată darabana pe masă. Secretara a reapărut.

— Roagă-l pe domnul Novak să vină aici, a spus Abel.

George a apărut din biroul său cîteva clipe mai tîrziu.

— Cred că am reușit, George.

— Felicitări, Abel. Sînt încîntat. Dacă ajunge Kennedy președinte, atunci unul din cele mai arzătoare visuri ale tale se va împlini. Ce mîndră va fi Florentyna de tine !

Abel a zîmbit cînd i-a auzit numele.

— Știi ce-a mai pus la cale drăcușorul ăla de fată ? a întrebat el rîzînd. Ai văzut *The Los Angeles Times* din ultima săptămînă, George ?

George a aprobat printr-o înclinare a capului și i-a dat lui Abel un exemplar din ziar. Unul din articole era încercuit cu cerneală roșie. George l-a citit cu voce tare.

— „Florentyna Kane deschide cel de al treilea magazin în Los Angeles. Deja are două în San Francesco și speră ca pînă la sfîrșitul anului să mai deschidă un altul la San Diego. Magazinele „Florentyna", așa după cum sînt cunoscute, devin pe zi ce trece pentru California ceea ce Balenciaga este pentru Paris.

George a rîs în timp ce punea ziarul pe masă.

— Ea însăși pesemne că a scris acel anunț, a spus Abel. Nu pot să cred că ea n-o să deschidă un magazin „Florentyna" în New York. Pun pariu că o să reușească în cinci sau cel mult zece ani. Te mai încumeți la un pariu, George ?

— Nu l-am făcut nici pe primul, dacă îți amintești, Abel, altfel deja aș fi pierdut zece dolari.

Abel și-a înălțat privirile și a întrebat cu o voce nesigură.

— Crezi că ea o să vină să-l vadă pe senatorul Kennedy deschizînd noul Baron din Los Angeles, George ? Crezi că ar fi posibil ?

— Nu, dacă nu va fi invitat și băiatul lui Kane.

— Niciodată, a spus Abel. Băiatul Kane nu reprezintă nimic. Ți-am citit cu atenție ultimul raport, George. El a părăsit Bank of America să lucreze cu Florentyna ; nici n-a fost în stare măcar să-și țină o slujbă bună, a trebuit să se agațe de succesul ei.

— Citești numai ce-ți convine, Abel. Știi foarte bine că nu așa s-a întîmplat. Eu am fost foarte clar în privința circumstanțelor. Băiatul Kane se ocupă de partea financiară, iar Florentyna conduce magazinele și se dovedește a fi genul de parteneriat ideal. Nu uita că o bancă importantă i-a oferit lui Kane șansa de a conduce o sucursală europeană, dar Florentyna l-a rugat să vină alături de ea cînd n-a mai putut să se ocupe singură de partea financiară. Abel, trebuie să recunoști că mariajul lor este un succes. Știu că pentru tine așa ceva este greu de digerat, dar de ce nu cobori de pe calul unde te-ai cocoțat și să cunoști băiatul ?

— Tu ești cel mai bun prieten al meu, George. Nimeni pe lume n-ar îndrăzni să-mi vorbească astfel. Așa că tu știi mai bine decît oricine de ce nu pot coborî și n-am s-o fac pînă ce ticălosul acela de Kane nu-mi arată că vrea să ne întîlnim la jumătatea drumului, dar pînă atunci, cît trăiește el, eu n-am să mă mai ploconesc în fața lui, ca el să jubileze de bucurie.

— Dar dacă tu mori primul, Abel? Aveţi exact aceeaşi vîrstă.

— Atunci am pierdut şi Florentyna moşteneşte totul.

— Dar mi-ai zis că nu-i laşi nimic. Ai de gînd să-ţi schimbi testamentul în favoarea nepotului?

— N-am putut s-o fac, George. Cînd a venit timpul să semnez documentul, pur şi simplu, n-am putut. Ce naiba o să facă nepotul ăla al nostru, pentru că, pînă la urmă, el o să moştenească amîndouă averile?

Abel şi-a scos portmoneul din buzunarul interior de la haină, a căutat printre numeroasele fotografii vechi ale Florentynei şi a ales una nouă, a nepotului său, pe care i-a dat-o lui George.

— Arată bine băieţelul, a spus George.

— Bineînţeles, a zis Abel. Este leit maică-sa.

George a rîs.

— Nu cedezi niciodată, nu-i aşa, Abel?

— Cum crezi că-l cheamă?

— Cum adică? a spus George. Îi ştii foarte bine numele.

— Vreau să spun, tu ce crezi, cum îi zic ei, de fapt?

— De unde vrei să ştiu? s-a burzuluit George.

— Află, i-a spus Abel. Pentru mine contează.

— Şi cum vrei s-o fac? a întrebat George. Să pun pe cineva să-i urmărească atunci cînd îl plimbă cu căruţul prin Golden Gate Park? Tu ai lăsat instrucţiuni clare că Florentyna nu trebuie să afle că te interesezi de ea sau de băiatul lui Kane.

— Asta îmi aduce aminte că mai am o mică poliţă de plătit lui taică-său, a spus Abel.

— Ce ai de gînd să faci în privinţa acţiunilor Lester? l-a întrebat George. Pentru că în ultimul timp Peter Parfitt pare mai interesat în a-şi vinde cele două procente, iar eu unul nu i-aş încredinţa lui Henry negocierile. Dacă se ocupă de vînzare cei doi, sigur ai să fii tras în piept.

— Nu fac nimic. Oricît de mult îl urăsc pe Kane, nu vreau alte neplăceri cu el pînă nu ştiu dacă Kennedy a cîştigat alegerile. Aşa că, pentru moment, las toate lucrurile să zacă. Dacă Kennedy pierde, voi cumpăra cele două procente ale lui Parfitt şi voi pune în aplicare planul pe care deja l-am discutat. Şi nu-ţi face griji în privinţa lui Henry; deja am hotărît să nu se mai ocupe de dosarul Kane. De acum încolo mă voi ocupa eu personal şi nimeni altul.

— Sînt îngrijorat, totuşi, Abel. Ştiu că el este dator la jumătate din bookmaker-ii din Chicago şi n-aş fi surprins dacă şi-ar face apariţia în New York în orice clipă.

— Henry nu va veni aici. Ultima oară cînd l-am văzut i-am spus-o foarte răspicat că n-o să mai pupe nici o leţcaie de la mine. Dacă începe iar cu cerşitul, nu va face decît să-şi piardă locul din consiliul de administraţie şi cu asta singura lui sursă de venit.

— Asta mă îngrijorează şi mai mult, a spus George. Dacă se duce la Kane pentru bani ?

— Imposibil, George. Henry este singurul om în viaţă care-l urăşte pe Kane mai mult decît mine şi nu fără temei.

— Cum poţi să fii atît de sigur de asta ?

— Mama lui Kane a fost a doua soţie a lui Henry, a spus Abel şi tînărul William, în vîrstă de numai şaisprezece ani, i-a dat cu şutul şi l-a scos din propria lui casă.

— Doamne Dumnezeule, cum ai aflat asta ?

— Nu există ceva care să nu ştiu despre William Kane, a spus Abel. Sau despre Henry. Absolut nimic — începînd cu faptul că amîndoi am apărut pe lume în aceeaşi zi. Şi pun rămăşag pe piciorul meu zdravăn că şi el ştie absolut totul despre mine, aşa că trebuie să fim foarte atenţi, dar în privinţa lui Henry nu ai de ce te teme de ameninţările lui. Ar muri mai degrabă decît să recunoască două lucruri şi anume că numele lui adevărat este Vittorio Tosna şi că, pe vremuri, a făcut închisoare.

— Doamne Sfinte !... Henry are vreo idee că tu ştii toate astea ?

— Nu, habar n-are. De ani le-am ţinut doar pentru mine pornind de la convingerea că, dacă cineva te-ar putea ameninţa la un moment dat, trebuie să ai ceva pregătit cu care să-l contracarezi. Niciodată n-am avut încredere în Henry chiar din ziua în care a venit cu ideea să tragă pe sfoară societatea la care lucra, Great Western Casualty, deşi eu sînt primul care recunosc că, în trecut, el mi-a fost foarte folositor şi sînt convins că pe viitor nu-mi va mai produce alte neplăceri, pentru că, dacă-l las fără salariul de director, ajunge sigur muritor de foame. Aşa că să-l uităm pe Henry şi să fim ceva mai pozitivi. După ultimele date pe care le ai, cînd va fi gata Baronul din Los Angeles ?

— Pe la mijlocul lui septembrie, a răspuns George.

— Perfect. Asta va fi cu șase săptămîni înainte de alegeri. Cînd Kennedy va inaugura acel hotel, știrile vor apărea pe prima pagină în toate ziarele din America.

37

Cînd William s-a întors la New York după conferința bancherilor din Washington, a găsit un mesaj care-i cerea să ia imediat legătura cu Thaddeus Cohen. Nu mai vorbise cu Cohen de o bună bucată de vreme, pentru că Abel Rosnovski nu-i mai provocase nici o neplăcere de la acea convorbire telefonică nedusă pînă la capăt, din ajunul căsătoriei lui Richard cu Florentyna, petrecută în urmă cu vreo trei ani. Rapoartele trimestriale arătau că Rosnovski nici nu încerca să cumpere, nici să vîndă din acțiunile băncii Lester. În orice caz, William l-a sunat pe Thaddeus Cohen imediat și oarecum neliniștit. Avocatul i-a spus lui William că dăduse peste niște informații despre care n-ar vrea să discute la telefon. William l-a rugat să vină la bancă cît poate de repede.

Thaddeus Cohen a sosit patruzeci de minute mai tîrziu. William l-a ascultat tăcut și foarte atent.

După ce Cohen și-a terminat dezvăluirile, William a spus:

— Tatăl tău niciodată n-ar fi aprobat asemenea metode clandestine.

— Nici al tău, a răspuns Thaddeus Cohen, dar ei n-au fost nevoiți să aibă de-a face cu oameni de genul lui Abel Rosnovski.

— Ce te face să crezi că planul n-o să dea greș?

— Gîndește-te la cazul Bernard Goldfine și Sherman Adams unde n-a fost vorba decît de niște note de hotel în valoare de o mie șase sute patruzeci și doi de dolari și o haină de vicuna, dar care i-au dat atîta bătaie de cap președintelui cînd Adams a fost acuzat de tratament preferențial în funcția pe care o avea pe lîngă președinte. Noi știm că domnul Rosnovski țintește mult mai sus. De aceea va fi mai ușor de doborît.

— Șah-mat. Cît o să mă coste?

— Douăzeci și cinci de mii de dolari, dar s-ar putea să reușesc s-o scot și la mai puțin.

— Cum poţi să fii sigur că Rosnovski n-o să-şi dea seama că eu personal sînt implicat ?

— Voi folosi ca intermediar o a treia persoană, care nici măcar nu-ţi ştie numele.

— Şi, dacă reuşeşti, ce-mi recomanzi să fac apoi ?

— Vei trimite toate detaliile la biroul senatorului John Kennedy şi-ţi garantez că s-a zis cu toate planurile ambiţioase ale lui Abel Rosnovski odată pentru totdeauna pentru că, în momentul în care credibilitatea lui este zdruncinată, el nu va fi o forţă de temut şi nu va mai avea curajul să invoce articolul şapte din regulamentul de funcţionare al băncii — chiar dacă va deţine opt procente la banca Lester.

— Poate — dacă Kennedy iese preşedinte, a spus William. Dar ce se întîmplă dacă cîştigă alegerile Nixon ? În sondajele de opinie el este în frunte, iar eu categoric pe el îl sprijin. Poţi, într-adevăr, să te gîndeşti că America va trimite vreodată un romano-catolic la Casa Albă ? Eu unul nu pot, dar, pe de altă parte, recunosc că o investiţie de douăzeci şi cinci de mii este destul de mică pentru ca Abel Rosnovski să fie terminat odată şi pentru totdeauna şi banca să nu-mi mai fie ameninţată în viitor.

— Dacă Kennedy devine preşedinte...

William a deschis sertarul biroului, a scos un carnet de cecuri pe care scria „cont personal" şi a scris cifrele : doi, cinci, zero, zero, zero.

38

Prezicerea lui Abel că inaugurarea hotelului Baron de către Kennedy va ocupa întreaga pagină întîi a tuturor ziarelor s-a dovedit a nu fi întru totul exactă. Deşi candidatul la preşedinţie a deschis, într-adevăr, hotelul, el trebuise în aceeaşi zi să apară în multe alte locuri în Los Angeles şi să se confrunte cu Nixon într-o dezbatere televizată în seara următoare. În orice caz, deschiderea celui mai nou Baron a fost relatată destul de pe larg în presa locală şi Vincent Hogan l-a asigurat pe Abel, în particular, că cealaltă mică problemă stătea în atenţia lui Kennedy. Magazinul Florentynei nu se găsea decît la cîteva sute de iarzi de hotel, dar tatăl şi fiica nu s-au întîlnit.

*
* *

După ce s-au ţinut alegerile în Illinois şi John F. Kennedy părea a fi sigur cel de al treizeci şi cincilea preşedinte al Statelor Unite, Abel a celebrat evenimentul la cartierul general al partidului democratic din Times Square. Nu s-a întors acasă decît pe la cinci dimineaţa.

— Drace, am o mulţime de sărbătorit, i-a spus lui George. Voi fi viitorul...

A adormit înainte de a-şi termina fraza. George a zîmbit, l-au dus în pat şi a plecat.

*
* *

William a urmărit rezultatul alegerilor în linişte, în biroul său de pe East Sixty-eighth Street. După ce sondajele pentru Illinois au fost confirmate, abia la ora zece dimineaţa (William niciodată nu avusese încredere în Mayor Daley) Walter Cronkite a declarat alegerilor terminate, iar William a ridicat receptorul şi a format numărul de acasă al lui Thaddeus Cohen.

Tot ce a spus a fost :

— Cei douăzeci şi cinci de mii s-au dovedit a fi o investiţie înţeleaptă, Thaddeus. Acum să ne asigurăm că nu va fi nici o lună de miere pentru domnul Rosnovski. Dar nu întreprindem nimic pînă ce el nu-şi face călătoria în Turcia.

William a pus telefonul în furcă şi s-a dus în dormitor. Era dezamăgit că Richard Nixon fusese înfrînt de Kennedy şi că vărul său mai îndepărtat, Henry Cabot Lodge, nu va fi vicepreşedinte.

*
* *

Cînd Abel a primit invitaţia pentru recepţia de inaugurare a preşedintelui Kennedy la Washington, n-ar fi vrut să împartă această onoare decît cu o singură persoană. A discutat problema cu George şi a trebuit să recunoască faptul că Florentyna nu va accepta niciodată să-l însoţească dacă nu va primi toate asigurările că duşmănia dintre el şi tatăl lui Richard încetase. Aşa că a ştiut că va trebui să meargă singur.

Pentru a participa la ceremonia de la Washington, Abel a trebuit să-şi amîne cu cîteva zile călătoria în Europa şi Orien-

tul Mijlociu. Nu-şi putea permite să piardă o inaugurare prezidenţială, pe cînd deschiderea Baronului din Istanbul era uşor s-o amîne cu cîteva zile.

Special pentru această ocazie Abel şi-a comandat un costum bleumarin, cu o linie clasică şi a făcut o rezervare pentru apartamentul prezidenţial de la Baronul din Washington. A urmărit cu plăcere discursul inaugural al tînărului preşedinte, plin de speranţe şi de promisiuni pentru viitor.

„O nouă generaţie de americani, născuţi în această ţară — Abel se considera a intra şi el în această categorie, cu o mică dispensă — formaţi în război — Abel corespundea în mod cert — disciplinaţi de o pace grea şi amară — din nou Abel se includea şi pe sine printre ei. Întrebaţi nu ce poate face ţara pentru voi. Întrebaţi-vă ce puteţi face voi pentru ea."

Mulţimea l-a ovaţionat şi toţi au ignorat zăpada care nu reuşise să atenueze impactul produs de discursul briliant al lui John F. Kennedy.

Abel s-a întors la Baronul din Washington într-o stare de euforie. A făcut un duş înainte de a se îmbrăca pentru dineu în frac şi cravată albă, comandate special pentru această ocazie. Cînd şi-a admirat silueta în oglindă, Abel a trebuit să recunoască în sinea lui că nu era ultimul cuvînt în materie de eleganţă vestimentară. Croitorul lui făcuse tot ce putuse şi nu s-a plîns că în ultimii trei ani îi croise trei costume de seară, unul mai larg decît precedentul. Florentyna l-ar fi dojenit pentru acei centimetri nenecesari, cum obişnuia ea să-i numească şi, de dragul ei, ar fi încercat să scape de ei. De ce gîndurile lui se întorceau întotdeauna la Florentyna? Şi-a verificat medaliile. Prima era a veteranilor polonezi de război, a doua pentru serviciile aduse în deşertul Africii şi în Europa, apoi urmau medaliile pentru serviciu ireproşabil în materie de „cuţit şi furculiţă", cum le numea el.

În seara aceea la Washington s-au ţinut patru baluri inaugurale, iar pe invitaţia lui Abel scria D.C. Armoury. Locul lui se afla la masa democraţilor polonezi din New York şi Chicago. Ei aveau o mulţime de evenimente de sărbătorit. Edmund Muskie era în Senat şi alţi zece democraţi polonezi nou aleşi, la republicani. Abel a petrecut o seară fericită alături de doi vechi prieteni care, ca şi el, erau membri ai Congresului american. Amîndoi s-au interesat de Florentyna.

Dineul a fost întrerupt de intrarea lui John F. Kennedy şi a frumoasei lui soţii, Jacqueline. Ei au stat cam cincispre-

zece minute, au discutat cu cîtiva invitați aleși cu grijă și apoi au plecat. Abel, deși n-a vorbit cu președintele, în ciuda faptului că și-a părăsit masa și s-a așezat strategic în calea lui, a reușit, totuși, să schimbe cîteva vorbe cu Vincent Hogan care făcea parte din suita lui Kennedy.

— Domnule Rosnovski, ce fericită întîmplare să ne întîlnim aici!

Abel ar fi dorit să-i explice băiatului că în ceea ce-l privea, nimic nu se petrecea la întîmplare, dar nu era nici timpul, nici locul pentru explicații. Hogan l-a luat pe Abel de braț și l-a condus rapid în dosul unei masive coloane de marmură.

— Nu pot să vă spun prea multe acum, domnule Rosnovski, pentru că trebuie să stau lipit de președinte, dar cred că foarte curînd vă puteți aștepta la o chemare din partea noastră. Bineînțeles, în momentul de față președintele are o mulțime de numiri în funcții de făcut.

— Firește, a spus Abel.

— Dar eu sper, a continuat Vincent Hogan, că în cazul dumneavoastră totul va fi confirmat la sfîrșitul lui martie sau la începutul lui aprilie. Îmi permiteți să fiu primul care vă felicită, domnule Rosnovski? Sînt convins că-l veți sluji pe președinte foarte bine.

Abel l-a urmărit pe Vincent Hogan cum, pur și simplu, a alergat ca să prindă din urmă persoanele care-l însoțeau pe Kennedy și care deja urcau în șirul de limuzine ce așteptau cu ușile deschise.

— Pari foarte încîntat de tine însuți, i-a spus unul din prietenii polonezi lui Abel cînd s-a întors la masă și s-a așezat ca să atace un cotlet tare, care într-un restaurant Baron nu s-ar fi servit. Te-a invitat Kennedy să fii noul lui secretar de stat?

Au rîs cu toții.

— Nu încă, a spus Abel. Dar mi-a spus, totuși, că apartamentele de la Casa Albă nu sînt de clasa celor din hotelurile Baron.

În ziua următoare, după ce a trecut pe la capela poloneză din National Shrine, Abel a luat avionul spre New York. S-a gîndit din nou la Florentyna. În aeroportul Washington National era un adevărat haos și Abel a ajuns la Baronul din New York cu o întîrziere de trei ore. George a fost invitat la cină și, cînd Abel a comandat un Dom Perignon, a știut că totul mersese bine.

— În seara asta sărbătorim, a spus Abel. L-am văzut pe Hogan la recepție și numirea mea va fi confirmată în următoarele cîteva săptămîni. Anunțul oficial va fi făcut curînd după întoarcerea mea din Orientul Mijlociu.

— Felicitări, Abel. Nu cunosc pe nimeni care să merite această onoare mai mult decît tine.

— Mulțumesc, George. Te pot asigura că răsplata ta nu va veni în ceruri, pentru că atunci cînd totul va fi oficial te voi numi președinte al grupului Baron pe perioada cît eu voi lipsi.

George a mai băut un pahar de șampanie. Deja goliseră jumătate din sticlă.

— Cît timp crezi că vei lipsi de data asta, Abel ?

— Doar trei săptămîni. Vreau să verific dacă arabii aceia nu mă fură, apoi mă duc în Turcia să deschid Istanbul Baron. Cred că mai întîi mă voi opri la Londra și Paris.

George a mai turnat șampanie.

*
* *

Abel a trebuit să stea trei zile în plus la Londra față de cum își programase spre a da de cap unor probleme ale hotelului pentru care directorul nu găsea alt vinovat decît sindicatele britanice. Baronul din Londra s-a dovedit a fi unul din puținele eșecuri ale lui Abel și partea proastă era că nu izbutea să descopere de ce hotelul lucra mereu în pierdere. S-ar fi gîndit să-l închidă, dar grupul Baron trebuia să fie prezent în capitala Angliei, așa că din nou a concediat directorul și a numit altul.

În schimb, Baronul din Paris era de un contrast izbitor. Hotelul fusese unul din cele mai bune din Europa și cîndva Abel recunoscuse în fața Florentynei, că acesta era preferatul lui. Abel a găsit totul foarte bine organizat în bulevardul Raspail și a petrecut doar două zile la Paris înainte de a zbura spre Orientul Mijlociu.

În statele din Golful Persic, Abel avea cinci terenuri, dar construcțiile începuseră doar la Baronul din Riad. Dacă ar fi fost mai tînăr, Abel ar fi stat în Orientul Mijlociu cîțiva ani și, categoric, ar fi dat de cap problemelor arabe. Dar el nu putea suporta nisipul și nici faptul că nu era niciodată sigur dacă este permis sau nu să comande un whisky. S-a gîndit că pesemne îmbătrînise, pentru că nu-i mai suporta nici pe băștinași. A

lăsat acolo pe unul dintre tinerii săi vicepreşedinţi pe care l-a avertizat că i se va permite să se întoarcă printre „necredincioşii" din America, atunci cînd va dovedi că munca lui a dat roade printre „cei sfinţi şi binecuvîntaţi" din Orientul Mijlociu.

Bietul vicepreşedinte a rămas în cel mai bogat iad de pe lume şi Abel a luat avionul spre Turcia.

*
* *

În ultimii cîţiva ani Abel vizitase Turcia de mai multe ori ca să urmărească cum mergeau lucrările la hotelul Baron din Istanbul. Pentru Abel totdeauna Constantinopolul, aşa cum îşi amintea el numele oraşului, va însemna ceva cu totul special. Aştepta cu nerăbdare deschiderea Baronului în ţara pe care o părăsise pentru a începe o nouă viaţă în America.

În timp ce-şi despacheta lucrurile într-un alt apartament prezidenţial, Abel a găsit cincisprezece invitaţii care aşteptau răspunsul. Întotdeauna înaintea deschiderii unui hotel soseau numeroase invitaţii ; o pleiadă de amatori de a mînca şi bea pe gratis îşi făcea apariţia ca prin farmec, dornică să nu piardă nici o recepţie de inaugurare. De data aceasta, totuşi, două invitaţii au fost o surpriză plăcută pentru Abel şi veneau de la nişte oameni care, în mod cert, nu puteau fi categorisiţi printre cei ce se dădeau în vînt după gratuităţi : aceştia erau ambasadorii Americii şi Marii Britanii. Invitaţia la Ambasada Britanică îl tenta în mod special, mai cu seamă că nu mai fusese în interiorul clădirii de aproape patruzeci de ani.

*
* *

În seara aceea Abel a fost invitat la dineul oferit de Sir Bernard Burrows, ambasadorul Majestăţii Sale Britanice în Turcia. Spre surpriza lui, a fost plasat pe locul din dreapta soţiei ambasadorului, un privilegiu de care Abel nu se bucurase în nici o altă ambasadă pînă atunci. După terminarea mesei, el a observat ciudatul obicei englezesc ca doamnele să părăsească încăperea, lăsîndu-i pe domni singuri să-şi fumeze trabucurile şi să bea porto sau brandy. Abel a fost invitat să se alăture ambasadorului american, Fletcher Warren, în biroul lui Bernard. Sir Bernard îl tachina pe ambasadorul american pentru că i-a permis să-l invite pe Baronul din Chicago la dineu înaintea lui.

— Britanicii întotdeauna au fost o naţie ce şi-a ţinut nasul pe sus, a spus ambasadorul american, aprinzîndu-şi un trabuc cubanez.

— Eu nu spun decît un lucru despre americani, i-a replicat Sir Bernard: Nici măcar nu-şi dau seama cînd sînt înfrînţi.

Abel asculta tachinările celor doi diplomaţi, întrebîndu-se de ce fusese inclus într-o companie atît de aleasă. Sir Bernard i-a oferit lui Abel un porto de o calitate cu totul deosebită, iar ambasadorul american a ridicat paharul.

— Pentru Abel Rosnovski, a spus el.

A înălţat paharul şi Sir Bernard.

— Înţeleg că urmează felicitările, a spus el.

Abel s-a înroşit la faţă şi a privit precipitat spre Fletcher Warren, sperînd într-un ajutor.

— Să dau drumul pisicii din sacoşă, Fletcher? a întrebat Sir Bernard întorcîndu-se spre ambasadorul american. Bătrîne, tu mi-ai spus că numirea este îndeobşte cunoscută.

— Destul de cunoscută, a spus Fletcher Warren. Britanicii niciodată nu pot ţine un secret mult timp.

— Din cauza asta v-a trebuit vouă al dracului de multă vreme ca să descoperiţi că sîntem în război cu nemţii? i-a răspuns Sir Bernard.

— Şi apoi ne-am mişcat ca să asigurăm victoria, nu?

— Şi gloria, a spus Sir Bernard.

Ambasadorul american a rîs.

— Mi s-a spus că anunţul oficial va fi făcut în următoarele cîteva zile.

Amîndoi bărbaţii s-au uitat la Abel care a rămas tăcut.

— Ei bine, pot să fiu primul care vă felicită, Excelenţa Voastră? a spus Sir Bernard. Vă doresc fericire în noua dumneavoastră funcţie.

Abel s-a îmbujorat auzind pronunţată cu voce tare formula de adresare pe care o rostise în şoaptă atît de des în faţa oglinzii de bărbierit în timpul ultimelor cîteva luni.

— Ştii, va trebui să te obişnuieşti să fii numit Excelenţa Voastră, a continuat ambasadorul britanic. Şi cu o mulţime de alte lucruri mult mai rele decît acesta, în special toate acele blestemate obligaţii de serviciu la care va trebui să iei parte una după alta. Dacă acum ai probleme cu greutatea, asta este nimic în comparaţie cu ceea ce vei avea cînd îţi va expira termenul de acreditare. Poţi, totuşi, să fii recunoscător războ-

iului rece. Este singurul lucru care ar putea să-ţi ferească viaţa socială de excese.

Ambasadorul american a zîmbit.

— Foarte bine, Abel, şi pot să adaug urările mele pentru un şir neîntrerupt de succese ? Cînd ai fost ultima oară în Polonia ? l-a întrebat el.

— Nu m-am întors acasă decît o singură dată, pentru o scurtă vizită, în urmă cu cîţiva ani, a spus Abel. De atunci întotdeauna am vrut să mai revin, dar n-am mai reuşit.

— Ei bine, ai să te întorci în triumf, a spus Fletcher Warren. Cunoşti ambasada noastră din Varşovia ?

— Nu, a recunoscut Abel.

— Nu este o clădire rea, a spus Sir Bernard. Dar hrana este îngrozitoare. Sper că ai să faci ceva în legătură cu asta, domnule Rosnovski. Mă tem că singura soluţie va fi să construiţi un Baron în Varşovia. Ca ambasador, acesta este lucrul la care s-ar aştepta cel mai puţin de la dumneata.

Abel a fost într-o stare euforică, a rîs şi a gustat glumele anemice ale lui Sir Bernard. A băut ceva mai mult porto ca de obicei şi s-a simţit la largul său printre ceilalţi invitaţi. Abia aştepta să se întoarcă în America şi să-i spună Florentynei veştile, acum că numirea părea oficială. Ea va fi atît de mîndră de el. A hotărît pe loc că, întors la New York, se va duce direct la San Francisco şi se va împăca cu ea. Era tot ce-şi dorise de-a lungul atîtor ani şi acum avea un pretext. Va face un efort ca să-l placă şi pe băiatul ăla al lui Kane. Trebuie să se obişnuiască să nu-i mai spună „băiatul ăla al lui Kane". Care era numele lui — Richard ? Da, Richard. Abel a simţit brusc o mare uşurare pentru că a luat această hotărîre.

După ce cei trei bărbaţi s-au reîntors în sala principală de recepţii, Abel i-a făcut un uşor semn ambasadorului britanic.

— Ar trebui să plec, Excelenţa Voastră.

— Te întorci la Baron, a spus Sir Bernard. Permite-mi să te însoţesc pînă la maşină, dragul meu.

Soţia ambasadorului şi-a luat rămas bun de la el la uşă.

— Noapte bună, doamna Burrows şi vă mulţumesc pentru seara de neuitat.

Ea a zîmbit.

— Ştiu că n-ar trebui să fiu la curent, domnule Rosnovski, dar multe felicitări pentru numire. Trebuie să fii atît de mîndru să te întorci pe pămîntul unde te-ai născut, ca ambasador al patriei adoptive.

— Sînt, într-adevăr, i-a răspuns Abel simplu.

Sir Bernard a coborît cu el treptele de marmoră ale Ambasadei Britanice, însoţindu-l pînă la maşina care-l aştepta. Şoferul a deschis uşa.

— Noapte bună, domnule Rosnovski, a spus Sir Bernard, şi mult noroc în Varşovia. Apropo, sper că ţi-a plăcut prima masă în Ambasada Britanică.

— De fapt, a doua, Sir Bernard.

— Ai mai fost aici, bătrîne ? Cînd am verificat în cartea de oaspeţi nu ţi-am întîlnit numele.

— Nu, a spus Abel. Ultima oară cînd am luat masa la Ambasada Britanică, am mîncat în bucătărie. Cred că acolo nu ţin o carte de oaspeţi, dar pentru mine a fost cea mai bună masă după foarte mulţi ani.

Abel a zîmbit în timp ce urca pe bancheta din spate a maşinii. L-a văzut pe Sir Bernard că nu ştia dacă să-l creadă sau nu. Maşina a pornit spre hotelul Baron şi Abel a început să bată cu degetele darabana în fereastră şi să fredoneze în surdină. Ar fi dorit să se întoarcă în America a doua zi dimineaţă, dar nu putea contramanda invitaţia la masă, făcută de Fletcher Warren la Ambasada Americană, pentru seara următoare. „Este unul din lucrurile cu care un viitor ambasador trebuie să se obişnuiască, bătrîne", parcă îl şi auzea pe Sir Bernard spunînd.

Cina la Ambasada Americană s-a dovedit a fi deosebit de agreabilă. Abel a fost convins să istorisească oaspeţilor adunaţi cum a ajuns să mănînce în bucătăria Ambasadei Britanice. În timp ce povestea toţi se uitau la el plini de admiraţie. Nu era sigur dacă mulţi dăduseră crezare întîmplării din piaţă, cînd era să-şi piardă mîna, dar toţi i-au admirat brăţara de argint şi în seara aceea toată lumea i s-a adresat cu „Excelenţa Voastră".

* * *

Ziua următoare, Abel pleca la New York, aşa că s-a sculat devreme. A zburat cu un DC 8 pînă la Belgrad unde au făcut o escală de şaisprezece ore, avionul trebuind verificat, ceva nu era în ordine la trenul de aterizare, aşa li s-a spus. A stat în sala de aşteptare a aeroportului şi a băut cafea iugoslavă, greu de digerat. Contrastul dintre Ambasada Britanică şi snack barul dintr-o ţară condusă de comunişti n-a trecut întru totul neosbervat de Abel. În cele din urmă, avionul a decolat, ca din

nou să facă o escală prelungită în Amsterdam. De data asta a trebuit să schimbe avionul.

Cînd, în cele din urmă, a ajuns la Idlewild, Abel se găsea la capătul unei călătorii de treizeci şi şase de ore. Era atît de obosit că abia mergea. După ce a depăşit zona vamală, s-a trezit dintr-o dată înconjurat de ziarişti şi aparatele de fotografiat şi blitzurile au început să ţăcăne. Imediat a zîmbit. Pesemne că anunţul s-a făcut, şi-a zis în sinea lui. Acum este oficial. A stat pe cît a putut drept şi a păşit rar şi cu demnitate, ascunzîndu-şi şchiopătatul. George nu se vedea nicăieri, nu erau decît fotoreporterii care se înghionteau unul în celălalt neceremonios, dornic fiecare să-i iasă poza cît mai bine.

Apoi l-a văzut pe George, stînd dincolo de mulţime şi arătînd ca o epavă. Inima lui Abel a tresărit cînd, după ce a trecut bariera de la vamă, un jurnalist, nici vorbă să-l întrebe cum se simţea în postura de prim polonez american, numit ambasador în Varşovia, ci a strigat :

— Aveţi vreun răspuns la acuzări ?

Aparatele de fotografiat ţăcăneau şi întrebările veneau din toate părţile.

— Sînt acuzaţiile adevărate, domnule Rosnovski ?

— Cu cît l-aţi plătit, de fapt, pe congresmanul Osborne ?

— Negaţi acuzaţiile ?

— V-aţi întors în America spre a apărea în faţa tribunalului ?

Notau răspunsurile lui Abel, deşi el n-a scos o vorbă.

— Scoate-mă de aici, a strigat el peste capetele mulţimii.

George şi-a făcut loc cu coatele şi a reuşit să ajungă la Abel, apoi şi-a croit iar drum în sens invers şi l-a băgat pe Abel în Cadillac-ul care aştepta. Abel s-a aşezat pe banchetă şi şi-a lăsat capul în mîini, iar aparatele de fotografiat continuau să ţăcăne. George i-a strigat şoferului să plece.

— La hotel, domnule ? a întrebat şoferul.

— Nu, la apartamentul domnişoarei Florentyna, în Fifty-seventh Street.

— De ce ? a spus Abel.

— Pentru că presa mişună prin tot Baronul.

— Nu înţeleg, a spus Abel. În Istanbul m-au tratat ca şi cum numirea mea ca ambasador era deja certă şi cînd mă întorc acasă aflu că sînt un criminal. Ce dracu, se petrece, George ?

— Vrei să auzi totul de la mine, sau aştepţi pînă îţi vezi avocatul ? l-a întrebat George.

— Pe cine ai ales să mă reprezinte ? s-a interesat Abel.

— H. Trafford Jilks, cel mai bun avocat al apărării din America.

— Și cel mai scump.

— Nu cred că este cazul să te gîndești la bani în condițiile de față, Abel.

— Ai dreptate, George. Iartă-mă. Unde este avocatul ?

— L-am lăsat la tribunal, dar a spus că va veni la apartament imediat ce termină.

— Nu pot să aștept atîta, George. Pentru numele lui Dumnezeu zi-mi despre ce este vorba. Începe cu ce este mai rău.

George a tras adînc aer în piept.

— S-a emis un mandat de arestare pentru tine, a spus el.

— Care dracu' este acuzația ?

— Mituirea funcționarilor guvernamentali.

— Niciodată în viața mea n-am tratat direct cu nici un funcționar guvernamental, a protestat Abel.

— Știu, dar se pare că Henry Osborne a tratat tot timpul și, se pare, că totul s-a făcut în numele tău sau în folosul tău.

— O, Dumnezeule, a spus Abel. N-ar fi trebuit niciodată să apelez la acel om. Am lăsat ca ura noastră comună față de Kane să-mi întunece judecata. Dar încă îmi vine foarte greu să cred că Henry ar fi dezvăluit toate murdăriile pentru că s-ar fi implicat în primul rînd pe sine însuși.

— Dar Henry a dispărut, a spus George. Iar toate datoriile lui, brusc și misterios au fost lichidate.

— William Kane, a spus Abel rostind cele două cuvinte ca un șuierat.

— N-am găsit nimic care să ducă în direcția aceea, a spus George. Nu există absolut nici o dovadă că el ar fi implicat cît de cît.

— Cine are nevoie de dovezi ? Spune-mi cum au ajuns autoritățile în posesia acelor date.

— Se pare că un pachet anonim, conținînd un dosar, a fost trimis direct Departamentului Justiției în Washington.

— Pus la poștă în New York, fără nici o îndoială, a spus Abel.

— Nu. În Chicago.

Abel a rămas tăcut cîteva minute.

— Nu se poate să fie Henry cel care le-a trimis dovezile, a spus el în cele din urmă. N-are nici un sens.

— Cum poți să fii atît de sigur? a întrebat George.

— Pentru că tu ai spus că toate datoriile lui au fost achitate, iar Departamentul Justiției n-ar fi plătit acei bani decît dacă ar fi crezut că-l vor prinde pe Al Capone. Henry trebuie să fi vîndut dosarul cuiva. Dar cui? De un lucru putem să fim siguri, că niciodată n-ar fi dat o informație direct lui Kane.

— Direct? a spus George.

— Direct, a repetat Abel. Probabil că nu l-a vîndut direct. Kane ar fi putut aranja ca un intermediar să se ocupe de toată afacerea, dacă deja știa că Henry era înglobat în datorii și bookmakerii îl amenințau.

— Este posibil să fie așa. Abel, și, categoric, n-ar fi fost nevoie de un detectiv excelent ca să descopere problemele financiare ale lui Henry. Ele erau cunoscute oricărui frecventa barurile din Chicago, așa că nu sări atît de iute la concluzii. Să vedem ce spune avocatul.

Cadillac-ul s-a oprit în fața fostei locuințe a Florentynei pe care Abel o păstrase și o ținuse curată-lună în speranța că fiica lui într-o zi se va întoarce. George a deschis ușa și, cînd au pășit înăuntru, l-au găsit pe H.Trafford Jilks. După ce s-au așezat cu toții în fotolii, George i-a turnat lui Abel un pahar mare de whisky. L-a băut dintr-o înghițitură și i-a dat paharul gol lui George ca să i-l umple din nou.

— Spune-mi ce este mai rău, domnule Jilks. Să terminăm întîi cu asta.

— Îmi pare rău, domnule Rosnovski, a început el. Domnul Novak mi-a spus despre Varșovia.

— Acum asta s-a terminat, așa că trebuie dat uitării și apelativul „Excelența Voastră". Puteți fi siguri că, dacă Vincent Hogan a fost întrebat, nici măcar n-a auzit de numele meu. Haide, domnule Jilks, ce acuzații mi se aduc?

— Sînt șaptesprezece acuzații de mită și corupție a funcționarilor guvernamentali din paisprezece state. Am aranjat cu Departamentul de Justiție să fiți arestat aici mîine dimineață și nu vor avea nici o obiecție asupra eliberării pe cauțiune.

— Foarte nostim, a spus Abel, dar ce se întîmplă dacă pot dovedi acele acuzații.

— O, ei trebuie să probeze temeinicia acelor acuzații, a spus H. Trafford Jilks pe un ton plat, dar atîta vreme cît

Henry Osborne stă ascuns, va fi foarte dificil să ţi le pună toate dumitale în circă. Dar va trebui să vă obişnuiţi, domnule Rosnovski, să trăiţi cu ideea că deja cel mai mare rău s-a făcut, indiferent dacă veţi fi condamnat sau nu.

— De asta îmi dau şi eu foarte bine seama, a spus Abel, ochii oprindu-i-se pe o poză de-a lui de pe prima pagină din *The Daily News*. Aşa că, domnule Jilks, te rog să-mi afli cine dracu' a cumpărat acel dosar de la Henry Osborne. Pune să lucreze la acest caz cîţi oameni ai nevoie. Nu-mi pasă cît costă. Dar află-mi, şi te rog să-mi afli repede, pentru că, dacă se dovedeşte a fi William Kane, am de gînd să termin cu acel om odată şi pentru totdeauna.

— Să nu intri în alte bucluc mai mari decît în cele care eşti deja, a spus H. Trafford Jilks.

— Nu-ţi face griji, a spus Abel. Cînd voi termina cu Kane totul va fi legal şi deasupra oricărei învinuiri.

— Acum ascultaţi-mă cu atenţie, domnule Rosnovski. Pentru moment uitaţi de William Kane şi începeţi să vă preocupaţi de procesul care bate la uşă, dacă nu vreţi să petreceţi următorii zece ani în puşcărie. În seara asta nu putem face mai mult, aşa că duceţi-vă la culcare şi dormiţi puţin. Între timp, eu am să formulez o declaraţie de presă prin care am să neg acuzaţiile şi am să spun că avem o explicaţie în detaliu care vă va exonera complet.

— O aveţi ? a întrebat George plin de speranţe.

— Nu, a spus Jilks, dar voi mai cîştiga ceva timp, ca să mă gîndesc. Cînd domnul Rosnovski va parcurge tot dosarul acela de nume, nu va fi pentru mine o surpriză să descopăr că n-a avut nici un contact cu nici unul dintre ei. Este posibil ca Henry Osborne să fi acţionat întotdeauna ca intermediar fără a-l fi informat complet pe domnul Rosnovski. Atunci sarcina mea va fi să dovedesc că Osborne şi-a depăşit autoritatea în calitatea ce o avea de director al grupului. Deci, domnule Rosnovski, verificaţi cu atenţie dacă v-aţi întîlnit cu vreunul dintre cei menţionaţi în acel dosar şi, pentru numele lui Dumnezeu, spuneţi-mi, pentru că puteţi fi sigur că Departamentul de Justiţie îi va chema pe toţi să depună mărturie împotriva noastră. Dar să lăsăm noaptea asta să treacă şi să începem cu grijile de mîine încolo. Veţi merge acum la culcare şi să vă odihniţi cît de cît. După această călătorie trebuie să fiţi extenuat. Ne vedem mîine dimineaţă la prima oră.

*
* *

Abel a fost arestat cu discreție în apartamentul fiicei lui, la ora opt treizeci a.m. și a fost condus de un polițist la Tribunalul Districtului de Sud din New York. Vitrinele magazinelor, decorate strălucitor de ziua Sfîntului Valentin, i-au sporit lui Abel sentimentul de singurătate. Jilks sperase că aranjamentele lui au fost atît de discrete încît presa nu le va lua urma, dar, cînd Abel a ajuns la tribunal, din nou a fost asaltat de ziariști. A intrat în anticamera sălii de ședințe flancat de George în față și de domnul Jilks în spate. Au luat loc în tăcere și au așteptat să fie strigat cazul lor.

Cînd au fost chemați înăuntru ascultarea actului de acuzare a durat doar cîteva minute și s-a produs o ciudată slăbire a tensiunii. Grefierul a citit acuzațiile, H. Trafford Jilks a răspuns „Nevinovat" la fiecare dintre ele, în numele clientului său, și a cerut eliberarea pe cauțiune. Reprezentantul guvernului, așa cum se convenise, n-a făcut nici o obiecție. Jilks i-a cerut judecătorului Priscott cel puțin trei luni ca să pregătească apărarea. Judecătorul a fixat ziua procesului pentru 17 mai și a trecut impasibil la următorul caz.

Abel a fost din nou liber, liber ca să facă față presei și numeroaselor blitzuri. Mașina îi aștepta chiar în capul scărilor cu portiera deschisă. Motorul deja mergea și șoferul lui Abel a trebuit să facă cîteva slalomuri foarte îndemînatice ca să scape de reporterii foarte hotărîți să-și continue relatările. El nu s-a îndreptat spre apartamentul din East Fifty-seventh Street pînă nu a fost sigur că scăpase de toți ziariștii. In timpul întregii urmăriri, Abel n-a scos nici o vorbă. Cînd au ajuns la fosta locuință a Florentynei s-a întors spre George și i-a pus mîna pe umăr.

— Acum ascultă-mă, George, tu va trebui să conduci grupul cel puțin trei luni cît eu îmi pregătesc apărarea cu domnul Jilks. Să sperăm că nu va trebui să-l conduci singur și după aceea, a spus Abel încercînd să rîdă.

— Bineînțeles că nu, Abel. Domnul Jilks o să te scoată din toată încurcătura asta, ai să vezi. George și-a ridicat servieta și l-a atins pe Abel pe braț. Capul sus, a spus el și a plecat.

— Nu știu ce m-aș face fără George, i-a spus Abel avocatului în timp ce se așezau pe fotolii în camera din față. În urmă cu aproape patruzeci de ani, am venit aici cu același

vapor şi de atunci am trecut prin al dracului de multe împreună. Acum se pare că ne-aşteaptă lucruri şi mai rele, aşa că să încercăm să le descurcăm, domnule Jilks. Ai vreo veste despre Henry Osborne ?

— Nu, dar şase oameni sînt în căutarea lui şi am înţeles că Departamentul de Justiţie are pe puţin alţi şase, aşa că putem fi destul de siguri că-l vom găsi, dar ar fi bine să dăm noi mai întîi de el.

— Dar persoana căreia i-a vîndut Osborne dosarul ? l-a întrebat Abel.

— Am cîţiva oameni de încredere în Chicago care se ocupă de acest lucru.

— Bun, a spus Abel. Acum să vedem ce este cu şirul acela de nume pe care mi le-ai lăsat aseară.

Trafford Jilks a început prin a citi actul de acuzare şi apoi s-a oprit asupra fiecărui punct, discutîndu-l în amănunţime cu Abel.

După aproape trei săptămîni de întîlniri zilnice, cînd Jilks s-a convins, în cele din urmă, că nu mai era nimic altceva ce Abel ar fi putut să-i spună, şi-a lăsat clientul să se odihnească. În cele trei săptămîni, nici oamenii lui Trafford Jilks, nici cei de la Departamentul de Justiţie n-au dat de nici un fir care să ducă la ascunzătoarea lui Henry Osborne. Oamenii lui Jilks n-au reuşit să găsească nici persoana căreia Henry îi vînduse informaţiile şi au început să se întrebe dacă presupunerile lui Abel erau corecte.

Cu cît procesul se apropia, Abel se gîndea tot mai serios că ar fi posibil să ajungă la închisoare. Acum avea cincizeci şi unu de ani şi-i era teamă şi ruşine de perspectiva de a petrece ultimii cîţiva ani din viaţă în acelaşi mod în care şi-i petrecuse pe primii. Aşa cum subliniase H. Trafford Jilks, dacă guvernul putea să-şi dovedească acuzaţiile, în dosarele lui Osborne se aflau suficiente date care să-l trimită în închisoare pe o perioadă bună de timp. Situaţia grea în care se afla i se părea lui Abel nedreaptă şi-l înfuria. Înfracţiunile pe care Henry Osborne le comisese în numele său existau într-adevăr, dar ele nu constituiau o excepţie ; Abel se îndoia că se putea pune pe picioare o afacere dacă nu aveai un cheag sau dacă nu recurgeai la fapte, care în dosarul lui Trafford Jilks, erau etichetate drept mită. S-a gîndit cu obidă în suflet la faţa calmă, senină a tînărului William Kane căruia îi dădea mîna să stea imperturbabil în biroul său din Boston, apărat de o grămadă

de bani moşteniţi ale căror origini, probabil, deloc onorabile, erau îngropate în siguranţă sub cîteva generaţii de respectabilitate. Atunci a scris Florentyna o scrisoare caldă în care îi spunea lui Abel că încă îl iubea şi-l respecta şi credea în nevinovăţia lui. În plic erau şi cîteva fotografii ale fiului ei.

Cu trei zile înainte de proces, Departamentul de Justiţie l-a găsit pe Henry Osborne în New Orleans. Fără nici o îndoială că i-ar fi scăpat definitiv, dacă nu se întîmpla să apară într-un spital, cu fractură la ambele picioare. Un poliţist zelos descoperise că Henry fusese cotonogit pentru datorii neplătite la jocurile de noroc. Celor din New Orleans nu le plăceau asemenea practici. Poliţistul a mers pe firul întîmplărilor şi după ce spitalul i-a pus lui Osborne picioarele în ghips, Departamentul de Justiţie l-a trimis într-un cărucior cu un avion aparţinînd companiei Eastern Airlines la New York.

Ziua următoare Henry Osborne a fost acuzat de fraudă cu premeditare şi i s-a refuzat eliberarea pe cauţiune. H. Trafford Jilks a cerut permisiunea să-i pună întrebări. Curtea a fost de acord, dar Jilks n-a obţinut nimic care să-l satisfacă. Era evident că Osborne deja făcuse înţelegerea cu reprezentanţii guvernului, promiţînd să depună mărturie împotriva lui Abel ca să obţină, în schimb, reducerea pedepsei sale.

— Fără îndoială, domnul Osborne va găsi acuzaţiile împotriva lui surprinzător de minore, a comentat avocatul sec.

— Deci, ăsta-i jocul lui, a spus Abel. Pe mine mă bagă la pîrnaie şi el scapă. Acum n-o să mai aflăm niciodată cui i-a vîndut blestematul ăla de dosar.

— Nu, vă înşelaţi, domnule Rosnovski, acesta a fost singurul lucru în legătură cu care el a vrut să vorbească, i-a răspuns Jilks. A spus că n-a fost William Kane. Sub nici o formă nu i-ar fi vîndut dosarul lui Kane. Un bărbat din Chicago, cu numele de Harry Smith, i-a plătit lui Osborne bani peşin şi, bineînţeles, Harry Smith s-a dovedit a fi un nume fals, pentru că sînt zeci de Harry Smith în Chicago şi nici unul n-a corespuns descrierii.

— Găseşte-l, a spus, Abel. Şi găseşte-l înainte de a începe procesul.

— Noi deja ne concentrăm asupra acestui lucru, a spus Jilks. Dacă omul este încă în Chicago, într-o săptămînă dăm de el. Osborne a mai spus că aşa-numitul Smith l-a asigurat că voia dosarul pentru scopuri personale. El n-avea nici o intenţie să dezvăluie conţinutul nici unui organ oficial.

— Atunci de ce i-au trebuit toate acele detalii lui „Smith“ ? a întrebat Abel.

— Concluzia ar fi șantajul. De aceea Henry Osborne a dispărut, ca să vă evite. Dacă vă gîndiți bine, domnule Rosnovski, s-ar putea ca el să spună adevărul. La urma urmelor, dezvăluirile sînt extrem de periculoase pentru el și, pesemne, a fost la fel de nenorocit ca și dumneavoastră cînd a aflat că dosarul se află în mîinile Departamentului de Justiție. Nu este de mirare că a hotărît să se facă nevăzut și să depună mărturie în favoarea statului cînd, în cele din urmă, a fost prins.

— Știi că singurul motiv pentru care l-am folosit pe omul ăsta a fost acela că îl ura pe William Kane tot atît de mult ca și mine și acum Kane ne-a înfundat pe amîndoi, a spus Abel.

— Nu există nici o dovadă că domnul Kane a fost implicat în vreun fel, a spus Jilks.

— Eu nu am nevoie de dovezi.

Procesul a fost amînat la cererea guvernului. Ei au invocat că aveau nevoie de mai mult timp ca să-l chestioneze pe Henry Osborne, înainte de a-și prezenta cazul, dat fiind că acum el era principalul lor martor. Trafford Jilks a ridicat vehement obiecții și a informat completul de judecată că sănătatea clientului său, care nu mai era în floarea vîrstei, se deteriora sub stressul unei false acuzații. Pledoaria nu l-a convins pe judecătorul Prescott, care a fost de acord cu cererea guvernului și a amînat procesul peste patru săptămîni.

Luna s-a scurs anevoie pentru Abel și cu două zile înainte de proces se resemnase cu gîndul de a fi găsit vinovat și condamnat la o lungă detenție. Apoi oamenii lui H. Trafford Jilks l-au găsit în Chicago pe bărbatul cu numele de Harry Smith. Acesta s-a dovedit a fi un detectiv local, care folosise un nume fals, sub instrucțiunile precise ale clientului său, o firmă de avocați din New York. L-a costat pe Jilks o mie de dolari și alte douăzeci și patru de ore pentru ca Harry Smith să dezvăluie că firma implicată era Cohen, Cohen și Yablons.

— Avocatul lui Kane, a replicat Abel imediat ce i s-a spus.

— Sînteți sigur ? l-a întrebat Jilks. Aș fi crezut, din tot ceea ce știu despre William Kane, că el va fi ultima persoană care să facă apel la o firmă evreiască.

— Cu ani în urmă, cînd am cumpărat hotelurile de la banca lui Kane, o parte din hîrtii au fost întocmite de un băr-

bat pe care-l chema Thomas Cohen. Din anumite motive, banca a folosit doi avocaţi pentru tranzacţie.

— Ce vrei să fac în legătură cu asta ? l-a întrebat George pe Abel.

— Nimic, a spus Trafford Jilks. Nu vreau şi alte necazuri înainte de proces. Mă înţelegeţi, domnule Rosnovski ?

— Da, domnule, a spus Abel. Am să mă ocup de Kane după terminarea procesului. Acum, domnule Jilks, ia aminte la ce-ţi spun şi ascultă-mă cu atenţie. Trebuie să te întorci imediat la Osborne şi să-i spui că dosarul a fost vîndut de către Harry Smith lui William Kane şi că acesta a folosit conţinutul să se răzbune pe amîndoi şi te rog să accentuezi „pe amîndoi". Te asigur că atunci cînd Osborne o să audă asta n-o să mai deschidă gura în boxa acuzaţilor, indiferent ce promisiuni îi vor face cei de la Departamentul de Justiţie. Henry Osborne este singurul om care-l urăşte pe Kane mai mult decît îl urăsc eu.

— Voi face aşa cum doriţi, a spus Jilks, care se vedea clar că nu era convins, dar trebuie să vă previn, domnule Rosnovski, că el dă toată vina numai asupra dumneavoastră şi că pînă acum nu ne-a fost cîtuşi de puţin de folos.

— Domnule Jilks, ai cuvîntul meu că atitudinea lui se va schimba imediat ce va afla că este implicat Kane.

H. Trafford Jilks a obţinut permisiunea de a sta zece minute de vorbă cu Henry Osborne, în celula lui, în noaptea aceea, înainte de a se duce acasă. Osborne a ascultat, dar n-a spus nimic. Jilks era sigur că veştile lui n-au făcut nici o impresie asupra martorului-vedetă al guvernului şi a hotărît să aştepte pînă a doua zi dimineaţa şi apoi să-i spună lui Abel Rosnovski. A preferat ca clientul lui să se odihnească bine înainte de procesul care începea a doua zi dimineaţă.

*
* *

Cu patru ceasuri înainte de proces gardianul ce-i aducea micul dejun lui Henry Osborne l-a găsit spînzurat în celula lui. Folosise o cravată Harvard.

*
* *

Procesul a început fără ca reprezentanţii guvernului să-şi prezinte martorul şi au cerut o nouă amînare. După ce a

ascultat încă o pledoarie vehementă a lui H. Trafford Jilks despre starea sănătății clientului său, judecătorul Prescott le-a refuzat cererea. Publicul a urmărit cuvînt cu cuvînt „Procesul Baronului din Chicago" la televizor și în ziare. Spre oroarea lui Abel, Zaphia se afla la galeria pentru public, părînd să se bucure de fiecare clipă neplăcută pentru el. După nouă zile cît a rămas procesul pe rol, acuzarea a știut că, oricum, cazul lor nu prea stătea în picioare și s-a oferit să cadă la înțelegere cu H. Trafford Jilks. În timpul unei pauze, Jilks i-a sugerat lui Abel oferta lor.

— Ei își vor retrage principalele acuzații de mită dacă vă veți recunoaște vinovat în privința a două delicte minore, de încercare de a influența un oficial al guvernului.

— Care crezi că-mi sînt șansele dacă refuz ?

— Îndoielnice.

— Și dacă sînt condamnat, la cît s-ar ridica ?

— Judecătorul Prescott este foarte sever. Sentința nu va fi nici măcar cu o zi mai mică de șase ani.

— Și dacă mă învoiesc cu tîrgul propus și-mi recunosc vinovăția pentru cele două acuzații minore, ce se va întîmpla ?

— O amendă substanțială. M-ar surprinde să mai fie și altceva în plus, a spus Jilks.

— O să-mi recunosc vinovăția, atunci. Să terminăm odată cu porcăria asta.

Avocații guvernului l-au informat pe judecător că renunță la cincisprezece din capetele de acuzare împotriva lui Abel Rosnovski. H. Trafford Jilks s-a ridicat și a spus juraților că, clientul său își recunoaște vinovăția în privința celor două acuzații minore care au mai rămas. Juriul s-a retras, iar judecătorul Prescott a fost foarte dur cu Abel în concluziile sale, amintindu-i că dreptul de a face afaceri nu include și dreptul de a mitui oficialitățile publice. Mita era un delict și gravitatea lui era și mai mare cînd era comis de un bărbat inteligent și competent care nu trebuie să se preteze la asemenea lucruri josnice. În alte țări, a adăugat judecătorul cu un subînțeles ușor de descifrat, făcîndu-l pe Abel să se simtă din nou ca un emigrant abia venit, mita poate fi modul obișnuit de a-ți procura cele necesare vieții zilnice, dar acesta nu era cazul Statelor Unite ale Americii. Judecătorul Prescott i-a dat șase luni de închisoare cu suspendare și o amendă de douăzeci și cinci de mii de dolari plus cheltuielile de judecată.

George l-a dus pe Abel la Baron şi au stat în apartamentul de la etajul patruzeci şi doi bînd whisky mai bine de o oră, fără să scoată o vorbă, după care Abel a spus :

— George, vreau să iei legătura cu Peter Parfitt şi să-i plăteşti un milion de dolari, cît a cerut, pentru cele două procente de la banca Lester, pentru că imediat ce o să am în mînă cele opt procente, am de gînd să invoc articolul şapte din regulamentul lor intern şi să-l lichidez pe Kane în propriul lui consiliu de administraţie.

George a încuviinţat trist printr-o înclinare a capului.

Cîteva zile mai tirziu, Departamentul de Stat a anunţat că Poloniei i s-a acordat clauza naţiunii celei mai favorizate şi următorul ambasador american la Varşovia va fi John Moors Cabot.

39

Într-o seară geroasă de februarie, William s-a aşezat comod în fotoliu şi a început să citească din nou raportul lui Thaddeus Cohen. Henry Osborne îi furnizase toate informaţiile de care avea nevoie pentru a-l termina pe Abel Rosnovski, îşi luase cei douăzeci şi cinci de mii de dolari şi se făcuse nevăzut. Foarte în stilul lui, a reflectat William în timp ce punea copia dosarului lui Rosnovski, care-şi meritase banii, înapoi în safe. Originalul fusese trimis Departamentului de Justiţie din Washinton cu cîteva zile mai înainte, de către Thaddeus Cohen.

Cînd Abel Rosnovski se întorsese din Turcia şi fusese arestat, William se aşteptase ca el să se răzbune, să scoată imediat toate acţiunile Interstate pe piaţă. De data asta William era pregătit. Deja îşi prevenise agentul de bursă că s-ar putea ca acţiunile Interstate să iasă brusc pe piaţă într-un număr foarte mare. Instrucţiunile lui erau clare. Trebuiau cumpărate pe loc încît preţul să nu cadă. Era pregătit să pună bani din capitalul său personal, ca o măsură pe termen scurt, ca să evite orice neplăcere pentru bancă. William, de asemenea, trimisese o circulară tuturor acţionarilor de la Lester, rugîndu-i să nu vîndă nici o acţiune Interstate fără a-l consulta.

Cum săptămînile au trecut şi Abel Rosnovski n-a făcut nici o mişcare, William a început să creadă că Thaddeus Cohen a avut dreptate cînd a spus că urmele nu vor duce pînă la el. În mod sigur Rosnovski dădea toată vina pe Henry.

Thaddeus Cohen era sigur că mărturia lui Osborne îl va aduce pe Abel Rosnovski după gratii pentru o foarte lungă perioadă de timp, ceea ce îl va opri să mai aibă posibilitatea de a invoca articolul şapte şi să fie o ameninţare pentru bancă sau pentru William Kane. William mai spera că verdictul îl va face şi pe Richard să-i vină mintea la cap şi să se întoarcă acasă. Cu siguranţă aceste ultime dezvăluiri despre acea familie nu puteau decît să-l determine pe Richard să o deteste pe fata lui Rosnovski şi să-şi dea seama că tatăl lui avusese tot timpul dreptate.

Wiliam l-ar fi întîmpinat pe Richard cu braţele deschise dacă s-ar fi întors. Erau cîteva locuri vacante în consiliul de administraţie al băncii Lester după pensionarea lui Tony Simmons şi moartea lui Ted Leach. Richard va trebui să se întoarcă la New York, înainte ca William să împlinească şaizeci şi cinci de ani, ceea ce se va întîmpla peste zece ani, altfel va fi pentru prima oară într-un secol. cînd un Kane nu face parte din consiliul de administraţie al băncii. Din raportul lui Cohen aflase că Richard făcuse cîteva preluări strălucite de magazine pentru Florentyna : dar, bineînţeles, şansa de a deveni viitorul preşedinte al băncii Lester ar însemna cu mult mai mult pentru Richard decît să trăiască alături de fata lui Rosnovski.

Un alt lucru care îl speria pe William era că nu se mai sinchisea atît de mult de calitatea noilor directori care lucrau la bancă. Jake Thomas, noul vicepreşedinte, era favoritul firmei pentru postul de preşedinte. Îşi făcuse el studiile la Princeton şi le absolvise strălucit, dar era superficial, prea superficial, gîndea William şi mult prea ambiţios, ceea ce nu era deloc potrivit pentru viitorul preşedinte al băncii Lester. Va trebui să reziste pînă la şaizeci şi cinci de ani şi să încerce să-l convingă pe Richard să vină la bancă, pînă atunci William era prea conştient că soţia lui l-ar fi vrut pe Richard acasă în orice condiţii, dar pe măsură ce treceau anii, lui îi venise tot mai greu să facă loc unei judecăţi mai drepte. Slavă cerului că mariajul Virginiei mergea bine şi acum era gravidă. Dacă Richard refuza să se întoarcă acasă şi să renunţe la fata lui Rosnovski, putea să-i lase totul Virginiei — numai dacă îi dăruia un nepot.

Cînd a avut primul atac de cord, William se afla în biroul său, la bancă. N-a fost foarte grav. Doctorii i-au spus că trebuie să se odihnească puțin și va mai trăi încă douăzeci de ani. El i-a spus doctorului, care era un alt tînăr strălucit (cît de mult îi lipsea Andrew MacKenzie !) că nu dorea decît să supraviețuiască zece ani ca să-și ducă pînă la capăt mandatul de președinte al băncii.

În cele cîteva săptămîni cît a stat acasă în convalescență, William, fără tragere de inimă, i-a lăsat lui Jake Thomas mînă liberă în luarea deciziilor, dar imediat ce s-a întors și-a reluat rapid poziția de președinte de teamă că Thomas ar fi putut să-și asume o prea mare autoritate în absența lui. Din cînd în cînd, Kate își lua inima în dinți și-l ruga s-o lase să dea legătura cu Richard, dar William rămînea încăpățînat, spunîndu-i : „Băiatul știe că poate veni acasă oricînd dorește. Tot ceea ce trebuie să facă este să pună capăt relației cu fata aceea intrigantă".

În ziua în care Henry Osborne s-a sinucis, William a avut cea de a doua criză cardiacă. Kate a stat lîngă patul lui toată noaptea, de teamă să nu moară, dar procesul lui Abel Rosnovski l-a ținut în viață. William a urmărit procesul zilnic, cu religiozitate și a știut că sinuciderea lui Osborne nu făcea decît să-l pună pe Rosnovski într-o poziție mult mai solidă. Cînd, în cele din urmă, Rosnovski s-a ales doar cu șase luni cu suspendare și cu o amendă de douăzeci și cinci de mii de dolari, ușurimea pedepsei n-a venit ca o surpriză pentru William. Nu era greu de imaginat că guvernul trebuie să fi căzut la o înțelegere cu avocatul excepțional al lui Rosnovski.

William, totuși, a fost surprins cînd s-a simțit puțin vinovat și oarecum ușurat că Abel n-a fost trimis în închisoare.

După ce procesul s-a terminat, pe William nu l-a mai interesat dacă Rosnovski iese cu acțiunile Interstate Airways pe piață ca să producă un dumping. El, oricum, era pregătit. Dar nu s-a întîmplat nimic și cu cît săptămînile treceau, William a început să-și piardă interesul în privința Baronului din Chicago și nu se putea gîndi decît la Richard, pe care acum dorea cu disperare să-l vadă. „Vîrsta înaintată și teama de moarte produc schimbări neașteptate în inima omului", citise el cîndva. Într-o dimineață de septembrie i-a spus lui Kate ce dorea. Ea nu l-a întrebat de ce se răzgîndise ; era suficient pentru ea că William își exprimase dorința de a-și vedea unicul său fiu.

— Am să-l sun pe Richard în San Francisco imediat şi am să-i invit pe amîndoi, i-a spus ea şi a fost încîntată cînd a văzut că acel cuvînt „amîndoi“ n-a părut să-l şocheze pe soţul ei.

— Asta o să fie bine, a spus William încet. Te rog să-i transmiţi lui Richard că vreau să-l mai văd înainte de a muri.

— Dragul meu, nu spune prostii. Doctorul a zis că, dacă te menajezi, ai să mai trăieşti încă douăzeci de ani.

— Nu vreau decît să ajung pînă la vîrsta pensionării din funcţia de preşedinte al băncii şi să-l văd pe Richard luîndu-mi locul în consiliul de administraţie. Atît îmi ajunge. De ce nu iei din nou avionul pînă la ocean şi să-i vorbeşti lui Richard despre dorinţa mea, Kate ?

— Ce vrei să spui cu „din nou“ ? l-a întrebat Kate.

William a zîmbit.

— Draga mea, ştiu că te-ai dus de nenumărate ori la San Francisco. În ultimii cîţiva ani, ori de cîte ori eu făceam cîte o călătorie de afaceri, tu întotdeauna îţi găseai o scuză ca să-ţi vizitezi mama, dar, după ce ea a murit anul trecut, pretextele tale au devenit foarte neconsistente. Sîntem căsătoriţi de douăzeci şi opt de ani şi cred că îţi cunosc toate obiceiurile draga mea, eşti tot atît de drăguţă ca în ziua în care te-am cunoscut, dar cred, totuşi, că la vîrsta de cincizeci şi patru de ani este puţin probabil să ai un iubit. Aşa că n-a fost prea greu pentru mine să-mi dau seama că-l vizitezi pe Richard.

— Da, l-am văzut, a spus Kate. De ce pînă acum n-ai spus nimic că ştiai ?

— În adîncul inimii eram bucuros, a spus William. Îmi displăcea gîndul ca el să piardă contactul cu noi amîndoi. Ce mai face ?

— Amîndoi sînt bine şi acum ai şi o nepoată şi un nepot.

— O nepoată şi un nepot, a repetat William.

— Da, şi o cheamă Annabel, a spus Kate.

— Şi pe nepotul meu ? a întrebat William pentru prima oară.

Cînd Kate i-a spus numele, el a zîmbit. Nu era minciună decît pe jumătate.

— Bine, a spus William. Te duci cu avionul la San Francisco şi vezi ce se poate face. Spune-i că-l iubesc.

Cîndva, auzise un alt bătrîn spunînd aceste vorbe cînd era pe punctul de a-şi pierde fiul.

În noaptea aceea Kate a fost atît de mulţumită cum nu mai fusese de ani de zile. L-a sunat pe Richard să-i spună că va lua avionul spre ei şi că le aduce veşti bune.

După trei săptămîni, Kate s-a reîntors la New York şi William a fost încîntat cînd a auzit că Richard şi Florentyna puteau să-i viziteze la sfîrşitul lui noiembrie, aceasta fiind pentru prima oară cînd plecau împreună din San Francisco. Kate a venit cu o mulţime de veşti, despre succesul de care se bucurau amîndoi, despre tînărul William Kane, care semăna leit cu bunicu-său şi cît de nerăbdători erau să se întoarcă în New York.

William a ascultat atent şi şi-a dat seama că era fericit şi împăcat cu sine însuşi. A început să se teamă că, dacă Richard nu se întorcea acasă curînd, n-avea s-o mai facă niciodată şi apoi preşedinţia băncii va cădea direct în poala lui Thomas.

* * *

În luneа următoare, William s-a întors la bancă într-o foarte bună dispoziţie, după o absenţă îndelungată, în care se refăcuse în urma celei de a doua crize cardiace şi acum simţea că are pentru ce trăi.

„Trebuie s-o lăsaţi ceva mai domol" îi spusese tînărul şi inteligentul doctor, dar el era hotărît să ia din nou frîiele în mînă, în calitatea sa de preşedinte al băncii şi să pregătească drumul pentru unicul său fiu. Cînd a sosit la bancă a fost întîmpinat de portar, care i-a spus că Jake Thomas îl căuta şi îl sunase chiar acasă, mai devreme. William i-a mulţumit celui mai în vîrstă angajat al băncii, singura persoană care lucra la Lester de mai mulţi ani decît însuşi preşedintele.

— Nimic nu este atît de important, încît să nu poată aştepta.

— Nu, domnule preşedinte.

William s-a îndreptat în pas domol spre biroul preşedintelui. Cînd a deschis uşa a găsit trei din directorii săi deja în şedinţă, iar Jake Thomas stătea bine înţepenit în scaunul preşedintelui.

— Am lipsit atît de mult că nu mai sînt preşedintele consiliului de administraţie ? a întrebat William rîzînd.

— Nu, bineînţeles că eşti. Bine ai venit, William, i-a spus Jake Thomas, ridicîndu-se rapid de pe scaun.

William nu se putuse obişnui ca Jake Thomas să-i spună pe numele mic. Cei din noua generaţie erau toţi mult prea

familiari. Ei abia dacă se cunoşteau de cîţiva ani şi Thomas nu împlinise nici patruzeci de ani.

— Care-i problema ? a întrebat el.

— Abel Rosnovski, a răspuns Jake Thomas cu o expresie de nepătruns pe chip.

William a simţit că i se face rău din capul pieptului şi s-a aşezat pe cel mai apropiat scaun.

— Ce vrea de data asta ? a întrebat el neliniştit. N-are de gînd să mă lase să-mi sfîrşesc zilele în pace ?

Jake Thomas s-a ridicat şi s-a îndreptat spre William.

— Intenţionează să invoce articolul şapte şi să convoace o adunare a consiliului de administraţie, avînd ca unic scop îndepărtarea ta din funcţia de preşedinte.

— Nu poate. Nu are procentul de opt la sută necesar şi regulamentul de funcţionare al băncii prevede clar că preşedintele băncii trebuie informat imediat despre orice persoană din afară care intră în posesia a opt procente din capital.

— El zice că va avea cele opt procente pînă mîine dimineaţă.

— Nu, nu, a spus William. Eu am verificat în permanenţă tot capitalul. Nimeni nu i-ar vinde lui Rosnovski. Nimeni.

— Peter Parfitt, a spus Jake Thomas.

— Nu, a răspuns, William zimbind triumfător. Eu i-am cumpărat acţiunile în urmă cu un an printr-o terţă persoană.

Jake Thomas a părut şocat şi nimeni n-a vorbit o vreme. Pentru prima oară William şi-a dat seama cît de mult îşi dorea Thomas să devină noul preşedinte al băncii Lester.

— Ei bine, a spus Jake Thomas, noi trebuie să avem în consideraţie faptul că el pretinde că va avea cele opt procente pînă mîine, ceea ce îi va da dreptul să aleagă trei directori în consiliul de administraţie şi să blocheze orice decizie majoră pentru următoarele trei luni. Este exact articolul pe care l-ai încorporat în regulamentul de funcţionare al băncii spre a-ţi apăra pe termen lung poziţia. El, de asemenea, intenţionează să-şi anunţe hotărîrea în toate publicaţiile din ţară. Ca o măsură de precauţie, el ameninţă că va face o preluare inversă pentru Lester, folosindu-se de grupul Baron dacă întîmpină vreo împotrivire. A spus foarte clar că nu există decît un singur mod de a renunţa la întregul plan.

— Ce anume ? a întrebat William.

— Să-ţi dai demisia din funcţia de preşedinte al băncii, a răspuns Jake Thomas.

— Asta-i şantaj, a spus William aproape strigînd.

— Poate, dar dacă pînă luni la prînz nu-ţi dai demisia, el intenţionează să anunţe hotărîrile sale tuturor acţionarilor. Deja a reţinut spaţiu în patruzeci de ziare şi reviste.

— Omul a înnebunit, a spus William.

Şi-a scos batista din buzunar şi şi-a tamponat fruntea.

— Asta nu-i tot ce-a spus, a continuat Jake Thomas. De asemenea, a cerut ca nici un Kane să nu te înlocuiască în consiliul de administraţie în următorii zece ani, iar demisia ta bruscă să nu apară în presă ca datorîndu-se unor motive de sănătate.

I-a înmînat lui William un document lung ce purta antetul grupului Baron.

— Nebun, a repetat William după ce a aruncat o privire rapidă asupra scrisorii.

— În orice caz, am convocat o întrunire a consiliului de administraţie pentru mîine, la ora zece, a spus Jake Thomas. Cred că atunci vom discuta în detaliu cererile lui, William.

Cei trei directori au părăsit biroul lui Wiliam şi nimeni nu l-a mai vizitat în decursul zilei. El a încercat să ia legătura cu cîţiva dintre ceilalţi directori, dar n-a reuşit să găsească decît unul sau doi şi a avut sentimentul că nu este sigur de sprijinul lor. Şi-a dat seama că va fi foarte pe muchie de cuţit la întrunirea de a doua zi, dar atîta vreme cît nimeni nu deţinea opt procente, era în siguranţă şi a început să-şi pregătească strategia pentru a-şi păstra controlul asupra propriului său consiliu de administraţie. A verificat lista acţionarilor: din cîte îi cunoştea, nici unul nu avea de gînd să-şi vîndă partea sa de capital. A rîs în sinea lui. Abel Rosnovski dăduse greş cu lovitura lui. S-a dus acasă devreme în seara aceea, i-a spus lui Kate să contramandeze vizita şi apoi s-a retras în biroul său spre a medita asupra tacticii pe care o va folosi ca să-l înfrîngă pe Abel Rosnovski, pentru ultima oară. Nu s-a dus la culcare decît la ora trei dimineaţa, dar în minte îi era limpede ce avea de făcut. Jake Thomas trebuia scos din consiliul de administraţie pentru ca Richard să-i poată lua locul.

A doua zi dimineaţa William a sosit cu mult înaintea orei la care era fixată întrunirea consiliului de administraţie şi a aşteptat în biroul său, parcurgîndu-şi notiţele încă o dată şi fiind sigur de victorie. Era convins că planul lui luase în consideraţie toate elementele. La zece fără cinci l-a sunat secretara.

— Un domn Rosnovski vă caută la telefon, a spus ea.

— Poftim ? a spus William.

— Domnul Rosnovski.

— Domnul Rosnovski ! William a repetat numele fără să-i vină a crede. Fă-mi legătura, a spus el cu un tremur în glas.

— Da, domnule.

— Domnule Kane ?

Era același vag accent străin pe care William nu-l putea uita.

— Da. De data asta ce doriți ?

— Conform regulamentului băncii trebuie să te informez că acum dețin opt procente din acțiunile Lester și am de gînd să invoc articolul șapte dacă pînă luni la prînz cererile mele nu sînt împlinite.

— Cum ai obținut ultimele două procente ? a bîlbîit William.

Telefonul s-a închis. William a cercetat rapid lista acționarilor, încercînd să-și dea seama cine îl trădase. El încă mai tremura cînd telefonul a sunat din nou.

— Ședința este pe punctul de a începe, domnule președinte.

Cînd bătea de ora zece, William a intrat în sala de consiliu. Aruncîndu-și privirea în încăpere, brusc și-a dat seama cît de puțini din directorii tineri îi cunoștea bine. Ultima oară cînd avusese de dat o bătălie în aceeași sală, nu cunoscuse pe nici unul dintre directori și cîștigase. A zîmbit în sinea lui, fiind încrezător că încă îl putea înfrînge pe Abel Rosnovski și s-a ridicat în picioare spre a se adresa consiliului de administrație.

— Domnilor, această adunare a fost convocată pentru că banca a primit o cerere din partea lui Abel Rosnovski, de la grupul Baron, un fost condamnat care are tupeul să mă amenințe direct și anume că va folosi cele opt procente pe care le deține la banca Lester ca să ne pună piedici, și dacă această tactică nu-i va reuși, va încerca o preluare inversă, în cazul în care nu-mi dau demisia, fără nici o explicație, din funcția de președinte. Știți cu toții că nu mai am decît nouă ani pînă la pensie și, dacă ar trebui să plec înainte, demisia mea ar fi interpretată total greșit în lumea financiară.

William și-a aruncat ochii asupra notelor și a hotărît să scoată asul din mînecă.

— Domnilor, doresc ca toate acțiunile pe care le dețin și alte zece milioane dolari din capitalul meu personal să fie la dispoziția băncii ca să poată contracara orice măsură pe care o ia Rosnovski. Sper, domnilor, că în aceste condiții pot conta pe întregul dumneavoastră sprijin în confruntarea pe care o am cu Abel Rosnovski. Sînt sigur că nu veți ceda la un șantaj murdar.

În cameră se așternuse o liniște mormîntală. William era sigur că bătălia era cîștigată, dar peste cîteva clipe, Jake Thomas l-a întrebat dacă accepta să răspundă consiliului de administrație la unele chestiuni privind relațiile lui cu Abel Rosnovski. Cererea l-a luat pe William prin surprindere, dar a fost de acord, fără nici o ezitare. Jake Thomas nu-l înspăimînta.

— Această vendetă între tine și Abel Rosnovski, a spus Jake Thomas, continuă de peste treizeci de ani. Crezi că dacă urmăm planul tău, acesta va fi sfîrșitul ?

— Ce altceva gîndești că mai poate face omul acela ? Ce altceva ? s-a bîlbîit William rotindu-și privirile prin încăpere căutînd sprijinul celorlalți.

— Nu putem fi siguri pînă n-o face, dar cu cele opt procente pe care le deține are puteri egale cu ale noastre, a spus noul secretar al consiliului, care lui William nu-i plăcea pentru că vorbea prea mult. Și cu toții știm că nici unul din voi doi, se pare, că nu puteți renunța la această veche dușmănie. Deși ai oferit zece milioane pentru a proteja poziția noastră financiară, dacă Rosnovski ar continua să ne forțeze deciziile, să aranjeze preluări fără nici un beneficiu în favoarea băncii, în mod cert s-ar crea panică. Banca și companiile ei subsidiare, față de care noi avem o datorie în calitatea noastră de directori, în cea mai fericită situație ar fi într-o situație jenantă, iar în cea mai proastă, s-ar putea să fie pînă la urmă un colaps.

— Nu, nu, a spus William. Cu suportul financiar pe care-l ofer, îi putem contracara orice mișcare.

— Hotărîrea pe care trebuie s-o luăm astăzi, a continuat secretarul, este dacă există circumstanțe care să determine acest consiliu de administrație să dorească să-i facă față domnului Rosnovski. S-ar putea să ne angajăm într-o cursă pe termen lung și pe care s-o pierdem.

— Nu, din moment ce eu acopăr totul din capitalul meu personal, a spus William.

— Aceasta ai putea s-o faci, a spus Jake Thomas, dar nu intră în discuție numai banca; pentru bancă se ridică probleme mult mai mari. Acum că Rosnovski are posibilitatea să invoce articolul șapte, el poate să ne joace cînd și cum vrea. Banca nu va mai putea face nimic altceva decît să încerce să anticipeze fiecare mișcare a lui Rosnovski.

Jake Thomas a așteptat ca efectul spuselor sale să se sedimenteze. William a rămas tăcut. Apoi Thomas și-a îndreptat privirile spre William și a continuat:

— Acum, domnule președinte, pot să-ți pun o întrebare foarte serioasă și foarte personală, care ne îngrijorează pe toți cei adunați în jurul acestei mese și sper că atunci cînd ne vei răspunde, vei fi foarte cinstit cu noi, indiferent cît de neplăcut ar fi pentru dumneata.

William și-a înălțat privirile întrebîndu-se despre ce putea fi vorba. Ce puseseră la cale pe la spatele lui? Cine dracu' se credea Jake Thomas că este? William a simțit că pierdea inițiativa.

— Am să răspund la tot ceea ce dorește consiliul de administrație, a spus William. Nu am a mă teme de nimic și de nimeni, a spus el privind direct spre Jake Thomas.

— Mulțumesc, a spus Jake Thomas. Domnule președinte, ai fost în vreun fel amestecat în trimiterea dosarului la Departamentul de Justiție din Washington, care a provocat arestarea lui Abel Rosnovski și acuzarea lui de fraudă, cînd în același timp știai că deține o bună parte din acțiunile băncii?

— El ți-a spus asta? a întrebat William.

— Da, el susține că dumneata ai declanșat arestarea lui.

William a rămas tăcut cîteva clipe, cîntărindu-și răspunsul și și-a coborît privirile peste notițe, dar ele nu l-au ajutat. Nu se gîndise la posibilitatea unei asemenea întrebări, dar nici nu mințise niciodată în cei peste douăzeci și trei de ani consiliul de administrație și nu putea să înceapă acum.

— Da, eu am făcut-o, a spus el în tăcerea care se așternuse în sală. Informația mi-a căzut în mînă și am considerat că nu-mi făceam decît datoria de a o transmite Departamentului de Justiție.

— Cum a ajuns informația în mîinile dumitale?

William n-a răspuns.

— Cred că noi toți cunoaștem răspunsul la această întrebare, domnule președinte, a spus Jake Thomas. Ba mai

mult, dumneata ai încunoștiințat autoritățile, fără a informa consiliul de administrație despre acțiunea dumitale, punîndu-ne astfel pe toți în primejdie. Ai periclitat reputația noastră, carierele noastre, tot ce reprezintă această bancă, pentru o vendetă personală.

— Dar Rosnovski încerca să mă ruineze, a spus William fiind conștient că acum striga.

— Deci ca să-l distrugi pe el ai riscat stabilitatea și reputația băncii.

— Este banca mea, a spus William.

— Nu este, i-a răspuns Jake Thomas. Ai opt la sută din capital, așa cum are și domnul Rosnovski și în momentul de față ești președintele și guvernatorul băncii Lester, dar banca nu este a dumitale ca s-o folosești după bunul plac, fără a-i consulta pe ceilalți directori.

— Atunci va trebui să cer consiliului un vot de încredere, a spus William. Deci, vă rog să mă sprijiniți împotriva lui Abel Rosnovski.

— Acesta nu este ceea ce se cheamă un vot de încredere, a intervenit secretarul. Votul va fi dacă dumneata ești omul potrivit care să conducă această bancă în împrejurările de față. Nu vă dați seama de acest lucru, domnule președinte ?

— Așa să fie, a spus William. Acest consiliu trebuie să decidă dacă dorește să-mi închei cariera acum în dizgrație, după aproape un sfert de veac în slujba băncii sau să capitulez în fața unui fost condamnat.

Jake Thomas a făcut un semn cu capul spre secretarul consiliului și buletinele de vot au fost pasate fiecărui membru. William a avut impresia că totul fusese hotărît înainte de adunare. Și-a plimbat privirile peste cei douăzeci și nouă de oameni strînși în jurul mesei. Pe mulți dintre ei îi alesese el însuși, dar pe alții nu-i cunoștea prea bine. Cîndva auzise că un mic grup format din directori tineri sprijineau pe față partidul democratic și pe John Kennedy. Unii dintre ei se uitau la el ; alții nu. Cu siguranță îl vor sprijini ; n-au să-l lase pe Rosnovski să-l înfrîngă. Nu acum. De-aș putea să-mi termin mandatul ca președinte, și-a zis în gînd, apoi o să mă retrag liniștit, fără tevatură, dar nu în acest mod.

I-a urmărit pe membrii consiliului cum au înapoiat buletinele de vot secretarului. Acesta le deschidea încet. În cameră era liniște și toți ochii erau îndreptați spre secretar

care nota meticulos pe o foaie de hîrtie, da-urile şi nu-urile, pe două coloane. William a văzut că una dintre coloane era mult mai lungă decît cealaltă, dar vederea slabă nu i-a permis să descifreze care ce era. Nu putea să accepte că venise ziua cînd se va vota în propriul său consiliu de administraţie pentru a se alege între el şi Abel Rosnovski.

Secretarul a spus ceva. Lui William nu i-a venit să creadă ce a auzit. Cu şaptesprezece voturi la douăsprezece pierduse încrederea consiliului de administraţie. A reuşit să se ridice. Abel Rosnovski îl învinsese în bătălia finală. Nimeni n-a vorbit cînd William a părăsit încăperea. S-a reîntors în biroul preşedintelui şi şi-a luat haina, oprindu-se doar ca să mai privească pentru ultima oară portretul lui Charles Lester, apoi a plecat cu paşi rari de-a lungul coridorului către intrarea principală. Portarul i-a spus :

— Sîntem încîntaţi că v-aţi reîntors, domnule preşedinte. Mîine vă vedem din nou.

William şi-a dat seama că n-o să-l mai vadă niciodată. S-a răsucit pe călcîie şi a strîns mîna omului care-l condusese spre sala consiliului de administraţie în urmă cu douăzeci şi trei de ani.

Portarul foarte surprins a spus : „Noapte bună" şi l-a privit pentru ultima oară pe William cum a urcat în maşină şi s-a aşezat pe bancheta din spate.

Şoferul l-a dus acasă şi cînd a ajuns pe East Sixty-eight Street lui William i s-a făcut rău pe treptele din faţă. Şoferul şi Kate l-au dus în casă. Kate l-a văzut plîngînd şi l-a îmbrăţişat.

— Ce este, William ? Ce s-a întîmplat ?

— Am fost dat afară din propria mea bancă, a spus lăcrimînd. Propriul meu consiliu de administraţie nu mai are încredere în mine. Cînd s-a supus la vot, l-au sprijinit pe Abel Rosnovski.

Kate a reuşit să-l ducă în pat şi a stat lîngă el toată noaptea. El n-a mai scos nici un cuvînt. Nici n-a dormit.

*
* *

Notiţa din *The Wall Street Journal*, din dimineaţa zilei de luni, spunea simplu : „William Lowel Kane, preşedintele şi guvernatorul băncii Lester şi-a dat demisia după adunarea de ieri a consiliului de administraţie".

Nu s-a menţionat nici boală şi nici o altă explicaţie pentru brusca lui plecare. N-a fost nici o aluzie că fiul lui îi va lua locul în consiliul de administraţie. William ştia că zvonurile vor circula cu viteză prin Wall Street şi că se va presupune ceea ce era mai rău. A rămas în pat singur, fără să-i mai pese cîtuşi de puţin de această lume.

* * *

Abel a citit anunţul despre demisia lui William Kane în *The Wall Street Journal* în aceeaşi zi. A ridicat receptorul, a format numărul băncii Lester şi a cerut să vorbească cu noul preşedinte. Cîteva secunde mai tîrziu, Jake Thomas a apărut la celălalt capăt al firului.

— Bună ziua, domnule Rosnovski.

— Bună ziua, domnule Thomas. Te-am sunat ca să-ţi confirm că voi vinde în dimineaţa asta băncii toate acţiunile Interstate Airwais la preţul pieţei, iar cele opt procente de la banca Lester ţi le voi da dumitale personal la preţul de două milioane dolari.

— Mulţumesc, domnule Rosnovski. Sînteţi foarte generos.

— Nu este nevoie să-mi mulţumeşti, domnule preşedinte, nu este nimic în plus faţă de ce am convenit cînd mi-ai vîndut cele două procente de la Lester, a spus Abel Rosnovski.

Partea a VII-a

40

Abel a fost surprins cînd a văzut ce mici satisfacţii i-a adus triumful final.

George a încercat să-l convingă să meargă la Varşovia să caute un teren pentru noul Baron, dar Abel n-a vrut. Cu cît îmbătrînea se temea să nu moară în străinătate şi să n-o mai vadă pe Florentyna. Luni în şir nu l-au mai interesat cîtuşi de puţin activităţile grupului. După ce John F. Kennedy a fost asasinat, în 22 noiembrie 1963, Abel a devenit şi mai deprimat şi se temea pentru viitorul Americii. În cele din urmă, George l-a convins că excursia în străinătate nu-i putea face nici un rău şi că ar fi posibil ca la întoarcere să ia lucrurile mai uşor.

Abel s-a dus la Varşovia unde a obţinut de la înalte autorităţi de stat acordul să construiască primul Baron din lumea comunistă. Varşovienii au fost impresionaţi de cît de bine cunoştea limba, iar el a fost mîndru că o lua înaintea firmelor Intercontinental şi Holiday Inns dincolo de Cortina de Fier. Gîndurile, totuşi, nu-i dădeau pace... iar cînd Lyndon Johnson l-a numit pe John Gronowsky ca prim ambasador de origine poloneză în Varşovia, vestea l-a lăsat indiferent. Dar acum nimic nu mai părea să-i aducă vreo mulţumire. Îl învinsese pe Kane, dar îşi pierduse propria fiică şi se întreba dacă şi rivalul lui simţea acelaşi lucru în legătură cu fiul său. De la Varşovia a plecat în lumea largă stînd în hotelurile sale şi urmărind construcţia celor noi. A deschis primul Baron în Cape Town în Africa de Sud, apoi a luat avionul înapoi spre Germania ca să inaugureze altul în Düsseldorf.

Următoarele şase luni, Abel le-a petrecut în Baronul său favorit din Paris, rătăcind pe străzi în cursul zilei şi mergînd seara la operă cu speranţa că îi vor reveni în minte amintiri fericite din vremurile petrecute aici cu Florentyna. În cele din urmă, a părăsit Parisul şi s-a reîntors în America,

după lungul său exil. Cînd a coborît scara avionului Air France 707 pe aeroportul internațional Kennedy, adus de spate și cu pălăria neagră ce-i acoperea chelia, nimeni nu l-a recunoscut. George, ca de obicei, l-a pus la curent cu noutățile despre grup. Pe măsură ce tinerii și zeloșii săi directori executivi își croiau drum în toată lumea, profiturile păreau să fie tot mai mari. Avea șaptezeci și două de hoteluri în care lucrau douăzeci și două de mii de persoane. Abel părea că nu ascultă. Nu-l interesau decît veștile despre Florentyna.

— Ea este bine și o să vină la New York, la începutul anului viitor, a spus George.

— De ce? a întrebat Abel, trezindu-i-se brusc curiozitatea.

— Deschide unul din magazinele sale pe Fifth Avenue.

— Fifth Avenue ?

— Cel de-al unsprezecelea magazin Florentyna, a spus George.

— Ai văzut-o ?

— Da, a recunoscut George.

— Este bine, este fericită ?

— Amîndoi o duc foarte bine și sînt fericiți și plini de succes. Abel, ar trebui să fii foarte mîndru de ei. Nepotul tău este un băiat strașnic, iar nepoata este frumoasă, exact chipul Florentynei la vîrsta ei.

— O să vină să mă vadă ? a întrebat Abel.

— Vrei să-l cunoști și pe soțul ei ?

— Nu. George. Cît trăiește tatăl lui n-am să-l accept niciodată pe băiatul ăla.

— Și dacă mori tu primul ?

— Nu trebuie să crezi tot ce este scris în Biblie.

Drumul pînă la hotel Abel și George l-au parcurs în tăcere și în seara aceea Abel a cinat singur în camera lui.

În următoarele șase luni n-a mai părăsit apartamentul de la etajul patruzeci și doi.

41

Cînd Florentyna Kane a deschis noul său boutique pe Fifth Avenue, în martie 1967, tot New York-ul părea prezent acolo cu excepția lui William Kane și Abel Rosnovski.

Kate și Lucy îl lăsaseră pe William în pat bodogănind și ele au plecat la inaugurarea magazinului Florentynei.

George l-a părăsit pe Abel, care a rămas singur în apartamentul său şi s-a grăbit să nu întîrzie la acelaşi eveniment. A încercat să-l convingă pe Abel să meargă cu el. Abel a mîrîit că fiica lui deschisese zece magazine fără el, aşa că încă unul nu mai conta. George i-a spus că este un bătrîn nebun şi încăpăţînat şi a plecat singur spre Fifth Avenue. Cînd a ajuns la magazin, un boutique modern, superb, cu covoare groase şi mobilă suedeză — ceea ce îi amintea de felul în care obişnuia Abel să facă lucrurile — a găsit-o pe Florentyna îmbrăcată într-o rochie lungă, albastră, cu acel deja faimos „F" brodat pe gulerul înalt. I-a oferit lui George un pahar de şampanie şi l-a prezentat lui Kate şi Lucy Kane, care discutau cu Zaphia. Kate şi Lucy erau foarte vesele şi George a fost surprins cînd ele au întrebat de Abel Rosnovski.

— I-am spus că este un bătrîn nebun şi încăpăţînat dacă nu ia parte la o petrecere atît de reuşită. Domnul Kane este aici?

George a fost încîntat de bucuria cu care a primit întrebarea Kate Kane.

*
* *

William încă mîrîia furios, ceva despre Jonhson şi Vietnam, a împăturit ziarul *The New York Times* pe care-l avea în mînă şi apoi s-a dat jot din pat. A început să se îmbrace încet şi cînd a fost gata a rămas cu ochii pironiţi în oglindă asupra propriului chip. Arăta ca un bancher. S-a încruntat. Cum altfel ar fi putut să arate? Şi-a pus un palton negru şi vechea pălărie Homburg, şi-a luat bastonul negru, cu mîner de argint, cel pe care i-l lăsase Rupert Cork-Smith şi a reuşit să ajungă în stradă. Era pentru prima oară cînd ieşea singur din casă, după mai bine de trei ani de la atacul acela de cord foarte serios. Slujnica a fost surprinsă cînd l-a văzut plecînd neînsoţit.

Era o seară de primăvară neobişnuit de caldă, dar lui William i se părea rece după ce stătuse în casă atîta vreme. I-a trebuit mult ca să ajungă pe Fifth Avenue şi cînd, în cele din urmă a sosit, era adunată atîta mulţime în faţa magazinului Florentyna încît a simţit că n-avea puteri ca să-şi croiască drum prin ea. Stătea pe marginea trotuarului, urmărind oamenii cum se distrau. Tineri fericiţi şi veseli îşi făceau

loc cu coatele ca să intre în frumosul magazin Florentyna. Cîteva fete erau îmbrăcate în noile fuste mini aduse de la Londra. Ce va mai fi în continuare ? și-a zis William și apoi l-a văzut pe fiul său vorbind cu Kate. Se făcuse un bărbat atît de bine — înalt, sigur pe el, relaxat, avea un aer de autoritate ce-i amintea lui William de propriul lui tată. Dar în agitația și continua mișcare nu putea distinge care era Florentyna. A stat acolo aproape o oră, bucurîndu-se de ceea ce vedea și regretînd anii irosiți cu încăpățînarea lui stupidă.

Vîntul începuse să sufle pe Fifth Avenue. El uitase cît era de rece acel vînt de martie. Și-a ridicat gulerul. Trebuia să meargă acasă, pentru că în seara aceea vor veni cu toții la cină și el voia să-i întîmpine pentru prima oară pe Florentyna și pe nepoți. Nepotul său și mica Annabel, precum și tatăl lor, prea iubitul lui fiu. Îi povestise lui Kate ce nebun fusese și îi ceruse iertare. Tot ce-și amintea că-i spusese era: „Te voi iubi întotdeauna." Florentyna îi scrisese o scrisoare atît de generoasă. Fusese atît de înțelegătoare în privința trecutului. Ea își încheiase scrisoarea cu „Abia aștept să vă văd".

Trebuie să meargă acasă. Kate se va supăra dacă va afla că fusese singur afară pe vîntul ăsta rece. Dar trebuia să vadă deschiderea magazinului și, în orice caz, în noaptea asta avea să fie cu ei. Acum era nevoit să plece, îi lăsa pe ei să se bucure de inaugurare. Ei o să-i povestească totul la cină. N-o să le spună că fusese acolo, acesta va rămîne întotdeauna secretul său.

S-a răsucit pe călcîie ca să pornească spre casă și a văzut un bătrîn stînd la cîțiva iarzi mai departe, îmbrăcat într-un palton negru, cu o pălărie îndesată pe cap și cu un fular la gît. Și lui îi era frig. Nu era o noapte pentru oameni în vîrstă, și-a zis în sinea lui William în timp ce se îndrepta spre el. Apoi i-a văzut brățara de argint la încheietura mîinii, chiar deasupra manșetei de la cămașă. Într-o strălucire și-a amintit totul pentru prima oară. Mai întîi fusese Plaza, apoi Boston și acum Fifth Avenue. Omul s-a întors și a început să vină spre el. Pesemne că și el se afla acolo de multă vreme pentru că fața i se înroșise de vînt. S-a uitat la William cu ochii aceia albaștri, de neconfundat. Nu-i mai despărțeau acum decît cîțiva iarzi. Cînd s-au apro-

apropiat, William şi-a ridicat pălăria spre bătrîn. El i-a răspuns la salut şi fiecare şi-a continuat drumul fără să-şi spună o vorbă.

Trebuie să ajung acasă înaintea lor, şi-a zis în sinea lui William. Bucuria de a-i fi văzut pe Richard şi cei doi nepoţi făcea ca acum totul să aibă din nou valoare. Trebuie s-o cunoască pe Florentyna, să-i ceară iertare şi era convins că ea va înţelege ceea ce el abia acum începea să discearnă. Toţi îi spuseseră că era o fată extraordinară.

Cînd a ajuns pe East Sixty-eight Street şi-a căutat cheile în buzunar şi a deschis uşa din faţă. I-a spus slujnicei să aprindă toate luminile, să facă focul ca ei să se simtă bine primiţi. El era foarte mulţumit şi foarte, foarte obosit.

— Trage perdelele şi aprinde luminările pe masa din sufragerie, a spus el. Avem atît de multe de sărbătorit.

William abia aştepta întoarcerea lor ! S-a aşezat în vechiul fotoliu de piele, de culoarea vişinii, lîngă focul care strălucea şi s-a gîndit fericit la seara ce-l aştepta. Înconjurat de nepoţi şi toţi acei ani cît îi lipsiseră. Cînd spusese oare micul lui nepot pentru prima oară „trei ?“ Acum avea şanse să îngroape trecutul şi să cîştige iertare pentru viitor. Camera era atît de plăcută şi caldă după vîntul acela rece de afară, dar drumul, oricum, meritase.

Cîteva minute mai tîrziu s-a auzit zarvă jos şi slujnica a venit să-i spună lui William că sosise fiul lui. Era în hol, cu mama lui, cu soţia şi cu cei doi copii atît de drăguţi, pe care slujnica îi vedea pentru prima oară. Apoi ea a fugit ca să se asigure că masa era pregătită. Domnul Kane dorea ca totul să fie perfect în acea seară.

Richard a intrat în cameră însoţit de Florentyna. Ea era atit de radioasă !

— Tată, a spus el, aş dori să-mi cunoşti soţia.

William Lowell Kane s-ar fi întors să-i întîmpine, dar nu mai putea. Era mort.

42

Abel a pus plicul pe noptieră. Încă nu se îmbrăcase. Acum rareori se ridica din pat înainte de prînz. A încercat să-şi ia tava cu micul dejun de pe genunchi şi s-o pună pe covor. Mişcarea cerea prea multă dexteritate pentru trupul lui înţepenit şi sfîrşea inevitabil prin a-i scăpa din mînă, cu zgomot. Şi

astăzi a fost la fel. Nu-i mai păsa. A luat din nou plicul şi a citit nota care-l însoţea pentru a doua oară.

„Am fost însărcinaţi de răposatul Curtis Fenton, fost director la Continental Trust Bank din La Salle Street Chicago să vă trimitem scrisoarea alăturată cînd anumite evenimente se vor fi petrecut. Vă rog să confirmaţi primirea la adresa menţionată pe plic.

— Să-i ia dracu' de avocaţi, a spus Abel şi a deschis scrisoarea.

Dragă domnule Rosnovski,

Această scrisoare a fost în păstrare la avocaţii mei pînă astăzi din motive ce vi se vor dezvălui după ce o veţi citi.

Cînd în 1951 v-aţi retras toate conturile de la Continental Trust, după douăzeci de ani cît aţi fost clientul băncii, bineînţeles, am fost foarte nefericit şi preocupat. Îngrijorarea mea nu era atît legată de faptul că pierdeam unul dintre cei mai importanţi clienţi ai băncii, deşi acest lucru mă întrista, ci pentru că eraţi convins că mă comportasem într-un mod neonorabil. Ceea ce nu ştiaţi, la acea vreme, era că eu aveam instrucţiuni precise de la cel care v-a finanţat ca să nu vă dezvălui anumite fapte.

Cînd m-aţi vizitat prima oară la bancă în 1929, mi-aţi cerut sprijin financiar ca să lichidaţi datoria rămasă de la domnul Davis Leroy spre a putea intra în posesia hotelurilor care pe atunci formau grupul Richmond. N-am reuşit să găsesc pe nimeni să vă finanţeze, deşi eu însumi am abordat cîţiva bancheri de vîrf. Am pus un interes cu totul special în această problemă pentru că eram convins că aveţi un fler deosebit în cariera pe care v-aţi ales-o. Odată cu trecerea timpului am avut o mare satisfacţie cînd am văzut că nu m-am înşelat. Pot să adaug că, într-un fel, mă simţeam vinovat pentru că vă sfătuisem să cumpăraţi douăzeci şi cinci de procente din grupul Richmond de la clienta mea, domnişoara Amy Leroy, dat fiind că nu ştiam cu ce probleme financiare se confrunta domnul Leroy pe atunci. M-am abătut de la subiect.

N-am reuşit să găsesc un susţinător pentru dumneavoastră şi, în dimineaţa zilei aceleia de luni, cînd aţi venit la mine, eu îmi pierdusem toate speranţele. Mă întreb, dacă vă amintiţi acea zi. Doar cu treizeci de minute înainte de ora pe care v-o fixasem, am primit un telefon de la un bancher care dorea să pună toţi banii necesari pentru că, asemeni mie, avea o mare

încredere în dumneavoastră. Singura lui stipulație era, așa cum v-am avertizat la vremea respectivă, că ținea să rămînă necunoscut, pentru că s-ar fi putut ivi un conflict între interesele lui profesionale și cele personale. Termenii pe care îi propunea, permițîndu-vă ca, în cele din urmă, să aveți control deplin asupra grupului Richmond, i-am considerat atunci extrem de generoși, iar dumneavoastră, pe bună dreptate ați profitat de ei. Într-adevăr, susținătorul dumneavoastră a fost încîntat cînd, datorită priceperii ce vă caracterizează ați reușit să vă achitați împrumutul acordat.

După 1951 am pierdut contactul cu amîndoi, dar, după ce m-am retras la pensie, am citit în ziare o poveste tristă referitoare la susținătorul și binefăcătorul dumneavoastră, ceea ce m-a îndemnat să vă scriu această scrisoare spre a vă fi înmînată în cazul în care mor înaintea fiecăruia dintre dumneavoastră.

Scriu nu ca să-mi dovedesc bunele intenții în această afacere, ci ca să nu mai continuați să trăiți cu impresia că susținătorul și binefăcătorul dumneavoastră a fost domnul David Maxton de la hotelul Stevens. Domnul Maxton v-a admirat foarte mult, dar numai atît. Domnul care a făcut posibil grupul Baron prin previziunea și generozitatea sa personală a fost William Lowell Kane, președintele băncii Lester din New York.

L-am rugat pe domnul Kane să vă spună despre implicarea sa personală, dar a refuzat să încalce o clauză testamentară care stipula că nici un beneficiar nu trebuie să cunoască investițiile care s-au făcut din capitalul familiei. După ce v-ați plătit împrumutul, el a aflat despre implicarea personală a lui Henry Osborne în grupul Baron și a devenit mai categoric cerînd expres să nu vi se aducă niciodată la cunoștință.

Am lăsat instrucțiuni ca această scrisoare să fie distrusă dacă muriți înaintea domnului Kane. În acest caz el va primi o scrisoare referitoare la faptul că nu ați avut absolut nici o cunoștință despre generozitatea sa.

Indiferent care dintre dumneavostră veți primi scrisoarea de la mine, țin să vă mărturisesc că a fost un privilegiu pentru mine să vă slujesc pe amîndoi.

Ca întotdeauna, al dumneavoastră
credincios slujitor
Curtis Fenton

Abel a ridicat telefonul de pe noptieră.

— Caută-mi-l pe George a spus el. Trebuie să mă îmbrac.

43

La funeraliile lui William Lowell Kane a participat multă lume. Kate era înconjurată de o parte de Richard şi Florentyna, iar de cealaltă, de Virginia şi Lucy. Bunica Kane ar fi fost de acord cu felul în care s-a desfăşurat ceremonialul funebru. Trei senatori, cinci congresmani, doi episcopi, majoritatea preşedinţilor băncilor mari şi un reporter de la *The Wall Street Journal* erau cu toţii acolo. De asemenea, au fost prezenţi Jake Thomas şi toţi directorii din consiliul de administraţie al băncii Lester, cu capetele plecate, rugîndu-se unui Dumnezeu în care William nu crezuse niciodată cu adevărat.

Nimeni n-a băgat în seamă doi domni în vîrstă ce stăteau ceva mai în spate, şi ei cu capetele plecate, dar părînd a nu face parte din grupul principal. Ei veniseră cu cîteva minute mai tîrziu decît ceilalţi şi au plecat imediat ce s-a terminat slujba religioasă. Florentyna a avut impresia că a recunoscut şchiopătatul bătrînului mai scund, care se îndepărta în grabă. I-a spus lui Richard. Lui Kate nu i-au mărturisit suspiciunea lor.

Cîteva zile mai tîrziu, bătrînul mai înalt dintre cei doi s-a dus s-o vadă pe Florentyna la magazinul de pe Fifth Avenue. Auzise că ea se va întoarce la San Francisco şi venise să-i ceară ajutorul. Ea l-a ascultat atent şi a fost de acord cu cererea lui bucuroasă.

A doua zi după-amiază, Richard şi Florentyna Kane au sosit la hotelul Baron. George Novak se afla acolo ca să-i conducă la etajul patruzeci şi doi. După zece ani, Florentyna cu greu şi-a recunoscut tatăl în bătrînelul ce stătea în vîrful patului, tot fără perne, cu ochelarii căzuţi pe nas, dar care zîmbea neîncrezător. Au vorbit despre zile mai fericite, amîndoi au rîs puţin şi au plîns mult.

— Richard, trebuie să ne ierţi, a spus Abel. Polonezii sînt sentimentali.

— Ştiu, copiii mei sînt pe jumătate polonezi, a spus Richard.

Mai tîrziu au luat cina împreună servind un savuros grătar de viţel, „tocmai potrivit pentru întoarcerea fiicei rătăcitoare", a spus Abel.

Au discutat despre viitor şi despre cum vedea el progresul grupului.

— Ar trebui să avem boutique-uri Florentyna în fiecare hotel, a spus el.

Ea a rîs şi a fost de acord.

Abel i-a vorbit apoi lui Richard despre tristeţea lui în legătură cu tatăl acestuia, povestind cu lux de amănunte greşelile pe care le făcuse atîţia ani şi cum nu-i trecuse niciodată prin minte, nici măcar pentrŭ o clipă, că el era binefăcătorul său şi ce n-ar fi dat ca să-i poată mulţumi cel puţin o dată.

— El ar fi înţeles, a spus Richard.

— Ştii, noi ne-am întîlnit în ziua în care el a murit, a spus Abel.

Florentyna şi Richard s-au uitat la el cu ochii mari, surprinşi.

— O, da, a spus Abel. Am trecut unul pe lîngă altul pe Fifth Avenue. Venise ca să vadă deschiderea magazinului tău. M-a salutat ridicîndu-şi pălăria. Asta a fost destul, chiar destul.

Abel a avut o singură rugăminte către Florentyna. Ca ea şi Richard să-l însoţească în călătoria spre Varşovia peste nouă luni pentru deschiderea ultimului Baron.

— Poţi să-ţi imaginezi, a spus el emoţionat din nou şi bătînd cu degetele darabana pe măsuţa de lîngă pat, Baronul din Varşovia! Acum exista un hotel care ar putea fi deschis doar de preşedintele grupului Baron.

* * *

În timpul următoarelor luni familia Kane l-a vizitat pe Abel cu regularitate, iar Florentyna a devenit din nou foarte apropiată de tatăl său. Abel a ajuns să-l admire pe Richard şi bunul lui simţ care tempera toate ambiţiile fiicei sale. Îşi adora nepotul. Iar mica Annabel era... era cu totul altceva. Rareori fusese mai fericit Abel în viaţa lui şi a început să facă planuri pentru întoarcerea sa triumfală în Polonia ca să deschidă Baronul din Varşovia.

* * *

Preşedintele grupului Baron a inaugurat Baronul din Varşovia cu şase luni mai tîrziu decît fusese planificat iniţial. Contractele în construcţii s-au derulat cu întîrziere în Varşovia, aşa cum se întîmpla în orice parte a lumii.

În primul ei discurs, ca președinte al grupului, Florentyna le-a spus invitaților că mîndria ce i-o provoca superbul hotel era adumbrită de tristețe, pentru că răposatul ei tată n-a mai putut fi prezent să inaugureze el însuși Baronul din Varșovia.

Abel i-a lăsat prin testament Florentynei totul, cu excepția unui singur mic dar pe care îl descria astfel : „O brățară de argint, masivă, gravată, o piesă rară, însă de o valoare necunoscută și purtînd inscripția Abel Rosnovski".

Beneficiarul era nepotul său, William Abel Kane.

"Cu romanul CAIN ŞI ABEL, Jeffrey Archer se plasează în topul primilor zece scriitori din lume."

THE LOS ANGELES TIMES

"W.L. Kane şi Abel Rosnovski - doi oameni fundamental deosebiţi, ale căror destine sînt umbrite de obsesia de a se distruge unul pe celălalt.
Unul, milionar din Boston, celălalt un emigrant polonez sărac, născuţi în aceeaşi zi a anului 1906, în colţuri opuse ale lumii, ajung în protipendada societăţii americane a secolului 20.
Traversînd o perioadă de 60 de ani, romanul CAIN ŞI ABEL este o poveste captivantă despre doi oameni de afaceri puternici şi neîndurători, a căror ultimă confruntare zguduie lumea financiară şi propriile lor vieţi."

"Dacă Premiul Nobel s-ar acorda pentru arta povestirii, Jeffrey Archer l-ar primi cu certitudine."
NEWCASTLE EVENING CHRONICLE

Vivaldi

ISBN 973-9139-23X Preţ: 1200 lei